

การถ่ายทอดดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ผ่านสื่อโทรทัศน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดุริยางค์ไทย ภาควิชาดุริยางคศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

KNOWLEDGE DISTRIBUTION ON TELEVISION BROADCASTING BY PROFESSOR DR. UDHIS
NARKSWASDI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Thai Music
Department of Music
FACULTY OF FINE AND APPLIED ARTS
Chulalongkorn University
Academic Year 2019
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การถ่ายทอดดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาค สวัสดิ์ ผ่านสื่อโทรทัศน์
โดย	นายพีรพันธุ์ กาญจนโหดพิศ
สาขาวิชา	ดุริยางค์ไทย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.ข้ามคม พรประสิทธิ์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

	.....	คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
	(ศาสตราจารย์ ดร.บุษกร บิณฑสันต์)	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	.....	ประธานกรรมการ
	(ศาสตราจารย์ ดร.บุษกร บิณฑสันต์)	
	.....	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
	(รองศาสตราจารย์ ดร.ข้ามคม พรประสิทธิ์)	
	.....	กรรมการ
	(รองศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี)	
	.....	กรรมการ
	(รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทรวดี ภูษณาภิรมย์)	
	.....	กรรมการ
	(รองศาสตราจารย์ ดร.พรประสิทธิ์ เผ่าสวัสดิ์)	
	.....	กรรมการ
	(รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทระ คมขำ)	
	.....	กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
	(รองศาสตราจารย์ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน)	

พืชรพันธุ์ กาญจนโหดิทัศ : การถ่ายทอตอนตริไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิส นาคสวัสดี
ผ่านสื่อโทรทัศน์. (KNOWLEDGE DISTRIBUTION ON TELEVISION
BROADCASTING BY PROFESSOR DR. UDHIS NARKSWASDI) อ.ที่ปริกาษาหลัก :
รศ. ดร.ขำคม พรประเสริฐ

การดำเนินวิจัยเรื่องการถ่ายทอตอนตริไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิส นาคสวัสดี ผ่านสื่อโทรทัศน์มี
วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติชีวิตและการถ่ายทอตอนตริไทยผ่านสื่อโทรทัศน์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากเทปบันทึกการการจำนวน
2 เทปที่ท่านเป็นผู้ดำเนินรายการด้วยตนเองและใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์ทายาท ลูกศิษย์ใกล้ชิดและผู้เคยชม
รายการ 14 ท่าน ผลวิจัยพบว่าท่านเกิดวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2466 ณ บ้านของท่านที่จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นบุตรคนที่ 2 ในที่
น้อง 9 คน ตลอดชีวิตของท่านต้องต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียน ด้านการงาน ด้านความรัก ตลอดจน
การเรียนดนตรี ท่านเริ่มเรียนดนตรีไทยครั้งแรกกับบิดา ต่อมาเรียนขอสามสายกับพระยาภูมิเสวิน (จิตร จิตตเสวี) จนสามารถสี่ขอ
สามสายออกอากาศสถานีวิทยุได้ ต่อมาช่วงปี พ.ศ. 2499 ท่านได้มอตัวเป็นศิษย์ท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)
ท่านได้ศึกษาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติจนสามารถบรรเลงเพลงเดี่ยวชั้นสูงโดยเฉพาะขอสามสาย ซอด้วง ซออู้ และขลุ่ย นอกจากนี้ท่านยัง
มีความคิดสร้างสรรค์ประพันธ์บทเพลงไทยประเภทต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและไพเราะเช่น บทเพลงเดี่ยว เพลงเถา เพลงเนื้อเต็ม
เป็นต้น อีกทั้งยังรับมอบโองการไหว้ครูสามารถทำพิธีไหว้ครูดนตรีและนาฏศิลป์ได้ ศาสตราจารย์ ดร.อุทิส นาคสวัสดีได้ริเริ่มรายการ
เกี่ยวกับดนตรีไทยผ่านสื่อโทรทัศน์ในปี พ.ศ. 2502 โดยใช้ชื่อรายการว่า “นาฏดุริยางค์วิวัฒน์” ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 จากนั้น
เปลี่ยนชื่อรายการมาเป็น “ดร. อุทิส แนะนำดนตรีไทย” ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 ซึ่งเป็นรายการ
ดนตรีไทยที่ได้รับความนิยมจากผู้ชมเป็นจำนวนมากและได้รับการสนั้หลังจากนั้นรายการได้ยุติลงเนื่องจากการจากไปของท่านในปี
พ.ศ. 2525 จากการศึกษาพบว่าท่านใช้กลวิธี 5 วิธีคือ การดำเนินรายการด้วยสนุกสนานมีคารมคมคาย การพูดหยอกล้อกับนัก
ดนตรี การใช้มุขตลกสอดแทรกไปกับการบรรยายพร้อมกั้ให้ความรู้ดนตรีไทยและโฆษณาสินค้า การใช้บทเพลงที่หลากหลาย
อารมณ์ทุกครั้งที่จัดรายการ และใช้ความรู้ ความสามารถ ไหวพริบปฏิภาณดำเนินรายการได้อย่างดีเยี่ยม ส่งผลให้มีผู้ชมติดตาม
สามารถเผยแพร่ความองค์ความรู้ทางดนตรีไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สาขาวิชา ดุริยางค์ไทย

ลายมือชื่อนิสิต .....

ปีการศึกษา 2562

ลายมือชื่อ อ.ที่ปริกาษาหลัก .....

6086747035 : MAJOR THAI MUSIC

KEYWORD: transmission of Thai music, Udhis Narkswasdi

Perapan Kanjanahotitouch : KNOWLEDGE DISTRIBUTION ON TELEVISION BROADCASTING BY PROFESSOR DR. UDHIS NARKSWASDI. Advisor: Assoc. Prof. KUMKOM PORNPRASIT, D.Lit.

This article is part of a research project entitled transmission of Thai music by Professor Dr. Udhis Narkswasdi. The objectives are to study his biography and methods of conveying Thai music through a television programme by way of conducting qualitative methods: examining 2 recordings of the shows, interviewing relatives, close students, and former audiences of the programme totaling 14 persons. Research indicates that Professor Dr. Narkswasdi was born in 1923 at his residence in Samut Songkhram province. As the second child in a family of nine children. Throughout his life, he had to overcome many challenges including education, work, love, and even learning music. He first started Thai music lessons with his father taking saw sam sai lessons (three-stringed fiddle lessons) from Phraya Phamueesawin (Chitr Chittasewi) and later gave live performances on radio shows. In 1956, he devoted himself as a student to Luang Pradit Phairoh (Sorn Silapabanleng). Since then he studied music theories and became an exceptional musician on saw sam sai (three-stringed fiddle), saw daung (high-pitched fiddle), saw u (low-pitched fiddle), and khloi (flute). He was creative and quickly composed pleasant Thai music, such as solo music, sequential music (3 rhythms to 1 rhythm), and full music. He was conferred the right to officiate a pay homage to music and dance teachers' ceremony. Dr. Narkswasdi first introduced televised music shows in 1959 which was called "Nattaduriyangwiwat" or translated as "Musical Evolution" on Channel 7. The show was later renamed "Dr.Udhis Suggests Thai Music" on Channel 4 of Bangkokphrom since 1961. It was a well received Thai music programme that Boonrawd Brewery Co., Ltd. became a permanent sponsor. The programme came to an end after Dr.Udhis passed away in 1982. Research findings show that five methods in transmitting Thai music through television are as follows: 1) use of entertaining content; 2) dialogues during the show with guest artists; 3) interjection of comedic jokes in between narrations of Thai music knowledge; 4) use of various music genres for each show; and 5) use of his own intellectual knowledge and ingenious attributes in hosting the televised programme. These resulted in numerous following viewers making the program an effective platform of sharing Thai musical knowledge to a wider audience.

Field of Study: Thai Music

Student's Signature .....

Academic Year: 2019

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับการช่วยเหลือและการสนับสนุนจากผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านที่ได้อำนวยความสะดวกความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียนดนตรีไทยจากท่านศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ให้ผู้วิจัยเพื่อให้งานวิจัยฉบับนี้เสร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์

กราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณามอบความรู้ ให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยความเมตตาโดยตลอดการศึกษา

กราบขอบพระคุณทายาทของท่านศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ อันได้แก่ นางอังศุมาลย์ จันทราปัติ นายธรรรงค์ นาคสวัสดิ์ นางสาวอังสนา นาคสวัสดิ์ นางสาวจุฑารัตน์ บุญประคอง นางสาววิมลมาศ นาคสวัสดิ์ ที่กรุณาให้การอนุญาตศึกษาชีวประวัติของครอบครัวและอนุเคราะห์ข้อมูลอันมีความสำคัญต่องานวิจัยชิ้นนี้

กราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติ ที่ได้ให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวกความรู้ ตลอดจนอนุเคราะห์ข้อมูลที่มีความสำคัญให้กับผู้วิจัยด้วยความเมตตาต่อผู้วิจัย เพื่อให้วิจัยฉบับนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์

กราบขอบพระคุณลูกศิษย์ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ อันได้แก่ คุณประสพ สังข์ธรรม คุณประเดิมชัย แสงคูวงศ์ ครูจักรี มงคล คุณณัฐพงษ์ ศิริโชคและคุณมณู โป้สมบุญ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลอันมีความสำคัญต่องานวิจัยชิ้นนี้

กราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ฐ นคร ที่กรุณาได้เล่าประสบการณ์ในการร่วมเล่นดนตรีกับศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ให้กับผู้วิจัยเพื่อนำข้อมูลอันมีค่ามาประกอบงานวิจัยฉบับนี้ให้สมบูรณ์ขึ้น

กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ชำคม พรประสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ที่ให้ความรู้สร้างแนวคิดในการทำวิจัย ตรวจสอบและชี้แนะงานวิจัยฉบับนี้อย่างละเอียด พร้อมทั้งสอนสั่งวิธีการทำงานเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตการทำงานและให้กำลังใจผู้วิจัยในการดำเนินงานวิจัยทุกขั้นตอน

กราบขอบพระคุณคุณแม่และคุณพ่อที่คอยสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดการดำเนินงานวิจัยฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
สุดท้ายนี้ขอฝากงานวิจัยฉบับนี้เพื่อเป็นเกียรติแก่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ที่ได้สร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ ไว้มากมายตลอดชีวิตของท่าน พร้อมทั้งนำดนตรีไทยมาเผยแพร่สู่จอโทรทัศน์ เพื่อให้คนไทยได้ตระหนักถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทยไม่ให้สูญหายไป
ขอให้วิจัยฉบับนี้เป็นส่วนเติมเต็มฐานข้อมูลวิชาการทางดนตรีไทยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษาวิชาการทางดนตรีไทยสืบไป

สารบัญ

	หน้า
.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฐ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
บทที่ 2	10
ชีวประวัติศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์.....	10
2.1 ชีวิตวัยเยาว์.....	10
2.2 ด้านการศึกษาและการทำงาน.....	13
2.3 ประวัติการรับราชการ	22
2.4 ด้านชีวิตครอบครัว.....	27

2.5 การศึกษาด้านดนตรี	32
2.6 ความสามารถด้านดนตรีไทย	38
2.7 ผลงานด้านดุริยางคศิลป์ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์.....	55
2.8 การสืบทอดการอ่าน โองการไหว้ครู.....	84
2.9 งานพิเศษที่เป็นประโยชน์แก่ชาติ	89
2.9.1. ด้านการส่งเสริมด้านดนตรีไทยและวัฒนธรรม	89
2.9.2 ด้านเศรษฐศาสตร์	92
2.10 บั้นปลายชีวิต	93
2.11 สรุปท้ายบท	102
บทที่ 3	104
วิธีการถ่ายทอดและการสืบทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์	104
3.1 บุคลิกและวิธีการถ่ายทอดบทเพลงของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์.....	105
3.2 เอกลักษณะการบรรเลงดนตรีของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์	113
3.3 แนวทางและเอกลักษณ์การประพันธ์เพลงของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ที่นำมาใช้ ถ่ายทอด	117
3.4 การสืบทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์.....	121
3.4.1 การสืบทอดดนตรีไทยผ่านสายทายาท.....	121
3.4.2 การสืบทอดดนตรีไทยผ่านลูกศิษย์ชมรมดนตรีไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	123
3.4.3 การถ่ายทอดดนตรีไทยที่ร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร	128
3.5 การสืบทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ในปัจจุบัน ...	131
3.6 สรุปท้ายบท	133
บทที่ 4	135
การถ่ายทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์.....	135
ผ่านสื่อโทรทัศน์.....	135

เทปที่ 1 ออกอากาศวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2523 รายการ 56 นาที.....	136
ผลการวิเคราะห์การถ่ายทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์.....	164
ผ่านสื่อโทรทัศน์ เทปที่ 1 ออกอากาศวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2523	164
เทปที่ 2 ออกอากาศวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ.2523 รายการ 1 ชั่วโมง 4 นาที.....	175
ผลการวิเคราะห์การถ่ายทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์.....	202
ผ่านสื่อโทรทัศน์ เทปที่ 2 ออกอากาศวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2523	202
ความคิดเห็นจากผู้ที่เคยชมรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย.....	214
สรุปความคิดเห็นจากผู้ที่เคยชมรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย	218
สรุปผลการวิเคราะห์	219
เทปที่ 1 วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2523	225
เทปที่ 2 ออกอากาศวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2523	234
สรุปท้ายบท	242
บทที่ 5	245
บทสรุปและข้อเสนอแนะ	245
5.1 บทสรุป	245
5.2 ข้อเสนอแนะ	247
บรรณานุกรม	248
ภาคผนวก.....	250
ประวัติผู้เขียน	445

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์.....	10
ภาพที่ 2 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ บันทึกภาพคู่กับบิดา.....	12
ภาพที่ 3 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์บันทึกภาพคู่กับมารดา	13
ภาพที่ 4 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ บันทึกภาพคู่กับเพื่อนร่วมงานในประเทศมาเลเซีย.....	20
ภาพที่ 5 ครอบครัวนาคสวัสดิ์	30
ภาพที่ 6 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ และภรรยา (นางวิไล นาคสวัสดิ์).....	31
ภาพที่ 7 ครอบครัวนาคสวัสดิ์	31
ภาพที่ 8 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ บันทึกคู่กับบุตรสาว(ศาสตราจารย์ ดร.อังศนา จันทรา ปัติย์และรองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดา เกษตรสุวรรณ.....	34
ภาพที่ 9 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์และศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ฦ นครในรายการดนตรี ไทย ฦ สถานีวิทยุ ปชส. 8 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.....	35
ภาพที่ 10 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ฦ นครและศาสตราจารย์ ชวนชม จันทระเปารยะ	35
ภาพที่ 11 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ บรรเลงปี่ใน.....	38
ภาพที่ 12 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ในคอลัมน์หนังสือพิมพ์.....	42
ภาพที่ 13 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ในคอลัมน์หนังสือพิมพ์.....	43
ภาพที่ 14 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ในคอลัมน์หนังสือพิมพ์.....	44
ภาพที่ 15 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ในคอลัมน์หนังสือพิมพ์.....	45
ภาพที่ 16 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ในคอลัมน์หนังสือพิมพ์.....	46
ภาพที่ 17 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ในคอลัมน์หนังสือพิมพ์.....	47
ภาพที่ 18 วงเครื่องสายคณะบางขุนนนท์	48
ภาพที่ 19 สมาชิกคณะบางขุนนนท์.....	49
ภาพที่ 20 สมาชิกหลักของคณะบางขุนนนท์.....	49

ภาพที่ 21 เครื่องมือหรือชุดใหญ่ครบชุด	51
ภาพที่ 22 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เป็นพิธีกรรายการ “ดร.อุทิศแนะนำดนตรีไทย”	52
ภาพที่ 23 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ กับรางวัลตุ๊กตาทองและรางวัลเมขลา.....	53
ภาพที่ 24 โน้ตเพลงลาวแพนทางของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ หน้าที่ 1	79
ภาพที่ 25 โน้ตเพลงลาวแพนทางของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ หน้าที่ 2	80
ภาพที่ 26 โน้ตเพลงลาวแพนทางของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ หน้าที่ 3	81
ภาพที่ 27 โน้ตเพลงลาวแพนทางของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ หน้าที่ 4	82
ภาพที่ 28 สมุดบันทึกโน้ตเพลงเดี่ยวขอสามสายของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์.....	83
ภาพที่ 29 ครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย.....	84
ภาพที่ 30 ครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย.....	85
ภาพที่ 31 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ รับชั้นในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย	85
ภาพที่ 32 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ อ่านโองการไหว้ครู	86
ภาพที่ 33 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ อ่านโองการไหว้ครู	86
ภาพที่ 34 ภาพปกหนังสือทฤษฎีและหลักปฏิบัติดนตรีไทยและพจนานุกรมดนตรีไทย	87
ภาพที่ 35 ภาพปกหนังสือคู่มือฝึกหัดจะเข้	87
ภาพที่ 36 ภาพปกโน้ตเพลงไทยระนาดเอก	88
ภาพที่ 37 ภาพปกโน้ตขิมตามหลักสูตรระดับขั้นต้น	88
ภาพที่ 38 ภาพปกหนังสือวิชาเศรษฐศาสตร์เรื่อง “ทฤษฎีการเงินและการจ้างงาน”	89
ภาพที่ 39 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ รับแจกันดอกไม้พระราชทาน.....	97
ภาพที่ 40 โกลดประกอบศพพร้อมด้วยฉัตรเบญจาตั้งประดับซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์.....	98
ภาพที่ 41 ภรรยา บุตร ธิดา ของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์.....	99
ภาพที่ 42 ขอสามสายคู่มือของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์.....	99

ภาพที่ 43 หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ ทรงเป็นองค์ประธาน.....	100
ภาพที่ 44 ผู้แทนพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว.....	100
ภาพที่ 45 ผู้แทนพระองค์ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารี.....	101
ภาพที่ 46 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	101
ภาพที่ 47 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ กำลังดำเนินรายการ.....	104
ภาพที่ 48 ทายาททั้ง 5 คนของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์.....	105
ภาพที่ 49 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ บรรเลงเดี่ยวซอสามสาย.....	117
ภาพที่ 50 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ บรรเลงซอสามสายโดยมีคุณประสพ สังข์ธรรมเป็นผู้ขับ ร้อง.....	119
ภาพที่ 51 ศาสตราจารย์ ดร.อังศุมาลย์ จันทราปัติย์ (บุตรสาว) ขณะสอนระนาดเอกให้น้อง ๆ	122
ภาพที่ 52 คณะศิษย์ของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ณ งานศพของคุณจุไรวรรณ แก้วกำเนิด	124
ภาพที่ 53 คุณมนู โป้สมบุญณ์ บรรเลงซอด้วงเพลงโหมโรงศรีเกษตรา.....	125
ภาพที่ 54 คุณณัฐพงษ์ ศิริโชค บรรเลงซออู้เพลงเดี่ยวแขกมอญ สามชั้น.....	125
ภาพที่ 55 คุณประสพ สังข์ธรรมขับร้องเพลงตามองถ่าย.....	126
ภาพที่ 56 คุณประเดิมชัย แสงคู่วงศ์ผู้ขับร้องเพลงสอดแหวน เถา.....	126
ภาพที่ 57 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์บรรเลงเดี่ยวซิมเพลงลาวแพน.....	127
ภาพที่ 58 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์และคณะศิษย์เก่าชมรมดนตรีไทยควบคุมการ บรรเลง.....	127
ภาพที่ 59 ร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร เครื่องบันทึกเสียงและเทปบันทึกเสียง	128
ภาพที่ 60 ครูจ๊กกี้ มงคลบรรเลงเดี่ยวซอสามสายเพลงต้นเพลงฉิ่ง	129
ภาพที่ 61 ครูวุฒิชัย จรุงกลิ่นบรรเลงซอด้วงเพลงโยสลัม เถา.....	130
ภาพที่ 62 ครูพชร ธารีเพียร บรรเลงเดี่ยวซิมเพลงแขกภูเขาชัย.....	130

ภาพที่ 63 ครูอุทัยชัย จรุงกลิ่นและครูพพร ธารีเพียร จัดตั้งคณะศิษย์นาคส์วส์ดี 3 บรรเลงเพลงโยสลัม เถา	131
ภาพที่ 64 ครูจ๊กกี้ มงคลบรรเลงซอสามสายกับลูกศิษย์	132
ภาพที่ 65 นางสาวพรชา จุลินทรบรรเลงเพลงลาวแพนทางของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคส์วส์ดี.	133
ภาพที่ 66 การบรรเลงดนตรีไทยโดยคณะศิษย์พัฒนศิลป์การดนตรีและละครในปัจจุบัน	134
ภาพที่ 67 ผู้ศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ดำเนินรายการสังคีตสราญรมย์ครั้งที่ 28	134
ภาพที่ 68 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคส์วส์ดี บรรยายเปิดรายการ “ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย” ..	136
ภาพที่ 69 วงดนตรีไทยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บรรเลงเพลงใหม่โรงศรีเกษตรรา	145
ภาพที่ 70 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคส์วส์ดี อธิบายลวดลายรางระนาดเอก	146
ภาพที่ 71 กลองชาตรีตีประกอบเพลง	149
ภาพที่ 72คุณประสพ สังฆธรรม ร้องเพลงข้าแต่กัณนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	153
ภาพที่ 73 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคส์วส์ดี บรรยายเพลงข้าแต่	154
ภาพที่ 74 คุณประสพ สังฆธรรม ร้องเพลงครุ่นคำนึง	163
ภาพที่ 75 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคส์วส์ดี พูดปิดรายการ ดร.อุทิศแนะนำดนตรีไทย	163
ภาพที่ 76 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคส์วส์ดี อธิบายขิมกระเป่าของร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและ ละคร.....	176
ภาพที่ 77 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคส์วส์ดี กำลังเปิดขิมกระเป่าของร้านพัฒนศิลป์	190
ภาพที่ 78 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคส์วส์ดี อธิบายขิมกระเป่าของร้านพัฒนศิลป์	Error!
Bookmark not defined.	
ภาพที่ 79 เด็กชายคมกฤษ เหมฤทธิ์กับศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคส์วส์ดี.....	192
ภาพที่ 80 วงมโหรีเครื่อง 8 บรรเลงเพลงสอดแหวน เถา	201
ภาพที่ 81 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคส์วส์ดี บรรเลงกระจับปี่	202

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 สายการสืบทอดการสืบทอดดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์	132
แผนภูมิที่ 2 ลำดับการพูดโฆษณาของเทปวันที่ 15 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2523.....	221
แผนภูมิที่ 3 ลำดับการพูดโฆษณาของเทปวันที่ 13 เดือนธันวาคม พ.ศ.2523.....	222
แผนภูมิที่ 4 เพลงที่ออกอากาศวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2523	225
แผนภูมิที่ 5 ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงใหม่โรงศรีเกษตรรา	226
แผนภูมิที่ 6 ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงตามองถ่าย	228
แผนภูมิที่ 7 ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงข้าแต่.....	230
แผนภูมิที่ 8 ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงครุ่นคำนึง เถา	231
แผนภูมิที่ 9 ลำดับการบรรยายก่อนจบรายการ	232
แผนภูมิที่ 10 เพลงที่ออกอากาศวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2523	234
แผนภูมิที่ 11 ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงมะลิซ้อน เถา.....	235
แผนภูมิที่ 12 ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงเตล่งรำพึง เถา.....	237
แผนภูมิที่ 13 ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเดี่ยวฆ้องวงเล็กเพลงจีนขิมใหญ่ สองชั้น	238
แผนภูมิที่ 14 ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงสอดแหวน เถาและนกกจาก	239
แผนภูมิที่ 15 ลำดับการบรรยายชี้แจงก่อนจบรายการ.....	241

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เกิดเมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2466 ที่ตำบลบางช้าง อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นบุตรของนายสังวาลย์และนางเชย นาคสวัสดิ์ จบการศึกษาจากชั้นประถมศึกษาจากโรงเรียนประชาบาลอำเภอบ้านโพธิ์ และจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนเทพศิรินทร์วิทยาลัย จากนั้นเข้าเรียนที่วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ แล้วศึกษาต่อที่วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใน พ.ศ. 2484 ได้รับอนุปริญญาเกษตรศาสตร์ทางสหกรณ์ ใน พ.ศ. 2486 จึงออกรับราชการที่กรมสหกรณ์ท่า-เตียน ต่อมาได้ลาออกแล้วเข้าเรียนปริญญาตรีสาขาสหกรณ์หลักสูตร 5 ปีที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พอเรียนจบชั้นปีที่ 4 จะขึ้นชั้นปีที่ 5 มีการประกาศยกเลิกหลักสูตรดังกล่าว เนื่องจากในขณะนั้นมีความเห็นว่ายังไม่มีความต้องการสาขานี้ในระดับปริญญาตรี ผู้เรียนในรุ่นนั้นจึงไม่ได้รับปริญญา เพียงแต่ได้ปรับอัตราเงินเดือนเท่านั้น ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ จึงออกมารับราชการต่อ หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในขณะนั้น ได้ขอโอนย้ายมาประจำแผนกคลังที่มหาวิทยาลัย ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ทำงานได้ระยะหนึ่งก็สมัครเข้าเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และใช้เวลาเพียง 2 ปีเท่านั้น ก็สามารถสอบผ่านได้รับปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิตใน พ.ศ. 2495 จากนั้นสมัครเข้าเรียนต่อปริญญาโทด้านเศรษฐศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยเดียวกัน และสามารถสอบผ่านได้หมดทุกวิชาทั้งข้อเขียนและปากเปล่าในเวลาเพียงปีเดียว จึงได้รับปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต เกียรตินิยม (ดี) ใน พ.ศ. 2496 ในช่วงนี้ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้เปิดหลักสูตรปริญญาตรีทางสหกรณ์ขึ้นใหม่ ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ซึ่งได้เคยศึกษาทางนี้ครบ 4 ปีแล้ว จึงขอสอบเทียบและทำวิทยานิพนธ์ และได้รับปริญญาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์บัณฑิตใน พ.ศ.2496 ต่อมา พ.ศ.2498 ได้เดินทางไปเรียนต่อระดับปริญญาเอกที่ Cornell University ประเทศสหรัฐอเมริกา และสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาเอกทางเศรษฐศาสตร์การเกษตรใน พ.ศ. 2500 จึงเดินทางกลับมารับราชการต่อที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดคือ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย

ในปี พ.ศ.2517 ส่วนของชีวิตครอบครัว ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้สมรสกับนางวิไล นาคสวัสดิ์ มีบุตรรวม 5 คน เป็นชาย 1 คน หญิง 4 คน ท่านได้ลาออกจากราชการเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2519 รวมเวลารับราชการ 36 ปี 2 เดือน ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2525 สิริอายุได้ 59 ปี 4 เดือน 20 วัน

การศึกษากระบวนการสืบทอดความรู้ด้านดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ผ่านลูกศิษย์ของท่านที่เรียนดนตรีโดยตรงกับท่านในเครื่องดนตรีชิ้นต่าง ๆ เช่น ซอสามสาย ซอด้วง ซออู้ ระนาดเอก ขิม เป็นต้น ซึ่งการถ่ายทอดเครื่องดนตรีต่าง ๆ ท่านได้ศึกษากับครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ดังที่คุณหญิงชื่น ศิลปบรรเลงได้กล่าวไว้ในหนังสืออนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ว่า

คุณอุทิศทราบว่า คุณพ่อสอนเครื่องสายได้ด้วยจึงขอเรียนทั้งปี่พาทย์และเครื่องสาย ได้เรียนเพลงเดี่ยวทั้งซอด้วง ซออู้ ซอสามสาย เพิ่มขึ้นจากเพลงที่ส่วนมากร่วมกันได้ทั่ว ๆ ไป และคุณพ่อยังต่อเพลงเดี่ยวที่เขามักจะหวนแหว่งกันมาก เช่น เพลงทยอยเดี่ยว, เดี่ยวกราวใน เถา และเพลงเดี่ยวอื่น ๆ ให้อีกหลายเพลงโดยไม่ปิดบังเลย ส่วนปี่พาทย์ก็สอนให้รู้ทฤษฎีและเรียนรู้หลักปฏิบัติเพราะฝีมือทางปี่พาทย์นั้น ถ้าหัดเมื่อโตแล้วจะสู้พวกที่ฝึกปฏิบัติมาจนเก่งแล้วไม่ได้จึงให้เรียนหนักไปทางทฤษฎีและประวัติต่าง ๆ (อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 72)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้มีบทบาทการทำนุบำรุงดนตรีไทยอย่างมาก ในสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ดนตรีสากลได้เข้ามามีบทบาทจึงเป็นเหตุให้คนไทยหันไปนิยมดนตรีสากลกันมาก

...เมื่อคุณอุทิศเรียนสำเร็จได้รับปริญญาเอกกลับมาแล้ว (ต่อไปข้าพเจ้าจะเรียกว่า ดร.อุทิศ) ดร.อุทิศก็ได้เริ่มฟื้นฟู ปรับปรุงดนตรีไทยเป็นการใหญ่ ท่านที่รักดนตรีไทยคงจะไม่ลืมว่าระยะหลังสงครามโลกครั้งที่สองนั้น ดนตรีสากลได้เข้ามามีบทบาททำให้คน

ไทยหันไปนิยมกันมาก การดนตรีของไทยเรานับวันแต่จะเสื่อมสูญไป (อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 75)

การเผยแพร่ดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ไม่เพียงแต่ถ่ายทอดบทเพลงให้ลูกศิษย์เท่านั้น ท่านยังใช้วิธีการเผยแพร่ผ่านสื่อวิทยุและโทรทัศน์เพื่อให้คนไทยได้รับชมและรับฟังกันอย่างแพร่หลายมากขึ้น) ดังที่คุณสันติ ภิรมย์ภักดีได้กล่าวไว้ในหนังสืออนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ว่า

ตลอดเวลาที่ ดร.อุทิศ ได้ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจและกำลังความคิดส่งเสริมดนตรีไทยทางวิทยุและทีวีนั้น ได้รับคำชมเชยทางโทรศัพท์และจดหมายเป็นจำนวนมากสนับสุนนรายการนี้ พร้อมทั้งคำแนะนำต่าง ๆ ให้รายการนี้ดำรงต่อไป ให้รุ่นลูกรุ่นหลานๆ ได้เข้าใจและรักศิลปะไทย ส่วนรุ่นผู้ใหญ่ก็ชอบใจที่ได้ระลึกความหลัง (อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 105)

ด้วยความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นการศึกษาชีวประวัติ วิธีการถ่ายทอดและวิธีการสืบทอดบทเพลงผ่านสื่อโทรทัศน์ ที่สร้างคุณูปการต่อวงการดนตรีไทยในช่วงระยะเวลาที่มีกระแสนิยมตะวันตกในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง วิธีการเผยแพร่จากผลการวิจัยในครั้งนี้จะสะท้อนให้เห็นกระบวนการทางความคิดของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เพื่อเป็นฐานข้อมูลแก่วิชาการดนตรีไทยสืบไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาประวัติชีวิตของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

1.2.2 เพื่อศึกษาวิธีการถ่ายทอดบทเพลงและผลงานด้านดนตรีไทยผ่านสื่อรายการโทรทัศน์

1.3 วิธีดำเนินงานวิจัย

การถ่ายทอดดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ผ่านสื่อโทรทัศน์ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยแบ่งเป็นขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1.1 สำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- 1.2 ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 1.3 สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
- 1.4 หอสมุดแห่งชาติ ท่าवासูกรี กรุงเทพมหานคร
- 1.5 สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยมหิดล จังหวัดนครปฐม
- 1.6 หอสมุดดนตรี อาคารศิลปวัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. การขอจริยธรรมการวิจัยในคน

3. การค้นคว้าและศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากสื่อรูปแบบต่าง ๆ ของศาสตราจารย์

ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

4. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้คำถาม 7 ข้อดังนี้

- 4.1 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้กล่าวถึงชีวิตวัยเยาว์ของท่านไว้อย่างไร
- 4.2 ลักษณะการทำงานของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์
- 4.3 หลักการดำเนินชีวิตและข้อคิดต่าง ๆ ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์
- 4.4 การทำงานช่วงบั้นปลายชีวิตศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์
- 4.5 การศึกษาดนตรีไทยของลูกศิษย์กับศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์
- 4.6 รูปแบบวิธีการถ่ายทอดดนตรีไทยและสิ่งที่ได้รับการถ่ายทอด ที่ได้รับ

จาก ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

4.7 การออกรายการวิทยุ โทรทัศน์ ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มีการเตรียมตัวอย่างไร ลักษณะรายการเป็นอย่างไร

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องให้การสัมภาษณ์ข้อมูล

ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ฐน นคร อดีตนายกราชบัณฑิตยสถาน อดีต

นายกสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ ปัจจุบันถึงแก่กรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ สาขาเกษตร

เขตร้อน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปัจจุบันอายุ 72 ปี

ศาสตราจารย์ ดร. อังศุมาลย์ จันทราปัติย์ บุตรสาว ปัจจุบันอายุ 69 ปี

ดร. อังสนา นาคสวัสดิ์ บุตรสาว ปัจจุบันอายุ 64 ปี

นายประสพ สังฆธรรม ศิลปินอิสระ ผู้เชี่ยวชาญด้านขับร้อง

ปัจจุบันอายุ 66 ปี

นายประเดิมชัย แสงคุ้มวงศ์ ลูกศิษย์ ข้าราชการบำนาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านการขับ
ร้องปัจจุบันอายุ 64 ปี

นายมนู โป้สมบุรณ์ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษกรมส่งเสริมการเกษตร

ปัจจุบันอายุ 64 ปี

นายณัฐพงษ์ ศิริโกศ นายช่างชลประทาน ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ปัจจุบันอายุ 64 ปี

นายจักรี มงคล อาจารย์พิเศษ สาขาวิชาดนตรีไทย ภาควิชาดนตรี คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปัจจุบันอายุ 57 ปี

ครูฉวย ปั่นจาด เจ้าของวงดนตรีไทยย่านห้วยขวาง ปัจจุบันอายุ 74 ปี

ครูบุญส่ง ธรรมวานิช อาจารย์พิเศษ สาขาวิชาดนตรีไทย ภาควิชาดนตรี คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปัจจุบันอายุ 66 ปี

นางสาวปัทมาภรณ์ บุณย์กฤษดา เคยรับชมรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย
ปัจจุบันอายุ 50 ปี

เรือโทหญิงเสียมลักษณ์ สัจจัญ อาจารย์พิเศษ สาขาวิชาดนตรีไทย ภาควิชา
ดนตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปัจจุบัน อายุ 72 ปี

รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติยุทธ กวีญาณ อาจารย์ประจำ ภาควิชา
วิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปัจจุบัน อายุ 64 ปี

นางอุทัยวรรณ วรณโณ ปัจจุบัน ผู้ที่เคยรับชมรายการ ดร.อุทิศ แนะนำ
ไทยปัจจุบันอายุ 86 ปี

5. ศึกษาการถ่ายทอดดนตรีไทยผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์ในรายการ ดร. อุทิศแนะนำ
ดนตรีไทย จาก VDO รายการที่เคยออกอากาศและคัดเลือกรายการที่มีเนื้อหาครบสมบูรณ์มากที่สุด
และสามารถถอดข้อมูลออกมาทำการวิเคราะห์ได้จำนวน 2 รายการ

6. วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำเนื้อหาที่ถอดเทปบันทึกการสัมภาษณ์ การจัดทำรายการของ
ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง แล้วสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ตามวัตถุประสงค์
ที่ตั้งไว้

7. จัดทำรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ นำเผยแพร่ตีพิมพ์เป็นบทความใน
วารสารวิชาการระดับชาติ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ทราบประวัติของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์
- 1.4.2 ทราบกลวิธีการถ่ายทอดบทเพลงของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์
- 1.4.3 ทราบวิธีการถ่ายทอดบทเพลงผ่านสื่อโทรทัศน์ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

1.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรรชิต จิตรระทาน (2543) วิทยานิพนธ์เรื่องดนตรีไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ดนตรีไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นมีกระบวนการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมที่ละเอียดอ่อน และฝังรากลึกลงมาตั้งแต่ต้น ถึงแม้จะอยู่ในรูปของกิจกรรมนิตินิตก็ตาม แต่บุคลากรที่เข้ามาทำการสอนล้วนแต่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีไทยและเป็นผู้มีจิตวิญญาณในการถ่ายทอด ศิลปวัฒนธรรมแขนงนี้อย่างเต็มเปี่ยม อาทิ อาจารย์เจริญใจ สุนทรวาทีน (ศิลปินแห่งชาติ) ทำให้มนิสิตนักดนตรีไทยเกิดความประทับใจและความภูมิใจในดนตรีไทยที่พวกเขาได้รับการถ่ายทอด รวมทั้งยังได้ซึมซาบวัฒนธรรม ประเพณีที่ต้งามอีกหลายด้านที่แทรกตัวอยู่ในกระบวนการถ่ายทอดนั้นด้วย อีกทั้งยังมีสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งทรงเอาพระทัยใส่ในดนตรีไทยเป็นอย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้เองดนตรีไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงมีความเจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ และในที่สุดผู้บริหารของมหาวิทยาลัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของดนตรีไทย มีการจัดตั้งคณะวิชาทางดนตรีไทย ซึ่งคณะวิชาเหล่านี้ได้จัดการเรียนการสอนทางด้านดนตรีไทยอย่างเข้มแข็งและได้ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ด้านดนตรีไทยออกไปทำประโยชน์แก่สังคมเป็นจำนวนมากมาย นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังได้จัดตั้งหน่วยงานส่งเสริมดนตรีไทย จากการศึกษาพบว่าหากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยประสานและร่วมกันดำเนินงานมากยิ่งขึ้นจะทำให้งานทางด้านวัฒนธรรมดนตรีไทยเป็นไปอย่างเต็มศักยภาพและเต็มประสิทธิภาพ อันจะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของดนตรีไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสืบไป งานวิจัยเล่มนี้มีความเกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยในเรื่องการสืบทอดที่มีการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม ซึ่งศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ก็มีการสืบทอดในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ การตั้งคณะดนตรี การตั้งชมรมดนตรีไทย เป็นต้น

สมชาย เอี่ยมบางยุง (2545) วิทยานิพนธ์เรื่องกระบวนการถ่ายทอดchimของชมรมดนตรีไทย มุลินีหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษากระบวนการถ่ายทอดchimของชมรมดนตรีไทย มุลินีหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ซึ่งใช้วิธีการค้นคว้าจากหนังสือเอกสาร วิชาการ รวบรวมข้อมูลภาคสนามจากการสัมภาษณ์ ประธานมุลินีฯ เลขาธิการ ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง ทำการศึกษาระหว่างเดือน มีนาคม - ธันวาคม 2542 ผลการวิจัยพบว่า หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นผู้มีความสามารถทางดนตรีไทย เมื่อครบร้อยปีเกิด กลุ่มทายาทและศิษย์ได้ร่วมก่อตั้งมุลินีหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ดำเนินกิจกรรมเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ จัดตั้งชมรมดนตรีไทยเพื่อสนับสนุนกิจกรรม ด้านดนตรีไทยของมุลินีฯ ภารกิจหลักที่สำคัญชมรมดนตรีไทยคือ การสอนดนตรีไทยแก่เหล่าสมาชิกและการจัดการแสดงดนตรีเนื่องในวันและวาระสำคัญ ๆ กระบวนการถ่ายทอดchim ครูผู้สอนคัดมาจากศิษย์ร่วมอุดมการณ์ หรือศิษย์สืบสาน ปณิธานเป็นผู้มีโลกทัศน์ มุมมอง ปรัชญา ในการดำเนินชีวิตคล้ายคลึงกัน มีความชำนาญแตกฉานในวิชาความรู้หลักของมุลินีฯ ผู้เรียนเปิดรับจากบุคคลทั่วไปแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ ประเภท ก สมาชิกทั่วไป ประเภท ข ศิษย์ดนตรีไทย และประเภท ค กรณีพิเศษ หลักสูตร การเรียนการสอนและกิจกรรมแบ่งเป็นภาคปฏิบัติ 11 ระดับ ภาคทฤษฎี 18 ข้อ การแสดงดนตรีใช้วิธีสอนแบบผสมผสาน เสริมแรงด้วยการชมเชย ในระหว่างเรียนมีการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ไม่มีการลงโทษ ใช้ชม 7-11 หย่องอิเล็กทรอนิกส์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลเป็นรูปแบบคณะกรรมการ มีแบบทดสอบ เกณฑ์เฉลี่ยโดยใช้วิธีการสังเกต

งานวิจัยฉบับนี้เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยในเรื่องของการศึกษาการสืบทอดประเภทการจัดทำเอกสาร คู่มือ หนังสือภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ก็มีการดำเนินการในแนวทางเดียวกัน

สุธาสิณี สุขเกษม (2554) วิทยานิพนธ์เรื่องบทบาทของครูโณน เรียนรู้ ต่อวงปีพาทย์ในจังหวัดเพชรบุรี ครูโณน เรียนรู้ เปนศิลปินที่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทยและมีบทบาทต่อวงปีพาทย์ในจังหวัดเพชรบุรี ทานเปนศิษย์ของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ครูทองสุข นักดนตรี ครูศิริ นักดนตรี ความสามารถด้านปพาทย์ทำให้ได้รับการยกย่องและเคารพนับถือในฐานะนัก

ดนตรีที่มีฝีมือของจังหวัดเพชรบุรีผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ทำให้ครูโณน เรียนรู้อบรมบทบาทสำคัญต่อวงปาทายใน จังหวัดเพชรบุรีคือ การเป็นลูกศิษย์ในสำนักครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) อุบนิสัยส่วนตัวและฝีมือความสามารถทางด้านดนตรี รวมทั้งการได้รับความอุปถัมภ์จากผู้ใหญ่จากวัดไทรทองและวัดโพธิ์ทัยมณี ทั้งด้านงบประมาณและการส่งเสริมชื่อเสียงของวง บทบาทที่สำคัญของครูโณน เรียนรู้อบรมต่อวงปาทายในจังหวัดเพชรบุรีคือ การทำให้ทางเพลงของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) แพรหลายกลายเป็นทางที่สำคัญของวงปาทายในจังหวัดเพชรบุรีช่วยส่งเสริมปาทายมอญในจังหวัดเพชรบุรีใหม่แบบแผนในการบรรเลงและแพร่หลายกลายเป็นที่นิยมสืบมา

งานวิจัยนี้มีความเกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ในแง่มุมมองของการอุปถัมภ์นักดนตรี วงดนตรี ซึ่งศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ก็ดำเนินการเช่นเดียวกัน และยังได้ช่วยเหลือศิลปินโดยตั้งสมาคมสงเคราะห์สหายศิลปิน ที่วัดพระพิเรนทร์ ซึ่งยังคงดำเนินกิจกรรมมาถึงปัจจุบันนี้

ปกป้อง ข้าประเสริฐ (2559) วิทยานิพนธ์เรื่องการสืบทอดความรู้ด้านดนตรีไทยของครูสมภพ ข้าประเสริฐ ผลการวิจัยพบว่าครูสมภพ ข้าประเสริฐ ได้รับการถ่ายทอดวิชาดนตรีไทยจากครูพุ่ม โตสง่า ครูโองการ กลีบชื่น ครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) รวมถึงได้ศึกษาเพลงหน้าพาทย์เพิ่มเติมจากครูหลวงบำรุงจิตรเจริญ (ธูป สาตรวิลัย) และครูพุ่ม บาปุยะวาทย์ องค์ความรู้ด้านดนตรีไทยของครูสมภพ ข้าประเสริฐที่ปรากฏในงานวิจัยเรื่องนี้แบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ ด้านการประพันธ์เพลง ด้านแนวทางการบรรเลง ด้านผลงานที่เป็นงานวิชาการและด้านงานช่าง ในด้านการประพันธ์เพลงสามารถแบ่งตามบทบาทของเพลงได้แก่ เพลงเพื่อบรรเลงรับใช้สังคมและเพลงที่ใช้สำหรับการประลองวง จำนวนทั้งสิ้น 66 เพลง ประเภทแนวทางการบรรเลงที่ถ่ายทอดให้แก่ลูกศิษย์ทุกคนตรงกันคือการแบ่งมือในการบรรเลงเครื่องตีอย่างเคร่งครัด ประเภทงานเอกสารทางวิชาการ 4 เรื่อง และกรรมวิธีการสร้างไม้ตีสำหรับเครื่องดนตรีในวงปาทาย ผู้สืบทอดองค์ความรู้จากครูสมภพแบ่งออกได้เป็นสายการสืบทอดดังนี้ สายลูกศิษย์ครูหลวงประดิษฐไพเราะ รุ่นเล็ก สายทายาท สายวัดหัวลำโพง สายวัดรวกสุทธาราม สายสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดนครปฐม ปัจจุบันบุคคลที่สืบทอดองค์ความรู้ของครูสมภพยังถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคคลและสถาบันต่าง ๆ อาทิ ครูสมพงษ์ ภูธร ครูวิบูลย์ธรรม เพียรพงษ์ ครูเรือง มิ่งสมร ครูโกวิทย์ แก้วสุวรรณ ครูमित ทรัพย์ผุด ครูพิชิต กิสวาส

งานวิจัยฉบับนี้มีความเชื่อมโยงกับงานวิทยานิพนธ์ในเรื่องของการถ่ายทอดที่มีความสอดคล้องกันทั้งเรื่องเอกสารงานวิชาการ กรรมวิธีการสร้างเครื่องดนตรี ซึ่งศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ก็ให้ความสำคัญ โดยจัดทำหนังสือวิชาการ การจำหน่ายเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพราคา ย่อมเยาว์สำหรับนักดนตรี การเปิดสอนดนตรีที่บ้านเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านดนตรีไทยอย่างเป็น รูปธรรม

สันติ อุดมศรี (2549) วิทยานิพนธ์เรื่องการสืบทอดวัฒนธรรมดนตรีไทย ในสำนักครุรวม พรหมบุรี ครุรวม พรหมบุรี เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีไทยของจังหวัดราชบุรี เป็น ศิษย์ของครูหลวงชาญเชิงระนาด (เงิน ผลารักษ์) ครูสู่ม ดนตรีเจริญ และครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ได้รับการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ จนมีความสามารถเป็นเลิศ โดยเฉพาะด้านเครื่องดนตรี ประเภทปี่พาทย์ จนได้รับการยกย่องในวงการดนตรีไทยว่ามีความสามารถเป็นเลิศในการบรรเลง ระนาดเอกและฆ้องวงใหญ่ สำนักของครุรวมเป็นสำนักที่ทำการอบรมสั่งสอนดนตรีไทยให้กับคณะ ดนตรีไทยต่าง ๆ ในอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง จนมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในสังคมดนตรีไทย ใน การทำวิจัยฉบับนี้ ได้ดำเนินการค้นหาปัจจัยสำคัญที่ทำให้ครุรวม พรหมบุรี มีความเป็นเลิศด้านดนตรี ไทยโดยศึกษาจากประวัติชีวิตของครุรวม พรหมบุรี วิธีการอบรมตลอดทั้งกลวิธีในการถ่ายทอดความรู้ แก่ศิษย์ ผลการวิจัยพบว่า ครุรวม พรหมบุรีเป็นศิลปินที่มีศักยภาพ มีความรู้ มีลักษณะนิสัยที่อ่อน น้อม ถ่อมตน มีการฝึกอบรมสั่งสอนและการบริหารควบคุมดูแลลูกศิษย์ภายในสำนักที่ดี จึงทำให้ครุ รวม พรหมบุรี ประสบความสำเร็จในการเป็นศิลปินและเป็นที่ยอมรับของสังคมดนตรีไทย วัฒนธรรม การบรรเลงดนตรีไทยสำนักครุรวม พรหมบุรี ได้แพร่กระจายไปยังอำเภอใกล้เคียงได้แก่อำเภอเมือง อำเภอวัดเพลงและอำเภอโพธาราม ดังปรากฏชื่อคณะคือ คณะ พ. เผยเผ่าเย็น คณะ ศ. ศิลปบรรเลง คณะทวีพันธุ์ คณะสองพี่น้องบรรเลง คณะลูกเจี๊ยบบรรเลง คณะบุญทรงบรรเลง คณะน้องณี นานุกศิลป์ คณะสงบบรรเลง คณะสาม อ. บรรเลงและคณะ ส. ประสบศิลป์

งานวิจัยฉบับนี้มีความเกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ในเรื่องของการเผยแพร่ความรู้ดนตรี ไทย โดยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เน้นเรื่องการอบรม สั่งสอน ลูกศิษย์ ไม่ว่าจะ เป็นบุตร ตนเองหรือลูกศิษย์ให้เป็นศิลปินที่มีคุณภาพ มีความนิยมความเป็นชาติไทย การบริหารควบคุมศิลปิน ในความดูแลให้มีวิชาชีพ การสั่งสมประสบการณ์ตลอดจนการมีรายได้เพื่อเลี้ยงชีพ เป็นต้น

บทที่ 2

ชีวประวัติศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

ภาพที่ 1 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

ที่มา: สุรพล จันทราปต์ย์, 26 กุมภาพันธ์ 2562

ชีวประวัติ ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ผู้วิจัยได้รวบรวมและสรุปความจากหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ หนังสือทฤษฎีและหลักปฏิบัติดนตรีไทยและพจนานุกรมดนตรีไทยโดยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ สุนิบัตร 90 ปี ชาตกาล ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ พร้อมทั้งการสัมภาษณ์ทายาทและผู้ใกล้ชิดของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ดังเนื้อหาต่อไปนี้

2.1 ชีวิตวัยเยาว์

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เกิดเมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ.2466 เวลา 23.25 น. ปีกุน ณ บ้านของท่านบริเวณริมน้ำแม่กลองย่านตลาดบางจาก ตำบลบางช้าง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นบุตรของนายสังวาลย์และนางเชย นาคสวัสดิ์ มีพี่น้องรวมกัน 9 คนได้แก่

1. นายอุทัย นาคสวัสดิ์
2. ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์
3. นางอุไร ยงนันทวัฒนา (สมรสกับนายสำรวม)
4. นางอุลิต บัวจีบ (สมรสกับนายสมหวัง)
5. พระอุดม (ถึงแก่กรรม)
6. นางนวลจันทร์ อธิราชต์ (สมรสกับนายชูเกียรติ)
7. นางนวลใย โปร่งสูงเนิน (สมรสกับนายวิชัย)
8. นางนวลฉวี อัทธวิโรจน์ (สมรสกับนายพิชญ์)
9. เด็กหญิงต่อม นาคสวัสดิ์ (ถึงแก่กรรม)

(อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 11)

ชีวิตในวัยเด็กของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้เขียนไว้ในบทความ “สี่สิบแปดปีของข้าพเจ้า” สรุปความได้ว่าเมื่อครั้งศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เมื่อยังเยาว์วัยท่านไม่มีใครชอบคุณพ่อของท่านเสียเท่าไรเพราะเป็นคนเข้มงวด บังคับ ติ เพื่อที่จะให้ลูกของท่านได้ดีตามแบบการเลี้ยงลูกของผู้คนสมัยก่อน ในตอนนั้นเอง ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ยังไม่ทราบจุดประสงค์ของท่านที่กระทำเช่นนี้ จึงบังเกิดความน้อยเนื้อต่ำใจว่าทำไมลูกคนอื่นได้เล่นกันอย่างสนุกสนาน ส่วนลูกของคุณพ่อต้องมีภาระต่าง ๆ นานาต้องปิดกวด เช็ด ถู บ้านและช่วยงานสารพัด พอถึงเวลาคุณพ่อของท่านจะสิ้นกระตี่งเข้าเรียนและดำเนินการสอนด้วยตัวท่านเอง คุณพ่ออบรมสั่งสอนให้ลูกๆทุกคนมีความรักชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ให้มีความภาคภูมิใจที่ได้เกิดมาอยู่บนผืนแผ่นดินไทยสอนให้เข้าใจในเรื่องศิลปวัฒนธรรมไทย ให้รู้ว่าความเป็นไทยแท้จริงนั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อคนมีจิตใจเป็นไทย

บ้านของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ อยู่ติดกับลำน้ำแม่กลอง การเดินทางสัญจรสมัยนั้นต้องใช้เรือเป็นพาหนะ โดยจะมีเรือสาธารณะอยู่สองสี่คือสีแดงเป็นเรือของบริษัทตีแม่แป๊ะแก้ว เป็นของบริษัทต่างชาติและเรือสีเขียวจะเป็นเรือของคนไทย เรือแดงของต่างชาติจะสะอาดรวดเร็ว

เป็นเรือเหล็กนำโดยสาร ส่วนเรือสีเขียวของไทยนั้นเป็นเรือไม้ต่อไม่สะอาดนักวิ่งได้ช้าและบางทีก็เสียอยู่กลางทางทำให้ลื่อน้ำไปพลงๆ สลับกับวิ่ง ประชาชนในละแวกนั้นโดยสารเรือแดงกันเสียส่วนมาก แต่คุณพ่อท่านเป็นคนบังคับให้นั่งเรือเขียวโดยท่านให้เหตุผลว่า “เรือไทยเราจะสู้เรือของฝรั่งเขาไม่ได้ ถ้าเราไม่ช่วยกันเมื่อไรแล้วเรือไทยจะล้มตาอำปากได้ อีกหน่อยก็มีแต่เรือฝรั่งมากกว่าตอนเอาทรัพย์สินของเราไปหมด” นั่นก็เป็นความจริงอย่างที่คุณพ่อก้าวไว้ เพราะเรือเขียวเดินเรืออยู่ไม่นานก็ต้องเลิกไปเพราะคนไทยหลายๆ คนไม่ได้มีความคิดเช่นเดียวกับคุณพ่อที่จะต้องนั่งเรือเขียวกอบกู้เศรษฐกิจไทย สิ่งเหล่านี้ได้ซึมซับและซาบซึ้งเข้าไปในตัวของท่านศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ถึงขนาดที่ว่าหากใครได้ยื่นใครดูถูกหรือดูหมิ่นความเป็นไทยท่านไม่ยอมและโต้เถียงถึงขนาดบางครั้งจะต้องใช้กำลังเพื่อสั่งสอนกันเลยทีเดียว สิ่งเหล่านี้เป็นแรงบันดาลใจที่ถูกปลูกฝังและเป็นแรงในการลุกขึ้นมาบรรณรงค์ศิลปวัฒนธรรมไทยให้กับเยาวชนได้สืบสานต่อไป

จุฬาลงกร
CHULALONGK

ถ่ายคู่กับบิดา ที่บ้านเกิดจังหวัดสมุทรสงคราม

ภาพที่ 2 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ บันทึกภาพคู่กับบิดา

ที่มา: อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 12

ภาพที่ 3 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์บันทึกภาพคู่กับมารดา

ที่มา: อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 13

2.2 ด้านการศึกษาและการทำงาน

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ มีประวัติการศึกษาและประวัติการรับราชการดังต่อไปนี้

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2475 จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาจากโรงเรียนประชาบาลอำเภออัมพวา

พ.ศ. 2481 จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทพศรีวิทยาลัย

พ.ศ. 2486 อนุปริญญาเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2495 ปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2496 ปริญญาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต เกียรตินิยม (ดี) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2500 ปริญญา Ph. D. ทางเศรษฐศาสตร์การเกษตร มหาวิทยาลัยคอร์เนลล์

สหรัฐอเมริกา (Cornell University, New York State, USA)

ด้านการศึกษาและการทำงานของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้เขียนไว้ในบทความ “สี่สิบแปดปีของข้าพเจ้า” สรุปความได้ว่า ในช่วงที่ท่านกำลังศึกษาในระดับประถมศึกษา

ด้วยความที่ท่านนั้นเป็นบุตรชายคนรองของบ้าน ท่านต้องคอยรับหนังสือเรียนจากพี่ชายประหนึ่งเป็นของรุ่นพี่ให้รุ่นน้องตกทอดกันมา ไม่เคยได้รับของใหม่ ได้รับมาสภาพไหนก็ต้องใช้สภาพนั้นไปเช่นนั้น ท่านจึงบังเกิดความน้อยใจหากจะไม่ไปเรียนก็จะถูกคุณพ่อตีก็จำใจเรียนไปเช่นนั้น แม้แต่ของเล่นใด ๆ ก็ตาม ถ้ามาทางลูกคนโตพี่ชายก็จะมีสิทธิ์ได้เล่นก่อนแต่ถ้ามาทางน้อง ๆ พวกน้อง ๆ ก็จะได้เล่นก่อนกว่าจะถึงรอบท่านเล่น ก็ไม่ค่อยเหลือสภาพดีเสียเท่าไรแล้ว พอเรียนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คุณพ่อได้ส่งให้ไปอยู่โรงเรียนประจำจังหวัดสมุทรสงคราม ชื่อโรงเรียน “ศรีทธาสมุทร” และได้ไปพักอยู่กับคุณตาซึ่งเป็นเศรษฐีอยู่ในตลาดแม่กลอง ตอนนั้นท่านไม่ตั้งใจเรียน กลายเป็นนักเลงเที่ยวเล่นมีเรื่องกับคนอื่น ๆ ไปทั่ว ดนตรีก็ไม่ได้ฝึกฝน ผลสุดท้ายคุณตาท่านเห็นว่าจะได้เรื่องจึงได้บอกกับคุณพ่อของท่านให้พากลับไปอยู่บ้าน แต่คุณพ่อของท่านได้บอกกับคุณตาอย่างหนึ่งว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เป็นคนมีแววดีมาก ถ้าสนใจเรียนเสียอย่างคงจะใช้ได้ แต่นี้ไม่เอาถ่านคงจะสอบตกเป็นแน่ แต่ท่านก็คิดผิดเพราะศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ไม่เคยสอบตกเลย ท่านใช้เวลาอันสั้นในการทบทวนหนังสือและสอบผ่านอย่างง่ายดาย แต่สอบมาแล้วก็ไม่สามารถจำเนื้อหาที่เล่าเรียนได้เลย ทำให้คุณพ่อของท่านโกรธมากจะพากลับไปทำสวนที่บ้าน แต่ท่านได้ขอร้องคุณพ่อให้ท่านได้เรียนต่อ ขอแก้ไขตัวเอง คุณพ่อก็ยอมให้เข้าเรียนต่อ

เมื่อท่านมาเข้าเรียนที่แม่โจ้ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ท่านตื่นเต้นและคิดเสมอว่าแม่โจ้เป็นโรงเรียนที่เปิดใหม่ทันสมัย แต่แล้วความคิดนั้นก็กลับพังทลายลงเนื่องจากพอท่านถึงเชียงใหม่แล้วนั่งรถยนต์ต่อก็เริ่มเอะใจขึ้นมาเพราะรถยนต์เริ่มแล่นออกไปห่างจากตัวเมืองทุกที เข้าไปยังโนป่าแล้วหยุดอยู่กลางป่านั่นเอง เมื่อเห็นสภาพโรงเรียนแล้วก็ใจหายเพราะเป็นโรงตอตั้ง พื้นดินธรรมดา ฟ้าไม่มี แต่ด้วยความมานะอดทนท่านไม่ยอมหนีกลับกรุงเทพฯ เหมือนอย่างเพื่อนท่านบางคน ชีวิตของท่านเริ่มทำนาเป็น ทำพืชไร่ ชีวิตของท่านได้เรียนรู้การทำเกษตรกรรมที่แม่โจ้ซึ่งเป็นโรงเรียนกสิกรรมอยู่แล้ว ต่อมาจึงเปลี่ยนมาเป็นโรงเรียนเตรียมวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ท่านได้ร่วมกิจกรรมกับวงดนตรีไทยซึ่งมีอาจารย์ที่นั่นร่วมซ้อมดนตรีด้วย โดยซ้อมกันในห้องสมุดจนกระทั่งเรียนจบเตรียมปีสองและได้ออกจากแม่โจ้มาเรียนต่อที่กรุงเทพมหานคร

ในปี พ.ศ. 2484 ท่านเข้ามาเป็นนิสิตอยู่ในแผนกวิชาสหกรณ์ที่วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน ในวันแรกที่มาถึงท่านรู้สึกว่ที่นี่กว้างใหญ่ ถนนหนทางเป็นดินสีแดง บ้านคนแทบไม่มี มี

หอพักเป็นเรือนไม้อยู่เพียง 3 หลัง มีตึกพีชพรรณอยู่ 1 หลัง มีตึกเรียน 1 หลัง มีบ้านพักคนงาน อาจารย์ที่มาสอนส่วนมากจะมาจากภายนอกทั้งสิ้น เมื่ออยู่มาสักพักจึงได้มี “เรือนเขียว” ซึ่งใช้เป็นสถานีวิทยุ ม.ก. ชีวิตในบางเขนตอนแรกเป็นที่น่าสนใจทีเดียวเพราะผู้อำนวยการวิทยาลัยเอาใจใส่ดูแลเป็นอย่างดี จะไปไหนมาไหนต้องลาออกไปด้านนอก ต้องมีใบอนุญาตให้ไป 1-2 ชั่วโมง หอพักจะมีแม่บ้านคอยดูแลอยู่ตลอดเวลาไม่ต้องทำความสะอาดเอง มีโรงครัวเลี้ยงอาหารนิสิตทั้ง 3 มื้อรับประทานอาหารเสร็จแล้วไม่ต้องล้างจานชาม มีคนล้างให้ ที่นี้ใช้ชีวิตเป็นนิสิตเพื่อที่เรียน เล่นกีฬา ทำกิจกรรมต่าง ๆ เท่านั้น

เมื่อท่านเรียนได้สักพักหนึ่งก็เกิดสงครามโลกขึ้น ฝ่ายทหารญี่ปุ่นได้เข้ายึดพื้นที่บางเขน ประชาชนละแวกนั้นถูกส่งย้ายออกภายในวันนั้น รวมถึงตัวของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ท่านได้นำผ้าปูที่นอนมาวางแล้วจัดการเทของที่อยู่ในตู้ลงบนผ้าปูที่นอนแล้วห่อของเหล่านั้นออกไปอพยพไปอาศัยอยู่ ณ สถานีสิกรรมคลองบางกอกน้อยและเรียนกันที่โรงรถของกรมสหกรณ์ตั้งอยู่ ณ ท่าเตียน ต่อมาท่านได้ขยับขยายไปอยู่กับลุงที่บางกระบืออีก แต่ไม่สามารถอาศัยอยู่ร่วมกันได้ท่านจึงโดนคุณลุงของท่านให้ออกจากบ้านภายในวันนั้น ทำให้ท่านไม่มีที่อยู่อีกต่อไป ท่านได้อาศัยที่นั้งคอยรถเมล์ของท่าเรือแดงท่าเตียนและตัดสินใจที่จะหาทางกลับบ้านในวันอาทิตย์เพื่อไปปรึกษากับพ่อและแม่ของท่าน แต่เคราะห์ซ้ำของ ท่านทำให้เงินที่ติดตัวท่านมาไม่พอที่จะเดินทางไป จึงเลือกเดินทางโดยเรือและเดินเท้ากลับบ้านเป็นเวลาอีกสองวัน หลังจากที่ท่านเดินทางกลับถึงบ้าน เหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้ท่านมีความอดทนขึ้นมาอีกระดับหนึ่ง

เมื่อท่านได้เล่าเหตุการณ์ที่ท่านได้ประสบให้พ่อและแม่ท่านฟังและได้ขอเงินพวกท่าน พร้อมทั้งตัดเสื้อผ้าใหม่ด้วยตัวเอง ท่านจึงเดินทางโดยรถไฟกลับมาเรียนที่กรุงเทพมหานครอีกครั้งและได้หาหอพักอาศัยอยู่บริเวณบางลำพู ต่อมาไม่นานนักก็ต้องระเห่ร้อนอีก เพราะว่ามีระเบิดจากสงครามมาลงทำให้หอพักนั้นต้องพักกิจการ ทำให้ท่านไม่มีที่อยู่และต้องสอบตก 1 วิชา เป็นที่น่าประหลาดใจให้กับอาจารย์หลายๆ ท่านเป็นอย่างมากเนื่องจากผลการเรียนของท่านอยู่ในระดับดีเยี่ยมมาตลอด

หลังจากที่ท่านได้ออดทนความลำบากมานาน ในที่สุดท่านก็สอบได้อนุปริญญา เกษตรศาสตร์ทางสหกรณ์ปี พ.ศ. 2486 และออกรับราชการเป็นชั้นตรีวิสามัญอยู่ที่กรมสหกรณ์ท่าเตียน แต่เมื่อท่านเรียนจบไปแล้วในปีนั้นเองวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยทำให้ผู้ที่จบรุ่นหลังได้รับปริญญาในระดับปริญญาตรี ทำให้ท่านรู้สึกเสียตายเป็นอย่างยิ่ง แต่เมื่อทำงานได้ไม่นานท่านได้ถูกหมายเรียกไปรับหมายเกณฑ์ทหารไปคัดเลือกราชการทหาร ในที่สุดท่านได้เข้ารับการเกณฑ์ทหารไปประจำอยู่ ณ ป้อมพระจุลจอมเกล้า

เมื่อท่านพ้นจากราชการทหารท่านได้กลับไปดำรงตำแหน่งนักสหกรณ์ตรีประจำกรมสหกรณ์ ประจำอยู่ ณ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ช่วงประมาณปี พ.ศ. 2487 แล้วจึงย้ายไปอำเภอดักไถ่ในจังหวัดเดียวกันในปี พ.ศ. 2488 ในการไปทำงานที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาทำให้ท่านได้พบกับนักดนตรีไทยหลายท่าน เช่น ครูประสิทธิ์ ถาวร (ศิลปินแห่งชาติ) ครูพ่อย ทองอัม ร.ต.ท. ผล สิงโตแมน เป็นต้น ท่านได้ร่วมเล่นดนตรี ยกวงไปประชันกันอย่างสนุกสนานที่อำเภอมหาราช นักดนตรีและนักร้องหลายท่านมารวมซ้อมกับศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ที่บ้านของท่าน จนผู้คนแถวนั้นเรียกว่า “วิก” แทนที่จะเรียกว่า “บ้าน” เหมือนเช่นบ้านของคนอื่นทั่วไป ท่านได้พบกับคุณลุงตาบอดท่านหนึ่งที่อาศัยอยู่บนเรือ ท่านมีโน้ตเพลงไทยอยู่มากแต่ท่านค่อนข้างหวง ในตอนนั้นศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ต้องคอยแวะเวียนไปหาเล่นดนตรีให้ฟังจนบังเกิดความเลื่อมใสรักใคร่แล้วยกโน้ตดนตรีให้ทั้งหมด เมื่อท่านทราบข่าวว่าทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้เปิดสอนระดับปริญญาตรีวิชาสหกรณ์หลักสูตร 5 ปี ท่านจึงลาออกแล้วไปศึกษาต่อ แต่แล้วพอลาออกไปเรียนต่อสักพักหนึ่งถึงชั้นปีที่ 4 ขึ้นชั้นปีที่ 5 ทางมหาวิทยาลัยได้ประกาศยกเลิกหลักสูตร 5 ปี เหลือเพียง 4 ปี ท่านจึงได้ศึกษาเพียง 4 ปีและไม่ได้รับปริญญาตรี

เมื่อศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ออกจากราชการแล้ว อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สมัยนั้นเล็งเห็นว่าท่านเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถ จึงได้ออนท่านมาเป็นอาจารย์สอนแต่บรรจุตำแหน่งประจำแผนกคลังในเบื้องต้น เนื่องจากไม่มีตำแหน่งอาจารย์ให้บรรจุ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในช่วง พ.ศ. 2489 แต่ตำแหน่งของท่านก็ไม่ได้ขยับให้เลื่อนขึ้นไปมากกว่านี้เพราะมีผู้ใหญ่อ้างว่าท่านได้เพียงอนุปริญญาไม่มีวุฒิปริญญา หลังจากเหตุการณ์นั้น ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ จึงได้ไปสอบที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่เดียว 2 ปี และสามารถ

สอบได้หมดภายในเวลาไม่นาน ท่านจึงได้รับปริญญา ธ.บ. (ธรรมศาสตร์บัณฑิต) ในปี พ.ศ. 2495 หลังจากได้ปริญญาใบนี้มาแล้วท่านจึงสมัครเรียนปริญญาโทต่อทันที เป็นปริญญาโททางด้าน เศรษฐศาสตร์จบหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (เกียรตินิยม) ในปี พ.ศ. 2496 ในเวลาใกล้ๆ กัน ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้สถาปนาปริญญาตรีด้านสหกรณ์หลักสูตร 4 ปีขึ้นมาใหม่ เมื่อท่าน เคยเรียนจนครบ 4 ปีแล้วจึงขอไปสอบเทียบและทำวิทยานิพนธ์ ในที่สุดได้รับปริญญา ศสบ. เศรษฐศาสตร์สหกรณ์บัณฑิตอีกหนึ่งใบ รวมทั้งสิ้นในปี พ.ศ. 2495 - พ.ศ. 2496 รับปริญญามาถึง 3 ใบด้วยกัน

เมื่อท่านเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาท่านได้แสดงความสามารถในการเรียนให้เป็นที่ ประจักษ์ โดยเฉพาะการสอบชิงทุนรัฐบาลไปศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกในต่างประเทศตาม คำแนะนำของศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร ท่านสมัครสอบชิงทุนถึง 3 แห่ง จนสามารถสอบชิง ทุนได้เป็นอันดับหนึ่งของทั้ง 3 ทุน ท่านเลือกไปศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์การเกษตร ณ มหาวิทยาลัย Cornell ประเทศสหรัฐอเมริกา ใช้เวลาในการศึกษาเพียง 2 ปีเท่านั้น สำหรับการไปศึกษาต่อที่ มหาวิทยาลัย Cornell ประเทศสหรัฐอเมริกา ปรากฏในหนังสือทฤษฎีและหลักปฏิบัติดนตรีไทยและ พจนานุกรมดนตรีไทย ซึ่งเขียนโดยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เมื่อปี พ.ศ. 2513 ได้นำมา ตีพิมพ์ใหม่ในปี พ.ศ. 2546 โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์และครอบครัวนาคสวัสดิ์ เป็นผู้เรียง มีการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ใน หนังสือนี้ได้กล่าวถึงพระช่วงเกษตรศิลปการ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และผู้อำนวยการ นักเรียนไทยในสมัยนั้นได้พูดถึงศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ไว้ว่า “... ดร.อุทิศเป็นคนเรียนเก่ง มาก วิชาที่อื่นเรียน 3 ปี เขาทำได้ในเวลาปีเศษโดยสบายๆ ไม่ยุ่งยากใจ นับเป็นอัจฉริยบุคคลที่หาได้ ยาก..” (สุรพล จันทราปัติย์, 2546: 5)

เมื่อท่านเลือกที่จะไปสหรัฐอเมริกาเพื่อไปศึกษาปริญญาเอกต่อที่ Cornell University เช่นเดียวกับศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร ที่ได้ไปศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยเดียวกันในช่วงปี พ.ศ. 2493 เมื่อเดินทางไปถึงท่านได้เข้าไปพบศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร เพื่อที่จะพาท่านไป ลงทะเบียนเรียน แต่ก็พบอุปสรรคเพราะท่านไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นท่าน จึงไม่สามารถแสดงความรู้ความสามารถให้กับอาจารย์ที่นั่นให้ได้เห็น จึงไม่รับท่านเข้าศึกษาในระดับ

ปริญญาเอก ท่านจึงบอกเขาว่าตัวท่านเองนั้นก็เป็ดยอดคนหนึ่งในเมืองไทย ขอเวลาให้ฝึกฝนพูดอังกฤษคล่องและฟังรู้เรื่องอีกสักหน่อยจะได้เห็นความรู้ความสามารถของตนเอง ขอให้ตัวท่านเองได้เป็นนักเรียนทดลองเสียก่อน ทางมหาวิทยาลัยจึงยอมรับข้อเสนอ แต่ตัวท่านเองต้องสอบให้ได้เกรด A ทุกวิชาจึงจะยอมให้ลงทะเบียนเรียนในระดับปริญญาเอกต่อไป ในเทอมนั้นเองท่านก็สอบสามารถได้เกรด A ทุกวิชาตามที่ทางมหาวิทยาลัยได้ตั้งเป้าหมายไว้ ท่านใช้วิธีอาศัยการอ่านตำราเป็นส่วนใหญ่ และขอยืมโน้ตของเพื่อนมาอ่านประกอบกัน ในระหว่างนั้นเองทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้เรียกขอตัวท่านคืนให้กลับมาทำงาน ผู้ใหญ่ของทางมหาวิทยาลัยได้ออกคำสั่งให้ท่านเรียนเพียงระดับปริญญาโท ไม่ให้เรียนถึงปริญญาเอกโดยท่านได้รับทุนการศึกษาของ ก.พ. ทันใดนั้นศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์จึงทวงสิทธิ์กับอาจารย์ที่ มหาวิทยาลัย Cornell ทันที ในเมื่อท่านทำตามเงื่อนไขสามารถเรียนได้เกรด A หมดทุกวิชาแล้วท่านจึงทวงสิทธิ์ในการลงทะเบียนเรียนในระดับปริญญาเอก อาจารย์ของมหาวิทยาลัย Cornell ได้ต่อรองให้ท่านลงทะเบียนเรียนในระดับปริญญาโทเสียก่อน ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้บอกเหตุผลว่ามหาวิทยาลัยของประเทศไทยกำลังหาทางเรียกให้ท่านกลับไปทำงานยังประเทศไทย จำเป็นจะต้องลงทะเบียนเรียนในระดับปริญญาเอก ทางมหาวิทยาลัย Cornell ได้อธิบายให้ท่านว่า “หากได้ปริญญาโทแล้วจะต่อปริญญาเอกเลยคงจะไม่เหมาะ ควรที่จะมีประสบการณ์ในการทำงานพอสมควร” เห็นดังนั้นท่านจึงบอกว่า “ทำงานมาแล้ว 10 ปี เริ่มทำงานที่สหกรณ์ก่อนแล้วย้ายโอนมาเป็นอาจารย์” เมื่อพูดถึง “สหกรณ์” จึงเป็นที่สนใจและให้เขียนเรื่อง “ปัญหาสหกรณ์ในประเทศไทย” มาให้อ่านว่ามีลักษณะอย่างไร ทันใดนั้นท่านจึงรีบเขียน “ปัญหาสหกรณ์ในประเทศไทย” โดยรวดเร็วและเพื่อให้ทางมหาวิทยาลัยยอมให้ท่านลงทะเบียนเรียนในระดับปริญญาเอกให้ได้ ทางมหาวิทยาลัย Cornell ได้พิจารณาและอนุมัติให้ท่านมีคุณสมบัติสามารถลงทะเบียนเรียนในระดับปริญญาเอกได้ แต่ท่านก็ต้องทำตามเงื่อนไขเดิมคือต้องเรียนได้เกรด A ทุกวิชาเช่นเดิม ในที่สุดความพยายามของท่านก็เป็นผลสำเร็จทำให้ท่านได้รับการลงมติให้รับเข้าศึกษาเป็นนิสิตปริญญาเอกโดยถือว่าได้ครองภาวะดังกล่าวมาตั้งแต่ต้น คือให้ท่านเป็นนิสิตปริญญาเอกย้อนหลังตั้งแต่ได้เข้าศึกษาในวันแรก นอกจากนี้ยังยอมรับเทียบความรู้ในระดับปริญญาโทที่ได้จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ให้จึงทำให้เวลาในการเรียนปริญญาเอกลดลงไปอีก 1 ปี เหลือเรียนเพียงแค่ 2 ปีเท่านั้น ในช่วงที่ท่านอยู่ที่มหาวิทยาลัย Cornell ท่านได้นำขอสายไปสกีที่นั่นด้วย มี

คนเชิญไปสี่ที่ต่าง ๆ ทำยสุดอุณภูมิของประเทศก็ทำให้ขอแตกท่านได้เลิกสี่และตั้งใจเรียนให้จบ ท่านสามารถจบการศึกษาในระดับปริญญาเอกได้ภายในเวลา 2 ปี 3 เดือนเท่านั้น

เมื่อท่านเรียนจบปริญญาเอก ท่านเริ่มปรับปรุงการสอนทางด้านเศรษฐกิจการเกษตรโดยสอนทุกแผนกและเริ่มเขียนตำราหลักการจัดการฟาร์ม ให้มีทั้งการเรียนด้านการปฏิบัติและทฤษฎี เมื่อปรับปรุงวิชานี้จนเข้าที่ท่านก็เริ่มไปสะสมวิชาอื่น ๆ โดยเขียนตำราประกอบการสอนทุกวิชา ทำให้ตำราที่ท่านเขียนมากขึ้นทุกวัน นอกจากที่ท่านสอนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แล้ว ท่านยังเป็นอาจารย์และวิทยากรรับเชิญไปสอนภายนอกมหาวิทยาลัยอีกมากมายและไม่ว่าจะไปสอนเรื่องอะไร ท่านต้องเขียนตำราเรื่องนั้นขึ้นเพื่อประกอบการสอนเสมอ ได้เขียนตำราไว้ทั้งหมดเกือบ 80 เล่ม ล้วนแล้วแต่เป็นหนังสือวิชาการเฉพาะตำราอย่างเดียวนั้นมีมากกว่า 10 เล่ม หากรวมตำราทางดนตรีแล้วก็มีมากกว่า 20 เล่ม ในระยะแรกท่านได้เขียนทุกอย่างไว้เป็นวิทยาทานแต่มาในสมัยหลัง ท่านได้นำตำราที่เขียนไว้มาจัดจำหน่าย ได้เงินรายได้มาจำนวนไม่น้อยทำให้ชีวิตของท่านสบายขึ้น ดร. อังสนา นาคสวัสดิ์ (บุตรสาว) เล่าว่า

ในช่วงกลางวันท่านจะไปสอนวิชาเศรษฐศาสตร์ให้กับนิสิตและนักศึกษา ในสมัยนั้น เด็ก ๆ จะติดมาก ๆ เพราะท่านจะมีกลวิธีในการสอนให้ลูกศิษย์ของท่านเข้าใจตั้งแต่เป็นวิชาการแล้วสามารถทำให้คนจำ จะจำได้ที่เดียวโดยไม่ต้องอ่านหนังสืออย่างเช่น หลักมหภาค หลักจุลภาค ท่านได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้จนเป็นที่ต้องการของคนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์เป็นอย่างมากมาถึงในปัจจุบัน หนังสือเล่มนี้ก็ยังคงใช้กันอยู่ เพราะภาษาที่ใช้ในหนังสือจะไม่ใช้ภาษาวิชาการจะเป็นภาษาที่คล้ายกับการคุยกันทำให้ผู้อ่านนั้นสามารถเข้าใจได้ง่ายๆ (อังสนา นาคสวัสดิ์, สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2562)

ด้านการวิจัยท่านได้ริเริ่มวิจัยเรื่องตลาดข้าวไปในหลายพื้นที่ รวมถึงการวิจัยในต่างประเทศด้วย ผลงานการวิจัยของท่านมีหลากหลาย เช่น ภาวะการณ์ครองชีพของข้าราชการเรื้อรังขึ้นไปจนถึงชาวนา ชาวสวน ชาวไร่ เป็นต้น วิจัยของท่านรวมกันอยู่ประมาณ 60 กว่าโครงการ โดยวิจัยของท่านจะมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

เมื่อรับหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญสหประชาชาติในตำแหน่งที่ปรึกษารัฐบาลมาเลเซียด้านเศรษฐกิจการเกษตรช่วงปลายปี พ.ศ. 2508 ท่านไม่ได้รับความนับถือจากผู้ที่ทำงานกับท่านมากนัก ท่านพยายามปรับตัวเข้าหา จนสุดท้ายท่านได้ยื่นมือเข้าไปช่วยในโครงการที่กำลังจะล้มลงจนสามารถทำให้โครงการนั้นประสบความสำเร็จได้ จึงเป็นที่นับหน้าถือตาของคนทำงานกับท่าน ท่านได้เสียสละเบียดเบียนของท่านเป็นค่าล่วงเวลาและค่าอาหารให้กับข้าราชการชั้นผู้น้อยผู้ร่วมทำโครงการกับท่าน ท่านพยายามชักจูงให้คนเหล่านั้นคิดว่า “ในบางครั้งเราจะต้องช่วยกันเสียสละเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติจะมาก็คิดกันเป็นเงินเป็นทองเสมอไม่ได้” จนท่านได้สมญานามว่า “prof” ท่านอยู่ประเทศมาเลเซียได้เพียง 2 ปีครึ่ง ทำโครงการใหญ่ไปถึง 12 โครงการ ปรับปรุงเรื่องเศรษฐกิจด้านการปลูกข้าวและอื่น ๆ มากมายจนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับทั่วกัน

ภาพที่ 4 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ บันทึกภาพคู่กับเพื่อนร่วมงานในประเทศมาเลเซีย

ที่มา: อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 11

ในช่วงที่ท่านกำลังจะกลับมาอาศัยอยู่ที่เมืองไทย มีผู้ใหญ่มาจากกรุงเทพมหานครต้องการพบตัวท่าน ตัวท่านและพยานจึงได้ออกเดินทางไปพบผู้ใหญ่ที่ป็นิ่ง ผู้ใหญ่ท่านนั้นชักชวนให้กลับมาเป็นเลขาธิการของหน่วยงานราชการที่สำคัญแห่งหนึ่ง ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้แนะนำคนอื่นที่ดีกว่าตัวท่าน แต่ตัวผู้ใหญ่เองบอกว่าไม่ได้เพราะว่าทุกคนที่ท่านพูดถึงนั้นล้วนมีข้อบกพร่อง จำเป็นต้องเป็นตัวของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เท่านั้น แต่ศาสตราจารย์ ดร.

อุทิศ นาคสวัสดิ์คิดว่าอยู่ที่นี้สบายแล้วได้เงินเดือนจำนวนมาก และยังมีผู้ได้บังคับบัญชาเคารพนับถือ พักกับพี่อยู่กรุงเทพมหานครจะทำอะไรได้ยากเพราะสมัยนั้นสังคมมักไม่เชื่อคนไทยด้วยกัน แต่ผู้ใหญ่ ได้พูดกับท่านว่าขอให้เธอนั้นเห็นแก่ชาติเถิดเพราะชาติเราหาคนดียาก ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จึงต้องรับเอาหลักการไว้ก่อนแล้วจะไปตกลงกันอีกครั้งที่กัวลาลัมเปอร์ ไม่กี่วันต่อมาผู้ใหญ่ท่านนั้นก็ไปถึงกัวลาลัมเปอร์ และได้พูดถึงเรื่องให้ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์กลับไปทำงานที่ กรุงเทพมหานครอีกครั้งหนึ่ง ตอนนั้นมีข้าราชการมาเลเซียมาบอกผู้ใหญ่ของไทยว่าขอให้ท่านอยู่ต่อ เพราะทำงานได้ผลจริง ๆ ท่านก็ไม่ยอมและยังยืนยันที่จะต้องการให้ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์กลับไปเป็นเลขาธิการ สุดท้าย ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เห็นว่าท่านมีความตั้งใจจริงยอมรับ ข้อตกลงว่าจะกลับมาเมืองไทยและต้องลาออกจากสหประชาชาติเสร็จก่อน ในใบลาออกนั้นระบุชัดเจนว่ารัฐบาลไทยเชิญให้กลับไปเป็นเลขาธิการ ทางมาเลเซียทราบเรื่องและดำเนินการในเรื่องการลาออกให้ท่านตลอดจนการได้รับบำเหน็จตอบแทนจากสำนักงานใหญ่และอื่น ๆ ประมาณ 3-4 เดือน ท่านจึงเดินทางเข้ามาพำนักอยู่เมืองไทย

เมื่อศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์กลับมาอยู่เมืองไทยเป็นการถาวร ผู้ใหญ่ที่เคย ทาบตามท่านให้กลับมาเป็นเลขาธิการนั้นได้กลับคำ ท่านกล่าวว่าไม่เคยได้ชักชวนท่านกลับมาดำรง ตำแหน่งนี้เลย ทำให้ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์รู้สึกโกรธแต่ก็ทำอะไรไม่ได้จะกลับไปยัง มาเลเซียก็จะเสียหน้า ท่านเสียใจมากถึงขนาดร้องไห้ต่อหน้าโต๊ะหมู่บูชา ต่อมาผู้ใหญ่ที่มาทาบตาม ท่านมาบอกกับท่านว่า คนที่เป็นเลขาธิการคนที่จะให้ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มาแทนที่เขา ไม่ยอมออกไปและยังประสงค์จะดำรงตำแหน่งนี้ต่อไปเรื่อย ๆ เหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้ท่าน ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ไม่ประสงค์จะทำหน้าที่ในตำแหน่งเลขาธิการอีก ท่านจึงกลับมา ทำงานที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในสมัยที่หลวงอิงคศรีกสิการดำรงตำแหน่งเป็นอธิการบดี ท่าน ได้บอกกับศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ว่า หากท่านมาปกครองเกษตรคงจะทำให้เกิดความเจริญ ดีและต้องการให้ท่านมาเป็นรองอธิการบดีให้ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร ซึ่งเป็นอธิการบดีใน สมัยต่อไปเนื่องจากความอาวุโสกว่า แต่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ปฏิเสธที่จะรับตำแหน่ง เพราะเห็นว่ายังมีเวลาอีกหนึ่งปีกว่า ๆ หลวงอิงคศรีกสิการพยายามถามศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาค สวัสดิ์หลายครั้ง เมื่อปฏิเสธจึงหาคนอื่นมาดำรงตำแหน่งแทน ต่อมาผู้ใหญ่ทางทำเนียบได้ส่งคนมา

ทาบตามให้ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มาเป็นรองเลขาธิการของหน่วยงานสำคัญอีกแห่งหนึ่ง โดยตัวท่านเองเป็นเลขาธิการ ท่านได้ส่งคนมาทาบตามหลายครั้งจึงหลงอิงศรึกสิการมาขอร้องให้ท่านไปจึงยอมรับตำแหน่งรองเลขาธิการ แต่ในการทำงานของท่านก็มีอุปสรรคจึงยื่นหนังสือลาออกและกลับไปอยู่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เช่นเดิม แต่ในช่วงนั้นเอง ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ได้ทาบตามท่านให้เป็นคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ ท่านได้ตกลงทันที แต่ท่านหลงอิงศรึกสิการและพระช่วงเกษตรศิลปการ ต่างต่อว่าท่านว่าไม่รักเลือดสีเขียวนไม่รักมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้ดำรงตำแหน่งอะไรก็ไม่รับกลับจะไปช่วยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พวกท่านว่าหากเป็นรัฐมนตรีหรืออธิบดีกรมอะไรก็ได้ แต่หากมาเป็นคณบดีควรมาเป็นที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ จึงบอกว่าคนที่มาเป็นคณบดีที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ล้วนเป็นรุ่นศิษย์ของท่าน ส่วนคนที่เป็นคณบดีที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ล้วนเป็นรัฐมนตรีและผู้ใหญ่ทั้งสิ้น ท้ายที่สุดด้วยความเกรงใจต่อหลงอิงศรึกสิการและพระช่วงเกษตรศิลปการ ท่านจึงตัดสินใจไม่ไปเป็นคณบดีที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และกลับมาเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาศัยห้องทำงานของศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ฐ นคร เป็นเวลา 3 ปี จึงได้ขยับขยายไปยังห้องของท่าน

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ทำงานราชการจนอายุ 52 ปี จึงได้ตัดสินใจลาออกราชการและขอลาออกในวันคล้ายวันเกิดของท่านคือวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2519 แต่หลังจากลาออกมาแล้วท่านก็ยังกลับมาช่วยสอนและเผยแพร่ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ให้กับนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อยู่เสมอ ถึงแม้ว่าท่านจะเกษียณไปแล้วแต่ภาระงานของท่านก็ไม่ได้น้อยลง ยังคงมีหลายหน่วยงานที่เชิญท่านไปพูดบรรยายและเป็นวิทยากรดังเช่นสมัยท่านรับราชการ

2.3 ประวัติการรับราชการ

ประวัติการรับราชการของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ผู้วิจัยสรุปและนำข้อมูลทั้งหมดมาจากหนังสือที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2 ตุลาคม พ.ศ. 2487 ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรีอันดับ 1 ชั้น 80 บาท
ตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ตรี กองควบคุมสหกรณ์ กรมสหกรณ์

9 สิงหาคม พ.ศ. 2488 ลาออกจากราชการไปศึกษาต่อ

2 กันยายน พ.ศ. 2489 ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรีอันดับ 1 ชั้น 100 บาท

ตำแหน่งพนักงานสหกรณ์ กองควบคุมสหกรณ์ กรมสหกรณ์

1 ตุลาคม พ.ศ. 2489 โอนมารับราชการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตำแหน่งประจำแผนกสำนักงานเลขาธิการ

23 กันยายน พ.ศ. 2495 ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโทอันดับ 1 ชั้น 160 บาท

ตำแหน่งหัวหน้าแผนกสถิติและทะเบียน

20 กรกฎาคม พ.ศ. 2500 ย้ายไปดำรงตำแหน่งอาจารย์โท คณะกลีกรรมและสัตวบาล

20 กรกฎาคม พ.ศ. 2503 ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นเอกอันดับ 1 ชั้น 2,650 บาท ตำแหน่งอาจารย์เอกคณะกลีกรรมและสัตวบาล

9 ธันวาคม พ.ศ. 2507 ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษอันดับ 1 ชั้น 4,300 บาท

ตำแหน่งศาสตราจารย์แผนกวิชาเกษตรศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์การเกษตร คณะกลีกรรมและสัตวบาล

15 ธันวาคม พ.ศ. 2508 รักษาการในตำแหน่งรองเลขาธิการสภาวิจัยแห่งชาติ

ฝ่ายสังคมศาสตร์และเป็นผู้เชี่ยวชาญ FAO ในตำแหน่งที่ปรึกษากระทรวงเกษตร มาเลเซีย (องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ)

1 ตุลาคม พ.ศ. 2511 เมื่อกลับจากต่างประเทศ ย้ายไปดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจและกลับไปรักษาการในตำแหน่งรองเลขาธิการสภาวิจัยแห่งชาติ อีกครั้งหนึ่ง

พ.ศ. 2512 รองเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมเยาวชนแห่งชาติ

1 ตุลาคม พ.ศ. 2515 ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ อัตรารับพิเศษอันดับ 2 ชั้น 6,600 บาท คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ

1 ตุลาคม พ.ศ. 2518 ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจอันดับ 2 ชั้น 9,410 บาท

29 มีนาคม พ.ศ. 2519 ลาออกจากราชการได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นประถมาภรณ์มงกุฎไทย รวมเวลารับราชการ 36 ปี 3 เดือน

ราชการพิเศษ

พ.ศ. 2502 กรรมการจัดบทยเรียนชั้นบร้งของกระทรวงศีกษาธิการ
กรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ
ผู้แทนไปประชุม Symposium on Agricultural Economics

ที่สิงคโปร์เป็นเวลา 10 วัน

ผู้แทนไทยประชุมเรื่อง Farm Management ของ FAO ที่ศาลาล้านติ
ธรรม พ.ศ. 2503 ผู้แทนไปประชุมเรื่อง The Teaching of Agricultural Economics in
Southeast Asia ที่กัวลาลัมเปอร์เป็นเวลา 17 วัน

ผู้แทนไทยประชุมเรื่อง “การพัฒนาด้ำนจัดการฟาร์ม” ของ FAO ที่
ประเทศฟิลิปปินส์ เป็นเวลา 19 วัน

ดำเนินการวิจัยเรื่อง “The Relationship Between Agricultural
Credit and Economic Development” ใน ประเทศอินเดีย ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ พม่า
ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์เป็นเวลา 4 เดือน

พ.ศ. 2504 หัวหน้าคณะผู้แทนไทยไปประชุม FAO Working Party on Farm
Management ครั้งที่ 1 ประเทศญี่ปุ่นเป็นเวลา 10 วัน

ประธานอนุกรรมการระหว่างชาติจัดทำหนังสือคู่มือจัดการฟาร์ม
สำหรับ Asia และ Fareast เพื่อนำผลงานไปเสนอ FAO Working Party ครั้งที่ 2

กรรมการพิจารณาเรื่องลงหนังสือ “ Farm Management Note ”
ของ FAO

พ.ศ. 2505 กรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ
กรรมการวิชาการกองวิจัยสังคมศาสตร์ สภาวิจัยแห่งชาติ
กรรมการทำการวิจัยเกี่ยวกับการค้าสัตว์
กรรมการดำเนินงานสมาคมเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย
หัวหน้าผู้แทนไปประชุมเรื่อง “Farm Management” ที่ฟิลิปปินส์

พ.ศ. 2506 กรรมการ UNESCO ฝ่ายวัฒนธรรม
กรรมการจัดโทรทัศน์การศึกษาของกระทรวงศีกษาธิการ
กรรมการพิจารณาวางรูปบัญชึบริษัทสหสามัคคีค้าสัตว์จำกัดและ
พิจารณาวางอัตราค่าลังและฝ้งบริหารงาน

กรรมการจัดการของสมาคมเศรษฐศาสตร์การเกษตรแห่งประเทศไทย

หัวหน้าผู้แทนไปประชุมเรื่อง “ Farm Management ” ที่ฟิลิปปินส์
 กรรมการควบคุมการศึกษาชั้นปริญญาโทของคณะกสิกรรมฯ และ
 เศรษฐศาสตร์

กรรมการประสานงานด้านจัดการฟาร์มในประเทศไทย
 พ.ศ. 2507 ผู้แทนไทยไปประชุม FAO Working Party on Farm
 Management ครั้งที่ 2 ที่กัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

รองเลขาธิการสภาวิจัยแห่งชาติ ฝ่ายสังคม
 รักษาการในตำแหน่งหัวหน้ากองวิจัยสังคม สภาวิจัยแห่งชาติ
 ผู้อำนวยการโครงการอนามัยครอบครัว
 กรรมการศูนย์รวมการศึกษาวิจัยปัญหาเยาวชนเป็น
 กรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ
 พ.ศ. 2508 อนุกรรมการวางแผนตัวอักษรพิมพ์ดีดแบบใหม่
 ดำเนินการวิจัยเรื่อง “ Farm Management Systems in Certain
 Countries ” ในฮ่องกง ญี่ปุ่น ไต้หวัน เกาหลี อินเดีย ศรีลังกา ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ พม่า
 ผู้เชี่ยวชาญของ FAO ในตำแหน่งที่ปรึกษากระทรวงเกษตรและ
 สหกรณ์ของรัฐบาลมาเลเซียในด้านเศรษฐกิจการเกษตร
 กรรมการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาของกรมวิชาการ
 กระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2509 ผู้เชี่ยวชาญ FAO ณ ประเทศมาเลเซีย

พ.ศ. 2510 ผู้เชี่ยวชาญ FAO ณ ประเทศมาเลเซีย

ลาพัก 1 เดือนเพื่อมาช่วยงานเผยแพร่พิมพ์ดีดแบบใหม่ในนครหลวงฯ
 แล้วจึงกลับไปเป็นผู้เชี่ยวชาญดั้งเดิม

พ.ศ. 2511 กลับมาดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 หลังจากนั้นได้รับแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งรองเลขาธิการสภาวิจัยแห่งชาติอีกตำแหน่งหนึ่ง
 ประธานกรรมการส่งเสริมวัฒนธรรมทางวัตถุธรรมและศิลปกรรม
 ของกระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2512 หัวหน้าผู้แทนไทยประชุมเรื่องการพัฒนาการจัดการฟาร์มของ
 FAO ที่ศาลาสันติธรรมระหว่างวันที่ 9-28 มีนาคม พ.ศ. 2512
 ประชุมสมาคมเศรษฐกิจระหว่างชาติที่ Lyon ประเทศฝรั่งเศส

รองเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมเยาวชนแห่งชาติ
ได้รับแต่งตั้งให้ไปช่วยงานพิมพ์ดีดแบบปรับปรุงใหม่และมีอำนาจสั่ง
การ

พ.ศ. 2513 กรรมการ UNESCO แห่งชาติ

กรรมการ UNESCO ฝ่ายวัฒนธรรม

อนุกรรมการดนตรีแห่งชาติของ UNESCO

East-West Population Institute ขอตัวไปเป็นผู้บรรยายในการ
สัมมนาเรื่อง “ Buddhism, Population and Family Life ” ร่วมกับ University of Hawaii
บรรยายในการประชุม Workshop for Asian Journalist ที่
ฟิลิปปินส์

กรรมการจัดอบรมวิชาการดนตรีและขับร้องให้แก่ UNESCO ฝ่าย

วัฒนธรรมไปประชุมสมาคมเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่เมือง Minsk ประเทศสหภาพโซเวียต ระหว่าง
วันที่ 24 สิงหาคมถึง 2 กันยายน 2513

ประชุมผู้เชี่ยวชาญเศรษฐกิจที่เมืองโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น เป็นเวลา 1 วัน

พ.ศ. 2514 ประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ จัดโดย

The Japan Economic Research Center ในระหว่าง 6-10 กันยายน พ.ศ. 2514

คณะกรรมการ UNESCO แห่งชาติและคณะกรรมการฝ่าย
วัฒนธรรมของ UNESCO แห่งชาติ

คณะกรรมการจัดหาและส่งเสริมผู้บริจาคโลหิตแห่งชาติ

พ.ศ. 2517 สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ประธานอนุกรรมการจัดหาและส่งเสริมผู้บริจาคโลหิตแห่งชาติ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)

พ.ศ. 2518 คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการจัดการศึกษาออกโรงเรียน

คณะกรรมการฝ่ายวัฒนธรรมของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วย

การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นต้น (หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ
ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526 : 13-22)

2.4 ด้านชีวิตครอบครัว

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์สมรสกับนางวิไล นาคสวัสดิ์ เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2493 โดยมีหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นเจ้าภาพจัดงานให้ ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ มีบุตรชาย 1 คนและธิดา 4 คนได้แก่

1. นางอังศุมาลย์ จันทราปัดย์ (สมรสกับนายสุรพลมีบุตรสาว 1 คน) ปัจจุบันอายุ 69 ปี
2. นายรณรงค์ นาคสวัสดิ์ ปัจจุบันอายุ 67 ปี
3. นางสาวอังสนา นาคสวัสดิ์ ปัจจุบันอายุ 64 ปี
4. นางสาวจุฑารัตน์ บุญประคอง ปัจจุบันอายุ 61 ปี
5. นางสาววิมลมาศ นาคสวัสดิ์ ปัจจุบันอายุ 58 ปี

ด้านชีวิตครอบครัวของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ท่านได้เขียนไว้ในบทความ “สี่สิบแปดปีของข้าพเจ้า” สรุปความได้ว่าชีวิตครอบครัวของท่านไม่ได้ราบรื่นเหมือนคนอื่น ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์และนางวิไล นาคสวัสดิ์รักกันตั้งแต่มิได้เกิดสงคราม จนกระทั่งสงครามเลิก ในระหว่างสงครามนั้น ทั้งสองคนได้แต่คิดถึงกันระหว่างที่มีการต่อสู้และมีระเบิด ท่านทั้งสองนึกถึงว่าจะได้รับอันตรายอะไรหรือไม่ อยู่สุขสบายดีหรือเปล่า แต่บ้านของท่านทั้งสองเกิดทะเลาะและมีปากเสียงกันจนมองหน้ากันไม่ติด ในช่วงกลางวันศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะคอยแอบไปดูหญิงสาวที่เป็นที่รักที่หมายปองของตนว่าอยู่ดีหรือไม่ ทั้งสองได้แอบพบกันบ่อยขึ้น จนในที่สุดศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ออกไปทำงานต่างจังหวัดก็ไม่ได้พบกันอีก จนท่านได้มีโอกาสมาเรียนต่อและทำงานอีกครั้งหนึ่งจึงได้พบกัน เมื่อครั้งที่คุณแม่ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ป่วยอยู่ ณ โรงพยาบาลที่กรุงเทพมหานคร ทั้งคู่จึงถือโอกาสนี้มาดูแลพยาบาลคุณแม่จนกระทั่งคุณแม่ท่านเห็นใจ แต่ก็ยังไม่สามารถทำอะไรได้มากเพราะคนอื่น ๆ ยังไม่เข้าใจ ทำยที่สุดคุณแม่ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ไปสู่ขอลูกสาวของคนทีทะเลาะด้วย แต่ผลที่ได้นั้นไม่เป็นผล ทำยที่สุดครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นผู้จัดการในการสู่ขอให้ ท่านได้บอกว่า “เราก็อายุแก่ๆ ลงไปด้วยกันทั้งคู่ บรรลุนิติภาวะจนไม่รู้จะบรรลุอย่างไรแล้วจึงตัดสินใจตามความสมควรเถิด” เมื่อทุกอย่างลุล่วงไปได้ด้วยดีแต่ไม่มีใครมาเป็นเจ้าภาพในงานมงคลนี้เลย ครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) จึงรับเป็นเจ้าภาพในการจัดงานที่จำเป็นให้ทุกอย่าง ทั้งคู่แต่งงานกัน ณ บ้านของท่านครู

หลวงประดิษฐไพเราะอย่างมโหฬาร และดูเหมือนจะเป็นครั้งแรกที่ไม่ได้เชิญแขกมารดน้ำสังข์ แต่เชิญมาร่วมอวยพรให้ในงานฉลองมงคลสมรสแทน พิธีรดน้ำครู่หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ได้เป็นผู้จัดการและรดน้ำให้อย่างสวยงามและสมเกียรติตัวของครู่ ท่านเองได้ให้ผู้ใหญ่ที่บังเอิญอยู่ ณ เวลานั้นรดน้ำและอวยพรในงานด้วยเช่นกัน

เมื่อแต่งงานกันแล้วกลับเข้าบ้านกันไม่ได้เพราะว่าไม่มีผู้ใหญ่ฝ่ายใดไปร่วมงานด้วย ทั้งคู่เหมือนถูกตัดขาดจากพ่อแม่ญาติพี่น้อง ต้องใช้ชีวิตกันอย่างลำบาก ท่านใช้เงินส่วนมากไปกับการส่งเสริมงานดนตรีไทย จนกระทั่งศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้รับการสนับสนุนจากการเดี่ยวซอ และเริ่มมีรายได้เพิ่มขึ้นทำให้คุณภาพชีวิตครอบครัวดีขึ้น หลังจากที่มีลูกคนแรก (ศาสตราจารย์ ดร.อังศุมาลย์ จันทราปัติย์) ท่านจึงเริ่มเข้าหาที่บ้านได้ โดยให้ลูกสาวคนโตของท่านเป็นดั่งสะพานคล้องใจทั้งสองครอบครัวทำให้ครอบครัวมีความสุขเพิ่มมากขึ้น ในบางครั้งท่านได้หยิบยืมเงินจากพ่อแม่ของท่านมาใช้บ้างยามขัดสน เมื่อหาทุนได้จึงได้ริเริ่มเลี้ยงไก่เพื่อหารายได้เสริม ต่อมาศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ต้องไปทำงานอยู่ ต่างประเทศ ภรรยาของท่านต้องเลี้ยงลูกและเลี้ยงไก่อยู่ที่บ้านเพียงลำพัง การไปต่างประเทศของท่านเพื่อที่จะได้มีรายได้จากภายนอกมาเลี้ยงครอบครัวได้เพียงพอนั่นเอง

เมื่อท่านถูกเรียกตัวกลับมายังเมืองไทย ทำให้รายได้ที่เคยได้กลับลดลง แต่ไม่ได้เป็นที่เดือดร้อนอะไร เนื่องจากท่านยังมีเหลือใช้ แต่ท่านก็ต้องควบคุมค่าใช้จ่ายและลดการทำกรกุศลไปเสียมากเช่นกัน เพื่อให้ครอบครัวของท่านได้มีชีวิตที่ดีขึ้น ศาสตราจารย์ ดร.อังศุมาลย์ จันทราปัติย์เล่าว่า

คุณพ่อไม่เคยนอนก่อน เที่ยงคืนเลย พวกลูก ๆ ถึงได้ความอดทน และความชิน พอถึงตี 5 ทุกคนจะต้องตื่นนอน จึงชินกับการนอนดึกเพราะว่าหลังจากที่คุณพ่อสอนเสร็จในช่วงกลางวันแล้วคุณพ่อจะมาอัดเทปในเวลา กลางคืน กว่าคุณพ่อจะเข้าห้องอัดเสียงก็เป็นช่วงเวลา 21.00-22.00 น. แล้วเมื่อท่านเข้าห้องอัดเวลาท่านออกมาคุณพ่อจะต้องเจอใครสักคน เพื่อคอยบริการท่านหากไม่เจอจะหงุดหงิดเล็กน้อยจึงจำเป็นต้องอยู่เป็นเพื่อนท่าน

ในช่วงอัดเสียง หากวันไหนได้เข้าห้องอัดเสียงก็จะเข้าไปตีฉิ่งหลับแล้วหลับอีก จนบางครั้งถึงตี 3 เมื่อถึงวันหยุดพวกลูกอย่างเราจะไม่ค่อยชอบเสียเท่าไร พอเมื่อถึงเวลาตี 5 คุณแม่ก็จะกดกริ่งที่บ้านเหมือนโรงเรียน กดจนกว่าลูกๆ ทุกคนจะลงมาทำภารกิจส่วนตัวเสร็จจึงเข้าห้องดนตรีในเรือนดนตรี เล่นไปเรื่อย ๆ ซ้อมไปเรื่อย ๆ จนกว่าคุณพ่อจะออกจากบ้านประมาณ 8.00-8.30 น. จะเป็นเวลาพักผ่อนของลูก ๆ ทุกคนแต่เมื่อท่านกลับมาในช่วงใกล้เที่ยงวันได้ยินเสียงแตรรถของท่านพวกลูก ๆ จะต้องวิ่งเข้าห้องดนตรีเพื่อซ้อมต่อจนถึงเวลาพอใกล้ ๆ ช่วงบ่ายโมง ท่านจะไปทำงานต่อ ท่านจะออกไปก็เป็นเวลาพักผ่อนของพวกเรา เมื่อถึงเวลาประมาณ 16.30 น. ท่านก็กลับมาบ้านพวกลูก ๆ จะต้องวิ่งเข้าห้องดนตรีเพื่อซ้อมต่อจนถึงเวลาใกล้รับประทานอาหารประมาณ 20.00 น. ท่านไม่เคยถามว่าเรียนอะไร จะสอบอะไร จะเข้าอะไร คำถามที่ท่านถามประจำก็คือ “ซ้อมเพลงรียัง” (อังศุมาลย์ จันทรา ปัตย์, สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2562)

ถึงแม้ว่าตัวท่านจะมีภารกิจต่าง ๆ มากมายในแต่ละวันจนทำให้ตัวของท่านไม่ค่อยมีเวลาให้กับครอบครัวมากนัก แต่ภรรยาของท่านเข้าใจและใช้เวลาส่วนใหญ่คลุกคลีอยู่กับงานบ้านและคอยเลี้ยงลูก ๆ ทั้ง 5 คน โดยให้ท่านได้ทำหน้าที่เป็นเสาหลักของครอบครัวอย่างเต็มความสามารถทั้งงานทางด้านเศรษฐศาสตร์และงานด้านดนตรีไทย ทั้งคู่ใช้ชีวิตคู่กันอย่างเข้าใจกันและเกื้อกูลซึ่งกันและกันจนเป็นแบบอย่างให้กับหลายๆ ครอบครัว ดร. อังสนา นาคสวัสดิ์ (บุตรสาว) เล่าว่า

เมื่อซ้อมดนตรีเสร็จแล้วคุณพ่อจะเปิดโรงเรียนให้ลูกมีการสังสรรค์ให้รู้ว่าโรงเรียนเปิดแล้ว คุณพ่อจะสอนภาษาอังกฤษให้ลูก ๆ ทุกคน ตั้งแต่เด็ก ๆ ทุกคนก็จะมานั่งเรียนภาษาอังกฤษกับคุณพ่อ คุณพ่อจะปลูกฝังลูก ๆ ทุกคนเสมอว่าให้เรียนได้ทั้งศิลปะและภาษา คุณพ่อจะสอนให้รู้เช่นความหมายคำว่า home กับ house ต่างกันอย่างไร

การเรียนรู้คุณพ่อไม่เคยบังคับว่าจะต้องเรียนอะไร ให้เรียนอย่างที่ชอบไม่จำเป็นจะต้องเรียนดนตรี ลูกๆทุกคนเล่นดนตรีนาฏศิลป์เป็นงานอดิเรก อย่างคุณพ่อกันหลักจะเป็นการสอนเศรษฐศาสตร์ส่วนดนตรีเป็นเพียงงานอดิเรก (อังสนา นาคสวัสดิ์, สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2562)

นอกจากงานทางการสอนและงานทางด้านดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ

นาคสวัสดิ์ ท่านมีความเป็นผู้นำครอบครัวดูแลครอบครัวของท่านอย่างดีที่สุดไม่ให้ขาดเหลือ อบรมบุตรและธิดาของท่านอย่างดีที่สุดให้มีความรู้ทั้งทางด้านภาษาและด้านดนตรีไทยเพื่อให้สืบสานอุดมคติของท่านต่อไป

ภาพที่ 5 ครอบครัวนาคสวัสดิ์

ที่มา: ศาสตราจารย์ ดร.อังคณาณ์ จันทร์อาทิตย์ บันทึกวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ.2562

ที่มา: สุจิตร์ 90 ปี ชาตกาล ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2556: 12

ภาพที่ 6 ครอบครัวนาคสวัสดิ์

ที่มา: สฐจิบัตร 90 ปี ชาตกาล ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2556: 12

ภาพที่ 7 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ และภรรยา (นางวิไล นาคสวัสดิ์)

ที่มา: สุรพล จันทราปัติย์, 2546: 110

2.5 การศึกษาด้านดนตรี

การศึกษาด้านดนตรีของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้เขียนไว้ในบทความ “สี่สิบแปดปีของข้าพเจ้า” สรุปความได้ว่า ครูคนแรกของท่านคือ ครูสังวาล นาคสวัสดิ์ (บิดาของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์) เป็นนักดนตรีไทยที่มีชื่อเสียงและหลากหลายความสามารถ แต่เครื่องดนตรีที่มีความโดดเด่นที่สุดก็คือ “จะเข้” เสียงจะเข้ของท่านไพเราะเสนาะหูเป็นที่น่าสนใจและเป็นที่น่าฟังของผู้คนละแวกนั้น ที่บ้านของท่านมีลูกศิษย์มาศึกษาหาความรู้กันมากมายโดยท่านจะเริ่มสอนดนตรีในตอนกลางคืน หลังจากที่สอนวิชาสามัญให้กับลูก ๆ เสร็จแล้ว

ลูกศิษย์บางคนของท่านไม่สามารถจำเพลงได้อย่างรวดเร็วในคราวเดียวจึงใช้เวลาในถ่ายเทจดบทเพลงสมควรซ้ำแล้วซ้ำอีกหลายครั้งกว่าจะจำได้ ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จึงถือโอกาสนี้ในการจดจำบทเพลงต่าง ๆ ไว้ได้มากมายโดยไม่ได้หัดเครื่องดนตรี นอกจากจะจดจำวิธีการบรรเลงจะเข้ ซอ ขลุ่ยและอื่นๆ ไว้มากมายเท่าที่จำได้เป็นเพราะคุณพ่อของท่านเป็นคนเข้มงวดในการสอนลูกศิษย์เวลาท่านดุลูกศิษย์ท่านใดก็จะมาเข้าหูทุกครั้ง แต่ตัวของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ไม่ได้มีโอกาสได้สัมผัสเครื่องดนตรีเพราะครูสังวาล นาคสวัสดิ์ไม่ยอมให้เครื่องดนตรีกับศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้เล่น เนื่องจากต้องการให้เรียนวิชาสามัญให้ได้ดีเสียก่อน เรื่องนี้จึงเป็นที่ฝังใจให้ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มาตั้งแต่ยังเด็ก ๆ ว่าต้องการเล่นดนตรีแต่ทำไมคุณพ่อถึงไม่ให้เล่น ในใจของท่านอยากจะเล่นใจจะขาดและท่านคิดเสมอว่าหากได้จับเครื่องเมื่อใดต้องเล่นได้ทันทีอย่างแน่นอน

เมื่อศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ อายุได้ราว ๆ 6-7 ปี ครูสังวาล นาคสวัสดิ์ก็เลิกเล่นดนตรีไปด้วยเหตุที่ว่าท่านคิดว่าการเล่นดนตรีทำให้เสียงาน ยิ่งเล่นยิ่งเพลินไปบรรเลงงานแต่ละทีติดต่อกัน 3-4 สัปดาห์ยังไม่ได้กลับบ้าน จึงกลับมาดูธุรกิจที่บ้านต่อ แต่คำว่าเลิกเล่นของท่านไม่ได้หมายความว่าเลิกทุกอย่าง ท่านได้ใช้ช่วงเวลาเย็นซ้อมมือทั้ง ซอ ขลุ่ย จะเข้ บางวันมาซ้อมกันเป็นที่ครึกครื้นอยู่เสมอ ด้วยเหตุผลของครูสังวาล นาคสวัสดิ์เองทำให้ท่านไม่ต้องการให้ลูก ๆ ของท่านเล่นดนตรีตั้งแต่ยังเล็ก ๆ เกรงว่าจะเสียคนไม่เอาวิชาการมาเล่นแต่ดนตรี คุณพ่อของท่านเคยพูดไว้เสมอว่าอยากให้ท่านเป็น Professor มันฟังแล้วพิลึกน่าเกรงขาม

เมื่อศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ มีอายุราว 7-8 ปี พ่อท่านได้ตกกระไดพลอยโจน สอนดนตรีไทยให้ โดยวันหนึ่งพ่อออกจากบ้านไปทำธุระข้างนอกบ้าน ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จัดการพันไม้ติดตามที่เคยเห็นลูกศิษย์ของคุณพ่อเขาพันกัน จากนั้นจึงเริ่มบรรเลงจะเข้และบรรเลงเป็นการใหญ่ พอหยิบไม้ตีคั้งขึ้นมาก็จะตีได้เป็นเพลงอย่างไพเราะ ท่านเล่นจะเข้จนเพลินโดยไม่รู้ว่าคุณพ่อของท่านได้แอบฟังอยู่ แต่คราวนี้กลับที่จะถูกตีแทนที่จะดูท่านกลับได้รับคำชมจากคุณพ่อของท่านว่า “เออ เจ้ามีมันพอตัว สมกับเป็นลูกของพ่อ เฮอะ ลงว่าแบบนี้แล้วหากไม่หัดคงจะต้องไปหาที่อื่นหัดจนได้” และเป็นครั้งแรกที่คุณพ่อของท่านได้ลงมือสอนจะเข้ให้กับท่านเป็นครั้งแรก ต่อมาจึงสอนซอ ขลุ่ย และเครื่องอื่น ๆ ตามลำดับ คุณพ่อของท่านจึงเป็นครูคนแรกทั้งด้านวิชาการและการดนตรีของท่าน ด้วยสมองอันฉับไวของท่าน ภายในเวลาอันไม่ช้าคุณพ่อของท่านก็ได้ถ่ายทอดวิชาให้ท่านดนตรีให้ท่านจนหมด

เมื่อครั้งที่ท่านได้ศึกษาอยู่วิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีคนนำขิมมาขายให้ท่านหนึ่งตัว ทั้ง ๆ ที่ท่านยังเล่นไม่เป็นเนื่องจากคุณพ่อของท่านไม่ได้เล่นขิม เมื่อท่านได้ขิมมาท่านจึงลองบรรเลงดูสักพักหนึ่งจึงพอที่จะเล่นและบรรเลงได้ วันหนึ่งท่านได้พบโน้ตเพลงไทยเล่มใหญ่ตอกอยู่กลางถนน ท่านได้เก็บมาและนำมาศึกษาบทเพลงที่ท่านยังไม่ได้รับการถ่ายทอดจนสามารถบรรเลงได้หลากหลายเพลง และได้ฝึกตีขิมได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว จึงเกิดความคิดที่จะมีเครื่องดนตรีชิ้นอื่น ๆ เช่น ซอด้วง จะเข้ แต่ก็ไม่มีทุนทรัพย์ในการซื้อจึงต้องตีขิมไปเรื่อย ๆ และศึกษาหาความรู้การตีขิมจากในที่ต่าง ๆ แล้วมาต่อยอดจนกลายเป็นนักตีขิมที่สามารถคนหนึ่ง

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ยังได้เรียนขอสามสายกับพระยาภูมิเสวิน (จิตร จิตตเสวี) โดยไปเรียนกับศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ฦ นคร ผู้ซึ่งเปรียบเสมือนพี่ชายและเพื่อนตายของท่าน โดยศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ฦ นคร ตั้งใจจะไปหัดเรียนขั้บร้องแต่ท่านก็ได้เลิกเรียนไป จนศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์หัดขอสามสายจนสีได้เก่งและได้สีออกทางสถานีวิทยุ 3 แห่งคือ สถานีวิทยุแห่งประเทศไทย สถานีวิทยุคลื่นสั้น (ส่งไปยังต่างประเทศ) และสถานีวิทยุทดลอง 1 ป.ณ. ท่านเริ่มเดี่ยวขอสามสายออกสถานีวิทยุทดลอง 1 ป.ณ. สัปดาห์ละหนึ่งครั้งโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนใด ๆ ต่อมาครูเหวาประสิทธิ์ พาทยโกศลมาเดี่ยวสลั้บกับท่านคนละ 1 สัปดาห์ ออกอากาศทุกวัน พลห้สบัติ ทำให้ท่านทั้งสองมีชื่อเสียงเป็นอย่างมาก ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ฦ นคร เล่าว่า

ตอนที่ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์และศาสตราจารย์ ดร.ระพี
 ลาคกริก เป็นลูกศิษย์ของผม ผมเริ่มสอนอยู่ที่แม่โจ้ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2482-2486
 ช่วงปี พ.ศ. 2483 ทั้งสองคนนี้ก็เริ่มเข้ามาเรียนที่แม่โจ้ ทั้งสองคนนี้มาเรียน
 ช่วงผมสอนสถิติอยู่ เราก็เริ่มรู้จักและมาเล่นดนตรีกัน ตอนที่อยู่ที่
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ดนตรีไทยก็มีศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์
 เป็นแกนนำคนเล่นดนตรีไทยให้ผมไปตีกลอง ไปเล่นตามที่ต่าง ๆ ตอนนั้นยกวง
 ดนตรีไทยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ขึ้นเรือกันไปที่ภาคเหนือ แวะเล่นตาม
 จังหวัดต่าง ๆ ส่วนคุณระพีก็จะเล่นซอเล่นไวโอลินไป ตอนที่คุณระพีอยู่แม่โจ้ก็
 จะเข้าวงดนตรีสากล ดนตรีไทยและดนตรีสากลผมอ่านวิธีเล่นจากหนังสือพิมพ์
 เดลินิวส์วันจันทร์จะมีคอลัมน์ที่เขียนเรื่องวิธีเล่นดนตรีอยู่ผมอ่านและปฏิบัติ
 ตามเช่นการเล่นเปียโนออร์แกน เป่าขลุ่ย (ประเสริฐ ฐ นคร, สัมภาษณ์, 7
 ตุลาคม 2561)

ภาพที่ 6 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ บันทึกคู่กับบุตรสาว(ศาสตราจารย์ ดร.
 อังศุมาลย์ จันทราปัติย์และรองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดา เกษตรสุวรรณ

ที่มา: หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 12

ที่มา: สุรพล จันทราปัติย์, 2546: 28

ภาพที่ 7 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์และศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นครในรายการ
ดนตรีไทย ณ สถานีวิทยุ ปชส. 8 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่มา: สุรพล จันทราปัติย์, 2546: 28

ภาพที่ 8 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร
และศาสตราจารย์ชวนชม จันทระเปารยะ

ที่มา: สุรพล จันทราปัติย์, 2546: 28

ในช่วงปี พ.ศ. 2499 ท่านได้ฝากตัวเป็นศิษย์ของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ณ สำนักดนตรีบ้านบาตร เรียนกับท่านครูฯ จนสามารถบรรเลงเดี่ยวเครื่องดนตรีได้หลายชนิดได้อย่างดีเยี่ยมโดยเฉพาะอย่างยิ่งซอสามสาย ซอด้วง ซออู้และขลุ่ย ต่อมาได้รับมอบโครงการให้ครูจากหลวงประดิษฐไพเราะให้เป็นผู้อ่านโครงการให้วงครุดนตรีไทย สามารถทำพิธีให้วงครุดนตรีและนาฏศิลป์ได้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปต์ย์ (บุตรเขย) เล่าว่า

ครั้งเมื่อศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ไปเรียนกับครูหลวงประดิษฐไพเราะ ท่านจะเป็นผู้ที่ต่างจากคนอื่นอยู่ที่ว่าหากสนใจเพลงอะไรท่านจะไปถามท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะอย่างซักไซ้ เช่น ประวัติเพลงเป็นมาอย่างไร ลูกนี้เป็นอย่างไร จนท่านครูกล่าวว่า ทำไมจึงอยากรู้อะไรหนักหนา ณ ขณะนั้นเอง ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้แสดงเจตนาต่อท่านครูว่า ขอท่านครูให้ผมเถิดเพราะผมจะเป็นคนที่ไม่ไปพลิกฟื้นคืนดนตรีไทยคืนสู่ประเทศไทยให้จงได้ เพราะในช่วงยุคมาลानาไทยจะสะท้อนความจริงที่ว่าห้ามเล่นดนตรีไทยทำให้สร้างความเจ็บปวดให้กับครูหลวงประดิษฐไพเราะมาก จากการที่ท่านเป็นผู้ยกรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ ของบทเพลงได้ถามและได้จดบันทึกไว้ จึงเป็นผู้ที่รู้ประวัติและเกร็ดต่าง ๆ ของเพลงนั้น ๆ (สุรพล จันทราปต์ย์, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2562)

ในช่วงระหว่างที่ท่านศึกษาดนตรีไทยกับครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ท่านได้รับการถ่ายทอดซอสามสายจากครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ถึงท่านครูจะไม่ใช่นักซอสามสาย แต่ด้วยประสบการณ์ของท่านที่ได้เห็นนักซอสามสายชั้นยอดสี่ด้วยกลวิธีต่าง ๆ เช่น นิ้วชุน นิ้วกด นิ้วแฉ่ นิ้วนาคสะดุ้ง นิ้วฮาร์โมนิค ซึ่งตัวของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้รำเรียนกลวิธีเหล่านี้จากพระยาภูมิเสวินมาแล้ว ท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ได้ชี้แนะแนวทางเหมือนการนำเส้นผมบังภูเขาออกมาแก้ไขในส่วนที่ยังติดขัดอยู่ให้ลุล่วงทุกทีและถ่ายทอดเพลงเดี่ยวซอสามสายให้หลายเพลงถึงขั้น “เพลงเชิดใน เถา” และเพลงเก่าต่าง ๆ โดยเพลงแรกที่ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ขอรับการถ่ายทอดคือเพลง “ทยอยเดี่ยว” แต่เป็นที่น่าประหลาดใจให้ท่านครูว่าฝีมือการบรรเลงซอสามสายได้ขั้นสูงขนาดนี้ทำไมถึงยังไม่สามารถบรรเลง

เพลง “ทยอยเดี่ยว” ได้ เนื่องมาจากพระยาภูมิเสวินเห็นว่าท่านอาจจะยังไม่เหมาะสมพอที่จะได้รับการถ่ายทอดเพลงนี้ อ้างว่าเป็นคนซอสมัครเล่นจะเรียนให้มากมายไปถึงไหน แต่พอมหาครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ท่านเมตตาให้ความรู้และถ่ายทอดบทเพลงให้ ท่านจึงให้ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ทำพิธียกครูเพื่อเรียนเพลงนี้ ท่านรู้สึกนับถือท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นอย่างมาก เนื่องจากตัวท่านครูจะมีจิตใจที่เมตตาแล้วท่านยังเป็นคนที่ให้ความรู้กว้างขวางอย่างไม่หวงวิชาใด ๆ ทั้งสิ้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ (บุตรเขย) เล่าว่า

ถึงแม้ว่าท่านจะไปเรียนซอสามสายกับครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) แต่ความสัมพันธ์ของท่านกับพระยาภูมิเสวิน (จิตร จิตตเสวี) ก็ยังคงเหมือนเดิมยังไปมาหาสู่กันอยู่ปกติพูดคุยถึงว่าถ้าครูคนนี้จะเล่นเพลงนี้ลูกที่ขึ้นจะเป็นอย่างไร ส่วนครูอีกคนจะเล่นแบบไหน (สุรพล จันทราปัติย์, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2562)

หลังจากที่ท่านเรียนอะไรมากมาย รวมถึงเพลงหน้าพาทย์ต่าง ๆ แล้ว ครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ได้สอนปี่โน้ให้กับศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ถ่ายทอดกลวิธีพิเศษต่าง ๆ ให้ท่านจนหมด เช่น กลวิธีการเป่าปี่ให้เสียงสูงขึ้นไปอีกสองเสียงแล้วหวนลงต่ำสุดโดยทันทีโดยลิ้นไม่เสีย การใช้ลิ้นและใช้นิ้วอย่างพิสดาร เป็นต้น จนท่านสามารถเป่าปี่โน้ได้อย่างชำนาญและหัดปี่ชวาและปี่อื่น ๆ ต่อมาเมื่อครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ล้มป่วย ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์จึงยังไม่ได้รับการถ่ายทอดเพลง “บัวลอย” ซึ่งห้ามต่อกันในบ้าน ครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เกิดล้มป่วยและถึงแก่กรรมในเวลาต่อมา

ภาพที่ 9 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ บรรเลงปี่ใน

ที่มา: สุรพล จันทราปัติย์, 2546: 109

2.6 ความสามารถด้านดนตรีไทย

เมื่อครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ได้เป็นครูสอนและยังมีชีวิตอยู่ ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ดูแลท่านครูตั้งเช่นบิดาบังเกิดเกล้า สิ่งใดเป็นที่ต้องการของท่าน จะหามาให้ในทันที งานใด ๆ ของท่านครูก็ไม่เคยขาด จะจัดที่ใดต้องไปทุกที่ ครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มีความรักและความเมตตาต่อศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ตั้งบุตรในอุทร ไม่เคยว่ากล่าวเลย ท่านครูได้ชมศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ว่าเป็นผู้ที่มีความอัจฉริยะหาผู้เปรียบเท่าได้ยาก แต่งเพลงได้รวดเร็วแล้วไพเราะฝีมือจัดจ้านทุกอย่าง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ เล่าว่า

ครั้งเมื่อท่านไปที่บ้านของครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) คุณสวลี ผกาพันธุ์ (ศิลปินแห่งชาติ) ได้เล่าให้ฟังว่าขณะที่ตนเองได้ไปอยู่บ้านของท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ก่อนที่คุณอา (ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์) จะเข้าไปที่บ้านท่านครู (ครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) คุณอาจะไม่เหมือนคนอื่น คุณอายกมือ

ไหว้ก่อนเข้าประตูรั้วบ้านท่านครูแล้วพอเข้าไปถึงก็จะกราบท่านครูอีกครั้งหนึ่งเพื่อแสดงความเคารพต่อท่านครู มีความเคารพต่อท่านครูมาก ครั้งหนึ่งครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ไม่สบาย ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้เข้าไปหาที่บ้านเห็นท่านครูนอนอยู่ในมุ้งจึงคิดว่าจะกลับแล้วให้ท่านครูได้พักผ่อน แต่ท่านครูบอกว่าไม่ต้องกลับ เมื่อมาแล้วมาต่อเพลงดีกว่า ท่านครูจึงได้ต่อเพลงให้กับศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ โดยท่านครูใช้วิธีการต่อแบบบอกลูกฆ้องต่อปาก บอกในมุ้งแล้วให้ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จดไว้ ด้วยความอัจฉริยะของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ทำให้ต่อเพลงได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ท่านครูบอกยังไม่ทันจบวรรค ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ก็บอกให้ท่านครูต่อเพลงเรื่อย ๆ จนทำให้ท่านครูต้องเปิดมุ้งออกมาถามว่า “ไหนมันเป็นอย่างนี้ ยังไม่ทันบอกจบวรรค บอกต่อ ๆ” พอศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ทำทำนองให้ท่านครูฟัง ทำนองที่ร้องให้ฟังนั้นถูกต้องหมด ท่านครูจึงถามว่ารู้ได้อย่างไรว่าจะเป็นทำนองอย่างไรต่อ ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้บอกท่านครูว่า “ถ้าท่านครูต่อเพลงอะไรขึ้นมาถ้า 2 ชั้นเป็นเช่นไร เมื่อท่านครูขึ้นต้นวรรคเป็นเช่นไรก็จะรู้ทันทีว่าต่อไปจะเป็นเช่นไร จะรู้ทันทีว่าจำนวนของเพลงจะเป็นเช่นไรต่อ” ดังนั้น จึงมีการเข้าใจในลูกศิษย์ของครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) บางคนว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มาเป็นลูกศิษย์ประเภทมาเรียนมาจดโน้ต แต่ความจริงแล้วท่านเรียนหมดไม่ว่าจะเป็นปี่พาทย์ เช่น ปี่ ระนาด หรือเครื่องสาย เช่น ซอด้วง ซอสามสาย จึงทำให้ท่านมีความพร้อมในความรู้ระดับสูงมากเผยแพร่ดนตรีไทยและอธิบายให้ผู้ฟังได้อย่างแตกฉาน (สุรพล จันทราปัติย์, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2562)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เจริญรอยตามครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เกือบทุกอย่าง เช่น การแต่งเพลงท่านได้ใช้วิธีเดียวกัน แม้แต่เพลงซิมโฟนีแบบไทยท่านใช้วิธีต่อแบบเสียงประสานให้พวกแรกเล่นแบบหนึ่งและพวกที่สองเล่นอีกแบบหนึ่ง แล้วเอามาประสานกัน

ว่าไพเราะหรือไม่ ถ้าไม่ไพเราะก็แก้ไขใหม่ ณ ตอนนั้น การต่อเพลงเดี่ยวก็เช่นกัน ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ จะดูความเหมาะสมแก่ลูกศิษย์ว่าควรต่อเช่นไร แล้วจึงคิดทางเดี่ยวให้เหมาะสมกับ คนๆ นั้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์เล่าว่า

ในช่วงที่ได้ต่อเพลงกับท่านครูในตอนนั้น มีคนมาขอต่อเพลงลาวแพนอย่างทีศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ถ่ายทอดให้ เพราะฟังแล้วเห็นว่าไพเราะ แต่ท่านครูกลับบอกว่าหากอยากต่อคงต้องให้มาต่อกับตัวลูกศิษย์ของท่าน เพราะว่าท่านไม่สามารถจำได้ หากอยากต่อคงต้องต่อใหม่และไม่เหมือนเดิม การต่อเพลงของท่านจะพิจารณาจากฝีมือและความเหมาะสมของผู้บรรเลง หากท่านต่อแล้วยังเล่นไม่ได้ท่านจะเปลี่ยนให้เล่นง่ายขึ้น ครั้งหนึ่งเมื่อท่านต่อเพลงให้ลูกศิษย์ของท่านแต่ลูกศิษย์ไม่สามารถทำได้ท่านจะมีความรู้สึกหงุดหงิดเล็กน้อยแต่ท่านได้ออกไปพักผ่อนอิริยาบถของท่าน แต่ท่านก็ยังฟังลูกศิษย์ท่านที่ให้ออกอยู่ เมื่อท่านเห็นว่าทำได้ท่านจึงเข้าไปต่อวรรคต่อไปให้ แต่หากเห็นว่าไม่ได้ก็จะเปลี่ยนทางให้ง่ายขึ้น (สุรพล จันทราปัติย์, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2562)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ประพันธ์บทเพลงต่าง ๆ ไว้มากมาย การแต่งเพลงของท่านใช้เวลาเพียงไม่นานท่านก็สามารถที่จะแต่งบทเพลงนั้นเสร็จและออกมาไพเราะอย่างไม่น่าเชื่อ

ดร. อังสนา นาคสวัสดิ์ (บุตรสาว) เล่าว่า

ในช่วงที่ทำรายการสดทางช่อง 4 บางขุนพรหมอยู่นั้น ท่านเดินหายไปสักพักหนึ่งท่านก็กลับมาพร้อมเรียกให้ไปต่อเพลง เพลงที่ต่อขึ้นคือ เพลงเขมรบางนรา เถา ซึ่งเมื่อต่อแล้วจะออกอากาศในวันเสาร์ทันที เราเริ่มต่อเพลงกันในวันหยุดที่สวดทั้งคนร้องและนักดนตรี วันศุกร์ซ้อมและวันเสาร์จึงไปออกอากาศกัน สร้างความตื่นเต้นให้กับนักดนตรีและตัวพี่ซึ่งเป็นคนร้อง

เพลงนี้คนแรกและครั้งแรก (อังสนา นาคสวัสดิ์, สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2562)

ความสามารถในด้านดนตรีไทยอันยอดเยี่ยมของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ทำให้คนจำนวนไม่น้อยเข้าใจผิดว่าท่านเรียนจบปริญญาเอกมาทางดนตรี เนื่องจากท่านมีความเชี่ยวชาญด้านดนตรีไทยอย่างหาใครเทียบได้ยาก สามารถบรรเลงเพลงไทยและอธิบายเครื่องดนตรีต่าง ๆ ได้ทุกชนิดและแต่งเพลงไทยไว้เป็นจำนวนมาก มีทั้งเพลงเถา เพลงเกร็ดและเพลงตับ นอกจากนี้ได้ทำเพลงชุดทางเครื่อง มีทั้งทางบรรเลง ทางร้อง ทางรับ มีเพลงที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งเองทั้งทำนองและเนื้อร้อง จำนวนไม่น้อยรวมกันแล้วมากกว่า 100 เพลง ทั้งเพลงไทยและเพลงเนื้อเต็มที่มีเนื้อหาทันสมัย เพลงไทยประสานเสียง เพลงสอนคติธรรมและเพลงปลุกใจไว้จำนวนมาก ในส่วนของเพลงเดี่ยว ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้คิดทางเดี่ยวเครื่องดนตรีต่าง ๆ ไว้ไม่น้อย ทั้งซอสามสาย ซอด้วง ซิมและเครื่องอื่น ๆ นอกจากนี้ยังได้สร้างบทเพื่อการแสดงละครเวทีเอาไว้ด้วย โดยแต่งกลอนคำร้อง บทเจรจาและบรรจุเพลงเอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์เล่าว่า

ครั้งเมื่อท่านได้ไปส่งเสริมเผยแพร่ดนตรีไทยในช่วงที่ท่านศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ไปทำรายการที่ช่อง 4 บางขุนพรหมกับคุณจ่านอง รังสิกุล ซึ่งเป็นคนที่มองโลกการณ์ไกลมาก ได้เปิดโอกาสให้ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้เข้าไปทำรายการเกี่ยวกับดนตรีไทย ต้องยอมรับในพวกครูด้วยกันก็จะมองว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ จะพูดไปนั่นๆ จนมีเทปหนึ่งที่ท่านต้องดำเนินรายการคนเดียวต้องสี่ซอด้วง สี่ซออู้ ดีดจะเข้ เดี่ยวเพลงต่าง ๆ ออกในรายการจนทำให้หนังสือพิมพ์เห็นถึงความสามารถของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ จนต้องไปออกในคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ว่าท่านทำได้จริง ๆ ทำให้เห็นว่าท่านนั้นมีความรู้จริง ๆ ไม่ได้พูดแล้วให้คนอื่นแสดง (สุรพล จันทราปัติย์, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2562)

ภาพที่ 10 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ในคอลัมน์หนังสือพิมพ์

ที่มา: สุรพล จันทราปัติย์, 2546: 18

ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ผู้เป็นทั้ง.. นักเศรษฐศาสตร์ และนักดนตรีไทย

โดย พรชัย ไผ่อิตร

"คนครึ่งไทย" ที่เคยกล่อมอารมณ์คนไทยให้สับสนสิ้นเดระ คัญกลวงในเราระนาหลายชั่วคน นับเมื่อศตวรรษ ท้าท้าวจะจีร จาง สันมนคดียังดำรงบนไทยอลหม่นแล้ว แล้ว เพราะนอกจากคนครึ่งไทยคนนี้ จะไม่- ดังวังความมกเงอให้แก่คนครึ่งไทยแล้ว ยัง- แสดงให้เห็นว่า จะไม่สามารถรักกันมารกทวาง คนครึ่งไทยของบรรพบุรุษไว้ได้อีกด้วย

งาน
วังหลัง-วังเ
ลุมพินีสำถาม
นวดภักดิ์

พล.ต.ศ อุทัย ศรีอรุณ ประธานอนุกรรมการเผยแพร่ นายเสนาะ ชิววรกร และ ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ กรรมการจัดหาและส่งเสริมให้โลกิต บรรยายเรื่องเกี่ยวกับการบริจาคโลกิต ให้ข้าราชการทหาร โรงเรียนพลทหารเกล้าแก้วพิจ ๗ โรงเรียนพลทหารเกล้าแก้ว สัตหีบ ชลบุรี

บันเทิงคดี

วันเสาร์ที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2517

สมาคมเตชานการศตย เชิญ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ พูด "บ้นองการปะเจยต" ชุมชนเมืองจรง สันคิยอเนอการปะเจยตค้ำท้ง รวงเงงคตและรูกากอเนอประคตไทย ชีวี่ รวงเงงคต สันคิยอเนอการปะเจยตค้ำท้ง สันคิยอเนอการปะเจยตค้ำท้ง รวงเงงคตและรูกากอเนอประคตไทย ชีวี่ รวงเงงคต สันคิยอเนอการปะเจยตค้ำท้ง รวงเงงคตและรูกากอเนอประคตไทย ชีวี่ รวงเงงคต สันคิยอเนอการปะเจยตค้ำท้ง รวงเงงคตและรูกากอเนอประคตไทย	สมาคม □ สังกะฮอฐำ ร สวคคิ จงคทงเวอเงงคตและรูกากอเนอประคตไทย ชีวี่ รวงเงงคต สันคิยอเนอการปะเจยตค้ำท้ง รวงเงงคตและรูกากอเนอประคตไทย ชีวี่ รวงเงงคต สันคิยอเนอการปะเจยตค้ำท้ง รวงเงงคตและรูกากอเนอประคตไทย
---	---

สมาคมเตชานการศตย ๑๖๖๖ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ โทร. ๖๖๖-๖๖๖

The Crystal Ballroom of the Sheraton rang with laughter at the Women Secretaries' Association luncheon Wednesday. The reason for the hilarious atmosphere was the occasion's speaker, humorous raconteur Dr. Uta Hiraprasadi of Kasetsart University. The versatile speaker is also a leading authority on Thai Classical music. Here he is doing his thing with Bangkok Politkorn, the Association's Vice President and Subanya Hirayapreueck, President, right.

ภาพที่ 11 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ในคอลัมน์หนังสือพิมพ์

ที่มา: สุรพล จันทราปัติย์, 2546: 16

**ลิตตา และตา
บุตรกสิไพบา.....**

**หัวหน้าผู้แทนไทย
ประชุมจัดไรนา**

ในวันที่ 3 ถึง 7 มิถุนายน นี้
จะมีการประชุมด้านการจัดไรนาใน
เอเชียและตะวันออกเฉียงใต้ที่ 4
ที่กรุงเทพฯ โดยประเทศไทยเป็น
เจ้าภาพ และเชิญ 19 ประเทศ เข้า
ร่วมประชุม กับเชิญ ผู้แทนองค์การ
พัฒนาสหประชาชาติอีก 10

ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์
องค์การ คาดว่าจะ มีผู้แทนร่วมประชุมประมาณ 150 คน จาก
ประเทศต่างๆ มีผู้แทน 12 คน และมี ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เป็น
หัวหน้าคณะ ดร.อุทิศ สนิษีเก๋ ร.ร. เทเวศร์วิฑิตต์ ไปศึกษา
ศาสตร์และวิธีปฏิบัติจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปี 2497 สอนวิชา กท.
ไปศึกษา ณ มหาวิทยาลัยออร์บอนด์ สหรัฐ สอนไปรษณีย์เอกภาพ
เศรษฐศาสตร์การเกษตร เมื่อปี 2500 ดร.อุทิศ เริ่มราชการที่กรม
สหกรณ์ ซึ่งอุทิศเป็นศาสตราจารย์ที่โรงเรียน มีผลงาน ผลงาน และ
เรื่องอื่นๆ อีกหลายเรื่องที่น่าสนใจ.

ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ไป "คุยเรื่องเรื่องคนตรี" ที่โร
ตารีชนบุรี วันไหนไม่แจ่ง ในภาพ คือกเตอร์กำลังร้องประ
กอบบท ยังกะยี่เก

The 30 15M
2-12

ภาพที่ 12 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ในคอลัมน์หนังสือพิมพ์

ที่มา: สุรพล จันทราปัดย์, 2546: 18

ภาพที่ 14 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ในคอลัมน์หนังสือพิมพ์

ที่มา: สุรพล จันทราปัติย์, 2546: 17

ภาพที่ 15 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ในคอลัมน์หนังสือพิมพ์

ที่มา: สุรพล จันทราปัติย์, 2546: 20

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้จัดตั้งคณะเครื่องสายชื่อ “บางขุนนนท์” โดยท่านได้นำเอาเด็กหนุ่มหนุ่มลูกหลานในตระกูลเดียวกันที่อาศัยอยู่ ณ บางขุนนนท์ อยู่บริเวณคลองบางกอกน้อยมาหัดเล่นดนตรีไทย ในเวลาต่อมาได้นำออกอากาศทั้ง 3 สถานีจนคณะบางขุนนนท์มีชื่อเสียง ตัวของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ หุ่นเหและตั้งใจกับวงดนตรีนี้มากทั้งทุนทรัพย์และกำลังกาย พอตกเย็นหลังจากเลิกงานแล้วท่านก็จะนั่งเรือจ้างไปซ้อมจนดึกทุกคืนและได้แต่งเพลงเพื่อใช้ออกอากาศไว้เป็นจำนวนมาก เช่น เพลงสาธิตแก้ว เภา โยสลัม เภา พม่าแปลง เภา ห่อม เภา มอญ ครัวญ เภา เป็นต้น ในสมัยนั้นคณะบางขุนนนท์มีชื่อเสียงมีงานแทบทุกวัน ไปเล่นแล้วไม่ได้ค่าตอบแทนจากเจ้าภาพแต่อย่างใด เพียงได้รับการต้อนรับอย่างสมเกียรติเท่านั้น ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ตั้งใจที่จะให้วงบางขุนนนท์ส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นมา เมื่อท่านทุ่มเททุนทรัพย์แต่ไม่ได้รับผลตอบแทนกลับมา การเงินของคณะก็เริ่มขัดข้อง จนท้ายที่สุดท่านก็ได้รับการสนับสนุนขึ้นจากบริษัทสามเหลี่ยม ได้รับการสนับสนุนโดยท่านเดียวขอสามสายออกอากาศได้เงินครั้งละ 150 บาท และได้รับเงินจากการเดี่ยวขอสามสายทางวิทยุคลื่นสั้น การแสดงทางวิทยุคลื่นยาวอื่น ๆ อีกไม่น้อย ท่านได้ทุ่มเทหลักทรัพย์เพื่อให้การดนตรีไทยนั้นเจริญขึ้นและก็เป็นอย่างที่ท่านได้คิดไว้ ถึงแม้ว่าทุนทรัพย์ของท่านจะหมดไปกับการเผยแพร่ดนตรีไทยแต่ท่านก็ภูมิใจที่ทำให้ดนตรีไทยเจริญขึ้นมา โดยท่านสังเกตได้จากว่าคณะบางขุนนนท์ไปแสดงที่ใดก็จะมีแฟนเพลงไปฟังอย่างแน่นขนัดทุกครั้ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 16 วงเครื่องสายคณะบางขุนนนท์

ที่มา: หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 9

ภาพที่ 17 สมาชิกคณะบางขุนนนท์

ที่มา: หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 9

ภาพที่ 18 สมาชิกหลักของคณะบางขุนนนท์

ที่มา: สุรพล จันทราปัติย์, 26 กุมภาพันธ์ 2562

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ก่อตั้งวงดนตรีไทยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ขึ้นในปี พ.ศ.2501 ได้สร้างเครื่องมโหรีชุดใหญ่ลงรักปิดทอง มีโต๊ะวางรองเครื่องดนตรีและมีเก้าอี้สำหรับผู้บรรเลงนั่ง เครื่องสายทำด้วยงาและประกอบงา ถือเป็นชุดเครื่องดนตรีที่มีมาตรฐานมาก ใช้เวลาในการสร้างเครื่องดนตรีทั้งหมด 8 เดือน โดยมีคุณหญิงจีน ศิลปินบรรเลงช่วยติดต่อหาช่างทำเครื่องดนตรีให้ นอกจากนี้ยังมีเครื่องสายผสมซิม แคนววงและอังกะลงด้วยอีกอย่างละ 1 ชุด จากนั้นสร้างเรือนดนตรีขึ้นหนึ่งหลังใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2502 จนถึงปี พ.ศ. 2545 จึงได้ย้ายไปอยู่เรือนใหม่ทางด้านข้างสำนักพิพิธภัณฑสถานและวัฒนธรรมการเกษตร วงดนตรีไทยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แต่เดิมมีชื่อเสียงมาก สามารถบรรเลงและขับร้องทั้งเพลงเถา เพลงเกร็ดและเพลงเนื้อเต็มที่มีท่วงทำนองลีลาในการบรรเลงถูกใจผู้ฟัง ในด้านการส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทย ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้รับความยอมรับนับถือว่าเป็นผู้ที่มีกำลังความสามารถทุ่มเทกำลังกายและกำลังทรัพย์ในการทำงานดนตรีไทยอย่างต่อเนื่องโดยท่านได้เผยแพร่ดนตรีไทยผ่านทางรายการวิทยุและโทรทัศน์ รวมไปถึงบรรยายความรู้ดนตรีไทยตามสถานศึกษาต่าง ๆ ทั้งโรงเรียนและสถาบันอุดมศึกษาทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยหลักแล้วมักจะอธิบายให้ผู้ชมผู้ฟังรู้จักดนตรีไทยในแง่มุมต่าง ๆ เช่น วิธีการบรรเลงเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ หน้าที่ของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด การขับร้องเพลงไทยและการฟังเพลงไทยให้เป็น เป็นต้น รายการโทรทัศน์ที่เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมอย่างสูงคือรายการ “ดร.อุทิศแนะนำดนตรีไทย” ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ในช่วง พ.ศ. 2504 - 2525 ส่วนรายการทางสถานีวิทยุนั้นก็ได้รับความนิยมเช่นกันทั้งรายการสังคีตนิยมทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รายการเพลงไทยระบบสเตอริโอ 4 ทิศทางรอบตัวของ ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ทางสถานีวิทยุ รต. ภาคเอฟเอ็มรายการกล่อมนิทรทางสถานีวิทยุ ม.ก. และรายการอื่น ๆ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์เล่าว่า

ในวันที่ออกไปอัดเทปอัดรายการที่ช่อง 4 บางขุนพรหมนั้น เมื่อเสร็จสิ้นจากการอัดรายการแล้ว ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ จะพานักดนตรีทุกคนไปรับประทานอาหารเป็นร้านข้าวต้มที่ใกล้สถานี นอกจากนี้เงินที่ได้มาจากการออกรายการได้ออกเป็นค่าใช้จ่ายและจ่ายค่าตัวให้กับนักดนตรีทุก ๆ คน ซึ่งบางครั้งได้เงินมาจำนวนไม่มาก ท่านจึงต้องสละทรัพย์

ส่วนตัวออกมาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่พอ นอกจากนี้ท่านยังต้องมีหน้าที่ไปส่ง
 นักดนตรีทุก ๆ คนให้ถึงบ้าน ไม่ว่าจะตึกสักเพียงไหนท่านก็จะไปส่ง จนมีอยู่
 ครั้งหนึ่งท่านเกิดหลับในแล้วชนประตูบ้านของท่านเองเพราะความเหนื่อยล้า
 ซึ่งบางครั้งท่านจะใช้ทรัพย์สินส่วนตัวและเงินที่ได้จากงานนั้น ๆ มาให้กับนัก
 ดนตรีซึ่งหลาย ๆ ครั้งเช้า ทำให้ค่าใช้จ่ายภายในบ้านไม่พอ ต้องปลูกผักเลี้ยง
 ไก่ไข่ไว้ประกอบอาหารเองภายในบ้านเพื่อลดค่าใช้จ่าย ทำให้เห็นว่าท่านเป็น
 คนที่ทุ่มเทให้กับดนตรีไทยและมีจิตวิญญาณที่จะเผยแพร่ดนตรีไทยให้
 กลับมาสู่สังคมไทยอีกครั้ง (สุรพล จันทราปต์ย์, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์
 2562)

ภาพที่ 19 เครื่องมโหรีชุดใหญ่ครบชุด

ที่มา: สุรพล จันทราปต์ย์, 2546: 11

ภาพที่ 20 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เป็นพิธีกรรายการ “ดร.อุทิศแนะนำดนตรีไทย”

ที่มา: เพจชมรมดนตรีไทยและชมรมโขนละคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

งานส่งเสริมและเผยแพร่ดนตรีไทยที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้กระทำอย่างต่อเนื่องนั้นเป็นที่ยอมรับและได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนในวงกว้าง เห็นได้จากรางวัลและเกียรติคุณมากมายที่ท่านได้รับ อาทิ รางวัลรายการดีและเด่น (พ.ศ. 2515) จากสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 5 โล่และประกาศนียบัตร (พ.ศ. 2514) จากสมาคมนักประชาสัมพันธ์แห่งประเทศไทยในฐานะที่เป็นผู้เผยแพร่ดนตรีไทยอันเป็นการดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามของชาติตลอดมา (รางวัลเกียรติคุณนี้สมาคมได้เปลี่ยนเป็นมอบสังข์เงินให้แก่ผู้ได้รับรางวัลในระยะต่อมา) รางวัลตุ๊กตาทอง (พ.ศ. 2523) จากทีวีตุ๊กตาทอง มหาชน ในฐานะผู้จัดรายการรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมไทยดีที่สุดในรางวัลเมขลา (พ.ศ. 2523) จากสมาคมผู้สื่อข่าวบันเทิงแห่งประเทศไทยในฐานะผู้ส่งเสริมดนตรีไทยดีเด่นจากรายการ “ดร. อุทิศแนะนำดนตรีไทย”

ภาพที่ 21 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ กับรางวัลตุ๊กตาทองและรางวัลเมขลา

ที่มา: สุรพล จันทราปัติย์, 2546: 14

ในด้านการงานวิชาการดนตรี ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ผลิตตำราและคู่มือฝึกดนตรีไทยหลายเล่ม เช่น ทฤษฎีและหลักปฏิบัติดนตรีไทยภาค 1 (ภาคทฤษฎี) และภาค 2 (ภาคปฏิบัติ) ประมวลบทเพลงไทย (สำหรับปี่พาทย์) เพลงตับและเพลงเนื้อเติมต่าง ๆ คู่มือฝึกอังกฤษลูก คู่มือฝึกซอด้วงซอสามสาย ซออู้ ขลุ่ย จะเข้และเขียนบทความเกี่ยวกับดนตรีไทยอีกเป็นจำนวนมากรวมทั้งโน้ตเพลงไทยอีกกว่า 100 เพลง

ในด้านการคิดค้นนวัตกรรมทางดนตรี ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้คิดค้นและพัฒนาปรับปรุงเครื่องดนตรีขึ้นหลายชนิด เช่น อังกฤษร่าวสำหรับบรรเลงคนเดียว ระนาดเอกอะลูมิเนียมในระบบครึ่งเสียง (มี 14 เสียงในหนึ่งคู่แปด) ระนาดทุ้มเหล็กที่ปรับปรุงให้ดังกังวานมากขึ้นด้วยการเปลี่ยนลูกระนาดเป็นอะลูมิเนียมแข็งและหลอดดูดเสียงแทนรางอย่างแต่ก่อน ระฆัง 9 เสียงที่สร้างขึ้นเพื่อใช้กับวงดนตรีไทยประสานเสียง ฆ้องโหม่งร่าวที่ปรับปรุงให้เคลื่อนย้ายง่ายและสะดวกในการนั่งบรรเลง เป็นต้น

สำหรับการสนับสนุนนักดนตรีและนาฏศิลป์โดยทั่วไป ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ก่อตั้งสมาคมสงเคราะห์สหายศิลปินขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2513 มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยสงเคราะห์สมาชิกที่เป็นศิลปินนักดนตรีและนาฏศิลป์ทั่วประเทศและยังเป็นการช่วยยกระดับมาตรฐานการแสดงดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทยให้สูงขึ้นอีกด้วย ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เป็นนายกสมาคมท่านแรกโดยดำรงตำแหน่งอยู่ 9 ปีจึงลาออกดังที่ดวงรุ่ง อ่อนสมพงษ์ ได้กล่าวไว้ในวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลกระทบของการประชันวงปีพาทย์วัดพระพิเรนทร์ต่อดนตรีไทย” โดยอ้างจากหนังสือที่ระลึกสมาคมสงเคราะห์สหายศิลปิน ความว่า

หลังจากนั้นการดำเนินงานของสมาคม จึงได้เริ่มดำเนินงานขึ้นสืบสานเจตนารมณ์พระเทพคุณาธาร และได้เรียนเชิญ ฯพณฯ พล.โท หม่อมหลวงขาบ กุญชร เป็นนายกสมาคมคนแรก ซึ่งท่านได้ตอบรับเป็นอย่างดี โดยการตั้งชื่อสมาคมได้รับความอนุเคราะห์จากพระศรีวิสุทธิโมลี ให้ตั้งชื่อว่า “สมาคมสงเคราะห์สหายศิลปิน” ซึ่งได้ดำเนินการยื่นคำขอตั้งสมาคมจากกองวัฒนธรรม และได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาคมอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2512 โดยในที่ประชุมของสมาคมสงเคราะห์สหายศิลปินอย่างเป็นทางการครั้งแรก จึงได้ประกาศแต่งตั้งนายกสมาคมคนใหม่คือ ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ และทำพิธียกป้ายสมาคม โดยกราบบังคมทูลเชิญพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเฉลิมพลทิฆัมพร ทรงเป็นองค์ประธานเปิดป้ายชื่อสมาคม ณ หอสมุดวัดพระพิเรนทร์ ในวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2513 เวลา 17.00 น. โดยระบุรายละเอียดของศิลปินที่จะเป็นผู้นำของสมาคมไว้ดังนี้ เป็นศิลปิน หรือรักใคร่ชอบพอศิลปิน

1. เป็นผู้มีความเกียรตินิยม และทรงคุณวุฒิในการดนตรี หรือนาฏศิลป์
2. มีกำลังทรัพย์และมีจาคะ
3. มีใจคอกว้างขวางและมีความเป็นธรรม โอบอ้อมอารีเป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย

(สมาคมสงเคราะห์สหายศิลปิน, 2516: 10 – 13, อ้างถึงในดวงรุ่ง อ่อนสมพงษ์, 2557: 16)

ในส่วนการดำเนินงานของสมาคมฯ นั้นมีการจัดงานไหว้ครูดนตรีและนาฏศิลป์เป็นประจำทุกปี มีการแสดงนาฏศิลป์การประชันดนตรีถวายมือ เวทีปีพาทย์วัดพระพิเรนทร์เป็นที่นิยมในวงการดนตรีไทยต่อเนื่องมาจนถึงทุกวันนี้ นอกจากนี้สมาคมฯ ยังได้ดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ที่เป็นการ

ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมอีกหลายอย่าง ปัจจุบันสมาคมยังคงมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสำนักงานของสมาคมตั้งอยู่ที่วัดพระพิเรนทร์ วรจักร กรุงเทพมหานคร

เกียรติคุณอีกประการหนึ่งของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์คือการที่ท่านเป็นผู้เทิดทูนชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์เป็นอย่างยิ่ง ท่านมีความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมไทยและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและความนิยมไทยอย่างจริงจัง เห็นได้จากการรวมกลุ่มจัดตั้ง “ชมรมผู้นิยมใช้ของไทย” ขึ้นในปี พ.ศ. 2513 ต่อมาจดทะเบียนเป็น “สมาคมนิยมไทย” ในปีพ. ศ. 2516 หม่อมหลวงนวลผ่องเสนาณรงค์เป็นนายกสมาคมฯ ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์เป็นอุปนายกสมาคมฯ และเป็นประธานอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ ด้วยงานหลักของสมาคมคือการรณรงค์ให้คนไทยรักความเป็นไทยใช้สินค้าของไทย การดำเนินงานกระทำผ่านสื่อหลายช่องทางทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุโทรทัศน์ การบรรยายและอภิปรายตามสถานที่ต่าง ๆ รวมทั้งการเขียนบทความและคำขวัญสำหรับการนำดนตรีเข้ามามีบทบาทในงานนี้นั้น ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้แต่งเพลงปลุกใจให้นิยมไทยขึ้นหลายเพลงและได้นำออกแสดงในรายการโทรทัศน์เป็นประจำ ทั้งยังบันทึกเทปและแผ่นเสียงโดยใช้ทุนส่วนตัวแล้วแจกให้กับโรงเรียนต่าง ๆ เป็นวิทยาทาน เรียกได้ว่าท่านได้ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์ตลอดจนสติปัญญาเพื่อปลุกฝังอุดมการณ์นิยมไทยให้เป็นที่รู้จักและแทรกซึมเข้าไปในจิตใจของเยาวชนและประชาชนคนไทยทุกเพศทุกวัยจนทำให้เกิดการตื่นตัวนิยมไทยมากขึ้นในครั้งนั้น

2.7 ผลงานด้านดุริยางคศิลป์ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

ผลงานทางด้านดุริยางคศิลป์ของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ผู้วิจัยสรุปจากหนังสืออนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ เมื่อปี พ.ศ. 2526 สรุปได้ว่า ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้พยายามส่งเสริมดนตรีไทยทุกวิถีทางตลอดชีวิตของท่านจนกระทั่งส่งผลให้การฟังและเข้าใจดนตรีไทยมากขึ้นกว่าอดีต นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศยังได้พยายามประพันธ์เพลงไทยขึ้นมาใหม่อีกมากมาย ทั้งประเภทเพลงเกร็ดและเพลงเถาและอื่น ๆ เพื่อเป็นการชักจูงจิตใจของผู้ฟังให้หันมาสนใจดนตรีไทยอันจะนำมาซึ่งความเจริญ เพลงที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ ประพันธ์ไว้ให้แก่อนุชนรุ่นหลังมีมากมายหลายประเภทดังนี้

1. ประเภทเพลงตับ (ไม่สามารถระบุวันเดือนปีที่ประพันธ์ได้) ได้แก่

- 1.1 ตับพระยาโคตรกระบอง
- 1.2 ตับรถเสนตอนฤชี่แปลงสาส์น
- 1.3 ตับหนุมานชุกห้องดวงใจ
- 1.4 ตับพ่อลาวแก่นท้าว
- 1.5 ตับมั่งรายกะยอฉะวา

- 1.6 ตับสมิงพระรามหนีเมีย
- 1.7 ตับไกรทอง
- 1.8 ตับเรื่องหอยทอง
- 1.9 ตับเรื่องพระเจ้าสามตา
2. ประเภทเพลงเถา เพลงสามชั้น ชุดทางเครื่อง เรียงลำดับอักษรดังนี้
  - 2.1 กระจ่ายเต็น (เถา) แต่งทางร้องและรับ พ.ศ. 2517
  - 2.2 การระเวกใหญ่ (เถา) แต่งเที่ยวกลับและทางร้อง พ.ศ. 2517
  - 2.3 เกสรสำอางค์ (เถา) แต่งเที่ยวกลับวันที่ 28 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2523 มีเดี่ยว
ระนาดและปี่ใน
    - 2.4 ขอมคำดิน (เถา) แต่งทางร้องและรับ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2520
    - 2.5 เขมรบางนรา (เถา) แต่งทางร้องและรับ เดือนมีนาคม พ.ศ. 2520
    - 2.6 แขจรรกา (เถา) แต่งทางร้องและรับ เดือนมกราคม พ.ศ. 2518
    - 2.7 แขกระบ้ำ (ดนตรีล้วน) ปลายปี พ.ศ. 2522
    - 2.8 แขชาบิลี (ดนตรีล้วน) ปลายปี พ.ศ. 2522
    - 2.9 แขกะเดหวี (ดนตรีล้วน) ปลายปี พ.ศ. 2522
    - 2.10 แขเงาะ (เถา) แต่งทางร้องและรับ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2517
    - 2.11 แขกอลร์สตาร์ (เถา) แต่งทางร้องและรับ ประมาณปี พ.ศ. 2517
    - 2.12 แขกลีลา (เถา) แต่งทางร้องและรับ เดือนเมษายน พ.ศ. 2521
    - 2.13 แขกดำเนิน (เถา) แต่งทางร้องและรับ ปลายปี พ.ศ. 2522
    - 2.14 แขกรำพัน (เถา) แต่งทางร้องและรับ ปลายปี พ.ศ. 2522
    - 2.15 แขกคะนิง (เถา) แต่งทางร้องและรับ ปลายปี พ.ศ. 2522
    - 2.16 แขจรรกา ชุดทางเครื่อง ปลายปี พ.ศ. 2522
    - 2.17 แขกตีกลอง ชุดทางเครื่อง ปลายปี พ.ศ. 2522
    - 2.18 เขมรภูมิประสาท (เถา) แต่งทางร้องและเนื้อร้อง เดือนเมษายน พ.ศ. 2524
    - 2.19 ครุ่นคำนิง (เถา) แต่งทางร้องและรับ (ไม่ทราบปี)
    - 2.20 คนิงนุช (เถา) แต่งทางร้องและรับ ประมาณ พ.ศ. 2521
    - 2.21 แค้นฤทัย (เถา) แต่งทางร้องและรับเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2524
    - 2.22 จินดูดาว (เถา) แต่งทางร้องและรับ ปลายปี พ.ศ. 2511
    - 2.23 จินรันทศ สามชั้น (ทยอยจิน) แต่งทางร้องและรับ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2520
    - 2.24 จินนำทัพ (เถา) แต่งทางร้องและรับ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2517
    - 2.25 จำปาทอง (เถา) แต่งทางร้องและรับเที่ยวกลับ เดือนมกราคม พ.ศ. 2518

- 2.26 จันทร์ฉาย (เถา) แต่งทางร้องและรับ ประมาณ พ.ศ. 2522
- 2.27 ชุดหลงชุกรหู่ฉู้ (ไม่ทราบปี)
- 2.28 ชุดแขกกระบี่ (ไม่ทราบปี)
- 2.29 ชุดเขมรพายเรือ (ไม่ทราบปี)
- 2.30 ชุดคารารามัญ (ไม่ทราบปี)
- 2.31 ชุดแขกซาบิลี (ไม่ทราบปี)
- 2.32 ชุดจันทร์ฉาย (ไม่ทราบปี)
- 2.33 ชุดทวาย – ดาวเตลง (ไม่ทราบปี)
- 2.34 ชุดมะลิลา (ไม่ทราบปี)
- 2.35 ชุดเตลงริชยา (ไม่ทราบปี)
- 2.36 ชุดไต้ลวด (ไม่ทราบปี)
- 2.37 ชุดแขกมะลายู (ไม่ทราบปี)
- 2.38 ชุดมอญลาว (ไม่ทราบปี)
- 2.39 ญวนรำลึก (เถา) แต่งทางร้องและรับ พ.ศ. 2517
- 2.40 ญี่ปุ่นรำพึง (เถา) หรือ ญี่ปุ่นกำสรวล ดนตรีล้วน เดือนเมษายน พ.ศ. 2521
- 2.41 ญี่ปุ่นรำลึก (เถา) แต่งทางร้องและรับ (ไม่ทราบปี)
- 2.42 ดวงฤทัย (เถา) แต่งทางร้องและรับ พ.ศ. 2519
- 2.43 ตรีฤดี (เถา) แต่งทางร้องและรับ พ.ศ. 2519
- 2.44 ดวงพระธาตุ (เถา) แต่งทางร้องและรับ เดือนมีนาคม พ.ศ. 2517
- 2.45 เตลงรำพึง (เถา) แต่งทางร้องและรับ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2521
- 2.46 ทวยกลาง สามชั้น แต่งทางร้องและรับ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2520
- 2.47 ไทยคะนิง (เถา) แต่งทางร้องและรับ เดือนมกราคม พ.ศ. 2521
- 2.48 ทอย่อน (เถา) แต่งทางร้องและรับ พ.ศ. 2517
- 2.49 นางครวญ (เถา) ทางมอญ แต่งทางร้องและรับ พ.ศ. 2522
- 2.50 บุษลินลอยเลื่อน (เถา) แต่งทางร้องและรับ พ.ศ. 2522
- 2.51 แป๊ะฮวยพัง (เถา) แต่งทางร้องและรับ เดือนมีนาคม พ.ศ. 2519
- 2.52 ฝั้คะนิง (เถา) แต่งทางร้องและรับ พ.ศ. 2519
- 2.53 ฝรั่งควง (เถา) ดนตรีล้วน (ไม่ทราบปี)
- 2.54 ฝรั่งรำเท้า (เถา) แต่งทางร้องและรับ (ไม่ทราบปี)

- 2.55 ฝรั่งเศสลีลาศ (เถา) ดนตรีล้วน (ไม่ทราบปี)
- 2.56 ฝรั่งเศสเดิน (เถา) แต่งทางร้องและรับ (ไม่ทราบปี)
- 2.57 พม่าแปลง (เถา) แต่งทางร้องและรับ (ไม่ทราบปี)
- 2.58 พม่ากำชับ (เถา) แต่งทางร้องและรับ เดือนมีนาคม พ.ศ. 2521
- 2.59 พม่ารำชวาน (เถา) แต่งทางร้องและรับ (ไม่ทราบปี)
- 2.60 พัดชา ชั้นเดียว (ไม่ทราบปี)
- 2.61 พลุทากรรแสง (เถา) เทียวกลับ เดือนเมษายน พ.ศ. 2517
- 2.62 มอญครวญ (เถา) วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2523
- 2.63 มะลิซ้อน (เถา) แต่งทางร้องและรับ วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2523
- 2.64 มะลิลา ดนตรีล้วน (ไม่ทราบปี)
- 2.65 มะลิซ้อน 5 จังหวะ (ไม่ทราบปี)
- 2.66 มาลัยทอง (เถา) เดือนเมษายน พ.ศ. 2524
- 2.67 โยสลัม (เถา) แต่งทางร้องและรับ (ไม่ทราบปี)
- 2.68 ยูนานรำลึก ดนตรีล้วนประสานเสียง (ไม่ทราบปี)
- 2.69 ระลำระสาย (เถา) แต่งชั้นเดียวเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2524
- 2.70 ลาวเจ้าชู (เถา) แต่งทางร้องและรับเดือนธันวาคม พ.ศ.2517
- 2.71 ลาวลำปางใหญ่ (เถา) พ.ศ. 2524
- 2.72 วิเวกเวหา ทางเปลี่ยนร้องและรับ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2520
- 2.73 ศรีเกษตรา ลีซัน แต่งทางร้องและรับ ใช้เป็นเพลงหมอโรง (ไม่ทราบปี)
- 2.74 สาริกาแก้ว (เถา) (ไม่ทราบปี)
- 2.75 ลร้อยเพลง (เถา) แต่งทางร้องและรับ พ.ศ. 2520
- 2.76 แสนรินทร์ (เถา) แต่งทางร้องและรับ พ.ศ. 2523
- 2.77 แสนระทม (เถา) แต่งทางร้องและรับ พ.ศ.2522
- 2.78 แสนอาลัย (เถา) แต่งทางร้องและรับ พ.ศ. 2522
- 2.79 ลิงห์โตเล่นหาง (เถา) แต่งทางร้องและรับ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2554
- 2.80 สอดแหวน (เถา) แต่งทางร้องและรับ พ.ศ. 2524
- 2.81 หวนคำนึง (เถา) แต่งทางร้องและรับ (ไม่ทราบปี)
- 2.82 หอมหวน (เถา) แต่งเทียวเปลี่ยนร้องและรับ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2523
- 2.83 อัสสรลำอานค์ (เถา) แต่งเทียวเปลี่ยนร้องและรับ (ไม่ทราบปี)

นอกจากนี้ยังได้คิดทางเดี่ยวของเครื่องมือต่าง ๆ ไว้มากมาย เช่น เดี่ยวซอด้วงเชิดนอก เดี่ยวซอสามสายนารายณ์แปลงรูป เดี่ยวระนาดเอก 3 รวง เพลงอาหนู เป็นต้น

3. เพลงประเภทเพลงประโคม (ไม่สามารถระบุปีที่ประพันธ์ได้)

3.1 พม่าราชวานทางมอญ-มะลิลา

3.2 พม่าแปลง-ทวยแปลง

3.3 พม่ากำชัย

3.4 มอญครวญ

3.5 ครุ่นคำนึง

3.6 ทวลคำนึงสี่เกลอ

3.7 สร้อยเพลง-ทวย

3.8 เถลงรำพึง-ทวย – ดาวเตลง

3.9 ทองย่อนทางมอญ

3.10 ไทยคำนึงทางมอญ

3.11 ดวงฤทัย

3.12 ฝៃคนึง

3.13 แสนรินทร์

4. เพลงประเภทเพลงศาสนา-คติธรรม (ไม่สามารถระบุปีที่ประพันธ์ได้)

4.1 คุณธรรมความดี

4.2 จิตบริสุทธิ์

4.3 อิทธิบาทสี่

4.4 ศิล-สมาธิปัญญา

4.5 เมตตาธรรมคำจุนโลก

4.6 จงหัดรักผู้อื่น

4.7 พรหมวิหาร

4.8 ทางสวรรค์

4.9 เพื่อนกิน

4.10 มรณานุสติ

4.11 ศิล

5. ประเภทเพลงอวยพรงานมงคลประมาณ 15 เพลง (ไม่สามารถระบุปีที่ประพันธ์ได้)

6. เพลงปลุกใจประมาณ 20 เพลง (ไม่สามารถระบุปีที่ประพันธ์ได้)

7. เพลงเนื้อเต็มประมาณ 100 เพลง (ไม่สามารถระบุปีที่ประพันธ์ได้)

(หนังสืออนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 33 - 39)

ทุกเพลงที่กล่าวมา ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้เขียนเป็นตัวโน้ตสำหรับบรรเลงทั้งทางร้องและทางรับไว้ รวมทั้งคำร้องเพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาค้นคว้ากันต่อไป ศาสตราจารย์ ดร. อังศุมาลย์ จันทราปัติย์ (บุตรสาว) เล่าว่า

เพลงที่คุณพ่อเล่นส่วนใหญ่จะเป็นเพลงเนื้อเต็ม หากเป็นเพลงเถาจะต้องเป็นเพลง ครุ่นคำนึง เถา เพราะว่าเนื้อร้องในเพลงนี้จะบรรยายถึงประวัติของคุณพ่อ เพลงสาธิตาแก้ว เถา เพลงสิบสองภาษา เพลงเหราเล่นน้ำ เพลงเขมรโพธิสัตว์ ที่เป็นเนื้อเต็ม (อังศุมาลย์ จันทราปัติย์ ,สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2562)

ทั้งนี้เนื้อร้องเพลง “ครุ่นคำนึง เถา” ที่ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ประพันธ์ไว้ ถ่ายทอดให้เห็นถึงเรื่องราวชีวิตของท่านในตอนหนึ่งที่ท่านได้ประสบปัญหาต่าง ๆ ด้วยตัวท่านเอง ถ่ายทอดออกมาเป็นบทเพลงให้แก่ประชาชนคนทั่วไปได้รับชมและรับฟังมีเนื้อร้องดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY
ครุ่นคำนึง เถา

อนิจจาเกิดมาช่างอาภัพ	ถ้าจะนับก็ไม่เห็นใครเป็นสอง
ตั้งแต่เล็กเรื่อยมาน้ำตานอง	ต้องเป็นรองคนอื่นเขารำไป
ตลอดชีวิตปิดทองที่หลังพระ	ใครเขาจะมองเห็นก็หาไม่
มีแต่ชอกช้ำระกำใจ	ยิ่งคิดไปก็ยิ่งเบื่อเหลืออรห่า
ทำอะไรได้ทุกอย่างช่างสามารถ	องอาจเป็นผู้นำได้ทุกท่า
ทั้งขยันหมั่นเพียรเขียนตำรา	ไวปัญญาจนออกชื่อระบือกัน

งานวิจัยทำไว้มีใช้น้อย	เป็นโครงการเกือบร้อยน้อยหรือนั้น
เลื่องชื่อลือลั่นคนงงงัน	สารพันความดีที่ได้ทำ
แต่อาภัพอัปภาคย์ยากเข็ญ	มิตรก็เป็นศัตรูดูน่าฆ่า
กลับกลอกหลอกเสียปนคนริยา	หมายความว่าทำเราได้ดีก็ทำเอา
เออะแล้วไปเราไซ้ไม่ถือโทษ	ตัดความโกรธเข้าหาพระละความเขลา
แต่ตัวท่านนั้นควรรู้อย่างเขา	เที่ยวทำเขาเหมือนเช่นนี้ไม่ดีเลย

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำตัวอย่างบทเพลงที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ประพันธ์ไว้บางเพลง โดยสามารถจำแนกบทเพลงแต่ละประเภท ได้แก่ เพลงเถา เพลงเนื้อเต็ม และเพลงเดี่ยว ได้ดังนี้

เพลง เถา

เพลงโยสลัม เถา ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ประพันธ์ไว้ในช่วงปี พ.ศ. 2493 ทั้งทางร้องและรับจากเรื่องพระอภัยมณี เพลงนี้เป็นที่รู้จักและสร้างชื่อเสียงให้กับท่าน เพลงนี้ใช้หน้าทับสองไม้หรือโยสลัมในการบรรเลง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ ได้กล่าวถึงเพลงโยสลัมเถาไว้ว่า

ท่านแต่งทำนองเพลงโยสลัมจากอัตราสองชั้นของเดิม ครบเป็นเถา หากจำไม่ได้ ท่านแต่งเพลงนี้เมื่อปี พ.ศ. 2493 และแต่งหน้าทับกลองขึ้นโดยเฉพาะด้วย เป็นหน้าทับฝรั่งครบทั้งเถา ครูบุญยังยังชอบและบอกครูว่าจะขอนำไปตีกำกับจังหวะเพลงทำนองและจังหวะฝรั่งเพลงอื่น ๆ ด้วย เพลงนี้ไม่มีเที่ยวกลับ ที่จริงเคยมี แต่ท่านอาจารย์ว่าไม่ไพเราะเท่าเที่ยวแรก จึงไม่นิยมเล่นและหายไปในที่สุด ส่วนผมเองก็ไม่เคยได้ยินเที่ยวกลับครับ ท่านอาจารย์บอกว่าหลักการแต่งเที่ยวกลับหรือเที่ยวเปลี่ยนนั้น ต้องแต่งให้ไพเราะไม่หย่อนหรือด้อยกว่าเที่ยวแรกครับ (สุรพล จันทราปัติย์, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2562)

สามชั้น

----	--- ฉิ่ง	----	--- ฉับ	----	--- ฉิ่ง	----	--- ฉับ
-ทัง-ตริง	-โจ๊ะ-จ๊ะ	-โจ๊ะ-ตริง	-ตัง-ทัง	---ตริง	-ตัง-ทัง	-ตริงตังทัง	-ตริงตังทัง

สองชั้น

--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ
-ตังตังตัง	-ตัง-ทัง	-ตัง-ทัง	-ตัง-ทัง

ชั้นเดียว

- ฉิ่ง- ฉับ	- ฉิ่ง- ฉับ
--โจ๊ะจ๊ะ	ตังตัง-ทัง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปต์ย์ อธิบายว่า “ในชั้นเดียวสามารถตีสาย 8 ห้องตามท่วงทำนองของเพลง หากคนกลองตีเสียงตริงไม่ได้ ก็ตีเสียงตึงแทน” โดยมีหน้าทับสายของเพลง โยสล้มชั้นเดียว ดังนี้(สุรพล จันทราปต์ย์, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2562)

- ฉิ่ง- ฉับ	- ฉิ่ง- ฉับ	- ฉิ่ง- ฉับ	- ฉิ่ง- ฉับ	- ฉิ่ง- ฉับ	- ฉิ่ง- ฉับ	- ฉิ่ง- ฉับ	- ฉิ่ง- ฉับ
--โจ๊ะจ๊ะ	-ตริง-ทัง	--โจ๊ะจ๊ะ	-ตริง-ทัง	--โจ๊ะจ๊ะ	-ตริง-ทัง	--โจ๊ะจ๊ะ	-ตริง-ทัง

เพลงโยสลิ้ม เถามีเนื้อร้องและโน้ตเพลงดังนี้

เนื้อร้องเพลงโยสลิ้ม เถา ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้นำบทกลอนจากเรื่อง พระอภัยมณีตอนเจ้าละมานตีเมืองผลึกมาใส่เป็นเนื้อร้องของเพลงมีเนื้อร้องดังนี้

สามชั้น	ฝ่ายลูกสาวเจ้าลิงกาพระยาหญิง	ไม่มีสิ่งสุขจิตคิดถวิล
	ถึงเวลาว่าขานการแผ่นดิน	ก็ได้ยินเรื่องเขาฆ่าบิดาตาย
สองชั้น	นางทรงฟังดังพระกรรมจะลั่นออก	เหมือนหนามยอกเสียบหูไม่รู้หาย
	ถึงยามนอนถอนใจให้ระคาย	คิดอุบายบาทหลวงเพียงทรวงโถม
ชั้นเดียว	ไม่เห็นหนกลศึกที่ลิกซึ้ง	แสนรำพึงผอมซูบพระรูปโฉม
	ทุกพุ่มยามห้ามข้องกลองประโคม	มิให้โครมครื้นครึกด้วยตริกตรอง

สามชั้น

ท่อนเดียว	- - - รุ	- - - ม	- - - พ	- - - ซ	- - - -	- - - -	ล ซ รุ ซ	- ล - ท
	- รุ - รุ	- - - ล	- ท - รุ	- ด - ท	- - - -	ล ซ - ล	ท ล รุ ท	- ล - ซ
	- - - -	- - - -	ล ซ รุ ซ	- ล - ท	- ซุ - -	ม ซุ - ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร
	- - - -	- - - -	ร ม พ ซ	ล พ ซ ม	- - - -	ซ พ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร
	- - - -	- - - -	ด ร ม พ	ซ พ ม ร	- - ด ม	ด ร - -	ม ร พ ม	ซ พ ล ซ
	- - - -	- - - -	ล พ ซ ล	ซ พ ม ร	ม ร ล ท	ด ร - -	ม ด ม ร	- ด - ท
	- - - -	- - - -	ท ล ซ รุ	- ซ - ล	- ท ล ซ	- ล - -	ท ล ซ ล	ท รุ - ท
	- รุ - รุ	- - - ล	- ท - รุ	- ด - ท	- - รุ ท	ล ซ - ล	ท ล รุ ท	- ล - ซ

สองชั้น

กลับต้น

ท่อนเดียว	- - - ล	ซ ซ ซ ซ	ล ซ รุ ซ	- ล - ท	- - - ร	ท ท ท ท	ร ม ร ท	- ล - ซ
	- - - ล	ซ ซ ซ ซ	ท ซ ล ท	- ด - ร	- - - -	- ร - ม	- - ร ม	- ซุ - ร
	- - - ม	ร ร ร ร	ม ร ท ร	- ม - ซ	- - - -	- - - ร	- - ม ร	- ด - ท
	- - - -	ล ซ - ล	- ท - ร	- ด - ท	- - ล ซ	ล ท - ล	ท ล รุ ท	- ล - ซ

ชั้นเดียว

กลับต้น

ท่อนเดียว	- - ท ซ	ล ท ล ท	- - รุ ท	ล ซ ล ซ	- - ล ท	ด ร ด ร	- - ซุ ม	ร ม ซุ ร
	- - ม ร	ท ร ม ซุ	- - ล ซ	พ ม ร ท	- - ร ม	ร ด ท ล	- - ร ม	ร ท ล ซ

ลูกหมด

กลับต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- - - ซุ	- - - ร	- - - ท	- - - ซ	- - - ซ	- - - ท	- - - ร	- - - ซุ
----------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	----------

2

ด้วงนำ เสียงสั้น - เบาล

- - - ซุ	- - - ร	- - - ท	- - - ซ	- - - ซ	- - - ท	- - - ร	- - - ซุ
- ซุ ล ซุ	- ร ม ร	- ท ร ท	- ซ ล ซ	- ซ ล ซ	- ท ร ท	- ร ม ร	- ซุ ล ซุ

2

2

แทรกเดี่ยวสอดด้วงท้ายเพลงแสนคำนึง

รับฟังวง	- - - ช	ล ท ด ร	ด ร ม ช	ล ท ด ร	ม ร ด ร	ด ท ล ด	ท ล ช ท	ล ช ล ช	} 2
	- - - ท	ร ม ฟ ช	ฟ ช ล ช	ฟ ม ร ท	ร ช ม ร	ช ม ร ท	ล ท ด ร	ด ท ล ช	
	- - ล ท	ล ช ฟ ล	ช ฟ ม ช	ฟ ม ร ม	ร ด ท ร	ด ท ล ด	ท ล ช ท	ล ช ล ช	
	ฟ ม ร ช	ร ร ร ช	ร ร ร ช	ร ร ร ท	ร ร ร ช	ร ร ร ท	ร ร ร ล	ร ร ร ช	
	ร ร ร ท	ร ร ร ช	ร ร ร ล	ร ร ร ท	ร ร ร ช	ร ร ร ท	ร ร ร ล	ร ร ร ช	
	- - ล ท	ล ช ฟ ล	ช ฟ ม ช	ฟ ม ร ท	ล ช ล ท	- ร - ม	ร ท - ร	- ม - ช	
	- - ช ล	ช ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	- - ช ท	ล ท ร ช	- - ร ช	ล ท ด ร	
	- - ร ช	ล ท ด ร	- - ร ช	ล ท ด ร	- ช ล ช	- ฟ ช ฟ	- ม ฟ ม	- ร ม ร	
	- ด ร ม	- ท ด ร	- ล ท ด	- ช ล ท	- ฟ ช ล	- ช ล ท	- ล ด ท	- ท ด ร	

ออกแขกการตะ

1	กลองแขก	- - - -	- - - -	ทัม	- - - -	- - - -	ทัม	- - - -	- - - -	ทัม	-ทัม -ทัม	-ทัม -ทัม	} 2		
		ร ร ร ร	ร - ร	- ม - ฟ	ช ล	- - - -	ล ท ด ร	- ร	ด -	ร	ม	ด		ร	} 2
		- - - -	ช ล ท ด	- ท ล -	ท ช ล ฟ	- - - -	ม ฟ ช ล	- ล ช -	ล ท	ช ล					
		- - - -	ด ล ช ฟ	ม ร - ม	ร ด - ร	- - - -	ด ร ม ฟ	- ฟ ฟ -	ช ล	ช ฟ					
		- ฟ ฟ -	ช ล ช ฟ	ม ร - ม	ร ด - ร	- - - -	ด ร ม ฟ	- ฟ ฟ -	ช ล	ช ฟ					
- ฟ ฟ -	ช ล ช ฟ	ม ร - ม	ร ด - ร	กลับต้น											

2	}	- - - -	- - - -	ล	- - - -	ด	- ร - ฟ	- - - -	ร	- ม - ด	- - - -	ร	- ม - ร	} 2									
		- - - -	-	ร	- - - -	ม	ร	ด	ล	- - - -	ด	ล	ช		ฟ	ม	ร	ด	ร	ม	ฟ	ช	ล
		(ช ล ท ล)	- - -	ร	- - - -	ม	ร	ด	ล	- - - -	ด	ล	ช		ฟ	ม	ฟ	ช	ล	ช	ฟ	ม	ร
		(ด ร ม ร)	- - -	ร	- - - -	ม	ร	ด	ล	- - - -	ด	ล	ช		ฟ	ม	ร	ด	ร	ม	ฟ	ช	ล
		(ช ล ท ล)	- - -	ร	- - - -	ม	ร	ด	ล	- - - -	ด	ล	ช		ฟ	ม	ฟ	ช	ล	ช	ฟ	ม	ร

กลับต้น

3

ขลุ่ย / เป็เดี่ยว

-	-	-	-	-	ล	-	-	-	ด	-	ร	-	พ	-	-	-	ร	-	ม	-	ด	-	-	-	ร	-	ม	-	ร
-	-	-	-	-	ร	-	ม	-	ด	-	ร	-	-	-	ด	-	ท	-	ล	-	ล	-	ท	-	ช	-	ล		
-	-	-	-	-	ช	-	ช	-	ล	-	พ	-	ช	-	-	-	พ	-	ช	-	ล	-	ล	-	ท	-	ช	-	ล
-	-	-	-	-	ร	-	ม	-	ด	-	ร	-	-	-	ด	-	ท	-	ล	-	ล	-	ท	-	ช	-	ล		
-	-	-	-	-	ช	-	ช	-	ล	-	พ	-	ช	-	-	-	พ	-	ช	-	ล	-	ด	-	พ	-	ม	-	ร

กลับต้น

4

*

-	-	-	-	-	ล	-	-	-	ด	-	ร	-	พ	-	-	-	ร	-	ม	-	ด	-	-	-	ร	-	ม	-	ร		
-	-	-	-	-	ล	-	ร	-	-	-	-	ล	-	ร	-	-	-	-	ล	-	ร	-	-	-	-	-	-	ม	-	พ	
-	ม	-	ล	-	ม	-	พ	-	ช	-	ล	-	ท	-	ล	-	-	-	-	ช	พ	ล	ช	-	-	-	-	พ	ม	-	พ
-	-	-	ม	ร	พ	ม	-	-	-	-	ร	ด	ม	ร	-	-	-	ด	-	ท	-	ล	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	ล	-	ท	-	ด	-	ร	-	-	-	-	-	-	-	-	พ	-	ม	ร	ด	-	ร	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	พ	-	ม	ร	ด	-	ร	-	ด	ร	ม	-	ร	ม	พ	-	พ	ม	-	ร	ด	-	ร	-	ด	ร	ม	-	ร	ม	พ

-	พ	ม	-	ร	ด	-	ร	-	-	-	ด	-	ท	-	ล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ล	-	ท	-	ด	-	ร	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	พ	-	ม	ร	ด	-	ร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	พ	-	ม	ร	ด	-	ร
-	ด	ร	ม	-	ร	ม	พ	-	พ	ม	-	ร	ด	-	ร	-	ด	ร	ม	-	ร	ม	พ	-	พ	ม	-	ร	ด	-	ร	
-	-	-	ด	-	ท	-	ล	กลับต้นตรง	*จนจบแล้วลงดังนี้														ทอด									
-	-	-	-	-	ล	-	ร	-	-	-	-	-	ล	-	ร	-	-	-	-	-	ล	-	ร	-	-	-	ล	-	-	-	ร	

เพลงเนื้อเต็ม

เพลงเนื้อเต็มคือบทเพลงไทยที่นำเนื้อร้องมาบรรจุแทนการเอื้อน คุณประสพ สังข์ธรรม ได้
เล่าถึงบทเพลงเนื้อเต็มของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ว่า

ท่านอาจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้แต่งเพลงเนื้อเต็มไว้หลายเพลงบางเพลงก็
มีแค่เนื้อร้องยังไม่ได้บรรจุกำหนดลงไป บางเพลงก็ไม่ได้บันทึกไว้ หลัก ๆ แล้วบทเพลง

ของท่านอาจารย์สามารถแบ่งความหมายตามเนื้อร้องของบทเพลงที่มีเนื้อหาเตือนใจ
เนื้อหาที่เป็นคติธรรม การปลุกใจให้รักชาติ อวยพรในงานมงคลต่าง ๆ ท่านแต่งเพลง
เนื้อเต็มขึ้นมาเพื่อให้คนทั่วไปฟังแล้วรู้สึกไม่เบื่อเพราะเพลงไทยมีการเอื้อนพจนคนเขา
เจอเอื้อนฟังไม่รู้เรื่องเขาก็เปลี่ยนช่องหนีแล้ว ท่านจึงต้องปรับบทเพลงให้ฟังง่ายเข้าถึง
ประชาชนเราต้องเป็นคนทีเข้าถึงประชาชน ไม่ใช่ประชาชนเข้าถึงเราไม่เช่นนั้นการเผยแพร่
ดนตรีไทยจะไม่สำเร็จ (ประสพ สังข์ธรรม, สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์ 2563)

ดังนั้น บทเพลงเนื้อเต็มของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ สามารถจำแนกประเภทออก
ตามความหมายเพลงได้ดังนี้

- เตือนใจ
- คติธรรม
- ปลุกใจ
- อวยพร

ประเภทเพลงเตือนใจ

(สร้อย)	รักนวลสงวนตัวไว้	จะไม่ต้องเข้าใจนะแม่คุณเอ๋ย
	เมื่อวิวาห์จึงให้สามิเขย	จะไม่มีใครเอ่ยว่าใจงายใจบุญ
(1)	สมัยนี้สตรีเรามักจะศรีวิไล	แหมพุดพิดพอไฟไปเสียเมื่อยามวัยรุ่น
	บ้างกำกั้นแก่งแท้เสียจริงละแม่ประคุณ	ชะเออเนาะแม่เนื้ออ่อนช่างทำเป็นเล่นกับไฟ
	บ้างแต่งตัวยั่วเย้าเอาความสวยออกมา	โซ้วแหมเห็นถนัดโทนโทลับเห็นเป็นไก่อันใหญ่
	กระโปรงสั้นจุ่มหมุดเข้าไปล้ำลึก	ถ้าบวชก็แทบสึกเจียวละแม่สายใจ

- จะโค้งโค้งยื่นนั่งแม่ไม่ระวังสักนิด   พอชายเห็นเกิดพิตมันเลยยุ่งกันใหญ่
- เสื่อป่าอยู่เฉยๆ แม่ทราชมเชยปลุกใจ   แล้วจะมาโทษใครว่าละเลยละเลย (สร้อย)
- (2) ถนอมตัวเราไว้อย่าให้ใครละเมิด   มักจะเกิดราศีพาให้ห้องนี้รุ่ม
- บ้างกำลังศึกษามันก็พาให้ใจแตก   พาชีวิตเหลวแหลกไปเจียวละแม่ประคุณ
- จะหยุดตั้งยังคิดอย่าให้ชีวิตตกอับ   อย่าให้ตัวน้องยับจนน้องต้องกลับเคืองชุ่น
- จงอย่าเอาอย่างไรทางฝรั่งมังค่า   แม่จะต้องเสียน้ำตาพาให้ใจว่าวุ่น
- จะหาผิวเป็นตัวตนาหาก็คนก็ยาก   เพราะสวมเขาเขาลำบากใครจะอยากได้เนื้ออ่อน
- ก็ต้องอยู่เป็นโอดเมดไม่อยากเซดเลยแม่คุณ   นี่ละมันทารุณจิตใจน้องเอย (สร้อย)

โน้ตเพลงลาวล่องน่าน

----	- มี่รี้ดี	-- ล ซ	มซลดี	- ซลซ	ลดี - ล	ดีลซม	- รรมซ
----	-ดีรี้มี	-- ซี่ รี้	มีดีรี้มี	- ดีรี้มี	- ซ - ล	-- ดี ซ	มซลดี

โดยใช้หน้าทับลาว 2 ชั้นในการบรรเลง

--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ
- ตึง-โจ๊ะ	- ตึง - ตึง	--- ทัง	- ตึง - ทัง

ประเภทเพลงคีธรรม

โศกพม่า สองชั้น

(1)	โ้อ้พระคุณมาลั้บด้บชีวี	ให้ลูกนี้เวทนา
	เคยอู้นเกล้าทั้งค้่าและเช้่า	เผ้่าลูกยา
	อบรมมาจนลูกเด็บเกล้า	พระคุณชี้้ใจ
(2)	ยังมีทั้นจะทดแทนทดแทน	พระคุณเลย
	โ้ออกเอยพระคุณมาจาก	พรากลูกไป
	โ้อ้อาลัยเหมือนดั่งดวงใจ	สลายไปไม่คืน
(3)	เปลอเปลอละม้่ายคล้ายพระคุณเรียกหา	ลูกยาพาใจชี้้
	ขี้ด้่าลูกมองหา	ทุกวันคืน
	จากไปพระคุณไม่พ้็น	เหลือค้ินมา
(4)	สองมือลูกประนม	ก้้มเกศา
	สวดมนต์สร้่างกุศลภาวนา	มาสู่ท้่าน
	ไปสู่วิมานในแดนสวรรค	สำราญเทอญ

โน้ตเพลงโสภพม่า สองชั้น

	--- ตี	--- รี่	มีร์ตีล	----	--- ซุ	- ฟ - ล	ดีลซฟ
----	--- ฟ	-- ซฟ	มรดร	----	----	- ด - ด	--- ร
- ฟ - ซ	- ด - ร	-- ซ ฟ	รฟ - ซ	----	----	- ฟ - ฟ	--- ซ
- ลดีซ	- ฟ - ซ	- ล - ท	ดีร์ - ล				

โดยใช้หน้าทับสองไม้ สองชั้นในการบรรเลง

สองชั้น

--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ
-- โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ติง	-- โจ๊ะจ๊ะ	ติงติง-ทัม

ประเภทเพลงปลุกใจ

กระต่ายเต้น สองชั้น
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

(1)	ชาวไทยเราน้องพี่	ปฐพีอยู่ผืนเดียวกัน
	เลือดไทยคือสายสัมพันธ์	ผูกจิตมั่นไม่มีวันคลอนคลาย
(2)	ทุกคนต้องร่วมมือกัน	ต้องสร้างสรรค์จรรโลงชาติไทย
	สามัคคียึดมั่นกันไว้	เพื่อชาติไทยจะยั่งยืนนาน
(3)	แต่โบราณชาติไทยมีสามัคคี	จึงมิได้มีอันใดมาแผ้วพาน

รักษาเมืองไว้ให้ลูกหลาน

ได้สำราญไม่เป็นข้าใคร

บัดนี้เลือดไทยแยกสายสัมพันธ์

จึงมีเป็นอันหมายมั่นรักกันเพื่อไทย

ซ้ายขวาหาความวุ่นวาย

นี้แหละไทยมลายไม่รอดตัว

ฉนั้นพี่น้องเผ่าผองของไทย

จะหวังให้ไทยก้าวไปได้มัวเมา

พวกหลงผิดคิดไปทางชั่ว

ต้องกลับตัวอย่ากลัวมันต่อไป

กลับใจกลับใจกันเสียเถิดเรา

อย่าหลงมัวเมาไปเข้าข้างเขาอยู่เอย

ใครเขาจะเห็นแก่ไทย

ยังไม่สายถ้าเราจะกลับตัว

สองชั้น ท่อน 1

โดยใช้จังหวะหน้าทับดังนี้

----	- ฟรีด --	--- ฟรีด	- ฟรีด --	----	- ฟรีด--	--- ฟรีด	- ฟรีด --
- ปัง --	--- ปัง	----	--- ปัง	- ปัง --	--- ปัง	----	--- ปัง

ทำนองเพลง

----	- ม่มมี	-- รัดดี	- ริ - ล	- ล --	- ม่มมี	-- ซูลี่	- ดี - ซ
- ซ --	- ม่มมี	-- รัดดี	- ริ - ล	- ล --	- ลลล	ดีลซม	- ร - ด

กลับต้น

ท่อน 2

----	- ลลล	ซลดีล	ซม - ซ	- ซ --	- ซซซ	ลซมซ	- ดี - ล
- ล --	- ลลล	ซลดีล	ซม - ซ	- ซ --	ดีริดีมี	- ดีริ -	ดีลซดี

กลับต้น

ท่อน 3

----	- ชู - ด	- ชูด -	รมชม	----	ลดีชล	- มช -	มชมรม
----	ดดดด	-- ชล	ทุดรม	- ม --	- มี่ - รี่	- ดี - ท	ลทชล
----	- ชู - ด	- ชูด -	รมชม	----	ลดีชล	- มช -	มชมรม
----	ดดดด	-- ชล	ทุดรม	- ม --	- มี่ - รี่	- ดี - ท	ลชลดี

กลับต้น

ประเภทเพลงอวยพร

อวยพรวันเกิด (คุณพ่อ)

ทำนองเพลงลาวสมเด็จ

วันนี้เป็นดิถีอันประเสริฐ เป็นวันเกิดของคุณพ่อขอรับขวัญ

(ขออัญเชิญ ขอคุณพ่อจงสุขสันต์ ชั่ววันรันดรเถิดเอย)

พ่อของลูกมีพระคุณสุตราพัน ท่านเพียงธรรม์รักลูกไชร์ไม่เอนเอียง

(ขอพุมเรียง พระคุณมากเพียง สุตราพันเอย)

ลูกทุกคนได้รับการศึกษา ถ้วนหน้าท่านมิเคยจะหลีกเลียง

(ขอพุมเรียง ท่านรักลูกแท้เที่ยง มิมิลำเอียงเลยเอย)

การกินอยู่ไซร์พ่อให้พอเพียง ท่านมิเคยเกียงหาสุขส่วนตัว

(ช่อดอกบัว ท่านมิเคยพันพัว หาสุขส่วนตัวเลยเอย)

ขอให้ท่านมีอายุยืนนาน เป็นที่พึ่งแก่ลูกหลานจนถ้วนทั่ว

(ช่อดอกหน้าวัว ให้เบิกบานจุดดอกบัว เมื่อยามเช้าเอย)

มีวรรณะสุขะพละไม่หมองมัว

ให้มั่งมีอยู่จนชั่วนิรันดร

(ช่อมะลิซ้อน ลูกขอบบทกลอน เอาไว้ก่อนเถิดเอย)

โน้ตเพลงลาวสมเด็จ

----	-- -ล	--ชล	คี่ - คี่	- ล - รี่	คี่ล - ช	-- -ฟ	ลชพร
----	ดรฟช	- ลคี่ช	ลชพร	- คี่ - ล	- ช - คี่	-- -รี่	คี่ลชคี่
----	ดรฟช	- ลคี่ช	ลชพร	- -พร	คี่ลดร	- ฟ - ช	ฟลชช
- ฟฟฟ	- ช - ฟ	- ม - ร	คี่ลดร	- ฟฟฟ	- ช - ฟ	- ม - ร	คี่ลดร
----	- ฟ - ล	----	- ค - ร	- ฟฟฟ	- ช - ฟ	- ม - ร	คี่ลดร
----	- ฟ - ล	----	- ค - ร	- ฟฟฟ	- ช - ฟ	- ม - ร	คี่ลดร

กลับต้น

โดยใช้หน้าทับลาว สองชั้นในการบรรเลง

--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ
- ตึง-โจ๊ะ	- ตึง - ตึง	--- ทัง	- ตึง - ทัง

CHULALONGKORN UNIVERSITY

อวยพรวันเกิด (คุณแม่)

ทำนองเพลงพม่าเห่

คล้ายวันเกิดของคุณแม่ในวันนี้

ลูกลูกแสนเปรมปรีดีจะมีไหน

(ดอกเอย เจ้าดอกมะไฟ คุณแม่คือดวงใจของลูกไซ้ร ไม่มีลืมเลือน)

จึงร่วมกันอำนวยการอวยพรชัย

ให้คุณแม่สุขใจทุกคืนวัน

(ดอกเอย เจ้าดอกมะลิวัลย์ คุณแม่ของลูกนั้น คือพรหมองค์สำคัญของลูกเอย)

ให้มีวรรณะสุขะพละ

มีทั้งลาภะเกษมสันต์

(ดอกเอย เจ้าดอกอัญชัญ คุณแม่ของลูกนั้น จงมีอายุยืนนานเถิดเอย)

ประสงคฺไคจุงฺได้โดยพลัน

เป็นมิ่งขวัญของลูกหลานตลอดไป

(ดอกเอย โอ้ดวงอาทิตย์ ขอเทิดคุณแม่ไว้ ในดวงใจของลูกเอย)

พม่าเห่ สองชั้น

- - - ร	ดดดด	- ช - ล	- ช - มี่	- - - -	- ลดรี	มรีชรี	มรีดัล
- ลดรี	ดัล - ช	ลชมช	- ล - ด	- ดรีมี	- ชี - ร	มรีดัล	- ช - ด
- - - ร	ดดดด	- ช - ล	- ช - มี่	- - - -	- ลดรี	มรีชรี	มรีดัล
- ลดรี	ดัล - ช	ลชมช	- ล - ด	- ลชม	- ร - ด	- - มร	ดรี - ม
- - - ร	มมมม	- รมช	มมมม	รมชล	ชม - ร	- มชร	มรดล
- ลดรี	ดล - ช	ลชมช	- ล - ด	- ดรม	- ช - ร	มรดล	- ช - ด

กลับต้น

โดยใช้หน้าทับปรบไ้ สองชั้นในการบรรเลง

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- ทั้ง ตึง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ตึง - ทั้ง	- ตึง - ตึง	- ทั้ง - ตึง	- ตึง - ทั้ง

บทเพลงที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้บรรจุคำร้องเป็นเพลงเนื้อเต็มเป็นเพลงแรกคือ เพลง “แขกกุลิต สามชั้น” ได้ประพันธ์ขึ้นเมื่อราวปี พ.ศ.2486 โดยได้นำมาเฉพาะ สามชั้น ท่อน 1 เท่านั้น โดยมีเนื้อร้องและโน้ตเพลง ดังนี้

เนื้อร้องเพลงแขกกุลิต (เนื้อเต็ม)

รอนรอน สุรียา	ขอเชิญขวัญตามาเดินเล่นชายหาด
เชิญชมธรรมชาติ	สวยประหลาดนัยตาเมื่อเวลายามเย็น
ชมยิ่งชมยิ่งงาม	แสนงามในยามนี้ค่อยจะมีคนเห็น
เมื่อคลื่นซัดสาดกระเซ็น	ละลอกเป็นริ้วเป็นคลื่นเป็นลอน
ไล่กันกรอกกลับสลับซบซอน	เป็นคลื่นสะท้อนกระทบตลิ่ง
ดูช่างงามยิ่งเมื่อเวลาสายัณห์	ดูดวงตะวันสลับสีพรายพริ้ง ช่างงาม
เจ้าช่างงามไปทุกสิ่ง	ช่างเพริดพรายพริ้งงามยิ่งพรายพริ้งหนักหนา
แม้ใครได้เห็นเป็นบุญตา	จะชื่นอุราดูขวัญตาพี่เอย

โน้ตเพลงแขกกุลิต

สามชั้น ท่อน 1

--- ร	--- ซ	--- ล	--- ท	- ดิ - ริ	มีร์ดัท	ลชลท	- ดิ - ริ
--- ซิ	--- มิ	--- ริ	--- ดิ	-- รีมิ	ริ์ดัทริ	ดัทลดิ	ทลชล
--- ซ	ลทดิริ	----	มีร์ซมิ	--- ริ	--- ดิ	-- รีมิ	ริ์ดัทล
----	ดิลซฟ	ซฟดฟ	- ซ - ล	- ซ - ดิ	----	ชลดิล	ซฟ - ซ
----	ลทดิริ	----	มีร์ดิล	----	ดิลซฟ	ซฟดฟ	- ซ - ล
----	ลทดิริ	----	มีร์ดิล	----	ดิลซฟ	ซฟมฟ	-- มร

-----	-----	รตมร	พมชฟ	-----	ดฟชล	- ลท-	ลทชล
-----	-----	ทลชค้	- ท - ล	-- ชล	ค้ลชฟ	ชฟมฟ	ชล - ช

กลับต้น

ใช้หน้าทับปรบไ่ สามชั้นในการบรรเลง

-----	--- ฉิ่ง	-----	--- ฉับ	-----	--- ฉิ่ง	-----	--- ฉับ
- ทัง - ดิง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	-----	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ
- ดิง - ดิง	- ทังดิงทัง	ดิงทัง-ดิง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ดิง-ทัง	- ดิง - ดิง	- ทัง - ตรึง	- ดิง - ทัง

ในเวลาเดียวกัน นอกจากเพลงแขกกุลิตที่ท่านได้บรรจุกำร้องเป็นเพลงเนื้อเต็มแล้วท่านยัง
บรรจุกำร้องเพลง “แขกหนึ่ง สองชั้น” เป็นเพลงเนื้อเต็มเป็นเพลงที่สองโดยทั้งสองเพลงนี้มักจะ
บรรเลงคู่เสมอ โดยมีเนื้อร้องและโน้ตเพลงดังนี้

เนื้อร้องเพลงแขกหนึ่ง สองชั้น

โอ้วว่ายอดดวงใจของพี่เอ๋ย

ทรมเซยสุดที่รักเป็นหนักหนา

วิบากกรรมจำพรากทั้งสองรา

ต้องกลืนกล้ำน้ำตาทุกวันไป

แม้มีไซ่ปิตรงค์ผู้ทรงฤทธิ์

ถึงชีวิตพี่ก็หาเสียดายไม่

จะชิงนางมาอยู่เป็นคู่ใจ

อันโพล่ภัยใดใดไม่คิดกลัว

เจ้ารักพี่ที่รู้ที่อยู่ว่ารัก

ความประจักษ์ใครเขาก็รู้ทั่ว

แต่มาถูกกีดขวางหนทางมัว

ต้องเหลือตัวคนเดียวแสนเปลี่ยวเอย

โน้ตแยกหน้า สองชั้น

สองชั้น ท่อน 1

----	----	ทชลท	- ดิ - ริ	----	- ซึ - มึ	- ริ - ดิ	- ท - ล
----	ริริริริ	มิดริมิ	ริตพิล	-- ซฟ	ซติ -	ชลดิล	ซฟ-ซ
----	----	- ดิ - ล	- ลลล	ชลดิริ	- ด - ล	--- ซ	ฟลซฟ
----	- ด - ฟ	----	- ซ - ล	-- ซติ	----	ชลดิล	ซฟ - ซ

โดยใช้หน้าทับปรบไ้ สองชั้นในการบรรเลง

-- ฆิ่ง	--- ฆับ	-- ฆิ่ง	--- ฆับ	-- ฆิ่ง	--- ฆับ	-- ฆิ่ง	--- ฆับ
- ทัง ดิง	- โฉ๊ะ - จ๊ะ	- โฉ๊ะ - จ๊ะ	- โฉ๊ะ - จ๊ะ	- ดิง - ทัง	- ดิง - ดิง	- ทัง - ตรึง	- ดิง - ทัง

เพลงเดี่ยว

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ประพันธ์ทางเดี่ยวของเครื่องดนตรีต่าง ๆ ไว้มากมาย โดยเฉพาะเครื่องสาย เช่น ซอด้วง ซอสามสาย จะเข้ เป็นต้น ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างเดี่ยวฆิมบทเพลง “ลาวแพน” ที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ประพันธ์ไว้สองทางเพื่อให้เหมาะสมกับฝีมือการบรรเลงของผู้เล่น ท่านได้ถ่ายทอดให้กับผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์และคุณจุฑารัตน์ นาคสวัสดิ์ (บุตรสาวคนรอง) สำหรับบทเพลงลาวแพนผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ อธิบายว่า

ลาวแพนนั้นเน้นความไพเราะอ่อนหวานเป็นหลักและคละเคล้าความ
ถวิลคิดถึงบ้านที่ต้องจากมาอยู่ไกล จึงส่งความระลึกถึงไปและหวังว่าคนที่อยู่ทาง
บ้านคงอยู่สุขสบาย ไม่ลำบากอย่างเขา เช่นเดียวกับความหมายและอารมณ์ของ
เพลงเดือนเพ็ญที่แต่งยุคหลังนั้นแหละ ดังนั้น การรัวฆิมตรงส่วนความอ่อนหวาน
จึงต้องให้อ่อนหวานไพเราะจริง ตรงส่วนที่ระบายความแค้นแค้นทุกข์ยาก ก็ต้อง
ทำเสียงฆิมให้ได้อารมณ์ตามนั้น ส่วนที่แสดงอารมณ์โกรธ (เพลงลาวแพนโกรธ

เบา) ก็ต้องทำให้ผู้ฟังที่เข้าใจเพลงลาวแพนจริง ๆ สัมผัสได้ อย่างรวดเร็วลาวแพนกับเร็วเพลงเดี่ยวพญาโคกก็ต่างกันครับ หากเรียนกับครูก็ต้องแยกให้ออกจะสักแต่ว่าตีเร็วไปเรื่อยไม่ได้ครับ เพลงคนละความหมายและอารมณ์กัน เพลงลาวแพน ส่วนเพลงลาวแพนอีกทางหนึ่งของท่านที่ท่านต่อให้กับน้ำอ้อย (จุฑารัตน์ นาคสวัสดิ์) ลูกสาวของท่าน ในช่วงที่ท่านอาจารย์ไปเป็นที่ปรึกษาเป็นผู้เชี่ยวชาญของ FAO ที่ประเทศมาเลเซียแล้วท่านกลับมาเยี่ยมบ้านที่เมืองไทยแล้วมาต่อให้น้ำอ้อยครูก็ได้จำมาซึ่งเป็นทางที่ต่างจากที่ท่านอาจารย์ ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ต่อให้กับครู (สุรพล จันทราปต์ย์, สัมภาษณ์, 22 พฤษภาคม 2563)

สำหรับกลวิธีในการบรรเลงเดี่ยว เพลงลาวแพนนี้ มีจำนวนที่หลากหลายอยู่ในบทเพลง ทั้งการประคบมือเพื่อให้ท่วงทำนองได้อ่อนหวาน อย่างที่เพลงสมควรจะเป็น การกดห้ามเสียงบนสายของขิม การกระชิบเพื่อให้เสียงได้เบาลง การขยี้ การตีเก็บ การไขว้มือ เป็นต้น โดยมีโน้ตเพลงและหน้าทับในการบรรเลง ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

โน้ตเดี่ยวขิมเพลงลาวแพน

ขั้นห้า

-- ฟชล	- รัต ล ล	----	---	ล	-- ลลล	- ช - ล	- ดัดดี รี่ ซี่	- ฟี่ - รั	
							ฉิ่งเริ่มรับ	ฉิ่ง	ฉับ
							กลองเริ่มตีเข้าเพลงตรงนี้ (ท้ายหน้าทับสองไม้ลาว)		
----	----	- ลี่ฟี่ ดี่ รี่	- ดี่ - ล	-- ลลล	- ช - ล	- ดัดดี รี่ ซี่	- ฟี่ - รั		
----	----	- ลี่ฟี่ลี่ฟี่ฟี่	ฟี่รัต ล ล	- ช - ช	---	ลลล ช ฟ	ช ล ด ร		
----	----	รัต ล ล	ด ร ด ฟ	----	ดี่ ล - ช	ชฟร ด ล	- ช ฟ ร		
----	----	รัต ล ล	ด ร ด ฟ	----	---	ดี่	- รัต	ช ล ดี่ รี่	
----	----	---	ดี่	-- ลลล	- ช - ล	- ดัดดี รี่ ซี่	- ฟี่ - รั		
----	----	- ลี่ฟี่ ดี่ รี่	- ดี่ - ล	-- ลลล	- ช - ล	- ดัดดี รี่ ซี่	- ฟี่ - รั		
----	----	- ลี่ฟี่ลี่ฟี่ฟี่	ฟี่รัต ล ล	- ช - ช	---	ลลล ช ฟ	ช ล ด ร		
----	----	รัต ล ล	ด ร ด ฟ	----	ดี่ ล - ช	ชฟร ด ล	- ช ฟ ร		
----	----	รัต ล ล	ด ร ด ฟ	----	---	ดี่	- รัต	ช ล ดี่ รี่	
----	ฟ ล ด ร	-- ฟช	ฟ ร ด ร	รัต - ล ล	ล ล ด ร	-- ฟช	ฟ ร ด ร		
----	ฟ ล ด ร	-- ฟช	ฟ ร ด ร	รัต - ล ล	ล ล ด ร	-- ฟช	ฟ ร ด ร		
รัต ล ช ฟ	ร ฟ ช ฟ	ล ฟ ช ฟ	ร ฟ ด ร	ด ล ช ฟ	ร ฟ ช ฟ	ล ฟ ช ฟ	ร ฟ ด ร		
รัต ล ช ฟ	ร ฟ ช ฟ	ล ฟ ช ฟ	ร ฟ ด ร	ด ล ช ฟ	ร ฟ ช ฟ	ล ฟ ช ฟ	ร ฟ ด ร		
รัต ล - ล ล	ล ล ด ร	รัต ล ช ฟ	ร ฟ ด ร	รัต ล - ล ล	ล ล ด ร	รัต ล ช ฟ	ร ฟ ด ร		
ฟชล ดี่ รี่	ฟี่ ล ล ด ร	ฟชล ดี่ รี่	ฟี่ ล ล ด ร	ชฟร ด ร	ฟ ล ล ด ร	ชฟร ด ร	ฟ ด ด ด		
----	ชฟร ด ล	-- ดี่ ช	ล ฟ ช ล	- รฟชฟร	- ลดี่รัต	-- ดี่ ช	ล ฟ ช ล		
ชฟร ฟช	ล ช ฟ ร	รัต ล ช ฟ	ช ล ด ร	----	ชฟร ด ล	- ล ช ฟ	ร ฟ ช ล		
- ล ด ร	ฟ ร ด ล	รัต ล ช ฟ	ร ฟ ช ล	ชฟร ฟช	ฟรฟชลชฟร	รัต ล ช ฟ	ช ล ด ร		
----	รัต ล ช ม	- ม ร ด	ล ด ร ม	- ม ช ล	ดี่ ล ช ม	ลชม ช ด	ร ม ด ร		
----	รัต ล ช ม	- มี่ รี่ ดี่	ล ดี่ รี่ ม	- ม ช ล	ดี่ ล ช ม	ลชม ช ด	ร ม ด ร		
ดี่ รี่ ดี่ ล	- ช - ฟ	ล x ช x	ฟ x ร x	ฟ x ช x	ด x ร x	ฟ ช ล ล	- ด - ร		
ดี่ รี่ ดี่ ล	- ช - ฟ	ล x ช x	ฟ x ร x	ฟ x ช x	ด x ร x	ฟี่ ช ล ล	- ด - รั		

หมายเหตุ * (1) นางเดี่ยวขิม ของ ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ (2) โน้ตนี้เป็นทีกเพียงท่อนองหนัก มิได้เขียนดูประสาน ลวดลายอีกท่อนข้างบน
ในรายละเอียด และเทคนิคพิเศษในการประดิษฐ์เสียง เพื่อให้เกิดสุนทริยรสตามที่ท่านผู้ประดิษฐ์ทางได้กำหนดไว้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 22 โน้ตเพลงลาวแพนทางของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ หน้าที 1

ที่มา: นางสาวพรชา จุลินทร มอบให้ผู้วิจัย 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562

----	ฟลตฺร	--ฟช	ฟรตฺร	รตฺล-ลล	ลลตฺร	--ฟช	ฟรตฺร
----	ฟชลตฺร์	--ฟช	ฟรตฺร์	รตฺล-ลล	ลลตฺร์	--ฟช	ฟรตฺร์
-ฟชฟ	รฟชฟ	ลฟชฟ	รฟตฺร	คฺลชฟ	รฟชฟ	ลฟชฟ	รฟตฺร
-ฟชฟ	รฟชฟ	ลฟชฟ	รฟตฺร	คฺลชฟ	รฟชฟ	ลฟชฟ	รฟตฺร
-ตฺรฟ	รฟตฺร	คฺลชฟ	รฟชฟ	-ตฺรฟ	รฟตฺร	คฺลชฟ	รฟชฟ
ฟชลตฺร์	ฟลตฺล	ฟชลตฺร์	ฟลตฺล	ชฟรตฺร	ฟลตฺล	ชฟรตฺร	-ฟ-ช
----	---ร	--ตฺร	ฟชฟช	-ตฺ--	-ตฺ-ร	--ตฺร	ฟชฟช
----	---ร	--ตฺร	ฟชฟช	-ตฺ--	-ตฺ-ร	--ตฺร	ฟชฟช
-ฟ-ล	ตฺรตฺร	-ฟ-ร	ฟชฟช	-ตฺ-ล	ตฺรตฺร	-ฟ-ร	ฟชฟช
--ตฺร	ฟชฟช	-ตฺ-ร	ฟชฟช	--ตฺร	ฟชฟช	-ตฺ-ร	ฟชฟช
ตฺรฟช	ลรฟช	ตฺรฟช	ลรฟช	ฟชลลล	ลลลฟช	ชมฟร	มตฺ-ล
----	---ร	--ตฺร	ฟชฟล	-ตฺ--	-ตฺ-ร	--ตฺร	ฟชฟล
----	---ร	--ตฺร	ฟชฟล	-ตฺ--	-ตฺ-ร	--ตฺร	ฟชฟล
-ฟ-ล	ตฺรตฺร	-ฟ-ร	ฟชฟล	-ตฺ-ล	ตฺรตฺร	-ฟ-ร	ฟชฟล
--ตฺร	ฟชฟล	-ตฺ-ร	ฟชฟล	--ตฺร	ฟชฟล	-ตฺ-ร	ฟชฟล
ฟชฟล	ฟชฟล	ฟชฟล	-ฟ-ช	----	รตฺลชฟ	--ลชฟ	ชลตฺร
----	-ต-ฟ	---ฟ	---ร	-ชฟร	ฟชรฟ	---ฟ	---ร
----	-ต-ฟ	---ฟ	---ร	-ชฟร	ฟชรฟ	---ฟ	---ร
-ต-ฟ	-ฟ-ร	-ลชฟ	-ฟ-ร	-ต-ฟ	-ฟ-ร	-ลชฟ	-ฟ-ร
-ต-ร	-ฟ-ร	-ช-ร	-ฟ-ร	-ต-ร	-ฟ-ร	-ช-ร	-ฟ-ร
--ชฟร	-ต-ร	ฟรตฺล	-ช-ฟ	ค้คออกลาวลตค้าย			
---ร	-ต-ล	-ฟ-ร	-ต-ล	--รร	ฟรตฺล	ชลตฺฟ	-ฟ-ฟ
---ร	-ต-ล	รตฺลฟร	-ต-ล	ลลลฟร	-ต-ล	ชลตฺฟ	-ฟ-ฟ
---ล	--ตฺร	ฟตฺรฟ	--ตฺ	ชฟรตฺล	ฟลตฺร	ฟตฺรฟ	-ฟ-ฟ
---ล	--ตฺร์	ฟตฺร์ฟ	--ตฺร์	ชฟรตฺล	ชลตฺร์	ฟตฺร์ฟ	---ฟ
--ลตฺร์	ฟรตฺล	ฟชลตฺร์	ฟรตฺล	ชชฟร	ชฟรตฺล	ชลตฺฟ	-ฟ-ฟ
--ลตฺร	ฟรตฺล	ฟลตฺร	ฟรตฺล	ลชฟร	ชฟรตฺล	ชลตฺฟ	-ฟ-ฟ
---ล	--ตฺร	ฟตฺรฟ	--ตฺร	ชฟรตฺล	ฟลตฺร	ฟตฺรฟ	-ฟ-ฟ
---ล	--ตฺร์	ฟตฺร์ฟ	--ตฺร์	ชฟรตฺล	ชลตฺร์	ฟตฺร์ฟ	---ฟ

ภาพที่ 23 โน้ตเพลงลาวแพนทางของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ หน้าที 2

ที่มา: นางสาวพรชา จุลินทร มอบให้ผู้วิจัย 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562

ออกสวแพนน้อย							
----	-ด-ฟ	--ชล	-ดี-ฟ	-ชฟร	-ด-ฟ	--ชล	-ดี-วี
----	ชฟร ดฟ	--ฟชล	ดีลชฟ	ลชฟร	-ด-ฟ	--ชล	-ดี-วี
-ดี-ล	-ช-ดี	---ล	-ช--	ดีวีดีล	-ช-ดี	---ล	-ช--
-ดี--	-ดี-ล	-ฟ-ช	-ช--	วีดีลดีช	ลชฟร	ชฟรชฟ	ชรฟด
ดีวีดีล	-ช-ดี	---ล	-ช--	พีวีดีล	-ช-ดี	---ล	-ช--
-ดี--	-ดี-ล	--ฟช	-ช--	ลลดีชชช	ฟฟฟ รรริ	ชชช ฟฟฟ	รรริ ดดี
---ดี	----	ลชฟชล	ชลดีวี	ดีวีพีดี	---ดี	----	----
ลชฟชล	ชลดีวี	ดีวีพีดี	----	ลชฟชล	-ดี-วี	พีวีดีล	-ช-ฟ
กลับต้นสวแพนน้อย แล้วออกซุ่ม (อัตรารั้งเดียว)							
---ล	--ด ร	ด ร ฟ ร	-ด-ด	----	----	ฟ ล ด ร	-ฟ-ช
----	---ช	----	---ช	----	---ช	---ล	--ฟช
---ดี	--ชล	--ชล	ดีลชฟ	-ฟชล	ชฟรฟ	-ฟรด	ลด ร ฟ
-ฟชล	ชฟรฟ	-ฟชล	ชลฟช	---ช	---ช	---ช	---ช
---ดี	--ชล	--ชล	ดีลชฟ	-ฟชล	ชฟรฟ	-ฟรด	ลด ร ฟ
-ฟชล	ชฟรฟ	-ฟชล	ชลฟช	---ช	---ช	---ช	---ช
---ดี	--พีรี	--ดีรี	พีรีดีล	--ชล	ชลฟช	---ช	---ช
-ฟชล	ชฟรฟ	-ฟรด	ลด ร ฟ	-ฟชล	ชฟรฟ	-ฟชฟ	ชด-ร
----	-ด-ฟ	ชลชฟ	-ด-ร	----	-ด-ฟ	ชลชฟ	-ด-ร
-ล-ร	-ด ร-	ด ร ฟ ร	-ด-ช	----	ด ร ฟ ช	----	ด ร ฟ ช
---ดี	--พีรี	--ดีรี	พีรีดีล	--ชล	ชลฟช	---ช	---ช
-ฟชล	ชฟรฟ	-ฟรด	ลด ร ฟ	-ฟชล	ชฟรฟ	-ฟชฟ	ชด-ร
----	-ด-ฟ	ชลชฟ	-ด-ร	----	-ด-ฟ	ชลชฟ	-ด-ร
-ล-ร	-ด ร-	ด ร ฟ ร	-ด-ด	ต่อบรรทัดต่อไป โดยผ่อนลงเป็นอัตราสองชั้น			
----	----	ฟชฟร	-ด-ล	----	---ช	---ช	---ล
--ดีล	ชฟชล	ชลดีรี	พีดี-วี	----	พีรีดีล	----	ชลดีรี
-ล-วี	-ดีรี-	ดีรีพีรี	-ด-ดี	----	----	พีชพีรี	-ดี-ล
----	---ช	---ช	---ล	--ดีล	ชฟชล	ดีลชฟ	ชลด ร
----	ฟรดล	-ล--	ฟลด ร	-ล-ร	-ด ร-	ด ร ฟ ร	-ด-ด

ภาพที่ 24 โน้ตเพลงลาวแพนทางของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ หน้า 3

ที่มา: นางสาวพรชา จุลินทร มอบให้ผู้วิจัย 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562

ออกชั้นเดียว							
- ล ด ร	ด ร ฟ ช	ฟ ช ล ด	ร ี ด ล ช	ล ช ฟ ร	ด ร ฟ ช	ช ล ช ฟ ร	ช ฟ ร ด
ร ด ล ด ร	ด ร ฟ ช	ฟ ี ร ฟ ด	ร ี ล ด ช	ร ี ฟ ี ร ด ล	ร ี ด ล ช	ช ล ช ฟ ร	ช ฟ ร ด
-- ฟ ร	-- ฟ ด	- ล ด ร	ด ร ฟ ด	-- ฟ ร	-- ฟ ด	- ล ด ร	ด ร ฟ ด
กลับต้นแล้วทอดลงจบ							
- ช - ช	--- ล	-- ม ี ร ี	ล ด - ร	ช ม ี - ร	- ด - ช	-- ช ล ท	- ด - ร

ภาพที่ 25 โน้ตเพลงลาวแพนทางของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ หน้าที่ 4

ที่มา: นางสาวพรชา จุลินทร มอบให้ผู้วิจัย 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562

เพลงลาวแพนจะใช้หน้าทับลาว สองชั้นในการตีประกอบบทเพลง

--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ
- ตึง-โจ๊ะ	- ตึง - ตึง	--- ทัง	- ตึง - ทัง

สำหรับออกซุ่มจะใช้หน้าทับสำหรับลูกหมัดในการบรรเลงคือ

- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ
----	ตึงโจ๊ะ-ตึง	- ตึง - โจ๊ะ	ตึงโจ๊ะ-ตึง	- ทัง --	ตึงทัง-ตึง	ทังตึง-ทัง	ตึงโจ๊ะ-ตึง

การเก็บเพลงไทย ด่วนเครื่องมีต่าง ๆ

หมายเลข	ชื่อเพลง	เครื่องมี	ท่วงทำนอง
๑.	เดิมนั่นเพลงนี้	๒๑. เป็ดใน (๓๓)	พระเอกมีเสวียน
๒.	" ทะแหม	๒๒. กลวีน (๓๓)	- - -
๓.	" ปลาทอง	๒๓. สุรินทร์ (๓๓)	- - -
๔.	" แจกมอญนางทั้ง	๒๔. ตาโต๊ะ (๓๓)	- - -
๕.	" แจกมอญ ๓ ชั้น	๒๕. ทะแหม (๓๓)	พระเอกมีเสวียนดุริยางค์
๖.	" ร่ำรำลึก	๒๖. โฉมใหม่ (๓๓)	พระเอกมี ๑
๗.	" ชีมใหม่	๒๗. ส. ร. น. น. (๓๓)	- - -
๘.	" พระภักดี	๒๘. เทพขนิษฐา (๓๓)	- - - และ เจ้าเทพ
๙.	" นางเอก ๓ ชั้น	๒๙. พญาครุฑ (๓๓) ของแม่	ดุริยางค์
๑๐.	" สันตภท (๓๓)		พระเอกมี ๑
๑๑.	" คีรติ		พระเอกมีเสวียน ๑
๑๒.	" นกขมิ้น		- - -
๑๓.	" นกขมิ้น		พระเอกมี
๑๔.	" ลมพัดจากเขา ๓ ชั้น		อุทก นกขมิ้น
๑๕.	" ลีลามะยุท		- - -
๑๖.	" คัดสวน		
๑๗.	" ใต้ดอก		หลวงพระเอกมีเสวียน
๑๘.	" ทชอบเล้ง		- - -
๑๙.	" ทชอบ		- - -

ภาพที่ 26 สมุดบันทึกโน้ตเพลงเดี่ยวขอสามสายของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

ที่มา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ มอบให้วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ.2562

2.8 การสืบทอดการอ่านโองการไหว้ครู

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้รับการสืบทอดโองการไหว้ครูดนตรีไทยมาจากครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) นอกจากศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แล้ว ยังมีครูท่านอื่น ๆ ที่รับโองการไหว้ครูเช่นกัน เช่น คุณหญิงชื่น ศิลปบรรเลง ครูฉลาก โปธิ์สามต้น ครูเสนาะ หลวงสุนทร (ศิลปินแห่งชาติ) เป็นต้น ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ถ่ายทอดโองการไหว้ครูให้กับผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ ซึ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์เล่าว่า

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้รับมอบโองการไหว้ครูมาจากครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ในช่วงที่ท่านครูป่วยเหมือนท่านทราบว่าตนเองจะมีชีวิตอยู่ได้อีกไม่นานจึงได้สืบทอดโองการไหว้ครูไว้ให้กับศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เพื่อใช้ในพิธีไหว้ครูในที่ต่าง ๆ รวมถึงที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้วย(สุรพล จันทราปัติย์, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2562)

ภาพที่ 27 ครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย

โดยมีศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เป็นผู้ช่วยเหลืออยู่ด้านข้างพิธี

ที่มา: สุรพล จันทราปัติย์, 26 กุมภาพันธ์ 2562

ภาพที่ 28 ครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย

โดยมีศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เป็นผู้ช่วยเหลืออยู่ด้านข้างพิธี

ที่มา: สุรพล จันทราปต์ย์, 26 กุมภาพันธ์ 2562

ภาพที่ 29 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ รับขันในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

ณ สังกัดศาลา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่มา: เพจชมรมดนตรีไทยโขนและละคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

ภาพที่ 30 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ อ่านโองการไหว้ครู

ที่มา: เพจชมรมดนตรีไทยโจนและละคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

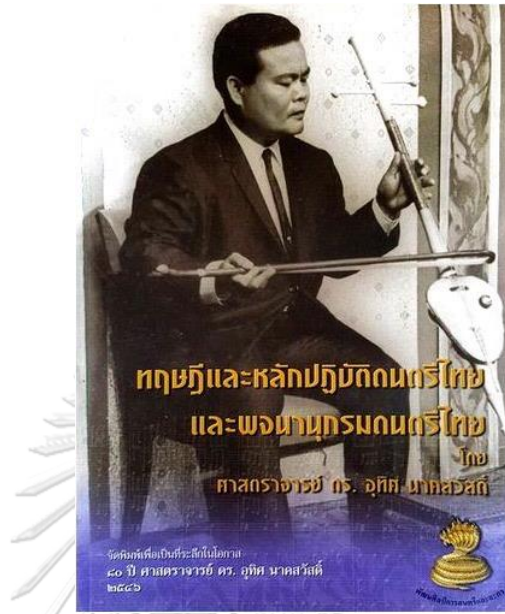

ภาพที่ 31 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ อ่านโองการไหว้ครู

ณ สังคีตศาลา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่มา: เพจชมรมดนตรีไทยโจนและละคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

ตัวอย่างผลงานการเขียนหนังสือด้านดนตรีไทย

ภาพที่ 32 ภาพปกหนังสือทฤษฎีและหลักปฏิบัติดนตรีไทยและพจนานุกรมดนตรีไทย

ที่มา: พีรพันธุ์ กาญจนโหดพิศ บันทึกวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ.2562

ภาพที่ 33 ภาพปกหนังสือคู่มือฝึกหัดจะเข้

ที่มา: พีรพันธุ์ กาญจนโหดพิศ บันทึกวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ.2562

ภาพที่ 34 ภาพปกงูเห่าเพลงไทยระนาดเอก

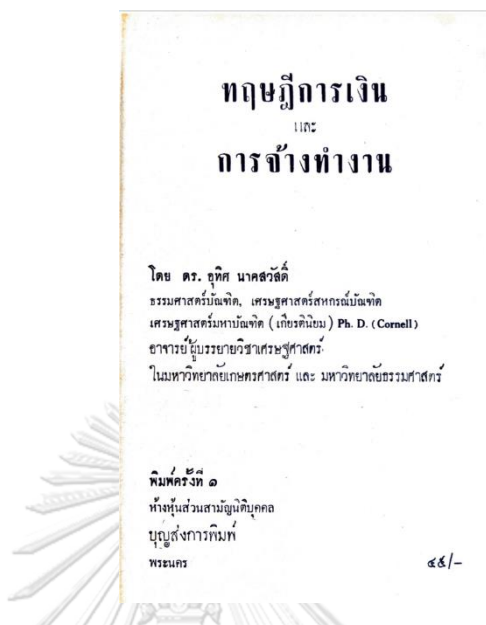
ที่มา: พีรพันธุ์ กาญจนโหดิทัต บันทึกวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ.2562

ภาพที่ 35 ภาพปกโน้ตขิมตามหลักสูตรระดับชั้นต้น

ที่มา: พีรพันธุ์ กาญจนโหดิทัต บันทึกวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ.2562

ตัวอย่างผลงานการเขียนหนังสือด้านเศรษฐศาสตร์

ภาพที่ 36 ภาพปกหนังสือวิชาเศรษฐศาสตร์เรื่อง “ทฤษฎีการเงินและการจ้างงาน”

ที่มา: นายพิรพันธุ์ กาญจนโหดพิศ บันทึกวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ.2562

2.9 งานพิเศษที่เป็นประโยชน์แก่ชาติ

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ นอกจากท่านจะปฏิบัติงานประจำ ท่านยังปฏิบัติงานพิเศษอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ให้แก่ชาติไทยมาจนปัจจุบัน ดังที่ผู้วิจัยได้รวบรวมจากหนังสืออนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ เมื่อปี พ.ศ. 2526 สรุปงานพิเศษต่าง ๆ ของท่านได้ 2 หมวดหมู่ได้แก่ ด้านการส่งเสริมด้านดนตรีไทยและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐศาสตร์ ดังรายละเอียดที่สรุปได้ดังนี้

2.9.1. ด้านการส่งเสริมด้านดนตรีไทยและวัฒนธรรม

2.9.1.1 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ลักษณะของความเป็นชาติและสิ่งที่คนในชาติละเลย ไม่ตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมของชาติ เมื่อท่านวิเคราะห์แล้ว ท่านจึงได้เริ่มต้นงานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมด้วยต้นทุนของท่านเอง โดยเริ่มจากกลุ่มเล็ก ๆ แล้วค่อย ๆ ขยายเนื้อหาเผยแพร่ไปยังสื่อวิทยุและโทรทัศน์ตามลำดับ

2.9.1.2 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ทำหน้าที่ผู้ดำเนินรายการประเภท “แนะนำดนตรี” ทางวิทยุตั้งแต่ พ.ศ. 2490-2526 รวมทั้งสิ้นเป็นเวลา 36 ปี เมื่อท่านไม่สามารถดำเนินรายการได้ นายรณรงค์ นาคสวัสดิ์ (บุตรชาย) จึงเป็นผู้ดำเนินรายการแทนอยู่ทางสถานีวิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และส่งเสริมเพลงไทยประเภทต่าง ๆ อยู่ ณ สถานีวิทยุรักษาดินแดนวิทยุ กรมประชาสัมพันธ์และอื่น ๆ

2.9.1.3 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ทำหน้าที่ดำเนินรายการ “แนะนำดนตรีไทย” โดยใช้ชื่อรายการว่า “ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย” ผ่านทางโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม โดยมีคุณ จำนง รังสิกุล ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียง ท.ท.ท. และสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง 4 บางขุนพรหม ให้ความออกอากาศโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่ พ.ศ. 2504-2525 โดยระยะแรก ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ใช้ทุนทรัพย์ของตนเองในการดูแลนักดนตรีทุก ๆ คนมาโดยตลอด ต่อมาจึงได้รับการสนับสนุนจากบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด เมื่อท่านไม่สามารถดำเนินรายการได้และถึงแก่กรรมในเวลาต่อมาจึงเปลี่ยนชื่อรายการเป็น “รายการศิษย์ ดร. อุทิศส่งเสริมดนตรีไทย” ดำเนินรายการโดยนายรณรงค์ นาคสวัสดิ์

2.9.1.4 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ดำเนินรายการส่งเสริมดนตรีไทย นาฏศิลป์ และวัฒนธรรมไทยตามมหาวิทยาลัย วิทยาลัยและโรงเรียนต่าง ๆ รวมถึงแสดงตามสถานที่สาธารณะต่าง ๆ เช่น หอประชุมคุรุสภา หอประชุมวัฒนธรรม ทั้งนี้โดยนำวงดนตรีไทยไปบรรเลงพร้อมทั้งบรรยายแนะนำดนตรีและเครื่องดนตรีไทย ต่อมาได้นำนาฏศิลป์ประกอบไปกับการบรรเลงดนตรี รวมถึงพูดเรื่องวัฒนธรรมไทยสอดแทรกเข้ากับการบรรยาย ได้รับการตอบรับและเป็นที่สนใจอย่างกว้างขวางจากอาจารย์ นิสิตนักศึกษาและนักเรียน จึงส่งผลให้สถาบันที่ไปแนะนำเริ่มต้นการเล่นดนตรีไทยโดยจัดตั้งเป็นชมรมดนตรีไทยขึ้น ทั้งนี้ท่านได้ใช้ทุนทรัพย์ของท่านทั้งสิ้นในการเผยแพร่และการออกเดินทางไปบรรยายในที่ต่าง ๆ โดยไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานใด

2.9.1.5 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ดำเนินรายการแนะนำนาฏศิลป์ไทยในรายการ “นาฏดุริยางค์ไทย” ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหมเพิ่มขึ้นอีกรายการหนึ่ง โดยมีองค์การเชื้อเพลิงเป็นผู้สนับสนุนรายการ เนื่องจากศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ไม่มีทุนเพียงพอที่จะ

ดำเนินการในรูปวิทยาทานต่อไป ต่อมาจึงได้ย้ายมาออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 และเปลี่ยนผู้สนับสนุนรายการเป็นบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด โดยดำเนินรายการเป็นเวลามากกว่า 10 ปี

2.9.1.6 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ จัดตั้ง “สมาคมสงเคราะห์สหายศิลปิน” ขึ้น โดยรวบรวมศิลปินทั้งฝ่ายดนตรีและนาฏศิลป์เข้าด้วยกัน สมาคมนี้มีฐานะเป็นปีกแผ่นมีสมาชิกร่วม พันคน สมาคมได้ช่วยสงเคราะห์เพื่อนสมาชิกช่วยยกมาตรฐานการแสดงดนตรีและนาฏศิลป์ให้สูงขึ้น จัดการไหว้ครูดนตรีและนาฏศิลป์ทั่วประเทศทุกปีและยังดำเนินกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ ส่งเสริมวัฒนธรรมและศิลปกรรมอีกหลายอย่าง ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ เป็นทั้งผู้ก่อตั้ง สมาคมและเป็นนายกสมาคมมาตั้งแต่ก่อตั้งเป็นเวลา 9 ปี จึงลาออกจากตำแหน่ง

2.9.1.7 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการที่ เกี่ยวกับการส่งเสริมศิลปกรรมและวัฒนธรรมหลายแห่งด้วยกัน เช่น องค์การ UNESCO ฝ่ายวัฒนธรรม ศูนย์วัฒนธรรมไทย ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการส่งเสริมวัฒนธรรมทางวัฒนธรรมและ ศิลปกรรม ดำรงตำแหน่งกรรมการสโมสรละครสมัครเล่น เป็นต้น

2.9.1.8 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ประพันธ์เพลงไทยไว้เป็นจำนวนมาก และได้ประดิษฐ์เครื่องดนตรีขึ้นใหม่หลายชนิด เช่น อังกะลุงราวสำหรับที่ใช้สำหรับบรรเลงคนเดียว ระนาดอะลูมิเนียมในระบบครึ่งเสียง 14 เสียง ดัดแปลงระนาดทุ้มเหล็กให้มีเสียงทุ้มกังวานด้วยการ เปลี่ยนลูกระนาดเป็นอะลูมิเนียมแข็งและใช้หลอดดูดเสียงแทนรางอย่างแต่ก่อน คิดสร้างระฆัง 9 เสียงขึ้นใช้กับวงดนตรี ประดิษฐ์รางฆ้องหุ่ยใหม่ให้เคลื่อนย้ายง่ายและมีเสียงกังวาน คิดขาตั้งเครื่อง ดนตรีต่าง ๆ ให้เข้ารูปกันอย่างเหมาะสมสำหรับนั่งเก้าอี้บรรเลงให้เข้ากับคามทันสมัย คิดดัดแปลง ทำขิมอะลูมิเนียมให้มีเสียงกังวานมากขึ้นและเพิ่มเท้าอย่างสวยงามสำหรับนั่งเก้าอี้บรรเลงในด้านการ แต่งเพลงไทย ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ประพันธ์ไว้ทั้งเพลงเถา เพลงตับ เพลงเกร็ด เพลง เนื้อเต็มและเพลงปลุกใจ นอกจากนั้นยังคิดเพลงไทยแบบประสานเสียงขึ้นใหม่ โดยใช้นักดนตรี บรรเลงมากถึง 50 คนในสมัยนั้น ได้ทดลองออกโทรทัศน์ 2 ครั้ง ปรากฏว่าผู้คนนิยมชมชอบกันมาก ถึงกับขอให้บรรเลงใหม่อยู่เรื่อย ๆ

2.9.1.9 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ตระหนักถึงความรักชาติช่วยส่งเสริม

ความรักชาติโดยได้หมั่นออกไปปาฐกถาปลุกใจให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษา ตามสถานศึกษาต่าง ๆ ให้เห็นแก่ส่วนรวม เห็นแก่ชาติ ศาสนา พร้อมทั้งจะเสียสละได้ทุกเมื่อ นอกจากนั้นยังส่งเสริมความนิยมไทยโดยใช้ทุนทรัพย์ของตนเอง

2.9.1.10 เพื่อให้การส่งเสริมความนิยมไทยเป็นไปอย่างได้ผลยิ่งขึ้น ท่านได้เข้าร่วมมือ

กับผู้อื่นจัดตั้งชมรมผู้นิยมใช้ของไทยขึ้นและศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ดำรงตำแหน่งประธาน ฝ่ายประชาสัมพันธ์การทำงานในชมรม ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์มีความเสียสละเป็นอันมาก โดยต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์ทางวิทยุทุกวันเสาร์ ทางโทรทัศน์ช่อง 7 เสาร์วันเสาร์ และช่อง 4 ทุกวันศุกร์สิ้นเดือน รายการวิทยุนั้นได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาอัดเสียงที่บ้านของท่านเอง โดยท่านเป็นผู้สร้างห้องอัดเสียงดำเนินการอัดและดูแลโดยไม่ได้คิดค่าใช้จ่ายแต่ประการใด

การบรรยาย อภิปรายและสัมมนา ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ จัดขึ้นบ่อยครั้งและถ้าเป็นการบรรยายในต่างจังหวัดไกล ๆ เช่น เชียงใหม่ ลพบุรี ฯลฯ การดำเนินการต่าง ๆ ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์และคณะจะใช้ทุนทรัพย์ของตนเองทั้งสิ้น

2.9.1.11 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ทำการเขียนตำราดนตรีไทยไว้ 4 เล่มได้

มอบให้ UNESCO ไปพิมพ์แจก 1 เล่ม นอกจากนี้ยังมีผู้หมั่นเวียนพิมพ์แจกในงานศพต่าง ๆ โดยไม่คิดมูลค่าเสมอ ๆ นอกจากตำราที่ท่านได้เขียนไว้ยังได้เขียนบทความเกี่ยวกับดนตรีไทยไว้อีกมากมายและได้เขียนตำราทางเศรษฐศาสตร์ก็บรรยายงานการวิจัยไว้ถึง 80 เล่ม

2.9.1.12 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้แจกเทพเพลงปลุกใจต่าง ๆ ให้แก่

โรงเรียนที่ต้องการโดยไม่คิดมูลค่าโดยมีโรงเรียนจำนวนมากที่ได้รับเทพเพลงปลุกใจจากท่านเพื่อเป็นการส่งเสริมความรักชาติ

2.9.2 ด้านเศรษฐศาสตร์

2.9.2.1 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ เป็นผู้นำในการวิจัยโดยเริ่มโครงการวิจัย

เรื่อง “การหาตลาดข้าวในภาคกลางของประเทศไทย” เป็นคนแรก ซึ่งการวิจัยในสมัยนั้นยังเป็นเรื่อง
ที่ใคร ๆ ไม่ค่อยรู้จัก ฉะนั้น จึงไม่สามารถหาทุนในเมืองไทยได้ ต้องไปหาทุนจาก Cultural Affairs
Council ที่นิวยอร์กมาเป็นเงิน 2,500 ดอลลาร์ เมื่อทำโครงการแรกนี้สำเร็จแล้ว ต่อมาใครต่อใครก็ได้
คิดทำโครงการวิจัยต่าง ๆ ขึ้นเป็นอย่างมาก ท่านทำโครงการวิจัยทั้งในและนอกประเทศเป็นจำนวน
หลายโครงการ

2.9.2 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ริเริ่มปรับปรุงวิชาเศรษฐศาสตร์การเกษตรขึ้น

เป็นปีกแผ่น โดยเริ่มจากวิชาจัดการฟาร์มก่อน ได้ลงมือเขียนตำราเขียนคู่มือปฏิบัติการและบริหาร
จัดการระบบการสอนรูปแบบใหม่ พร้อมทั้งเดินทางไปประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับต่างประเทศ
เมื่อปรับปรุงวิชาจัดการฟาร์มสำเร็จลงแล้วก็มอบให้อาจารย์รุ่นน้องได้ทำการสอนแล้วตนเองหันไป
ปรับปรุงด้านอื่นต่อไป

2.10 บั้นปลายชีวิต

ผู้วิจัยได้รวบรวมและสรุปบั้นปลายชีวิตของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์มาจาก

บทความชีวิตและผลงานของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ในช่วงอายุ 49-59 ปี โดยผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปต์ย์ และบทความคุณพ่อของลูก โดยศาสตราจารย์ ดร.อังศุมาลย์
จันทราปต์ย์ สรุปความได้ว่า หลังจากที่ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้พักอาศัยในบ้านพัก
ราชการในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ชักระยะหนึ่ง เนื่องจากในช่วง พ.ศ. 2517 ท่านได้ซื้อที่ดินและ
สร้างตึกเพื่อเปิดกิจการเล็ก ๆ เกี่ยวกับดนตรีไทยเป็นศูนย์รวมให้กับประชาชนได้มาศึกษาดนตรีไทย
และเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลเพลงต่าง ๆ โดยภายในตึกนั้นท่านได้สร้างห้องอัดเสียงไว้ใช้เพื่อบันทึก
เพลงยามท่านเกษียณอายุราชการ แต่ด้วยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มีคำสั่งให้ท่านย้ายออกจาก
บ้านพักราชการในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงแม้ว่าท่านจะเคยบอกกับทางอธิการบดีด้วยปากเปล่า
ว่าขอให้ท่านพักอาศัยอยู่ที่บ้านพักชักระยะหนึ่ง เพื่อรอการตกแต่งตึกของท่านที่ซื้อไว้ให้แล้วเสร็จ
เสียก่อน แล้วจึงย้ายออก แต่ก็มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องการพักอาศัยของท่านใน
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในเบื้องต้นได้เสนอให้ลูกสาวคนโตของท่าน (ศาสตราจารย์ ดร.อังศุมาลย์
จันทราปต์ย์) เป็นผู้พักอาศัยบ้านพักราชการ แต่ในขณะนั้นเองลูกสาวคนโตของท่านได้ทำงานเป็น

ข้าราชการในชั้นตรีจึงไม่สามารถอยู่บ้านพักข้าราชการนี้ได้ เนื่องจากบ้านพักข้าราชการที่ ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์พักอาศัยอยู่ตลอดชีวิตของท่านเป็นบ้านพักข้าราชการในระดับชั้น เอก-ชั้นพิเศษ อีกประการหนึ่งเพื่อให้ข้าราชการท่านอื่นที่ประสงค์จะเข้าอยู่ในบ้านพักหลังนั้นต่อไป ด้วย ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ยอมรับหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แต่ในขณะที่เดียวกันเองก็มี ข้าราชการบางส่วนหรือพูดถึงท่านว่า “จะให้ลูกหลานของท่านอยู่บ้านหลังนั้นอีกสักกี่คน” ท่านเกิดความเกิดความไม่พอใจและรู้สึกเสียใจจึงได้ระดมทุนทรัพย์ของท่านเพื่อให้ตึกแล้วเสร็จแต่ก็ยังเสร็จไม่ สมบูรณ์ทั้งหมด ท่านจึงรีบขนของย้ายออกจากบ้านพักข้าราชการหลังนั้นที่ท่านอาศัยอยู่มา 30 ปี มายังตึกที่ท่านสร้างและท่านได้ตั้งชื่อตึกนั้นว่า ร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร

ร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร ตั้งอยู่ที่ 925 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 เริ่มเปิดกิจการเมื่อปี พ.ศ. 2522 ที่ร้านของท่านจะคัดเลือกเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพดีและลดหลั่นกันไป โดยจะกำหนดราคาในแต่ละระดับให้ได้มาตรฐานและ สมเหตุสมผล ท่านไม่เคยนำเครื่องดนตรีของท่านไปประมูลแข่งตามโรงเรียนหรือส่วนราชการต่าง ๆ เพราะเมื่อมีการประมูลเข้าก็เลือกเอาราคาที่เสนอราคาต่ำที่สุด เพื่อที่จะประหยัดงบและคนที่ประมูลได้ ก็จะทำเอาเครื่องดนตรีที่คุณภาพไม่ดีไปให้ มิฉะนั้นเขาก็จะไม่ได้กำไร การเก็บค่าเรียนก็จะเก็บแต่ พอประมาณ เด็ก ๆ จะได้มีโอกาสเรียนดนตรีไทยกันได้มากมากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมดนตรีไทย ให้อยู่คู่ประเทศไทยต่อไป

หลังจากที่ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ลาออกจากราชการแล้ว ท่านได้ใช้เวลาที่ เหลือของท่านในการเขียนโน้ตเพลงอย่างหามรุ่งหามค่ำและการเขียนตำราทางดนตรีต่าง ๆ โดยที่ตัว ท่านเองไม่ได้คำนึงถึงสุขภาพของตัวเอง จนช่วงประมาณวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2524 ท่านได้เขียน ตำรามือฆ้องของท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เพื่อจัดพิมพ์ให้ทันในงานฉลอง 100 ปี ของท่านครู และช่วงงานฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ในช่วงนั้นเองท่านได้นอนดิ๊ก โหมงานหนัก และใช้สมองอย่างมากเพื่อให้งานนี้ลุล่วงไปด้วยดี ท่านเริ่มมีอาการไม่สามารถทรงตัวเองได้และเริ่มมี อาการหลับในอยู่ตลอดเวลา เช่น เวลาที่สืขอ เวลาที่ออกไปบรรยายดนตรีไทย ไม่กระฉับกระเฉง เหมือนแต่ก่อน จนเป็นที่น่าประหลาดใจของบรรดาลูก ๆ และลูกศิษย์ ดร. อังสนา นาคสวัสดิ์ (บุตรสาว) เล่าว่า

ในช่วงที่ท่านได้เป็นผู้บรรยายเผยแพร่ดนตรี ปกติแล้วท่านจะมีความกระฉับกระเฉงตลอดเวลา เวลาที่ท่านเรียกเพลงกับวงดนตรีท่านก็จะลงไปนั่งพักและนั่งฟังนักดนตรีเล่น แต่ความผิดปกติของท่านก็เริ่มเกิดขึ้นเมื่อท่านปล่อยวงดนตรีให้เล่นดนตรีแล้วท่านจึงไปนั่งพักที่เก้าอี้แต่ผลกลับไป โดยปกติท่านจะไม่หลับแต่ครั้งนี้ท่านหลับ เมื่อวงดนตรีใกล้บรรเลงจบ ท่านจึงสะดุ้งตื่นขึ้นมาและออกมาบรรยายต่อและมีอาการอย่างนี้อยู่บ่อยครั้ง จนเป็นที่น่าสงสัยและเป็นสิ่งที่สังเกตของบรรดาลูก ๆ ครั้งหนึ่งท่านลืมนอนอยู่ดี ๆ ท่านก็หลับไป แต่ท่านก็สะดุ้งตัวเองขึ้นมาตื่นต่อ แต่ก็หลับไปอีก จนพวกเราต้องพาท่านไปที่โรงพยาบาลและพบว่าท่านมีก้อนเนื้อที่สมอง ตรวจพบว่า เป็นเนื้อร้ายระยะสุดท้าย แต่ท่านก็เข้าโรงพยาบาลไม่นานท่านก็เสียชีวิต ท่านเองเป็นคนที่ปฏิบัติธรรมเข้าสมาธิอยู่แล้วเวลามีอาการเจ็บป่วยหรือพูดคำที่ต่าง ๆ ทั้งจะใช้การเข้าสมาธิกำหนดลมหายใจเพื่อระงับอาการเจ็บปวดหลังต่าง ๆ เหล่านี้ ครั้งนี้ก็เช่นกัน บ่อยครั้งที่ท่านทำสมาธิเพื่อระงับอาการเจ็บปวด ไม่ให้ลูกหลานและภรรยาของท่านเห็น ตอนท่านจะไปท่านก็เหมือนรอในหลวงรัชกาลที่ 9 พระราชทานแจกันดอกไม้มาเยี่ยม แต่แล้วก็ไม่นานนักในวันที่ท่านเสียชีวิตเราก็นอนกันอยู่ แต่ก็เหมือนได้ยินเสียงคุณพ่อพูดมาว่า “ไอ้ดีพ่อไปก่อนนะ” คุณพ่อไม่ได้มาลาแค่พี่คนเดียว แต่คุณแม่ พี่แดง พี่ต้อยและลูกทุกคน คุณพ่อก็เหมือนส่งกระแสจิตบอกลูก ๆ ในตอนนั้นนางพยาบาลก็เข้ามาเราก็พบว่าคุณพ่อไม่หายใจแล้ว (อังสนา นาคสวัสดิ์, สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2562)

โดยปกติ ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ เป็นผู้มีสุขภาพดีแทบจะไม่เคยเข้าโรงพยาบาลจะมีเพียงช่วงที่ท่านเป็นโรคความดันท่านจึงได้เข้าโรงพยาบาล ท่านเข้าผ่าตัดต่อกระฉก เข้าผ่าตัดต่อมไทรอยด์ออก ทำให้กล่องเสียงถูกกระทบกระเทือนทำให้เสียงพูดแหบและเสียงไม่ดังอยู่หลายเดือน แต่เมื่อวาระสุดท้ายของชีวิตมาถึง ครั้งนี้ไม่มีอาการอะไรที่บ่งบอกถึง

อาการของโรคร้ายที่มาเยือนตัวท่านเลย เมื่ออาการออกทุกอย่างก็เกินที่จะรักษาเสียแล้ว ท่านเข้ารับการตรวจ ณ โรงพยาบาลโรงงานยาสูบโดยคุณหมอโสภณ กาญจนาคพันธ์ เป็นผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์ โรงพยาบาลโรงงานยาสูบในขณะนั้น ซึ่งคุณหมอได้มาเป็นลูกศิษย์เรียนชอด้วงกับศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้สังเกตเห็นอาการจึงพาท่านไปตรวจที่โรงพยาบาลและพบมะเร็งในสมอง ปอดและไต ซึ่งเป็นระยะลุกลาม (สุดท้าย) ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ เข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลโรงงานยาสูบ แล้วจึงย้ายมายังโรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ 14 เมษายน พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา ในช่วงนั้นท่านต้องเข้ารับการผ่าตัดไตด้านขวาแต่ทุกอย่างก็ผ่านพ้นไปด้วยดีคุณหมอจึงให้กลับบ้านได้ แต่ในช่วงคืนวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2525 นั้นเอง ท่านมีอาการแน่นหน้าอกหายใจไม่สะดวกทางลูกๆ จึงได้ปรึกษากับคุณหมอโสภณ กาญจนาคพันธ์ คุณหมอได้ติดต่อกับโรงพยาบาลศิริราชให้ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์เข้ารักษาตัว เมื่อเข้ารับรักษาตัวท่านมีอาการน้ำท่วมปอดจะต้องเจาะเอาน้ำออก ถึงแม้ว่าท่านจะป่วยเพียงไรแต่กำลังใจท่านนั้นดีมาก ๆ และอารมณ์ขันอยู่ตลอดเวลา แต่หลังจาก 2 สัปดาห์หลังท่านจะต้องเจาะเอาน้ำที่ท่วมปอดนั้นออกอีกครั้ง ครั้งนี้ท่านเริ่มเจ็บและเบื่ออาหาร แต่หลังจากนั้นไม่นานนัก สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชทานแจกันดอกไม้สดมาให้กับศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ และให้นางสนองพระโอษฐ์เป็นผู้นำแจกันดอกไม้สดมาพระราชทาน ช่วงเวลานั้นท่านศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ สดชื่นขึ้นและมีกำลังใจ แต่อาการของท่านก็เริ่มทรุดลงอีกครั้ง ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ เริ่มทำสมาธิบ่อยครั้งขึ้นซึ่งเป็นกลวิธีของท่านเพื่อลดอาการเจ็บปวดที่ท่านเป็นอยู่

ในคืนวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2525 เวลาประมาณ 3 ทุ่ม ขณะที่ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ นอนพักผ่อนอยู่ นางพยาบาลเข้ามาบอกว่า พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีรับสั่งถามถึงอาการของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ และทรงอวยพรให้ท่านหายจากอาการป่วยโดยเร็ววัน ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ลืมตาขึ้น และยิ้มเล็กน้อยแสดงสีหน้าปิติยินดีปลาบปลื้มในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น

ภาพที่ 37 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ รับแจกันดอกไม้พระราชทาน

จากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ที่มา: หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 15

จากนั้นศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ จึงกลับไป บรรดาผู้ที่เฝ้าไข้อยู่ในขณะนั้นจึงได้นอนหลับพักผ่อน จนกระทั่งในช่วงเวลา 05.00 น. ขณะที่ ศาสตราจารย์ ดร.อังศุมลย์ จันทราปัติย์ บุตรสาวคนโต และคุณเปิ้ล หลานของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ซึ่งเป็นนางพยาบาลอยู่โรงพยาบาลศิริราช กำลังจะเปลี่ยนสายน้ำเกลือให้ท่าน คุณเปิ้ลให้อาจารย์แดงกดออกเรียกพยาบาลโดยเร็วที่สุด อาจารย์แดงได้ถามคุณเปิ้ลว่า “เกิดอะไรขึ้น” คุณเปิ้ลบอกว่าอาจารย์แดงให้พูดในโทรศัพท์ฉุกเฉินที่อยู่ภายในห้องนั้นว่า “คนไข้ไม่หายใจ” อาจารย์แดงรู้สึกตกใจมาก จนทำอะไรไม่ถูก ในขณะนั้นเองภรรยาของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์อยู่ในอาการเคลิ้มหลับอยู่ได้สะดุ้งขึ้นมา เพราะเสียงของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้มาบอกท่านว่า “ตุ้ ที่ไปก่อนนะ” นอกจาก

ภรรยาของท่านที่ได้ยินลูๆ ของท่านก็ได้ยินคำบอกเล่าครั้งสุดท้ายของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์เช่นกัน ทุกคนตกใจและรีบวิ่งเข้ามาดูใจท่าน แต่ก็สายเกินไปแล้ว ท่านจากไปในเวลา 5.00 น. ด้วยใบหน้าอมยิ้มอย่างมีความสุขและสงบในห้องหมายเลข 505 ชั้น 5 ตึก 84 ปี โรงพยาบาลศิริราช เหลือไว้เพียงความทรงจำและคุณงามความดีของท่านที่สร้างให้แก่วงการดนตรีไทยและประเทศไทยสืบไป

ภาพที่ 38 โศกโถประกอบศพพร้อมด้วยฉัตรเบญจาตั้งประดับซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพล

อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

โปรดเกล้าฯ พระราชทานแด่ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์

ที่มา: หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 20

ภาพที่ 39 ภรรยา บุตร ธิดา ของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์

ที่มา: หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 20

ภาพที่ 40 ซอสามสายคู่มือของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์

ที่มา: หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 20

ภาพที่ 41 หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ ทรงเป็นองค์ประธาน

ในพิธีพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์

ที่มา: หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 16

ภาพที่ 42 ผู้แทนพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

อัญเชิญพวงมาลาส่นพระองค์ตั้งหน้าศพ

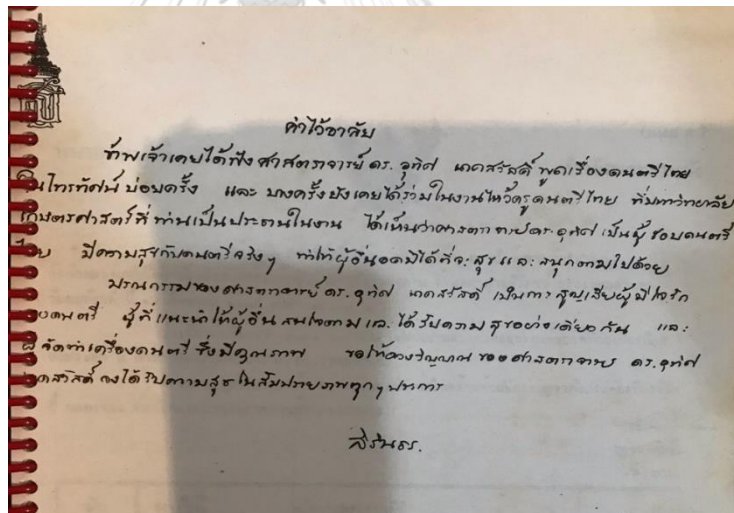
ที่มา: หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 17

ภาพที่ 43 ผู้แทนพระองค์ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี อัญเชิญพวงมาลาส่นพระองค์ตั้งหน้าศพ

ที่มา: หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 17

ภาพที่ 44 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ทรงพระราชทานคำไว้อาลัย

ที่มา: หนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 1

2.11 สรุปท้ายบท

ในวัยเยาว์ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์เริ่มศึกษาดนตรีไทยมาจากบิดาของท่านซึ่งถือว่าบิดาของท่านเป็นครูคนแรก ท่านมีความสนใจในดนตรีไทยมาตั้งแต่สมัยเด็ก แต่ท่านไม่ค่อยมีโอกาสได้บรรเลงเพราะว่าบิดาของท่านเน้นให้ไปเรียนทางวิชาการให้มีความมั่นคงและเป็นพื้นฐานให้ถือตาในสังคม ท่านจึงทำได้เพียงจำเพลงและสิ่งที่คุณพ่อถ่ายทอดให้ลูกศิษย์ เช่น วิธีการบรรเลงเครื่องดนตรีและกลวิธีต่าง ๆ เมื่อแอบหยิบจับเครื่องดนตรีขณะที่บิดาท่านไม่อยู่ท่านจึงสามารถบรรเลงได้ทันทีเหมือนผู้ที่เรียนมาอย่างยาวนาน วันหนึ่งเมื่อคุณพ่อจับได้ว่าท่านแอบบรรเลงจะเข้และได้แอบฟังฝีมือการดีดอยู่สักพักหนึ่ง ท่านได้นำจะเข้มาถ่ายทอดเพลงให้และจึงตัดสินใจที่จะถ่ายทอดวิชาดนตรี กลวิธีของเครื่องดนตรีชิ้นต่าง ๆ เช่น ขลุ่ย ซอด้วง ซออู้ เป็นต้น จนแตกฉานสามารถบรรเลงได้อย่างคล่องแคล่ว ขณะที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ ณ วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีคนนำขิมมาขาย ท่านได้รับซื้อไว้แต่ท่านไม่สามารถบรรเลงได้ จึงได้ศึกษากลวิธีการบรรเลงจากที่ต่าง ๆ และการฝึกฝนด้วยตัวของท่านเองทำให้สามารถบรรเลงได้อย่างไพเราะและคล่องแคล่ว

เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาและเข้าสู่วัยทำงาน ท่านได้เข้ามาอบตัวเป็นศิษย์พระยาภูมิเสวิน (จิตร จิตตเสวี) ในครั้งนั้นท่านไปกับศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร ผู้ซึ่งเปรียบเสมือนพี่ชายและเพื่อนสนิทที่สุดของท่าน โดยศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร ตั้งใจจะไปหัดเรียนขับร้องแต่ท่านก็ได้เลิกเรียนไปเนื่องจากความรับผิดชอบของงานท่านมากขึ้นทำให้ไม่มีเวลา แต่ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้หัดขอสามสายจนมีฝีมือมากและได้สืบทอดทางสถานีวิทยถึง 3 แห่ง ในเวลาต่อมาเมื่อครูล่วงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ได้พูดถึงการสืบทอดสามสายของท่าน ความทราบไปถึงหูของท่านจึงได้มากกราบฝากตัวเป็นศิษย์ของครูล่วงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ศึกษากลวิธีบรรเลงเครื่องดนตรีต่าง ๆ เช่น ปี่ใน ซอสามสาย ระนาดเอก เป็นต้น นอกจากนี้ยังศึกษาประวัติความเป็นมาของเพลงและศึกษาการประพันธ์เพลงของท่านครู พื้นฐานของท่านเป็นคนที่สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและมีความจำที่เป็นเลิศ จึงสามารถจดจำบทเพลงและกลวิธีการถ่ายทอดถึงขั้นเดี่ยวเครื่องดนตรีต่าง ๆ ของท่านครุมาไว้ได้อย่างมากมายและได้นำมาถ่ายทอดให้กับลูกศิษย์สืบมา

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ประพันธ์บทเพลงเอาไว้หลากหลายประเภท เช่น เพลงเถา เพลงเดี่ยว เพลงเนื้อเต็มต่าง ๆ โดยมีทั้งทำนองและเนื้อร้อง ไว้ทั้งหมดโดยประมาณ 251 เพลง ท่านได้ตระหนักถึงสิ่งที่คนในชาติละเลยและไม่ตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมของชาติ เมื่อท่านวิเคราะห์แล้วจึงได้เริ่มตั้งงานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมด้วยต้นทุนของท่านเอง โดยเริ่มจากกลุ่มเล็ก ๆ แล้วค่อย ๆ ขยายเนื้อหาเผยแพร่ไปยังสื่อวิทยุและโทรทัศน์เพื่อที่จะนำออกอากาศเผยแพร่ตามสถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ ที่ได้รับเชิญ ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ทำหน้าที่ผู้

ดำเนินรายการประเภท “แนะนำดนตรี” ทางวิทยุตั้งแต่ พ.ศ. 2490-2526 รวมทั้งสิ้นเป็นเวลา 36 ปี และทำหน้าที่ดำเนินรายการ “แนะนำดนตรีไทย” โดยใช้ชื่อรายการว่า “ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย” ผ่านทางโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม โดยมีคุณจำนง รังสิกุล ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียง ท.ท.ท. และสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง 4 บางขุนพรหม ให้เวลาออกอากาศโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่ พ.ศ. 2504-2525 โดยระยะแรก ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ใช้ทุนทรัพย์ของตนเองในการดูแล นักดนตรีทุก ๆ คนมาโดยตลอด ต่อมาจึงได้รับการสนับสนุนจากบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด เมื่อท่านไม่สามารถดำเนินรายการได้และถึงแก่กรรมในเวลาต่อมาจึงเปลี่ยนชื่อรายการเป็น “รายการศิษย์ ดร. อุทิศส่งเสริมดนตรีไทย” ดำเนินรายการโดยนายธรรรงค์ นาคสวัสดิ์(บุตรชาย) นอกจากนี้ในขณะที่ท่านยังมีชีวิตยังได้เผยแพร่ดนตรีไทยตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น มหาวิทยาลัย โรงเรียน หน่วยงานราชการ ต่าง ๆ โดยท่านได้ใช้ทุนทรัพย์ส่วนตัวของท่านจากการทำงานประจำและงานรับเชิญต่าง ๆ เพื่อมาเป็นต้นทุนในการเผยแพร่ดนตรีไทยให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสายตาประชาชนคนไทย ส่งเสริมให้ดนตรีไทยกลับมามีชีวิตชีวาและเป็นที่ยอมรับของคนไทยอีกครั้ง นอกจากนี้ท่านยังได้เขียนตำราเกี่ยวกับ ทฤษฎีและการปฏิบัติดนตรีไทยไว้มากมาย เช่น หนังสือทฤษฎีและหลักปฏิบัติดนตรีไทยและ พจนานุกรมดนตรีไทย หนังสือคู่มือฝึกหัดจะเข้ โน้ตเพลงไทยระนาดเอก เป็นต้น

บั้นปลายชีวิตของท่านศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์หลังจากที่ท่านลาออกจากราชการแล้วท่านได้เปิดกิจการดนตรีไทยเล็ก ๆ ย่านบางกระบือ ใช้ชื่อว่า “ร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร” สถานที่นี้เป็นบ้านและเป็นธุรกิจของครอบครัวท่านจนถึงปัจจุบัน เพื่อใช้ในการสอนดนตรีไทย เก็บข้อมูลทางดนตรีไทยและจำหน่ายเครื่องดนตรีไทยที่มีคุณภาพ ท่านอุทิศชีวิตให้กับสิ่งที่ท่านรักและครอบครัวของท่าน จนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้สร้างสรรค์และรังสรรค์ผลงานทางดนตรีไทยไว้มากมายฝากไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาและเผยแพร่สืบต่อไป

บทที่ 3

วิธีการถ่ายทอดและการสืบทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

ภาพที่ 45 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ กำลังดำเนินรายการ

ที่มา: อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2526: 5

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยมาจากครู

หลากหลายท่าน เช่น นายสังวาลย์ นาคสวัสดิ์ (บิดาของท่าน) พระยาภูมิเสวิน (จิตร จิตตเสวี) และครู หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เป็นผู้มีความรู้และความสามารถทางดนตรีเป็นอย่างมากและมีผลงานทางด้านดนตรีไทยจำนวนมากทั้งบทเพลงที่ประพันธ์ขึ้นมาใหม่ เพื่อใช้ในการเผยแพร่ดนตรีไทยตามสื่อต่าง ๆ ที่ท่านได้ไปออกอากาศและบทเพลงของท่านสามารถนำมาใช้งานได้หลากหลายวาระ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาบุคลิกและวิธีการการถ่ายทอดบทเพลง เอกลักษณะการบรรเลงดนตรี แนวทางการประพันธ์เพลงพร้อมทั้งยกตัวอย่างบทเพลงที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ประพันธ์ขึ้นเช่น เพลงเถา เพลงเนื้อเต็ม เพลงโหมโรง เพลงเดี่ยว ท่านได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยไว้ให้กับลูกศิษย์ไว้หลายท่าน โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกสัมภาษณ์ลูกศิษย์ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ที่ได้รับการถ่ายทอดและเป็นผู้สืบ

ทอดองค์ความรู้ได้มาเล่าถึงประสบการณ์ที่ได้รับการถ่ายทอดโดยผู้วิจัยได้แบ่งสายการสืบทอดเป็นทั้งหมด 3 สายหลัก ๆ ได้แก่ สายทายาท สายชมรมดนตรีไทยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สายพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร ดังนี้

3.1 บุคลิกและวิธีการถ่ายทอดบทเพลงของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

ภาพที่ 46 ทายาททั้ง 5 คนของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

ที่มา: รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ มอบให้วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ.2562

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มีบุคลิกเฉพาะตัวในการถ่ายทอดบทเพลงโดยลูกศิษย์หลายคนได้เล่าถึงช่วงเวลาที่ท่านได้ถ่ายทอดบทเพลงไว้ให้ดังนี้

ศาสตราจารย์ ดร.อังศุมาลย์ จันทราปัติย์(บุตรสาวของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์) ได้เล่าถึงช่วงเวลาในการถ่ายทอดบทเพลงระหว่างคุณพ่อ (ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์) กับตนเองว่า

ช่วงเวลาที่ผมพ่อต่อเพลงคุณพ่อจะต่อเพลงเร็วมาก ๆ และดู หากว่าเล่นได้ไม่ดีหรือไม่ถูกใจจะโดนคุณพ่อต่อว่าด้วยถ้อยคำที่รุนแรงประมาณว่า มาเกิดเป็นลูกของ ดร.อุทิศทำไมโง่อย่างนี้ ทำไมไม่เกิดเป็นลูกภารโรง พอว่าเสร็จคุณพ่อก็เดินออกไปพอกลับมาอารมณ์ดี ๆ คุณพ่อก็กลับมาต่อเพลงต่อจำได้ว่า ตอนนั้นต่อเดี่ยวระนาดเอกเพลงอาหนูไปออกรายการกับคุณพ่อต่อเพลงไป

ตรงไหนเล่นไม่ถูกใจก็ว่าไปจนจบเพลงตอนไปเดี่ยวให้เขาดูเราก็เล่นได้ไม่ติดขัด ลูก ๆ คนอื่น ๆ ก็มีโดนบ้างแต่ก็จะโดนกันหมดส่วนใหญ่ ท่านอยากให้เราเล่นดนตรีเก่งอย่างท่าน ก็พาให้ลูก ๆ ซ้อมเพลงกันในช่วงที่คุณพ่ออยู่ที่บ้านและไม่อยู่บ้าน แต่พ่อบ้านไม่อยู่บ้านพวกเราก็จะเล่นกันพักผ่อนตามประสาเด็ก ๆ แต่พอได้ยินเสียงรถพวกเราก็ต้องกลับเข้าไปซ้อมให้ท่านเห็นเหมือนเดิมไม่เงิ่นจะโดนดูเอา(อังศุมาลย์ จันทราปัติย์, สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2562)

ดร.อังสนา นาคสวัสดิ์ ได้เล่าถึงช่วงเวลาที่คุณพ่อ (ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์)ได้ทำการถ่ายเทอบทเพลงให้กับตนเองเพื่อที่จะนำไปออกรายการว่า

การต่อเพลงของคุณพ่อจะต่อให้แบบตัวต่อตัวเล่นรวดเดียวจบห้ามจดโน้ต ห้ามบันทึกเสียง ดังนั้นผู้ที่เจอกับคุณพ่อได้ต้องทันคุณพ่อ คุณพ่อจะเป็นคนดูเวลาต่อเพลงหากทำไม่ได้ตั้งใจท่านจะมีอาการหงุดหงิด แต่จะมีอาการหงุดหงิดมากเป็นพิเศษกับลูก ๆ เพราะท่านตั้งความหวังไว้ว่าอยากให้ได้ อย่างท่าน เวลาต่อเพลงช้าหรือเล่นไม่ได้ตั้งใจท่านจะใช้ถ้อยคำที่รุนแรงกว่าลูกศิษย์ทั่วไปอย่างเช่น สมอบแบบนี้มาเกิดเป็นลูกของฉันทำไม ทำไมไม่เกิดไปเป็นลูกของภารโรง เป็นต้น แต่ถ้าทำออกมาได้ดีท่านก็จะมีคำชมของท่าน (อังสนา นาคสวัสดิ์, สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2562)

การถ่ายเทอบทเพลงเดี่ยวของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ท่านจะถ่ายเทโดยพิจารณาจากความสามารถของศิษย์แต่ละคนว่ามีความสามารถเพียงใด เพลงหนึ่งเพลงของท่านอาจจะมีมากกว่า 1 ทางเนื่องจากการถ่ายเทให้แต่ละคนนั้นไม่เหมือนกัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ เล่าว่า

การถ่ายเทเพลงเดี่ยวของท่านจะต่อแบบตัวต่อตัว มือต่อมือ หากจะต่อเพลงธรรมดา ๆ ไม่ต้องมาต่อลูกฆ้อง ฟังทำนองก็แปลเองได้ อย่างลูกเดี่ยวอันนี้ครูเขาจะแปลทางแล้วมาใส่กลวิธีต่าง ๆ ให้ไพเราะและเหมาะสมกับผู้บรรเลง ท่านอาจารย์ได้ถ่ายเทเพลงเดี่ยวขอสามสายเพลงต้นเพลงฉิ่งมาให้และบอกกับ

ผมว่าเพลงต้นเพลงฉิ่งเพลงนี้ครูได้ต่อกายอดมาหาฐาน เมื่อต่อจบเธอจะมีฝีมือที่มากกว่าครูบางคนทีลือซอสามสายมาหลายปีเพราะการลือซอสามสาย ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้รับการปรับมาจากท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เพราะครั้งเมื่อท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ได้ฟังศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์บรรเลงซอสามสายผ่านวิทยุท่านก็ชมและได้บอกกับลูกศิษย์ท่านว่านายอุทิศนี่ลือได้ร่อยที่เดียว แต่มีเส้นผมยังงูเขาอยู่ หากปัตเส้นผมนี้ออกจะไร้ที่ตี เมื่อศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ยินเช่นนั้นจึงรีบนำขันทานไปขอท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นลูกศิษย์ตั้งแต่นั้นมา เริ่มปรับกลวิธีในการลือซอสามสายกับท่านครู ถึงแม้ว่าท่านครูจะลือซอสามสายไม่ได้แต่ท่านครูสามารถจดจำได้ว่าครูท่านใดลืออย่างไร หากลูกแบบนี้จะเป็นครูคนนี้ลือ ลูกแบบนี้จะเป็นครูคนนั้นลืออย่างนั้น ท่านฟังจนแตกฉานและสามารถนำมาปรับใช้บอกวิธีการลือได้อย่างทะลุปรุโปร่ง ท่านครูต่อเพลงปี่พาทย์ต่าง ๆ ให้จนหมด ตลอดจนรับโองการไหว้ครูจากท่านครูท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้เป็นลูกศิษย์ของท่านครูถึงขนาดต่อเพลงถึงข้างมุ้งของท่านครูคอยเป็นลูกศิษย์ไปออกงานปรนนิบัติจนถึงวาระสุดท้ายของท่านครู (สุรพล จันทราปัติย์, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2562)

คุณประสพ สังข์ธรรมผู้เป็นนักร้องประจำวงดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้เล่าถึงช่วงเวลาที่ได้รับการถ่ายทอดการขับร้องบทเพลงจากศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ความว่า

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะเลือกถ่ายทอดการขับร้องให้ตามความถนัดของแต่ละบุคคลอย่างผมจะร้องมีลีลาท่านก็จะถ่ายทอดเพลงเนื้อเต็มให้เพื่อร้องในการออกรายการเสี้ยวส่วนใหญ่คุณต้อง (ประเดิมชัย) มีความจำดีจะได้เพลงเถาคุณแอมว (จุไรวรรณ) มีพื้นฐานการร้องที่ดีและมีน้ำเสียงที่ดีจึงได้ร้องทั้งเพลงเถาและเพลงเนื้อเต็มแต่นักร้องทุกคนก็ต้องต่อเพลงทุกเพลงไว้หากคนใด

ไม่ว่าไม่สามารถร้องได้ต้องมีคนมาร้องแทนกันได้ การต่อเพลงครูท่านจะต่อให้ โดยร้องให้ฟังเอื้อนให้ฟังแล้วก็ต้องร้องได้ทำได้แทบจะตอนนั้นเพราะเพลงที่ ได้รับการถ่ายทอดจะต้องใช้ในการอัดในรายการภายในสัปดาห์นั้นจึงจะต้องจำ ได้ร้องได้ให้แม่นยำกันทุกคน (ประสพ สังข์ธรรม, สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์ 2563)

สำหรับการถ่ายทอดบทเพลงของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะทำการถ่ายทอดบท เพลงต่าง ๆ ด้วยวิธีการถ่ายทอดให้แบบตัวต่อตัวเป็นหลัก การถ่ายทอดบทเพลงต่าง ๆ ของ ท่านคุณประเดิมชัย แสงคุ้มวงศ์ เล่าว่า

ท่านอาจารย์ (ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์) จะเรียกตัวเองว่า ครู ท่านมีหลักว่าท่านจะต่อสวดท่านไม่ใช่ครูเทพ คราวนี้ก็จะปัญหาสำหรับเรา มาก ๆ เพราะเราเรียนสมัยนั้นมีรายการ ดร. อุทิศ แนะนำดนตรีไทย อาจารย์ เรียกผมไปต่อที่บ้านของท่านในวันพฤหัสบดีแล้วจะใช้เพลงนี้ออกรายการในวัน เสาร์ เพราะฉะนั้นเราก็มีส่วนที่กลัวพลาดเวลาก็น้อยเวลาเรียนก็เรียนเต็มวัน ไม่ได้มีเวลาซ้อมมาก ช่วงหลัง ๆ จึงต้องคุยกับคุณอ๊อด (อังสนา นาคสวัสดิ์) ซึ่งเป็น ลูกสาวของท่านให้ช่วยคุยกับท่านอาจารย์ให้หน่อยเรื่องการต่อเพลงไม่มีเวลา ซ้อมจึงอยากให้ท่านอาจารย์บันทึกเสียงไว้ให้ฟังภายหลังถึงจะยอมทำให้แต่ ช่วงแรก ๆ ไม่ยอมให้บันทึก การต่อสวดตัวต่อตัวร้องได้ 1 วรรคแล้วไปต่อบางที กลับมาก็จะลืมเหนื่อยทั้งครูผู้สอนและนักเรียนจะพาท่านหงุดหงิดไปด้วย มีบาง เพลงที่จะใช้ออกทีวีอาจารย์ให้ผมไปร้องที่กันครัวห่างจากห้องอัดที่ท่านทำงาน อยู่ ท่านบอกให้ร้องให้ครูได้ยินร้องให้คอซ้ำจำได้ว่าเพลงนั้นมีคนขอมาคือเพลง มอญร้องไห้ ร้องอยู่เป็นอาทิตย์ที่ผมนั่งร้อง นอนร้องให้ท่านได้ยินจนกระทั่งท่าน บอกว่าใช้ได้เสียงขึ้นถึงเสียงใช้ได้ การต่อของท่านคือต้องร้องให้ท่านฟังต้องการ ให้ลูกศิษย์ร้องออกมาได้ดีที่สุดมีกลวิธีตรงไหนที่ต้องปรับท่านก็จะปรับและทำ จนกว่าจะได้พอร้องได้แล้วก็ให้ไปหัดซ้อมเองให้แม่นยำแล้วก็เอาไปออกงาน สำหรับ เพลงเนื้อเต็มไม่น่าจะมีปัญหาเพลงเนื้อร้องก็จะไปกับทำนองเพลงถึงแม้จะมีเพลง มากมายแต่ก็จะไม่ค่อยหลงมีเพียงต้องแบ่งคำให้ลง เพลงเถาจะยากนิดนึงเพราะ

มีเอี้ยนสมัยนั้นท่านอาจารย์จะออกรายการครั้งหนึ่งจะต้องมีเพลงใหม่หนึ่งเพลงที่จะไปโชว์เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็จะเป็นปัญหาที่พวกนักร้องนักดนตรีต้องไปต่อ เช่นอย่างสองสัปดาห์ออกรายการครั้งหนึ่งเรียกไปต่อวันพฤหัสบดีในวันเสาร์ที่จะถึงจะต้องออกรายการแล้วเพลงเนื้อเต็มช่วย ๆ กันร้องได้ แต่เพลงเถาต้องร้องคนเดียวค่อนข้างมีปัญหาจะต้องแม่น เคยมีอยู่ครั้งหนึ่งเพลงการเวกใหญ่ เถา ซึ่งมีผู้ชมทางบ้านขอมาเป็นเพลงที่มีจังหวะหน้าทับยาวกว่าเพลงอื่น ๆ จาก 8 เป็น 10 การเอี้ยนจะเยอะมากทำให้ผมหลงในเอี้ยนเพราะซ้อมได้เพียง 2-3 วัน ดีที่ารู้จังหวะหน้าทับหน้ากลองจะต้องลงอย่างไรระหว่างที่ออกอากาศในช่วงร้องผมร้องเอี้ยนจนหลงอาศัยว่ารู้หน้าทับก็เอี้ยนไปเรื่อย ๆ พอลงก็ใส่เนื้อเข้าดนตรีพอดีพอบรรเลงจบท่านอาจารย์ก็ชมและยกมือให้เพราะนี่กว่าจะทำครูหน้าแตกเสียแล้ว ส่วนเวลาที่ต่อเครื่องดนตรีชิ้นอื่น ๆ ที่เล่นในวงท่านจะใช้วิธีเขียนโน้ตแจกให้กับลูกศิษย์ของท่าน การที่ท่านได้เพลงมาเยอะเพราะว่าท่านใช้วิธีบันทึกโน้ตจากครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ดังนั้นโน้ตตรงนี้จะอยู่สืบทอดต่อไป ส่วนการร้องที่ท่านให้ต่อแบบตัวต่อตัวเพราะทางร้องในเพลงเถาก็คือกลอนต้องใส่เอี้ยนตามดนตรีหรือแล้วแต่กลวิธีของครูว่าจะเอี้ยนอย่างไรให้ไพเราะเพราะอยู่ที่ครูจะทำเช่นไร เพลงเนื้อเต็มท่านก็ร้องให้ฟังจะต้องเก็บคำอย่างไรส่วนตรงนี้จะยึดไปตรงไหนลงรายละเอียดให้ไพเราะ (ประเดิมชัย แสงคุ้มวงศ์, สัมภาษณ์, 14 ธันวาคม 2562)

คุณณัฐพงษ์ ศิริโชคได้เล่าถึงช่วงเวลาที่ได้รับการถ่ายทอดบทเพลงจากศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ที่ได้ถ่ายทอดไว้กับตนเอง เล่าว่า

ผมก็มาเข้าชมรมดนตรีไทยแต่ก็ไม่ได้เข้ามาเข้าเอาช่วงปี 2 เริ่มมาต่อเพลงมาเรียนแล้วก็ออกงานกับทางชมรม ช่วงประมาณกลางเทอมรุ่นพี่ที่ชมรมก็เห็นผมลืซออยู่จึงพาผมเข้ามาหาท่านอาจารย์ที่บ้านในมหาวิทยาลัย พอเข้าไปอาจารย์จึงให้ลืซอให้ดู แล้วอาจารย์ได้ถามว่าเคยได้เพลงเดี่ยวอะไรมาบ้างมั๊ย ผมเคยได้แค่เพลงพญาโคกเที่ยวหวาน แล้วท่านก็ให้ผมลืท่านจึงต่อเที่ยวเก็บให้

เพิ่มเติม ผมได้สี่ซออยู่เพราะว่ามี มนุเป็นคนซอด้วงอยู่แล้ว อาจารย์เน้นเรื่องเทคนิคการจับซอ การใช้คันชักแกจะเน้นมาก ๆ เพราะคันชัคนั้นสามารถทำให้ถึงอารมณ์เพลงได้ เวลาจะเอาอารมณ์เพลงอะไรจะสำคัญที่คันชัก นิ้วพรมเทคนิคต่าง ๆ ก็สอนหมดตามเกณฑ์ของซอ ท่านก็ทำให้ดูแล้วเราก็จดจำแล้วนำไปฝึกหัด ตอนนั้นพอต่อซออยู่พญาโคกจบเที่ยวเก็บก็ไปออกทีวีเลย ต่อมาท่านอาจารย์ก็เรียกให้ผมไปต่อซอด้วงพญาครวญต่อกับท่านอาจารย์ทั้งท่อนพอต่อเสร็จ ท่านอาจารย์ก็พาไปออกทีวี ในช่วงเสาร์-อาทิตย์ ตอนนั้นก็ไม่ได้มีได้เรียบบ่อยมากพอที่ได้แล้วแต่อาจารย์พิจารณา ภายหลังผมก็กลับมาทำงานอยู่กรมชลประทาน ปีที่ก่อนอาจารย์จะเกษียณท่านก็เรียกผมไปต่อเพลงแขกมอญผมต่อไปได้เพียงสองท่อนท่านอาจารย์ก็เข้าโรงพยาบาลเสียก่อน ท่อนที่สามผมเลยต้องใช้วิธีฟังเทปที่ท่านอาจารย์สีบ้างของครูหลวงไพเราะสีบ้าง การใช้คันชักซอของอาจารย์จะไม่เหมือนใครมีเอกลักษณ์ที่เป็นของตนเองจะทดคันชักไป-มามีการกระตุกบ้างผมเห็นอาจารย์สีผมก็ลืกจำเอา เวลาผมเห็นท่านอาจารย์สีออรู้สึกที่ท่านสีได้อย่างเนี้ยมาก ๆ การต่อเพลงของท่านอาจารย์ ถ้าเป็นเพลงเดี่ยวท่านอาจารย์ ดร.อุทิศก็จะเรียกต่อเป็นคน ๆ ไป ถ้าเป็นการต่อเพลงทัว ๆ ไปก็จะเรียกมาทูก ๆ คน เช่น ตอนนั้นท่านอาจารย์แต่งเพลงใหม่คือเพลงทองย่อน ท่านอาจารย์ก็เรียกไปต่อเตรียมจะออกทีวี ทีนี้ท่านอาจารย์ก็เอาพีอีดี พีแแดง น้องอ๋อ น้องอ๋อย มาต่อด้วย ผมก็ต่อซออยู่ ท่านอาจารย์ก็ต่อให้พีแแดงก่อนเพราะเป็นระนาด ระนาดก็ต่อไปจะเข้ก็ฟังระนาด ถ้ามีลูกอะไรแกก็จะบอกเอาลูกนั้นลูกนี้ ส่วนของผมเป็นซออยู่ฟังมา 3-4 เครื่องแล้วพอถึงผมท่านอาจารย์ก็บอกว่า “เฮอสีสิ” ผมก็จำได้ผมก็สี่เรียบบ่อยดีไม่มีอะไรพอต่อไปเรื่อย ๆ ก็เริ่มมีสะดุดกลับไปจำข้างหน้าไม่ได้แล้วอาจารย์ก็จะเริ่มหงุดหงิดและเริ่มต่อว่าคนที่เล่นไม่ได้ ส่วนใหญ่ก็จะเป็นพวกที่ต่อแรก ๆ อย่างลูกแกก่อน แกว่าเสียจนน้ำตาของลูก ๆ หยดเป็นทางเลยเดียว แต่สักพักท่านอาจารย์ก็หายหงุดหงิด ตอนที่อาจารย์เรียกผมไปต่อซออยู่ ตัวผมเองเป็นคนไม่ชอบดูโน้ตแกสีมาผมก็สีตามนิ้วบางนิ้วก็อาจจะไม่ตรงกันบ้าง แต่สำเนียงที่สีออกมาจะตรงกัน เสียงตรงกัน เดี่ยวที่ผมได้มามี

ทั้งหมด สามเพลง คือ เดี่ยวซออุ้เพลงพญาโคก สามชั้น(เที่ยวเก็บ) พญาครวญ (ซอด้วง) เดี่ยวซออุ้แขกมอญ สามชั้นแต่ได้เพียงสองท่อนเพราะอาจารย์เสียชีวิต ก่อน ท่านอาจารย์ ดร.อุทิศ จะลีในรูปแบบของท่านเลยจะมีแบบคันชัก 4 แล้ว ทดไปทอดไปตามแบบฉบับของท่าน เพลงที่ผมได้มาก็อยากจะต่อให้ผู้ที่สนใจแต่ กลับไม่มี พอมาต่อแล้วสัก 2 วรรคก็หายไปเลย เพลงเดี่ยวพวกนี้จะต้องซ้อมพอ ซ้อมได้แล้วมาต่อใหม่ ถ้าของเก่าไม่แม่นยำก็จะลืมนของเก่าที่ต่อไปก่อนหน้า ตอนที่ ผมไปต่อเพลงกับท่านอาจารย์ถ้าไปแล้วไปลืมนของเก่าจะได้ทางใหม่ขึ้นมาทันที เปลี่ยนทางเป็นทางใหม่พร้อมกับโดนดูไปด้วย พอต่อก็เปลี่ยนทางใหม่ก็จะไม่ เหมือนของเก่า แล้วแต่ตอนนั้นท่านจะคิดได้เสมอ (ณัฐพงษ์ ศิริโชค, สัมภาษณ์, 1 พฤษภาคม 2563)

นอกจากนี้คุณมนู โปสมบุญยังได้พูดถึงช่วงเวลาที่ได้รับการถ่ายทอดบทเพลงจาก ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ว่า

ช่วงที่เข้าไปอยู่ที่เกษตรใหม่ ๆ ก็พอมีพื้นฐานการลีซออยู่แล้วแต่ก็ไม่ กล้าที่จะลีในชมรมมากเพราะไม่ได้เก่งก็จะเขิน ๆ บางวันก็จะมานั่งซ้อมอยู่คนเดียว จนวันหนึ่งท่านกลับมาจากถ่ายรายการผมก็นั่งลีซออยู่ท่านเดินมาได้ยิน แล้วก็บอกว่า “เฮ้ย ลีซอด้วงได้นี้ เดี่ยว จะต่อเพลงให้” หลังจากนั้นผมจึงได้เรียน ซอด้วงกับท่านอาจารย์และได้ต่อเพลงกับท่านอาจารย์ เวลาท่านต่อเพลงท่านจะ ต่อไว้มากเราต้องจำให้ได้แต่ส่วนใหญ่เวลาต่อเพลงอะไรท่านก็จะเรียกผมไปต่อ ก่อนเพราะว่าผมเป็นคนหัวซำก็มีพื้นที่น้อยที่คอยช่วยจดโน้ตให้ช่วงนั้นไปออก รายการกับท่านบ่อยจนบางครั้งต้องหนีเพราะเคยสออบตก วันพฤหัสบดีก็ต้องซ้อม พอถึงวันเสาร์ก็ต้องไปออกรายการ ท่านอาจารย์ก็บ่น อาจารย์ทำเพลงไว้เยอะ มาก ๆ แต่เราก็ปฏิเสธท่านไปว่าไม่อยากไปเพราะตอนนั้นก็เป็นนักเรียนหัดใหม่ จังหวะก็ไม่ค่อยแม่นยำเท่าไร มีลูกเล่นเทคนิคต่าง ๆ ก็มากมายที่ยังไม่แน่นแต่ความ ต้องการของท่านอาจารย์ต้องการให้เราไปลี แต่ก่อนผมเรียนด้วยอะไรด้วยก็จะ

แม่แล้ว เราก็ต้องอาศัยซ้อมเพื่อให้แม่นเพลงแม่นจังหวะ (มธุ โป้สมบุญณ์,
สัมภาษณ์, 4 พฤษภาคม 2563)

ครูจักรี มงคลผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดการสีซอสามสายมาจาก ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาค
สวัสดิ์ได้กล่าวช่วงเวลาที่ยึดเริ่มเล่นซอสามสายกับศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ว่า

ในช่วงสมัยเราอยู่มัธยมต้นบ้านของเราอยู่ฝั่งตรงข้ามกับร้านพัฒนศิลป์การ
ดนตรีและละครของท่านอาจารย์ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ที่บางกระบือ ตอนแรกก็ไป
เรียนทุกวันอาทิตย์เสียเงินเรียนกับท่านชั่วโมงเท่าไรจำไม่ได้เพราะคุณแม่เป็นคน
เสียค่าเรียนให้ ก็ไปเรียนกับท่านต่อเพลงธรรมดาอะไรต่ออะไรไป ด้วยความที่ท่าน
เป็นคนดีมากจึงหายไปช่วงหนึ่งท่านอาจารย์ดร.อุทิศก็ให้ภรรยาโทรมาตามที่บ้าน
คุณแม่จึงบอกให้ไปเรียน ท่านอาจารย์ดร.อุทิศก็เริ่มสอนและต่อเพลงให้ ในช่วงหลัง
ๆ ก็เริ่มไปแทบจะวันเว้นวัน ทุก ๆ เช้าก่อนไปโรงเรียนไปสีให้ท่านฟังแล้วก็ต่อเพลง
ตอนเช้าก่อนไปโรงเรียน ต่อวันละครสองวรรค พอต่อเพลงเสร็จก็ขึ้นรถตรงนั้นได้
เลย ท่านอาจารย์ดร.อุทิศเป็นคนต่อเพลงไวแล้วต่อแต่ละท่อนก็จะไม่เหมือนกันเลย
ตอนนั้นเราอายุน้อยมากต้องหาวิธีจำเอาเองเครื่องมืออัดก็ไม่มีในสมัยนั้นเทปก็มีแต่
เครื่องใหญ่ ๆ ต้องหาวิธีจำเอาเอง เวลาครูท่านต่อครูท่านไม่บอกว่าเป็นเพลงเดี่ยว
หรือเพลงเถาต่อก็คือต่อเลย ขึ้นมาอย่างแบบอย่างงี้ แต่ว่าอย่างเพลงเขตนอกก็จะ
ต่อเป็นวรรคพอทำได้ก็ต่อไปที่ละครวรรค ๆ ไปพอจบทำได้ก็จะไปต่อเพลงอื่น ๆ เพลง
ที่มีรายละเอียดเยอะ ๆ ท่านจะต่อให้ที่ละครวรรค ๆ อย่างเพลงเถาหรือเพลงเดี่ยวที่
ต่อ ๆ กันอย่างพวกเพลงพญาโคกก็ไม่ต้องทำอะไรมากเคยได้ยินกันก็สีไปได้ ท่าน
เป็นคนต่อเพลงไวมากและดีมาก ๆ โน้ตเพลงก็ไม่มีให้เราต้องเขียนเองทำเอง แต่
ก็มีบ้างที่ให้เทปที่ท่านบันทึกเสียงไว้ไปฟัง เทปพวกนั้นท่านก็ทำไว้เพื่อจัดจำหน่ายที่
ร้านของท่าน ในช่วงต่อเพลงพอเล่นไม่ได้ท่านก็จะมีอารมณ์หงุดหงิดหรือโมโหใส่ มี
เดินออกไปนอกห้องเราก็สัจจนกว่าจะทำได้ท่านก็เดินกลับเข้ามา บางที่หงุดหงิดมาก
ๆ ท่านก็มีเดินหายไปเลยพอหายหงุดหงิดก็กลับมาต่อเพลงอีกครั้งหรือบางครั้งก็จะ
ให้พักแล้วมาต่ออีกวันหนึ่ง ช่วงนั้นท่านอาจารย์ดร.อุทิศก็เริ่มป่วยเป็นมะเร็งแล้ว

อาจจะมีการบ้างตามประสานป่วย เราก็ไปสั้ให้ท่านฟังจนท่านไม่สบายเข้า
โรงพยาบาลช่วงนั้นจึงไม่ได้ไปเรียนกับท่านอีก (จักรี มงคล, สัมภาษณ์, 10
เมษายน 2563)

ดังนั้น สรุปได้ว่า ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มีบุคลิกที่เข้มงวดในการสอนเป็นอย่างมากแต่จะเข้มงวดเป็นพิเศษหากเป็นทายาทของท่านเอง การสอนของท่านส่วนใหญ่เป็นแบบตัวต่อตัวหรือไม่มีการแจกโน้ต บันทึกโน้ตหรือแม้แต่การบันทึกเสียงแต่อย่างใด แต่ในภายหลังท่านจึงยอมให้ลูกศิษย์บางคนบันทึกเสียงได้ การถ่ายทอดบทเพลงของท่านใช้การศึกษาดนตรีไทยรูปแบบเดิมที่ต้องไปเรียนกับครูโดยใช้การต่อเพลงแบบปากต่อปากหรือนักดนตรีไทยเรียกการถ่ายทอดแบบนี้ว่า “มุขปาฐะ” การถ่ายทอดของท่านจะเน้นเรื่องกลวิธีในการบรรเลงต่าง ๆ เช่น การใช้คันทัก การพรมนิ้ว เพื่อให้เกิดอารมณ์เพลงที่ต้องการในเพลงนั้น ๆ การถ่ายทอดบทเพลงเดียวท่านจะต่อให้ทีละวรรคเก็บรายละเอียดต่าง ๆ ในวรรคนั้นพอทำได้ก็จะไปวรรคถัดไป เมื่อจบทำได้ก็จะไปเพลงอื่น ๆ ถัดไป ส่วนบทเพลงประเภทเพลงเถาหรือเพลงสองชั้นทั่วไปท่านจะใช้วิธีถ่ายทอดให้ลูกศิษย์รวมตัวกันแล้วบรรเลงตาม ๆ กันแล้วปรับทางของแต่ละเครื่องที่หลัง ในช่วงที่ท่านทำการถ่ายทอดบทเพลงให้กับลูกศิษย์ของท่านจะรวดเร็ว ลูกศิษย์ทุกคนจะต้องมีไหวพริบและความจำที่พร้อมสำหรับการต่อเพลงกับท่าน หากลูกศิษย์คนใดจำไม่ได้หรือทำไม่ได้ท่านจะบังเกิดความหงุดหงิดและก็จะโดนท่านดุในบางครั้งท่านจะเดินออกไปสงบสติอารมณ์แล้วกลับมาสอนอีกครั้ง แต่ทางเพลงจะถูกเปลี่ยนไปจากของเดิมที่เคยได้รับการถ่ายทอดมาในครั้งก่อนหน้า การถ่ายทอดบทเพลงเดียวของท่านจะเลือกกลวิธีในการบรรเลงในเหมาะสมกับฝีมือของผู้ที่ถูกถ่ายทอดให้ ดังนั้นในหนึ่งบทเพลงเดียวที่ท่านถ่ายทอดให้กับลูกศิษย์ของท่านแต่ละคนจะได้รับทางบรรเลงที่แตกต่างกันออกไปตามความสามารถของลูกศิษย์คนนั้นๆ

3.2 เอกลักษณะการบรรเลงดนตรีของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มีลักษณะเฉพาะตัวในการบรรเลงเครื่องดนตรีไทยต่าง ๆ โดยเฉพาะเครื่องดนตรีไทยประเภทเครื่องสาย คุณมนู โป้สมบุญยังได้พูดเอกลักษณ์ในการสีซอของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ไว้ว่า

การสืขอของท่านอาจารย์มีเอกลักษณ์มาก ๆ การใช้คัมซึกจะพิสดาร รสมีอดีลิซัด อย่างเช่นซอสสามสายของผมนี่ผมเอาไปสืด้วยแต่พอท่านอาจารย์ลีคนละเรื่องกับที่ผมสืเลย เรื่องคัมซึก ความหนักแน่นความชัดเจนมาก ๆ ทางหวานท่านจะทำก็ได้ อย่างเพลงพญาโคกมีอยู่วันหนึ่งท่านไปเล่นที่นครปฐมคนที่ฟังหายใจเฮือกเลย เพราะว่าท่านสืได้อารมณ์และกินใจลูกสะอีก คร่ำครวญอะไรต่ออะไรต่าง ๆ ของเพลงท่านทำได้ดีมาก ผมทำไม่ได้ อย่างนั้นส่วนตัวก็ไม่ได้ชอบรูปแบบการสืของท่านทั้งหมดแต่ก็จะเก็บเฉพาะที่ดีที่เราชอบไว้ อย่างตรงขี้บางที่เราก็ไม่ชอบ (มนู โป้สมบุรณ์, สัมภาษณ์, 4 พฤษภาคม 2563)

คุณณัฐพงษ์ ศิริโกศได้เล่าถึงช่วงเวลาที่ได้รับการถ่ายทอดบทเพลงจากศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ที่ได้ถ่ายทอดไว้กับตนเองทำให้ทราบเอกลักษณ์การบรรเลงดนตรีของท่านความว่า

เวลาผมเห็นท่านอาจารย์ลีซอรู้สึกว่าคุณสืได้อย่างเนี้ยบมาก ๆ ลักษณะการสืขอของท่านมีบุคลิกประจำตัวอาจารย์ท่านก็จะมีอารมณ์อ่อนหวานอ่อนไหวเหมือนกันถึงแม้ว่าลักษณะนิสัยตัวท่านจะพูดเร็ว พูดไว พูดฉฉาน จะให้อาจารย์ลีหวานหยดย้อยเหมือนครูท่านอื่นก็ไม่ได้เหมือนกัน ก็จะเป็นหวาน ๆ แบบตัวของท่านอาจารย์เอง การใช้คัมซึกของท่านเองนั้นจะเน้นอารมณ์มาก ๆ สืออกมาจะมหัศจรรย์มาก ๆ (ณัฐพงษ์ ศิริโกศ, สัมภาษณ์, 1 พฤษภาคม 2563)

ครูจักรี มงคลได้กล่าวถึงเอกลักษณ์ในการสืขอสามสายของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ไว้ความว่า

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เป็นผู้ที่มีความมั่นใจในการสืขอ ดูได้จากเพลงกราวใน เถา ในยุคนี้ไม่มีใครสืได้แนวเนเท่าท่านเลย ลีคนเดียวมันอย่างไม่มีหลุดเลยท่านต้องใช้ ศิล สมาธิ ปัญญาเป็นอย่างมากนั้นแหละคือความเป็นศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ คือจะสืขอแบบสง่างาม โดดโผน แต่เป็นคนไม่คร่ำเวลาสื

เพลงพญาโคกก็ลีไม่คร่ำลีขอไม่หวานไม่คร่ำแต่ดูเด็ดเผ็ดมัน (จักรี มงคล,
สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2563)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ ได้กล่าวถึงเอกลักษณ์ในการบรรเลงดนตรีของ
ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ไว้ความว่า

เพลงเดี่ยวพญาโคกของท่านศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้นำ
ทางลูกบางลูกของขนาดท่อมมาปรับใช้ในทางเดี่ยวขิมของท่านให้มีความไพเราะ
และมีลูกเล่นต่าง ๆ แต่ก็คงรักษาเอกลักษณ์ของการบรรเลงขิมไว้ ท่านอาจารย์
เดี่ยวทางเพลงไม่เคยซ้ำกันเดี๋ยหรือท่อนพลิกแพลงไปเรื่อยตามอารมณ์ ทาง
ซอของท่านค่อนข้างไปทางละเอียดพิสดาร ไม่เป็นทางที่เดียวกันทั่วไปที่เรียกว่า
มาก ครูบางคนไม่ชอบทางของท่านครับ ยิ่งใส่ทำทางประกอบการลีซอด้วยแล้ว
ครูบางคนไม่รับเลยละครับ และสอนลูกศิษย์ไม่ให้ทำตาม ตัวครูเองยังเคยสงสัย
เพราะเมื่อฟังท่านสาธิตการลีซอหวาน ท่านทำได้หวานไพเราะมากเลย แต่เมื่อ
ลีทางเดี่ยวของท่าน ท่านจะไม่ลีเอาหวานขึ้นนำ แต่กลับร้อยเรียงท่วงทำนองและ
ลีลาการลีให้ฟังทางเพลงของท่าน เป็นการแสดงออกของทางเพลงเฉพาะตัว
บุคคล คือเป็น lyrics ให้ปรากฏลีลาการลีซอ การเล่นดนตรี การบรรยายแนว
ดนตรีไทย โดยมีการสาธิตบรรเลงและขับร้องให้เห็นจริงนั้น แม้แต่ครูทเวา
ประสิทธิ์ก็ยังไม่ชอบ เพราะครูทเวาฯ ท่านเรียบบร้อย ไปไหนก็นุ่งโจงกระเบนใส่
เสื้อราชประแตน ส่วนท่านอาจารย์กลับให้นิสิตนั่งเล่นบนเก้าอี้ ใส่เสื้อผูกไท ยืน
ร้องเพลง เป็นต้น ซึ่งตรงข้ามกัน พุดจาก็ตลกชวนให้หัวเราะ แต่ครูดนตรีไทยมัก
ชอบแบบสงบเสงี่ยม เรียบบร้อย ท่านอาจารย์จึงเป็นทำงานสวนกระแสครับ (สุ
รพล จันทราปัติย์, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2562)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เป็นผู้ริเริ่มให้นักดนตรีไทยนั่งเก้าอี้ในการบรรเลงดนตรีไทย
โดยมีสาเหตุมาจากที่ท่านได้เห็นวงดนตรีของตะวันตกนั่งเล่นดนตรีบนเก้าอี้จึงมองเห็นถึงความ

ทันสมัยมาปรับใช้กับการบรรเลงดนตรีไทย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ ได้กล่าวถึงการนั่งบรรเลงดนตรีไทยบนเก้าอี้ไว้ความว่า

ท่านอาจารย์ได้มองเห็นว่าเวลาที่เราไปบรรเลงดนตรีไทยที่ไหน ๆ ก็ตามมักจะให้นั่งอยู่กับพื้นซึ่งท่านมองเห็นว่าจะให้คนที่เดินผ่านไปผ่านมามันตะฝุ่นใส่พวกเราอย่างนั้นหรือเครื่องดนตรีไทยเป็นของมีครูไม่ควรอยู่ต่ำ ท่านมองเห็นวงดนตรีฝรั่งเขานั่งเก้าอี้เล่นกันจึงคิดค้นทำที่วางเครื่องดนตรีต่าง ๆ แล้วนำมาใช้ในการออกงานต่าง ๆ ถือว่าเป็นสิ่งที่แปลกตามาก ๆ ในสมัยนั้น แต่ก็อาจจะไม่เป็นที่ถูกใจสำหรับนักดนตรีไทยอาวุโสบางคนที่เห็นว่าการนั่งเก้าอี้บรรเลงดนตรีเป็นสิ่งที่เหมาะสมมากกว่าการนั่งบรรเลง แต่ปัจจุบันการนั่งเก้าอี้บรรเลงดนตรีไทยมีก็มักจะพบเห็นกันได้ทั่ว ๆ ไป

ดังนั้น สรุปได้ว่าเอกลักษณ์การบรรเลงดนตรีของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ท่านจะมีสมาธิในการบรรเลงและมีท่าทางประกอบการบรรเลงเพื่อที่ท่านสามารถจะเรียกอารมณ์ของเพลงนั้น ๆ ออกมา เช่น อารมณ์เศร้า อารมณ์สนุก อารมณ์รักของเพลงและถ่ายทอดออกมาได้อย่างดีเยี่ยมตามอารมณ์ของท่าน การบรรเลงส่วนใหญ่ของท่านจะโลดโผนและการบรรเลงของท่านจะใช้กลวิธีหลากหลายอย่าง เพื่อให้บทเพลงบรรเลงออกมาอย่างไร้สาระ สมบูรณ์และสง่างาม การบรรเลงดนตรีของท่านจะบรรเลงอย่างมั่นใจในทุกตัวโน้ตของการบรรเลง ทำให้น้ำเสียงที่บรรเลงออกมามีคุณภาพ น่าฟังและเข้าถึงอารมณ์ของผู้ฟังได้อย่างดีเยี่ยม นอกจากนี้ท่านยังมีแนวคิดที่แปลกใหม่ ในการให้นักดนตรีไทยนั่งบรรเลงบนเก้าอี้เหมือนดังวงดนตรีของตะวันตกที่นั่งบรรเลงสร้างความแปลกใหม่ให้กับวงการดนตรีไทยมาจนถึงสมัยนี้

ภาพที่ 47 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ บรรเลงเดี่ยวซอสามสาย

ที่มา: สุนทร 90 ปี ชาตกาล ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2556: 80

3.3 แนวทางและเอกลักษณ์การประพันธ์เพลงของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ที่นำมาใช้ถ่ายทอด

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ประพันธ์บทเพลงไว้เป็นจำนวนมากทั้งที่มีการบันทึกไว้และไม่ได้ทำการบันทึกไว้ โดยบทเพลงส่วนใหญ่ที่ประพันธ์ขึ้นมาใหม่จะนำไปเผยแพร่ในการออกรายการเผยแพร่ดนตรีไทยตามทีต่าง ๆ และสามารถใช้ในโอกาสต่าง ๆ ได้ เช่น การอวยพรในงานมงคล คติธรรม รวมถึงการปลุกใจ โดยมีบทเพลงหลากหลายประเภทที่ได้ประพันธ์ขึ้นมาใหม่ เช่น เพลงประเภทเนื้อเต็มและเพลงเถา เป็นต้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราบัตย์เล่าว่า

ในแต่ละสัปดาห์ที่ท่านศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ทำรายการ ดร.อุทิศแนะนำดนตรีไทย ก็จะมีเพลงที่แต่งมาใหม่เกือบทุกครั้งทีออกรายการเพื่อความไม่ซ้ำจำเจของรายการ โดยส่วนใหญ่ก็จะเป็นเพลงเนื้อเต็มเพราะฟังง่าย สั้น ๆ กระชับ บางครั้งมีผู้ติดตามรายการอยากร่วมสนุกและมีส่วนร่วมในการแต่งเพลงได้

ส่งบทกลอนมาให้ท่านอาจารย์ใส่ทำนองเพลงให้ บางครั้งท่านอาจจะเปลี่ยนกลอน
ไปบ้างตามความเหมาะสม (สุรพล จันทราปัติย์, สัมภาษณ์, 26 กุมภาพันธ์ 2562)

เป็นที่ทราบกันในบรรดาหมู่ลูกศิษย์ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ที่ได้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้
ที่ประพันธ์เพลงได้อย่างรวดเร็วใช้เวลาเพียงไม่กี่นาทีที่สามารถประพันธ์เพลงได้แล้ว 1 เพลง เถา การ
ได้ยินเสียงดนตรีเพียงเล็กน้อยสามารถทำให้ท่านมีความคิดที่โลดแล่นสามารถแต่งเพลงหรือย่อขยาย
เพลงต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วให้เกิดเพลงใหม่ขึ้นคุณประสพ สังข์ธรรมเล่าว่า

ในช่วงขณะที่ศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และได้เข้ามาเล่นดนตรี
ไทยกับท่านอาจารย์ดร. อุทิศ จนเป็นที่ไว้วางใจของท่านให้ไปร่วมออกงานต่าง ๆ
ท่านได้ประพันธ์เพลงเนื้อเต็มไว้มากมาย สามารถจำแนกได้ตามความหมายเพลง
อย่างเช่น เพลงปลุกใจ เพลงคติธรรม เพลงงานมงคล ซึ่งบทเพลงเหล่านี้ได้นำไป
ออกในรายการของท่าน จุดประสงค์ของการแต่งเพลงใหม่ของท่านอาจารย์คือ
เพื่อให้คนดูไม่เบื่อ มีเนื้อหาตรงใจผู้ฟังและบางครั้งก็จะตรงกับเหตุการณ์
บ้านเมืองต่าง ๆ ท่านก็นำมาแต่งอย่างไม่เกรงกลัวใคร การนำเพลงเนื้อเต็มที่ไม่
ยาวมากนักและมีความสนุกสนานทำให้ผู้ชมไม่เปลี่ยนช่องหนีไปไหนหากเล่นเพลง
ซ้ำ ๆ เดิม ๆ คนดูก็จะเบื่อเปลี่ยนช่องหนีไปและเป็นการยากที่ผู้ชมนั้นจะกลับมาดู
อีกครั้ง การแต่งเพลงของท่านใช้เวลาไม่นานมากนัก อย่างเช่น ครั้งเมื่อสมัยผมยัง
เป็นนิสิตในรั้วมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผมเพียงเดินไปซื้ออาหารเย็นที่โรง
อาหารกลางเพียง 10-15 นาที เท่านั้นเมื่อกลับมาถึงสังคีตศาลาท่านอาจารย์ก็ได้
ประพันธ์เพลง เถา แล้วเสร็จเรียบร้อยแล้ว 1 เถา ครั้งเมื่อท่านอาจารย์ชวนไป
รับประทานอาหารที่บริเวณสนามหลวง ในระหว่างที่ท่านอาจารย์ขับรถไปได้ยิน
เสียงอะไรเพียงเล็กน้อยก็สามารถออกมาเป็นเพลงได้ในระหว่างทางการเดินทาง
ไปรับประทานอาหารกับท่าน พอท่านคิดท่านก็จะบอกให้จอดเอาไว้หรือต่อกันใน
รถเดี๋ยวนั้น บทเพลงต่าง ๆ ที่ได้มาขณะนั้นก็นำเผยแพร่สู่ศิษย์ของท่าน บางบท
เพลงท่านได้นำทำนองมาจากสองชั้นหรือชั้นเดียวมาย่อ ขยาย จนได้เป็นเพลงเถา
หรือแต่งบทกลอนและนำทำนองมาใส่ไว้เป็นเพลงเนื้อเต็ม ซึ่งบางบทเพลงได้

ประพันธ์ไว้เพียงกลอนแต่ยังได้ใส่ทำนองเพลงเข้าไป บทเพลงบางบทเพลงที่ท่านครูได้แต่งขึ้นมาบางเพลงแต่งขึ้นมาแล้ว เพียงเนื้อร้องแต่ยังไม่ได้ใส่ทำนองหรือบางเพลงมีเพียงทำนองแต่ยังไม่ได้ใส่เนื้อร้องก็มีเพลงหลายเพลง ที่ถูกลืมเลือนไปเนื่องจากไม่ได้ทำการบันทึกไว้และไม่ได้ซ้อมหรือนำไปแสดงที่ไหนและไม่ได้ถ่ายทอดสู่รุ่นน้องรุ่นถัดไปเท่าไรหลังจากที่ท่านเสียชีวิต การเผยแพร่ดนตรีไทยตามเจตนารมณ์ของท่านก็ถูกลดลง (ประสพ สังข์ธรรม, สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์

ภาพที่ 48 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ บรรเลงซอสามสาย โดยมีคุณประสพ สังข์ธรรมเป็นผู้ขับร้อง

ที่มา: ประสพ สังข์ธรรม, 23 กุมภาพันธ์ 2563

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ดร.อังสนา นาคสวัสดิ์ได้เล่าถึงช่วงเวลาที่คุณพ่อ (ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์) ได้ทำการถ่ายทอดบทเพลงเดี่ยวและประพันธ์ทางเดี่ยวจะเข้เพลงจินฉิมใหญ่ให้กับตนเอง เพื่อที่จะนำไปออกรายการว่า

ในตอนนั้นคุณพ่อให้ตีดีจะเข้ออกรายการโทรทัศน์เป็นเพลงเดี่ยวจะเข้เพลงจินฉิมใหญ่ซึ่งคุณพ่อได้ถ่ายทอดไว้ให้เพียงคนเดียว ด้วยความที่คุณพ่อเป็นอัจฉริยะในการทำทางจึงใช้เวลาไม่นานมากในการทำทางเพียงแค่ประมาณ 5-10 นาทีเท่านั้น คุณพ่อก็ได้เพลงหรือทางออกมาแล้วมีเวลาเพียงไม่กี่วันเท่านั้นที่จะได้ซ้อม

เพราะต้องใช้ออกรายการภายในสัปดาห์นั้น (อังสนา นาคสวัสดิ์, สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2562)

ศาสตราจารย์ ดร.อังศุมาลย์ จันทราปัติย์ (บุตรสาวของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์) ได้กล่าวถึงช่วงที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ประพันธ์บทเพลงใหม่โรงศรีเกษตรราความาว่า

เพลงใหม่โรงศรีเกษตรราได้ถูกนำไปบรรเลงครั้งแรกเมื่องานไหว้ครูของมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นครั้งแรกโดยเพลงนี้ได้ถูกประพันธ์ขึ้นอย่างรวดเร็วโดยคุณพ่อ เนื่องจากในช่วงเย็นวันก่อนวันงานทางมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ติดต่อมาขอเยี่ยมชองาเพื่อที่จะให้สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงในงานนี้ด้วย ทำให้คุณพ่อนึกขึ้นมาได้ว่ายังไม่ได้เตรียมเพลงที่จะนำไปบรรเลงในงานนี้ ทันใดนั้นด้วยความสามารถของคุณพ่อจึงได้ทำการประพันธ์เพลงนี้ขึ้นอย่างรวดเร็วและเรียกนักดนตรีทุกคนมารับการถ่ายทอดบทเพลงในเวลานั้น ในคืนนั้นทางมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้เดินทางมาที่สังคีตศาลาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นที่ซ้อมดนตรีของพวกเราในขณะที่เรากำลังต่อเพลงนี้อยู่ เมื่อทางมหาวิทยาลัยเข้ามาถึงได้ถามคุณพ่อว่า “กำลังทำอะไรกันอยู่” คุณพ่อจึงตอบกลับไปว่า “กำลังต่อเพลงใหม่ให้ลูกศิษย์เพื่อที่จะไปเล่นงานพรุ่งนี้อยู่” สร้างความตกใจและประหลาดให้กับแขกผู้มาเยือนเป็นอย่างมากแต่คุณพ่อรู้สึกว่าการที่ท่านทำเป็นเรื่องที่ปกติ (อังศุมาลย์ จันทราปัติย์, สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2562)

ดังนั้นท่านศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มีเอกลักษณ์ในการประพันธ์บทเพลงที่รวดเร็วสามารถนำเสียงที่อยู่โดยรอบหรือสถานการณ์ปัจจุบันมาสร้างสรรค์ประพันธ์เป็นบทเพลงได้ด้วยเวลาอันรวดเร็วโดยท่านสามารถใช้หลักในการย่อขยายบทเพลงเพื่อประพันธ์เป็นเพลง เถา หรือนำเพลงสองชั้นที่มีอยู่ก่อนมาขยายและย่อให้เป็นเพลง เถา ได้ในเวลาอันสั้น การประพันธ์ทางเดี่ยวของท่านก็จะคำนึงถึงฝีมือของผู้บรรเลงเพื่อให้เพลงเดี่ยวนั้นออกมาไพเราะและผู้บรรเลงสามารถบรรเลงได้อย่างเหมาะสมกับฝีมือของผู้บรรเลง ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะมีบทเพลงที่ท่านได้ประพันธ์ขึ้นมาใหม่อยู่เสมอ เนื่องจากท่านจะนำบทเพลงที่ประพันธ์มานำเสนอในรายการที่ท่านเป็นผู้ดำเนิน

รายการ เพื่อไม่ให้บทเพลงที่เล่นในรายการซ้ำกันทำให้เกิดความจำเจและเพื่อเป็นการนำเสนอบทเพลงที่ตรงกับสถานการณ์ในช่วงเวลานั้น

3.4 การสืบทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยให้แก่ลูกศิษย์โดยผู้วิจัยได้แบ่งสายการสืบทอดเป็นทั้งหมด 3 สายหลัก ๆ ได้แก่ สายทายาท สายชมรมดนตรีไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สายพัฒนศิลป์การดนตรีและละครดังนี้

3.4.1 การสืบทอดดนตรีไทยผ่านสายทายาท

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้สืบทอดองค์ความรู้ทางดนตรีทั้งปี่พาทย์และเครื่องสายให้กับทายาททั้ง 5 ท่านไว้โดยใช้บ้านของท่านเป็นสถานที่ในการเรียนการสอน ท่านได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไว้ให้แต่ละคนแทบทุกเครื่องมือที่สามารถถ่ายทอดให้ได้โดยเครื่องมือหลัก ๆ ที่ทายาทมีความถนัดของแต่ละบุคคลเป็นหลักดังนี้

1. ศาสตราจารย์ ดร.อังศุมาลย์ จันทราปัติย์ ได้รับการถ่ายทอดระนาดเอกและขับร้อง
2. นายธรรรงค์ นาคสวัสดิ์ ได้รับการถ่ายทอดเครื่องจิงหะ ฆ้องวงเล็ก ฆ้องวงใหญ่
3. ดร.อังสนา นาคสวัสดิ์ ได้รับการถ่ายทอดการขับร้อง จะเข้
4. นางสาวจุฑารัตน์ บุญประคอง ได้รับการถ่ายทอด ขิม เครื่องจิงหะและขับร้อง
5. นางสาววิมลมาศ นาคสวัสดิ์ ได้รับการถ่ายทอดเครื่องจิงหะ

คุณธรรรงค์ นาคสวัสดิ์ได้เคยให้สัมภาษณ์บนเวทีสังคีตสรณมย์ครั้งที่ 28 จำลิกถึง

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เกี่ยวกับแนวทางในการถ่ายทอดถ่ายทอดดนตรีไทยให้กับผู้เป็นทายาททุกคนไว้ว่า

คุณพ่อได้ถ่ายทอดอะไรให้กับลูกๆ ไว้มากมายไม่ว่าทางดนตรีลูกๆ ของท่านต้องเป็นหมจดจะเป็นหรือไม่เป็นต้องบังคับให้เป็นการปลูกฝังเรื่องความรักความเป็นไทยการใช้ของไทยต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศิลปวัฒนธรรมของไทยที่สำคัญที่สุดที่คุณพ่อได้สอนไว้คือความซื่อสัตย์สุจริตและรักชาติ (รณรงค์ นาคสวัสดิ์, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2556)

ภาพที่ 49 ศาสตราจารย์ ดร.อังศุมาลย์ จันทราปัติย์ (บุตรสาว) ขณะสอนระนาดเอกให้น้อง ๆ

ที่มา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ มอบให้วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ.2562

นอกจากนี้คุณรณรงค์ นาคสวัสดิ์ได้เล่าแนวทางที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้นำดนตรีไทยออกเผยแพร่สู่สาธารณะผ่านสื่อโทรทัศน์ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้คนไทยหันมานิยมความเป็นไทยว่า

คุณพ่อเคยบอกไว้ว่าวิทยาศาสตร์ก็ขึ้นอยู่กับหลักความจริงแต่ว่าศิลปะขึ้นอยู่กับผู้ฟังว่าใครจะชอบอย่างไร ท่านก็มีแนวคิดที่ว่าตอนนี้เด็กไทยของเราชอบรับประทานขนมปังไม่ยอมทานข้าวเหมือนเมื่อก่อน ท่านก็บอกว่า อ้าวละ ในเมื่อดนตรีตะวันตกเข้ามาคนเราชอบตะวันตก เพราะฉะนั้นเราจะต้องดึงมาทานข้าวก็คือดึงมาให้เล่นดนตรีไทยให้ได้ ท่านก็เลยมีแนวคิดที่เราก็ต้องเอาขนมปังผสมข้าวให้ทานก่อน ก็ทำดนตรีไทยให้สนุกขึ้นมาทำเป็นอัตราสองชั้น ให้ฟังแล้วสนุกสนานหลังจากนั้นก็เพิ่มเป็นอัตรา สามชั้น เข้าไปเรื่อย ๆ ก็เอา

แกงใส่เข้าไปบ้าง อะไรเข้าไปบ้าง ให้เด็กตั้งใจแล้วค่อย ๆ เอาขนมปังออกก็จะกินข้าวได้
เหมือนเดิม (รณรงค์ นาคสวัสดิ์, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2556)

3.4.2 การสืบทอดดนตรีไทยผ่านลูกศิษย์ชมรมดนตรีไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้เข้าทำงานที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และได้พักอาศัยอยู่ ณ บริเวณบ้านพักข้าราชการในมหาวิทยาลัยท่านได้เริ่มตั้งวงดนตรีไทยขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2501 โดยใช้ที่บ้านของท่านเป็นที่ฝึกซ้อมและถ่ายทอดบทเพลงในช่วงแรกและทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงได้จัดสร้างเรือนดนตรีโดยใช้ชื่อว่า “สังคีตศาลา” เพื่อให้เป็นที่ฝึกซ้อมดนตรีไทยให้กับนิสิต จากนั้นได้ริเริ่มจัดสร้างเครื่องดนตรีไทยให้กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์โดยมีคุณหญิงชื่น ศิลปบรรเลงเป็นผู้ช่วยติดต่อและแนะนำหาช่างทำเครื่องดนตรีให้จนได้เครื่องมโหรี ขิม และอังกะลุงครบวง นอกจากนั้นท่านยังขอให้ทางมหาวิทยาลัยจัดสร้างเรือนดนตรีไว้ให้เพื่อนิสิตฝึกซ้อมเก็บเครื่องดนตรีและทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จัดแสดงดนตรี พิธีไหว้ครูดนตรีไทย เป็นต้นผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปต์ย์ ได้เล่าให้ฟังว่า

แถวนั้นทางไปชมรมดนตรีไทยในสมัยนั้นจะเป็นถนนและจะมีบ้านอาจารย์อยู่รายทาง เส้นทางจะขนาดถนนงามวงศ์วานอย่างทางที่จะออกถนนวิภาวดีก็เช่นกันจะเป็นบ้านพักอาจารย์ การต่อเพลงก็จะต่อที่ละหน่อยแล้วจะมารวมวงท่านมีกลวิธีการสอนทำให้สมัยนั้นนิสิตเกษตรจะไม่ไปไหนตอนกลางคืนเนื่องจากไกลจากอนุสาวรีย์ชัยฯ ถึง 14 กิโลเมตร ก็จะอยู่กันเฝ้าบางเขน แล้วนิสิตก็จะอยู่ในหอพักกันทั้งหมดเรียนกัน 5 ปี ปีที่ 5 ทำวิทยานิพนธ์ตามสาขาที่เราเรียนต่าง ๆ ท่านก็พยายามที่จะเอาวงของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไปเผยแพร่ดนตรีไทยด้วยการสนับสนุนของท่าน ศาสตราจารย์อินทรี จันทรสติธย์ ซึ่งเป็นอธิการบดีในสมัยนั้นและได้สร้างอาคารชมรมดนตรีให้ แต่ปัจจุบันได้ถูกรื้อไปแล้ว ตอนนั้นท่านอาจารย์ ดร.อุทิศได้บอกว่าหากเรามีที่ซ้อมดนตรี เก็บเครื่องดนตรี มีเวทีแสดงได้เองด้วยก็จะดี แต่เมื่อออกแบบมาแล้วก็ต้องใช้งบท่านศาสตราจารย์อินทรี ท่านจึงได้สร้างอาคาร 2 หลัง (ปัจจุบันรื้อแล้ว) หลังหนึ่งอยู่ที่สวนนอกบริเวณทางออกประตูวิภาวดี และมีของชมรมดนตรีโดยปัจจุบันเป็น

ร้านค้าสหกรณ์ ศาสตราจารย์อินทรีจึงพาท่าน ดร.อุทิศ ไปดูอาคารแล้วถามว่า ชอบมั๊ยอาคารนี้หากชอบจะทำตู้เก็บเครื่องดนตรี สร้างเวทีขึ้นมานิด ๆ หน่อย ๆ ก็พอจะได้ใช้มั๊ย ท่าน ดร.อุทิศ เห็นว่าพอใช้ได้ และทางมหาวิทยาลัยก็ยังไม่ค่อยจะมีงบประมาณอะไร อีกทั้งยังได้รับความกรุณาจาก ศาสตราจารย์อินทรี จันทรสถิตย์ จึงได้ตกลงทำอาคารหลังนี้ด้วยเนื้อที่กว้างขวางเป็นห้องเรียนได้แล้วยังได้สร้าง ฉากเวทีขึ้นมามากด้านหนึ่ง สร้างตู้เก็บเครื่องดนตรี และนั่นในปี นั้นที่เปิดอาคาร ชมรมคือปี พ.ศ.2501 ท่านอาจารย์ ดร.อุทิศ ได้อ่านโครงการไหว้ครูเป็นปีแรกที่เปิดชมรมบรรยากาศคับคั่ง นักดนตรีมาจากหลายสถาบันมาร่วมบรรเลงถวายมือ อย่างเช่น กรมศิลปากร พร้อมทั้งครูผู้ใหญ่เช่น ครูประสิทธิ์ ถาวร ครูเฉียบ ฯลฯ ถือว่าเป็นชมรมที่มีความเป็นปึกแผ่น เมื่อท่านอาจารย์มีภารกิจมากขึ้นจึงหา อาจารย์มาช่วยสอน ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ อ.ฉลาก โพธิ์สามต้น เข้ามาสอน ครูอุดม อรุณรัตน์ เข้ามาสอนขอสามสาย ครูบุญยัง เกตุคง ก็เคยมาสอน เมื่อมาสอนแล้วการดูแลจะต่างกันไป (สุรพล จันทราปัติย์, สัมภาษณ์, 22 พฤษภาคม 2563)

พงษ์ ศิริโชค คุณมนู ไปสมบุญ คุณพิกุล บุญประเสริฐ คุณจุไรวรรณ แก้วกำเนิด เป็นต้น

สายศิษย์ของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางดนตรีจาก ท่านมีหลายคน เช่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ คุณประสพ สังข์ธรรม คุณประเดิมชัย แสงคู่วงศ์ คุณณัฐ

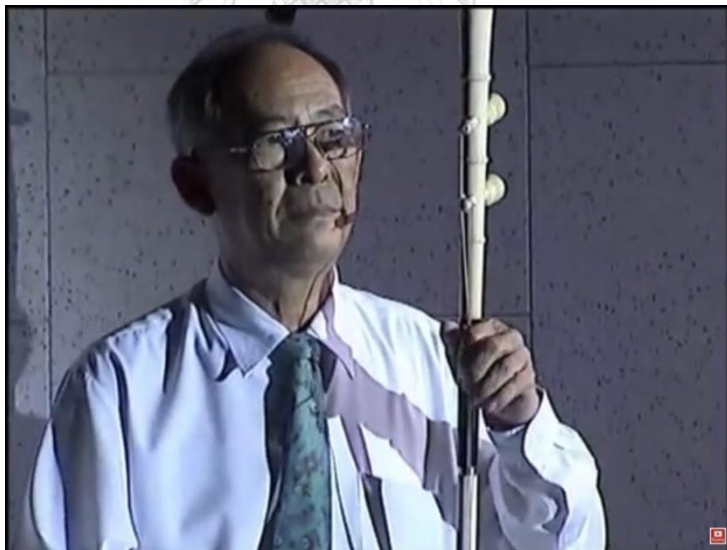
ภาพที่ 50 คณะศิษย์ของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ณ งานศพของคุณจุไรวรรณ แก้วกำเนิด

ที่มา: พีรพันธุ์ กาญจนโหดิตส์ บันทึกภาพ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563

ภาพที่ 51 คุณมนู โป้สมบุญ บรรเลงซอด้วงเพลงโหมโรงศรีเกษตรา

ที่มา: เทปบันทึกการแสดง 90 ปีชาตกาล ศ.ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์" วันเสาร์ที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2556

ภาพที่ 52 คุณณัฐพงษ์ ศิริโกศ บรรเลงซออู้เพลงเดี่ยวแขกมอญ สามชั้น

ที่มา: เทปบันทึกการแสดง 90 ปีชาตกาล ศ.ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์" วันเสาร์ที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2556

ภาพที่ 53 คุณประสพ สังข์ธรรมขับร้องเพลงตามองถ่าย

ที่มา: เทปบันทึกรายการ ดร.อุทิศ แนะดนตรีไทย

ภาพที่ 54 คุณประเดิมชัย แสงคู่วงศ์ผู้ขับร้องเพลงสวดแหวน เถา

ที่มา: เทปบันทึกรายการ ดร.อุทิศ แนะดนตรีไทย

ภาพที่ 55 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์บรรเลงเดี่ยวขิมเพลงลาวแพน

ที่มา: สังคีตสราญรมย์ครั้งที่ 28 รำลึกถึงศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2556

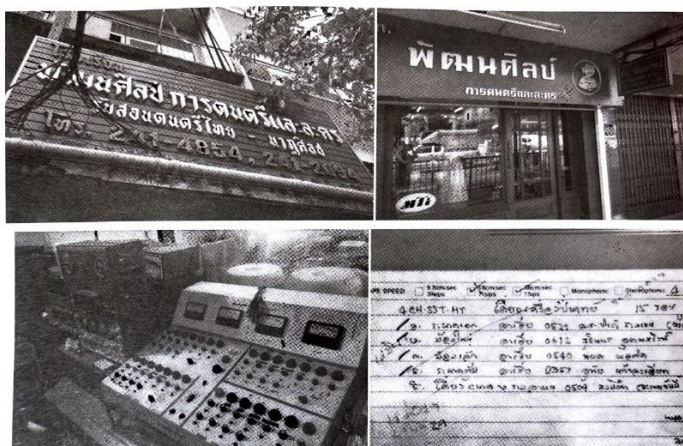
ภาพที่ 56 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์และคณะศิษย์เก่าชมรมดนตรีไทย
ควบคุมการบรรเลงและ

ขับร้องบทเพลงเนื้อเต็มในงานมหกรรมดนตรีไทยจังหวัดฉะเชิงเทรา

ที่มา: พีรพันธุ์ กาญจนโหดพิศ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562

3.4.3 การถ่ายทอดดนตรีไทยที่ร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร

การถ่ายทอดดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ที่ร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร ซึ่งนับได้ว่าเป็นโรงเรียนสอนพิเศษด้านดนตรีไทยซึ่งถูกจัดตั้งภายหลังที่ท่านลาออกจากราชการ เป้าหมายเพื่อสืบทอดงานดนตรีไทยให้คงอยู่ โดยร้านดังกล่าวตั้งอยู่ ณ 925 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 ก่อตั้งโดยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ สำหรับปณิธานของท่านที่ได้ก่อตั้งสถานที่แห่งนี้ขึ้นมาเพื่อส่งเสริมดนตรีไทยให้เยาวชนและผู้สนใจเข้ามาฝึกฝนศึกษาดนตรีไทยโดยมีลูกศิษย์และทายาทของท่านเข้ามาช่วยสอนที่โรงเรียนนี้หลายคน เช่น ศาสตราจารย์ ดร.อังศุมาลย์ จันทราปัติย์ (บุตรสาว) รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ (บุตรชาย) คุณมนู ไป่สมบุญ เป็นต้น ในช่วงนั้นอัตราค่าเรียนไม่แพง คุณณรงค์ นาคสวัสดิ์ได้เคยให้สัมภาษณ์บนเวทีสังคีตสราญรมย์ครั้งที่ 28 ว่าถึงศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เกี่ยวกับอัตราค่าเรียนในสมัยนั้นไว้ว่า “พัฒนศิลป์การดนตรีและละครถูกก่อตั้งโดยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ โดยมีปณิธานว่าจะส่งเสริมดนตรีไทยเพื่อให้เด็ก ๆ มาฝึกในอัตราค่าเรียนที่ถูกมาก ชั่วโมงละ 80-100 เท่านั้นโดยปัจจุบันยังเปิดสอนดนตรีไทยเหมือนเดิม” (ณรงค์ นาคสวัสดิ์, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2556)

ภาพที่ 57 ร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร เครื่องบันทึกเสียงและเทปบันทึกเสียง

ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

ที่มา: สุนิบัตร 90 ปี ชาตกาล ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, 2556: 79

ร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละครอำนวยการโดยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ท่านได้นำลูกศิษย์และทายาทของท่านเช่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ คุณมนู ไปสมบุญ ศาสตราจารย์ ดร.อังศุมาลย์ จันทราปัติย์ ดร.อังสนา นาคสวัสดิ์ มาช่วยในการสอนนักเรียนในสถาบันของท่าน ในส่วนตัวของท่านก็จะทำการปรับวงและได้นำลูกศิษย์ที่ศึกษา ณ พัฒนศิลป์การดนตรีและละครมาออกรายการโทรทัศน์ที่ท่านได้เป็นผู้ดำเนินรายการอยู่ ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างลูกศิษย์ที่เคยได้ศึกษา ณ พัฒนศิลป์การดนตรีและละคร เช่น ครูจักรี มงคล ครูวุฒิชัย จรุงกลิ่น ครูเพชร ธารีเพียร เป็นต้น

ภาพที่ 58 ครูจักรี มงคลบรรเลงเดี่ยวซอสามสายเพลงต้นเพลงฉิ่ง

ที่มา: งาน 90 ชาตกาล ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

ภาพที่ 59 ครูวุฒิชัย จรุงกลีนบรรเลงซอด้วงเพลงโยสลัมเถา

ที่มา: เทปบันทึกการแสดง 90 ปีชาตกาล ศ.ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์" วันเสาร์ที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2556

ภาพที่ 60 ครูเพชร ธารีเพียร บรรเลงเดี่ยวซิมเพลงแขกบูชายัญ

ที่มา: เทปบันทึกการแสดง จุฬาวาทิต ครั้งที่ 208 "สายสดับแบบฉบับครูวรายศ"

วันเสาร์ที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562

ภาพที่ 61 ครูวุฒิชัย จรุงกลิ่นและครูเพชร ธารีเพียร จัดตั้งคณะศิษย์นาควัสด์ 3 บรรเลงเพลงโยสลัม เถา
ที่มา: เทปบันทึกการแสดง 90 ปีชาตกาล ศ.ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์" วันเสาร์ที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2556

3.5 การสืบทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ในปัจจุบัน

ปัจจุบันลูกศิษย์ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้นำองค์ความรู้ต่าง ๆ ทางดนตรีต่าง ๆ ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เผยแพร่สู่คนรุ่นใหม่ที่สนใจศึกษาดนตรีไทย ร่วมกันสืบสานดนตรีไทยเป็นวิชาชีพ อีกทั้งยังเพื่อเป็นความรู้มาต่อยอดเติมเต็มจากองค์ความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว สานต่อเจตนารมณ์ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ในการเผยแพร่ดนตรีไทยในสถาบัน หน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น โรงเรียน มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานที่มีชมรมดนตรีไทย เป็นต้น หลังจากทีศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาค-สวัสดิ์ถึงแก่กรรมลง เจตนารมณ์ของท่านไม่ได้สูญหายตามท่านไป ลูกศิษย์ของท่านได้นำองค์ความรู้ทางดนตรีไทยของท่านมาเผยแพร่สู่สาธารณะตามวาระและโอกาสต่าง ๆ เพื่อให้คนรุ่นใหม่รู้จักดนตรีไทยเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างลูกศิษย์ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ที่ได้นำเอาองค์ความรู้มาที่ได้รับมาเผยแพร่การสานต่อเจตนารมณ์ของท่านต่อไปดังนี้

ครูจักรี มงคลได้นำองค์ความรู้ในการสีซอสามสายที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ให้กับลูกศิษย์ของท่านโดยได้นำแบบแผนการสีมาจากศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ทั้งท่าทางและกลวิธีต่าง ๆ ในการสีมาถ่ายทอดและปรับใช้ให้เหมาะสมกับลูกศิษย์และบทเพลงต่าง ๆ เช่น เพลงต้นเพลงฉิ่ง เข็ดนอก กราวโน เป็นต้น ปัจจุบันคุณครูจักรี มงคลมีลูกศิษย์ที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการสีซอสามสายจากท่านมากมาย แต่ละคนล้วนมีฝีมือและสามารถที่จะนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาถ่ายทอดให้กับประชาชนได้รับชม รับฟังและถ่ายทอดองค์ความรู้นั้นส่งต่อไปยังคนรุ่นหลังได้ นอกจากนี้ครูจักรี มงคลยังได้นำลูกศิษย์ของท่านไปเผยแพร่ดนตรีไทยในสถานที่ต่าง ๆ เช่น บรรเลงถวายมือในพิธีไหว้ครู งานแสดงดนตรีต่าง ๆ ที่ได้รับเชิญไปให้แสดง

ภาพที่ 62 ครูจักรี มงคลบรรเลงซอสามสายกับลูกศิษย์

ที่มา: วรุตม์ เอกอรุณ มอบให้ผู้วิจัย 8 เมษายน พ.ศ. 2563

นอกจากครูจักรี มงคลที่ได้นำองค์ความรู้ที่ได้รับมาไปถ่ายทอดให้กับคนรุ่นหลังแล้วผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ผู้ที่เป็นทั้งลูกศิษย์และบุตรเขยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้จากศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มาหลายด้าน ปัจจุบันท่านได้นำองค์ความรู้ทางดนตรีต่าง ๆ มาถ่ายทอดให้กับลูกศิษย์ที่ชมรมดนตรีไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และสาขาวิชาดนตรีไทย ภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รวมไปถึงผู้ที่สนใจจะศึกษาดนตรีไทย ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ดร.สุรพล จันทราปัติย์ได้นำบทเพลงต่าง ๆ เช่น เพลงเถา เพลงเดี่ยว เพลงเนื้อเต็ม มาเผยแพร่สู่สาธารณชน เพื่อเป็นสานต่อปณิธานและเจตนารมณ์ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ที่ได้ตั้งใจไว้ตั้งแต่มีชีวิตอยู่ นอกจากนี้ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ยังได้รวบรวมนักดนตรีไทยที่เคยบรรเลงดนตรีครั้งเมื่อสมัยที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ยังมีชีวิตอยู่มาบรรเลงบทเพลงของท่านให้กับคนรุ่นหลังและคนที่ชื่นชอบในผลงานของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ฟังผ่านช่องทางสื่ออื่น ๆ โดยได้นำบทเพลงเนื้อเต็ม เพลงเถา เพลงเดี่ยวต่าง ๆ ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มาบรรเลงบันทึกเทปไว้เพื่อลงสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เช่น ช่องทาง Youtube หรือ facebook เป็นต้น นอกจากนี้หากมีโอกาสก็จะนำบทเพลงของท่านมาจัดแสดงขึ้นเวทีเพื่อถ่ายทอดให้กับสาธารณชนได้รับฟังกันอย่างแพร่หลาย

ภาพที่ 63 นางสาวพรชา จุลินทรบรรเลงเพลงลาวแพนทางของ

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

ที่มา: นางสาวพรชา จุลินทร มอบให้ผู้วิจัย 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562

ภาพที่ 65 การบรรเลงดนตรีไทยโดยคณะศิษย์พัฒนศิลป์การดนตรีและละครในปัจจุบัน

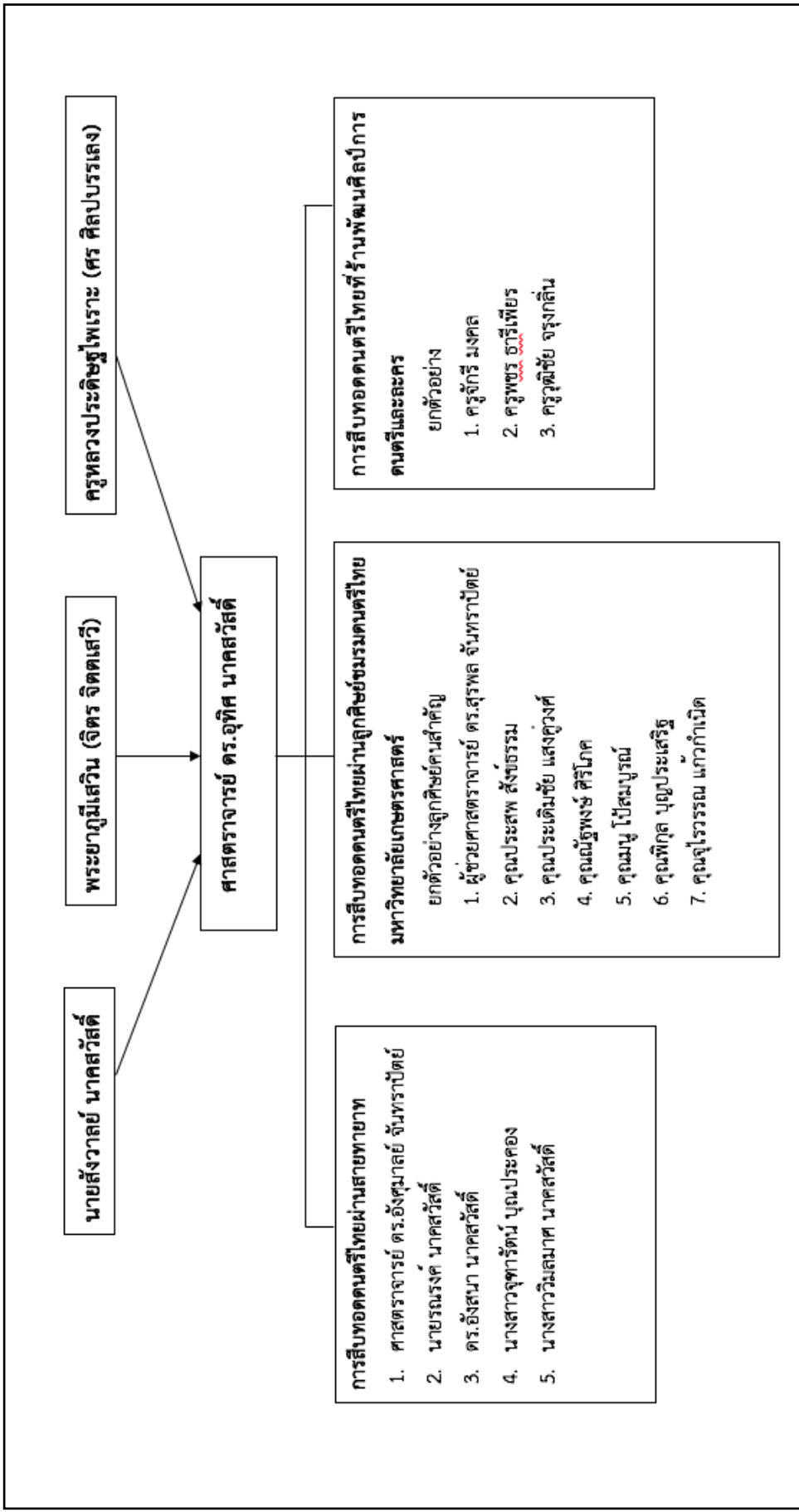
ที่มา: สังคีตสราญรมย์ครั้งที่ 28 รำลึกถึงศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2556

ภาพที่ 64 ผู้ศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปต์ย์ดำเนินรายการสังคีตสราญรมย์ครั้งที่ 28

ที่มา: สังคีตสราญรมย์ครั้งที่ 28 รำลึกถึงศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2556

ตั้งนั้นสามารถสรุปการสืบทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์เป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 สายการสืบทอดการสืบทอดดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

ที่มา: นายพีรพันธุ์ กาญจนโหดิตท์

3.6 สรุปท้ายบท

วิธีการถ่ายทอดและการสืบทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ผลการศึกษาพบว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มีบุคลิกที่เข้มงวดในการสอนเป็นอย่างมากแต่จะเข้มงวดมากเป็นพิเศษกับทายาทของตนเอง การสอนของท่านเป็นแบบตัวต่อตัวการถ่ายทอดบทเพลงของท่านใช้การศึกษาดนตรีไทยรูปแบบเดิมที่ต้องไปเรียนกับครูโดยใช้การต่อเพลงแบบปากต่อปากหรือนักดนตรีไทยเรียกการถ่ายทอดแบบนี้ว่า “มุขปาฐะ” ซึ่งเป็นลักษณะที่ครูในสมัยก่อนใช้เพื่อทำการถ่ายทอดบทเพลงให้กับลูกศิษย์ ไม่มีการแจกโน้ต โดยให้ลูกศิษย์เป็นผู้บันทึกโน้ตเอง แต่ในภายหลังท่านจึงยอมให้ลูกศิษย์บันทึกเสียงได้บ้าง การถ่ายทอดของท่านจะถ่ายทอดให้กับลูกศิษย์อย่างรวดเร็วและเน้นเรื่องกลวิธีในการบรรเลงต่าง ๆ ให้แม่นยำแล้วจึงถ่ายทอดต่อในวรรคต่อไป ผู้ที่จะได้รับการถ่ายทอดดนตรีไทยจากท่านต้องเป็นคนที่มีไหวพริบปฏิภาณและความจำดีในระดับหนึ่ง ท่านเป็นคนที่อารมณ์ร้อนโกรธง่ายแต่หายเร็ว หากการถ่ายทอดบทเพลงไม่ราบรื่นหรือลูกศิษย์คนใดไม่สามารถทำได้ท่านจะดุลูกศิษย์ของท่าน นอกจากนี้หากลูกศิษย์ไม่สามารถจำทางที่ได้รับการต่อมาก่อนหน้านั้นทางเพลงจะถูกเปลี่ยนไปจากของเดิมที่เคยได้รับการถ่ายทอดมาในครั้งก่อนหน้า การถ่ายทอดบทเพลงเดี่ยวของท่านจะเลือกกลวิธีในการบรรเลงในเหมาะสมกับฝีมือของผู้ที่ถูกถ่ายทอดให้ ดังนั้นในหนึ่งบทเพลงเดี่ยวที่ท่านถ่ายทอดให้กับลูกศิษย์ของท่านแต่ละคนจะได้รับทางบรรเลงที่แตกต่างกันออกไปตามความสามารถของลูกศิษย์คนนั้น ๆ

เอกลักษณ์ในการบรรเลงดนตรีของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะบรรเลงเพลงโดยมีท่าทางประกอบเพื่อสื่ออารมณ์ของเพลงนั้น ๆ โดยทุกตัวโน้ตที่ท่านได้บรรเลงออกมาจะออกมาอย่างมั่นใจ และชัดเจนโดยจะใช้กลวิธีหลากหลายอย่างในการบรรเลง เพื่อให้บทเพลงออกมาอย่างไร้พริ้วและสมบูรณ์ รูปแบบการบรรเลงของท่านจะโลดโผนสนุกสนานแต่ก็สามารถบรรเลงที่มีอารมณ์เพลงเศร้าได้อย่างดีเยี่ยมเช่นกัน

เอกลักษณ์ในการประพันธ์บทเพลงของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะมีความรวดเร็วโดยสามารถนำเสียงที่อยู่โดยรอบหรือสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ทำให้ท่านเกิดความคิดมาประพันธ์เป็นบทเพลงได้ด้วยเวลาอันรวดเร็วโดยท่านสามารถใช้หลักในการย่อขยายบทเพลงในใจของท่านเอง เพื่อประพันธ์เป็นเพลง เถา หรือนำเพลงสองชั้นที่มีอยู่ก่อนมาขยายและย่อให้เป็นเพลง เถา ได้ในเวลาอันสั้น การ

ประพันธ์ทางเดี่ยวของท่านก็จะคำนึงถึงฝีมือของผู้บรรเลงเพื่อให้เหมาะสมกับฝีมือของผู้บรรเลงทำให้เพลงเดี๋ยวนั้นออกมาไพเราะและผู้บรรเลงสามารถบรรเลงอย่างเต็มที่

การสืบทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์สามารถแบ่งออกได้เป็นสามสายด้วยกันได้แก่สายทายาท สายชมรมดนตรีไทยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สายพัฒนศิลป์การดนตรีและละครโดยการเรียนการสอนในพัฒนศิลป์การดนตรีและละครจะมีลูกศิษย์ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มาเป็นผู้ช่วยสอนโดยมีการเก็บอัตราค่าเล่าเรียนที่ 80-100 บาทต่อคน ท่านได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางดนตรีต่าง ๆ ให้กับทายาทและลูกศิษย์ของท่านไว้หลายอย่างเพื่อใช้ในการเผยแพร่องค์ความรู้ทางดนตรีของท่าน เช่น ในรายการ ดร.อุทิศแนะนำดนตรีไทย หรืองานบรรเลงแนะนำดนตรีไทยตามสถานที่ต่าง ๆ ที่ท่านได้รับเชิญไปบรรยาย เพื่อได้นำองค์ความรู้นั้นไปเผยแพร่ให้กับประชาชนหันมาสนใจดนตรีไทย รักชาติและรักความเป็นไทยตามเจตนารมณ์ของท่านที่ได้ตั้งไว้

ถึงแม้ว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะถึงแก่กรรมแล้วแต่ความรู้ความสามารถที่ท่านได้ถ่ายทอดไว้ให้กับลูกศิษย์และลูกหลานของท่านก็ยังคงอยู่บรรดาลูกศิษย์และลูกหลานของท่านได้สืบสานต่อเจตนารมณ์ของท่านโดยได้นำองค์ความรู้ทางดนตรีของท่านมาเผยแพร่ให้กับคนรุ่นใหม่ได้เข้าใจถึงศิลปวัฒนธรรมไทยและได้ศึกษางานแขนงนี้ เพื่อที่จะได้นำไปเผยแพร่ต่อยังคนรุ่นต่อไปไม่ให้สูญหาย

บทที่ 4

การถ่ายทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ผ่านสื่อโทรทัศน์

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้เริ่มเผยแพร่ดนตรีไทยผ่านสื่อโทรทัศน์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2502 โดยใช้ชื่อรายการว่า “นาฏดุริยางค์วิวัฒน์” ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 จากนั้นเปลี่ยนชื่อรายการมาเป็น “ดร. อุทิศ แนะนำดนตรีไทย” ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงรายการและสถานีใหม่หมดแล้ว จากการเก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยได้นำเทปบันทึกรายการ “ดร. อุทิศ แนะนำดนตรีไทย” ในช่วงปี พ.ศ. 2523 ที่ทำการคัดเลือกเทปของปีนี้มาทำการศึกษาเนื่องจากข้อมูลดี มีความสมบูรณ์มากที่สุด (เทปรายการอื่น ๆ ประสบปัญหาเปิดเสียงและภาพไม่ได้) ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกเทป 2 รายการของปี พ.ศ. 2523 เฉพาะที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เป็นผู้ดำเนินรายการมาใช้ศึกษา สำหรับการนำข้อมูล 2 รายการที่เก็บข้อมูลมาได้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ลักษณะของการถ่ายทอดดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ออกสู่สาธารณะในสมัยนั้น โดยการออกอากาศเป็นลักษณะรายการสด

เทปรายการออกอากาศสด ที่นำมาทำการศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ออกอากาศดังนี้

เทปที่ 1 ออกอากาศวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2523 รายการ 56 นาที

เทปที่ 2 ออกอากาศวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2523 รายการ 1 ชั่วโมง 4 นาที

ดังรายละเอียดการถอดข้อมูลรายการสดประกอบด้วยคำพูดและทำนองบทเพลงในรายการ
ดังนี้

เทพที่ 1 ออกอากาศวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2523 รายการ 56 นาที
(เกริ่นนำรายการ)

เริ่มต้นด้วยทำนองเพลงชมแสงจันทร์ ท่อน 1 บรรเลงโดยวงดนตรีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
บรรเลง จำนวน 1 นาที ทำนองดังนี้

--- ดั	--- ล	--- ซ	--- ม	----	--- ร	มรมด	-ร - ม
- ร - ร	--- ม	--- ซ	--- ล	--- รี่	--- ดั	--- ล	--- ซ
--- ดั	--- ล	--- ซ	--- ม	----	--- ร	มรมด	- ร - ม
- ซ - ซ	--- ล	- รี่ดั	- ซ - ม	----	ชลดั	มรี่ซั	- รี่ - ดั

เริ่มต้นด้วยทำนองเพลงชมแสงจันทร์ ท่อน 1 บรรเลงโดยวงดนตรีของ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บรรเลง จำนวน 1 นาที ทำนองดังนี้

เมื่อเพลงชมแสงจันทร์ท่อน 1 บรรเลงจบ ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ออกมา
กล่าวเปิดรายการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHUL

ภาพที่ 66 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ บรรยายเปิดรายการ “ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย”

ที่มา: เทปบันทึกรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย

สวัสดีครับ พบกันอีกครั้งหนึ่งในรายการ ดร.อุทิศ แนะนำคนตรีนะครับ ซึ่งบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ผู้ผลิตเบียร์และโซดาตราสิงห์ เป็นผู้ที่เอื้อเฟื้อจัดนำเสนอ พอเอ่ยชื่อว่า เบียร์ตราสิงห์และโซดาตราสิงห์ ทุกคนก็ตื๊ดนิ้วเปาะ อ้าวตืดทำไม ตืดหาอะไร ตืดก็เป็นที่ยอมรับรองว่าของเขายอดเยี่ยมดีจริงเบียร์สิงห์ของไทย ทว่าซ่าสดใสแล้วก็โซดาไทยตราสิงห์ ตืมลักนิกก็ชื่นจิตจริง ๆ นะครับ เบียร์สิงห์ของไทย ถ้าใสวิสกี้ก็ถึงใจแล้วก็โซดาไทยตราสิงห์ อร่อยและคุณภาพดีก็ต้องตราสิงห์ครับ อันนี้มีข้อยืนยันหลายข้อทีเดียว ครั้งหนึ่งเขามิงานเลี้ยงนะครับ คือมีการประชุมระหว่างประเทศที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นเจ้าภาพ แล้วก็มีการเลี้ยง farewell party เจ้าสุรพล เจ้าหน้อยของเราเนี่ย เวลานี้ไปอยู่อเมริกาก็มีความคิดพิสดาร แค่ว่าไปเอาเบียร์ยี่ห้อต่าง ๆ ของไทยเราเนี่ยนะครับ รวมทั้งของต่างประเทศที่มีขายอยู่ในประเทศไทยนะครับ เบียร์ตราสิงห์ตราอะไรต่ออะไรเอามาตั้งเป็น กอง ๆ ๆ ๆ ไป เลยทีเดียว แซ่เย็นเปียบไปหมด ใครใคร่กินตราอะไรก็เอาเลยทีเดียวล่ะครับ ปรากฏว่าเบียร์ตราสิงห์ขวดเกือบหมดเกลี้ยงครับ เต็มสองหน สามหน ก็หมดเกลี้ยงครับ ตราอื่น ๆ ก็หมดไปนิดหน่อย นี่เป็นที่พิสูจน์ได้อย่างดีว่า แม้แต่ชาวต่างประเทศนะครับ มาลิ้มรสเบียร์ตราสิงห์เข้าไป แหม่ ซักแก้วสองแก้วเท่านั้นล่ะครับ จะรู้เลยทีเดียว่าเบียร์ตราสิงห์นี้เลิศจริง ๆ ครับ แม้แต่เบียร์ในประเทศเค้าก็สู้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นจึงได้ดื่มหมดกันเป็น กอง ๆ ๆ ๆ ๆ ไปเลย เป็นเช่นนั้นจริง ๆ นะครับ

เอ้า ตอนนี่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จะทำการไหว้ครุฑุริยางค์นะครับ ในวันที่ 6 เดือนหน้าเนี่ยครับ คือว่าวันที่ 6 ตุลาคม อ้าว วันที่ 6 ธันวาคมเนี่ย หลังจากวันเฉลิมพระ-ชนมพรรษา 1 วันก็จะมีพิธีใหญ่เต็มขั้นนะครับ ก็พวกเด็ก ๆ มันก็หาเงินกันหน้าดำเลย (หัวเราะ) ก็ผมก็ไม่รู้จะทำยังไงนะฮะ ก็เหมือนเป็นลูกเป็นหลานก็ช่วยมันก็ช่วยให้มันมาออกอากาศ สองสามหนแล้วก็ช่วยหาลบออนเซอร์ช่วยหาอะไรต่ออะไรสารพัดช่วยเขียนหนังสือ สำหรับปีนี้นะฮะ หนังสือที่นำไปแจกในงานก็จะเป็นเรื่องตะโปนนะครับ เป็นทฤษฎีของตะโปนวิธีตีการตะโปนแล้วมีหน้าทับตะโปนอยู่ในนั้นเป็นจำนวนมาก

ทีเดียวยังจะมีเนื้อเพลงของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เข้าใจว่าเกือบครบทุกเพลงนะฮะ เพราะว่าเพลงเก่า อย่างเดี๋ยวก็น่าจะเข้าไปตั้ง 70 80 เพลงแล้วนะครับ เพลงเก่าที่เราออกอากาศกันในรายการแนะนำดนตรีเนี่ยนะฮะ ส่วนไอ้เพลงเนื้อเต็มเนี่ย โอ้ยมากมายน่าจะสัก 100 เห็นจะได้นะฮะ เยอะแยะก็พิมพ์รวมเป็นเล่มเข้าใจว่าไม่สมบูรณ์หรอก เพราะว่าผมก็นึกไม่ออกว่าแต่งอะไรไว้บ้าง มันมาก นึกไม่ได้นะครับ ก็แค่ว่าไปรวบรวมมาเท่าที่จะรวบรวมได้ก็เยอะ ทีนี้ในไหว้ครูปีต่าง ๆ มันก็มีหนังสือทุกปีแหละมันไหว้กันมา 10 ปีมันก็มี 10 เล่มนะครับ แล้วแต่ละเล่มเนี่ยมันก็มีคุณค่าครับ นะฮะ บางปีก็ว่าด้วยซอด้วง บางปีมันก็ว่าด้วยซออู้ บางปีมันก็ว่าด้วยจะเข้ บางปีก็ว่าด้วยโทน รำมะนา ว่ากันเป็นเรื่อง ๆ อธิบายกันโดยละเอียดถึงถ้วนพิสดารเชียว แล้วก็ถ้าใครไปร่วมพิธีไหว้ครูสำหรับปีนี้นะฮะ ก็จะได้หนังสือเรื่องตะโพน แต่ถ้าพ้นจากไหว้ครูแล้วก็จะมีการพิมพ์ศิลปการดนตรีและละครนะครับ ก็ไปหาซื้อได้ในราคาที่ไม่แพงนะฮะ

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เดินออกไปหยิบหนังสือ แล้วกลับมาพูดต่อดังนี้

นี่อย่างนี้เป็นตัวอย่างนะฮะ เนี่ยอย่างนี้เมื่อไหว้ครูเมื่อคราวที่แล้วนะฮะ นี่เป็นเรื่องของซอสามสายทั้งเรื่องเลยครับ ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ คั้นชงคั้นชกอะไรต่ออะไรต่าง ๆ มีอยู่ในนี้ครบถ้วนหมดเลยทีเดียวนะ อันนี้ก็มีเรื่องของกรมดนตรีอยู่เรื่องหนึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจครับ คือว่าอะไร ๆ ก็เป็นของต่างประเทศทั้งหมดหรือ? พอใครเห็นว่าอะไรชื่อเหมือนต่างประเทศหน่อยก็หาว่าเป็นของต่างประเทศแล้ว ดนตรีอันนั้นก็มาจากแขก ดนตรีอันนี้ก็มาจากเขมรแล้วดูว่าคนไทยจะไม่มีปัญญาสร้างเครื่องดนตรีหรือยังงั้น อันนี้ก็เป็นข้อคิดที่ดีซึ่งก็ตรงกับผม ผมพูดอยู่เสมอ ๆ นะครับ เนี่ยอันนี้สำคัญมากครับคู่มือศิลปศึกษาว่าด้วยขลุ่ยนะครับ ขลุ่ยในนี้มีโน้ตเพลง 80 เพลงนะครับ มีวิธีเป่าขลุ่ยอย่างพิสดารเสียงคงเสียงควงบอกหมดไม่มีเหลือเลยเรามีโน้ตแถมอีก 80 เพลงนะครับ เล่มละ 25 บาท โถ่ คิดเพลงละบาทมันก็ 80 บาทแล้วนะครับ เอ้านี้ยังกะขลุ่ยนะครับ เข่าอังกฤษตั้งวงอังกฤษยังงั้น อังกฤษ 5 คู่ อังกฤษ 7 คู่ อังกฤษ 9 คู่ อังกฤษ 24 คู่ มีโน้ตเพลง 40 เพลงอยู่ในนี้ครับ เล่มละ 15 บาท ถูกเหลือเชื่ออีกเหมือนกันนะครับ อันนี้หลักและทฤษฎีดนตรีไทยอันนี้เป็นหนังสือเล่มเดียวในประเทศไทยนะครับ

หลักและทฤษฎีดนตรีไทย โดย ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ พิมพ์ครั้งที่ 5 แล้วครับ พิมพ์เท่าไร ๆ ก็ไม่พอนะครับ นี่พิมพ์กันมาตั้ง 20 กว่าปีและนะครับเวลานี้ก็กระจายไปทั่วประเทศเลยนะครับ ไอ้ที่มีภาพประกอบครบถ้วนมีย่อความเป็นภาษาอังกฤษด้วยนะครับ แล้วถามว่าทำไมจึงต้องย่อความเป็นภาษาอังกฤษ เพราะเหตุว่าชาวต่างประเทศเนี่ยเข้ามาในเมืองไทยเรามักชอบที่จะถามว่า เออดนตรีไทยเนี่ยเป็นยังไง ๆ ๆ เนี่ยถึงคนที่รู้ภาษาอังกฤษเนี่ย ก็ไม่อาจจะตอบได้เพราะมีศัพท์ทางเทคนิคนะครับ เพราะเราแปลศัพท์ทางเทคนิคนั้นไม่ออกเราอธิบายเขาไม่ได้นะครับ เพราะฉะนั้นใครจะเรียนด้านไหนมากก็ตาม ก่อนหน้าที่จะซื้อไว้เอาไปอ่านดูให้มันรู้เวลาชาวต่างประเทศมันถามเราจะอธิบายครบไปเลยนะครับ เพราะว่าศัพท์แสงทางดนตรีต่าง ๆ มันจะมีอยู่ใน abstract หรือในย่อความนั้นครบถ้วนนะครับ ไอ้เล่มนี้ก็จำเป็นครับ อันนี้ครับ อันนี้ปฏิบัตินะครับ ปฏิบัติดนตรีไทยว่าด้วยคู่มือฝึกเครื่องสายไทยในนี้มันจะมีข้อด้วง ซอฮู้ ซลู่ย ซิม จะเข้ โทนระฆังนา ครบเลยนะฮะในวงเครื่องสายซื้อไปเล่มเดียวเหมือนมีครูประจำบ้านครบเลยครับ อันนี้ไปหาซื้อได้ที่พัฒนศิลป์การดนตรีและละคร เลขที่ 925 ถนนสามเสน บางกระบือ นะครับแล้วต่อไปเราจะเอาไอ้หนังสือที่แจกประจำปีในงานไหว้ครูนะฮะมาจำหน่ายที่พัฒนศิลป์การดนตรี เพราะว่าอยู่เฉย ๆ เดียวให้คนโน้นไอ้คนที่เอาไปเล่มหายหมดครับ เอามาขายจะได้แจกความรู้ไปทั่ว ๆ จะได้มีประโยชน์นะครับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เอ้า วันนี้เราจะเริ่มกันด้วยเพลงโหมโรงเป็นโดยเฉพาะวงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วันนี้ก็เป็นวงใหญ่นะครับ แต่ว่าวันนี้เค้าเรียกว่าเปลี่ยน generation นะครับ คือว่าเมื่อก่อนรุ่นเก่า ๆ มันออกมันจบกันไปหมดแล้วนะครับ เพราะฉะนั้นอันนี้เป็นรุ่นที่ฝึกขึ้นมาใหม่นะครับ ก็เริ่มจะใช้ได้กำลังเริ่มจะใช้ได้นะฮะ เดี่ยวลองดูตีเพลงศรีเกษตรราญี่ดูก็จะรู้ นะครับ เพลงศรีเกษตรราญี่เป็นเพลงที่เลียนสำเนียงของเพลงธรรมชาติเพราะว่าตั้งใจจะให้มันเป็นเพลงโหมโรงสำหรับวงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์โดยเฉพาะก็แต่งมาจากเพลงเหาะนะครับ เพลงเหาะ สองชั้นหนะ

นอยทำนอง	---ดิง	-เน็ง-เต็ง	-เต็ง-เต็ง	-เต็ง-เต่ง	-เต้เลหรีด	-เต็ด-ดิง	เนงเนง-ดิ่ง	เน่งเน่ง-แต็ง
ทำนองเพลง	---ท	-ท-ท	-ร-ท	-ล-ช	--ฟมร	- ม - ช	ช ช - ล	ล ล - ท

นอยทำนอง	-ตูเรเร็ง	-เต่ง-เต็ง	-เต็ง-เต็ง	-เต่ง-เต่ง	-ถ่ง-เตเร็ง	-- ตูเรเร็ง	-เต็ง-เต่ง	-เต็ง-แต่ง
ทำนองเพลง	-ชลท	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ท	- ร - ช	-- ชลท	- ร - ท	- ล - ช

นอยทำนอง	- - - ดิง	-เนง-เนง	-เต็ง-เต็ง	-เต่ง-เต่ง	--ตูเลเร็ง	-เต่ง-แต็ง	-แต่ง - -	ตูเลเรง-แต็ง
ทำนองเพลง	- - - ช	- ช - ช	- ล - ช	- ม - ร	- - ดทล	- ท - ร	- ท - -	ดรม - ช

นอยทำนอง	- - ตูเลเรง	-เต็ง-เต็ง	-เต็ง-เต็ง	-เต็ง-แต่ง	-ถ่ง-เตเร็ง	-ตูเรเร็ง	-เต็ง-เต็ง	-เต็ง-แต่ง
ทำนองเพลง	- - ดรม	-ช-ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช	- - ชลท	- ร - ท	- ล - ช

แค่นี้ก่อนหนึ่งเนี่ยนะครับ พอเดี๋ยวมันเป็นศรีเกษตราเนี่ย มันจะอุ้ยบายาน
 เลยทีเดียวเลยนะครับ ฟังแล้วทำไมมันยาวครับ เพราะว่าจากไอ้เพลงเหาะสองชั้นเนี่ยนะ
 ครับยึดออกมาเป็นสามชั้นเสียทีหนึ่งก่อนนะครับยึดในใจนะครับ แล้วก็เอาเข้าไปอีกเท่า
 นะครับเป็นสี่ชั้นนะครับ ทีนี้ก็ไล่เสียงกระจิบกระจิบของนกในยามเช้าเนาะครับ มีลมพัด
 โยกเข้าเบาอ่อน ๆ อะไรพันอย่างนั้นกระจิบกระจิบกระจิบกระจิบ เสียงสายฝนมา
 เบา ๆ อะไรต่ออะไรนะฮะ ก็เป็นเพลงที่น่าฟังแต่เล่นยาก เพราะฉะนั้น ไอ้ตัวที่เข้ามา
 ใหม่ ๆ (หัวเราะ) มาถึงมาเจอเพลงศรีเกษตราเข้าก็ทำแยเหมือนกันนะครับ ใครก็บอกว่า
 มันถูกที่ไหนละ ถ้ามันถูกก็เรียกว่าศรีเกษตราเพลงศรีเกษตราเนาะครับ ถ้าศรีเกษตราไม่ได้
 หลอกครับมันต้องไปบวกอะไรเข้าเช่น ศรีเกษตราบวกกับบอภิบาลเป็นศรีเกษตราภิบาล ไอ้
 ศรีเกษตราเนี่ยไม่มีใครใช้กันหรอก (หัวเราะ) มันผิดศรีเกษตราศาลตราเฉย ๆ แต่ผมจะใช้
 มันก็ได้อีกมันเป็นวิสามัญนามเราก็ไม่ต้องไปแปลมันนะครับ มันเป็นวิสามัญนามสมมุติว่า

ผมจะซื้อลูกชายว่านายสปอร์ต สปอร์ตจะแปลว่าอะไรก็ช่างมันเป็น *proper noun*
 วิสามัญนามก็เรียกมันว่าไฮเปอร์ตๆ ก็หมดเรื่องงั้นนายสปอร์ต (หัวเราะ) ก็นี้เหมือนกัน
 ก็จะเรียกว่าศรีเกษตรามันผิดก็ช่างมันมันโก้ดีนะครับ อ่าวทีนี้ เมื่อทำเป็นสี่ชั้นแล้วนะ
 ครับ ไฮ้หน้าทับกลองมันก็ต้องเป็นสี่ชั้นด้วยนะครับ ทีนี้หน้าทับกลองสามชั้นมัน

--- ดิง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	--- ฉะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ
- ดิง-ดิง	- ทังดิงทัง	- ทัง-ดิง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ดิง-ทัง	- ดิง - ดิง	- ทัง - ดิง	- ดิง - ทัง

มัน 8 bar นะครับ พอเป็นศรีเกษตรรา 4 ชั้น ๆ มันต้อง 16 bar เราก็นี่ต้องจัด
 มันลำดับปรับปรุงใหม่ให้ฟังเข้าท่านะครับ เพราะมันต่างกันตั้งเข้าไป 8 bar นะครับ

- ดิง - ดิง	- ทังดิงทัง	ดิงทัง-ดิง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	----	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	----
- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	----	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	----
- ทัง - ดิง	- โจ๊ะ - ดิง	- ทัง - ดิง	- ดิง - ทัง	-- ดิง ดิง	- ทังดิงทัง	ดิงทัง-ดิง	- โจ๊ะ - จ๊ะ
-- ดิงทัง	ดิงทังดิงทัง	ดิงทัง - ดิง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ดิง - ทัง	- ดิง - ดิง	- ทัง - ดิง	- ดิง - ทัง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

เป็น 16 bar ด้วยกันนะครับ ทีนี้หน้าทับมันยาวถึง 16 bar เนี่ย ไอ้เพลง
 แต่ละประโยคที่มันจะเข้ามาใน 16 bar เนี่ยนะครับ มันเป็นของที่จัดยากยิ่งเรา
 จะต้องให้กระจุ๊บกระจุ๊บเข้ากับสำเนียงเสียงธรรมชาติอะไรของในทางด้านเกษตร
 ด้วยนะครับและให้มันเข้ากับ

หน้าทับ	- ทัง - ดิง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ
ดร อุทิศ นอยทำนอง	-- น้อย นอย	-- นอย หน้อย	-- น้อย นอย	-- นอย นอย
โน้ตเพลง	-- ด ล	-- ช ม	-- ล ช	-- ม ร

ให้มันเข้ากับไอ้ตรงนี้พอดีเชียว เพราะฉะนั้นพอใครฟังแล้วก็บอกว่า แหม
เสียงกลองนี้เพราะที่เดียวเชียวเพราะหน้าทับมันดี เอ้า ไอ้สองคนนั้นลองตีกลองสี่ชั้นสิ

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ให้นิสิตในวงตีกลองหน้าทับปรบไก่อ สี่ชั้น

- ตึง - ตึง	- ทังตึงทัง	ตึงทัง - ตึง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	----	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	----
- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	----	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	----

อ่าวแหละหมดตำนาน

- ทัง - ตึง	- โจ๊ะ - ตึง	- ทัง - ตึง	- ตึง - ทัง	-- ตึง ตึง	- ทังตึงทัง	ตึงทัง-ตึง	- โจ๊ะ - จ๊ะ
-- ตึงทัง	ตึงทังตึงทัง	ตึงทัง - ตึง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ตึง - ทัง	- ตึง - ตึง	- ทัง - ตึง	- ตึง - ทัง

อ่า อร่อยใช้ได้ความจริงมันก็ดีพอฟังครบแต่พอบอกให้มันเริ่มตีก็งง (หัวเราะ)
อย่างงี้ถ้าเอาไปแนะนำดนตรีก็ปรับกับมันพักนึงนะครับ ไม่งั้นถ้าบอกให้ตีอะไรต่ออะไรมัน
งง เอ้า ทีนี้เราขึ้นเพลงมาเลยที่เดียวฟังมันจะเข้ากับกลองที่ผมให้ตีเมื่อตะกี้เข้ากันอย่าง
สนิทสนมเลยที่เดียว เอ้า ขึ้นมาเร็วซอด้าง

เมื่อศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ พุดส่งการแสดงให้กับนิสิตวง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้เริ่มบรรเลงเพลงโหมโรงศรีเกษตรรา¹ โดยมีซอด้างเป็นเครื่องนำใน
การขึ้นเพลงดังภาพและทำนองเพลงต่อไปนี้

¹ ประวัติเพลงโหมโรงศรีเกษตรรา ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ประพันธ์เพลงโหมโรงศรีเกษตรราไว้เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2516 ใช้หน้า
ทับหน้าทับปรบไก่อ อัตราสี่ชั้น โดยประดิษฐ์หน้าทับขึ้นมาใหม่ด้วย ศาสตราจารย์ ดร.อังศุมาลย์ จันทราปัติย์ (บุตรสาวของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาค
สวัสดิ์) ได้กล่าวถึงเพลงโหมโรงศรีเกษตรราไว้ว่า

(เหลือม-กระซิบ)

	- - - ช	- ล - ต	- - - ม	- ช - ล	- - - ร	- ม - ช	- - - ด	- ร - ม
	(ตั้งขึ้น)							
(เหลือม)	- - - ล	- ด - ร	- - - ช	- ล - ด	ท ล ช ล	ท ด ร ม	หยุด	
	ด ร ม ช	ร ม ช ล	ด ร ม ร	ด ล ช ม	ร ด ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด
	- - ม ช	- - ม ช	- - ม ช	ม ล ม ช	- - ม ช	ม ล ม ช	ม ล ม ช	ล ร ี ล ต
	- - ล ต	- - ล ต	- - ล ต	ล ร ี ล ต	- - ล ต	ล ร ี ล ต	ล ร ี ล ต	ม ล ม ช
(ลื่อ)	ช ม - -	ช ร - -	ม ด - -	ร ล - -	ม ร - -	ม ด - -	ร ล - -	ด ช - -
(ลื่อ)	ร ม พ ช	ล ช พ ม	ร ด ร ม	ร ม พ ช	ล ช ด ล	ช ม ล ช	ร ม ช ล	ด ช ล ด
	ต ช - -	ต ล - -	ต ม - -	ล ช - -	ล ร - -	ช ม - -	ช ด - -	ม ร - -
	ต ล - -	ช ม - -	ล ช - -	ม ร - -	ช ม - -	ร ด - -	ม ร - -	ด ล - -
	ช ม ช ช	ช ล ช ช	ม ร ด ล	ด ม ร ด	ท ช ล ท	ด ล ท ด	ร ท ด ร	ม ด ร ม
	ด ร ม ช	ร ม ช ล	ด ร ม ร	ด ล ช ม	ล ด ช ล	ด ร ม ช	ม ร ด ร	ม ช - ด

ท่อน 2

	- - - -	- - - ด	ด ด ด ด	- ด - ด	- ช ื - ช ื	- - - ม	- - - ร	- - - ท
(ลื่อ)	- - ล ท	ร ม ร ล	- - - -	- - - -	ท ล ช ล	- ท - ร	- - - -	- - - -
	- ล - -	- ท - -	- ร - -	- ม - -	- ช - -	- ม - -	- ร - -	- ท - -
(ลื่อ)	ร ม ร ท	ร ท ล ช	ท ล ช ล	ท ล ร ท	ล ท ร ม	ช ม ร ท	ม ร ท ล	ร ท ล ช
(เหลือม)	- ล - -	ท ล - -	- ท - -	ร ท - -	- ร - -	ม ร - -	- ม - -	ช ม - -
	- - - ช	- ล - ท	- - - ล	- ท - ร	- - - ท	- ร - ม	- - - ร	- ม - ช
	ตัด							
	- - ล ช	ล ช ล ม	ช ม ช ร	ม ร ม ท	- - ม ร	ม ร ม ท	ร ท ร ล	ท ล ท ช
	ตัด							
(เหลือม)	ร ม พ ช	ล ช พ ม	ร ด ร ม	ร ม พ ช	ล ช ด ล	ช ม ล ช	ร ม ช ล	ด ช ล ด
(ลื่อ)	- - - ต	- ต - ล	- - - ช	- ช - ม	- - - ช	- ช - ม	- - - ร	- ร - ด
	ต ล - -	ช ม - -	ช ม - -	ร ด - -	ช ม ช ร	ม ด ร ล	ม ร ม ด	ร ล ด ช
	ร ม พ ช	ล ช พ ม	ร ด ร ม	ร ม พ ช	ล ช ด ล	ช ม ล ช	ร ม ช ล	ด ช ล ด

(ล้อ)

- - - -	- - - ด	ด ด ด ด	- ด - ด	ร ด ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด
ด ี ล - -	ช ม - -	ล ช - -	ม ร - -	ด ี ล - -	ช ม - -	ล ช - -	ม ร - -
ช ม - -	ร ด - -	ม ร - -	ด ล - -	ด ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ม ร ด ล
ช ม ช ช	ช ล ช ช	ม ร ด ล	ด ม ร ด	ท ช ล ท	ด ล ท ด	ร ท ด ร	ม ด ร ม
ด ร ม ช	ร ม ช ล	ด ร ม ร	ด ล ช ม	ล ี ด ช ล	ด ร ม ช	ม ร ด ร	ม ช - ด

หลังกลับต้นแล้วลงลูกหมุดดังนี้

กลับต้น

เหลื่อม
ทอด

ร ด ม ร	ด ท ล ช	ท ล ช ล	ท ด ร ด	ท ช ล ท	ด ล ท ด	ร ท ด ร	ม ด ร ม
ด ด ด ด	- ร - ร	ม ม ม ม	- ช - ช	ล ล ล ล	- ท - ท	ด ี ด ี ด ี	- ร ี - ร ี
ร ี ด ท ล	ช ร - -	ร ช ล ท	ด ร - -	ม ด ร ม	ฟ ช - -	ร ช ล ท	ด ร ี - -
ร ี ม ร ท	- ล - ร ี	- - - ท	- - - ล	- - - ช	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร

(โน้ตทำนองเพลงได้รับความเอื้อเฟื้อจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ วันที่

20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562)

ภาพที่ 67 วงดนตรีไทยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บรรเลงเพลงโหมโรงศรีเกษตรรา

ที่มา: เทปบันทึกรายการ ดร.อุทิศ แนะดนตรีไทย

เมื่อจบเพลงโหมโรงศรีเกษตรราแล้ว ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้เข้ามาดำเนินรายการต่อโดยการกล่าวชื่นชมนิสิตที่บรรเลงว่า

อ่า จบไปนะครับเพลงศรีเกษตรราแนวกำลังดีครับเพราะว่าเมื่อเรายังไม่ชำนาญนะครับ ฟังจะปรับปรุงกันขึ้นมาใหม่ๆ อย่าไปเล่นปรี๊ดปรี๊ด ถ้าไปเล่นปรี๊ดปรี๊ดถ้ามันตกหล่นแล้วมันก็จะไม่น่าฟังนะครับ หรือไปเล่นยี่ตยาดเกินเหตุไอ้เสียงกระจับกระจับอะไรต่ออะไรต่าง ๆ ที่มันล้อเลียนธรรมชาติเนี่ยก็จะไม่ออกนะครับ แนวเนี่ยนะครับถ้าว่ามันเร็วอีกสักนิดได้ปรับก็จะได้ดีขึ้นมา ค่อย ๆ ว่ากันไปทีละน้อย มีคนต่อว่าว่า แหม อาจารย์เนี่ยซ้ง ไอ้เอ็งก็อูกลพวกเกษตร เหลือเกินช่วยเหลือทุกสิ่งทุกอย่างแล้ววงอื่น ๆ คณะอื่น ๆ จะช่วยก็ไม่เอา ไอ้พวกนี้มันลูกผมนิครับ ผมสร้างอะไรไว้ให้มันทุกอย่างนะ เครื่องดนตรีเครื่องดนตรีสร้างลึงคิตศาลาไว้ให้เพื่อให้มันทำรอก แล้วทำริยงเวลานี้ (ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศหันไปถามนิสิต) ทำแล้วหรือ พรุ่งนี้จะไปดู พรุ่งนี้เย็น พอพรุ่งนี้เย็นก็จะขอเป็นกลางคืนก็แปลว่ายังไม่ได้ทำใช่ไหม พุดง่าย ๆ อ้อ นี ๆ เป็นกันแบบนี้เจ้าพวกนี้ มันซ้กรู้เสียแล้วครูต้องมาให้ดำลึงคิตทำที่มาให้ดำ ๆ แล้วก็ไม่ต้องไปอีกไอ้พวกเวรอย่างจริงจัง ๆ อุตุส่าห์สร้างไว้ให้เนี่ยดูลิเนี่ยลวดลายเนี่ย ๆ เหมือนธรรมดาละเมื่อไรลายพญานาคเนี่ยหัวพญานาคเนี่ยเนี่ย ๆ ๆ เดิมตรงนี้เขาเป็น อท เนี่ย ๆ อุทิศ นาคสวัสดิ์ อุตุส่าห์ยกลายเองเนี่ยเป็น มก. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ลายนาคสวัสดิ์ต้องตีให้ลมคักดีสมศรีเครื่องมันสวยงามเนี่ยสร้างไว้ตั้งสองชุด มีหมดทุกอย่างครับมโหรี

ภาพที่ 68 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ อธิบายลวดลายรางระนาดเอก

ที่มา: เทปบันทึกรายการ ดร.อุทิศ แนะดนตรีไทย

ปีพาทย์ อังกะลุง เครื่องสาย แคนวง แคนวงเวลานี้ศพมีบ้างมัย ศพยังหาไม่ เจอ(หัวเราะ) เลยคือเป่าไปเป่ามา ไอ้พวกนี้ไม่ได้ทำลายหรือครับพวกนี้รักษาเครื่องดี มอดครับมอดรับประทานเกลี้ยงเลยไม่มีเหลือ โอ้ยผมสร้างไว้ณะครับขนาดยาวตั้ง 4 เมตรยังมีเลยยาวจรดเพดานเลยครับเป็นแคนทุ้มเสียงนี้ บั้มๆ มอดรับประทานเกลี้ยง เลยก็ต้องโทษมัน มันไม่ดูคือว่าไม่มีใครเป่าครับ ไอ้ผมจะเที่ยวได้หัดให้มันทุกสิ่งทุกอย่าง ก็ไม่ไหวครับ ผมลาออกมาตั้ง 7 ปีแล้วนะครับ ก็ว่ากันไปตามเรื่อง ช่วยมันทำไปได้

เอ้า ทีนี้เพลงที่สองเป็น ตาม่องล่าย ไอ้ตาม่องล่ายก็ไม่ใช่อะไรหรือเขามีหนัง เรื่องตาม่องล่ายฉายช่องไหนก็ไม่รู้ ช่องนี้ช่องอะไรก็ไม่ทราบประมาณสัก 7-8 ปีมาแล้ว มั้งหนังเรื่องตาม่องล่ายเขาก็มาขอให้เราทำเพลง subtitle นะครับ ก็เลยทำไปให้เขาก็ใช้ อยู่จนหมดเรื่องตาม่องล่ายนั้นไป ไอ้เจ้าจ๊อบเห็นดีมันก็เลยเอามาร้อง อะเอ้าสะก่อนเลย เชี่ยวตาม่องล่ายนะ เอ้าขึ้นมา

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้พุดนำเสนอให้นิติบรรเลงเพลงตาม่องล่ายซึ่งเป็นเพลงเนื้อ เต็ม ดั่งเนื้อร้องและทำนองต่อไปนี้

CHULALONGKORN UNIVERSITY

เนื้อร้อง

จะขอกล่าวเรื่องเมืองศรี	แต่โบราณนานหลายปีมีสองตายาย
แกมี ลูกสาวๆ งามเหลือหลาย	ทั้งสองคนตายายสุดแสน เสน่หา
ชื่อว่างามโดยสุดสาวท	เจ้างามเหลือเหนือธรรมชาติผุดผาดทั้งกายา
ยังมีเจ้าลาย กับเจ้ากรุงจีน	คุณทั้งสองปองถวิลยุพินกานดา
ฝ่ายยายรำพึงผู้มารดร	ยกบังอรให้เจ้าลาย ด้วยใจหรรษา

ภาพที่ 69 กลองชาตรีตีประกอบเพลง

ที่มา: เพียบันทึกรายการ ดร.อุทิศ แนะดนตรีไทย

เมื่อจบเพลงตาม่องล่ายแล้ว ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้พูดโฆษณาให้กับผู้สนับสนุนคือ บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ซึ่งเป็นผู้ผลิตเบียร์และโซดาตราสิงห์ นอกจากนี้ท่านยังได้พูดโฆษณาเครื่องดนตรีของร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร ซึ่งอำนวยการโดยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เจ้าของกิจการความว่า

เอ้า ก็จบไปนะครับเพลงตาม่องล่ายก็เป็นเพลงสำเนียงทางปักษ์ใต้ละครับ ก็เรื่องของตาม่องล่ายก็นั้นหนะจังหวัดประจวบละนะครับ นะฮะที่นี้ก็ได้ย้ออีกเพลง ออย่าลืมถ้าเบียร์และโซดาที่มีคุณค่าเหนือคำโฆษณาจริง ๆ ต้องเบียร์ตราสิงห์โซดาตราสิงห์นะครับ อร่อยคุณภาพดี ถ้าว่าเครื่องดนตรีที่มีคุณค่าเหนือราคาจริง ๆ ต้องพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร โดยการอำนวยการของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ตอนนี้จะเข้มีเยอะเลยนะครับ จะเข้ไม่ม่ค่าก็มีครับเสียงนี้ไปรง อะโให้เสียงนี้ลุดออกไปนอกวงเลยครับ มันดังวังเวงโอโโหระฆังทองเนี่ยมันดังไม่เท่าเลยที่เดียวครับ จะเข้มันดังเพราะกว่าครับ ขิมกระเป่าของเรานะครับถ้าเขาทำเทียมนะครับเราก็แถมตำราขิมของ ดร.อุทิศด้วยนะครับ ก็อย่าไปนึกว่าขิมของดร.อุทิศไม่ใช่ ถ้าขิมของดร.อุทิศสะพานขิมต้องเป็นกระตูกนะครับ นมขิมต้องเป็นกระตูกครับหน้าขิมต้องหนา 6 มิลลิเมตรนะครับ แล้วก็หลักขิมก็ต้องกลึง 3 หุนเป็นหกเหลี่ยม อย่างงั้นถ้าจะเป็นขิมของดร.อุทิศนะครับ ถ้าอย่างสะพานไม้ นมทำด้วยพลาสติกไม่ใช่ ๆ ถึงจะทำกระปงกระเป่าเหมือนก็ไม่ใช่นะ

ครับ อย่าไปเชื่อแล้วขิมมีชายที่พัฒนศิลป์การดนตรีที่บางกระบือเพียงที่เดียวที่อื่นไม่มี
 ชายครับรับประกัน เมื่อคราวที่แล้วเอามาตีกันเป็นหมู่คณะครับ พอรุ่งขึ้นปรากฏว่าไอโฮไป
 ซ็อกกันเกลี้ยงเลยครับ เรียบร้อยดีจัง ตอนนี้นำกำลังจะออกมาใหม่ณะฮะ รุ่น พ.1 กำลังจะ
 ออกมาตอนนี้เหลือ samsonite เหลืออยู่ 3 ตัวเท่านั้นเองนะครับ พรุ่งนี้เดี๋ยวตอนเย็นนี้
 ได้ยินแล้วก็ไปซ็อกกันสะให้หมดสะ 3 ตัว พรุ่งนี้รุ่นใหม่ออก ยังไม่ออก อีก 3-4 วันถึงจะ
 ออก

เอ้า ทีนี้เอาเพลงสนุกๆ เอามาคันก็จะเป็เพลงอะไรละ ข้าแต่ฯ

นอยทำนอง	----	--- นอย	----	-น้อต-นอย	----	-น้อต-นอย	-น้อต-นอย	-น้อต-นอย
โน้ตเพลง	----	--- ซ	----	- ล - ซ	----	- ล - ต	- ล - ซ	- ล - ซ

นอยทำนอง	----	--	-น้อต-น้อต	-น้อต-น้อย	----	----	-น้อต-น้อต	-น้อต-น้อย
โน้ตเพลง	----	---	- ซ - ต	- ร - ม	----	----	-ซ-ต	- ร - ม

นอยทำนอง	----	-น้อต-น้อต	-น้อต-น้อต	-น้อต-นอย	-ตอรอรอย	-น้อต-น้อย	-น้อต-น้อย	นอย-น้อย
โน้ตเพลง	----	-- ต ร	- ม - ร	- ต - ล	-- ต ร ม	- ซ - ล	- ต - ล	- ซ - ม

นอยทำนอง	-ตอรอรอย	-น้อต-น้อย	-น้อย-นอย	-น้อย-นอย
โน้ตเพลง	-- ต ร ม	- ซ - ล	- ร - ต	- ล - ซ

ไอ้เพลงข้าแต่ที่พี่พาทย์เขาออกทางเครื่องกันเนี่ยหละครับ ผมก็เอาเพลงข้าแต่ที่เขา
 ออกทางเครื่องเนี่ยเอามาใส่เนื้อร้องเข้าให้มันมันส์ ๆ นอย น้อย นอย น้อย นอย น้อต
 ทิง นอง นอย น้อต ทิง นอง นอง ปีกลองเร้าใจไม่เบาเร่งให้พวกเราเร้าความสนุก จะ

-- ตี ตี	-- ล ตี	-- ซ ล	-- ซ ล	ท ตี รี่ มี่	-- ตี รี่	-- ล ตี	----
- ซี่ - มี่	-- ตี รี่	มี่ รี่ ตี ล	-- ซ ม	- ซ - ล	- รี่ - ตี	- ล - ซ	----

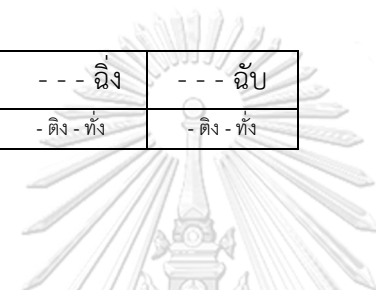
กลับต้น

ท่อนสร้อยใช้หน้าทับปรบไถ่ ชั้นเดียว

- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ
- - -	ติงทั้ง - ติง	- ติง - ทั้ง	ติงทั้ง - ติง

ท่อนเนื้อร้องใช้หน้าทับดาว สองชั้น

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- ติง-ไละ	- ติง - ติง	- ติง - ทั้ง	- ติง - ทั้ง

ภาพที่ 70 คุณประสพ สังฆธรรม ร้องเพลงช้าแต่กับนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่มา: เทปบันทึกรายการ ดร.อุทิศ นະดนตรีไทย

ภาพที่ 71 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ บรรยายเพลงช้าแต่

ที่มา: เทปบันทึกรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย

เมื่อเพลงช้าแต่จบลง ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้กลับมาดำเนินรายการต่อ โดยกล่าวชื่นชมการร้องเพลงของลูกศิษย์แบบขบขัน พร้อมให้คำแนะนำสำหรับการร้องเพลงแบบสนุกสนาน

อ่า ก็สนุกดี (หัวเราะ) ไอ้จู้บมันก็รำอะไรของมันมันส์ดี ไอ้ผู้ชายอีกคนนึงก็เจ้าโด่งก็รู้สึกวาก็ซึกมีการเคลื่อนไหวบ้างนะครับไม่ถึงกับฝืดิบไม่ถึงกับไม่เสียบผืนะรู้สึกเริ่มจะเป็นฝืดิบเริ่มมีการเคลื่อนที่ (หัวเราะ) แต่ว่าเคลื่อนไม่มากนะจะไปทำนี่ (หัวเราะ) ไกลไปในทางฝืดิบอีกหน่อยมันก็ดีของมันที่ไปเอง แม้ในการจะหัดให้คนให้มันมีอารมณ์เนียนะมันหัดยากจริง ๆ แต่ถ้าหากว่าเวลามันทะเล่ของมันเป็นเองนะ หุย อย่าบอกใครเขี้ยวแหม่ พอเวลาจับเข้าระบบเนี่ยไม่รู้เป็นยังไงมันใจยากจริงเขี้ยวไอ้พวกคน แหม่กับเพื่อนอย่างเงี้ยเสียเท่าฟ้าหน้าเท่ากลองมาเลย พอให้จับร้องเพลงก็ร้องแบบจะตายเอง เอ้อ เอยมันจะตายเอามันไม่คึกมันต้อง นอย น้อย นอย น้อย นอย เออ พอเราคึกข้างกลองก็คึกก่อนเองอะใช่มั๊ย คนดูที่บ้านก็คึกตามเวลาเล่นอย่างเงี้ยมันจะสนุกไม่สนุกไม่ต้องไปดูใครหรอกดูข้างกลองว่ามันหัวเราะรีเปล่า ถ้าน้ำบู๊ ๆ ก็ไม่ต้องห่วงที่บ้านก็ดูเหมือนกันนะฮะ

อ้าว เมื่อตะกั๊นนี้ผ่านเบา ๆ นี้ผ่านเป็นเพลง ๆ ทีนี้เอาเศร้า ๆ นะครับ เพลงครุ่นคำนึง เถา ครับเพลงนี้เป็นเพลงที่เล่นยากเพราะว่าทางเครื่องผมเนี่ยมีการเปลี่ยนตัว เห็น

มะ เสียงคึกครื้นมาข้างหลัง มีการเปลี่ยนตัวขอเวลานอก เบอร์ 11 เบอร์ 11 ขาหักไป แล้วครับมีการเปลี่ยนตัว เจ้าพวกนี้เก่งมากครับ มันหัดเพลงเดี่ยวถ้ามี 4 เพลงมันขอหัด เพลงเดี่ยว ถ้ามี 4 ก็เพลงก็จะขอหัด 4 คน (หัวเราะ) หมดเพลงที่ 1 ออกไปคนนี่เข้าไป เพลงที่ 2 ออกไปคนนี่เข้าไป เพลงที่ 3 ออกไปคนนี่เข้าไป ดินะที่มีมากตัวนะถ้ามีน้อย ตัวก็คงแย่

จะเป็นเพลงครุ่นคำนึงนะครับ ครุ่นคำนึงถึงความผิดหวังของคนเราตามประสา ของคนที่ยังมีกิเลส ยังตัดอะไรไม่ขาด แต่ธรรมดาเพลงไทยเรานี้ก็เอามาจากสองชั้นนะ ครับแต่เพลงนี้แต่งขึ้นทั้งเถาเลยทีเดียวแต่งขึ้นใหม่นะครับ แต่ว่าสองชั้นนี้เอาทำความเข้าใจ มาจากเพลงขวนเคล้านะครับ ไอ้เพลงขวนเคล้านั้นลำเนียงลาวเอามาทำให้เป็นลำเนียง มอญนะครับ เพราะฉะนั้นมันก็จะออกมามีมอญปนลาวนิด ๆ ออกทางเครื่องบางตอนเป็น มอญ บางตอนเป็นลาวครับ นำฟังทางเครื่องยากนะครับต้องนับจังหวะกันทีเดียวนี่ก็เป็น การทดลองว่ามันจะสามารถทำได้แบบเนียนติ่มยี่เพราะทางเครื่องเนี่ยมัน 6 มันมีลูกหมด แต่เป็นลูกหมดเถา มันอยู่ในจังหวะชั้นเดียวแต่ว่าลักษณะมันเป็นเถา มันตัดทอนกันไป เรื่อย ๆ แล้วก็ออกลาวแทรกนะครับทำให้เล่นยากทีเดียว อะเอาขึ้นมาเดี๋ยวนายจู้บจะ ร้อง ชลุ่มขึ้นมาเร็ว

(เมื่ออธิบายเสร็จ ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ จึงได้นำเสนอเข้าสู่บทเพลงครุ่น คำนึง เถา บรรเลงโดยวงดนตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขับร้องโดย คุณประสพ สังฆธรรม)

เนื้อเพลงครุ่นคำนึง เถา

สามชั้น ท่อน 1

อนิจจาเกิดมาช่างอาภัพ   ถ้าจะนับก็ไม่เห็นใครเป็นสอง

ตั้งแต่เล็กเรื่อยมาน้ำตานอง   ต้องเป็นรองคนอื่นเขารำไป

สามชั้น ท่อน 2

ตลอดชีวิตปิดทองที่หลังพระ   ใครเขาจะมองเห็นก็หาไม่
มีแต่ชอกช้ำระกำใจ   ยิ่งคิดไปก็ยิ่งเบื่อเหลือระอา

สองชั้น ท่อน 1

ทำอะไรได้ทุกอย่างช่างสามารถ   อนาคตเป็นผู้นำได้ทุกท่า
ทั้งขยันหมั่นเพียรเขียนตำรา   ไขปัญญานอกออกชื่อระบือกัน

สองชั้น ท่อน 2

งานวิจัยทำไว้มีใช้น้อย   เป็นโครงการเกือบร้อยน้อยหรือนั้น
เลื่องชื่อลือลั่นคนงงเงง   สารพันความดีที่ได้ทำ

ชั้นเดียว ท่อน 1

แต่อาภัพอัปภาคย์ยากเข็ญ   มิตรก็เป็นศัตรูดูน่าขำ
กลับกลอกหลอกเสียบคนริยา   หมายถึงทำเราได้ดีก็ทำเอา

ชั้นเดียว ท่อน 2

เถอะแล้วไปเราไซ้ไม่ถือโทษ   ตัดความโกรธเข้าหาพระละความเขลา
แต่ตัวท่านนั้นควรรู้อย่าดูเบา   เทียวทำเขาเหมือนเช่นนี้ไม่ตีเลย

ทำนองเพลงครุ่นคำนึง เภา³

ขึ้นนำ

เก็บขี้

ขลุ่ย/ออร์แกน

ฆ้องวงเล็ก/ซิม

รับฟัง

ท่อน 1

สามชั้น

- - - พ	- ซ - ท	พ ซ - ท	พซท-พซท	พซทตรทตร	ดซ้รตทตร	ดซ้พรดทตร	ดซ้พร - ร
- ร ี ด ท	ร ด ท ซ	ด ท ซ พ	ท ซ พ ร	ซ พ ร ด	พ ร ด ท	ร ด ท ล	ซ พ - พ
ซอด้วง				รับ			
- - - ท	- - - ซ	- - - พ	- - - ร	- - - ด	- - - ร	- - - พ	- - - ซ
ซอด้วง				รับ			
- ร - ร	- - - ด	- - - ท	- - - ซ	ร พ ซ ท	- ด - ร	พ ซ พ ร	- ด - ท

- - - -	- - - -	ด ี ล - ซ	- พ - ร	- - - พ	- ท - -	- ล ด ซ	ล ซ พ ร
- - - ร	พ ซ ท พ	- ซ - พ	- ท ด ร	- - - ด	- ท - -	- ล ด ซ	พ ร พ ซ
- - - -	- - - -	ร พ ซ ท	- ด - ร	- ม ร ซ	- ร - -	- ร - ม	ร ม พ ซ
- ร - ร	- - - ซ	- - - พ	- ร - -	ซ ล พ ซ	ร พ ด ร	ท ด ซ ท	- - - -
- ร - ร	- - - ซ	- ร ร ร	ซ ร - ซ	- - - -	ด ร พ ซ	ล ซ พ ร	ด ท - ด
- ร พ ด	ร ด ท ล	ร พ ซ ล	ซ ล ท ด	- ร ร ร	พ ร - ซ	- พ ซ ล	พ ซ ซ ซ
- - - -	ซ ซ ซ ซ	- - - -	ซ ี ซ ี ซ ี	- - - ล	ด ล ซ พ	ด ร พ ซ	พ ท ด ร
- - - -	ด ร พ ซ	ล พ ล ซ	- พ - ร	- - - พ	ร ด ท ด ร	พ ร ด ท	- ล - ซ

กลับต้น

ข

ทอดลงให้ร้องดังนี้

- ด - ด	- - - ร	ด ร พ ซ	ล พ - ซ
---------	---------	---------	---------

³ เพลงครุ่นคำนึง เภา ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ประพันธ์ทำนองเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2517 ใช้หน้าทับสองไม้

ท่อน 2 ซอด้วง ไม้	ด้วงนำ	ซ ซ ซ ซ	ด้วงนำ	ล ช ฟ ร	- - - -	ซ ฟ ร ด	ท ซ ฟ ท	- ด - ร	กลับต้น
	- - - ล	- - ฟ ซ	- - ร ฟ	- - ด ร	- - ท ด	- - ซ ท	- - ด ร	ด ท ล ซ	
	- - - -	- - - -	ร ฟ ซ ท	- ด - ร	- ม ร ซ	- ร - -	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	
	- - - -	- - - -	ด้ - ล - ซ	- ฟ - -	- ล - ซ	- ฟ - ร	ท ด ซ ท	- - - -	
	ร ร ร ร	ฟ ร - ซ	ร ร ร ร	ซ ร - ซ	- - - -	ด ร ฟ ซ	ล ช ฟ ร	ด ท - ด	
	- ร ฟ ด	ร ด ท ล	ซ ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	- ร ร ร	ฟ ร - ซ	ล ฟ ซ ล	ฟ ซ ซ ซ	
	ด้วงนำ	ซ ซ ซ ซ	ด้วงนำ	ซ ซ ซ ซ	- - ล ล	ด ล ซ ฟ	ด ร ฟ ซ	ฟ ท ด ร	
	- - - -	ด ร ฟ ซ	ล ฟ ล ซ	- ฟ - ร	- - ฟ ร	ด ท ด ร	ด ร ฟ ซ	ล ฟ - ซ	

สองชั้น

ท่อน 1	- - - -	- - - -	ท ซ ฟ ท	- ด - ร	- ด ร ด	ร ฟ - ร	ฟ ด - -	ร ด ท ซ	กลับต้น
	- - - -	- - - -	- ล - ซ	ฟ ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ช ฟ ร	- - - ด	ท ร ด ท	
	- - - -	- - - -	ด ร ฟ ซ	- ท - ด	- ร - ซ	ฟ ร - ด	- - - ท	ร ด ท ซ	
	- - - ซ	- ซ ซ ว	ท ด ท ซ	- ฟ - ร	- - ฟ ร	ด ท ด ร	ด ร ฟ ซ	ล ฟ - ซ	

ท่อน 2

- - ซ ซ	ล ฟ ซ ร	ฟ ร ด ท	- ด - ร	- - - -	- ท - ด	- ท ร ด	- ท ล ซ	กลับต้น
- - - -	- - - -	- ล - ซ	ฟ ร ฟ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ร	- - - ด	ท ร ด ท	
- ร - ซ	- ร - ซ	ล ช ฟ ร	ด ท - ด	- ร ฟ ด	ร ด ท ล	ซ ฟ ซ ล	ฟ ซ ซ ว	
- - - -	ด ร ฟ ซ	ล ฟ ล ซ	- ฟ - ร	- - ฟ ร	ด ท ด ร	ด ร ฟ ซ	ล ฟ - ซ	

ชั้นเดียว

ท่อน 1	- - - -	ฟ ท ด ร	- ฟ ท ด	ร ด ท ซ	- - ฟ ซ	ล ท ด ร	ด ร ท ด	ท ด ซ ท	กลับต้น
	- - - -	ฟ ท ด ร	- ฟ ท ด	ร ด ท ซ	- - ท ซ	ฟ ซ ท ร	- - ด ร	ฟ ซ ฟ ซ	

ท่อน 2

- - ช ช	ล ช ฟ ร	ฟ ร ด ท	ด ท ล ช	- - ฟ ช	ล ท ด ร	ด ร ท ด	ท ด ช ท
- ร - ช	- ร - ล	ช ฟ ม ร	ด ท ล ช	- ล ด ช	ล ช ฟ ร	ฟ ช ล ฟ	ช ล - ช

ลูกหมด

กลับต้น

(เถา) ของ
มโหรี

- - - -	ฟ ท ด ร	- ฟ ท ด	ร ด ท ช	- - ฟ ช	ล ท ด ร	ด ร ท ด	ท ด ช ท
- - - -	ฟ ท ด ร	- ฟ ท ด	ร ด ท ช	- - ด ร	ฟ ช ล ท	- - ฟ ช	ล ท ด ร

ตีรับกำกับจังหวะทุกห้องไม่มีหยุดจนจบลูกหมด

ระนาดเอกและฆ้องวงเล็ก

ระนาดเอกและซอด้วง

กรับและกลองคั้น

- ช - ช	- ร - ร	- ช ท ช	- ฟ ช ฟ	- ร ฟ ร	- ด ร ด	- ท ด ท	- ช ท ช
ฆ้องวงใหญ่และระนาดทุ้ม ซออู้				ระนาดเอกและซอด้วง			
- - ฟ ช	ล ท ด ร	ด ร ท ด	ท ด ช ท	- ร ฟ ร	- ด ร ด	- ท ด ท	- ช ท ช
ฆ้องวงใหญ่และระนาดทุ้ม ซออู้				เครื่องดำเนินทำนองหยุด ตีเฉพาะกรับและกลองคั้น			
- - ด ร	ฟ ช ล ท	ล ช ฟ ช	ล ท ด ร	- - โฉ๊ะ -	ติงทั้ง-ติง	ทั้งติง-ทั้ง	ติงทั้ง-ติง
- ทั้ง -	ติงทั้ง-ติง	ทั้งติง-ทั้ง	ติงทั้ง-ติง	- - กรับ	- - กรับ	- - กรับ	- - กรับ
- - โฉ๊ะ -	ติงทั้ง-ติง	ทั้งติง-ทั้ง	ติงทั้ง-ติง	- ทั้ง -	ติงทั้ง-ติง	ทั้งติง-ทั้ง	ติงทั้ง-ติง
- - - ร	ม ร ด ร	- - - ร	ม ร ด ร	- - - ร	ม ร ด ร	- - - ร	- - - ร
- - กรับ	- - กรับ	- - กรับ	- - กรับ	- - โฉ๊ะ	ติงทั้ง-ติง	- ติง - ทั้ง	ติงทั้ง-ติง

2
2

- - - ร	- - - ร	- - ฟ ร	ด ท ด ท	- - - ท	- - - ท	- - ร ด	ท ช ท ช
- - - ช	- - - ช	- - ด ท	ช ฟ ช ฟ	- - - ฟ	- - - ฟ	- - ท ช	ฟ ร ฟ ร
- - - ร	- - - ร	- - ด ร	ฟ ช ฟ ช	- - - ฟ	- - - ฟ	- - ร ฟ	ช ท ช ท
- - - ช	- - - ช	- - ฟ ช	ท ด ท ด	- - - ท	- - - ท	- - ฟ ท	ด ร ด ร
- - กรับ	- - กรับ	- - กรับ	- - กรับ	- - - ร	ม ร ด ร	- - - ร	- - - ร
- - กรับ	- - กรับ	- - กรับ	- - กรับ	- - ฟ ร	ด ท ด ท	- - ร ด	ท ช ท ช
- - ด ท	ช ฟ ช ฟ	- - ท ช	ฟ ร ฟ ร	- - ด ร	ฟ ช ฟ ช	- - ร ฟ	ช ท ช ท
- - ฟ ช	ท ด ท ด	- - ฟ ท	ด ร ด ร				

↑
ทั้งวง

- -	กรั๊	- -	กรั๊	- -	กรั๊	- -	กรั๊	- -	กรั๊	- -	กรั๊	-	จ๊	-	จ๊	-	ร	-	ร	-	ร
-----	------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	------	---	----	---	----	---	---	---	---	---	---

ก หมายถึง เครื่องดำเนินทำนองอื่น ๆ ยกเว้นระนาดเอกและฆ้องวงเล็ก

ข หมายถึง ระนาดเอกและฆ้องวงเล็ก

หน้าทับ

หน้าทับปรบไ้ สามชั้น

----	--- ฉิ่ง	----	--- ฉับ	----	--- ฉิ่ง	----	--- ฉับ
- ทัง- ดิง	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- โจ๊ะ- จ๊ะ	----	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- โจ๊ะ- จ๊ะ
- ดิง- ดิง	- ทังดิงทัง	ดิงทัง-ดิง	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- ดิง-ทัง	- ดิง- ดิง	- ทัง- ดริง	- ดิง- ทัง

หน้าทับปรบไ้ สองชั้น

--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ
- ทัง- ดิง	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- ดิง- ทัง	- ดิง- ดิง	- ทัง- ดริง	- ดิง- ทัง

หน้าทับปรบไ้ ชั้นเดียว

- ฉิ่ง- ฉับ	- ฉิ่ง- ฉับ	- ฉิ่ง- ฉับ	- ฉิ่ง- ฉับ
- - ดิง- ทัง	- ดิง- -	ดิงทัง- ดิง	- ทังดิงทัง

หน้าทับลาวสองชั้น ดีท่อนสุดท้าย

--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ
- ดิง-โจ๊ะ	- ดิง- ดิง	- - ดิง- ทัง	- ดิง- ทัง

(โน้ตทำนองเพลงได้รับความเอื้อเฟื้อจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562)

เมื่อจบเพลงครุ่นคำนึง เถา ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ออกมาชื่นชมนิสิตที่

บรรเลง

อ่า จบลงไปนะครับ เรียบร้อยดิ้นะแนวเนวดีทีเดียวเพลงนี้เป็นเพลงที่ครูรัก
 ของครูมากเพราะฉะนั้นถ้าเล่นได้ถูกใจก็เป็นอันว่าใช้ได้ มันเล่นยากนะครับนะ ลูกมวงลูก
 หมัดมันมีกลองมีอะไรต่ออะไรแทรกก็เห็นจะต้องยุติลง ก็ขอประกาศว่าในวันที่ 6
 ธันวาคมนี้ นะครับ วงดุริยางค์ไทยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็จะทำพิธีไหว้ครูดุริยางค์
 นะครับอันนี้ก็有一部分หนึ่งที่เราจะยกสπονเซอร์ให้ไปช่วยในงานเพราะมันใช้เงินหลาย
 หมื่นบาทเหลือเกินครับ มิใช่น้อยยิ่งสมัยนี้ของแพงเจอเครื่องสังเวทเข้าไปถึงก็แยะ ใ้อัเราก็ใน
 ฐานะที่เป็นครูบาอาจารย์มันก็เป็นเหมือนลูกสาวลูกชายของเรา ถึงแม้ว่าจะไม่ได้อยู่ใน
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แล้วแต่มันก็วิ่งมาทุกทีอะครับ ก็จำเป็นจะต้องช่วยมันให้
 เรียบร้อยไปนะครับ ในปีนี้เขาจะแจกหนังสือเรื่องตะโพนซึ่งผมเขียนทุกปีเขียนทั้งเล่ม
 เลยครับ แล้วก็จะมีเนื้อเพลงของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ โดยเฉพาะเพลงเถา
 ที่เราแต่งมาออกทีวี่อย่างเพลงเมื่อตะกั้้นี่นะฮะ 12 ภาษาชุดใหม่มีหมดเลยแล้วก็ก็มีเพลง
 เถาเนี่ยเกือบร้อยที่ออกมาทีวี่เนี่ยทั้งหมดเลยแล้วก็เพลงเนื้อเต็มจำนวนมหาศาล ไปที่ใน
 งานจะได้รับแจกเพราะหลังจากนั้นแล้วจะมีมาขายที่พัฒนศิลป์การดนตรีและละคร แล้ว
 ก็ผมได้สั่งให้เขาเอาหนังสือเล่มเก่า ๆ นะฮะ ปีก่อน ๆ เอาออกมาจำหน่ายด้วยเพื่อเป็น
 วิทยาทานให้แก่ท่านทั้งหลายที่ไปร่วมกันนะครับ ในเวลาเดียวกันก็เก็บเงินเข้าไป
 ช่วยงานไม่ใช่อะไรหรอกครับ เอาละครับสำหรับวันนี้ก็เห็นจำเป็นจะต้องลาไปก่อน
 สำหรับนักดนตรีทั้งหลายจะไปครอบหรือจะไปดูพิธีอันครบถ้วนสมบูรณ์เกี่ยวกับงานไหว้
 ครูที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็เชิญวันที่ 6 ธันวาคมแต่เช้าทีเดียวนะครับ 3 โมงต้องถึง
 แล้วนะครับ ต้องการเปียร์และโซดาที่มีคุณค่าเหนือคำโฆษณาจริง ๆ แล้วเรียกหาแต่
 เปียร์ตราสิงห์โซดาตราสิงห์ท่านจะไม่ผิดหวังนะครับ ถ้าเครื่องดนตรีไทยที่มีคุณค่าเหนือ
 คำโฆษณาต้องพัฒนศิลป์การดนตรีและละครในความอำนวยการของศาสตราจารย์ ดร
 อุทิศ นาคสวัสดิ์ อ่าสำหรับวันนี้ขอลาไปก่อน ใ้อัจริง ๆ ลืมไปเดือนหน้านี้จะขึ้นปีใหม่ ปี
 ใหม่นี้เรารายการเปลี่ยนแปลงนะครับ ใ้อัแนะดนตรีนี้จะอยู่ เสาร์ที่ 1 กับเสาร์ที่ 3 ของ
 เดือน เปลี่ยนเป็นเวลา 3 โมงเย็นถึง 4 โมงเย็นนะครับ สองเสาร์ด้วยกัน เสาร์ที่ 1 กับ
 เสาร์ที่ 3 แล้วจะแตกแยกไปอีกออกไปอีกสองรายการสำหรับดนตรีและนาฏศิลป์ครับคือ
 ว่าวันอังคารที่ 2 กับวันอังคารที่ 4 ของเดือนนะครับ ก็เวลาตั้งแต่ 5 โมงเย็น 5 โมงครึ่ง

อันนี้ญาติเรียนกันนะครับ ถ้าแนะนำดนตรีก็จะอยู่วันเสาร์นี้เฉพาะเสาร์ที่ 1 กับเสาร์ที่ 3 แต่ว่าเลื่อนไป 3 โมงเย็นถึง 4 โมง จึงประกาศมาให้ทราบล่วงหน้า ถ้าไม่ประกาศให้ทราบล่วงหน้าเปิดแล้วหาไม่เจอ โอ้ยบ่นกันกลุ่มแล้วก็จะได้โทรศัพท์มาต่อว่านี่จะประกาศไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะจำกันได้ดี สำหรับวันนี้ขอลาไปก่อนนะครับ สวัสดีครับ

ภาพที่ 72 คุณประสพ สังข์ธรรม ร้องเพลงครุ่นคำนึง

ที่มา: เทปบันทึกรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย

ภาพที่ 73 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ พุฒิปดรายการ ดร.อุทิศแนะนำดนตรีไทย

ที่มา: เทปบันทึกรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย

ผลการวิเคราะห์การถ่ายทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ผ่านสื่อโทรทัศน์ เทปที่ 1 ออกอากาศวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2523

จากข้อมูลที่น่าเสนอมาข้างต้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์รายละเอียด พบลักษณะการถ่ายทอดที่มีระบบ ระเบียบ แสดงถึงการลำดับทางความคิดอย่างดีเยี่ยมของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ มีการสอดแทรกเนื้อหาที่หลากหลายประเภทเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน กระชับ และให้ความสำคัญกับนักดนตรี ผู้ร่วมกิจกรรมครั้งนั้น ๆ และทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งวิธีการใช้ภาษาที่เรียบง่ายเหมือนคำพูด แทรกความสนุกสนานขบขัน ส่งผลให้ผู้ชมมีความเพลิดเพลิน ชวนติดตามรายการอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่พบ 10 ข้อดังนี้

1. เรื่องการคัดเลือกบทเพลงประเภทบังคับทาง ซึ่งไพเราะ ฟังไม่ยาก ดิฉันได้ง่าย มา เกริ่นเริ่มต้นรายการ

จากการศึกษาพบว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้กำหนดบทเพลงทำนองทางกรอ ลักษณะบังคับทาง ฟังไพเราะ เข้าใจง่าย สำหรับการออกอากาศเทปที่ 1 นี้และในทุกเทปที่ออกอากาศ ท่านได้เลือกเพลงชมแสงจันทร์ สามชั้น ท่อน 1 มาเป็นทำนองเกริ่นนำรายการหรือนำมาบรรเลงเปิดรายการ สำหรับประเด็นนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ อธิบายสนับสนุนความเห็นของผู้วิจัยว่า “เพลงชมแสงจันทร์ในช่วงต้นเพลง มีความไพเราะ กระชับและสามารถทอดลงได้อย่างไม่ยืดเยื้อจนเกินไป จึงได้นำเพลงนี้มาเป็นเพลงเปิดรายการทุกเทป” (สุรพล จันทราปัติย์, สัมภาษณ์, 21 มกราคม 2563)

สำหรับการใช้เพลงชมแสงจันทร์เป็นบทเพลงเปิดรายการถือว่าเป็นการสร้างจุดเด่นของรายการอย่างหนึ่งเมื่อผู้ชมหรือผู้ที่ติดตามรายการได้ยินเพลงนี้แล้วจะรู้ทันทีว่ารายการ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้เริ่มทำการออกอากาศแล้วเหมือนเป็นสัญญาณเตือนภายในเวลาประมาณ 1 นาทีว่ารายการได้เริ่มดำเนินรายการผู้ชมที่รอคอยอยู่ควรทำธุระส่วนตัวจัดเตรียมของรับประทานเพื่อรอดูหรือเตรียมเครื่องเขียนเพื่อจดบันทึกเป็นความรู้ในเทปรายการในวันนั้น เนื่องจากเป็นรายการสดและและไม่มีทำการออกอากาศซ้ำอีกศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จำเป็นต้องให้รายการมีจุดเด่นและเอกลักษณ์เพื่อให้ผู้ชมติดตามอย่างต่อเนื่อง

2. การให้ความสำคัญกับผู้สนับสนุนหลายครั้งต่อ 1 เทป

จากการศึกษาพบว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้พูดถึงผู้สนับสนุนหลายครั้งต่อการออกอากาศ 1 เทป คือเปียร์ตราสิงห์ในช่วงการเปิดรายการ ช่วงกลางรายการและช่วงปิดรายการเป็นจำนวน 3 ครั้ง ลักษณะการพูดมีทั้งการโฆษณาปกติและการเปรียบเทียบคุณภาพของสินค้า

การโฆษณาเปียร์และโซดาตราสิงห์ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างคำพูดและลักษณะการพูดมา 2 ลักษณะดังนี้

2.1 ลักษณะการพูดที่มีการเปรียบเทียบคุณภาพของสินค้าโดยการเล่าเรื่องราวที่เหตุการณ์จริงเกิดขึ้นจริงแสดงให้เห็นถึงข้อเท็จจริงให้เห็นถึงความอรร่อยในช่วงต้นรายการความว่า

อันนี้มีข้อยืนยันหลายข้อทีเดียว ครั้งหนึ่งเขามิงานเลี้ยงนะครับ คือมีการประชุมระหว่างประเทศที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นเจ้าภาพ แล้วก็มีการเลี้ยง farewell party เจ้าสุรพล เจ้าหน้อยของเราเนี่ย เวลานี้ไปอยู่อเมริกาก็มีความคิดพิสดาร เค้กก็ไปเอาเปียร์รี่ห้อยต่าง ๆ ของไทยเราเนี่ยนะครับ รวมทั้งของต่างประเทศที่มีขายอยู่ในประเทศไทยนะครับ เปียร์ตราสิงห์ตราอะไรต่ออะไรเอามาตั้งเป็น กอง ๆ ๆ ไป เลยทีเดียว แซ่เย็นเปียบไปหมด ใครใคร่กินตราอะไรก็เอาเลยทีเดียวละครับ ปรากฏว่าเปียร์ตราสิงห์วอดเกือบหมดเกลี้ยงครับ เดิมสองหนสามหน ก็หมดเกลี้ยงครับ ตราอื่น ๆ ก็หมดไปนิดหน่อย นี่เป็นที่พิสูจน์ได้อย่างดีว่า แม้แต่ชาวต่างประเทศนะครับ มาลิ้มรสเปียร์ตราสิงห์เข้าไป แหม่ ชักแก้วสองแก้วเท่านั้นละครับ จะรู้เลยทีเดียวนะว่าเปียร์ตราสิงห์นี่เลิศจริงๆ ครับ แม้แต่เปียร์ในประเทศเค้าก็สู้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นจึงได้ดื่มหมดกันเป็นกอง ๆ ๆ ๆ ไปเลย เป็นเช่นนั้นจริง ๆ นะครับ

จะเห็นได้ว่าคำโฆษณาของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ในข้างต้น ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้เล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงด้วยความสนุก ในการเล่าเรื่องและการเรียบเรียงเรื่องราวของท่านทำให้ดูมีความน่าเชื่อถือทำให้การเล่าเรื่องเพื่อโฆษณาไม่เป็นการโฆษณาที่ชวนเชื่อจนเกินไป สร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ชมทางบ้านว่าเปียร์และโซดาตราสิงห์นั้นเป็นเปียร์และโซดาของ

คนไทยที่มีรสชาติที่ดี แม้แต่ชาวต่างชาติที่ได้ดื่มยังเห็นว่าเป็นเบียร์และโซดาที่อร่อยมีคุณภาพดีกว่าของต่างชาติที่ได้นำมาวางไว้ให้กับชาวต่างชาติและคนไทยดื่มในงานเลี้ยงเบียร์และโซดาตราสิงห์มีคนดื่มในงานเยอะที่สุดจนไม่พอแสดงให้เห็นถึงคุณภาพและความอร่อยของผลิตภัณฑ์ที่ท่านได้โฆษณาอย่างเห็นได้ชัด

2.2 ลักษณะการโฆษณาปกติของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ใช้ประโยคคำพูดสั้น ๆ ติดปากของท่านเวลาพูดโฆษณาให้กับผู้สนับสนุนซึ่งจะมีคำคล้องจองกันอยู่ในประโยคทำให้ผู้ที่ได้ยินสามารถจดจำได้ง่ายโดยการพูดโฆษณาของท่านได้พูดอีก 2 ช่วงคือในช่วงกลางรายการและท้ายรายการความว่า “อย่าลืมถ้าเบียร์และโซดาที่มีคุณค่าเหนือคำโฆษณาจริง ๆ ต้องเบียร์ตราสิงห์โซดาตราสิงห์นะครับ อร่อยคุณภาพดี” และ “ต้องการเบียร์และโซดาที่มีคุณค่าเหนือคำโฆษณาจริง ๆ แล้วเรียกหาแต่เบียร์ตราสิงห์โซดาตราสิงห์ท่านจะไม่ผิดหวังนะครับ”

เห็นได้ว่าการโฆษณาทั้ง 2 ช่วงนี้ที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้พูดโฆษณามีคำประโยคที่เหมือนกันคือ “เบียร์และโซดาที่มีคุณค่าเหนือคำโฆษณาจริง ๆ ...เบียร์และโซดาตราสิงห์” ซึ่งท่านได้ใช้ประโยคนี้ทั้งสองช่วง จะเห็นได้ว่าประโยคนี้ท่านได้พูดเป็นประโยคที่คล้ายกันเกือบทุกทำอาจจะแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยแต่เป็นเอกลักษณ์ในการพูดโฆษณาเพื่อให้ผู้ชมทางบ้านจดจำได้ง่าย

3. การใช้คำพูดคำร้อยแก้วให้มีความคล้องจองกัน

นอกจากที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์พูดถึงผู้สนับสนุนในเชิงข้อเท็จจริงและเหตุการณ์จริงที่ท่านได้พบแล้ว ท่านยังสามารถนำผลิตภัณฑ์ของผู้สนับสนุนมาร้อยเรียงคำให้มีความคล้องจองกันอย่างลงตัวและจำง่ายตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างคำพูดแรก

“ของเขายอดเยี่ยมดีจริงเบียร์สิงห์ของไทย ทว่าซ่าสดใสแล้วก็โซดาไทยตราสิงห์ ดื่มสักนิดก็ชื่นจิตจริง ๆ นะครับ เบียร์สิงห์ของไทย ถ้าใส่วิสกี้ถึงใจแล้วก็โซดาไทยตราสิงห์ อร่อยและคุณภาพดีก็ต้องตราสิงห์ครับ”

จากตัวอย่างแรกจะเห็นได้ว่าการใช้คำของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มีการใช้คำที่คล้องจองกันของสระ เช่น คำว่า “จริง” กับคำว่า “สิงห์” คำว่า “นิด” กับคำว่า “จิต”

ตัวอย่างคำพูดที่สอง

“ต้องการเปียร์และโซดาที่มีคุณค่าเหนือคำโฆษณาจริง ๆ แล้วเรียกหาแต่เปียร์ตราสิงห์โซดาตราสิงห์ท่านจะไม่ผิดหวังนะครับ ถ้าเครื่องดนตรีไทยที่มีคุณค่าเหนือคำโฆษณาต้องพัฒนศิลป์การดนตรีและละครในความอำนวยการของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์”

จากตัวอย่างคำพูดที่สองจะเห็นได้ว่าการใช้คำของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มีการใช้คำที่คล้องจองกันของสระ เช่น คำว่า “คุณค่า” กับคำว่า “โฆษณา”

ตัวอย่างคำพูดที่สาม

“อย่าลืมถ้าเปียร์และโซดาที่มีคุณค่าเหนือคำโฆษณาจริง ๆ ต้องเปียร์ตราสิงห์โซดาตราสิงห์นะครับ อร์่อยคุณภาพดี ถ้าว่าเครื่องดนตรีที่มีคุณค่าเหนือราคาจริง ๆ ต้องพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร โดยความอำนวยการของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์”

จากตัวอย่างแรกจะเห็นได้ว่าการใช้คำของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มีการใช้คำที่คล้องจองกันของสระ เช่น คำว่า “คุณค่า” กับคำว่า “ราคา”

ดังนั้นสำหรับการใช้คำคล้องจองของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะเห็นได้ว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ใช้การคล้องจองของสระใช้ในประโยคการพูดโฆษณาได้อย่างลงตัว เพื่อให้ประโยคนั้น ๆ ติดหูและเป็นที่ยึดจำของผู้ชมที่บ้าน

4. การสอดแทรกประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมดนตรีไทย

จากการศึกษาพบว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้สอดแทรกการประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางดนตรีไทย ได้แก่ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย จัดขึ้นโดยชมรมดนตรีไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยเชิญชวนให้ผู้ชมรายการไปร่วมดังกล่าวดังคำพูดที่ว่า “เฮ้ ตอนนี้

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จะทำการไหว้ครูครุฑริยางค์นะครับ ในวันที่ 6 เดือนหน้าเนี่ยครับ คือว่าวันที่ 6 ตุลา อ่าว วันที่ 6 ธันวาคมเนี่ย หลังจากวันเฉลิมพระชนมพรรษา 1 วันก็จะมีพิธีใหญ่เต็มขั้นนะครับ”

ลักษณะการสอดแทรกการประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมดนตรีไทย พบว่าเป็นการสร้างความรู้สึกร่วมกันในงานศิลปวัฒนธรรมของชาติ โดยหากผู้ฟังได้รับทราบจากรายการแล้วมีความประสงค์ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อความเป็นมงคล ก็สามารถเดินทางไปทางเข้าร่วมพิธีได้โดยไม่รู้สึกละอาย เพราะถือได้ว่าเป็นการเชิญชวนในวงกว้าง นอกจากนี้ การประชาสัมพันธ์ดังกล่าวยังถือเป็นการเผยแพร่ความรู้ด้านพิธีกรรมของดนตรีไทย ให้ผู้ชมได้รับรู้วิทยาศาสตร์ทางดนตรีไทยนั้น มีพิธีกรรมที่สำคัญคือการไหว้ครูดนตรีไทย และยังได้ทราบรายละเอียดของกิจกรรมด้วย

การจัดพิธีกรรมไหว้ครูของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้จัดทำขึ้นทุก ๆ ปีโดยในแต่ละปี ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะเป็นผู้อ่านโองการไหว้ครูด้วยตัวของท่านเอง พิธีไหว้ครูดนตรีไทย จัดขึ้นเพื่อเป็นการระลึกถึงครู-อาจารย์ผู้ล่วงลับไปแล้วรวมถึงครูเทพทุกองค์เป็นสิริมงคลแก่ผู้เข้าร่วมพิธี โดยหลังจากพิธีกรรมเสร็จสิ้นจะมีการบรรเลงถวายมือจากวงดนตรีไทยต่าง ๆ ที่น่าสนใจการสร้างสังคมการพบปะของนักดนตรีไทยรวมไปถึงผู้ที่สนใจมาร่วมพิธีถือเป็นการเผยแพร่ดนตรีไทยและบทเพลงของท่านอีกทางหนึ่งด้วยเช่นกันซึ่งสะท้อนให้เห็นบทบาทของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ในการเผยแพร่ดนตรีไทยสู่สาธารณะ

5. การสอดแทรกโฆษณาขายหนังสือเพื่อสาธารณกุศล

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ โฆษณาหนังสือเกี่ยวกับดนตรีไทยที่จะนำจำหน่ายเพื่อหาเงินจัดพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของนิสิตชมรมดนตรีไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเมื่อหมดงานแล้วจะได้นำจำหน่ายที่พัฒนศิลป์การดนตรีและละครต่อไปอีก ดังคำพูดว่า

ทีนี้ในไหว้ครูปีต่าง ๆ มันก็มีหนังสือทุกปีแหละมันไหว้กันมา 10 ปี มันก็มี 10 เล่มนะครับ แล้วแต่ละเล่มเนี่ยมันก็มีคุณค่าครับ นะฮะ บางปีก็ว่าด้วยซอด้วง บางปีมันก็ว่าด้วยซออู้ บางปีมันก็ว่าด้วยจะเข้ บางปีก็ว่าด้วยโทน รำมะนา ว่ากันเป็นเรื่อง ๆ อธิบายกันโดยละเอียดถึงวันพิสดารเขี้ยว แล้วก็ถ้าใครไปร่วมพิธีไหว้ครูสำหรับปีนี้ฮะ

ก็จะได้อ่านหนังสือเรื่องตะโพน แต่ถ้าพ้นจากไหว้ครูแล้วก็จะมีการพัฒนาศิลปการดนตรีและละครนะครับ ก็ไปหาซื้อได้ในราคาที่ไม่แพงนะฮะ

สำหรับการจัดจำหน่ายหนังสือเนื้อหาดนตรีไทย เป็นการสะท้อนความเป็นครูและแสดงบทบาทผู้เผยแพร่งานดนตรีไทยอย่างเด่นชัด

ด้านความเป็นครู พบว่าการที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ จัดทำหนังสือเผยแพร่ความรู้ดนตรีไทย เป็นหน้าที่สำคัญของครูผู้ถ่ายทอด โดยหนังสือตำราของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ก็เกิดประโยชน์มายาวนานจนถึงปัจจุบัน เพราะมีนักวิชาการจำนวนมากยังคงอ้างอิงเนื้อหาในหนังสือและตำราของท่านมาโดยตลอด นอกจากนี้ ท่านยังสะท้อนความเป็นครูอีกด้านหนึ่งคือ เมื่อมีรายได้จากการจำหน่ายหนังสือ ท่านก็มอบรายได้ให้นิสิตของชมรมดนตรีไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นำไปซื้อเครื่องสังเวทและอื่น ๆ ในการจัดพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

ด้านการเผยแพร่ดนตรีไทย พบว่าหนังสือของท่านเมื่อเขียนขึ้นแล้วนำจำหน่ายเพื่อใช้รายได้ช่วยนิสิตจัดพิธีกรรมไหว้ครูดนตรีไทยแล้ว ท่านยังจัดจำหน่ายราคาเยอเยวที่ร้านของท่านเพื่อเผยแพร่ความรู้ดนตรีไทยให้กับนักวิชาการและผู้สนใจทั่วไป นำไปอ่านกันได้อย่างกว้างขวาง นับได้ว่าท่านเป็นผู้มีความละเอียด มีความคิดถี่ถ้วนและรอบด้าน

6. การให้ความสำคัญในการเผยแพร่ดนตรีไทยกับชาวต่างชาติ

จากการศึกษาเทปการออกรายการโทรทัศน์ พบว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ทำการเขียนย่อความเกี่ยวกับดนตรีไทยเป็นภาษาอังกฤษเพื่ออธิบายให้ชาวต่างชาติได้เข้าใจดนตรีไทยและอธิบายศัพท์เฉพาะของดนตรีไทยเป็นภาษาอังกฤษ จากคำพูดของท่านที่ว่า

ไอ้ที่มีภาพประกอบครบถ้วนมีย่อความเป็นภาษาอังกฤษด้วยนะครับ แล้วถามว่าทำไมจึงต้องย่อความเป็นภาษาอังกฤษ เพราะเหตุว่าชาวต่างประเทศเนี่ยเข้ามาในเมืองไทยเรามักชอบที่จะถามว่า เออดนตรีไทยเนี่ยเป็นยังไง ๆ ๆ เนี่ยถึงรู้คนที่ภาษาอังกฤษเนี่ย ก็ไม่อาจจะตอบได้เพราะมีศัพท์ทางเทคนิคนะครับ เพราะเราแปลศัพท์ทางเทคนิคนั้นไม่ออกเราอธิบายเขาไม่ได้นะครับ เพราะฉะนั้นใครจะเรียน

ด้านไหนมากก็ตามก่อนนำที่จะซื้อไว้เอาไปอ่าน ดูให้มันรู้ เวลาชาวต่างประเทศมันถาม
เราจะอธิบายครอบคลุมไปเลยนะครับ เพราะว่าศัพท์แสงทางดนตรีต่าง ๆ มันจะมีอยู่ใน
abstract หรือในย่อความนั้นครบถ้วนนะครับ

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้เขียนย่อความเป็นภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลที่ใช้
กันทั่วโลกได้อธิบายศัพท์เฉพาะต่าง ๆ ของดนตรีไทยให้ต่างชาติเข้าใจท่านได้สังเกตเห็นว่าการอธิบาย
ดนตรีไทยให้ชาวต่างชาติฟัง ถึงแม้ผู้ที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ก็ตามจะไม่สามารถเข้าใจศัพท์
เฉพาะทางดนตรีเหมือนที่ผู้เป็นนักดนตรีไทยท่านนั้นจะรู้ท่านจึงได้เขียนย่อความอธิบายดนตรีไทยเป็น
ภาษาอังกฤษเพื่อให้ชาวต่างชาติได้เข้าใจถึงดนตรีไทยอย่างถูกต้องถือว่าเป็นบทบาทการเผยแพร่ดนตรี
ไทยของท่านทางหนึ่งโดยท่านได้มองการณ์ไกลถึงอนาคตที่ดนตรีไทยเพื่อให้เข้าสู่ความเป็นสากล

7. การสอดแทรกแง่คิดเกี่ยวกับดนตรีไทย

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เป็นผู้ที่รักดนตรีไทยมาก ในการจัดรายการเพื่อ
ออกอากาศ ท่านจะอธิบายสอดแทรกแง่คิดที่เป็นประเด็นปัญหาทางดนตรีไทยเพื่อให้ผู้ชมในวงกว้างมี
ความเข้าใจและกระจ่างในประเด็นนั้น ๆ ความว่า

อันนี้ก็เรื่องของครุมนตรีอยู่เรื่องหนึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจครับ คือว่าอะไร
ๆ ก็เป็นของต่างประเทศทั้งหมดหรือ ? พอใครเห็นว่าอะไรชื่อเหมือนต่างประเทศ
หน่อยก็หาว่าเป็นของต่างประเทศแล้ว ดนตรีอันนั้นก็มาจากแขก ดนตรีอันนี้ก็มาจาก
เขมรแล้วดูว่าคนไทยจะไม่มีปัญญาสร้างเครื่องดนตรีหรือยังไงนะ อันนี้ก็ป็นข้อคิดที่
ดีซึ่งก็ตรงกับผม ผมพูดอยู่เสมอ ๆ นะครับ

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มีอุปนิสัยรักชาติและความเป็นไทยเป็นอย่างมาก การดูถูกดู
เหยียดหยาบคายวัฒนธรรมความเป็นไทยจึงเป็นเรื่องที่ท่านไม่ชอบเป็นอย่างมากและท่านจะออกตัว
มาได้เพียงทันที การที่ท่านได้นำบทความของครุมนตรี ตราโมท (ศิลปินแห่งชาติ) ที่อธิบายคำขึ้นต้น
ของบทเพลงต่าง ๆ ที่มีชื่อชนชาติที่หลากหลายแต่ไม่มีชนชาติไทยอยู่มาบันทึกลงในหนังสือของท่าน
เพื่อให้ผู้ที่อ่านหรือผู้ที่ศึกษาได้เข้าถึงที่มาและเหตุผลของการใช้ชื่อชนชาติต่าง ๆ ขึ้นต้นเพลงให้

นอยทำนอง	---ดิง	-เน็ง-เต็ง	-เต็ง-เต็ง	-เต็ง-เต่ง	-เต้เลหรีด	-เต็ด-ดิง	เนงเนง-ดิง	เน่งเน่ง-แต็ง
ทำนองเพลง	---ท	-ท-ท	-ร-ท	-ล-ช	--ฟมร	- ม - ช	ช ช - ล	ล ล - ท

นอยทำนอง	-ตูเรเร็ง	-เต่ง-เต็ง	-เต็ง-เต็ง	-เต่ง-เต่ง	-ถ่ง-เตร็ง	-- ตูเรเร็ง	-เต็ง-เต่ง	-เต็ง-แต่ง
ทำนองเพลง	-ชลท	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ท	- ร - ช	-- ชลท	- ร - ท	- ล - ช

นอยทำนอง	- - - ดิง	-เนง-เนง	-เต็ง-เต็ง	-เต่ง-เต่ง	--ตูเลเร็ง	-เต่ง-แต็ง	-แต่ง - -	ตูเลเรง-แต็ง
ทำนองเพลง	- - - ช	- ช - ช	- ล - ช	- ม - ร	-- ดทล	- ท - ร	- ท - -	ดรม - ช

นอยทำนอง	- - ตูเลเรง	-เต็ง-เต็ง	-เต็ง-เต็ง	-เต็ง-แต่ง	-ถ่ง-เตร็ง	-ตูเรเร็ง	-เต็ง-เต็ง	-เต็ง-แต่ง
ทำนองเพลง	- - ดรม	-ช-ล	- ท - ล	- ช - ม	- ร - ช	-- ชลท	- ร - ท	- ล - ช

แค่เนี้ยท่อนหนึ่ง ท่อนหนึ่งเนี่ยนะครับ พอเดี่ยวมันเป็นศรีเกษตราเนี้ย มันจะอุ้ย บานเลยทีเดียวนะครับ ฟังแล้วทำไมมันยาวครับเพราะว่าจากไอ้เพลงเหาะสองชั้นเนี่ยนะครับยึดออกมาเป็นสามชั้นเสียทีหนึ่งก่อนนะครับ ยึดในใจนะครับ แล้วก็เอาเข้าไปอีกเท่าเนะครับเป็นสี่ชั้นนะครับ ทีนี้ก็ไล่เสียงกระจุบกระจิบของนกในยามเช้าเนะครับมีลมพัดโยกเข้าเบาอ่อน ๆ อะไรรพอย่างนั้นกระจบนกกระจิบกระจุบกระจิบ เสียงสายฝนมาเบา ๆ อะไรรต่ออะไรนะฮะ

ตัวอย่างคำพูดที่แสดงการกำหนดแนวการบรรเลงความว่า

อ่า จบไปนะครับเพลงศรีเกษตราแนวกำลังดีครับเพราะว่าเมื่อเรายังไม่ชำนาญนะครับฟังจะปรับปรุงกันขึ้นมาใหม่ ๆ อย่าไปเล่นปรูดปราด ถ้าไปเล่นปรูดปราดถ้ามันตกหล่นแล้วมันก็จะไม่น่าฟังนะครับหรือไปเล่นยึดตายเกินเหตุไอ้เสียงกระจุบกระจิบอะไรต่ออะไรต่าง ๆ ที่มันล้อเลียนธรรมชาติเนี้ยก็จะไม่ออกนะครับแนวเนี่ยนะครับถ้าว่ามันเร็วอีกสักนิดได้ปรับก็จะได้ดีขึ้นมาก้อย ๆ ว่ากันไปทีละน้อย

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เป็นผู้ที่มีความสามารถในการประพันธ์เพลงเป็นอย่างมาก ได้แสดงความเชี่ยวชาญด้านการประพันธ์เพลงไทย โดยสามารถอธิบายการประพันธ์เพลงไทยของท่าน ในรูปแบบการแต่งขยายจากต้นรากของเพลง อธิบายอารมณ์ของเพลงที่ท่านได้ประพันธ์ขึ้น เพื่อให้ผู้ชมรายการเข้าใจและซึมซับไปกับเสียงเพลงที่ท่านได้ประพันธ์ขึ้นอย่างเข้าใจในบทเพลง

นอกจากนี้ท่านมีความเข้าใจเรื่องแนวการบรรเลงของวงประเภทต่าง ๆ ว่าควรจะบรรเลงอย่างไรให้ออกมาให้ไพเราะและแนะนำแนวการบรรเลงให้กับนิสิตและผู้ชมรายการนับเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญดนตรีไทยอย่างลึกซึ้งท่านหนึ่ง

10. การเป็นผู้มีจิตใจเมตตาต่อบรรดาศิษย์โดยเฉพาะเรื่องการสร้างเครื่องดนตรีจัดเตรียมสถานที่ฝึกซ้อมดนตรีและการสร้างจิตสำนึกให้รักและดูแลเครื่องดนตรีไทย

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ มีความเมตตากรุณาและเป็นห่วงเป็นใยลูกศิษย์อยู่เสมอ ตัวอย่างเช่นท่านได้พูดว่า “ก็พวกเด็ก ๆ มันก็หาเงินกันหน้าดำเลย (หัวเราะ) ก็ผมก็ไม่รู้จะทำยังไงนะ อะ ก็เหมือนเป็นลูกเป็นหลานก็ช่วยมันก็ช่วยให้มันมาออกอากาศ สองสามหนแล้วก็ช่วยหาสปอนเซอร์ช่วยหาอะไรต่ออะไรสารพัดช่วยเขียนหนังสือ”

นอกจากนี้ท่านยังได้เป็นผู้จัดสร้างเครื่องดนตรีหลากหลายชิ้นให้กับนิสิตเพื่อไว้ใช้ในการบรรเลงในงานต่าง ๆ รวมถึงคอยเป็นผู้อบรมบ่มนิสัยให้กับลูกศิษย์ทุก ๆ มีระเบียบวินัย รักและเอ็นดูลูกศิษย์ทุกคนเหมือนเป็นครอบครัวเดียวกันดังคำพูดที่ว่า

แหม อาจารย์เนี่ยซัง โอ้ย เกือบทุกคนเขตรเหลือเกินช่วยเหลือทุกสิ่งทุกอย่าง แล้ววงอื่น ๆ คณะอื่น ๆ จะให้ช่วยก็ไม่เอา ไอ้พวกนี้มันลูกผมนิครับ ผมสร้างอะไรไว้ให้มันทุกอย่างเนาะเครื่องดนตรีเครื่องดนตรีสร้างสังคีตศาลาไว้ให้เพื่อให้มันทำรก แล้วทำร้ายเวลานี้ (ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ หันหน้าไปถามนิสิต) ทำแล้วหรือ พรุ่งนี้จะไปดูพรุ่งนี้เย็น พอพรุ่งนี้เย็นก็จะขอเป็นกลางคืนก็แปลว่ายังไม่ได้ทำใช้มัยพูดง่าย ๆ อ้อ นี่ ๆ เป็นกันแบบนี้เจ้าพวกนี้มันซังรู้เสียแล้วครูต้องมาให้ด่าสักสี่ห้าทีมาให้ด่า ๆ แล้วก็ไม่ต้องไปอีก ไอ้พวกเวรอย่างจริงจัง ๆ อุดสำหรับสร้างไว้ให้เนะเนี่ยดูลิเนี่ยลวดลายเนี่ย ๆ เหมือนธรรมดาสะเมื่อไรลายพญานาคเนะเนี่ยหัวพญานาคเนะครับเนี่ย ๆ ๆ ๆ เดิมตรงนี้เขาเป็น อท.

เนี่ยๆ อุทิศ นาคสวัสดิ์ อุตสาหกรรมกลายเองนะเนี่ยเป็น มก. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ลาย นาคสวัสดิ์ต้องตีให้สมศักดิ์สมศรีเครื่องมันสวยงามเนี่ยสร้างไว้ตั้งสองชุดมีหมดทุกอย่าง ครับมโหรี

ปีพาทย์ อังกะลุง เครื่องสาย แคนวง แคนวงเวลานี้ศพมีข้างมัย ศพยังหาไม่ เจอ(หัวเราะ) เลยคือเป้าไปเป่ามานานไอ้พวกนี้ไม่ได้ทำลายหรือครับพวกนี้รักษาเครื่องดี มอดครับมอดรับประทานเกลี้ยงเลยไม่มีเหลือไอ้ผมสร้างไว้ นะครับขนาดยาวตั้ง 4 เมตร ยังมีเลยยาวจรดเพดานเลยครับเป็นแคนทุ้มเสียงนี้ บั้มๆ มอดรับประทานเกลี้ยงเลยก็ ต้องโทษมันมันไม่ดูคือว่าไม่มีใครเป่าครับไอ้ผมจะเที่ยวได้หัดให้มันทุกสิ่งทุกอย่างก็ไม่ได้ไหวครับ ผมลาออกมาตั้ง 7 ปีแล้วนะครับ ก็ว่ากันไปตามเรื่องช่วยมันทำไงได้

ด้านความเป็นครูศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้เห็นความลำบากของลูกศิษย์ในการหาเงินเพื่อจัดพิธีไหว้ครูที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงได้เข้าไปช่วงเหลือนิสิตด้วยความห่วงใยของคนเป็นครูและได้ช่วยจัดหาผู้สนับสนุนมาช่วยเหลือเพื่อให้การจัดพิธีไหว้ครูลุล่วงไปด้วยดี นอกจากความเป็นห่วงเป็นใยลูกศิษย์ของท่านแล้วท่านยังได้อบรมบ่มนิสัยลูกศิษย์ทุกคนให้รักษาเครื่องดนตรีมีระเบียบวินัยในการซ้อมรวมไปถึงสั่งสอนให้แนวคิดในการใช้ชีวิตให้กับลูกศิษย์ทุก ๆ คน นอกจากนั้นท่านยังได้จัดหาสถานที่เพื่อใช้ในการฝึกซ้อมของนิสิตและจัดสร้างเครื่องดนตรีเพื่อให้นิสิตได้ใช้เครื่องดนตรีที่มีคุณภาพไว้ให้กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ปัจจุบันเครื่องดนตรีของท่านยังคงคุณภาพและสามารถใช้งานได้อยู่จนถึงปัจจุบัน

เทพที่ 2 ออกอากาศวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ.2523 รายการ 1 ชั่วโมง 4 นาที

(เกริ่นนำรายการ)

เริ่มต้นด้วยทำนองเพลงชมแสงจันทร์ ท่อน 1 และกลับต้นบรรเลงโดยวงดนตรีของนักเรียนโรงเรียนพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร บรรเลงใช้เวลา 1 นาที ทำนองดังนี้

--- ดี่	--- ล	--- ซ	--- ม	----	--- ร	มรมด	-ร - ม
- ร - ร	--- ม	--- ซ	--- ล	--- รี่	--- ดี่	--- ล	--- ซ
--- ดี่	--- ล	--- ซ	--- ม	----	--- ร	มรมด	- ร - ม
- ซ - ซ	--- ล	- รี่ดี่	- ซ - ม	----	ซลดร	มรชม	- ร - ด

(พูดเปิดรายการ)

สวัสดีครับท่านผู้ชม พบกันอีกครั้งหนึ่งกับรายการ ดร.อุทิศแนะดนตรีไทย โดยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ซึ่ง บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ผู้ผลิต เบียร์และโซดาตราสิงห์เป็นผู้ที่เอื้อเฟื้อจัดนำเสนอ พอเอ่ยถึงเบียร์ตราสิงห์โซดาตราสิงห์แล้วทุกคนก็ตีมือเปาะเลย ตีดีทำไม อ่าว ตีดีเพราะเป็นที่ยอมรับกันว่า ถ้ายอดเยี่ยมดีจริงก็ต้องเบียร์สิงห์ของไทย ถ้าว่าซำสดใสไอนี้โซดาไทยตราสิงห์ ดีมีลักษณะขึ้นจิตจริง ๆ อันนี้เบียร์สิงห์ของไทยถ้าใส่วิลก็ถึงใจก็ต้องโซดาไทยตราสิงห์ เรียกหาแต่เบียร์ตราสิงห์โซดาตราสิงห์แล้วท่านจะไม่ผิดหวังนะครับ ทำไมถึงไม่ผิดหวัง อ่าว อร่อยและคุณภาพดีด้วย อร่อยนี้เราไปเอาที่ไหนมาก็ได้นะครับที่ไหน อร่อยก็มี เบียร์ตราสิงห์ชายโซดาตราสิงห์ชายเราก็ไปเอามาขงใส่แก้วขงใส่ปากของเรากริบเดี๋ยวก็รู้ว่าอร่อยหรือไม่อร่อย ถ้าไม่อร่อยก็ขวดเดียวเลิกอย่างมาสอง

ขวดแก้งสลับอีกขวดหนึ่งนะครับมันอร่อยแน่ ๆ เขากินกันมาตั้ง 50 ปี เนี่ยเปียร์ตรา
 ลิงนี่เข้า 50ปีแล้วนะครับตั้งมาตั้งแต่ อะโห้ยผมยังเล็ก ๆ อยู่ (หัวเราะ) ถูกพ่อใช้
 ไปซื้อเปียร์ตราลิงนี่แล้วเวลาใช้ไปซื้อเปียร์ตราลิงห์ นี่ไม่ต้องบอกว่าไอ้หนูไปซื้อ
 เปียร์ตราลิงห์มาขวดไม่ต้องบอกไปซื้อเปียร์มาขวด วิ่งไปและต้องตราลิงห์มาละ
 ไอ้หนูไปเอาโซดามา 4 ขวดต้องไปเอาตราลิงห์มาละ เพราะว่าถ้าเป็นตราอื่นเป็น
 โคนแน่ ๆ (หัวเราะ) เป็นโคนแน่ ๆ เลยทีเดียวนะครับ อร่อยและคุณภาพดีเขามิ
 องค์กรระหว่างชาติแยกธาตุดอกว่าเปียร์ตราลิงห์โซดาตราลิงห์ประกอบไปด้วยแร่
 ธาตุอย่างนั้น ๆ ไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายได้ดีที่สุด เหมือนเครื่องดนตรีละครับ
 ต้องพัฒนศิลป์การดนตรีและละครด้วยความอำนวยการของศาสตราจารย์ ดร.
 อุทิศ นาคสวัสดิ์ อยู่แถวเดียวกับเปียร์ตราลิงห์ครับ ตอนนี้ขิมของพัฒนศิลป์มี
 เยอะครับ เนี่ยมะก็เนี่ยขิมพัฒนศิลป์

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เดินออกไปหยิบขิมกระเป่าและบรรยายถึงคุณภาพของขิม
 กระเป่าร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร โดยพูดถึงคุณสมบัติและส่วนประกอบของขิมว่า

ภาพที่ 74 ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ อธิบายขิมกระเป่าของร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร

ที่มา: เทปบันทึกรายการ ดร.อุทิศ เนาะดนตรีไทย

นี่ครับ ของเราไม่เหมือนใครและไม่มีใครเหมือนนะครับ อ่า เพราะฉะนั้น เขาทำปลอมมาขายแล้วมาบอกว่าของ ดร.อุทิศ ไม่ใช่ครับ นะฮะ เวลาที่เราทำปลอมทำเลียนแบบเยอะนะฮะ ถ้าของเราไอ้นี้ต้องเป็นกะดุกหรืองานเทียมนะ ครับ (พูดถึงหย่องบังคับเสียง) อ่า อันละ 200 บาทครับ ถ้าของคนอื่นเขาเป็นไม้ อันละ 15 บาทนะครับ ไอ้นี้ของเรากระดุกนะครับอ่า ถ่ายเสียงพิเศษครับอันละ 150 บาท (พูดถึงหย่องขิม) ของคนอื่นเขาเป็นไม้ละครับอันละ 25 บาท ครับ นี้ ของคนอื่นเขาเป็นพลาสติกนะครับตัวละ 3 บาทนะครับของเรานี้ทองเหลืองลงยา ตัวละ 100 บาทนะครับ (พูดถึงแผ่นหน้าขิมเจาะกลองเสียง) หน้าของเราทำ ด้วยไม้ไม้อันวิจิตรพิสดารหนา 6 มิล เพราะฉะนั้นมันดังนะฮะ นี่ละครับ samsonite อ่า ปิดพับก็ได้พับฝา มาเหยียดได้ครับ เดินไปโรงร่งโรงเรียนสบาย ไอ้ขโมยมันจะมาจี้เอาไอ้นี้เหยียดหน้าขโมยอีกครับ หน้า สารพัดใช้ได้หลายอย่าง สารพัดใช้ได้หลายอย่าง ปิดฝานะไม่ใช่ไปอย่างจี้ เขามาฝาใส่ได้สารพัดแล้วในฝานี้ จะใส่อะไรก็ใส่ไปก็เอา วันนี้มีหลายตัวนะฮะเป็นขิมของพัฒนศิลป์เอาไปแล้วจะ สมความปรารถนา

เอ้า วันนี้เรามีลูกศิษย์ของพัฒนศิลป์นะฮะ โอโห เยอะแยะ 40-50 คนก็ เอาพอที่เรียกว่าห้องส่งจะรับได้ความจริงมีเยอะแยะเมื่อเราเล่นเอาลูกศิษย์มาเล่น ที่ไหนปรากฏว่ามีประชาชนเขียนจดหมายชมเชยมาเยอะเขียนนะฮะ ไอ้ที่เราเล่นที่ ดึกว่ามันเป็นกองไม่ค่อยมีคนชมเท่าไรพอเอาเด็กมาเล่นคนชอบครับ บอกไอ้ ของ อาจารย์เด็กหัดใหม่ทั้งนั้นแต่มันเล่น แหม พร้อมเพรียงมันน่าฟังจริง ๆ คือว่าไอ้ ลูกเล่นลูกไม้อะไรก็ไม่มีนะครับมันฟังหัดใหม่กันทั้งนั้นเลยนะครับ ก็ไปหัดกันที่ สถาบันฝึกดนตรีของดร.อุทิศละครับที่หลังห้างพัฒนศิลป์เป็นตึก 6 ชั้น ชั้นลิฟต์ ไปก็หัดแล้วนี่ก็หัดใหม่ทั้งนั้นแต่ว่าประเดี๋ยวคอยดูนะครับ เล่นเรียบครับไม่เหมือน อย่างธรรมดาหรอกน่าฟังนะฮะ แล้วก็เราก็จะต้องมีประเภทขอสามสายเนี่ยนะ ครับ ก็ไม่ค่อยมีใครเขาหัดแต่ว่าตอนนี้เราหัดขอสามสายไว้ประมาณ 9-10 คน

เยอะเยอะตาแปะไก่เพราะฉะนั้นคิดว่าซอสสามสายมันจะสูญก็เป็นอันว่าไม่สูญนะ
 ครับ แล้วในการนี้มีคนถามว่าอาจารย์ทำยังไงถึงเรียบริ้อยดีไม่ล่มนะครับ ผมต้อง
 conduct ครับคนจำนวน ๆ อย่างนี้ต้องควบคุมจังหวะแล้วเราเอาคนเก่ง ๆ นะ
 ครับ เอาครูมาตีจังหวะแล้วก็คุมกันเป็นตอนๆ ๆ ๆ ไปเพราะฉะนั้นไม่ล่มนะครับ

(บรรเลงรายการแรก เพลงมะลิซ้อน)

อ้าว เราจะทดลองเพลงแรกให้ฟังเพลงแรกนี้ไม่ใช่่ง่ายยากทีเดียวคือเพลง
 มะลิซ้อนครับ มะลิซ้อนก็เป็นเพลงสำหรับความรักอันหวานชื่นนะครับ สมัยเนี่ย
 ก่อนลิเกเขาจะเกี่ยวกันนะครับโดยมากเขาจะร้องมะลิซ้อนกัน

มะลิซ้อนซ่อนรักสักจิต

จะรับด้วยทำนอง

-	-	-	ด	-	-	ซ	ล	-	-	ม	ซ	ล	ซ	ร	ม	-	-	-	-	ซ	ม	ร	ด	ล	ด	ร	ล	-	-	-	-
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ให้เฝ้าคิดเฝ้ารำพึงถึงเธอเสมอจะรับด้วยทำนอง

-	ซ	-	ซ	-	-	-	ด	-	-	ม	ร	ด	ร	-	ม	-	-	-	-	ซ	ล	ด	ร	ม	ด	ร	ม	-	-	-	-
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

มันสองชั้นนะครับ พอเวลาสามชั้นมันยึดเขาไปอีกเท่าตัวตอนนี้น่าครับ
 นะฮะ ต้องคุมจังหวะให้ดีเขียวคือเรียกว่าถ้าว่ามันหัดใหม่ นะครับสามารถเล่นมะลิ
 ซ้อนได้ละก็ อ้อ เพลงอื่น ๆ สบายมากครับ เพราะจังหวะมันยากนะครับ แต่ว่ามัน
 หวานน่าฟังเลยทีเดียว ก็จะมีนักร้องหัดใหม่เหมือนกันนะครับคือนายไพบูลย์

ศาสตราจารย์ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์หันไปถามนามสกุลของนักร้อง “ไพบูลย์นามสกุลอะไรนะ”
 คุณไพบูลย์ได้ตอบนามสกุลว่า “ธีระสุนทรไท” ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ดำเนินรายการต่อ

แหม นี่ถามนามสกุลอะไรมันหันไปถามครู (หัวเราะ) มันหันไปถามครูว่า
 นามสกุลมันคืออะไร (หัวเราะ) นายไพบูลย์ ธีระสุนทรไท หัดใหม่เอี่ยมเหมือนกัน
 ลูกศิษย์ไอ้อัดเค้านะฮะ ปรากฏว่าใช้ได้สำเนียงสำเนียงเสียงเสงอะไร่อยทีเดียว

เฮ้ เราจะเริ่มกันด้วยเพลงอะไรหว่าลืมาแล้ว (หัวเราะ) มะลิซ้อนประเดี่ยวมันจะ
 ซ่อนกันก็ซ้นกันคงรู้รับประกันไม่ล่ออย่างมากก็ไม่เพราะเชื่อใจว่าคงจะเพราะ เฮ้
 เริ่มได้

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ให้วงดนตรีบรรเลงเพลงมะลิซ้อน⁴ เถา ขับร้องโดยคุณ
 ไพบุลย์ ธีระสุนทรไท มีเนื้อร้อง โน้ตและหน้าทับดังนี้

เนื้อร้องเพลงมะลิซ้อน เถา (แบบไม่มีเพียวกลับ)

สามชั้น มะลิซ้อนซ่อนรักสลักจิต ให้เฝ้าคิดเฝ้ารำพึงถึงเธอเสมอ
 หลับตาพาเห็นแต่หน้าเธอ ใจเพื่อพะวงจิตคิดผูกพัน
 สองชั้น ถึงลืมหาก็ยังเห็นเด่นดวงพักตร์ ใอน้องรักใจพี่เพื่อละเมอฝัน
 ลืมไม่ลงหวงซ้นทุกคืนวัน ใจรำพันคิดคะนึ่งถึงไม่วาย
 ชั้นเดียว มะลิซ้อนพี่จะวางที่ไกลหมอน เมื่อยามนอนได้ชื่นชมสมใจหมาย
 นึกถึงเธอชอบมะลิพี่สบาย ได้เคียงกายเพียงแค่นี้ยังดีครัน

หน้าทับ

หน้าทับปรบไ้ สามชั้น

----	--- ฉิ่ง	----	--- ฉับ	----	--- ฉิ่ง	----	--- ฉับ
- ทัง ดิง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	----	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- โจ๊ะ - จ๊ะ
- ดิง - ดิง	- ทังดิงทัง	ดิงทัง-ดิง	- โจ๊ะ - จ๊ะ	- ดิง-ทัง	- ดิง - ดิง	- ทัง - ดริง	- ดิง - ทัง

ทำนองเพลงอัตรสามชั้น

⁴ เพลงมะลิซ้อน เถา ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ประพันธ์ไว้เมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2523 ประพันธ์เป็นเพลงท่อนเดียว

กำหนดให้ใช้หน้าทับปรบไ้

	- - - -	- - - -	- ด - ด	- - ชู ติ	- - - -	ร ม ชู ติ	ด ชู ด ติ	- ชู - ม
(สอด้ร้อง 1)	- - - -	ร ม ชู ติ	ด ร ด ติ	- ชู - ม	- - มรด	- ร - -	ด ติ - ด	- ชู - ติ
	- - - -	- - - -	- ชู - ชู	- - - ด	- - - ชู	- ด - -	ชู ด ร ม	ชู ร - ม
(สอด้ร้อง 2)	- - - -	ด ชู ติ ด	ร ม ชู ติ	ด ติ ชู ม	- - - -	ชู ติ ด ร	ม ร ม ด	- ร - ม
	- - - -	- - - -	- ด - ด	- - - ติ	- - - -	ร ม ชู ติ	ด ร ด ติ	- ชู - ม
(สอด้ร้อง 3)	- - - -	ร ม ชู ติ	ด ร ด ติ	- ชู - ม	- - ด ติ	- - ด ชู	ติ ม ชู ร	- - - -
	- ม - ม	- - - ชู	- - - ติ	- - - ด	ร ด ติ ชู	ด ติ ชู ม	ติ ชู ม ร	ชู ม ร ด
(สอด้ร้อง 4)	- - ชู ม	- - ติ ชู	- - ด ติ	- - ร ด	ร ม ชู ติ	- ด - ร	ม ร ชู ม	- ร - ด
	- - - -	- - - -	- ด - ด	- - ชู ติ	- - - -	ร ม ชู ติ	ด ชู ด ติ	- ชู - ม
รับ	- - - -	ร ม ชู ติ	ด ร ด ติ	- ชู - ม	- - มรด	- ร - -	ด ติ - ด	- ม ชู ติ
	- - - -	- - - -	มรด ร ม	- ชู - ติ	ด ติ ชู ม	ชู ติ - -	- ด - ร	ม ด ร ม
	- - - -	ร ม ชู ด	ร ด ชู ม	- ร - ม	- - มรด	- ร - -	ด ติ - ด	- ม ชู ติ
	- - - -	- - - -	- ชู - ชู	- - - ด	- - - ชู	- ด - -	ชู ด ร ม	ชู ร - ม
	- - - -	ด ชู ติ ด	ร ม ชู ติ	ด ติ ชู ม	- - - -	ชู ติ ด ร	ม ด ร ม	- - - -
	- - - -	- - - -	- - - ติ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ชอด้วงนำ	ด ม ร ด	ม ร ด ติ	ร ด ติ ชู	ด ติ ชู ม	- - - -	ชู ติ ด ร	ม ด ร ม	- - - -
	- - - -	- - - -	- ด - ด	- - ชู ติ	- - - -	ร ม ชู ติ	ด ชู ด ติ	- ชู - ม
	- - - -	ร ม ชู ติ	ด ร ด ติ	ด ติ ชู ม	- - ด ติ	- - ด ชู	ติ ม ชู ร	- - - -
	- ร - ร	- - - ม	- - - ชู	- - - ติ	- - - ร	ม ร ด ติ	ร ด ติ ชู	ด ติ ชู ม
	- - - -	ร ม ชู ด	ร ด ชู ด	- ร - ม	- - ด ติ	- - ด ชู	ติ ม ชู ร	- - - -
	- ม - ม	- - - ชู	- - - ติ	- - - ด	ร ด ติ ชู	ด ติ ชู ม	ติ ชู ม ร	ชู ม ร ด
	- ม - ม	- - - ชู	- - - ติ	- - - ด	- - - -	ชู ติ ด ร	ชู ม ร ด	- - - -
	- - ชู ม	ชู ม ติ ชู	- - ด ติ	ด ติ ร ด	- ด ติ ชู	- ติ ชู ม	- ชู ม ร	- ม ร ด
	- - ชู ม	ชู ม ติ ชู	- - ด ติ	ด ติ ร ด	ร ม ชู ติ	- ด - ร	ม ร ชู ม	- ร - ด

กลับต้น

ชอด้วงนำ
สองชั้น

(สอด้ร็อง 1)	- - - ด	- - ช ล	- - ม ช	ล ช ร ม	- - - -	ช ม ร ด	ล ด ร ล	- - - -
(สอด้ร็อง 2)	- ช - ช	- - - ด	- - ม ร	ด ร - ม	- - - -	ช ล ด ร	ม ด ร ม	- - - -
(สอด้ร็อง 3)	- - - ด	- - ช ล	- - ม ช	ล ช ร ม	- - - -	ช ม ร ด	ช ล ด ร	- - - -
(สอด้ร็อง 4)	- - - ด	- - ช ล	- - ม ช	- - ร ม	- - - -	ช ม ร ด	ล ด ร ล	- - - -
รับ	- ช ล ด	- ม ช ล	- ร ม ช	- ด ร ม	- - - -	ช ม ร ด	ม ร ด ล	- - - -
	- - - ช	- - ล ช	- - ล ด	- - ร ม	- - - -	ช ล ด ร	ม ด ร ม	- - - -
	ด ม ร ด	ม ร ด ล	ร ด ล ช	ด ล ช ม	- - - -	ช ล ด ร	ม ด ร ม	- - - -
	- - - ด	- - ช ล	- - ม ช	- - ร ม	- - - -	ช ม ร ด	ช ล ด ร	- - - -
	- ช ล ด	- ม ช ล	- ร ม ช	- ด ร ม	- - - -	ช ม ร ด	ช ล ด ร	- - - -
- - - ช	- - ล ช	- - ด ล	- - ร ด	- - - -	ช ล ด ร	ด ม ร ด	- - - -	
ร ด ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	- - - -	ช ล ด ร	ด ม ร ด	- - - -	

ทำนองชั้นเดียว

กลับต้น

(สอด้ร็อง 1)

(สอด้ร็อง 2)

ล ด ช ล	ม ช ร ม	ช ม ร ด	- ล - -	ช ช ล ช	ล ด ร ม	ช ม ร ด	ร ม - -
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

(สอด้ร็อง 3) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สอด้ร็อง 4)

รับ	ล ด ช ล	ม ช ร ม	ช ม ร ด	- ร - -	ช ม ล ช	ด ล ร ด	ม ร ด ล	- ด - -
	ล ด ช ล	ม ช ร ม	ช ม ร ด	ร ล - -	ล ด ช ล	ม ช ร ม	ช ม ร ด	ร ล - -
	ชชช ล ช	ล ด ร ม	ช ม ร ด	ร ม - -	ชชช ล ช	ล ด ร ม	ช ม ร ด	ร ม - -
	ล ด ช ล	ม ช ร ม	ช ม ร ด	ม ร - -	ล ด ช ล	ม ช ร ม	ช ม ร ด	ม ร - -
	ช ม ล ช	ด ล ร ด	ม ร ด ล	- ด - -	ช ม ล ช	ด ล ร ด	ม ร ด ล	- ด - -

กลับต้น

ลูกหมุด	ล ด ช ล	ม ช ร ม	ช ม ร ด	- ล - -	ร ม ช ล	ด ช - ล	ช ล ด ร	ม ด - ร	} 2 } 2 } 2
	ด้วง				อู่				
	- ร - ช	ร ร ช ร	- ม - ช	ร ร ช ร	ม ร ด ล	ร ด ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร	
	ด้วง				อู่				
	- ร - ช	ร ร ช ร	- ม - ช	ร ร ช ร	ด ร ม ช	ร ม ช ล	ม ช ล ด	ช ล ด ร	
	ด้วง		อู่		ด้วง		อู่		
	ม ร ด ล	ร ด ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร	ด ร ม ช	ร ม ช ล	ม ช ล ด	ช ล ด ร	
	- - ม ร	ด ล ด ช	- - ด ล	ช ม ช ร	- ร ม ช	- ม ช ล	- ช ล ด	- ล ด ร	

หน้าทับปรบไ้ สองชั้น

- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ	- - - ฉิ่ง	- - - ฉับ
- ทัง ติง	- โจ๊ะ จ๊ะ	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- ติง- ทัง	- ติง- ติง	- ทัง- ตริง	- ติง- ทัง

หน้าทับปรบไ้ ชั้นเดียว

- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ
- - ติง ทัง	- ติง - -	ติง ทัง - ติง	- ทังติงทัง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เมื่อวงดนตรีไทยเพลงมะลิซ้อน เถา จบลง ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้เข้ามา

ดำเนินรายการต่อโดยอธิบายเพลงมะลิซ้อนต่อว่า

เฮ้ จบไปเพลงหนึ่งแล้วเพลงมะลิซ้อนซึ่งก็เป็นเพลงที่ลึกลับซับซ้อนนะ
ครับ จังหวะมันยากสำหรับการที่จะสอด ก็ทำได้ดีพอควรนะครับ คนร้องตกใจไป
หน่อยคนร้องสามชั้นพลาดไปนิดก็เลยทำให้ตกใจ ความจริงไม่ต้องตกใจเป็นของ
ธรรมดาอาการที่พลาดนิดพลาดหน่อยในฐานะเราหัดใหม่ นะ สังเกตว่าเจ้าพวกนี้
มันไม่ค่อยดู conductor นะ ก็เลยจับได้ว่ามันดูตัวมันใน monitor คือเขามี
monitor อยู่ตรงนี้ครับ มันก็ดูตัวมันว่าตัวมันออกโทรทัศน์รีเปล่าพากันไปดูที่จอ

monitor หมดยุคช่วยหันไปทีย่าให้มันดู (หัวเราะ) แยกให้ตายดิ แหม ใครก็ได้
หันไปทีย่าให้มันดู

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ให้เจ้าหน้าที่หันจอ monitor ไปทางอื่น หลังจากนั้นท่าน
จึงได้นำเสนอเข้าบทเพลงถัดไปคือ “เพลงเตลงรำพึง” ท่านได้อธิบายไว้ว่า

อะ หมดยุคเรื่องหมดยุคให้ตายดิ ครูไม่ดูไปดูโทรทัศน์คือในห้องนี้เรามี
monitor สำหรับให้ดูนะครับ อ่าๆ ๆ เอาไว้นั้นก็ได้ นาน ๆ ดูทีนะ นาน ๆ
ฆ่าเลี้ยงที่ แหม นี่ก็มีตีสิมตาก็ไปโน้นหนะดูว่าชั้นออกกรีเปล่า (หัวเราะ) งั้นก็แยล
นิ พี่ ๆ นิเดี่ยวเขาทำให้ออกทุกคนอะประเดี่ยวกวากวาคณะตั้งแต่ตรงนั้นใคร
หัวล้านหัวเหลืองเห็นหมดยุค ได้ออกแน่ ๆ เลยไม่ต้องเป็นห่วง ดูแล้วยุ่งที่ไม่ฟังคร
สั่งให้ทำอะไรก็ได้ดูหรือไปดูแต่นั้นนะ

(รายการเพลงเตลงรำพึง เกา)

เอ้า ต่ออีกเพลงนึงนะที่นี่เพลงนี้มันผิดกับเพลงเมื่อตะกี้เยอะนะ เมื่อตะกี้
มันเป็นเพลงรักอันหวานชื่นนะครับ แล้วจิงหะมัน โอ๊ะ มันยากมันมีกระตุกอย่าง
นั้นกระตุกอย่างนี้ะครับก็สามารถเล่นกันได้ดีนะครับ เพราะฉะนั้นเพลงต่อไป
เป็นเพลงที่ง่ายแต่ยากสำหรับคนหัดใหม่ก็คือ เพลงเตลงรำพึงนะครับ เตลง
ก็คือมอญ เพราะฉะนั้นถ้าเราจะแต่งเพลงมอญรำพึง เราจะชื่อเพลงเตลงรำพึง
หรือรามัญรำพึงหรือมอญรำพึงหรือหงส์ซารำพึงหรือหรือปากปลัดรำพึงหรือสาม
โคกรำพึงนี้ได้ แต่คำว่าเตลงก็แปลว่ามอญ ซึ่งพวกมอญเขาก็ไม่ค่อยชอบเท่าไร
หรือจะไปเรียกเขาเตลงเนีย พวกพม่าพาไปเรียกว่าเตลงซึ่งความหมายไม่ด้นักแต่ก็
หมายความว่ามอญนะครับ ทีนี้ก็ทำไมเราจะต้องตั้งชื่อเป็น พม่า มอญ จีน ญวน
เป็นอะไร มีคนเข้าใจผิดมีโฆษกเนี่ยนะครับเขาอธิบายนะครับก็เล่นเพลงกันนะ
ครับก็บอกต่อไปนี่เป็นจีนนั่น เป็นพม่านี้ แล้วเขาก็บอกว่า เอ เมื่อไรหนะคนไทย
จะรู้จักแต่งเพลงสักที่ไม่เห็นมันมีเพลงไทยเนี่ยประเดี่ยวมียีนนั่นพม่านี้เดี่ยวมอญ
โน้นเขมรโน้นเดี่ยวญวนนี้ ทำไมเพลงไทยไม่มีหละ ก็พวกทั้งหมดเนี่ยแหละเพลง

ไทยทั้งนั้นแหละครับผม เพลงไทยทั้งนั้น แต่นี่คนไทยเรามีความสามารถคือว่าแต่งเพลงนอกจากแต่งเพลงเป็นภาษาไทยกลางเราแล้วนี่แหละครับได้ เขาก็แต่งล้อเลียนสำเนียงเพลงของเพื่อนบ้านได้ถึง 12 ภาษา จึงเรียกว่าออก 12 ภาษา ที่นี้สมมุติจะแต่งเพลงล้อเลียนสำเนียงจีนเขาก็ต้องนำคำว่าจีนมานำหน้า เช่นว่าจะแต่งเพลงชื่อว่า “นำเสด็จ” นะฮะ เอา “จีน” มานำหน้าจะเรียกว่า “จีนนำเสด็จ” หมายความว่าเพลงที่นำเสด็จเนี่ยเวลาพระเจ้าแผ่นดินเสด็จไปไหนจะมีเพลงนำเสด็จนะครับ เพลงนำเสด็จเนี่ยจะเป็นสำเนียงจีน ถ้าเล่นออกมาแล้วไม่เป็นจีนนะครับคนที่แต่งออกมาก็เสียชื่อคือคนไทยเราเนี่ยแต่งนะครับ ที่นี้เป็นเพลง “นำเสด็จ” เหมือนกันนะครับ แต่ว่าเป็นสำเนียง “ญวน” นะครับ พอเล่นออกมาก็ต้องฟังเป็นญวนเลยเรียกว่า “ญวนนำเสด็จ” ถ้าว่าจะเป็น “ฝรั่ง” ก็ต้องเอา “ฝรั่ง” มานำหน้าเรียกว่า “ฝรั่งนำเสด็จ” เป็นอย่างนั้นครับ ที่นี้จะแต่งเป็นแขกก็ต้องเป็น “แขกนำเสด็จ” จะต้องเป็นข่าก็ต้องเป็น “ข่านำเสด็จ” จะแต่งล้อเลียนภาษาของชาติไหนก็ต้องเอาชาตินั้นมานำหน้า

เพราะฉะนั้นเพลงเตล่งรำพึง ดร.อุทิศแต่งไม่ใช่มอญแต่งนะครับไม่ใช่มอญแต่งหรือครับหรือว่าจินดูดาว จีนอะไรต่ออะไร เขมรปากทอก็ครุฑมแต่งครับ หลวงประดิษฐไพเราะ(ศร ศิลปบรรเลง) นโรดมไม่ได้แต่งครับรับประกันนโรดมไม่ได้แต่งแน่นอน เขมรปากทอ เขมรไทรโยค สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ท่านเป็นผู้ทรงนิพนธ์ขึ้นก็ไม่ใช่นโรดมอีกเหมือนกัน ครับ จินดูดาว ดร.อุทิศ เหมมาเจอตุงไม่เกี่ยว เหมมาเจอตุงไม่ได้แต่งแกอยู่ที่บ้านของแก ๆ ตายไปแล้ว ไม่ใช่หรือครับบางคนเนี่ยแหมคนไทยไม่มีปัญญาจะแต่งเพลงไม่เห็นมีไทยเลยไทยมีลิครับ สารถิเขาแต่งเป็นสำเนียงกลางเค้าแต่งเป็นสำเนียงกลางเค้าแต่งเป็นสำเนียงกลางเป็นอันเข้าใจ ไม่ต้องบอกว่า “ไทยสารถิ” ดังนั้น เพลงสารถิ เพลงจระเข้หางยาว ไอยเรศ บุษลิน เพลงลีบท ไม่ต้องบอกว่า ไทยไอยเรศ ไทยจระเข้หางยาว ไทยลีบท ไม่ต้องบอกเป็นที่รู้จักว่าเป็นสำเนียงกลาง ที่นี้ทำไมต้องไปแต่งเลียนเสียงสำเนียงต่างประเทศ เริ่มมาจากละครครับ

ละครเดี่ยวมันเล่นเรื่องราชาธิราชมีมอญมีพม่าตัวละครเป็นมอญเป็นพม่ามาเล่น เพลงลำเนียงไทยก็ไม่มันก็เลยต้องแต่งลำเนียงมอญลำเนียงพม่าขึ้น เดี่ยวเล่นเรื่อง อะบุหะซัน เอ้า เอาอีกแล้วอะบุหะซันเป็นแขกนี่ครับพระเจ้ากาหลิบออกมาแล้ว ต้องมีเสมอแขกแล้วต้องร้องเพลงแขกแล้วนี่มีความจำเป็นก็จะต้องแต่ง อีก ประการหนึ่งถ้าเราแต่งเป็นลำเนียงอื่น ๆ เนี่ยนะครับ มันจะทำให้เข้าใจดีและทำให้คนสนใจอย่างสมมุติเราพูดกันไทยเนี่ย เฮ้ย! ไปไหนมาวะ กินข้าวรึยัง อะไรต่อ อะไรเนี่ยนะฮะ แล้วเสียงใครมาเดินอยู่นอกห้องพูดไทยอย่างงี้เขาก็ไม่สนใจ ใช่มั้ย พอเราพูด Hey! How are you ? How do you do? long time not see เราจะเฮ้ย! อะไรวะ! เสียงอยู่ไหนวะ! เราจะสนใจฟังทันที ทำนองเดียวกัน แหะครับถ้าเราแต่งเพลงถ้าเป็นไทยอยู่เรื่อยคนก็ไม่ฟัง ถ้า Long time no see ประเดี๋ยวก็หันฟังทันทีอ่าเพราะฉะนั้นแล้วเราก็ต้องทำเป็นหลากหลาย ทีนี้เพลง เตลงรำฟังเป็นเสียงมอญทั้งคร่ำและเย็นเนื้อร้องพวกมอญระลึกถึงได้มาฟังพระบรมโพธิสมภารในประเทศไทยได้รับความสุขความสบายความอะไรต่ออะไรทุกสิ่งทุกอย่าง ระลึกบุญคุณของประเทศไทยนะครับ ก็คิดจะบวชให้กับประชาชนชาวไทยนะครับ อันนี้เป็นความคิดที่ดีความคิดที่รำพึงคนรุ่นหลังเราจะใช้เพลงคร่ำ ๆ เย็น ๆ อ่าเดี่ยวเราจะฟังนะฮะ อ่านกร้อคนเก่านะฮะเอาให้ดีไอ้ลูกชาย อ่าไป ตกใจมันผิดบ้างพลั้งบ้างก็ไม่ใช่ไรเรายังใหม่อยู่ พอผิดแล้วเมื่อกี่เนี่ยร้องเมื่อกี่ ร้องผิดนิดนึงหน้ามันแดง (หัวเราะ) ไม่ต้อง! คนที่เขาร้องมานานเขาหน้าด้านทำ ผิดเขายังทำเฉย เราผิดนิดเดียวหน้าแดงใช้ไม่ได้นะไม่ต้องตกใจ เอ้า ขึ้นมาเลย เอ้า

เมื่อศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ อธิบายจบจึงได้นำพาเข้าสู่บทเพลงเพลงเตลงรำพึง⁵ เถา
ขับร้องโดยคุณไพบูลย์ ธีระสุนทรไท บรรเลงโดยวงดนตรีไทยนักเรียนของโรงเรียนพัฒนศิลป์การ
ดนตรีและละครโดยมีเนื้อร้องและโน้ตเพลงดังนี้

สามชั้น ท่อน 1	เตลงน้อยค่อยรำพึงถึงวาสนา	เราพลัดพรากจากพารามาอยู่นี้
	ได้ปลอดภัยไร้ทุกข์สุขทวี	ไอ้คนไทยแสนดีมีวัฒนธรรม
ท่อน 2	ใจบุญสุนทานเป็นที่สุด	เป็นเมืองพุทธไม่มีใครมาเหยียบย่ำ
	แผ่นดินต่างชาติก็อารีมีเคยทำ	ให้ระกำซ้ำจิตสักนิดเดียว
สองชั้น ท่อน 1	อันชาติเราเคยเป็นศัตรู	เพื่อนก็รู้แต่มีเคยได้เอื้อนเอ่ย
	เราจึงอยู่เมืองไทยได้สบาย	ใครจะเคยพบเห็นถึงเช่นนี้
ท่อน 2	เจ้าแผ่นดินก็ทรงห่วงใย	ออกเยี่ยมราษฎรไปในทุกที่
	ไม่ว่าไทยหรือเทศบรรดามี	ทรงเมตตาปราณีทุกคนไป
ชั้นเดียว ท่อน 1	เราจะบวชตนเองสักพรรษา	ถวายกุศลพระราชทำให้่องใส
ท่อน 2	แผ่ไปทั่วประชาชาวไทย	ตอบแทนน้ำใจไมตรีเอ๋ย

⁵ เพลงเตลงรำพึง เถา ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและทำนองรับเมื่อปีวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2521 กำหนดใช้น้ำ
ทับปรบไก่ เพลงเตลงรำพึง เถา แต่ละท่อนมี 4 จังหวะ สองจังหวะสุดท้ายจะบรรเลงเหมือนกันทุกท่อน เพลงนี้เป็นเพลงที่มีสำเนียงมอญให้ความรู้สึกเยือก
เย็น ไพเราะ “เตลง” แปลว่า มอญ ปีพาทย์บรรเลงเพลงนี้ได้เสียงตรงมากกว่าเครื่องสาย ไม่ต้องหลบเสียงให้เสียรส ไพเราะของเพลง (สุรพล
จันทราปัติย์, สัมภาษณ์, 4 กุมภาพันธ์ 2563)

ทำนองเพลง

ลึกลงอย่างช้า ๆ แล้วเร่งอัตราเร็วขึ้นตามลำดับ รวดเสียงเร่ห้องสุดท้าย ค่อย ๆ เบาลเสียงลง

ขลุ่ยขึ้น

- - - ฟ	- ซ - ท	- ฟ ซ ท	- ฟ ซ ท	ฟ ซ ท ด	ร ท ด ร	ด ซ ี ฟ ร	ด ท ด ร
ด ซ ี ฟ ร	ด ท ด ร	ด ซ ี ฟ ร	- - - ร	ค่อย ๆ เบาลหายไป			
- - - ซ ี	- - - ฟ	- - - ร	- - - ด	ลซฟ ซ ล	- ท - ด	ร ด ฟ ร	- ด - ท

รับฟัง

สามชั้น

ท่อน 1

- - - -	- - - ร	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ท	- - - ด	ร ด ท ซ	- - - -
- - - -	- - - -	- ฟ - ฟ	- - - ซ	ท ด ท ซ	- ฟ - ซ	ร ด ท ด ร	- ด - ท
- - - -	- - - ร	- - - ฟ	- - - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	ฟ ซ ล ร	- ฟ - ซ
- - - -	- - - ซ	- - - ฟ	ซ ล ฟ ซ	- - - -	- ท - ด	ร ด ร ท	- ด - ร
- - - -	- - - ฟ	- - - ซ ล	ด ล ซ ฟ	- - - -	- - - ร	- - ฟ ซ	ล ซ ฟ ร
- - - -	ซ ซ ซ ซ	- - - ล ล	ด ล ซ ฟ	- - - ซ ซ	ล ซ ฟ ร	ด ร ฟ ร	ด ท - ด
- - - -	- - - -	- ร - ร	- - - ซ	- - - -	- ร - ฟ	ซ ร ซ ฟ	- ร - ด
ฟ ล ซ ล	ฟ ล ซ ล	ฟ ล ซ ล	ท ด - -	ร ด ท ฟ	ท ด ร ฟ	ร ด ท ด	ร ฟ - ท

ท่อน 2

กลับต้น

- - - -	- - - ร	- - - ฟ	- - - ซ	- - ฟซล	- - ด ซ	ล ซ ฟ ร	- - - -
- - - -	- - - ฟ	- - - ซ ล	ซ ฟ ซ ด	- - ทดริ	ฟ ร ด ท	- - ซทดิ	ร ด ท ซ
- - - -	- ฟ - ซ	ท ซ ฟ ซ	ท ด ร ฟ	- - - ร	ฟ ซ ร ฟ	ร ด ท ด	ร ฟ - ท
- - - -	- - - ซ	- - ท ด	ร ด ท ซ	ท ด ท ซ	- ฟ - ท	- - ร ด	ท ด - ร
- - - -	- - - ฟ	- - - ซ ล	ด ล ซ ฟ	- - - -	- - - ร	- - ฟ ซ	ล ซ ฟ ร
- - - -	ซ ซ ซ ซ	- - - ล ล	ด ล ซ ฟ	- - - ซ ซ	ล ซ ฟ ร	ด ร ฟ ร	ด ท - ด
- - - -	- - - -	- ร - ร	- - - ซ	- - - -	- ร - ฟ	ซ ร ซ ฟ	- ร - ด
ฟ ล ซ ล	ฟ ล ซ ล	ฟ ล ซ ล	ท ด - -	ร ด ท ฟ	ท ด ร ฟ	ร ด ท ด	ร ฟ - ท

กลับต้น

สองชั้น

ท่อน 1	- - - -	- - - - ช	- - ท ด	ร ด ท ช	ท ด ท ช	- ฟ - ช	- ท ด ร	- ด - ท
	- - - -	- - - - ช	- - ท ด	ร ด ท ช	ท ด ท ช	- ฟ - ท	- - ร ด	ท ด - ร
	- - - -	ช ช ช ช	- - ล ล	ด ล ช ฟ	- - ช ช	ล ช ฟ ร	ด ร ฟ ร	ด ท - ด
	- - - -	- ร - ช	- ร - ษ์	ฟ ร - ด	- - ร ด	ท ฟ - -	ลชฟ ช ล	ช ฟ ช ท

ท่อน 2

กลับต้น

- - - -	- - - - ร	- - ฟ ร	- - ด ร	- - มรฺด	ร ม ฟ ช	- - ล ช	- - ฟ ช
- - - -	- - - - ร	- - - - ช	- ท - ด	- - - - ร	- - ฟ ช	ล ช ฟ ร	- - - -
- - - -	ช ช ช ช	- - ล ล	ด ล ช ฟ	- - ช ช	ล ช ฟ ร	ด ร ฟ ร	ด ท - ด
- - - -	- ร - ช	- ร - ษ์	ฟ ร - ด	- - ร ด	ท ฟ - -	ลชฟ ช ล	ช ฟ ช ท

ชั้นเดียว

กลับต้น

ท่อน 1

- - - -	- ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ล ช ท	- ล ช ฟ	ช ล ช ท	- - ด ร	- - - -
ช ฟ ล ช	ล ฟ ช ร	ฟ ร ด ท	- ด - -	ล ฟ ช ล	ช ล ท ด	ท ด ช ล	ท ด - ท

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ท่อน 2

กลับต้น

- - ร ร	- - ร ร	- - ม ด	ร ม ฟ ช	- - ช ช	- - ช ช	- - ฟ ล	ช ฟ ม ร
ช ฟ ล ช	ล ฟ ช ร	ฟ ร ด ท	- ด - -	ล ฟ ช ล	ช ล ท ด	ท ด ช ล	ท ด - ท

ลูกหมด

กลับต้น

- ท - -	ฟ ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ล ช ท	- ล ช ฟ	ช ล ช ท	- - ด ร	- - - -
- - - - ช	- - - - ร	- - - - ช	- - - - ร	- - - - ช	- - - - ร	- - - - ช	- - - - ร
- ร ิ ด ท	- ด ท ช	- ท ช ฟ	- ช ฟ ร	- ร ฟ ท	- ฟ ช ท	- ช ท ด	- ท ด ร

จบ

หน้าทับปรบไ้ สามชั้น

----	--- ฉิ่ง	----	--- ฉับ	----	--- ฉิ่ง	----	--- ฉับ
- ทัง- ดิง	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- โจ๊ะ- จ๊ะ	----	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- โจ๊ะ- จ๊ะ
- ดิง- ดิง	- ทังดิงทัง	ดิงทัง- ดิง	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- ดิง- ทัง	- ดิง- ดิง	- ทัง- ดริง	- ดิง- ทัง

หน้าทับปรบไ้ สองชั้น

--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ
- ทัง- ดิง	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- โจ๊ะ- จ๊ะ	- ดิง- ทัง	- ดิง- ดิง	- ทัง- ดริง	- ดิง- ทัง

หน้าทับปรบไ้ ชั้นเดียว

- ฉิ่ง- ฉับ	- ฉิ่ง- ฉับ	- ฉิ่ง- ฉับ	- ฉิ่ง- ฉับ
- - ดิง ทัง	- ดิง - -	ดิงทัง- ดิง	- ทังดิงทัง

หน้าทับลาวสองชั้น ตีท่อนสุดท้าย

--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ
- ดิง- โจ๊ะ	- ดิง- ดิง	- - ดิง ทัง	- ดิง- ทัง

(โน้ตทำนองเพลงได้รับความเอื้อเฟื้อจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562)

เมื่อเพลงเตลงรำฟิ่ง เถา จบลงศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ออกมาดำเนินรายการต่อและกล่าวชื่นชมนักเรียนของท่านที่บรรเลงและดำเนินรายการต่อ

อ่า อันนี้ดีเรียบร้อยดีทั้งเพลงไม่มีติดขัดพร้อมเพรียงกันดีแล้วก็ไม่มีเพี้ยนอะไรต่ออะไรก็เป็นที่น่าชมเชยสำหรับคนหัดใหม่ๆ อย่างนี้นะครับ เอ้าถอนออกได้ค่อยๆ ออกไป เอาเครื่องของตัวไปด้วย เตรียมเอาฆ้องเล็กเข้ามาประเดี๋ยวจะมีเดี๋ยวฆ้องเล็กโดยเด็กชายอายุ 6-7 ขวบเท่านั้นเองนะครับพูดยังไม่ค่อยจะรู้ภาษาแต่ว่าเดี๋ยวฆ้องเล็กได้

หลังจากนั้นท่านจึงให้ลูกศิษย์ของท่านจัดเตรียมเวทีการแสดงลำดับถัดไปคือการเดี่ยวฆ้องวงใหญ่โดยลูกศิษย์ของท่านที่อายุเพียง 7 ขวบเท่านั้น ในระหว่างนั้นท่านจึงได้อธิบายขิมกระเป่าของท่านอีกครั้งหนึ่งและโฆษณาให้กับเปียร์ตราสิงห์และโซดาตราสิงห์อีกครั้งดังนี้

ภาพที่ 75 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ กำลังเปิดขิมกระเป่าของร้านพัฒนศิลป์

ที่มา: เทปบันทึกรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย

อ่า มีคนถามมาเรื่องขิมนะว่า มีความสนใจขิมที่อธิบายเมื่อตะกี้แต่ไม่รู้ว่ายายที่ไหน เอ รู้สึกว่าจะบอกแล้วนะครับนะ ขายที่พัฒนศิลป์การดนตรีละครนะครับ ถนนสามเสน บางกระบือ คือว่ารู้จักโรงเปียร์มัยครับนะฮะ ถ้าโรงเปียร์ก็อยู่ถนนเดียวกันนะครับแล้วอยู่ข้างเดียวกันด้วยนะครับ ถ้าเวลาจะนะครับสมมุติเราจะมาจากบางลำพูนะครับเราก็นั่งรถมาจากถนนจักรพงษ์ต่อถนนสามเสนมันก็มาถึงสี่เสา อ่าบ้านพลเอกเปรมนั่นแหละแล้วก็มาถึงศรียานแล้วก็มาถึงสี่แยกบางกระบือนะครับ พอข้ามสี่แยกก็จอดข้างซ้ายพัฒนศิลป์อยู่ห่างจากสี่แยกแค่ 3 เสาไฟฟ้า นะครับ เข้าไปเถอะครับขิมนี้มีเยอะจะสังเกตเห็นได้ว่าเด็กมันตีขิมตั้ง 10 กว่าตัวเนี่ยไม่โจ่งฉ่างเลยเพราะว่าเสียงมันดีนะครับ ไหนขอที่ปิดมาดูตัวลี

เดี๋ยวกงอยากจะทราบว่าเป็นอย่างไรปิดแล้วมันเป็นอย่างไงนะครับ อย่างจี้ครับเหมือนเราจะเดินทางไปเมืองนอกครับเนี่ยพอปิดแล้วก็เป็นอย่างนี้ครับ เวลาจะเปิดก็ง่ายที่สุดครับบังคับขึ้นก็เปิด พอเล่นเสร็จก็ปิดครับมันก็เข้าไปในล้ออันนี้เป็น samsonize อ่ะ เอาออกไป

เมื่อศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ แนะนำขิมของพัฒนศิลป์การดนตรีและละครบจึงให้
ลูกศิษย์ของท่านนำขิมออกไปแล้วดำเนินรายการต่อ

เราก็ไปที่ตรงนั้นนะครับ พอออกจากพัฒนศิลป์ก็แวะโรงเปียร์ ที่โรงเปียร์
เนี่ยเราจะเอาเปียร์ตราสิงห์หรือโซดาตราสิงห์มีทั้งนั้นแหละครับเป็นของอร่อยครับ
เรื่องเปียร์ตราสิงห์เจ้าหน้อยคงจะจำได้ชื่อสุรพลที่แต่งก่อนนี้เขายังไม่ได้ไปนอกกะ
ครับก็มาเล่นบ่อย ๆ นะครับ คือสุรพลนี้เขามีหน้าที่จัดเลี้ยงเวลาที่มิงานรับแขก
บ้านแขกเมือง วันหนึ่งพ่อสุรพลเขาก็เกิดความคิดดีขึ้นนะครับ เขาก็เลี้ยงพวกฝรั่ง
ที่มาประชุมเนี่ยครับ เขาก็เอาเปียร์ทุกยี่ห้อที่มีอยู่ในประเทศไทยทั้งเปียร์ตราสิงห์
เปียร์ฝรั่งเปียร์ไทยอะไรต่ออะไรเอามาตั้งเป็นแถวๆๆ แซ่เย็นเจี๊ยบเลยบอกใครใคร่
กินๆ แล้วจะเอาเปียร์ยี่ห้อไหนกินไปเลยคือความจริงมันอยากรู้ว่ายี่ห้อไหนถูกใจ
ที่สุดนะครับ ฝรั่งนะไม่ใช่คนไทย ปรากฏว่าพริบเดียวเท่านั้นแหละครับเปียร์ตราสิงห์
หมดกองเลยครับเปียร์อื่น ๆ นี่เหลือตะป้อนั่ง เอ้า เอามาใสใหม่ก็พริบหมดกองอีก
ครับ นี่แสดงว่าแม้แต่ฝรั่งก็เนี่ยครับก็ถูกปากมันก็กินโอ้อร่อยขึ้นมีนครับเรียกหาแต่
เปียร์ตราสิงห์โซดาตราสิงห์รับประกันไม่ผิดหวังแน่นอนครับ เอ้า เอาเข้ามาแล้วรียัง
ลูก? ทีนี้จะได้มาตรงนี้แหละ ทำให้มันดีนะ

(รายการเดี่ยวซ่องวงเล็กเพลงขิมใหญ่ สองชั้น)

เมื่อจัดเวทีแล้วเสร็จศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เดินไปสัมภาษณ์ผู้บรรเลงคือเด็กชาย
คมกฤษ เหมฤทธิ์ อายุ 7 ปี เป็นผู้บรรเลงซ่องวงเล็กโดยเพลงที่ใช้บรรเลงคือเพลงเดี่ยวขิมใหญ่
โดยสัมภาษณ์ดังนี้

ดร.อุทิศ

เราชื่ออะไร

เด็กชายคมกฤษ

เด็กชายคมกฤษ ครับ

ดร.อุทิศ

ชื่อคมกฤษ นามสกุลอะไร?

เด็กชายคมกฤษ

เหมฤทธิ์ ครับ

ดร.อุทิศ อ่าเหมฤทธิ์เรียกเล่นๆ ว่าอะไร

เด็กชายคมกฤษ บอม ครับ

ดร.อุทิศ อ่า ชื่อบอมเดี่ยวเด็กชายบอมจะทิ้งบอมหละ ทิ้งบอมให้
ถึงขนาดเซียวนะ อายุเท่าไร

เด็กชายคมกฤษ 7 ครับ

ดร.อุทิศ อ่า บอม 7 ขวบ กลัวมัย ไม่กลัวๆ (ลูบหัวคมกฤษ) เรียน
กับครูกลัวทำไม นี่เหมือนกัน 7 ยังพูดไม่ค่อยรู้เรื่องแต่ว่าครูมันบ้งอาจต่อเดี่ยว

แล้วไม่ใช่เดี่ยวธรรมดาเดี่ยวจินฉิมใหญ่สะด้วยนะ ไอ้ธรรมดา ๆ ที่มันตีได้เรื่อย ๆ สบาย ๆ มันก็ดันไม่
ต่อหรือมันต่อเพลงยากๆ ให้เด็กเพื่อจะให้เด็กล้ม สนุก ๆ ไม่กลัวนะ ไม่กลัว ไอ้พวกนี้เพื่อนยังเล่น
ไม่เป็นเลย มีเราคนเดียวนะ ฟังไม่ออก เราผัดมันก็ฟังไม่รู้เรื่องนะตีไปเรื่อย ๆ ถ้าสะดุดอย่าหยุดนะ
ลูก ถ้าสะดุดนี้เราเป็นที่เขาเรื่อย ๆ ไม่ฟังเสียงเลยนะเวลานี้เราเป็นที่ 1 ในประเทศแล้วไม่มีใครสู้เรา
ได้ไม่ที่ใครมาตีแข่งกับเรา เอาเลยทีเดี่ยวเพลงจินฉิมใหญ่ นะครับ ก็เด็กแค่นี้แหละครับ ถ้าได้ตีว่าไป
ตลอดเพลงโดยไม่สะดุดเลยเดี่ยวครูจะมีรางวัลนะ เอาเลยลูกเอาขึ้นเพลง

ภาพที่ 78 เด็กชายคมกฤษ เหมฤทธิ์กับศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

ที่มา: เทปบันทึกรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย

ทำนองเดี่ยวฆ้องวงเล็กเพลง “จีนขิมใหญ่ สองชั้น”

ท่อน 1

- มรช	ล [~] ม [~] ร [~] ด-ท	ม [~] ร [~] ด-ด [~]	ม [~] ร [~] ด [~] ล [~] ช [~] ม	ช [~] ล [~] ช [~] ม	ล [~] ช [~] ม [~] ร [~] ด	ม [~] ร [~] ด [~] ล	ล [~] ช [~] ม [~] ร [~] ด
ม [~] ม [~] ม-ช	ล [~] ม [~] ร [~] ด-ท	ม [~] ร [~] ด-ด [~]	ม [~] ร [~] ด [~] ล [~] ช [~] ม	ช [~] ล [~] ช [~] ม	ล [~] ช [~] ม [~] ร [~] ด	ม [~] ร [~] ด [~] ล	ล [~] ช [~] ม [~] ร [~] ด
- ด - ด [~]	ม [~] ร [~] ด [~] ล	ร [~] ด [~] ล [~] ช	ด [~] ล [~] ช [~] ม	ด [~] ร [~] ม [~] ช [~] ม	ล [~] ช [~] ด [~] ล	ม [~] ช [~] ล [~] ด [~] ล	ม [~] ช [~] ล [~] ด [~] ล
ด [~] ร [~] ม [~] ม [~] ร [~] ด [~]	ล [~] ด [~] ร [~] ม [~] ร [~] ด [~] ล	ช [~] ล [~] ด [~] ด [~] ล [~] ช	ม [~] ช [~] ล [~] ด [~] ล [~] ช [~] ม	ล [~] ช [~] ม [~] ช [~] ร	ด [~] ม [~] ร [~] ล	ร [~] ด [~] ล [~] ช [~] ม	ล [~] ช [~] ด [~] ล
- - - -	ร [~] ด [~] ล [~] ช	ม [~] ช [~] ล [~] ด	ล [~] ร [~] ด [~] ล	- - - -	ด [~] ล [~] ช [~] ด [~] ล	ม [~] ช [~] ล [~] ช	-ด [~] -ล
- - - -	ร [~] ด [~] ล [~] ช	ม [~] ช [~] ล [~] ด	ล [~] ร [~] ด [~] ล	- - - -	ร [~] ด [~] ล [~] ช [~] ม	- - ช [~] ร	ม [~] ด [~] ร [~] ม
- ด [~] ช [~] ม	- ด [~] ช [~] ม	- ม [~] ด [~] ล	- ม [~] ล [~] ช	- ด [~] ช [~] ม	- ด [~] ม [~] ร	- ช [~] ร [~] ด	- ช [~] ด [~] ล
ร [~] ด [~] ล [~] ช [~] ม	ล [~] ช [~] ม [~] ร [~] ด	ร [~] ด [~] ล [~] ช [~] ล	ล [~] ช [~] ม [~] ร [~] ด				

กลับต้น

เที่ยวกลับเปลี่ยนบรรทัดที่ 1 เป็น

ม [~] ม [~] ม-ช	ล [~] ม [~] ร [~] ด-ท	ม [~] ร [~] ด-ด [~]	ม [~] ร [~] ด [~] ล [~] ช [~] ม	ช [~] ล [~] ช [~] ม	ล [~] ช [~] ม [~] ร [~] ด	ม [~] ร [~] ด [~] ล	ล [~] ช [~] ม [~] ร [~] ด
-----------------------------------	--	--	--	--	---	--	---

ท่อน 2

-ด-ด	ม [~] ร [~] ม [~] ด	-ด-ด	ล [~] ช [~] ล [~] ม	ร [~] ด [~] ล [~] ด [~] ล [~] ช	ล [~] ฟ [~] ช [~] ม	ล [~] ช [~] ม [~] ช [~] ร	ม [~] ด [~] ร [~] ม
-ด-ด	ม [~] ร [~] ม [~] ด	-ด-ด	ล [~] ช [~] ล [~] ม	ร [~] ด [~] ล [~] ด [~] ล [~] ช	ล [~] ฟ [~] ช [~] ม	ล [~] ช [~] ม [~] ช [~] ร	ม [~] ด [~] ร [~] ม
- ม - ม	- ม ช ม	ม [~] ล [~] ด [~] ล	ด [~] ช [~] ล [~] ช	ล [~] ม [~] ช [~] ม	ช [~] ร [~] ม [~] ร	ล [~] ด [~] ร [~] ด	ช [~] ล [~] ด [~] ล
ม [~] ช [~] ล [~] -ช [~] ม	ช [~] ม [~] ร [~] ด	ม [~] ร [~] ด [~] ล	ล [~] ช [~] ม [~] ร [~] ด				

กลับต้น

ท่อน 3

-ด-ด [~]	- ด - ล	-ด-ด [~]	ด [~] ด [~] ร [~] ด	ร [~] ด [~] ร [~] ล	ด [~] ล [~] ช [~] ล [~] ม	ล [~] ช [~] ล [~] ม	ช [~] ร [~] ม [~] ด
-ด-ด [~]	- ด - ล	-ด-ด [~]	ด [~] ด [~] ร [~] ด	ร [~] ด [~] ร [~] ล	ด [~] ล [~] ช [~] ล [~] ม	ล [~] ช [~] ล [~] ม	ช [~] ร [~] ม [~] ด
ด [~] ด [~] ด [~] ช [~]	ด [~] ล [~] ด [~] ช [~]	ด [~] ด [~] ด [~] ล [~]	ด [~] ช [~] ด [~] ม [~]	ช [~] ล [~] ช [~] ฟ	ช [~] ฟ [~] ม [~] ร	ช [~] ล [~] ด [~] ช	ฟ [~] ม [~] ร [~] ด
ด [~] ด [~] ด [~] ช [~]	ด [~] ล [~] ด [~] ช [~]	ด [~] ด [~] ด [~] ล [~]	ด [~] ช [~] ด [~] ม [~]	ช [~] ล [~] ช [~] ฟ	ช [~] ฟ [~] ม [~] ร	ช [~] ล [~] ด [~] ช	ฟ [~] ม [~] ร [~] ด

กลับต้น

ท่อน 4

-ด-ดํ	-ด-ดํ	-ด-ดํ	-ดํ-ล	-ด-ดํ	-ด-ดํ	-ด-ดํ	-ดํ-ล
ชมชช	ชดชล	ชชชช	ชชชช	รตตร	ดชชช	ชชชช	ลรลล

กลับต้น

ท่อน 5

----	----	ดํลดํช	ลฟชช	----	----	ดํลดํช	ลชชช
----	----	ดํลดํช	ลฟชช	----	----	ดํลดํช	ลชชช
ชชชช	ชชชช	ชชชช	ชชชช	ชชชช	ชชชช	มมมด	รรรล
มรรม	รลลช	ลชชช	ดลลล	----	----	ดํลดํช	ลฟชช
----	----	ดํลดํช	ลชชช	----	----	ดํลดํช	ลฟชช
----	----	ดํลดํช	ลชชช	ชชชช	ชชชช	ชชชช	ชชชช
ชชชช	ชชชช	มมมด	รรรล	มรรม	รลลช	ลชชช	ดลลล

ลงจบ

ชชชช	ชชชช	ชชชช	ชชชช	ลชชช	ชชชช	ชชชช	-ด-ดํ
------	------	------	------	------	------	------	-------

หน้าทับที่ใช้ในการบรรเลง

หน้าทับจีน สองชั้น

----	--- ฉิ่ง	--- ฉิ่ง	--- ฉับ
----	--- ตึง	- ตึง - -	- ตึง - ตึง

เมื่อบรรเลงจบลงมีเสียงปรบมือจากห้องส่ง ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เดินเข้ามา
ดำเนินรายการต่อและกล่าวชื่นชมความสามารถในการบรรเลงเดี่ยวของวงเล็กว่า

นายบอมก็ทั้งบอมจบลงไปได้สมควรปรารถนาก็มีสะคุดเล็ก ๆ น้อย ๆ ไม่
เป็นไรนะครับแล้วเด็กอายุแค่ 7 ขวบแค่นี้ยังพูดไม่ค่อยจะรู้เรื่องเลยยังสามารถเดี่ยว
ได้แล้วครูก็ไม่ได้เอาลูกธรรมาดาต่อให้เอาลูกสูง ๆ ต่อให้ทั้งนั้นเด็กสมัยนี้ก็ไม่ใช้เล่น
 ๆ ครับ

มีคนถามว่าอายุ 60 จะไปเรียนกับอาจารย์ได้มั๊ย โอ๊ย มันได้ทั้งนั้นแหละ
ครับ 80 ยังได้เลย ปัดโก๊ แล้วบอกว่าจะอายุเด็กมั๊ยก็จะไปอายุมันทำไมหละ ปัดโก๊
คุณหมอสโรภิน คุณหมอผู้อำนวยการโรงพยาบาลสุบหนะ บ้านผมเนี่ยคุณหมอ
3-4 หมอนะ หมออายุรเวท หมอผ่าตัด หมอฟัน หมออะไรต่ออะไร เด็กก็เรียนของ
มันผู้ใหญ่ก็เรียนของผู้ใหญ่ว่าอะไรไปเรื่อยแล้วอายุ 60 ปีเนี่ยเรียนสบายมากครับ
แล้วการเรียนดนตรีจะทำให้เรียนสดขึ้นเราจะได้เลิกสักทีนึงนะอายุ 60 ไอ้โลกธรรม
8 ประการจะได้ห่าง ๆ ไปสะบ้างมันจะมีลาภมันจะขาดลาภมันจะมีสุขมันจะมีทุกข์
มันจะมีสรรเสริญมันจะมีนินทาอะไรบ้างช่างหัวมันเถอะเราอายุ 60 แล้ว ปล่อย ๆ
มันเสียบ้างเล่นดนตรีให้มันสบายให้มันอ้อยอิ่งโกรธใครมาเนี่ยครับมาถึงบ้าน เอาขอ
ขึ้นมาหวาน ๆ ประเดี้ยวเดียวหละครับมดมันยังขึ้นเลย มันดีครับ ๆ

CHULALONGKORN UNIVERSITY
(รายการเพลงสอดแทรก แถ)

เอ้า ทีนี้จะเล่นมโหรีเครื่อง 8 ในสมัยรัชกาลที่ 1 นะครับ เอ้า เอาเข้ากันให้
ดี แล้วกระจับปี่ฉันจะนั่งตรงไหนล่ะ? เป็นมโหรีเครื่อง 8 แต่ว่าเครื่องเป็นฝูงใครใคร่
เล่น ๆ นะครับหัดมาแล้วให้เล่นทุกคนนะหัดมาแล้วไม่ให้มันเล่นเดี่ยวมันโกรธเอา มี
ปรากฏว่ามีซอสามสาย 7 คน ความจริงมีอีกเยอะมีเป็นฝูงนะครับแต่มันยังลีไม่ตี
ขึ้นให้มันมาตีเดี่ยวมันทำทั้งหมดเอาแต่ไอ้ที่พอใช้ได้ทีเรียกว่าเครื่อง 8 เนี่ย 1. ซอ
สามสาย 2. กระจับปี่ ไทหนอยู่ที่ไหนนั่นกระจับปี่ออกข้อสอบที่ไรเจิ้งทุกที (หัวเราะ)
เขาถามกระจับปี่คืออะไร เป็นเครื่องตีหรือเครื่องเป่าหรือเครื่องตี เขาอุตสำหรับบอก

กระจับปี่คืออะไรเป็นเครื่องเป่าครับไปฟังของเขามาปีไม่ใช่นะครับกระจับปี่เป็น
 เครื่องตีตะนะครับเป็นพิณเป็นพิณโบราณของไทยเวลานี้หากคนคิดได้ยากเต็มทีก็มีติด
 ก็กระจับปี่ป้องกันไปแต่ว่าติดเอากันคล่องเนียนะ หาได้ยากๆ แล้วก็ไม่มีใคร
 สมัยเรียนเลยพวกนี้ไม่มีใครสมัครเรียนกระจับปี่ประเดี๋ยวถ้าจะให้ครบเครื่อง 8
 ผมต้องไปเดี่ยวเองต้องไปติดเองเพราะถ้าไม่ติดเองมันจะไม่ครบ 1. ซอสามสาย 2.
 กระจับปี่ 3. กรับพวง เาามาเปล่า ซูซึ้นๆ นักร้องต้องตีประกอกรับพวงไปด้วยนะ
 ครับ 4. ขลุ่ยเพียงออ 5. โทณ 6. รำมะนา 7. ระนาดไม้ 8. ระนาดแก้ว ไทหนดูลิระนาด
 แก้ว (หัวเราะ) ระนาดแก้วไม่มีครบมันแตกไปหมดแล้วนะฮะ สมัยนี้ไม่มีระนาดแก้ว
 ก็เลยเอาระนาดนี้มาแทนนะครับมันดังเหมือนแก้วตีมันดังอ้อรอยไหนลองตีหน่อยดิ
 อ่า มันดังตีตะนะฮะก็เลยเอาไอ้นี้มาแทนระนาดแก้วเดี่ยวรวมกันเนี่ยก็เป็นมโหรีเครื่อง
 8 ในสมัยพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกหรือสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า
 มหาราช เรากำลังจะฉลองกรุงเทพมหานครครบรอบ 200 ปี กันอยู่ในวันสองวันนี้
 แล้วนะครับ อันนี้เป็นในสมัยรัชสมัยของพระองค์ท่าน คือในสมัยของกรุงศรีอยุธยา
 เนี่ยมีเครื่อง 4 นะฮะ เครื่อง 4 ก็มี ซอสามสาย 1 กระจับปี่ 1 มีโทณใบเดียว
 รำมะนาไม่มีแล้วก็มีกรับพวง พอเข้าสู่สมัยปลายกรุงศรีอยุธยา ก็เพิ่มรำมะนาเข้าไปอีก
 1 เป็น 5 เพิ่มขลุ่ยเข้ามาอีก 1 เป็น 6 พอสมัยพระพุทธยอดฟ้าก็เพิ่มระนาดไม้กับ
 ระนาดเข้าไปเป็น 8 นะครับทีนี้ก็ 9 10 11 12 มาถึงรัชกาลที่ 4 ก็เป็นมโหรีเครื่อง
 ใหญ่ นะครับ เอ้า ไอ้สายเสียดูดี มันเท่ากันรีเปล่า คือว่าถ้าสายเพียงชนิดเดียวมันจะ
 ไม่เป็นสับปะรดเลยแหละนะฮะ เราจะได้บรรเลงเพลงสอดแหวน สอดแหวนนี่ก็เป็น
 เพลงสดขึ้นเป็นเพลงแห่งความรักเช่นเดียวกันนะฮะ ชุ่มซ่าเหมือนได้ดื่มเปียร์ตรา
 ลิงห์ ประเดี๋ยวจะเอานายต้องมาร้องนายต้องเนี่ยเป็นลูกศิษย์รุ่นโบราณ เอ้า นาย
 ต้องเข้ามาความจริงเขาไม่ใช่ผู้ชายเล่นนะครับมโหรีเนี่ยเขาใช้ผู้หญิงคนเล่น ดังนั้น
 เราจะเรียกนายต้องไม่ได้ต้องเรียกนางสาวต้อง เอ้า นางสาวต้องนั่งนี้ เอ้า เข้าไปวง
 ในผู้หญิงก็เยอะเหมือนกันนี่นะ เดียวนางสาวอุทิศจะได้ไปติดกระจับปี่เดี่ยวต้อง
 ถอดรองเท้าสะก่อนนี่เอาให้มันครบ 8 ไม่ใช่อะไรหรอกไอ้กระจับปี่เนี่ยตัวมันยาว

มันถึงไม่ค่อยมีใครเขาตีคัมภีร์ยาวครับนี่อันนี้มันก็สุดมือ นะครับนี่ เล่นเสร็จแล้วเอา

มือลงไม่ได้ครับตะคริวกินอยู่อย่างงั้นเอา เอ้า เริ่มเลยร้อง

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เดินไปถอดรองเท้าและเข้ามานั่งประจำที่เพื่อเทียบเสียง และบรรเลงกระจับปี่เพลงสอดแหวน เถา แล้วให้สัญญาณักร้องในการบทเพลง โดยผู้ขับร้องในบท เพลงสอดแหวนคือ นายประเดิมชัย แสงคุ้มชัย โดยมีเนื้อร้องและโน้ตเพลงดังนี้

สามชั้น ท่อน 1 ค่อยบรรจงสอดแหวนแทนความรัก ให้ประจักษ์มันไว้ให้ประจักษ์

หมั้นไว้ไม่หน่ายหนีจะต้องเอ๋ย

ให้ประจักษ์หมั้นไว้ไม่หน่ายหนี

ท่อน 2 ประจงจู๋นี้นางพลาญพาที

ความรักที่ประจักษ์ไว้ความรักที่

ประจักษ์ไว้ในแหวนทองจะต้องเอ๋ย

ความรักที่ประจักษ์ไว้ในแหวนทอง

สองชั้น ท่อน 1 อันเพชรเม็ดประดับาววับแสง

เครื่องแสดงความรักไซร์ไม่มีหมอม

ท่อน 2 เหมือนแสงเพชรเม็ดนี้ที่เรีอรอง

ประดับกับวงแหวนทองของคู่กัน

ชั้นเดียว ท่อน 1 วงแหวนแสนวงสีเนหา

ถึงจะหมุนไปมาให้เหมหัน

ท่อน 2 ไม่มีวันออกนอกวงคงสำคัญ

ความรักมันดุจวงทองของแทนตัว

ทำนองเพลงสอดแหวน เถา

สามชั้น ท่อน 1

รับร้อง

(- - - -	- - - -)	ททริท	ริล-ท	(- - - -	- - - -)	ลลทล	ทช-ล
(- - - -	- - - -)	ชชลช	ลม-ช	(- - - -	- - - -)	มมชม	ชร-ม
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ลทรม	-ช-ล	ทลริท	-ล-ช

--- ท	--- ร	--- ม	--- ช	-- ทลช	- ร - ช	- ท - ล	- ชลท
--- ษ์	--- มี่	--- ร์	--- ท	--- ร์	--- ช	-- รรม	ฟชลท
-----	-----	ลทรม	- ช - ล	- ท - ร์	- ท - ล	--- ช	ทลชม
(-----	-----)	ททรีท	ร์ล-ท	(-----	-----)	ลลทล	ทช-ล
(-----	-----)	ชชลช	ลม-ช	(-----	-----)	มมชม	ชร-ม
ลทรม	รชรม	ลทรม	รมชล	ลทรม	-ช-ล	ทลรีท	-ล-ช

กลับต้น

ท่อน 2

รับร้อง

(-----	-----)	ลทรีท	ลทรีท	(-----	-----)	ชลทล	ชลทล
(-----	-----)	มชลช	มชลช	(-----	-----)	รมชม	รมชม
-----	-----	-----	-----	ลทรม	-ช-ล	ทลรีท	-ล-ช

-- รท	-- มร	-- ชม	-- ลช	-- รรม	ฟชลท	-----	-----
-- มี่	-- ร์	-- ทรี	-- ลท	--- ชล	--- มช	- ช - ล	ทลรีท
-----	-----	- ท - ท	--- ล	--- ช	--- ท	--- ร	มรชม
(-----	-----)	ลทรีท	ลทรีท	(-----	-----)	ชลทล	ชลทล
(-----	-----)	มชลช	มชลช	(-----	-----)	รมชม	รมชม
ลทรม	รชรม	ลทรม	รมชล	ลทรม	-ช-ล	ทลรีท	-ล-ช

กลับต้น

สองชั้น ท่อน 1

รับร้อง

-----	-----	-----	-----	(-----)	ลทรีท	(-----)	ชลทล
(-----)	มชลช	(-----)	รมชม	ลทรม	-ช-ล	ทลรีท	-ล-ช

- ลชม	- ร - ช	-- ทล	ชล-ท	- ลลล	ชลทรี	- มี - ท	-----
ลทรม	- ช - ล	- ทรีล	ทลชม	(-----)	ลทรีท	(-----)	ชลทล
(-----)	มชลช	(-----)	รมชม	ลทรม	-ช-ล	ทลรีท	-ล-ช

กลับต้น

ท่อน 2

รับร้อง

-----	-----	-----	-----	(-----)	ลทรีท	(-----)	ชลทล
(-----)	มชลช	(-----)	รมชม	ลทรม	-ช-ล	ทลรีท	-ล-ช

-- รท	-- มร	-- ชม	-- ลช	พมรม	พชลท	-----	-----
--- ท	--- ล	--- ช	--- ม	(-----)	ลทรีท	(-----)	ชลทล
(-----)	มชลช	(-----)	รมชม	ลทรม	-ช-ล	ทลรีท	-ล-ช

กลับต้น

ชั้นเดียว ท่อน 1

รับร้อง

-----	-----	มีรี-ท	- ล - ช
-------	-------	--------	---------

พมรม	พชลท	รีลทรี	- ท - -	รมชล	ทลชม	ททรีท	ลลทล
ชชลช	มมชม	มีรี-ท	- ล - ช				

กลับต้น

ท่อน 2

รับร้อง

-----	-----	มีรี-ท	- ล - ช
-------	-------	--------	---------

--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ
- ทัง ดิง	- โฉ๊ะ - ฉ๊ะ	- โฉ๊ะ - ฉ๊ะ	- โฉ๊ะ - ฉ๊ะ	- ดิง - ทัง	- ดิง - ดิง	- ทัง - ตริ่ง	- ดิง - ทัง

(โน้ตทำนองเพลงได้รับความเอื้อเฟื้อจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปัติย์ วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562)

เมื่อการบรรเลงเพลงนอกจาก สองชั้นซึ่งเป็นเพลงลาจบลง ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ กล่าวปิดรายการว่า

ก็พอดีหมดเวลาลงนะครับ เราก็จะขอลาไปก่อนก็จะขอแจ้งข่าวอะไรสักนิดหนึ่งนะครับคือรายการของเราเนี่ยพอถึงเดือนหน้าคือปีหน้าเดือนมกราคมจะเปลี่ยนใหม่ นะครับคือรายการแนะนำดนตรีนี้จะอยู่เสาร์อาทิตย์ที่ 1 กับอาทิตย์ที่ 3 แล้วก็แยกออกเป็นอีก 2 อันเป็นรายการดนตรีและนาฏศิลป์ไปอยู่เวลา 17.00 – 17.30 วันอังคารที่ 2 กับอังคารที่ 4 ตกลงเป็นเดือนนี้มี 4 รายการนะครับ ก็จะแจ้งมาให้ทราบแล้วก็จะแจ้งมาให้ทราบเรื่อย ๆ เพราะว่าเดี๋ยวจะได้ติดตามรายการอย่างนี้ รายการอาทิตย์ที่ 2 3 4 นี้จะมีถึงแค่สิ้นเดือนธันวาคมนี้แหละครับ ขึ้นปีใหม่จะเปลี่ยนตามที่ว่าเมื่อตะกี้นะครับ อะ สำหรับวันนี้ขอลาไปก่อน ต้องการเปียร์และโซดาที่มีคุณค่าเหนื่อยคำโฆษณาจริง ๆ เรียกว่าเปียร์ตราลิงห์โซดาตราลิงห์สำหรับวันนี้สวัสดิ์ครับพบกันใหม่คราวหน้า

ภาพที่ 79 วงมโหรีเครื่อง 8 บรรเลงเพลงสอดแหวน เถา

ที่มา: เทปบันทึกรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย

ภาพที่ 80 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ บรรเลงกระจับปี่

ที่มา: เทปบันทึกรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย

ผลการวิเคราะห์การถ่ายทอดองค์ความรู้ทางดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์
ผ่านสื่อโทรทัศน์ เทปที่ 2 ออกอากาศวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2523

จากข้อมูลที่ได้นำเสนอมาข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ปรากฏรายละเอียด 12 ข้อดังนี้

1. การพูดเกริ่นนำรายการและได้พูดถึงผู้สนับสนุน

จากการศึกษาพบว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้พูดถึงผู้สนับสนุนคือเปียร์ตราสิงห์
ในในช่วงเข้ารายการมีเล่าถึงเรื่องราวเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นจริงในอดีตแสดงให้เห็นถึงข้อเท็จจริงให้
เห็นถึงความอร่อย ความว่า

สวัสดิ์ครับท่านผู้ชม พบกันอีกครั้งหนึ่งกับรายการ ดร.อุทิศแนะนำดนตรีไทย
โดยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ซึ่ง บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ผู้ผลิต
เปียร์และโซดาตราสิงห์เป็นผู้ที่เอื้อเพื่อจัดนำเสนอ พอเอ่ยถึงเปียร์ตราสิงห์โซดา
ตราสิงห์แล้วทุกคนก็ติดมือเปาะเลย ติดทำไม? อ่าว ติดเพราะเป็นที่ยอมรับกันว่า
ถ้าอยากดื่มดีจริงก็ต้องเปียร์สิงห์ของไทย ถ้าว่าซาดไสไอนี้โซดาไทยตราสิงห์ ดีม

ลักษณะที่ชัดเจนจริงๆ อันนี้เบียร์สิงห์ของไทยถ้าใส่วิสกี้ถึงใจก็ต้องโซดาไทยตราสิงห์
เรียกหาแต่เบียร์ตราสิงห์โซดาตราสิงห์แล้วท่านจะไม่ผิดหวังนะครับ ทำไม่ถึงไม่
ผิดหวังอ่าว อร่อยและคุณภาพดีด้วย อร่อยนี้เราไปเอาที่ไหนมาก็ได้นะครับที่ไหน
อร่อยก็มี เบียร์ตราสิงห์ชายโซดาตราสิงห์ชายเราก็ไปเอามาขงไล่แก้วขงไล่ปาก
ของเราริบเดียวก็รู้ว่าอร่อยหรือไม่อร่อย ถ้าไม่อร่อยก็ขวดเดียวเลิกอย่างมากสอง
ขวดแก่งสัยอีกขวดนึงนะครับมันอร่อยแน่ ๆ เขากินกันมาตั้ง 50 ปี เนี่ยเบียร์ตรา
สิงห์นี้เข้า 50 ปีแล้วนะครับตั้งมาตั้งแต่ อะโห้ย ผมยังเล็ก ๆ อยู่ (หัวเราะ) ถูกพ่อ
ใช้ไปซื้อเบียร์ตราสิงห์นี้แล้วเวลาใช้ไปซื้อเบียร์ตราสิงห์ นี้ไม่ต้องบอกว่าไอ้หนูไป
ซื้อเบียร์ตราสิงห์มาขวดไม่ต้องบอกไปซื้อเบียร์มาขวด วิ่งไปและต้องตราสิงห์มา
ละ ไอ้หนูไปเอาโซดามา 4 ขวดต้องไปเอาตราสิงห์มาละ เพราะว่าถ้าเป็นตราอื่น
เป็นโดนแน่ ๆ (หัวเราะ) เป็นโดนแน่ ๆ เลยทีเดียวนะครับ อร่อยและคุณภาพดี
เขามือถึงกระหว่างชาติแยกธาตุดอกว่าเบียร์ตราสิงห์โซดาตราสิงห์ประกอบไป
ด้วยแร่ธาตุนั้น ๆ ไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายเด็ดที่สุด

จะเห็นการพูดโฆษณาของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ในข้างต้นศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ
นาคสวัสดิ์ได้เล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงซึ่งท่านได้ทำการเล่าเหตุการณ์จริงกับตัวของท่านในวัยเด็ก
แสดงให้เห็นถึงความเก่าแก่ของผลิตภัณฑ์ของผู้สนับสนุนที่ท่านได้โฆษณาว่ามีรสชาติที่ดีแม้แต่คนรุ่น
ก่อนยังต้องซื้อหามาดื่มกันจนถึงปัจจุบัน การเรียบเรียงเรื่องราวของท่านมีความสนุกสนานติดตามมีเหตุมี
ผลในการพูดและมีความน่าเชื่อถือ นอกจากนั้นท่านยังยกตัวอย่างองค์กรรมมาเพื่อบอกสรรพคุณของ
ผลิตภัณฑ์มาสนับสนุนคำพูดของท่านทำให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นทำให้เห็นว่าศาสตราจารย์ ดร.
อุทิศ นาคสวัสดิ์เป็นผู้ที่มีทักษะในการพูดโน้มน้าวใจและการโฆษณาคนหนึ่ง

2. การพูดสอดแทรกโฆษณาร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร

จากการศึกษาพบว่าหลังจากที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้พูดถึงผู้สนับสนุนคือ
เบียร์และโซดาตราสิงห์แล้วท่านจะพูดถึงร้านเครื่องดนตรีของท่านคือพัฒนศิลป์การดนตรีและละครได้
โฆษณาเครื่องดนตรีที่มีอยู่ในร้านหลังจากพูดถึงผู้สนับสนุนจบแล้วความว่า “เหมือนเครื่องดนตรีละ

ครับ ต้องพัฒนศิลป์การดนตรีและละครด้วยความอำนวยการของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ อยู่แถวเดียวกับเปียร์ตราลิ่งห์ครับ”

นอกจากศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะโฆษณาให้กับผู้สนับสนุนแล้วท่านยังได้โฆษณาพัฒนศิลป์การดนตรีและละครซึ่งเป็นร้านขายเครื่องดนตรีและโรงเรียนสอนดนตรีของท่านเอง ลักษณะการพูดโฆษณาจะคล้ายคลึงกับการโฆษณาให้กับการพูดโฆษณาให้กับผู้สนับสนุนโดยท่านจะพูดถึงคุณภาพของเครื่องดนตรีของท่านอยู่เสมอบางครั้งก็จะหยิบยกขึ้นมาอธิบายให้ผู้ชมทางบ้านดูประกอบเพื่อแสดงความน่าสนใจของเครื่องดนตรีและให้ร้านของท่านเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น เมื่อมีคนสนใจซื้อเครื่องดนตรีและต้องการที่จะศึกษาดนตรีไทยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ในฐานะครูและเป็นผู้ที่ต้องการเผยแพร่ดนตรีไทยศิลปวัฒนธรรมไทยท่านย่อมยินดีที่จะเห็นคนไทยหันมาสนใจดนตรีไทยเพิ่มมากขึ้นยิ่งเป็นที่รู้จักมากเท่าไรโอกาสที่จะมีคนสนใจก็มากขึ้นเช่นกัน

3. การอธิบายเพลงและอารมณ์เพลง

จากการศึกษาพบว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้อธิบายบทเพลงก่อนที่จะนำเข้าสู่การบรรเลงได้บรรยายถึงอารมณ์เพลงและแนวทางการประพันธ์เพลงไว้ ดังนี้

เพลงมะลิซ้อนครับ มะลิซ้อนก็เป็นเพลงสำหรับความรักอันหวานชื่นนะ ครับ สมัยเนี่ยก่อนลิเกเขาจะเกี่ยวกันนะครับโดยมากเขาจะร้องมะลิซ้อนกัน มะลิซ้อนซ่อนรักสลักจิต (ร้องเพลง) จะรับด้วยทำนอง

-	-	-	ด	-	-	ช	ล	-	-	ม	ช	ล	ช	ร	ม	-	-	-	-	ช	ม	ร	ด	ล	ด	ร	ล	-	-	-	-
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ให้เฝ้าคิดเฝ้ารำพึงถึงเธอเสมอจะรับด้วยทำนอง

-	ช	-	ช	-	-	-	ด	-	-	ม	ร	ด	ร	-	ม	-	-	-	-	ช	ล	ด	ร	ม	ด	ร	ม	-	-	-	-
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

มันสองชั้นนะครับ พอเวลาสามชั้นมันยึดเขาไปอีกเท่าตัวตอนนี้อากครับ นะฮะ ต้องคุมจังหวะให้ดีเชียวคือเรียกว่าถ้าว่ามันหัดใหม่ นะครับสามารถเล่นมะลิ

ซ็อนได้ละก็ อ่า เพลงอื่น ๆ สบายมากครับเพราะจังหวะมันยากนะครับแต่ว่ามัน
หวานน่าฟังเลยทีเดียว

ก่อนที่จะรับฟังบทเพลงศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะเป็นเป็นผู้บรรยายอารมณ์ของ
เพลงและที่มาของเพลงเสียก่อนเพื่อให้ผู้ที่รับชมที่บ้านเกิดความเข้าใจในบทเพลงและอารมณ์ของ
เพลงที่ท่านได้ประพันธ์ ความสามารถในการประพันธ์เพลงของท่านที่ถูกถ่ายทอดออกมาในแต่ละบท
เพลงแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการประพันธ์เพลงไทย โดยท่านสามารถอธิบายการ
ประพันธ์เพลงไทยของท่านได้อย่างตรงไปตรงมาเพื่อให้ผู้ชมรายการเข้าใจและซึมซับไปกับเสียงเพลง
ที่ท่านได้ประพันธ์ขึ้นอย่างเข้าใจในบทเพลง

นอกจากเพลงมะลิซ็อน เถา ท่านได้อธิบายเพลงเตलगร่าพิง เถา ไว้อย่างละเอียดและ
ครอบคลุมไปถึงว่าทำไมจะต้องมีสำเนียงเสียงต่าง ๆ เกิดขึ้นในดนตรีไทย ความว่า

คนไทยเรามีความสามารถคือว่าแต่งเพลงนอกจากแต่งเพลงเป็นภาษาไทย
กลางเราแล้วนี่แหละครับได้เขาก็แต่งล้อเลียนสำเนียงเพลงของเพื่อนบ้านได้ถึง
12 ภาษา จึงเรียกว่าออก 12 ภาษา ทีนี้สมมุติจะแต่งเพลงล้อเลียนสำเนียงจีนเขา
ก็ต้องนำคำว่าจีนมานำหน้า เช่นว่าจะแต่งเพลงชื่อว่า “นำเสด็จ” นะฮะ เอา
“จีน” มานำหน้าจะเรียกว่า “จีนนำเสด็จ” หมายความว่าเพลงที่นำเสด็จเนี่ยเวลา
พระเจ้าแผ่นดินเสด็จไปไหนจะมีเพลงนำเสด็จนะครับ เพลงนำเสด็จเนี่ยจะเป็น
สำเนียงจีน ถ้าเล่นออกมาแล้วไม่เป็นจีนนะครับคนที่แต่งออกมาก็เสียงชื่อคือคน
ไทยเราเนี่ยแต่งนะครับ ทีนี้เป็นเพลง “นำเสด็จ” เหมือนกันนะครับ แต่ว่าเป็น
สำเนียง “ญวน” นะครับ พอเล่นออกมาก็ต้องฟังเป็นญวนเลยเรียกว่า “ญวนนำ
เสด็จ” ถ้าว่าจะเป็น “ฝรั่ง” ก็ต้องเอา “ฝรั่ง” มานำหน้าเรียกว่า “ฝรั่งนำเสด็จ”
เป็นอย่างนั้นครับ ทีนี้จะแต่งเป็นแขกก็ต้องเป็น “แขกนำเสด็จ” จะต้องเป็นข้าก็
ต้องเป็น “ข่านำเสด็จ” จะแต่งล้อเลียนภาษาของชาติไหนก็ต้องเอาชื่อนั้นมา
นำหน้า

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ยังได้อธิบายเรื่องสำเนียงของเพลงต่าง ๆ ว่าควรจะบรรเลงอย่างไรให้ออกมาไพเราะตรงสำเนียงและได้อธิบายที่มาของการตั้งชื่อเพลงสำเนียงต่าง ๆ ให้ผู้ชมรายการได้คลายข้อสงสัยเพื่อที่จะได้ให้ผู้ชมทางบ้านเข้าใจว่าการตั้งชื่อนั้นผู้แต่งตั้งใจที่จะบอกสำเนียงของเพลงที่ได้แต่งขึ้นมาล้อเลียนและได้อธิบายถึงเหตุผลว่าทำไมจึงจะต้องเกิดเพลงสำเนียงต่าง ๆ ให้กับผู้ชมทางบ้านเข้าใจนับเป็นผู้มีจิตวิญญาณในการเผยแพร่ดนตรีไทยและมีความเชี่ยวชาญดนตรีไทยอย่างลึกซึ้งท่านหนึ่ง

4. มีการหยอกล้อนักดนตรี

จากการศึกษาพบว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้มีการหยอกล้อกับนักดนตรีเพื่อให้ นักดนตรีหลายๆ คนได้ผ่อนคลายและไม่เป็นการดึงเครียดเวลาบรรเลงจนเกินไป

ตัวอย่างคำพูดที่ 1

“แหม นีถามนามสกุลอะไรมันหันไปถามครู (หัวเราะ) มันหันไปถามครูว่านามสกุลมันคืออะไร (หัวเราะ) นายไพบุลย์ อีระสุนทรไท หัดใหม่เอี่ยมเหมือนกันลูกศิษย์ไอ้อืดเค้านะฮะ”

ตัวอย่างคำพูดที่ 2

...สังเกตว่าเจ้าพวกนี้มันไม่ค่อยดู conductor นะ ก็เลยจับได้ว่ามันดูตัวมันใน monitor คือเขามี monitor อยู่ตรงนี้ครับมันก็ดูตัวมันว่าตัวมันออกโทรทัศน์รีเปล่าพากันไปดูที่จอ monitor หมดใครช่วยหันไปทีย่าให้มันดู (หัวเราะ) แยะให้ตายดิ แหม ใครก็ได้หันไปทีย่าให้มันดู...

ตัวอย่างคำพูดที่ 3

...อ๊ะ หมดเรื่องหมดราว ให้ตายดิ ครูไม่ดูไปดูโทรทัศน์คือในห้องนี้เขามี monitor สำหรับให้ดูนะครับ อ่าๆ ๆ เอาไว้นั้นก็ได้ นาน ๆ ดูทีนะ นาน ๆ ซำเลียงที แหม นีก็มีมือตีขิมตาก็ไปโน้นหนะดูว่าชั้นออกกรีเปล่า (หัวเราะ) งั้นก็แยสิ นี พี่ ๆ นิ

เดี๋ยวเขาทำให้ออกทุกคนอะประเดี๋ยวเขากวาดนะตั้งแต่ตรงนี้นะใครหัวล้านหัวเหลือง
เห็นหมด อะ ได้ออกแน่ ๆ เลยไม่ต้องเป็นห่วง...

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้มีการหยอกล้อกับนักดนตรีเพื่อความสนุกสนานในการ
ดำเนินรายการการหยอกล้อหรือการเข้าแหย่กันในรายการก็ถือว่าเป็นสีสันในการดำเนินรายการทำให้
รายการดูไม่น่าเบื่อและดึงความสนใจไปรวมถึงเพื่อเป็นการละลายพฤติกรรมของนักดนตรีที่ยังไม่
เคยได้มาออกในรายการได้รู้สึกผ่อนคลายไม่ตึงตังจนเกินไปทำให้การเล่นดนตรีของนักดนตรีไม่มี
ผิดพลาดและเพื่อไม่ให้นักดนตรีเสียสมาธิในการบรรเลงศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ จึงให้ทาง
ทีมงานช่วย monitor ไปทางอื่นเพื่อไม่ให้นักดนตรีเสียสมาธิขณะเล่นดนตรีและเพื่อให้ง่ายต่อการ
ควบคุมวงดนตรีของท่าน

5. การพูดสอดแทรกการขายเครื่องดนตรีไทย

จากการศึกษาพบว่าหลังจากที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ กล่าวถึงร้านพัฒนศิลป์การ
ดนตรีและละครแล้ว ท่านยังได้ทำการโฆษณาเครื่องดนตรีที่ท่านได้เป็นคนจัดสร้างและจัดจำหน่าย
อยู่ในร้านของท่านเช่นกัน ความว่า

ตอนนี้ขิมของพัฒนศิลป์มีเยอะครับ เนี่ยมะก็เนี่ยขิมพัฒนศิลป์นี่ครับ ของ
เราไม่เหมือนใครและไม่มีใครเหมือนนะครับ อ่า เพราะฉะนั้นเขาทำปลอมมาขายแล้ว
มาบอกว่าของ ดร.อุทิศ ไม่ใช่ครับ นะฮะ เวลานี้เขามีทำปลอมทำเลียนแบบเยอะนะ
ฮะ ถ้าของเราไอ้นี้ต้องเป็นกะดุกหรืองานเทียมนะครับ (พูดถึงหย่องบังคับเสียง) อ่า
อันละ 200 บาทครับ ถ้าของคนอื่นเขาเป็นไม้อันละ 15 บาทนะครับ ไอ้นี้ของเรา
กระดุกนะครับอ่า ถ้ายเสียงพิเศษครับอันละ 150 บาท (พูดถึงหย่องขิม) ของคนอื่น
เขาเป็นไม้ละอันละ 25 บาท ครับ นี่ของคนอื่นเขาเป็นพลาสติกกะครับตัวละ 3
บาทนะครับของเรานีทองเหลืองลงยาตัวละ 100 บาทนะครับ (พูดถึงวงช่องเสียง)
หน้าของเรานี้ทำด้วยไม้ไม้อันวิจิตรพิสดารหนา 6 มิล เพราะฉะนั้นมันดังนะฮะ นี้นะ
ครับ samsonite อ่า ปิดพับก็ได้พับฝา มาเหยียดได้ครับ เดินไปโรงรงโรงเรียนสบาย
ไอ้ขโมยมันจะมาจีเอาไอ้นี้เหยียดหน้าขโมยอีกครับ หน้า สารพัดใช้ได้หลายอย่าง

สารพัดใช้ได้หลายอย่าง ปิดฝานะไม่ใช่ไปอย่างจี้ เขามาฝาใส่สารพัดแล้วในฝานี้จะใส่
อะไรก็ใส่ไปก็เอา วันนี้มีหลายตัวนะฮะเป็นขิมของพัฒนศิลป์เอาไปแล้วจะสมความ
ปรารถนา

จะเห็นได้ว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้อธิบายถึงคุณภาพของวัสดุที่ท่านได้นำมา
จัดสร้างขิมที่ขายในร้านของท่านโดยการเปรียบเทียบราคาและวัสดุของขิมที่พยายามทำเลียนแบบของ
ท่านเพื่อเป็นการโฆษณาเครื่องดนตรีที่อยู่ในร้านและให้ข้อสังเกตสำหรับผู้สนใจซื้ออย่าง
ตรงไปตรงมา นอกจากนั้นขิมกระเป่าที่ท่านได้จัดสร้างขึ้นมายังสามารถพกพาไปได้อย่างสะดวกสบาย
เพราะรูปทรงจะเหมือนกระเป่าถือซึ่งแตกต่างจากขิมร้านอื่น ๆ ที่จะต้องมีกระเป่ามาใส่เองอีกต่างหาก
นับว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เป็นผู้มีความคิดก้าวหน้าจัดหาสิ่งรอบตัวมาประยุกต์ใช้กับ
เครื่องดนตรีได้อย่างลงตัว

6. การพูดสอดแทรกมุขตลกสร้างเสียงหัวเราะเวลาบรรยาย

จากการศึกษาพบว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้สอดแทรกมุขตลกร่วมไปกับการ
ให้ความรู้ไปในเรื่องราวที่พูดตัวอย่างเช่นท่านได้บรรยายไว้ว่า

...ประเด็นจะเอานายต้องมาร้องนายต้องเนียเป็นลูกศิษย์รุ่นโบราณ เอ้า
นายต้องเข้ามาความจริงเขาไม่ใช่ผู้ชายเล่นนะครั้นมโหรีเนียเขาใช้ผู้หญิงคนเล่น
ดังนั้น เราจะเรียกนายต้องไม่ได้ต้องเรียกนางสาวต้อง เอ้า นางสาวต้องนั่งนี้เอ้าเข้า
ไปวงนี้ผู้หญิงเยอะเหมือนกันนี่นะ เดี่ยวนางสาวอุทิศจะได้ไปติดกระຈប់ปี...

การบรรยายให้ความรู้ทางดนตรีของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ผ่านรายการของท่าน
เป็นที่น่าติดตามของผู้ชมเนื่องมาจากท่านเป็นผู้ที่มีอารมณ์ขันลักษณะการพูดการดำเนินรายการเป็น
กันเองและเป็นไปอย่างสนุกสนาน การบรรยายของท่านจะสอดแทรกการให้ความรู้เกี่ยวกับดนตรี
ไทยความรู้เกร็ดเล็กๆ น้อยๆ เกี่ยวกับดนตรีไทย ในการดำเนินรายการบางครั้งท่านอาศัยจังหวะใน
การบรรยายที่พอจะแทรกความรู้และความตลกเข้าไปได้อย่างลงตัว นับว่าท่านเป็นผู้ที่พร้อมทั้ง
ความรู้ความสามารถในการเป็นผู้ดำเนินรายการและในฐานะผู้เผยแพร่ดนตรีไทยที่มีความสามารถ
คนหนึ่งในยุคสมัยนั้น

7. การพูดเพื่อนำเสนอความสามารถของลูกศิษย์

จากการศึกษาพบว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ต้องการให้ลูกศิษย์ทุกคนได้มีประสบการณ์การเล่นดนตรีหลังจากที่ได้เรียนกับท่านมาแล้วท่านจึงได้นำลูกศิษย์ที่พอจะสีได้เป็นเพลงหรือมีพื้นฐานในการบรรเลงดีแล้วมาบรรเลงในรายการด้วยดังคำพูดที่ว่า

วันนี้เรามีลูกศิษย์ของพัฒนศิลป์นะฮะ โอโห เยอะแยะ 40-50 คนก็เอาพอที่เรียกว่าห้องส่งจะรับได้ความจริงมีเยอะแยะเมื่อเราเล่นเอาลูกศิษย์มาเล่นที่โรนะปรากฏว่ามีประชาชนเขียนจดหมายชมเชยมาเยอะเขียนนะฮะ ไอ้ที่เราเล่นที่ดีกว่ามันเป็นกองไม่ค่อยมีคนชมเท่าไรพอเอาเด็กมาเล่นคนชอบครับ บอโกไอ้ ของอาจารย์เด็กหัดใหม่ทั้งนั้นแต่มันเล่น แหม พร้อมเพรียงมันน่าฟังจริง ๆ คือว่าไอ้ลูกเล่นลูกไม่อะไรก็ไม่มีนะครับมันฟังหัดใหม่กันทั้งนั้นเลยนะครับ ก็ไปหัดกันที่สถาบันฝึกดนตรีของดร.อุทิศแหละครับที่หลังห้างพัฒนศิลป์เป็นตึก 6 ชั้น ชั้นลิฟต์ไปก็หัดแล้วนี่ก็หัดใหม่ทั้งนั้นแต่ว่าประเดี๋ยวคอยดูนะครับเล่นเรียบครับไม่เหมือนอย่างธรรมดาหรอกน่าฟังนะฮะ แล้วก็เราก็จะต้องมีประเภทขอสามสายเนี่ยนะครับก็ไม่ค่อยมีใครเขาหัดแต่ว่าตอนนี้เราหัดขอสามสายไว้ประมาณ 9-10 คน เยอะแยะตาแปะไก่เพราะฉะนั้นคิดว่าขอสามสายมันจะสูญเสียเป็นอันว่าไม่สูญเสียครับ

...อ้าว ทีนี้จะเล่นมโหรีเครื่อง 8 ในสมัยรัชกาลที่ 1 นะครับ อ้าว เอาเข้ากันให้ดี แล้วกระจับปี่ฉนั้นจะนั่งตรงไหนล่ะ? เป็นมโหรีเครื่อง 8 แต่ว่าเครื่องเป็นฝูงใครใคร่เล่นๆ นะครับหัดมาแล้วให้เล่นทุกคนนะหัดมาแล้วไม่ให้มันเล่นเดี่ยวมันโกรธเอา มีปรากฏว่ามีขอสามสาย 7 คน ความจริงมีอีกเยอะมีเป็นฝูงนะครับแต่มันยังสีไม่ดีขึ้นให้มันมาสีเดี่ยวมันทำพังหมดเอาแต่ไอ้ที่พอใช้ได้ที่เรียกว่าเครื่อง 8...

ในฐานะที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เป็นผู้เผยแพร่ดนตรีไทยท่านได้ปลูกฝังความเป็นไทยให้แก่เยาวชนโดยได้รับเสียงตอบรับที่ดีจากผู้ชมทางบ้านหลาย ๆ ท่านที่ชื่นชมการนำเยาวชนมาบรรเลงดนตรีไทยออกรายการ ถึงแม้ว่าเยาวชนเหล่านี้จะเป็นผู้ที่เพิ่งเริ่มหัดเล่นดนตรีก็

ตามแต่ก็มีฝีมือพอที่จะนำมาบรรเลงออกรายการได้ การปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชนให้รักศิลปวัฒนธรรมไทยก็เป็นอีกหนทางหนึ่งที่ท่านต้องการวางรากฐานการเผยแพร่ดนตรีไทยของท่านให้เข้าสู่กลุ่มคนรุ่นใหม่ให้ได้มากที่สุด นอกจากนั้นการนำลูกศิษย์ของพัฒนศิลป์การดนตรีและละครมาออกรายการของท่านก็เป็นการโฆษณาร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละครอีกทางหนึ่งเพราะนอกจากจะมีเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพขายแล้วยังสามารถสอนดนตรีหลากหลายชนิดอย่างมีคุณภาพได้เช่นกัน และการชื่นชมความสามารถนี้เอง จะทำให้ผู้ที่เพิ่งหัดดนตรีไทยรักศิลปะด้านนี้ และช่วยกันอนุรักษ์และเผยแพร่ในอนาคตต่อไป

8. การพูดให้กำลังใจลูกศิษย์

จากการศึกษาพบว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ให้กำลังใจลูกศิษย์ก่อนที่จะบรรเลงเพื่อลดความวิตกกังวลของลูกศิษย์ที่ยังไม่มีประสบการณ์การเล่นดนตรีในที่สาธารณะหรือยังมีประสบการณ์น้อยอยู่แต่ถ้าหากลูกศิษย์เล่นพลาดท่านก็ยังให้กำลังใจ

ตัวอย่างคำพูดที่ 1

อ่า บอม 7 ขวบ กลัวม๊ยะ ไม่กลัว ๆ (ลูบหัวลูกศิษย์อย่างเอ็นดู) เรียนกับครูกลัวทำไม นี่เหมือนกัน 7 ยังพูดไม่ค่อยรู้เรื่องแต่ว่าครูมันบังอาจต่อเดี่ยว แล้วไม่ใช่เดี่ยวธรรมดาเดี่ยวจินฉิมใหญ่สะด้วยนะ ไอ้ธรรมดา ๆ ที่มันตีได้เรื่อย ๆ สบาย ๆ มันก็ดันไม่ต่อหรือมันต่อแพลงยาก ๆ ให้เด็กเพื่อจะให้เด็กล้ม สนุก ๆ ไม่กลัวนะ ไม่กลัว ไอ้พวกนี้เพื่อนยังเล่นไม่เป็นเลย มีเราคนเดียววะ ฟังไม่ออก เราคิดมันก็ฟังไม่รู้เรื่องนะตีไปเรื่อย ๆ ถ้าสะดุดอย่าหยุดนะลูก ถ้าสะดุดนี้เราเป็นที่เขาเรื่อย ๆ ไม่ฟังเสียงเลยนะเวลานี้เราเป็นที่ 1 ในประเทศแล้วไม่มีใครสู้เราได้ไม่ว่าใครมาตีแข่งกับเรา เอาเลยทีเดียวเพลงจินฉิมใหญ่สะครับ ก็เด็กแค่นี้แหละครับ ถ้าได้ตีว่าไปตลอดเพลงโดยไม่สะดุดเลยเดี่ยวครูจะมีรางวัลนะ เอาเลยลูกเอาขึ้นเพลง

ตัวอย่างคำพูดที่ 2

นายบอมก็ทิ้งบอมจบลงไปได้สมความปรารถนาก็มีสะดุดเล็ก ๆ น้อย ๆ ไม่เป็นไรนะครับแล้วเด็กอายุแค่ 7 ขวบแค่นี้ยังพูดไม่ค่อยจะรู้เรื่องเลยยังสามารถเดี่ยวได้แล้วครูก็ไม่ได้เอาลูกกรรมดาต่อให้เอาลูกสูง ๆ ต่อให้ทั้งนั้นเด็กสมัยนี้ก็ไม่ใช้เล่น ๆ ครับ

ด้วยความเป็นครูที่รักและเอ็นดูลูกศิษย์ทุกคนเหมือนลูกหลานทำให้ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ

นาคสวัสดิ์คอยดูแลลูกศิษย์ทุกคนของท่านอยู่เสมอ การให้กำลังใจทั้งทางกายและวาจาของท่านทำให้ความตั้งใจของลูกศิษย์ที่ยังตื่นเต้นกับการบรรเลงลดลง จะเห็นได้ว่าการใช้คำพูดของท่านจะพูดสร้างความมั่นใจให้ลูกศิษย์อยู่เสมอ ทำให้ลูกศิษย์ของท่านมีกำลังใจและบังเกิดความมั่นใจในการบรรเลงมากขึ้นทำให้การบรรเลงในบทเพลงนั้น ๆ เป็นไปอย่างราบรื่นถึงแม้ว่าจะมีผิดพลาดอยู่บ้าง แต่ท่านก็ไม่ตำหนิอะไรลูกศิษย์เลยแม้แต่คำเดียว การให้กำลังใจเช่นนี้มักจะเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้งเมื่อท่านพบนักดนตรีที่บรรเลงในรายการเกิดความไม่มั่นใจหรือรู้สึกตื่นกลัวท่านจะพูดสร้างความมั่นใจให้กับนักดนตรีคนนั้นทันทีทันทีนั้นว่าท่านเป็นครูที่มีจิตวิทยาความเป็นครูอยู่ในตัวสูง

9. การพูดสอดแทรกอธิบายหลักการสอนระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก

จากการศึกษาพบว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้อธิบายการเรียนการสอนดนตรีของพัฒนศิลป์การดนตรีและละครที่ท่านเป็นเป็นผู้อำนวยการอยู่โดยได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุก ๆ ช่วงอายุได้มาศึกษาดนตรีไทยเพื่อเป็นประโยชน์กับตัวผู้เรียนเองและเพื่อเป็นการส่งเสริมดนตรีไทยให้มีผู้เล่นผู้สนใจเพิ่มมากขึ้นทุกช่วงอายุ ตัวอย่างเช่นท่านได้อธิบายไว้ว่า

มีคนถามว่าอายุ 60 จะไปเรียนกับอาจารย์ได้มั๊ย โอ้ย มันได้ทั้งนั้นแหละครับ 80 ยังได้เลย ปิดโถ่ แล้วบอกว่าจะอายุเด็กมั๊ยก็จะไปอายุมันทำไมหละ ปิดโถ่ดูคุณหมอโสภณ คุณหมอผู้อำนวยการโรงพยาบาลยาสูบหนะ บ้านผมเนี่ยคุณหมอ 3-4 หมอนะ หมออายุรเวร หมอผ่าตัด หมอฟัน หมออะไรต่ออะไร เด็กก็เรียนของมันผู้ใหญ่ก็เรียนของผู้ใหญ่ว่าอะไรไปเรื่อยแล้วอายุ 60 ปีเนี่ยเรียนสบายมากครับแล้วการเรียนดนตรีจะทำให้เรียนสดขึ้นเราจะได้เลิกสักทีนึงนะอายุ 60 ไอ้โลกธรรม 8 ประการจะได้ห่าง ๆ ไปสะบ้างมันจะมีลาภมันจะขาดลาภมันจะมีสุขมันจะมีทุกข์

มันจะมีสรรเสริญมันจะมีนิมิตอะไรบ้างช่วงหัวมันเถอะเราอายุ 60 แล้ว ปล่อย ๆ
มันเลียบ้างเล่นดนตรีให้มันสบายให้มันอ้อยอิ่งใครมาเนี่ยครั้นมาถึงบ้าน เอาขอ
ขึ้นมาหวาน ๆ ประเดี๋ยวเดียวหละครั้นมันยังขึ้นเลย มันดีครับ ๆ

ในด้านการเผยแพร่ดนตรีไทยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ต้องการให้บุคคลทุกเพศทุก
วัยหันมาสนใจดนตรีไทยโดยท่านชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการเล่นดนตรีทั้งเรื่องการฝึก จิต สมาธิ
ปัญญาให้ได้บังเกิดกับตัวผู้เล่นดนตรีเองลดความตึงเครียดของสภาวะสังคมรอบข้าง หากมีผู้สนใจ
ดนตรีไทยเพิ่มมากขึ้นในทุกเพศทุกวัยการเผยแพร่ดนตรีไทยดังที่ใจท่านได้ตั้งปณิธานไว้ก็ถือว่าบรรลุ
เป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

10. การฝึกให้นักเรียนทุกคนกล้าแสดงออก

จากการศึกษาพบว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ต้องการฝึกลูกศิษย์ทุกคนให้กล้า
แสดงออกในการเล่นดนตรีและฝึกประสบการณ์ในการแสดงดนตรีในที่สาธารณะโดยเสมือนเป็นการ
ฝึกไหวพริบในการบรรเลง ตัวอย่างเช่นท่านได้อธิบายไว้ว่า

เอ้า จบไปเพลงหนึ่งแล้วเพลงมะลิซ้อนซึ่งก็เป็นเพลงที่ลึกลับซับซ้อนนะ
ครับ จังหวะมันยากสำหรับคนที่จะสอด ก็ทำได้ดีพอควรนะครับคนร้องตกใจไป
หน่อยคนร้องสามชั้นพลาดไปนิดก็เลยทำให้ตกใจความจริงไม่ต้องตกใจเป็นของ
ธรรมดาอาการที่พลาดนิดพลาดหน่อยในฐานะเราหัดใหม่นะ

นักร้องคนเก่าจะหะเอาให้ดีไอ้ลูกชาย อย่าไปตกใจมันผิดบ้างพลั้งบ้างก็ไม่
เป็นไรเรายังใหม่อยู่ พอผิดแล้วเมื่อกี่เนี่ยร้องเมื่อกี่ร้องผิดนิดหนึ่งหน้ามันแดง (หัวเราะ)
ไม่ต้อง! คนที่เขาร้องมานานเขาหน้าด้านทำผิดเขายังทำเฉย เราผิดนิดเดียวหน้าแดง
ใช้ไม่ได้นะไม่ต้องตกใจ

การเล่นดนตรีอยู่แต่เพียงในชมรมหรือในห้องเรียนดนตรีขนาดใหญ่มีคนเพียงผู้ทีเล่น
ดนตรีด้วยกันเท่านั้นที่ได้ฟังศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จึงได้นำลูกศิษย์ทั้งจาก
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และพัฒนศิลป์การดนตรีและละครมาออกรายการเพื่อเสริมสร้าง

ประสบการณ์ให้กับลูกศิษย์ของท่านไม่ให้ตื่นกลัวและต้องเป็นผู้ที่กล้าแสดงออกต่อหน้าสาธารณะอย่างไม่มีเขินอาย นอกจากการเผยแพร่ดนตรีของท่านให้กับบุคคลทุกเพศทุกวัยแล้วการกล้าแสดงออกก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้มีผู้คนเห็นและได้เผยแพร่ดนตรีสู่สาธารณะ การออกรายการในแต่ละครั้งท่านจะเป็นผู้ดำเนินรายการและมีลูกศิษย์ที่คอยบรรเลงเพลงต่างให้แต่ก็มีบางครั้งที่ตัวท่านเองลงไปบรรเลงเองด้วยเช่นกัน ในการออกเทปรายการแนะนำดนตรีแต่ละครั้งเพื่อให้การบรรเลงออกมาได้ดีที่สุดศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะเป็นผู้ฝึกซ้อมบทเพลงต่าง ๆ ที่นำมาออกรายการด้วยตัวท่านเอง

11. การให้ความสำคัญเรื่องเสียงเครื่องดนตรีก่อนเริ่มบรรเลง

จากการศึกษาพบว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ให้ลูกศิษย์ทุกคนเตรียมตัวก่อนการบรรเลงคือให้ตั้งสายเครื่องดนตรีทุกเครื่องให้เท่ากับเพื่อให้เสียงที่บรรเลงไม่เพี้ยนและน่ารับฟังท่านได้บรรยายไว้ว่า “อ้าว ใ้สายเสยดูดีมันเท่ากันรีเปล่า คือว่าถ้าสายเพี้ยนนิดเดียวมันจะไม่เป็นสับประรดเลยแหละนะฮะ เราจะได้บรรเลงเพลงสอดแหวน สอดแหวนนี่ก็เป็นเพลงสดขึ้นเป็นเพลงแห่งความรักเช่นเดียวกันนะฮะ ชุ่มชุ่มเหมือนได้ดื่มเปียร์ตราสิงห์”

ด้านความเป็นครูศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ฝึกอบรมระเบียบวินัยให้กับลูกศิษย์ทุกคนในการตรวจเช็คเสียงก่อนที่จะบรรเลง เสียงทุกเสียงที่ออกมาในแต่ละบทเพลงจะต้องให้ได้เสียงที่ออกมากลมกลืนจะสร้างความไพเราะให้กับบทเพลงที่ถูกถ่ายทอดออกมานอกจากนี้ยังได้ปลูกฝังให้ลูกศิษย์รู้จักการเก็บรักษาเครื่องดนตรีทุกชนิดเพื่อให้คงสภาพและคุณภาพการใช้งานได้สืบไป

12. การให้ความสำคัญเรื่องจังหวะ

จากการศึกษาพบว่าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ควบคุมวงดนตรีด้วยตัวท่านเองจากภายนอกวงดนตรีเสมือนเป็นไวยากรณ์ของวงดนตรีตะวันตก ตัวอย่างเช่นท่านได้บรรยายไว้ความว่า “แล้วในการนี้มีคนถามว่าอาจารย์ทำยังไงถึงเรียบบร้อยดีไม่ล่มนะครับ ผมต้อง *conduct* ครับคนจำนวนๆ อย่างงี้ต้องควบคุมจังหวะแล้วเราเอาคนเก่ง ๆ นะครับเอาครูมาตีจังหวะแล้วก็คุมกันเป็นตอน ๆ ๆ ๆ ไปเพราะฉะนั้นไม่ล่มนะครับ” การควบคุมวงดนตรีที่มีคนจำนวนมาก ๆ เป็นสิ่งที่คุมยากแต่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มีกลวิธีในการควบคุมวงที่มีขนาดใหญ่โดยท่านได้ใช้ผู้ที่มีความ

ชำนาญในการตีเครื่องประกอบจังหวะมาร่วมวงเพื่อให้ควบคุมจังหวะไม่ให้ช้าหรือเร็วเกินไปและได้ให้ครูท่านอื่นมาบรรเลงเครื่องประกอบจังหวะอย่างฉิ่งและกลองให้กับเด็ก ๆ และนักดนตรีที่มาแสดงด้วยไม่ให้หลงจังหวะและเพื่อทำให้การบรรเลงเป็นไปอย่างราบรื่นนับว่าท่านเป็นผู้ที่มีการจัดการและจัดสรรวงดนตรีได้อย่างดีเยี่ยม

ความคิดเห็นจากผู้ที่เคยชมรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ที่เคยได้รับชมรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย ในช่วงที่รายการยังมีการถ่ายทอดอยู่ในช่วงนั้นโดยผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มสัมภาษณ์เป็น 2 กลุ่มหลัก คือ

1. กลุ่มผู้ นักดนตรีไทย
2. กลุ่มประชาชนทั่วไป

ดังนี้

1. กลุ่มนักดนตรีไทย

1.1 ครูฉลวย ปั่นจาด อายุ 74 ปี

ครูฉลวย ปั่นจาด เป็นเจ้าของวงปี่พาทย์ย่านห้วยขวางได้ให้สัมภาษณ์ถึงช่วงที่ติดตาม

รายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทยไว้ว่า

ในช่วงนั้นจะมีรายการของ ดร.อุทิศ แล้วก็จะมีวงของครูทเวาประสิทธิ์ที่ได้เล่นออกอากาศในตอนนั้น ผมได้ดูรายการของ ดร.อุทิศ เขาให้ความรู้ดนตรีไทยสมัยนั้นผมก็ยังไม่ค่อยรู้เท่าไรก็เลยต้องนั่งจดความรู้ที่แกบรรยายเอา บทเพลงที่เอามาออกส่วนใหญ่ก็จะเป็นเพลงที่ประพันธ์ขึ้นมาเองหลายเพลงสนุกแล้วก็ดูเพลิน ๆ (ฉลวย ปั่นจาด, สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2563)

1.2 ครูบุญส่ง ธรรมวานิช อายุ 65 ปี

ครูบุญส่ง ธรรมวานิช อาจารย์พิเศษของสาขาวิชาดนตรีไทย ภาควิชาดนตรี

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เล่าให้ฟังถึงครั้งที่ได้รับชมรายการ ดร.อุทิศ แนะ
ดนตรีไทยว่า

ในตอนนั้นที่รายการออกอากาศก็ติดรายการนี้เหมือนกัน ตอนนั้นรู้สึกจะมี
รายการประมาณอาทิตย์ที่ 1 กับ 3 ของเดือนเป็นสัปดาห์เว้นสัปดาห์ไป โดยจะมี
รายการดนตรีสากลสลับกันเป็นรายการของ ดร.ชูชาติ ซึ่งเกี่ยวกับดนตรีสากลมีวง
Orchestra วงใหญ่มาเล่นให้ฟังเลยเรียกได้ว่าดุครัทธาทั้งคู่เลย ตอนที่ยังไม่เป็นดนตรี
ดูรายการของ ดร.อุทิศ ได้ความรู้มาก ๆ นึกถึงตอนนั้นอยู่สัก ป.7 ดุจนติม มีอยู่
ช่วงหนึ่งได้ฟังเรื่องการขยายเพลงท่านก็พูดว่า อ้าว นี่มีคนถามเข้ามาเยอะเลยเรื่อง
เพลงเถาเป็นยังไงก็อธิบายให้ฟังและก็สมมุติโดยใช้นิ้วลีนัวเนี่ยอธิบายว่า เนี่ยคนเล่น
ดนตรีไทยเราชอบเข้าใจผิดคิดว่าเพลงมันต้องมาจาก สามชั้น เสียก่อนจริง ๆ ไม่ใช่
แกก็ได้อธิบายว่าศิลปะทุกแขนงมันจะเริ่มมาจากของหายาไปของละเอียด ภาพวิจิตร
ศิลป์พิสดารจะเกิดภาพในถ้ำก่อนจริง ๆ เดิมดนตรีไทยก็ไม่มีคำว่าชั้นเดียว คำว่าชั้น
เดียว สองชั้น สามชั้น มาทีหลัง อนุমানว่าเพลงนี้เป็นเพลงชั้นเดียวคือสั้นหรือยาว
เพลงยุคแรก ๆ ก็จะไม่ยาว ท่านก็ทำนิ้วให้ดูชู 2 นิ้วให้ดูแล้วก็นอยโน้ตยกตัวอย่าง

- ร - ช	- ล - ท	- รี้ - ท	- ล - ช
---------	---------	-----------	---------

นี่คือชั้นเดียวนะครับ ทีนี้จะขยายเป็น สองชั้น

- มรืท	- ร - ช	ชช - ล	ลล - ท	- รี้ - มี่	- รี้ - ท	- รี้ - ท	- ล - ช
--------	---------	--------	--------	-------------	-----------	-----------	---------

แกก็ชู 4 นิ้วว่าเนี่ยเป็น สองชั้นจากประโยคเดิมอะไรแบบนี้ขยายไปเรื่อย ๆ
เป็นสามชั้นตัวเราเลยเข้าใจว่า อ้อ มันเป็นแบบนี้ทั้งที่ยังไม่เป็นดนตรีเราก็ได้เข้าใจ
ว่าแบบนี้เนี่ยเอง พอมาเล่นดนตรีมาต่อเพลงก็จะเร็วจนครูที่สอนเราก็ งง ว่าเฮ้ย ทำไม
เป็นเร็วเพราะว่าเราเข้าใจการขยายเพลง เราก็ไม่มีโอกาสได้ไปเรียนกับท่านที่พัฒน
ศิลป์เพราะช่วงนั้นก็เริ่มทำงานแล้วเลยไม่มีเวลาได้ไปเรียนกับครูท่าน เพลงที่นำมา
ออกรายการก็แล้วแต่ท่านจะจัดมาหรือเป็นเพลงที่ท่านผู้ฟังขอมา คนที่มาบรรเลงก็

แล้วแต่ท่านจัดมาเด็กเกษตรบ้าง เด็กในโรงเรียนท่านบ้าง ตอนนั้นอยู่มหาลัยก็มารู้จักกับพี่หน่อยก็ไปเที่ยวไปนั่งฟังห้องอัดรายการ ท่านเป็นคนไวมาก ๆ คนขอเพลงกันเดี๋ยวนั้นก็จะให้เล่นเดี๋ยวนั้นจนบางครั้งนักดนตรีจะกลัวแกก็เรียก เอ้า น้ายังค์เดี่ยว ระยะเวลาให้ฟังหน่อย ในยุคนั้นที่ไปดูศิลปินประจำวงที่ได้ดูก็เป็นครูบุญยังค์ ครูบุญยังค์ ครูหยุด ครูช่อ อากาศโปรง ครูสะอั้ง ที่เคยเห็น ๆ นะส่วนมากจะเป็นสาย กทม. วง กทม. ความที่ ดร.อุทิศเป็นคนสนุกการดำเนินรายการจึงเป็นบรรยากาศที่เป็นกันเองมาก ยุคต่อมาก็มีครูประสิทธิ์ ถาวรก็เคยมาร่วมรายการ ครูสุรินทร์ อุดมสวัสดิ์ก็เคยมา แล้วก็ครูเสนาะ หลวงสุนทรมายุคหลัง ๆ ชมรายการได้ความรู้เยอะมาก ๆ หากเป็นคนที่สนใจดนตรีจริง ๆ สนใจลึก ๆ จะมองออกเลยเรื่องเพลงเรื่องอะไรต่ออะไรต่าง ๆ เทคนิคการประชาสัมพันธ์สินค้ากับดนตรีท่านก็สามารถโยงเข้ากันได้เป็นอย่างดีว่า เพลงมันต้องอ่อยฟังเพลงให้อ่อยก็ต้องเปียร์ลิ่งหลักแก้วครับ ดร.อุทิศก็จะแทรกเข้าไปเรื่อย ๆ เป็นการโฆษณา เรื่องรสชาติเพลงสมัยนี้สู้สมัยก่อนไม่ได้ สมัยครูบุญยังค์ ครูบุญยังค์เล่นได้ไพเราะไม่ได้เร็วจนฟังไม่รู้เรื่อง สมมุติว่าเพลงต้อยตลิ่งครูสองคนนี้ท่านเล่นฟังรู้เรื่องเกาะเนื้อร้องได้ จุดเด่นของรายการของ ดร.อุทิศอยู่ที่การอนุรักษ์ดนตรีไทยไม่ให้สูญหาย แก่ ขอบพูดในรายการว่า คนไม่ฟังดนตรีไทยก็เพราะมีการเอื้อนอะไรต่ออะไรไม่เข้าใจ เปรียบเทียบเหมือนคนสมัยนี้ชอบกินขนมปังไม่ยอมกินข้าวเราก็ต้องใส่พริกไทยอะไรต่ออะไรให้เขาคุ่นชินลงไป เด็กไม่ชอบฟังเอื้อนก็เอาเอื้อนออกไปใส่เนื้อร้องเข้ามาเหมือนเอาของที่ผู้ชมกินได้เสียก่อน พอชอบถูกใจก็ใส่เอื้อนเข้ามานิด ๆ หน่อย ๆ ค่อย ๆ ให้ชิมซับเข้าไปแล้วค่อยย้อนกลับเข้ามาเป็นไทยเดิม(บุญส่ง ธรรมวานิช, สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2563)

1.3 เรือโทหญิงเลี่ยมลักษณ์ สัจจัย อายุ 72 ปี

เรือโทหญิงเลี่ยมลักษณ์ สัจจัย อาจารย์พิเศษของสาขาวิชาดนตรีไทย ภาควิชาดนตรี

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เล่าให้ฟังถึงครั้งที่ได้รับชมรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทยว่า

ตอนนั้นครูก็ตีรายการของ ดร.อุทิศ เปิดช่อง 5 สนามเป่ารอไว้เลยตอนนั้นติดกันทั้งเมืองเพราะว่าครูบุญยงค์ ครูบุญยัง สนุกเลย ยุคแรก ๆ ครูบุญยงค์ ครูบุญยังก็ทำเพลงมา ดร.อุทิศก็บรรยายไปตอนนั้นรายการมีช่วงบ่าย ๆ ตัวครูนี้ถือนับเป็นรุ่นลูกครูบุญยงค์ ครูบุญยังเลยก็ว่าได้ครูยังติดแล้วก็คนรุ่นใหญ่ ๆ ก็ติดเหมือนกันทั้งเมือง แล้วรุ่นหลัง ๆ ก็จะมีครูเสนาะ หลวงสุนทร(ศิลปินแห่งชาติ) ครูนกเล็ก(ฉลาก โพธิ์สามต้น) ตัวครูรายการในตอนนั้นก็สนุกสนานได้ความรู้ได้ฟังรุ่นบรมครูเขาเล่นกันอย่างสุดขยด ฟังแล้วไม่เบื่อได้รสชาติ อาจารย์ดร.อุทิศก็บรรยายไปนึกถึงอาจารย์ ดร.อุทิศพูดว่า นักร้องเพลงไทยเดิมจะต้องนั่งตัวตรงนั่งร้องไม่กระตุกกระตักปากไม่เปิด แล้วก็ทำท่าทางไปด้วยตัวครูเองจำได้เลยยังขำอยู่เลย ที่นี้คนรุ่นใหญ่เขาก็ปฏิบัติกันมาตั้งแต่โบราณต้องนั่งสำรวมแต่ที่นี้ความหมายของ ดร.อุทิศก็คือสำรวมเกินไปเวลาคนรุ่นหลัง ๆ มาดูก็จะรู้สึกไม่มีสีสันแล้วอย่างบ้างช่วงถ้าปากเราไม่เปิดไม่ขยับเนื้อร้องก็จะไปยังไงครูก็ไม่ทราบว่าเป็นคนรุ่นเก่า ๆ เขามีกลวิธีอย่างไรแต่ที่ครูเรียนมากับคุณหญิงไพฑูริย์ กิตติวรรณ (ศิลปินแห่งชาติ)ครูท่านก็ชัดเจนสอนให้ครูปั้นรูปปาก รูปคำคนรุ่นเก่า ๆ อย่างนั้นครูก็ไม่รู้ว่าเขาจะทำยังไงถ้าปากไม่เปิดอาจจะยิ้มในหน้าก็ได้นะ สมัยนั้นดร.อุทิศก็เลยให้นักร้องยืนร้องบ้าง สมัยนั้นคนก็ไม่ชอบหรือกระเพราะแบบเก่า ๆ เขาก็นั่งเรียบบร้อยสำรวม ยิ่งนักร้องชายเขาก็จะร้องเพลงเนื้อเต็มอะไรต่ออะไรก็ยืน แต่ก็อย่างที่บอกถ้านักร้องอย่างนั้นมันก็ไม่มีสีสันสำหรับตัวครูคิดวาก็ดีเหมือนกันที่ยืนร้องเพื่อสีสันของรายการ(เล่มลักษณะ สัจจัญ, สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2563)

2. กลุ่มประชาชนทั่วไป

2.1 รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติยศ กวีญาณ อายุ 64 ปี

รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติยศ กวีญาณ อาจารย์ประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์ได้ให้

สัมภาษณ์ถึงช่วงที่ติดตามรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทยไว้ว่า “รายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีให้ข้อมูลทางดนตรีได้ดีสามารถจูงใจผู้ชมให้ติดตามได้ แต่สำหรับผมจะเป็นมาช่วงที่ไม่มีอะไรดูและคิด

ว่าต้องเป็นคนที่ชอบดนตรีไทยถึงจะติดตามรายการอย่างจริงจัง” (เกียรติยศ กวีญาณ, สัมภาษณ์, 26 เมษายน 2563)

2.2 นางสาวปัทมาภรณ์ บุรณกฤษดา อายุ 50 ปี

นางสาวปัทมาภรณ์ บุรณกฤษดาเป็นเยาวชนผู้ที่ได้รับชมรายการ ดร.อุทิศ แนะดนตรีไทย ในช่วงยุคนั้นได้เล่าถึงเวลาที่ได้รับชมรายการไว้ว่า

ในช่วงนั้นพอจำความได้ว่ารายการนี้นำเสนอเกี่ยวกับดนตรีไทยอาจารย์ผู้

ดำเนินรายการเป็นคนตลกพูดให้คนขำได้เวลาพูดไม่ค่อยน่าเบื่อ ส่วนตัวคิดว่า รายการนี้ดูได้ทุกเพศทุกวันแต่จะเหมาะสำหรับผู้ที่ยื่นชอบดนตรีไทยเป็นพิเศษเพราะ ตอนนั้นอาจจะยังเด็ก บางอย่างที่อาจารย์เขาพูดหรืออธิบายก็ยังไม่ค่อยเข้าใจแต่การ ดำเนินรายการของอาจารย์มีความสนุกและน่าสนใจ (ปัทมาภรณ์ บุรณกฤษดา, สัมภาษณ์, 26 เมษายน 2563)

2.3 นางอุทัยวรรณ วรณโณ อายุ 86 ปี

นางอุทัยวรรณ วรณโณ ผู้ชมรายการดร.อุทิศแนะดนตรีไทยในช่วงนั้นได้เล่าว่า

รายการดร.อุทิศ แนะดนตรีไทย เป็นรายการที่สนุกคนที่ดำเนินรายการก็ พูด ๆ ๆ ตามประสาของแกไปบรรยายอะไรไปเรื่อย ๆ ฟังก็เพลิน ๆ ก็ไม่ค่อยเป็น หรอกดนตรีก็ฟัง ๆ ไปอย่างนั้นก็เพราะดีมีก็บรรยายให้ความรู้แต่ก็จำอะไรไม่ค่อยได้ เพราะฟังเพลงอย่างเดียว(อุทัยวรรณ วรณโณ, สัมภาษณ์, 27 เมษายน 2563)

สรุปความคิดเห็นจากผู้ที่เคยชมรายการ ดร.อุทิศ แนะดนตรีไทย

ดร.อุทิศเป็นผู้ที่มีความสามารถในการพูดบรรยายความรู้ได้อย่างกระชับชัดเจนมีการ ยกตัวอย่างในการอธิบายเพื่อทำให้ผู้ที่รับชมนั้นเข้าใจได้ง่าย การดำเนินรายการได้สอดแทรกการ โฆษณาได้อย่างสนุกสนานและลงตัว ทำให้ผู้ที่รับชมเกิดความสุขและได้รับความรู้ทางดนตรีไปพร้อม

ๆ กันโดยกลุ่มผู้ชมรายการที่มีความรู้พื้นฐานทางดนตรีไทยจะชอบมากเป็นพิเศษและสามารถซาบซึ้งได้มากกว่ากลุ่มผู้ชมที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางดนตรี จากคำสัมภาษณ์ทั้งสองกลุ่มมีความคล้ายกันว่า ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เป็นผู้ที่พร้อมด้วยความรู้ในการบรรยายและสามารถสร้างสีสันให้รายการดำเนินต่อไปได้อย่างสนุกสนานถึงแม้ว่าผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางดนตรีไทยก็ตามสามารถดูรายการรับชมรับฟังบทเพลงที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ นำมาออกอากาศได้อย่างไม่น่าเบื่อถึงแม้ว่าบางสิ่งบางอย่างจะเป็นธรรมเนียมที่ปฏิบัติกันมาตั้งแต่โบราณ ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ก็สามารถนำธรรมเนียมปฏิบัตินั้นมาปรับใช้แต่ในรายการ แต่ก็ยังคงไม่ลืมธรรมเนียมปฏิบัติเดิมไว้และงไว้มิให้เปลี่ยนแปลงตามเจตนารมณ์ของท่าน

สรุปผลการวิเคราะห์

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาการถ่ายทอดดนตรีไทยผ่านรายการโทรทัศน์ทั้ง 2 เทปจึงได้ผลการวิเคราะห์ออกมาและนำผลการวิจัยทั้งสองมาสังเคราะห์ได้ 5 ประเด็นดังนี้

1. การใช้บทเพลงที่หลากหลายอารมณ์ทุกครั้งที่จัดรายการ

สำหรับบทเพลงที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์นำมาออกรายการจะเป็นเพลงที่ท่านเองเป็นผู้ประพันธ์เสียส่วนใหญ่ทั้งเพลงเถา เพลงเนื้อเต็มต่าง ๆ ที่นำมาออกรายการบางเพลงก็เป็นเพลงที่ท่านได้ประพันธ์ไว้ไม่นานนักก่อนที่จะนำมาออกรายการซึ่งการประพันธ์บทเพลงของท่านได้ประพันธ์และถ่ายทอดให้กับลูกศิษย์ ประเด็นนี้คุณประสพ สังข์ธรรมได้พูดถึงไว้ว่า

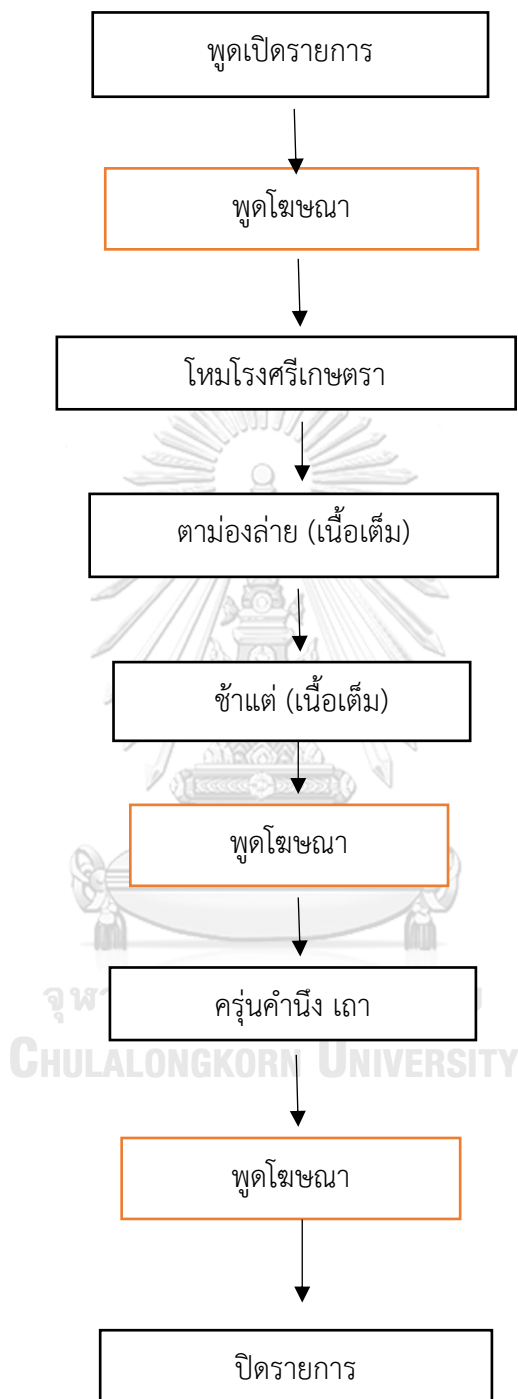
ก่อนที่จะท่านอาจารย์จะออกรายการท่านมักจะมียุทธเพลงใหม่ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอเพียงได้ท่านบังเกิดความคิดจากเสียงรอบข้างก็สามารถแต่งออกมาได้แล้ว 1 เถา หรือแม้กระทั่งเพลงเนื้อเต็มก็ใช้เวลาเพียงแป๊บเดียวเท่านั้น ท่านแต่งเพลงมาใหม่ ๆ เพื่อไม่ให้ซ้ำกับของเดิมที่มีอยู่เพิ่มความแปลกใหม่ให้กับผู้ฟังและเข้ากับสถานการณ์ของประเทศในปัจจุบันรวมถึงเป็นการส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่หันมาสนใจดนตรีไทยเพิ่มขึ้น (ประสพ สังข์ธรรม, สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์ 2563)

นอกจากนี้ท่านยังนำบทกลอนที่ผู้ชมทางบ้านส่งมาให้ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เพื่อที่จะนำมาบรรจู่ใส่ทำนองเพลงสำหรับออกรายการ และบางส่วนยังเป็นบทเพลงที่ผู้ชมทางบ้านต้องการฟังจึงได้เขียนจดหมายติดต่อเข้ามาขอเพลงที่ต้องการจะฟัง ซึ่งท่านก็จัดบรรเลงให้ตามคำขอของผู้ชมผู้ติดตามรายการที่ขอมา เรื่องของการคัดเลือกเพลง จึงเป็นวิธีการถ่ายทอดอย่างหนึ่งเพื่อให้ผู้ชมเกิดความสนใจ และหันมารักและร่วมกันฟังดนตรีไทย จึงถือเป็นกลวิธีการถ่ายทอดที่สำคัญที่พบจากการศึกษา

2. การมุขตลกสอดแทรกกับการบรรยายพร้อมกันให้ความรู้ทางดนตรีไทยและมีกร โฆษณาสินค้า

บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่เป็นผู้สนับสนุนของรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทย โดยฉากหลังของรายการจะมีโลโก้สัญลักษณ์รูปสิงห์ของเบียร์และโซดาตราสิงห์ที่บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่เป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์ ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้พูดถึงผู้สนับสนุนอยู่หลายช่วงด้วยกันโดยการพูดถึงผู้สนับสนุนศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ใช้กลวิธีการพูดหลายอย่าง เช่น การเล่าประสบการณ์จริงที่เกิดขึ้นระหว่างตนเองกับผลิตภัณฑ์ของผู้สนับสนุน การร้อยเรียงชื่อผลิตภัณฑ์ของผู้สนับสนุนมาเป็นคำคล้องจอง ตัวอย่างเช่น “ถ้าว่าซ่าสดใสโซดาไทยตราสิงห์ ดื่มสักนิดชื่นจิตจริง ๆ อันนี้เบียร์สิงห์ของไทย” เป็นต้น ในทุกครั้งหลังจากที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้พูดถึงเบียร์และโซดาตราสิงห์แล้วท่านมักจะพูดถึงพัฒนศิลป์การดนตรีและละครที่อยู่ในความอำนวยการของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ทุกครั้งตัวอย่างเช่น “เบียร์ตราสิงห์โซดาตราสิงห์ประกอบไปด้วยแร่ธาตุนั้น ๆ ไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายเด็ดที่สุด เหมือนเครื่องดนตรีละครรับ ต้องพัฒนศิลป์การดนตรีและละครด้วยความอำนวยการของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ อยู่แถวเดียวกับเบียร์ตราสิงห์ครับ” การพูดโฆษณาของท่านจะได้ตามแผนภูมิดังนี้

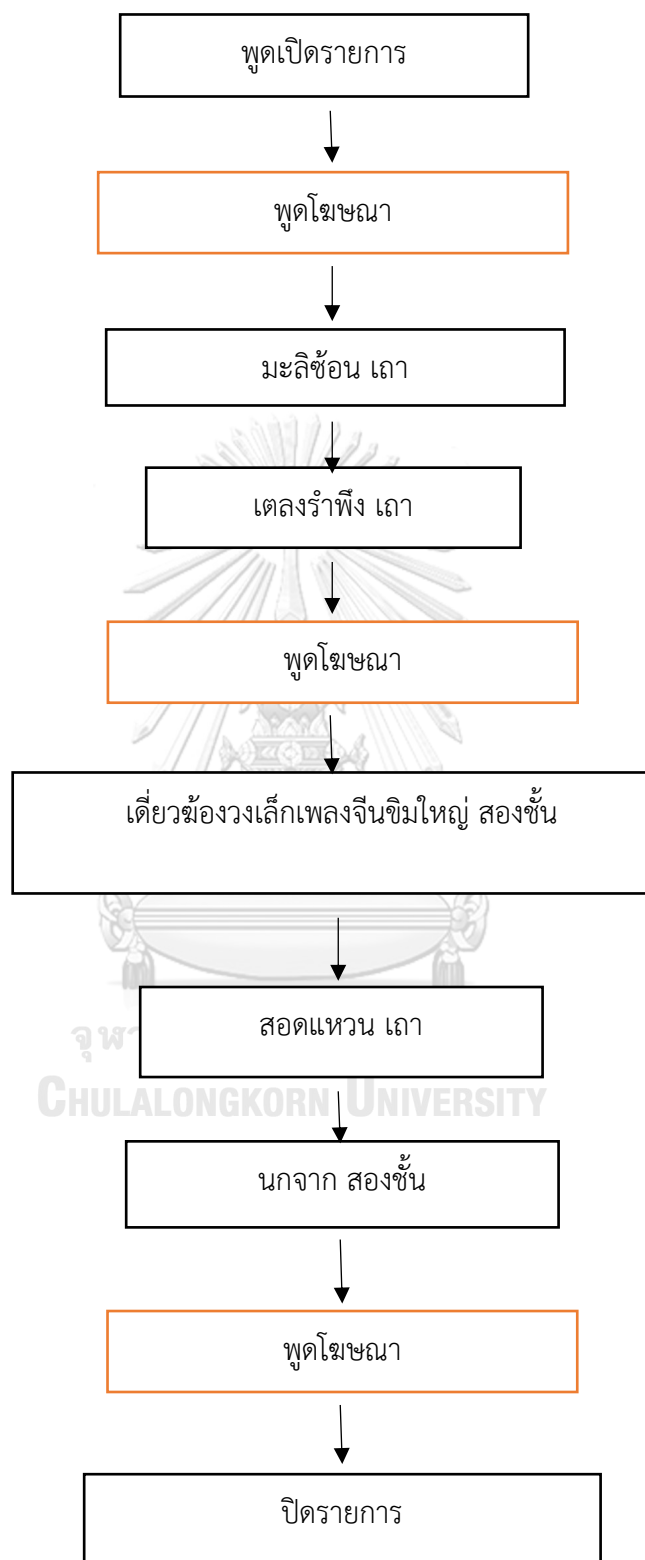
ลำดับการพูดและโฆษณาเทปรายการวันที่วันที่ 15 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2523

แผนภูมิที่ 2 ลำดับการพูดโฆษณาของเทปวันที่ 15 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2523

ที่มา: นายพิรพันธุ์ กาญจนโหดितศ

ลำดับการพูดและโฆษณาเทปรายการวันที่ 13 เดือนธันวาคม พ.ศ.2523

แผนภูมิที่ 3 ลำดับการพูดโฆษณาของเทปวันที่ 13 เดือนธันวาคม พ.ศ.2523

ที่มา: นายพิรพันธุ์ กาญจนโหดทิศ

การโฆษณาให้กับผู้สนับสนุนศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะพูดคู่กันกับการพูด โฆษณาร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละครทุกครั้ง การพูดโฆษณาก็จะถูกแบ่งเป็น 3 ช่วงคือพูดในช่วง เปิดรายการ กลางรายการและท้ายรายการก่อนปิดรายการ โดยลักษณะรายการจะเป็นรูปแบบ รายการสดไม่มีการตัดเข้าโฆษณาจึงต้องทำให้ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์พูดโฆษณาสดแทรก เข้าไปในรายการระหว่างดำเนินรายการด้วย โดยลักษณะการพูดจะพูดในเชิงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงระหว่างตนเองหรือคนรอบข้างกับผลิตภัณฑ์ทำให้มีความน่าเชื่อถือของ ผลิตภัณฑ์นั้นเพิ่มขึ้น

ในส่วนการให้ความรู้ทางดนตรีไทยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้บรรยายและอธิบาย บทเพลงที่ได้นำมาออกรายการ ทั้งทฤษฎีแนวการบรรเลงและแนวการประพันธ์เพลง การอธิบายบท เพลงของท่านบางบทเพลงท่านจะร้องทำนองเพลงออกมาประกอบกับการบรรยายบทเพลงนั้น ๆ เพื่อให้ทราบจังหวะและอารมณ์เพลงหรือเป็นบทเพลงที่ได้นำมาเรียบเรียงปรับแต่งย่อและขยาย ออกเป็นเพลงเถา ปรับแต่งเป็นเพลงเนื้อเต็มเพลงโดยส่วนใหญ่ที่นำมาออกรายการศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์เป็นผู้ประพันธ์และเรียบเรียงเกือบทั้งหมด การบรรยายจะสอดแทรกความรู้และมุข ตลกเสมอ เช่นการบรรยายบทเพลง “ข้าแต่” ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้บรรยายอารมณ์ ของเพลงว่าจะต้องบรรเลงและร้องอย่างสนุกสนาน พร้อมกับการการใช้มุขตลกหยอกล้อนักร้อง เพื่อให้การนำเข้าสู่บทเพลงเป็นไปอย่างมีความสุขสนุกสนานทั้งนักดนตรีและผู้ชมที่บ้าน

3. การดำเนินรายการด้วยความสนุกสนานมีอารมณ์คมา

การดำเนินรายการเพื่อทำให้ผู้ชมที่บ้านมีความสนใจตลอดเวลา การบรรยายจำเป็นจะต้อง สนุกสนานตลอดรายการ การบรรยายตลอดทั้งรายการศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะพูดด้วย น้ำเสียงที่เสียงดังฟังชัดเพื่อสร้างความตื่นเต้นให้กับนักดนตรีและสร้างความสนใจให้กับผู้ชมที่บ้าน การใช้เสียงหัวเราะ การใช้คำพูดบรรยาย การใช้มุขตลก รวมถึงความกระตือรือร้นของผู้บรรยายถือเป็นกลวิธีในการดำเนินรายการให้มีความสนุกสนานสามารถทำให้มีผู้คนติดตามรายการได้อย่าง ต่อเนื่องและทำให้รายการมีผู้ชมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนรายการเป็นที่นิยมในสมัยนั้น

4. การพูดหยอกล้อกับนักดนตรี

วงดนตรีไทยที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้นำมาออกรายการ ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทยล้วนเป็นลูกศิษย์ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ทั้งสิ้นความสัมพันธ์และความสนิทสนมกันระหว่างครูผู้เห็นลูกศิษย์ทุกคนเหมือนลูกหลานคนในครอบครัวก็จะมีมาก ดังนั้นการบรรยายอาจจะมีการหยอกล้อกันในรายการเพื่อความสนุกสนานก็เป็นอีกสีสันของรายการและแสดงให้เห็นถึงความสนิทสนมระหว่างคุณครูและลูกศิษย์ การบรรเลงบรรยายหรือแม้กระทั่งทฤษฎีต่าง ๆ ในรายการก็เป็นการสอนลูกศิษย์ทุกคนที่มาออกรายการไปในตัวด้วย ทั้งนี้เมื่อการบรรเลงแต่ละเพลงจบลง ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะได้ออกมาบรรยายและได้ติชมบทเพลงที่บรรเลงให้นักดนตรีทุกคนที่มาบรรเลงในวันนั้นฟังว่าเป็นอย่างไรต้องแก้ไขอย่างไรเพื่อนำไปปรับใช้ปฏิบัติและนำไปสืบทอดต่อไป

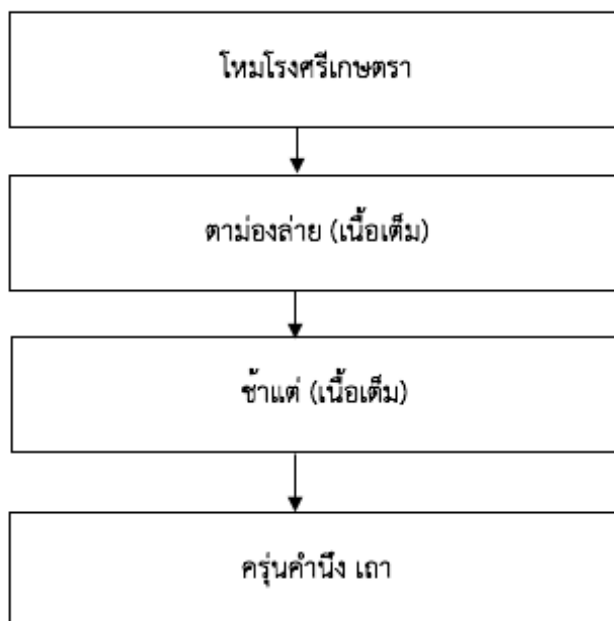
5. การใช้ไหวพริบปฏิภาณในการดำเนินรายการ

รายการแทบทุกรายการของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ที่ เป็นผู้บรรยายนั้นเป็นรายการสด ดังนั้นผู้ดำเนินรายการจะต้องมีไหวพริบปฏิภาณในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีมาก จะสังเกตได้ว่าการบรรเลงของลูกศิษย์หากมีอะไรผิดพลาด ท่านจะเข้าไปสร้างกำลังใจและลดความตึงเครียดของนักดนตรีให้น้อยลงเพื่อให้การบรรเลงและการบรรยายเป็นไปอย่างราบรื่นรายการของท่านจะไม่มีสคริปมีเพียงลำดับของบทเพลงในแต่ละครั้งที่อัดรายการ ดังนั้นการบรรยายในรายการ ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะเป็นผู้บรรยายเนื้อหาสาระและการโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ด้วยตัวของท่านเอง

ลำดับการบรรยายที่สอดแทรกเนื้อหาที่มีความหลากหลายศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ มีการสอดแทรกเนื้อหาต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายดังจะได้แสดงรายละเอียดเนื้อหาแต่ละช่วง โดยแบ่งด้วยช่วงของบทเพลงที่น่าเสนอ ซึ่งแต่ละเทปจะมีบทเพลงที่น่าเสนอ 4 บทเพลงทั้ง 2 เทป การนำเสนอจะมีการนำเสนอด้วยตาราง ตามด้วยผลการวิเคราะห์รายละเอียดในลำดับการบรรยาย ดังนี้

เทปที่ 1 วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2523

บทเพลงที่บรรเลง 4 เพลงดังนี้

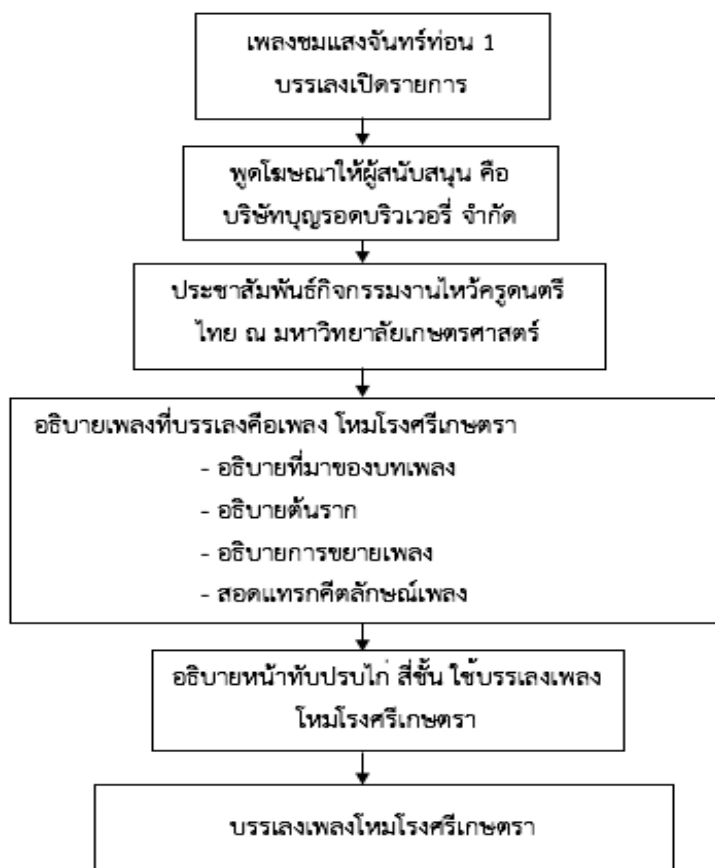

แผนภูมิที่ 4 เพลงที่ออกอากาศวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2523

ที่มา: นายพีรพันธุ์ กาญจนโหดิทัศ

ในเทปนี้วงดนตรีที่นำมาบรรเลงคือวงดนตรีไทยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สังเกตได้ว่า
ทุก ๆ บทเพลงที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์นำมาออกรายการในเทปนี้เป็นบทเพลงที่
ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ทำการประพันธ์และเรียบเรียงเนื้อร้องขึ้นมาเองทั้งหมดนำมา
บรรเลงและบรรยายบทเพลงด้วยตัวท่านเองโดยลำดับการบรรยายและการบรรเลงเป็นดังนี้

ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงใหม่โรงศรีเกษตรา

แผนภูมิที่ 5 ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงใหม่โรงศรีเกษตรา

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่มา: นายพีรพันธุ์ กาญจนโหดิทัต

จากลำดับการบรรยายในแผนภูมิ อภิปรายรายละเอียดดังนี้

1. การให้ความสำคัญกับหน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณ

ผู้ที่สนับสนุนงบประมาณในรายการ ดร.อุทิศ เนษดนตรีไทย คือบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด เป็นผู้จัดจำหน่ายเบียร์และโซดาตราสิงห์โดยได้เล่าถึงเหตุการณ์ที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ประสบและพบเจอในชีวิตจริงนำมาเล่าในรายการเป็นการโฆษณาให้กับผู้สนับสนุนไปในตัว

2. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางดนตรีและโฆษณาหนังสือเพื่อหารายได้

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ประชาสัมพันธ์พิธีไหว้ครูดนตรีไทยที่จะจัดขึ้นในวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2523 ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปีนี้ท่านได้จัดทำหนังสือเกี่ยวกับเรื่องตะโพนไว้สำหรับแจกผู้ที่มาร่วมงาน นอกจากนี้หนังสือที่เคยได้จัดทำในปีก่อน ๆ ได้มีจัดจำหน่ายที่พัฒนศิลป์ การดนตรีและละครซึ่งเป็นร้านของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

3. การบอกรายละเอียดสินค้าอย่างถี่ถ้วน

ในการโฆษณาสินค้าศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะชี้แจงรายละเอียดที่สำคัญอย่างถี่ถ้วน การโฆษณาหนังสือหลักและทฤษฎีดนตรีไทยของท่านได้บอกรายละเอียดไว้ ตัวอย่างที่ท่านได้พูดไว้ เช่น “ไอ้ที่มีภาพประกอบครบถ้วนมีย่อความเป็นภาษาอังกฤษด้วยนะครับ” “คู่มือฝึกเครื่องสายไทย ในนี้มันจะมีซอด้วง ซออู้ ขลุ่ย ขิม จะเข้ โทน รำมะนา” เป็นต้น

4. การเข้ารายการด้วยเพลงใหม่โรงเป็นเพลงแรกตามชนบดนตรีไทย

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้เลือกเพลงใหม่โรงเป็นเพลงแรกในการนำเสนอบทเพลง
ใน

รายการซึ่งตรงตามชนบการบรรเลงดนตรีไทยที่ต้องมีเพลงใหม่โรงเป็นเพลงที่บรรเลงเป็นเพลงแรก

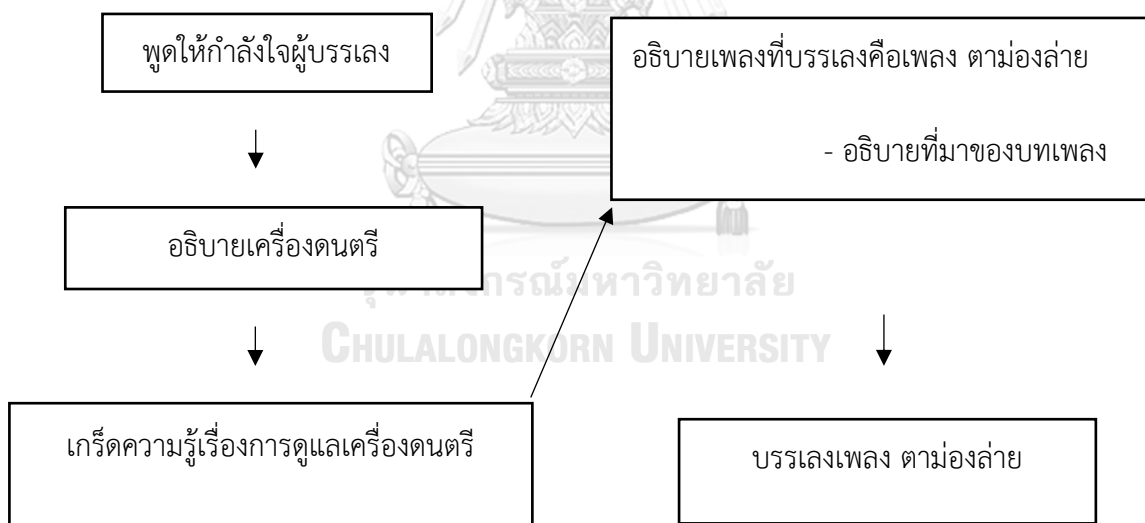
5. อธิบายเพลงใหม่โรงศรีเกษตรา

บทเพลงแรกที่ได้มาบรรเลงคือ “โหมโรงศรีเกษตรา” โดยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์
เนื้อหาที่อธิบายคือ

- ต้นรากของเพลง มาจากเพลงเหาะ สองชั้น
- ทำการขยายเพลงเหาะ สองชั้น เป็นสามชั้นแล้วเป็นสี่ชั้นตามลำดับ
- การแทรกอัตลักษณ์ของเพลง เช่น เสียงนก เสียงลม เสียงฝน
- อธิบายหน้าทับ พร้อมกับสาธิตการขยายหน้าทับจากหน้าทับปรบไก่ สามชั้น เป็นหน้าทับปรบไก่ สี่ชั้น

เมื่อการบรรเลงเพลงโหมโรงศรีเกษตราจบลงศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้เข้ามา
ดำเนินรายการและพูดบรรยายต่อในหัวข้อต่อไปนี้

ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงตามองถ่าย

แผนภูมิที่ 6 ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงตามองถ่าย

ที่มา: นายพีรพันธุ์ กาญจนโหดิทัศ

จากลำดับการบรรยายในแผนภูมิ อภิปรายรายละเอียดดังนี้

1. ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์พูดให้กำลังใจนิต

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้พูดถึงแนวการบรรเลงของเพลงโหมโรงศรีเกษตรราที่บรรเลงหากต้องนำไปถ่ายทอดให้กับลูกศิษย์ไม่ให้บรรเลงเพลงเร็วเกินไป เพราะหากไม่ชำนาญเพราะว่าจะไม่ได้เกิดความไพเราะและรายละเอียดของบทเพลงจะหายไป

2. อธิบายลักษณะกายภาพความสวยงามของเครื่องดนตรี

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ทำการจัดสร้างเครื่องดนตรีไทยให้กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไว้หลายชิ้นอย่าง ตัวอย่างเช่น ระนาดเอกที่นำมาออกรายการ ตัวร่างของระนาดท่านเป็นผู้ออกแบบลวดลายอย่างสวยงามและสมศักดิ์ศรีวงดนตรีไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ท่านจึงต้องการให้นิสิตที่มาบรรเลงทุกคนภูมิใจที่ได้มีเครื่องดนตรีที่สวยงามและมีคุณภาพไว้ใช้งาน

3. สอดแทรกเกร็ดความรู้เรื่องการรักษาดูแลเครื่องดนตรี

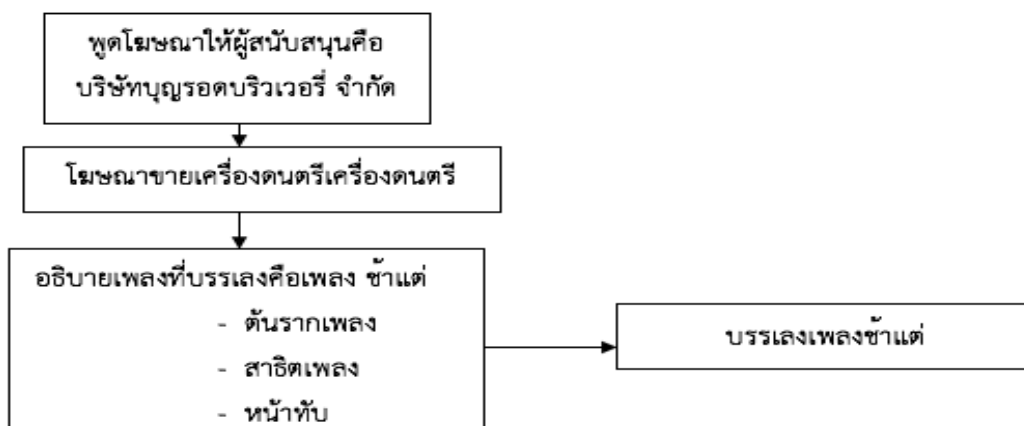
ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้จัดสร้างอังกะลุงไว้ให้กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แต่เนื่องจากตัวท่านเองไม่มีเวลาที่พอที่จะสอนเครื่องดนตรีให้กับลูกศิษย์ได้ทุกเครื่องทำให้อังกะลุงที่สร้างมาไม่ได้ใช้งานจนทำให้หมดทำลายทั้งหมด ดังนั้น เครื่องดนตรีทุก ๆ ชิ้น ควรที่จะต้องใช้งานและได้รับการดูแลรักษา

4. การอธิบายเพลงตาม่องล่า

บทเพลงที่ 2 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้นำเสนอ “เพลงตาม่องล่า” เป็นเพลงเนื้อเต็มซึ่งเป็นเพลงภาษาสนุกๆ เนื้อหาที่อธิบายมี 2 ส่วนสำคัญคือ

- ที่มาของเพลงนี้ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ประพันธ์ขึ้นเพื่อใช้ประกอบภาพยนตร์ เรื่องตาม่องล่า
- ทำนองของเพลงเป็นสำเนียงทางภาคใต้โดยใช้กลองชาตรีตีประกอบเพลงให้ความรู้สึกสนุกสนานแบบภาคใต้ของประเทศไทย

ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงซ้ำแต่

แผนภูมิที่ 7 ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงซ้ำแต่

ที่มา: นายพีรพันธุ์ กาญจนโหดัทศ

จากลำดับการบรรยายในแผนภูมิ อภิปรายรายละเอียดดังนี้

1. คั้นรายการโดยการพูดโฆษณาให้กับผู้สนับสนุน

หลังจากที่บรรเลงเพลงไป 2 เพลงแล้วศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จึงได้พูดโฆษณาให้กับผู้สนับสนุนอีกครั้ง โดยได้พูดว่า “เพลง *อย่าลืมถ้าเบียร์และโซดาที่มีคุณค่าเหนือคำโฆษณาจริง ๆ ต้องเบียร์ตราสิงห์โซดาตราสิงห์นะครับ อร่อยคุณภาพดี*”

2. โฆษณาร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร

เมื่อศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์โฆษณาให้กับผู้สนับสนุนเรียบร้อยแล้วจึงมาโฆษณาขายเครื่องดนตรีไทยของร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร “*ถ้าว่าเครื่องดนตรีที่มีคุณค่าเหนือราคาจริง ๆ ต้องพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร โดยการอำนวยการของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ตอนนี้จะมีเยอะเลยนะครับ*”

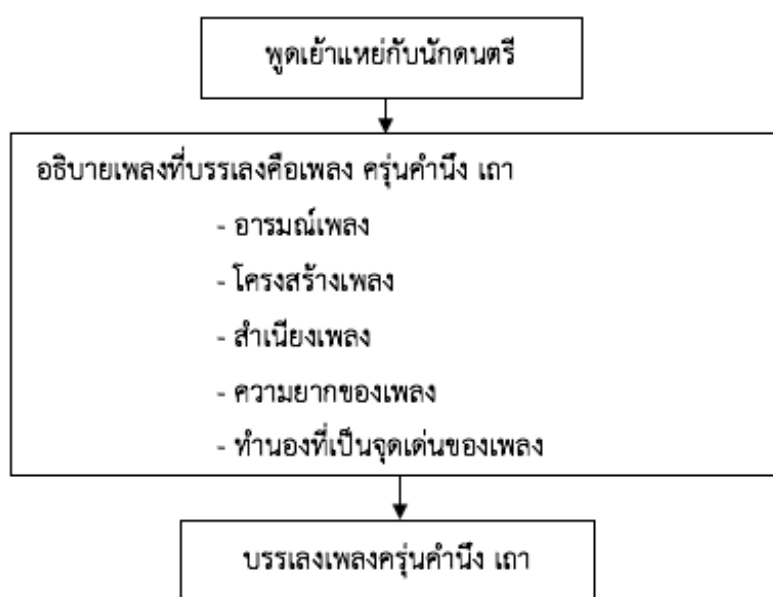
3. อธิบายเพลงซ้ำแต่

บทเพลงที่ 3 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้นำเสนอ “ซ้ำแต่” เป็นเพลงเนื้อเต็ม

เป็นเพลงเกร็ดสั้น ๆ สนุกสนาน เนื้อหาที่อธิบายเกี่ยวกับเพลงซ้ำแต่คือ

- ต้นรากเพลง เป็นเพลงหางเครื่องของวงปี่พาทย์นำมาใส่เนื้อร้อง
- สาธิตเพลง โดยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ร้องทำนองเพลง

ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงครุ่นคำนึง เถา

แผนภูมิที่ 8 ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงครุ่นคำนึง เถา

ที่มา: นายพีรพันธุ์ กาญจนโหดัทศ

จากลำดับการบรรยายในแผนภูมิ อภิปรายรายละเอียดดังนี้

1. มีการกระเข้าเข้าหานักดนตรี

นักดนตรีทุกคนที่มาออกรายการในวันนี้ล้วนเป็นลูกศิษย์ของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ทั้งสิ้นจึงมีความสนิทอยู่แล้วทำให้ท่านกระเข้าเข้าหานักดนตรีทุกคนได้อย่างสนุกสนาน อีกทั้งก็เป็นสีสันของรายการท่านทำให้มีความสนุกสนานน่าติดตามมากขึ้น

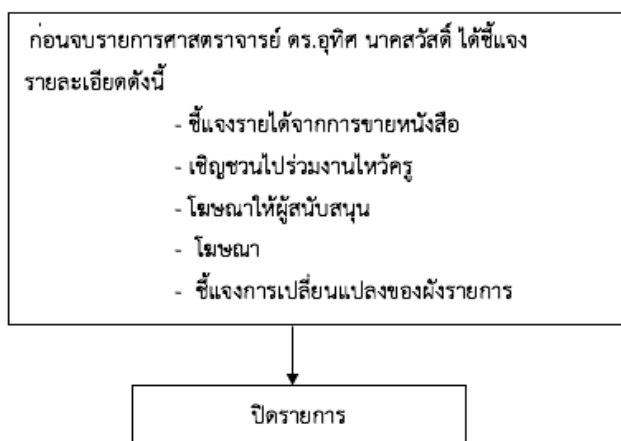
2. อธิบายเพลงครุ่นคำนึง เถา

บทเพลงที่ 4 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้นำเสนอ “ครุ่นคำนึง เถา” เป็นเพลงเถา
อารมณ์เพลงจะเศร้าและแตกต่างจาก 2 เพลงที่บรรเลงไปก่อนหน้านี้

- อารมณ์ของเพลงครุ่นคำนึง เถา จะเป็นเพลงเศร้าถึงถึงความผิดหวังของมนุษย์
- โครงสร้างเพลงเป็นเพลง เถา ประพันธ์และเรียบเรียงขึ้นมาใหม่
- ต้นรากของเพลง ในอัตราจังหวะ สองชั้น มาจากเพลงยวนเกล้า
- สำเนียงเพลงเป็นเพลงสำเนียง มอญและมีสำเนียงลาวร่วมอยู่
- ความยากและทำนองที่เป็นจุดเด่นของเพลงของเพลงครุ่นคำนึง เถา อยู่ที่ลูกหมุดของ
เพลงความยากอยู่ที่การนับจังหวะเพลง มีลูกหมุดทั้งหมด 6 ช่วงลักษณะของลูกหมุดจะลดตัดทอนลง
ไปเรื่อย ๆ คล้าย ๆ เพลงเถา แต่อยู่ในอัตราจังหวะชั้นเดียว

ลำดับการบรรยายก่อนจบรายการ

แผนภูมิที่ 9 ลำดับการบรรยายก่อนจบรายการ

ที่มา: นายพีรพันธุ์ กาญจนโหดิทัต

จากลำดับการบรรยายในแผนภูมิ อภิปรายรายละเอียดดังนี้

1. การชี้แจงรายละเอียดก่อนจบรายการ

เมื่อรายการดำเนินมาถึงช่วงสุดท้ายศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ชี้แจงรายละเอียดในช่วงสุดท้ายของรายการดังต่อไปนี้

- ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ชี้แจงรายได้จากการขายหนังสือเกี่ยวกับดนตรีไทยที่ท่าน

ได้เขียนขึ้นไว้เพื่อนำรายได้ไปสมทบทุนให้กับการจัดงานไหว้ครูที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เชิญชวนผู้ชมรายการไปร่วมพิธีไหว้ครูที่จะจัดขึ้น ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- โฆษณาให้ผู้สนับสนุนคือบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ผู้ผลิตและจัดจำหน่ายเบียร์และโซดาตราสิงห์

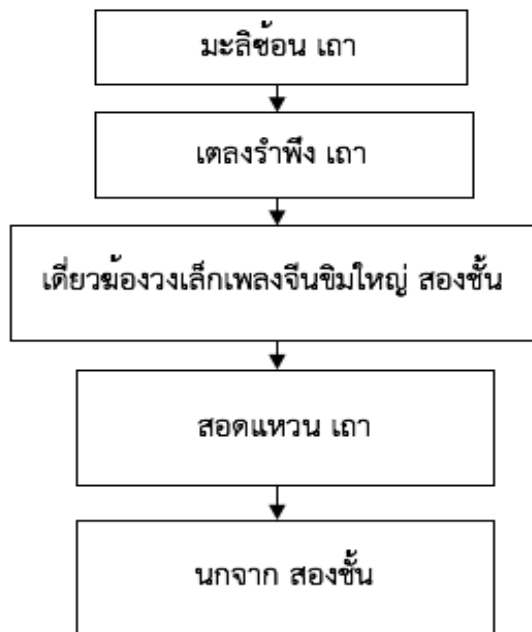
- โฆษณาร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร

- ชี้แจงการเปลี่ยนแปลงของผังรายการในปีถัดไปได้เปลี่ยนแปลงเป็นวันเสาร์ที่ 1 และเสาร์ที่

3 ของเดือนเวลา 15.00 – 16.00 น. มีรายการใหม่ในวันอังคารสัปดาห์ที่ 2 และ 4 ของทุกเดือนเป็นรายการใหม่สำหรับดนตรีและนาฏศิลป์เวลา 17.00 – 17.30 น.

เทปที่ 2 ออกอากาศวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2523

บทเพลงที่บรรเลง 4 เพลงดังนี้

แผนภูมิที่ 10 เพลงที่ออกอากาศวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2523

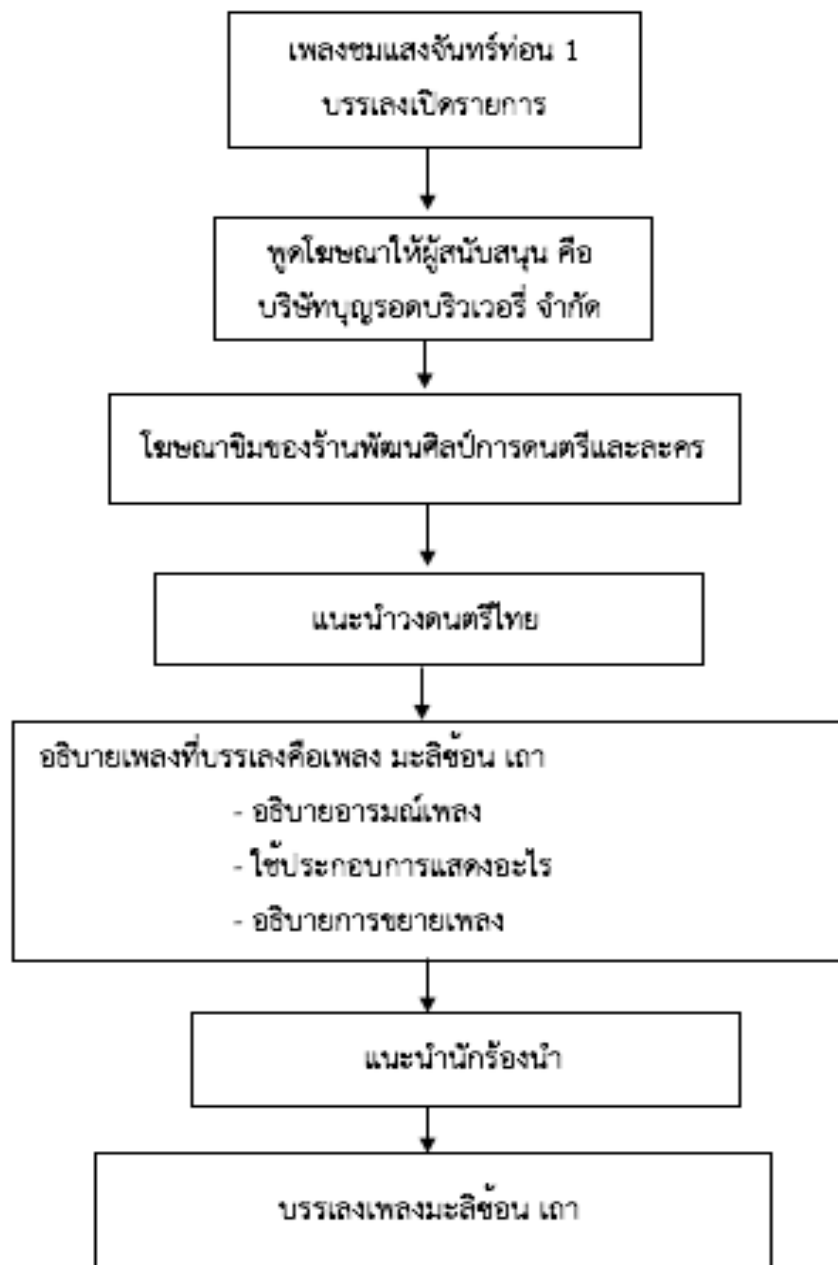
ที่มา: นายพีรพันธุ์ กาญจนโหดितศ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ในเทปนี้วงดนตรีที่นำมาบรรเลงคือวงดนตรีไทยของพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร บทเพลงที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์นำมาออกรายการในเทปนี้เป็นบทเพลงที่ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ทำการประพันธ์และเรียบเรียงทำนองเนื้อร้องขึ้นมาเองนำมาบรรเลงและบรรยายบทเพลงด้วยตัวท่านเองโดยลำดับการบรรยายและการบรรเลงเป็นดังนี้

ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงมะลิซ้อน เถา

แผนภูมิที่ 11 ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงมะลิซ้อน เถา

ที่มา: นายพีรพันธุ์ กาญจนโหดित

จากลำดับการบรรยายในแผนภูมิ อภิปรายรายละเอียดดังนี้

1. โฆษณาให้กับผู้สนับสนุน

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์พูดโฆษณาให้กับบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนรายการ ดร.อุทิศแนะนำดนตรีไทยและได้เป็นผู้สนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น พิธีไหว้ครูดนตรีไทยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการโฆษณาท่านได้นำเรื่องราวชีวิตในวัยเด็กของท่านกับผลิตภัณฑ์มาเล่าในรายการ

2. โฆษณาโรงเรียนและเครื่องดนตรีของพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ โฆษณาขิมกระเป่าซึ่งท่านได้จัดทำขึ้นเพื่อจำหน่าย ทั้งนี้ได้อธิบายและประเมินราคาส่วนประกอบต่าง ๆ ของขิมระหว่างของที่แอบอ้างว่าเป็นของท่านและของที่ตัวท่านจัดจำหน่ายอย่างละเอียดพร้อมทั้งมีโปรมโชน แคมหนังสือโน้ตให้นอกจากนี้ท่านยังโฆษณาถึงสถาบันฝึกดนตรีของท่านที่หลังห้างพัฒนศิลป์เป็นตึก 6 ชั้น

3. ส่งเสริมประสบการณ์ให้กับลูกศิษย์

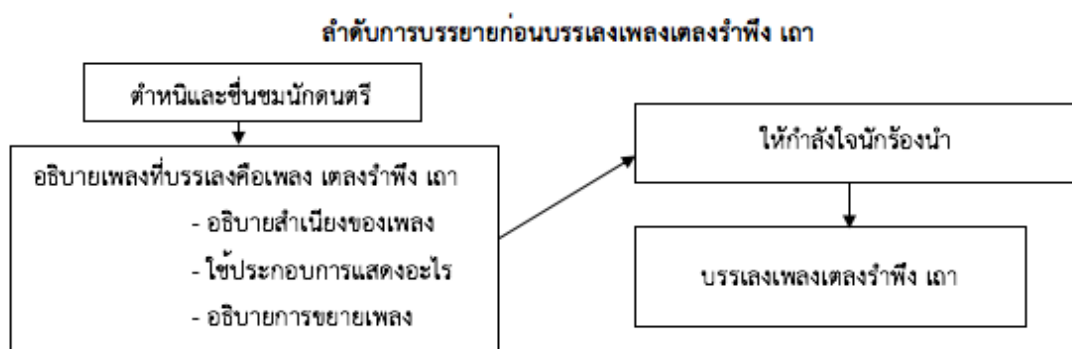
ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้นำนักเรียนที่เรียนดนตรี ณ พัฒนศิลป์การดนตรีและละครมาออกรายการในครั้งนี้มีหลากหลายช่วงอายุตั้งแต่เด็ก ๆ ไปจนถึงผู้ใหญ่โดยผู้บรรเลงส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่หัดใหม่โดยกระแสดอรับจากผู้ชมหลายคนชื่นชอบที่ท่านได้นำเยาวชนมาบรรเลงดนตรีออกมากกว่าที่นำผู้บรรเลงที่มีฝีมือมาบรรเลงให้ฟัง

4. อธิบายเพลงที่บรรเลงคือเพลง มะลิซ้อน เกา

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้นำเพลงมะลิซ้อน เกา มาเป็นเพลงแรกของรายการโดยท่านได้อธิบายบทเพลงไว้ดังนี้

- อธิบายอารมณ์เพลงมะลิซ้อนจะแสดงให้เห็นถึงความรักอันหวานชื่น
- โดยส่วนใหญ่จะใช้เพลงมะลิซ้อน สองชั้น ในการประกอบการแสดงลิเกฉากที่เกี่ยวข้องพาราสีของตัวพระเอกและนางเอก

- อธิบายการขยายเพลง ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้นำเพลงมะลิซ้อน สองชั้น มาขยายออกเป็นสามชั้นและตัดทอนลงมาเป็นชั้นเดียวและได้ประพันธ์เนื้อร้องขึ้นมาใหม่

แผนภูมิที่ 12 ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงเพลง รำพึง เภา

ที่มา: นายพิรพันธุ์ กาญจนโหดพิศ

จากลำดับการบรรยายในแผนภูมิ อภิปรายรายละเอียดดังนี้

1. ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เป็นผู้ควบคุมวงด้วยตนเอง

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ควบคุมวงดนตรีไทยอยู่หลังกล้องขณะที่ทำการถ่ายทำรายการโดยการให้สัญญาณควบคุมและกำกับจังหวะไม่ให้ช้าและเร็วเกินไป

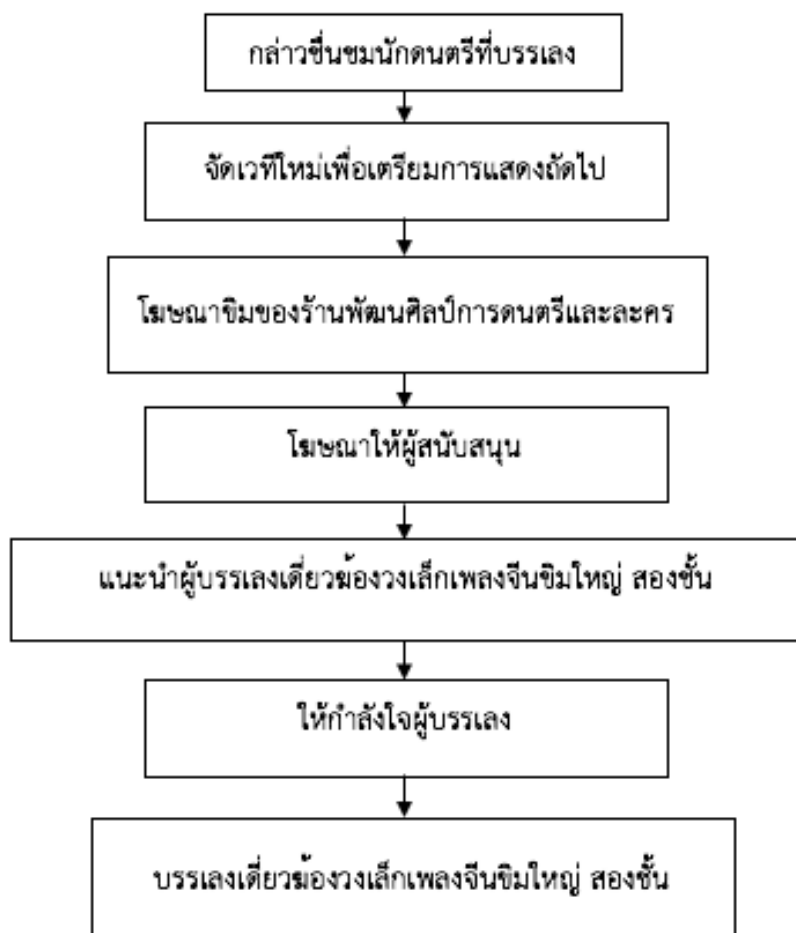
2. อธิบายสำเนียงของเพลงอย่างละเอียด

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้อธิบายสำเนียงของเพลงเพลง รำพึง เภาไว้ว่าเป็นเพลง สำเนียงมอญและได้อธิบายที่มาของสำเนียงเพลงต่าง ๆ อย่างสนุกสนานและเข้าใจง่าย

3. เรียกขวัญและกำลังใจให้กับนักร้อง

เนื่องจากนักร้องที่มาขับร้องในรายการนี้เป็นนักร้องหัดใหม่ ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เห็นว่านักร้องมีความตื่นเต้นจึงให้ขวัญและกำลังใจกับนักร้องทำให้นักร้องหายตื่นเต้นและร้องออกมาได้อย่างดี

ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเดี่ยวฆ้องวงเล็กเพลงจีนซิมใหญ่ สองชั้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 13 ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเดี่ยวฆ้องวงเล็กเพลงจีนซิมใหญ่ สองชั้น

ที่มา: นายพีรพันธุ์ กาญจนโหดัทศ

จากลำดับการบรรยายในแผนภูมิ อภิปรายรายละเอียดดังนี้

1. คำนรายการด้วยการพูดโฆษณาชมของร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร

หลังจากที่บรรเลงเพลงไป 2 เพลงแล้วศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จึงได้พูดโฆษณาชม

กระเปาะของร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละครอีกครั้งหนึ่งระหว่างรอการจัดเวทีเพื่อการบรรเลงบทเพลงต่อไป

2. คำนรายการโดยการพูดโฆษณาให้กับผู้สนับสนุน

หลังจากที่บรรเลงเพลงไป 2 เพลงแล้วศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จึงได้พูดโฆษณาให้กับผู้สนับสนุนอีกครั้ง

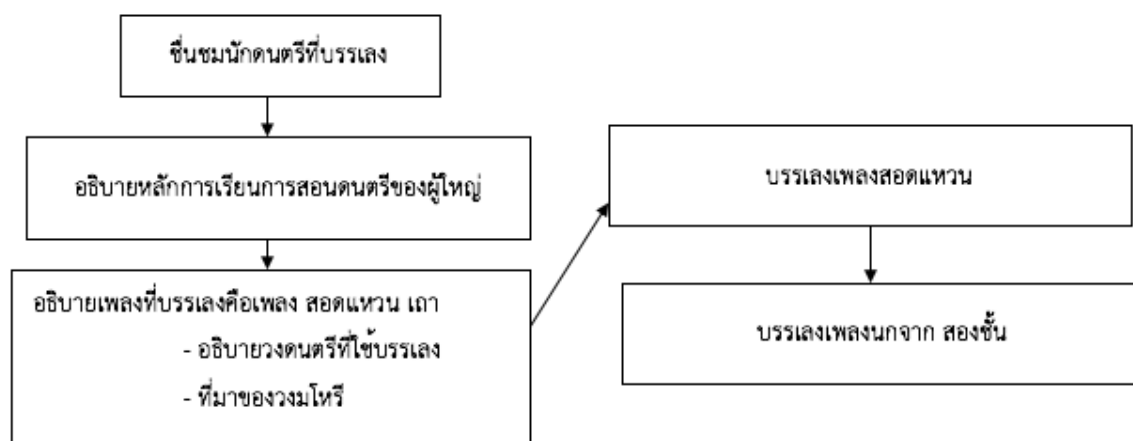
3. กล่าวชื่นชมนักดนตรีที่บรรเลง

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้กล่าวชื่นชมนักร้องนักดนตรีที่บรรเลงว่าไม่มีอะไรติดขัดซึ่งแตกต่างไปจากบทเพลงแรกที่บรรเลงยังมีความตื่นเต้นอยู่ทำให้มีการบรรเลงพลาดเล็กน้อย ซึ่งการให้กำลังใจและชื่นชมบ่อย ๆ ก็เป็นกลวิธีของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ที่มีต่อลูกศิษย์ทุกคน

4. เรียกขวัญและกำลังใจให้กับผู้บรรเลง

รายการบรรเลงถัดไปเป็นการบรรเลงเพลงเดี่ยวซึ่งมีผู้บรรเลงเพียงคนเดียวกับเครื่องกำกับจังหวะผู้บรรเลงเดี่ยวชื่อวงเล็กเพลงจินฉิมใหญ่ สองชั้น มีอายุเพียง 7 ปี เท่านั้นและยังไม่เคยมีประสบการณ์มาเล่นออกรายการโทรทัศน์ทำให้ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ต้องละลายพฤติกรรมไม่ให้เกิดความตื่นเต้นในการบรรเลง

ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงสอดแหวน เกา และเพลงนกกจาก

แผนภูมิที่ 14 ลำดับการบรรยายก่อนบรรเลงเพลงสอดแหวน เกาและนกกจาก

ที่มา: นายพีรพันธุ์ กาญจนโหดิทัต

จากลำดับการบรรยายในแผนภูมิ อภิปรายรายละเอียดดังนี้

1. ชื่นชมและให้กำลังใจลูกศิษย์

หลังจากการบรรเลงเดี่ยวฆ้องวงเล็กเพลงจีนขิมใหญ่ สองชั้นจบลงศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ชื่นชมผู้บรรเลงว่าถึงแม้อายุน้อยอยู่มีบรรเลงผิดพลาดบ้างแต่ก็ยังสามารถบรรเลงไปได้ด้วยดี

2. อธิบายการเรียนการสอนสำหรับผู้ใหญ่

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ยกตัวอย่างผู้ใหญ่ที่มาเรียนกับท่านมีหลายคน เวลาที่จัดการ

เรียนการสอนจะให้เรียนร่วมกับคนกลุ่มอายุใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ท่านยังได้บอกข้อดีของการเรียนดนตรีว่าเป็นการผ่อนคลายความเครียดและเพื่อให้จิตใจสงบ

3. อธิบายที่มาของวงดนตรีที่บรรเลง

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้อธิบายวิวัฒนาการของวงมโหรีว่าเป็นมาอย่างไร รวมถึงอธิบายเครื่องดนตรีต่าง ๆ ที่ใช้ในการบรรเลงและผู้บรรเลงในสมัยนั้นต้องเป็นผู้หญิง ในการบรรเลงเพลงสอดแหวน เถา จะใช้วงมโหรีเครื่อง 8 ในการบรรเลง

4. ประยุกต์ใช้เครื่องดนตรีที่มีอยู่

เนื่องจากการบรรเลงวงมโหรีเครื่อง 8 จะต้องมีระนาดแก้วร่วมบรรเลงในวงด้วยแต่เนื่องจากระนาดแก้วนั้นมีความเปราะบาง ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จึงได้ใช้ขิมเหล็กซึ่งมีโทนเสียงคล้ายกันทดแทนระนาดแก้ว

5. ส่งเสริมให้ลูกศิษย์มีประสบการณ์การเล่นดนตรี

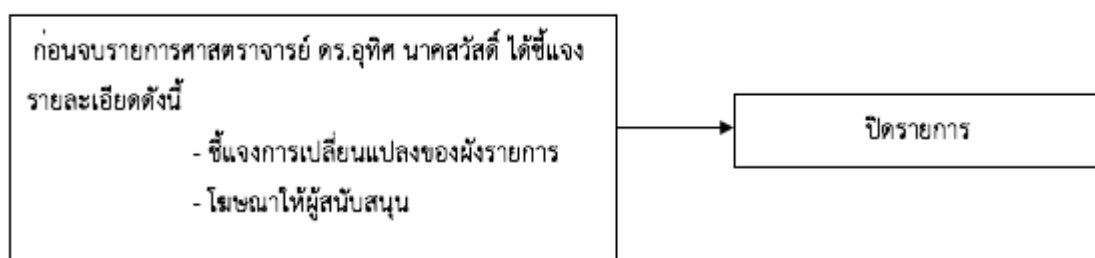
การบรรเลงวงมโหรีเครื่อง 8 ในครั้งนี้ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ให้ผู้ที่สามารถบรรเลงเครื่องดนตรีที่อยู่ในวงมโหรีเครื่อง 8 มาบรรเลงทั้งหมด โดยมีนักดนตรีมากกว่า 8 คน เพื่อให้ลูกศิษย์ทุกคนที่พอบรรเลงได้ ได้มีโอกาสในการแสดงออก

6. ให้ความสำคัญกับเสียงที่บรรเลง

ในการบรรเลงวงมโหรีเครื่อง 8 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ให้นักดนตรีทุกคนปรับตั้งสายให้ตรงกันเพื่อความไพเราะของเสียงที่บรรเลง เพื่อให้ลูกศิษย์คำนึงถึงเสียงที่ถ่ายทอดออกมาให้ไพเราะที่สุด

ลำดับการบรรยายก่อนชี้แจงก่อนจบรายการ

แผนภูมิที่ 15 ลำดับการบรรยายชี้แจงก่อนจบรายการ

ที่มา: นายพีรพันธุ์ กาญจนโหดิทัต

UNIVERSITY

จากลำดับการบรรยายในแผนภูมิ อภิปรายรายละเอียดดังนี้

1. การชี้แจงรายละเอียดก่อนจบรายการ

เมื่อรายการดำเนินมาถึงช่วงสุดท้ายศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ชี้แจงรายละเอียดในช่วงสุดท้ายของรายการดังต่อไปนี้

- ชี้แจงการเปลี่ยนแปลงของผังรายการในปีถัดไปได้เปลี่ยนแปลงเป็นวันเสาร์ที่ 1 และเสาร์ที่ 3 ของเดือนเวลา 15.00 – 16.00 น. มีรายการใหม่ในวันอังคารสัปดาห์ที่ 2 และ 4 ของทุก

เดือนเป็นรายการใหม่สำหรับดนตรีและนาฏศิลป์เวลา 17.00 – 17.30 น. โดยจะแจ้งให้ทราบเรื่อย ๆ เป็นการเน้นย้ำ

- โฆษณาให้ผู้สนับสนุนคือบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัดผู้ผลิตและจัดจำหน่ายเบียร์และ

โชดตราสิงห์

สรุปท้ายบท

จากการศึกษาการถ่ายทอดองค์ความรู้ดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ผ่านสื่อโทรทัศน์ผู้วิจัยได้ศึกษาเทปรายการที่ออกอากาศจำนวน 2 เทปรายการที่ดำเนินรายการโดยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ พบว่าการดำเนินรายการของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์มีกลวิธีมากมายในการดำเนินรายการให้ความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติให้นำติดตามโดยในรายการจะมีเนื้อหา เช่น การเผยแพร่ความรู้ทางดนตรีไทย การบรรเลงบทเพลงต่าง ๆ ที่ท่านเป็นผู้ประพันธ์ขึ้นมาเองหรือมีจากของเดิมอยู่แล้ว การอธิบายบทเพลงอารมณ์เพลง การโฆษณาผู้สนับสนุน การโฆษณาร้านพัฒนศิลป์การดนตรีและละคร เป็นต้น เนื่องจากรายการที่ออกอากาศเป็นรายการสดผู้ดำเนินรายการจะต้องมีไหวพริบในการดำเนินรายการเป็นอย่างมาก การดำเนินรายการทุกเทปศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์จะดำเนินรายการไปด้วยความสนุกมีการโต้ตอบกันระหว่างนักดนตรีและผู้ดำเนินรายการใช้มุขตลกสอดแทรกเข้ามาตามความเหมาะสมโดยในหลาย ๆ ครั้งท่านจะมีมุขตลกสอดแทรกไปพร้อม ๆ กับการให้ความรู้เพื่ออรรถรสในการรับชมรายการอีกด้วย บทเพลงที่นำมาออกรายการจะต้องมีความหลากหลาย เช่น จะนำเพลงที่สนุกสนานมาคั่นกับเพลงเศร้าเพื่อเปลี่ยนอารมณ์เพลงไม่ให้เกิดความจำเจในรายการ ความยาวของรายการมีประมาณ 1 ชั่วโมงการบริหารบทเพลงและเวลาในการออกอากาศรวมถึงการอธิบายเกร็ดความรู้อย่างกระชับและเข้าใจเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดในการดำเนินรายการ ดังนั้น ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เป็นผู้ที่มีความเปรียบพร้อมทั้งความรู้ ความสามารถ ไหวพริบปฏิภาณ โดยใช้ความรู้ความสามารถที่ท่านมีในการเผยแพร่ความองค์ความรู้ทางดนตรีไทยผ่านสื่อโทรทัศน์ให้กับผู้ที่รับชมรายการได้อย่างมีประสิทธิภาพในยุคนั้นโทรทัศน์ถือเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ดนตรีไทยในที่ดีที่สุดเพราะว่าขอบเขตการกระจายความรู้จะสามารถเข้าสู่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงจึงส่งผลให้การเผยแพร่ดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ผลเป็นอย่างมาก

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การศึกษาเรื่องการถ่ายทอดดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ผ่านสื่อโทรทัศน์ สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อได้แก่ การศึกษาประวัติชีวิตของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์และศึกษาวิธีการถ่ายทอด การสืบทอดบทเพลงและผลงานด้านดนตรีไทยผ่านสื่อรายการโทรทัศน์ ปรากฏผลวิจัยดังนี้

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์เกิดเมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ.2466 เป็นบุตรคนที่ 2 ในจำนวนพี่น้องทั้ง 9 คนของนายสังวาลย์และนางเชย นาคสวัสดิ์ ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้คุณพ่อของท่านเป็นครูคนสอนดนตรีไทยคนแรก ท่านมีความสนใจในดนตรีไทยมาตั้งแต่เด็ก ๆ ได้รับถ่ายทอดวิชาดนตรีประเภทเครื่องสายและกลวิธีของเครื่องดนตรีชิ้นต่าง ๆ จนแตกฉานสามารถบรรเลงได้อย่างคล่องแคล่ว เมื่อโตขึ้นได้ฝึกฝนการบรรเลงขิมด้วยตัวของท่านเองโดยอาศัยครูพักลักจำจากครูแต่ละท่านและได้นำมาปรับใช้อย่างเหมาะสม ได้เข้ามอบตัวเป็นศิษย์พระยาภูมิเสวิน (จิตร จิตตเสวี) ในการหัดขอสามสายจนได้มีโอกาสกราบฝากตัวเป็นศิษย์ของครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ศึกษากลวิธีบรรเลงเครื่องดนตรีต่าง ๆ เช่น ปี่ใน ขอสามสาย ระนาดเอก เป็นต้น นอกจากนี้ยังศึกษาประวัติความเป็นมาของเพลงและศึกษาการประพันธ์เพลงของท่านครู พื้นฐานของท่านเป็นคนที่สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและมีความจำที่เป็นเลิศ จึงสามารถจดจำบทเพลงและกลวิธีการถ่ายทอดถึงขั้นเดี่ยวเครื่องดนตรีต่าง ๆ ของท่านครูมาไว้ได้อย่างมากมาย

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางดนตรีให้กับทายาทและลูกศิษย์ของท่านไว้หลายด้านเพื่อใช้ในการเผยแพร่องค์ความรู้ทางดนตรีไทยในสถานที่ต่างๆ ท่านจะมีอุปนิสัยดีและมีความข้มงวดในการสอนเป็นอย่างมากและจะมากเป็นพิเศษกับศิษย์สายทายาทเนื่องจากความต้องการให้ทายาทเป็นดังเช่นท่าน การสอนของท่านส่วนใหญ่เป็นแบบตัวต่อตัวโดยเรียกการ

เรียนลักษณะนี้ว่า “มุขปาฐะ” ไม่มีการแจกโน้ตหรือบันทึกโน้ตแต่อย่างใด ในภายหลังท่านจึงยอมให้โน้ตกับลูกศิษย์เนื่องจากลูกศิษย์บางคนไม่สามารถจำสิ่งที่ท่านถ่ายทอดให้ได้ การถ่ายทอดของท่านจะถ่ายทอดให้อย่างรวดเร็วดังนั้นผู้เรียนจะต้องอาศัยความจำเป็นหลักในการจดจำบทเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดมาให้ได้ นอกจากนี้ท่านยังเป็นผู้ริเริ่มใช้เก้าอี้มาให้นักดนตรีไทยนั่งแทนการนั่งบรรเลงบนพื้น เพราะท่านมีเหตุผลว่าเวลานักดนตรีไทยบรรเลงอยู่ที่พื้นมีผู้คนเดินไป ๆ มา ๆ ทำให้ผู้คนละองต่าง ๆ มาโดยนักดนตรีและเครื่องดนตรี เมื่อนักดนตรีอยู่ในระดับการนั่งที่ต่ำดูเป็นการไม่ให้เกิดตึงตสนักดนตรีและเหมือนเป็นการดูหมิ่นศักดิ์ศรีของนักดนตรี ท่านเล็งเห็นว่าการนั่งเก้าอี้เวลาบรรเลงดนตรีดังเช่นการบรรเลงดนตรีของตะวันตกเป็นการแสดงให้เห็นว่าดนตรีไทยนั้นก็สามารเทียบเท่าได้อย่างดนตรีตะวันตกเช่นกันและเป็นการสร้างความแปลกใหม่ให้กับวงการดนตรีไทยในสมัยนั้น การปณิธานของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์คือต้องการให้คนไทยมีความรักชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ท่านจึงอุทิศชีวิตที่เหลือในการเผยแพร่ดนตรีไทยอย่างเต็มที่จนถึงวาระสุดท้ายของท่าน ถึงแม้ว่าท่านได้จากโลกนี้ไปแล้วลูกศิษย์และลูกหลานของท่านได้สานต่อปณิธานนี้มาจนถึงปัจจุบัน

การถ่ายทอดองค์ความรู้ดนตรีไทยของศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ผ่านสื่อโทรทัศน์ชื่อรายการว่า ดร.อุทิศ แนะนำดนตรีไทยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ได้ริเริ่มรายการเกี่ยวกับดนตรีไทยผ่านสื่อโทรทัศน์ในปี พ.ศ. 2502 โดยใช้ชื่อรายการว่า “นาฏดุริยางค์วิวัฒน์” ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 จากนั้นเปลี่ยนชื่อรายการมาเป็น “ดร. อุทิศ แนะนำดนตรีไทย” ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 ซึ่งเป็นรายการดนตรีไทยที่ได้รับความนิยมจากผู้ชมเป็นจำนวนมากและได้รับการสนับสนุนจากบริษัทยูรอดบริวเวอรี่ จำกัด หลังจากนั้นรายการได้ยุติลงเนื่องจากการจากไปของท่านในปี พ.ศ. 2525 ซึ่งออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ททบ.5 โดยผู้วิจัยพบว่าในการดำเนินรายการท่านได้ใช้กลวิธี 5 วิธีคือ การดำเนินรายการด้วยสนุกสนานมีอารมณ์คมคาย การพูดหยอกล้อกับนักดนตรี การใช้มุขตลกสอดแทรกไปกับการบรรยายพร้อมทั้งให้ความรู้ดนตรีไทยและโฆษณาสินค้า การใช้บทเพลงที่หลากหลายอารมณ์ทุกครั้งที่จัดรายการ และใช้ความรู้ ความสามารถไหวพริบปฏิภาณดำเนินรายการได้อย่างดีเยี่ยม รายการจะมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้ทางดนตรีไทยให้ความรู้ด้านทฤษฎีและปฏิบัติ การอธิบายบทเพลงอารมณ์เพลงการบรรเลงบทเพลงต่าง ๆ ที่ท่านได้ประพันธ์ขึ้นมาเองหรือมีจากของเดิมอยู่แล้ว การโฆษณาผู้สนับสนุนและร้านพัฒนาศิลปกรรม

ดนตรีและละครซึ่งท่านสามารถทำได้อย่างราบรื่น น่าสนใจและน่าติดตามจนทำให้มีผู้ชมและผู้ติดตามเป็นจำนวนมากในสมัยนั้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 บรรดารายชื่อบทเพลงที่ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ประพันธ์และบุคคลต่างๆ ที่ปรากฏในวิจัยเล่มนี้ยังมีสิ่งที่ต้องศึกษาเก็บข้อมูลและให้วิเคราะห์อีกมาก ขอฝากผลงานเขียนชิ้นนี้ไว้เป็นเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้ที่สนใจผลงานของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ อันเป็นคุณค่าแก่การศึกษา อนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปะวัฒนธรรมของไทยให้สืบไปตามเจตนารมณ์ของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ที่มีต่อประเทศชาติ

5.2.2 วิเคราะห์อัตลักษณ์การประพันธ์เพลงของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์

บรรณานุกรม

- กรรชิต จิตรระทาน. (2543). ดนตรีไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เกียรติยศ กวีญาณ. (26 เมษายน 2563). สัมภาษณ์.
- จักรี มงคล. (10 เมษายน 2563). สัมภาษณ์.
- ฉลวย ปั่นจาด. (8 กุมภาพันธ์ 2563). สัมภาษณ์.
- ซัน ศิลปบรรเลง. (2526). “ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ กับคุณพ่อของข้าพเจ้า (หลวงประดิษฐไพเราะ)”. ใน อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- ดวงรุ่ง อ่อนสมพงษ์. (2557). ผลกระทบของการประชันวงปีพาทย์วัดพระพิเรนทร์ต่อดนตรีไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาดุริยางค์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญส่ง ธรรมวณิชย์. (27 เมษายน 2563). สัมภาษณ์.
- ปกป้อง ขำประเสริฐ. (2559). การสืบทอดความรู้ด้านดนตรีไทยของครูสมภพ ขำประเสริฐ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาดุริยางค์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประติมาชัย แสงคูวงศ์. (14 ธันวาคม 2562). สัมภาษณ์.
- ประสพ สังข์ธรรม. (23 กุมภาพันธ์ 2563). สัมภาษณ์.
- ประเสริฐ ฒ นคร. (7 ตุลาคม 2561). สัมภาษณ์.
- ปัทมาภรณ์ บุรณกฤษฎดา. (26 เมษายน 2563). สัมภาษณ์.
- มนู ไป่สมบูรณ์. (4 พฤษภาคม 2563). สัมภาษณ์.
- รณรงค์ นาคสวัสดิ์. (2557). สังกีตสรณมัย รำลึกถึง ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=a0lk1COVTEM>. Retrieved 26 เมษายน 2563
- เลี่ยมลักษณะ สังข์จ้อย. (27 เมษายน 2563). สัมภาษณ์.
- สมชาย เอี่ยมบางยูง. (2545). กระบวนการถ่ายทอดของชมรมดนตรีไทยมูลนิธิหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง). (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

สันติ ภิรมย์ภักดี. (2526). “ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์”. ใน อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์.

สันติ อุดมศรี. (2549). การสืบทอดวัฒนธรรมดนตรีไทย ในสำนักครุรวม พรหมบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาดุริยางค์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุธาสนี สุขเกษม. (2554). บทบาทของครูโขน เรียนรู้ต่อวงปีพาทย์ในจังหวัดเพชรบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาดุริยางค์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรพล จันทราปัติย์. (22 พฤษภาคม 2563). สัมภาษณ์.

สุรพล จันทราปัติย์. (26 กุมภาพันธ์ 2562). สัมภาษณ์.

อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์. (2526). กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์.

อังศุมาลย์ จันทราปัติย์. (1 สิงหาคม 2562). สัมภาษณ์.

อังสนา นาคสวัสดิ์. (5 สิงหาคม 2562). สัมภาษณ์.

อุทัยวรรณ วรุณโณ. (27 เมษายน 2563). สัมภาษณ์.

ภาคผนวก

(โน้ตเพลงและเนื้อร้องได้รับความเอื้อเฟื้อจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล จันทราปต์ย์

วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เนื้อร้องเพลงเถาประพันธ์โดย ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

กระต่ายเต็น (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งทางร้องและรับเมื่อ พ.ศ. 2517

สามชั้น	(1)	กระต่ายเต็นชมจันทร์ในวันเพ็ญ	ทอแสงเด่นทวันภาเวหาหาว
	(2)	จับปุยมะแสงงามอร่ามพราว	สุกสกาทวันภาช่างน่าชม
	(3)	พระพายชายพัดมารวยรื่น	หอมสดชื่นกลิ่นผกาน่าสุขสม
		เสียงจิ้งหรีดหวีดเว้าเกล้าสายลม	เคลิ้มอารมณ์ชมชื่นไม่จิตจาง
สองชั้น	(1)	สงสารแต่กระต่ายที่หมายจันทร์	ได้แต่ฝันเพื่อหาจนฟ้าสาง
	(2)	ชะเง้อมองจันทร์ตาไม่วาง	ได้ชมพลางก็ยั้งชื่นฤดีดวง
	(3)	แม้ว่าสุดเอื้อมเอื้อมไม่ถึง	ก็ยังดีโดยชมอารมณ์หวง
		เหมือนต้นข้าวคอยฝนจนสิ้นรวง	ฝนไม่ร่วงข้าวก็คอยจนหงอยตาย
ชั้นเดียว	(1)	เกิดเป็นคนอย่าดีนรนให้สูงนั้ก	
	(2)	ให้รู้จักทำเป็นชั้นขวัญไม่หาย	
	(3)	แม่นข้ามชั้นอุกอาจมักพลาดตาย	อย่าให้วายเพราะดีนรนจนเกินควร

การเวกใหญ่ (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเที่ยวกลับและทางร้องเมื่อ พ.ศ. 2517

สามชั้น	(1)	การเวกไผ่ผืนบินร่อน	อยู่บนอัมพรเวหน
		ลอยระลึบบนทิพย์โพยมบน	เหลือจะยลแลไปสุดสายตา
	(2)	ถึงกระนั้นเสียงร้องยังก้องจิต	ผูกมิตรหวลให้อาลัยหา
		บรรดาสัตว์สารพัดในวนา	ลืมิโกรธาเอียงหูชูขึ้นฟัง
สองชั้น	(1)	เสียงนั้นไเพราะเสนาะเหลือ	ฟังไม่เบื่อเงยหน้าจันหูตั้ง
		อยากเห็นตัวสุกณาการเวกจ้ง	ได้ฟังแต่น้ำเสียงเพียงขาดใจ
	(2)	โอ้อว่าการเวกของข้าเอ๋ย	ไม่บินต่ำบ้างเลยหรือเฉอน
		บินลึบสุดสายตาข้าอยู่เอย	ข้าตรอมใจอยากเห็นเจ้าเฝ้าคอยดู
ชั้นเดียว	(1)	น้ำเสียงสดีใใครไม่เท่า	รูปร่างเจ้าคงงามอร่ามทรู

(2) ทุกคนที่ได้ฟังตั้งคอชู

ด้วยอยากดูการเวกเสียงเอกเอย

เกสรสำออง (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเที่ยวกลับ วันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2523

มีทางเดี่ยวระนาด (ปี)

สามชั้น	(1) เกสรดอกไม้ให้กลิ่นหอม	ฝั่งได้ดอมคนได้คมขมขึ้นหนอ
	ฝั่งบางตัวมัวภิรมย์ชมเกินพอ	ฟ้าพะนอนจนดอกหุบอุบตัวไว้
	(2) เมื่อแสงทองส่องฟ้าเวลารุ่ง	จึงได้มุ่งกลับหลังคืนรังใหญ่
	แม้กระนั้นก็ไม่เข็ดเล็ดตลอดไป	หมายจะได้เคล้าเกสรสุมาลา
สองชั้น	(1) แต่สีสนั่นฐานของดอกไม้	ก็ยิ่งใหญ่ไม่แพ้กลิ่นบุหงา
	ถึงดอกหอมรวยรินขึ้นอุรา	ก็น้อยค่าถ้าไม่งามหนอทราชมเชย
	(2) ถ้ากลับก้านสั้นฐานบานนารัก	ทั้งสีสนั่นงามนักละเจ้าเอ๋ย
	ย่อมมีคนหมายปองมองไม่แย	ใครจะเลยละไว้ทำไมกัน
ชั้นเดียว	(1) เหมือนสตรีงามสรรพไปทุกสิ่ง	มารยาทสมหญิงทุกสิ่งสรรพ
	ทั้งการบ้านการเรือนสาระพัน	เก่งทั้งนั้นน่าชมสมใจจริง
	(2) เป็นเช่นนี้เหมือนมาลีที่มีค่า	ใครก็สืบเสาะหาเมื่อนองหญิง
	ดูจเกสรสำอองไซ้ใครไม่ดึง	แม่งามยิ่งผู้ใดไม่เทียมเอย

กล่อมนิทรา

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่ง

สายสมรนอนเสียเถิดพี่จะกล่อม	เจ้างามจริงพริ้งพร้อมดังเลขา
ขอเชิญเจ้าเข้าในที่ศรีไสยา	นิทราเถิดพี่จะกล่อมให้เจ้าฟัง
อีกทั้งมิตรสหายปวงประชา	ขอเชิญฟังเพลงโสภาเป็นมนต์ขลัง
โลกเรานี้ล้วนแล้วอนิจจัง	อย่าอวังค์ดวงจิตคิดน้อยใจ
นอนไม่หลับกระสับกระส่ายใจพันผูก	คิดไม่ถูกว่าจะควรทำไฉน
ยิ่งคิดยิ่งติดอยู่ในใจ	หลับตาลงไม่ได้เลยสักที

ขอเชิญฟังวังเวงด้วยเพลงกล่อม

แล้วนำน้อมเข้าไปในเกศี

ฟังจิตตรงไปในทันที

ตาค่อยหรือหลับไปไม่ทันนาน

แขกเงาะ (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2517

เนื้อร้องที่ 1

สามชั้น	(1)	โอ้ออชมพลาช่างกล้าเหลือ ใจเขาเด็ดใจเขาเด็ดน่าเช็ดใจ ยังรักหญิงยิ่งกว่ากายจนหายหวง บอกให้รักซะเนาว่าชาติดี	เข้าแยงเหยื่อจากปากพยัคฆ์ใหญ่ เราฟังได้เคยเห็น (สร้อย 1) คนเช่นนี้ กลับเป็นห่วงหวังแต่สุขของโฉมศรี ถึงผิดมีก็ยิ่งเห็นเป็นคนตรง
	(2)	ใจเขาเด็ดใจเขาเด็ดไม่เช็ดขาม โอ้อ่าห์ดับชีวิตจิตมันคง ใจนางเด็ดไม่เช็ดขาม ใช่แต่พูดลวงล่อพองห้วงคลาย	จนถึงยามสิ้นชีวิตนำพิศวง ไม่พะวงแต่ความสุข (สร้อย ๒) สนุกสบาย ช่างตอบความดียิ่งหญิงทั้งหลาย ฆ่าตัวตายมิให้มิตรคิดประวิง (ซ้ำ)
สองชั้น	(3)	ไม่กลัวความมรณาช่างกล้าเหลือ ใจนางเด็ดใจนางเด็ดดังเพชรจริง อนิจจาซะเนาว่าเขาฤ ใจเขาเด็ดใจเขาเด็ดเช็ดสันดาน	ดูแปลกเชื้อชาติเช่นที่เป็นหญิง ใครท้วงติงก็ต้องเห็นว่าเป็นพาล ที่แท้ชื่อแสนฉลาดทั้งอาจหาญ จับชมพลาแล้วไม่ผลาญเมื่อผลอดัว
ชั้นเดียว	(1)	รู้ตระหนกว่าน้องรักข้างคู่แข่ง ครั้นนางตายไม่วายรักหักความกลัว	ไม่คิดแยงยอมให้เขาเป็นผี สู้กลิ่นกล้วยสตัยกับรักหักใจมรณ์
- สร้อย 1 (จริง ๆ นะเจ้า มาลีละ กิตา ชูกาฮาดิ)
- สร้อย 2 (จริง ๆ นะเจ้า มาลีละ กิตา เพอลัมปวน)
- (จากบทละครเรื่องเงาะป่า)

แขกเงาะ (เถา)

เนื้อร้องที่ 2

สามชั้น	(1) ขอเชิญฟังวังเวงเพลงเสนาะ เป็นลำเนียงเสียงแขกมลายู	ชื่อแขกเงาะออกภาษาพาแปลกหู ฉันทเรียนมาแต่ครูครั้งโบราณ
	(2) ออกทางเครื่องแขกเงาะเหมาะจริงจริง คนเล่นคนฟังต่างชื่นบาน	ทั้งกลองฉิ่งเคล้าคลุกสนุกสนาน นั่งสำราญอารมณ์รื่นชื่นอุรา
สองชั้น	(1) กลองแขกตีเจ้าเซ็นเล่นไพเราะ จ๊ะจังจ๊ะตังทั้งตังคนยิ่งมา	ตีตมือเปาะคนชอบใจไม่หนีหน้า อยากดูหน้าคนเล่นเป็นอย่างไร
	(2) จากสองชั้นมาเป็นเถาเฝ้าตามติด	ยังใกล้ชิดของโบราณหรือหาไม่
ชั้นเดียว	(1) ได้ยินเสียงแขกเงาะเพราะสุดใจ	
	(2) ต่างชอบใจนั่งฟังวังเวงเอย	
ออกทางเครื่องแขกเจ้าเซ็น		
(1)	(แขกเจ้าเซ็นไซ่เล่นเสียเมื่อไร (อะฮ้าไพเราะสันดี	ร้องเล่นกันไปสุขใจแสนทวี) 2 ครั้ง เชิญแม่ยายเหย้าเข้ามานั่งฟัง) 2 ครั้ง
สร้อย	(ตุ้มมาระทัดสาระกัตสาระนา (ไอ้เฮ เฮ เฮ เฮ เฮ เฮ เฮ	ยะตุ้มปารายะอุไซยาราเฮ้) 2 ครั้ง จะตุ้มปารายะอุไซยาราเฮ) 2 ครั้ง
	(2) (เสียงกลองเร่เราจริง (อะฮ้าไพเราะดีจัง	เอ้าโจะตังตังตังตังตังตัง) 2 ครั้ง ทั้งตังทั้งคิงโจะตืดตัง) 2 ครั้ง
สร้อย	(อาฮืออาฮือปาคุนุ (อะลุ่มป้าอาลัม	เข้าตานูมานูตานูเซ็น) 2 ครั้ง อาลัมมะปัตจะหรี) 2 ครั้ง
	(3) (ฟังกิ่งฟังเสียงดั่งเพริศพริง (อะฮ้าไพเราะจริงจริง	เข้าโจะตังตังตังตังตังตัง) 2 ครั้ง ขอเชิญยอดหญิงเข้ามานั่งฟัง) 2 ครั้ง
สร้อย	(ตานูตานูตานูตา (อะลุ่มป้าอาลัม	จะตุ้มปารายะอุไซยาราเฮ้) 2 ครั้ง อาลัมมะขัดจะหรี) 2 ครั้ง

ขอมดำเนิน (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับเดือนตุลาคม พ.ศ. 2520

สามชั้น	(1)	บัดนั้น	พระยาเดโชผู้ใจหาญ
		ออกจากปราสาทรัตนชัชวาล	ดำริการณ์ว่าจะไปสุโขทัย
	(2)	แมกูดินดินไปถิ่นที่	ศัตรูรู้ก็คงหนีไม่รู้หน้า
		จะดำดินลอบเข้าไปในพารา	คงดีกว่าที่จะไปบนปฐพี
	(3)	คิดแล้วจึงจัดแจงแต่งกายา	สมหมายรีบมาขม้นขมิ
		แทรกพื้นลงไปใต้ธรณี	จรลีเร่งไปมิได้ช้า
สองชั้น	(1)	ครั้นถึงซึ่งเมืองสุโขทัย	จึงผุดขึ้นไปดูที่ท่า
	(2)	พบพระร่วงมีรั้งจักพักตรา	จึงมีวาจาถามไถ่ไปพลัน
	(3)	นี่แน่ท่านผู้การุณ	พระร่วงผู้ทรงคุณมหันต์
		อยู่ที่นี้หรือไม่อย่างไรกัน	ข้านี้ไม่อยากเฝ้าด้วยภักดี
ชั้นเดียว	(1)	พระร่วงพิศดูก็รู้ซัด	
	(2)	ว่าศัตรูตามมัตจนถึงที่	
	(3)	จึงบอกว่าหยุดอยู่ที่ตรงนี้	จะจรลีไปเชิญท่านมา
ครึ่งชั้น	(1)	ด้วยขำนาจวาจาอันศักดิ์สิทธิ์	
	(2)	ก็หมดยุทธก็กลายเป็นหินสิ้นวาสนา	
	(3)	จมอยู่แต่นั้นมาจนบัดนี้	

เขมรบางนรา (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับเดือนมีนาคม พ.ศ. 2520

สามชั้น	(1)	อันข้อที่ข้าเกรงอยู่แล้วนั้น	ก็เป็นอันมีมาถึงที่
	(2)	อันพวกขอมยกมาในครานี้	มุ่งเอาแต่ชีวิตัวกู
สองชั้น	(1)	แม้จะอยู่ต่อต้านทาน	พวกไทยใจหาญคงต่อสู้
	(2)	ไหนจะยอมพ่ายแพ้แก่ศัตรู	เรายังอยู่คงประยุทธสุดกำลัง
ชั้นเดียว	(3)	แต่ชาวไทยไม่ซาญการณรงค์	เหลือทะนงสู้ขอมกำลังขลัง
	(2)	เหมือนแสร้งให้ไปตายวายชีวัง	จำต้องคิดประทังศัตรูไว้

แขกอลร์สตาร์ (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับประมาณปี พ.ศ.2517

สามชั้น	(1)	ไทรบุรีอลร์สตาร์พาใจชื่น	ยิ้มระรื่นของเธอนี้พีพิศวง
	(2)	ถึงกลับมาใจพี่ายังมั่นคง	อยากยืนงอยู่ที่นี่จนวันตาย
	(3)	อยากฟังรองเงือกเก้งแท้	อยากเห็นแม่นชานาฏโฉมฉาย
สองชั้น	(1)	อยากหันปากที่แม่เอียนอภิปราย	อยากเห็นกายที่น่ารักปักอุรา
	(2)	ขยากฟังเสียงที่แม่ร้องเอยลำน่า	อยากจะทำทุกทุกอย่างไม่กังขา
	(3)	อยากประคองน้องรักแนบกายา	อะลร์สตาร์นามนี้พี่จับใจ
ชั้นเดียว	(1)	ถ้าเป็นดินแดนไทยเหมือนแต่ก่อน	
	(2)	ต้องรีบจรลงไปให้จงได้	
	(3)	ไอ้น้องนุชสุดสวาทขาดใจ	แม่นตัวไปใจพี่ยังคู่เอย

แขกลีลาศ (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับเดือนเมษายน พ.ศ.2521

สามชั้น	(1)	พวกแขกลีลาศทำท่าสนุก ทิ้งจิ้งหะคะเคล้าฟังเข้ากัน จับคู่คลอเคล้าหน้าพะนอน ควงแขนหมุนเวียนเปลี่ยนทไป	ดูไปคล้ายทุกซ์แสนสุขสันต์ หญิงชายทั้งนั้นลีลาศไป เดินย่อเข้าปะคบกระทบไหล่ ต่างสำราญบานใจไปตามเพลง
	(2)	เต้นยั่วหัวหูดูแคล่วคล่อง พวกผู้ชายสะบัดผ้าทำนักร้อง แล้วหมุนเวียนเป็นวงกลมน่าชมนัก ดูแล้วชื่นชีวาสาระพัน	กลอกตาเข้าทำนองสองเท้าเขย่ง พวกผู้หญิงก็ไม่เกรงทำเลียนกัน ช่างน่ารักน่านิยมนใจฉัน ไทยด้วยกันเต้นเป็นแขกดูแปลกตา
สองชั้น	(1)	นี่แหละศิลปะวัฒนธรรม เต้นได้หลายท่านองตองนัยนา	ของไทยเราทำให้ดูสง่า ออกภาษาก็ทำได้ไม่ขัดเลย
	(2)	จะเต้นเป็นเงินจามสยามฝรั่ง ก็เต้นได้หลายลำน่าทำจนเคย	ให้พร้อมฝรั่งหลายภาษามาเฉลย เพียงแต่เอ่ยกลอนขึ้นต้นคนเข้าใจ

- ชั้นเดียว (1) อย่างเพลงนี้ทำให้ออกเป็นแขก ถึงฟังแปลกคนก็รู้อยู่เข้าใจ
 (2) สัญชาติญาณที่ท่านเกิดเป็นคนไทย ย่อมฟังได้เข้าใจทุกเพลงเลย

แขกดำเนิน (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับ ปลายปี พ.ศ. 2522

- สามชั้น (1) จะกล่าวถึงเจ้าแขกมลายูมาอยู่เมืองไทย ได้สามปีปลายยังไม่ได้ภรรยา
 บुरะฮ่า บุระไฮ ไวสุบิน อินดาฮี แขกอินนี้นึกเหงาเศร้าใจ
 บ่าบ่า บ่าบู้บ่า ฮีนูบูฮีนา บูฮีใน
 ครุ่นคิดครุ่นคิดว่าจะไป
 (2) แล้วรีบตกแต่งกายาจนเหมาะสมเหมิ่ง
 บुरะฮ่า บุระไฮ ไวสุบิน ออกเดินทำนงเลงเดินตัวเกร็งรีบมา
 บ่าบ่า บ่าบู้บ่า ฮีนูบูฮีนา บูฮีใน
 ผู้คนผู้คนวนเวียนมากมาย
 แขกตาตายยังเสียดไม่ได้ต้องพักสักที่
- สองชั้น (1) แล้วออกเดินเบียดคนไปท่องในวิถี
 หุดไซ ยะซั่ม วันยะซำ
 ล้วนของเงินไทยอยู่มากมาย
 แขกอินนี้ชอบใจ
 (2) แขกเดินลวงเข้ามา
 อนงค์มากมี
 หุดไซ ยะซั่ม วันยะซำ
 ล้วนเดินไปมาวางท่ากรีดกราย
 แขกเอามือคลำดู
 หัวใจยังอยู่ไม่ตาย
- ชั้นเดียว (1) พวกนารีที่เธอขายค้า
 แขกเข้าไปปราศรัย
 (2) แขกพิศให้ติดใจนัก
 ควักเงินทั้งหมดที่มี
 ดูหน้าตาผ่องเป็นโย
 เออแม่ขายอะไรแขกใครจะรู้ที่
 ช่างน่ารักช่างพาที่
 เอาอินนี้ใครขายแขกจ่ายไม่อั้นเลย

แขกรำพัน (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับเดือนตุลาคม พ.ศ. 2518

สามชั้น	(1)	เจ้าแขกครุ่นคิด คิดไปใจเศร้า ชayaชากัด ชากัดชาติ โอน่าสงสาร	สลดจิตอยู่ไม่เบา โອ้อกเราแสนร้าวราน ไม่มีความชื่นบาน นงคราญเจ้าไม่เห็นใจ
	(2)	พี่สูัดันเดินทาง หวังเป็นคู่ครองหมายปอง น้องไม่เห็นใจ โອ้ลาแล้วหนอขอลา	เดินทางมาตามน้อง พี่จึงต้องจากมาไกล พี่ชายจึงต้องจากอำลา จนกว่าจะบรรลัย
สองชั้น	(1)	อนิจจาตามเจ้ามา ฮาฮาฮาฮา ฮาฮาฮาฮา	หัวใจชำแทบวางวาย โອ้ชะสายใจเจ้าไม่ยินดี
	(2)	ตั้งทว่าจะจาก ฮาฮาฮาฮา ฮาฮาฮาฮา	น้ำตาพรากจะจากดวงฤดี โອ้ความรักพี่ยากจะถอนคลาย
ชั้นเดียว	(1)	ต้องหักใจพี่ต้องหักใจ	พี่ขอลาไปไม่มีคืนมา
	(2)	มลายูพี่จะอยู่เอกรา	จะคอยน้องข้าจนกว่าจะเห็นใจ

แขกคะนึ่ง (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับ ปลายปี พ.ศ. 2522

สามชั้น	(1)	แขกค่านึ่งถึงความหลังครั้งหนุ่มแน่น ลูกเศรษฐีเสียอย่างมากเงินตรา	มีแฟนมากมายทั้งซ้ายขวา ล่อแฟนมารอบตัวมั่วสบาย
	(2)	พ่อแม่บังคับให้แต่งงาน ด้วยเจ้าสาวงามสะพรั่งไปทั้งกาย	ก็ขึ้นบานวันแรกแรกแขกสมหมาย ครั้นนานมาแขกแทบวายชีवालง
สองชั้น	(1)	เมียฉันทั้งดูทั้งด่าแก่ง	มันน้กเลงพิตพาดตวาดต่ง

	มันทุบตีเอาฉันนั้นนั่งง	ครั้นจะสู้ตรงตรงก็แกร่งใจ
(2)	เลยตกเป็นเบี้ยล่างนั่งคะนิง ทำอะไรก็ได้ตั้งใจ	นึกถึงความหลังแทบร้องไห้ มันบังคับเราไปเสียทั้งนั้น
ชั้นเดียว	(1) เข้าขึ้นเสือกใส่ไปทำงาน จำใจจำอยู่เป็นคู่กัน	เย็นกลับบ้านหลีกไม่ได้ใจนึกพรั่น ไอ้เมียฉันงามแท้แต่ดูจริง

ครุฑคำนิ้ง (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับ

สามชั้น	(1) อนิจจาเกิดมาช่างอาภัพ ตั้งแต่เล็กเรื่อยมาน้ำตานอง	ถ้าจะนับก็ไม่เห็นใครเป็นสอง ต้องเป็นรองคนอื่นเขารำไป
	(2) ตลอดชีวิตปิดทองที่หลังพระ มีแต่ชอกช้ำระกำใจ	ใครเขาจะมองเห็นก็หาไม่ ยิ่งคิดไปก็ยิ่งเบื่อเหลือระอา
สองชั้น	(1) ทำอะไรได้ทุกอย่างช่างสามารถ ทั้งขยันหมั่นเพียรเขียนตำรา	องอาจเป็นผู้นำได้ทุกท่า ไวปัญญาจนออกชื่อระบือกัน
	(2) งานวิจัยทำไว้มิใช่น้อย	เป็นโครงการเกือบร้อยน้อย
หรือชั้น		
ชั้นเดียว	(1) เลื่องชื่อลือลั่นคนงงงัน แต่อาภัพอัปภาคย์ยากเข็ญ กลับกลอกหลอกเสียป็นคนริยา	สารพันความดีที่ได้ทำ มิตรก็เป็นศัตรูดูน่าขำ หมายความว่าทำเราได้ดีทำเอา
	(2) เถอะแล้วไปเราไซ้ไม่ถือโทษ แต่ตัวท่านนั้นควรรู้อย่าดูเบา	ตัดความโกรธเข้าหาพระละความเขลา เที่ยวทำเขาเหมือนเช่นนี้ไม่ดีเอย

คะนิงนุช (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับประมาณปี พ.ศ. 2521

สามชั้น	(1) โอ้อาลัยใจหายไม่วายเว้น ตั้งแต่ได้พบกันวันนั้นมา	มิได้เห็นน้องนุชสุดโหยหา หัวใจข้าผูกรักปักทรวงใน
---------	---	---

	(2) จะนอนนั่งตั้งคะนึ่งอยู่เป็นนิจ ทำไฉนจะได้พบเจ้าทราวม้วย	ร้อนจิตคิดไปให้ห้วนไท แสนอาลัยจากกันหลายวันมา
สองชั้น	(1) มิได้รู้ถิ่นฐานบ้านช่อง (2) สังกะตริกจากออรทัยด้วยสายตา	นวลน้องก็คงคอยละห้อยหา เมื่อหลบขำก็สะเทิ้นเจ้าเมิน
อาย		
ชั้นเดียว	(1) เป็นความรักครั้งแรกแทรกในจิต (2) แม้นไม่พบน้องยาชีวาวาย	ให้เฝ้าคิดเฝ้าคะนึ่งถึงโฉมฉาย พี่คงตายเพราะระทมตรมใจ
เอย		

จินดุดาว (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับ ปลายปี พ.ศ. 2511

สามชั้น ได้	คิดไปใจหายอาลัยนั้ก	เห็นดาวร่างกทงจะหักเสี้ยให้
สองชั้น	ดากตกก็จะตกตามดาวไป คงถึงฆาตขาดชะตาในครานี้ จะเป็นที่ให้อ้ายศัตรู	จะคิดอ่านฉันทนเอนอกกุ เป็นสุดที่จะแก้ไขให้หุดหู่ มาทำร้ายนายกูได้ตามใจ
ชั้นเดียว	จำจะเขียนข้อความสำคัญ แจ้งความตามที่จะมีภัย	บอกการให้เห็นเป็นข้อไข เขียนเสร็จส่งไปให้นายพลัน

จันรันทต สามชั้น หรือ ทอยยจัน

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับ เมื่อธันวาคม พ.ศ. 2520

(1) แสนสงสารเดี่ยวเสี้ยนใจเจียนขาด ยอมสละคนรักไปใจระทม	โอ้อณาถต้องพลีกายชายสุ่ม โอ้ออกตรมแสนชำระกำทรวง
(2) โอ้อว่าน่าเสียดายตัวนั้ก จะกู่ชาติกู่ชนคนทั้งปวง	จำต้องหักกายใจให้หายห่วง พลิกแผ่นดินให้ลุล่วงในครั้งนั้

จินนำทัพ (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับ

วันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2517

สามชั้น	(1)	โจโฉโจหยินนำทัพหลวง ใช้ทหารยี่สิบหมื่นปืนเกาทัณฑ์	คุมกระทรงวงไพโรพหลพลซันท์ พร้อมกันรุกรบเอาเมืองเรา
	(2)	ขงเบ้งเดียวหุยกวนอู เสียดายวางวางบางเบา	ออกต่อสู้หลายครั้งก็แพ้เขา ให้ข้าเจ้ากับท่านนั้นรีบไป
สองชั้น	(1)	ช่วยกันแก้กันครา	แม้ซักซ้าเนิ่นนานนักจะ
ตักช้ย		ครอบครัวจะกระจายพรัดพราย	ไปอย่ารำไรไปแล้วให้รับมา
	(2)	ยกกองทัพไปสมทบให้จบสิ้น ไม่ยอมให้เสียนครา	สู้จนดินซีวังสังขาร์ แม้จะเสียชีวาก็ตามที่
ชั้นเดียว	(1)	จะต่อสู้โจโฉและโจหยิน	ขับออกนอกแผ่นดินของเรา
	(2)	จะร่วมใจพร้อมพร้อมสามัคคี	ต่อสู้ด้านทานไม่หวั่นใคร

จันทร์ฉาย (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับ ประมาณปี พ.ศ. 2522

สามชั้น	(1)	อันหนุ่มสาวครวรักมักสัดขึ้น	หวานระรื่นชื่นบานดุจจันทร์
ฉาย	(2)	โอษฐ์แฉล้มยิ้มยิ้มพริ้มพราย	ดวงตาเป็นประกายดุจดารา
สองชั้น	(1)	สรรหาคำพูดอันไพเราะ	มาขอเลาะกันและกันสุด
ทรรษา	(2)	ทั้งมารยาทท่วงทีกริยา	ทั่วกายล้วนน่ารักน่าเอ็นดู

- ชั้นเดียว (1) แต่งงานแล้วไม่ทันไรนอกใจกัน ก็เลยสรรคำด่ามาเป็นหมู่
 (2) ต่างตบตีกันพันตู ดูเถิดหนุอย่างนี้ไม่ดีเออ

ญวนรำลึก (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับ เมื่อปี พ.ศ. 2517

- สามชั้น (1) โอ้อกญวนตกยาก ต้องพรากจากเมืองมา
 กงโรยกงโรยกงจา เวหนาดกมาเมืองไทย
 ย่อฮ้อห่อฮ้อกวาง ฮ้อกวางฮ้อฮ้อฮอตง
 เรานั้นใจมันคง ชื่อตรงจงรักปักใจ
 จิ้งกเอ็งเงยอำเทือง แจ็กเดื่องจี้ดำเดือกโลย
 เรามาอยู่เมืองไทย ได้คุ้มภัยได้ทำกิน
 ญวนทั้งสิ้นนิยมยินดี ย่อฮ้อกวางฮ้อกวางจี้กวาง
 จี้กวางกวางกว่าน โอ้อกญวนขอลาก่อน
 แต่วันนี้ญวนรำลึก นึกถึงบ้านเกิดเมืองนอน
 จำเป็นเห็นใจต้องจร ขอลาไปก่อนจะกลับมาเออ
- (2) ย่อฮ้อกวางฮ้อกวางจี้กวางกวางกว่าน โอ้อกญวนขอลาขอลาลาก่อน
 กงโรยกงจางงโรยกงจา ขอลาจำจร
 ญวนคิดไปใจหาย โอ้อาลัยใจรอนรอน
 จำเป็นเห็นใจต้องจร ขอลาไปก่อนจะกลับมาเออ
- (3) ย่อฮ้อกวางเจิมเทิมทอง เเทืองจี้ดำเดือกโลย
 โอ้อญวนขอลาโอ้อญวนขอลา แม้นมีวาสนาจะกลับมาไทย
 กงนำชื่อกงลาย ไทยชื่อกงลายกงจา
 โอ้อเมืองไทยให้เราสุข ไม่มีทุกข์ทั้บมเราไซร์
 ญวนคิดไปใจหาย โอ้อาลัยใจรอนรอน
 จำเป็นเห็นใจต้องจร ขอลาไปก่อนจะกลับมาเออ
- สองชั้น (1) สิ้นกำหนดบทญวนถ้วนกำหนด แสนรันทจะต้องจากลาไป
 เจ็งเทิมทองจี้ดำเดือก ย่อฮ้อกวางจี้กวาง

		ถ้าอยู่ได้ยวนไม่ไกล	ไม่ไกลไปจากเลย
		ไอ้กรรมหนอกรรม	ยวนมีกรรมชั่วสุดเฉลย
		มาร้องรำคำภิเปรย	ขอลาทรามเซยจะต้องจากไป
		อาลัย	แสนอาลัยเอย
	(2)	ไอ้อกยวนรันทต	ถ้วนกำหนดที่จะไป
		กงโรยกงจากงโรยกงจาอาลัย	เมื่อจะลาน้ำตายวนไหล
		อาลัย	แสนอาลัยเอย
	(3)	ยอห่อฮอกวาง	เจ็มเทิมทองเทืองจีดำเตืองไลย
		ไอ้กรรมชั้ดให้	ต้องไปจากกัน
		มาร้องรำคำจาบัลย์	หัวใจรำพันไม่ยากจากไกล
		อาลัย	แสนอาลัยเอย
ชั้นเดียว	(1)	จิกวางฮู้กวางจิกวางฮู้กวาง	ห่อฮอฮู้กวางฮ้อฮ้อฮ้อฮ้อ
กวาง		น้ำจิตไมตรีที่ซาบซึ้ง	เร้าริงสัมพันธมันไมตรีมันไมตรี
	(๒)	อา อา อา	เร้าริงสัมพันธมันไมตรีมันไมตรี
	(๓)	อาฮ้อฮา อาฮาฮ้อฮา	จิกวางฮู้กวางทองเทืองเตือก
ไลย		มันใจไมตรี	ไม่มีจิตจางไม่จิตจาง

ญี่ปุ่นรำลึก (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับ

สามชั้น	(1)	ไอ้ญี่ปุ่นยามหมันต์สะท้านนัก	หนาวแหบจักกลายเป็นเซ่น
น้ำแข็ง		หมดเรียวแรงแข็งขันทะมัดทะแมง	ระทตห้อห้อแห้งเหลือกำลัง
	(2)	บนถนนหนทางล้วนหิมะ	เกรอะกระด้วยน้ำแข็งแห้งทุก
หลัง		ดอกไม้หายมุดสุดประທံ	รอกะທံไปไม้ผลิจึงปริมา

สองชั้น	(1)	ห้องนางเว้งว่างสล้างขาว มองดูชาวโพลนจนสุดตา	ดูจรวาปุยฝ้ายดูไว้หนา จะหากก็ไม่เห็นพืชสิ่งใด
	(2)	ต้นไม้สลัดใบไว้แผ่ก้าน ดูสล้างตั้งกิ่งแก้วอันแววไว	ตระการด้วยน้ำแข็งอันจับใส พิศไปก็พอชื่นรินอุรา
ชั้นเดียว	(1)	หิมะตกพลันถลันวัง เหงื่อกาฬอันใดไม่มีมา	ลืมหิมะทุกสิ่งวังดินเข้าเคหา หนาวเป็นบ้าผิวแห้งหนาวแทง
ใจ	(2)	หวนคำนึงเมืองไทยอันใสสด สามฤดูไม่มีเหตุมฤตภัย	เหลือจะงดคะนิงจิตพิสมัย มิเคยทำให้ใครเดือดร้อน

ดวงฤทัย (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับปี พ.ศ. 2519

สามชั้น	(1)	อันพระคุณใดใดในโลกนี้ พระคุณแม่ล้ำลภพไตร	ฤอาจมีที่เทียบเปรียบได้ ถึงแผ่นกว้างใหญ่ยังไกล
เกิน		แม่อุตสาห์อุ้มท้องประคองมา	ทนลำบากกายาน่า
สรรเสริญ		จะกินนอนยืนนั่งตั้งตัวเดิน	แม้ไม่เพลินคอยหวังประทั่ง
มา	(2)	กินของเผ็ดกลัฏถุน้อยจะแสนดีน	สู้ออดกินทั้งที่อยากอยู่หนัก
หนา		เมื่อยามนอนสู้อุตจะแคงแข็งอุรา	กลัฏถุนยาจะกระทบกระเทือน
ตัว			

ทวนหัว	เมื่อยามคลอตบุงภูพลอดเจ้ายอดมิ่ง	แม่เจ็บปวดยวตจริงโ้อ
ขึ้นใจ	สู้อุตส่าห์แข็งใจกายระรัว	จนลูกน้อยคลอตเป็นตัวแม่
สองชั้น	(1) แสนลำบากแม่สู้ทะนุถนอม ยามเจ็บป่วยแม่แทบม้วยด้วยห่วงใย	เฝ้าจุนจอมเลี้ยงเจ้าเอาใจใส่ แม้ว่าเจ็บแทนได้ไม่ละเลย
เฉลย	(2) ทุกคำเข้าแม่เฝ้าสอนสั่ง	ให้ร้อยซึ่งประพฤติงามตาม
ดี	มีสิ่งใดทำได้ไม่เฉยเมย	ด้วยหวังให้ทราชมชยเป็นคน
ชั้นเดียว	(1) เหนื่อยยากเท่าใดแม่ไม่ว่า (2) เมื่อยามใดบุญปลูกปลูกทำดี	ความรักลูกยานั้นสุดที่ แม่ยินดีขึ้นชมสมอุรา

เพลงรำพึง (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับ พ.ศ. 2521

สามชั้น	(1) เถลงน้อยค่อยรำพึงถึงวาสนา ได้ปลอดภัยไว้ทุกข์สุขทวี	เราพลัดพวกจากพารามาอยู่นี้ ไอ้คนไทยแสนดีมีวัฒนธรรม
ย่า	(2) ใจบุญสุนทานเป็นที่สุด	เป็นเมืองพุทธไม่มีใดมาเหยียบ
สองชั้น	(1) แม้นต่างชาติก็อารีมีเคยทำ อันชาติเขาเคยเป็นศัตรู เราจึงอยู่เมืองไทยได้สบาย	ให้ระกำซ้ำจิตสักนิดเดียว เพื่อนก็รู้แต่มีเคยได้เอื้อนเอ่ย ใครจะเคยพบเห็นถึงเช่นนี้
ชั้นเดียว	(2) เจ้าแผ่นดินก็ทรงห่วงใย ไม่ว่าไทยหรือเทศบรรดามี	ออกเยี่ยมราษฎรไปในทุกที่ ทรงเมตตาปราณีทุกคนไป
	(1) เราจะบวชตนเองสักพรรษา	ถวายกุศลพระราชทำให้่องใส
	(2) แผ่ไปทั่วทั้งประชาชาวไทย	ตอบแทนน้ำใจไมตรีเอย

ตรึงฤติ (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับปี พ.ศ. 2519

สามชั้น	(1)	ไอ้คุณครูผู้ประสาทวิทยา เท่ากับเป็นพ่อแม่สองรองลงไป	มีคุณแก่ปางข้าหาน้อยไม่ พระคุณนั้นยิ่งใหญ่เหลือคณา
	(2)	เฝ้าอบรมสั่งสอนว่าอนไป ขอเพียงให้ศิษย์ได้ตีมีหน้าตา	เหน้อยยากเท่าใดครูไม่ว่า สมอุราของคุณครูเท่านั้นเอง
สองชั้น	(1)	จะเปรียบไปก็เหมือนแจวเรือจ้าง	เต็มระวางศิษย์นั่ง
กระฉับกระฉ่าง	(2)	ครูเฝ้าแจวส่งข้ามฝากลำบากเอง	ประดับประคองด้วยเกรงจะ
ล่มลง			
ชั้นเดียว	(1)	ครั้นส่งเสร็จกลับมารับรุ่นใหม่ไป	ครูเหนื่อไหลแต่ก็ทำตาม
ประสงค์	(2)	แจวแต่หนุ่มจนกายาชาลาง	ก็ยังเฝ้าแจวส่งด้วยเมตตา

ดวงพระธาตุ (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับเดือนมีนาคม พ.ศ. 2517

สามชั้น	(1)	โทนพราหมณ์ครั้นเห็นบรรดากษัตริย์ ที่จะได้พระบวมธาตุคืนบุรี	โสมนัสปริดีเปรมเกษมศรี จนถึงขั้นจะต่อตีแย่งชิงกัน
	(2)	จึงห้ามให้หยุดยั้งฟังก่อน	ควรผันผอนกันสักนิดอย่าคิด
สิ้น		นับถือพระศาสดาเฝ้าพาพัน	เราจะช่วยแบ่งปันให้ยุติธรรม
สองชั้น	(1)	ว่าปลางทางหีบทะนนานมา	ดวงพระธาตุศาสดาที่ละคว่า
	(2)	แบ่งกษัตริย์ทุกองค์ทรงธรรม	นำพระธาตุไปประจำในเมือง
ตน			
ชั้นเดียว	(1)	ด้วยเหตุนี้เพลงนี้ชื่อดวงพระธาตุ	จึงประสารทเสริมสุขทุกแห่ง
หน	(2)	เป็นประดุจพรชัยให้ทุกคน	ที่ได้ยลยินดีเพลงนี้เอย

เต่าเห่ (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่ง

สามชั้น	(1)	ไอ้ชีวิต คิดไป นำใจหาย หมუნเวียน เปลี่ยนไป ในหลายภพ	มีเกิดแก่ เจ็บตาย ไม่รู้จบ ไม่มีจบ หมุนซ้ำ ตามกรรม
คอง	(2)	แม่นเราทำ กรรมชั่ว ให้พัวพัน	กรรมนั้น จะตามไป ไม่ลืม
หลง	(3)	อันความดี ทำไว้ ให้ยั่งยืนง แม่นกุศล คลใจ ให้ได้เห็น	วิบากดง ทำให้ ได้ผลดี ว่ากำลัง โลดเต้น ตามกรรม
นี้	(3)	อันความชั่ว ที่เกลือกกลั้ว คงไม่มี	คนคงทำ แต่กรรมดี จนทั่ว
กัน	(1)	อนาถหนอ บางท่าน พอได้ดี	บุญเก่ามี ส่งให้ ได้สุขสันต์
สองชั้น	(2)	กลับหลง ลืมตัว ชั่วตะบัน	คิดว่า ตนนั้น ไม่มีตาย
	(3)	พอบุญเก่า นั้นไซ้ ใช้หมดลง	ก็เวียนตรง ลงต่ำ นำใจหาย
ชั้นเดียว	(1)	บ้างพลัดพราก จากบ้าน บ้างพาลตาย	มีตัวอย่าง มากมาย ให้
จดจำ	(2)	อันเห่เรือ เหน่ได้ ไม่ยากนัก	ถ้ารู้จัก ใช้ทางเสือ เรือไม่
คว่ำ	(3)	แต่ชีวิต เหน่ไม่ได้ ไปตามกรรม	จะแก้ได้ ก็ด้วยทำ แต่กรรม
ดี			

ทยอยกลาง สามชั้น

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2520

(1)	ครั้นออกมานอกทวารวัง	เหลียวหลังมาดูปราสาทศรี
(2)	เคยอยู่สุขเกษมเปรมปรีดิ์	อนิจจาครานี้ต้องจำไกล

ไทยค่านึง (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับเดือนมกราคม พ.ศ. 2521

สามชั้น	(1)	โ้ออนาถชาติไทยเรา เราต้องถอยร่นลงมา ไทยต้องยากเข็ญ	ช่างแสนเศร้าเป็นหนักหนา สู้อาณาพสุธาแหลมทอง โ้อแสนลำเค็ญเราสร้างกัน
มา		กว่าจะบรรลุล บรรพบุรุษไทย	เกิดศึกปะทุขึ้นมามากมาย พลีชีพสลายเพื่อไทยมั่นคง
มา	(2)	เราจึงมีที่อาศัย	แต่ควรหรือไทยบางพวกกลืน
หลง		มันคิดกันผลาญชาติมั่นคง	เพื่อธำรงอุดมการณ์อันชั่ว
ร้าย		ไทยเลยต้องฆ่าไทย พวกไทยเราเอ๋ย คืนสู่อ้อมอกไทย	น่าเสียดายไม่น่าเป็นเลย เพื่อนจงระงับยอมรับกลับใจ ใครที่ไหนจะเห็นแก่เรา
สองชั้น	(1)	มีแต่ชาติจะพินาศบรรลีย์ แผ่นดินไทยใจเบา ขอเชิญท่านกลับใจ หากมีผิดพลาด ไม่ต้องมากริ่งเกรง	เขาหวังให้ไทยอับเฉา เชื้อเขาเราคงมลาย ประสาไทยเราอยู่ด้วยกัน ช่วยกันแก้ไขด้วยไทยเราเอง ว่าชาตินักเลงมันจะยำยี
	(2)	เรามีไซ้ไทยเอยจะเห็นแก่เรา แผ่นดินไทยไม่สามัคคี โ้อบรรพบุรุษไทย หากตกเป็นข้า ขอเชิญท่านกลับใจ	อย่าหลงมัวเมาเศร้าศักดิ์ศรี ครานั้นที่จะอันตรราย ท่านคงเสียใจรักษาเมืองมา อันดวงวิญญาณคงแทบมลาย ปกป้องชาติไทยกันไว้เถิดเอย
ชั้นเดียว	(1)	แผ่นดินไทยเราไม่สามัคคี อย่ารอช้าอยู่จนสาย	ก็น่าที่จะมลาย อันตรรายอยู่หน้าเรา

- (2) จงคิดถึงบรรพบุรุษ
สละเลือดไว้เพื่อเรา

บรรพบุรุษคงสุดเศร้า
กลับสูญเสียเปล่าเพราะไทยเรา

เอ๋ย

ทะเลบัว (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่ง

- สามชั้น (1) ดอกฟ้าดวงเดียวของพี่เอ๋ย (นะน้องเอ๋ย)
(2) เจ้าจะพวยเรือหนีพี่ไปไหน
- สองชั้น (1) เสียแรงพี่ติดตามหาทรมาวัย
(2) ช่างกระไรไม่เหลียวแลเลย
- ชั้นเดียว (1) พี่อุตส่าห์พยายามตามเจ้ามา
(2) พายเรือกัมหน้าทำเป็นเฉยเอ๋ย

นารายณ์แปลงรูป (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่ง

- สามชั้น (1) นารายณ์ แปลงรูปร่าง เหมือนนางฟ้า
นางน้อย น่ารัก ดั่งกินรีน
วงพักตร์ ลักขณา ดูจิ้มลิ้ม
เนตรดั่ง เนื้อทราย เมื่อชายมา
- เทียวกลับ นารายณ์ แปลงเป็นนางฟ้า ช่างน่ารัก
จะส่าลอ นนทุก สนุกใจ
ยั่วให้ นนทุก ร้าตาม
นนทุกรับคำ มิรอช้า
- สองชั้น (1) ถึงท่า นาคปวน ม้วนทำงาน
เพราะนิ้วเพชร ชีเข้า ตนเข้าไซ้
- เทียวกลับ นางหาย กลายเป็น นารายณ์
เหยียบบอก นนทุก ไว้ทันที
- ชั้นเดียว (1) ว่าเหวย นนทุก ผู้ฤทธิ
- ดูไสภา เพราะเพริด งามเฉิดฉิน
ชวนถวิล พิศवास ไม่คลาดคลา
ปรางค์อ้อม เนื้อเป็นนวล ชวนเสน่หา
ดุจศรศักดิ์ ปักอุรา ข้าหวมใจ
ช่างงามนัก งามหนา น่าพิศมัย
อรทัย ดำเนินเดินมา
ด้วยความ หลงเล่ห์ เสน่หา
ร้ายรำ ทำท่า ตามนางไป
นนทุก ล้มลง ไม่ทนได้
ตกใจไม่เป็น สมประดี
เพริดพราย จำรัส รัศมี
พระจักรี แกว่งพระแสง ไปมา
เทียวชี้ นิ้วเพชร ไม่เลือกหน้า

	มีงโตน เข้าบ้าง อย่างไรวรา	คงสา กะใจ ในคราวนี้
เที่ยวกลับ	พระศุลี ประทานพร กลับย้อนนยอด	กลับกลอก ฆ่าคน เสียป่นปี้
	ก่อความ เตือดร้อน ทั้งราตรี	คราวนี้ ถึงที่ จะมรณา

บุหลันเลื่อนลอยฟ้า (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับ ปีพ.ศ. 2522

สามชั้น	(1) บุหลันเลื่อนลอยฟ้านภาพราว	บุยเมฆขาวจับแสงเงินยวงใส
	ดาราัยับอับแสงสีแดงไป	เหมือนทิ้งห้อยๆเทียบได้กับแสง
จันทร์	(2) เสียงดนตรีรยรีนรีนหทัย	ระคนไปกับสีแสงแห่งบุหลัน
	เสียงเรไรหิ่งร้องคล้องสัมพันธ์	พาใจฉันเคลิบเคลิ้มอืมเอิบใจ
สองชั้น	(1) สายลมพัดมายิ่งพาชื่น	หอมระรื่นกลิ่นผกาจะหาไหน
	(2) เมฆละลิวปลิวพัดสะบัดไป	ช่างชื่นตาชื่นใจกระไรเลย
ชั้นเดียว	(1) ฟังเพลงวังเวงใจใครไม่เท่า	เป็นเพลงเก่าหวานเสนาะเพราะเจ้าเอย
	(2) บุหลันเลื่อนลอยฟ้าน่าชื่นเชย	ฟังแล้วแสนสบายสบายอุรา

แจ๊ะฮวยฟัง (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับเดือนมีนาคม พ.ศ. 2519

สามชั้น	(1) อ่องอื้นให้คลั่งแค้นแสนวิตก	น้ำตาหนักถึงชาติอาจสลาย
	ศาสนกษัตริย์จะวิบัติพลัดพราย	เพราะตั้งโต๊ะตัวร้ายมันก่อกรรม
	(2) จำจะให้เดี่ยวเสี้ยนเรียนอุบาย	สละกายเพื่อล่อให้ถล่า
	ไอ้ตั้งโต๊ะและลิโป้โง่ริยำ	กูจะทำให้สาใจในคราวนี้
สองชั้น	(1) ว่าพาลทางเรียกเดี่ยวเสี้ยนมา	หลังน้ำตาเพราะความแค้นแสน
สุดที่	จะยกเจ้าให้ตั้งโต๊ะโละไปที่	แล้วทำศึกกับลิโป้ไล่ต่อไป
	(2) ให้สองคนแข่งชิงกันและกัน	แยกสัมพันธ์อย่าให้มันตั้งตัวได้

		จึงจะฆ่าอ้ายตั้งโต๊ะได้สมใจ	เจ้าทราชมวยจงเห็นแก่บิดา
ชั้นเดียว	(1)	ยอมสละเรือนกายให้เสียเถิด	ได้ชูเชิดทั้งชาติศาสนา
	(2)	อีกห้องเต้เอ็งหมิงไม่ถึงครา	ด้วยมารยาของสายใจในครานี้

ฝรั่งเดิน (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับ

สามชั้น	(1)	เกิดเป็นไทยต้องเป็นไทยทั้งกายใจ มั่นเข้าศึกอวดกล้ามาราวี	มิยอมให้ผู้ใดหมิ่นศักดิ์ศรี จะต่อตีมันให้ยับขับออกไป
	(2)	ยามสงบเราเตรียมรบให้พร้อมสรรพ สามัคคีกันให้แน่นแฟ้นเข้าไว้	ใครกล้ามาประจันหน้าอย่า เราจะคงความเป็นไทยชั่วฟ้า
ดิน			
สองชั้น	(1)	วัฒนธรรมห่อหุ้มทั้งกายใจ แม้มตกไปแห่งใดไม่ราคิน	เพื่อแสดงความเป็นไทยไม่สุดสิ้น ยอมระบิบว่าข้านี้แหละคนไทย
	(2)	อย่าดูหมิ่นวัฒนธรรมความเป็นชาติ ในที่สุดก็จะเสียความเป็นไทย	จะพินาศถูกเขากลิ้นฝืนไม่ไหว แล้วอะไรจะเกิดขึ้นแก่พวกเรา
ชั้นเดียว	(1)	ชาติไทยจะสูญไปจากโลกนี้ ด้วยไม่รู้ว่าจะอะไรคือตัวเรา	ลูกหลานไทยหากจะมีก็น่าเศร้า เพราะถูกเขากลิ้นชาติอนาถนัก

ไผ่คะนึ่ง (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับปี พ.ศ. 2519

สามชั้น	(1)	ไผ่หนึ่งถึงพระคุณอันยิ่งใหญ่ แต่เล็กมาพอคุ้มครองป้องกัน	พ่อของเรานั้นไซ้ควรยึดมั่น ให้เรานั้นเจริญวัยจนได้ดี
	(2)	เหนียวยากเท่าใดพ่อไม่ว่า เหมือนเรือยนต์จูงเรือโยงในนที	หาเลี้ยงลู กยาจนสุดที่ พ่อเลี้ยงดูให้ดีบดี้ทั้ง
ครอบครัว			
สองชั้น	(1)	หาเงินมาให้หน้าใจพ่อ	ลูกก็คนพอกี่หาจนถ้วนทั่ว
	(2)	เหน็ดเหนื่อยจนบิดาหน้าหมองมัว	พ่อไม่กลัวสู้ทนไป

	ด้วยหวังใจจะให้ลูกมีวิชา	ลูกศึกษาสมดังอุราพ่อชื่นใจ
ชั้นเดียว	(1) ยามเมื่อลูกเจ็บป่วยด้วยโรดี	พ่อก็มีแต่ทนทุกข์หม่นไหม้
	(2) อันพระคุณของพ่อนี้สุดใจ (หนาเจ้าเอย)	จงยึดมั่นกันไว้อยให้ลืมเลือน

พม่ากำซับ (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับ มี.ค. 2521

สามชั้น	(1) เมื่อนั้น	โทรเฒ่าบังคมก้มเกศี
	พิเคราะห์ดูแบบคายทั้งร้ายดี	เห็นถ้วนถ้วนว่าการจะอันตราย
เที่ยวกลับ	เห็นที่ทั้งแพ้แลชนะ	คำนวนพระชันษาฎีกาถวาย
	แถลงตามเค้ามูลทูลทำนาย	พระเคราะห์ร้ายเหลือล้นพัน
ประมาณ		
สองชั้น	(1) ในตำราฤกษ์ยามเขาห้ามแท้	ให้อยู่แต่ในเขตพระราชฐาน
เที่ยวกลับ	แม่นออกชนกฤษชरणนราน	พระอาจารย์ห้ามไว้ว่าไม่ดี
ชั้นเดียว	(1) แม้นลวงพันเจ็ดวันเหมือนมันหมาย	พระเคราะห์ร้ายกลับมาเป็น
ราศี		
เที่ยวกลับ	จะได้กรุงหงษาธานี	พวกไพร่รามัญจะอันตราย

พม่ารำชวาน (เถา)

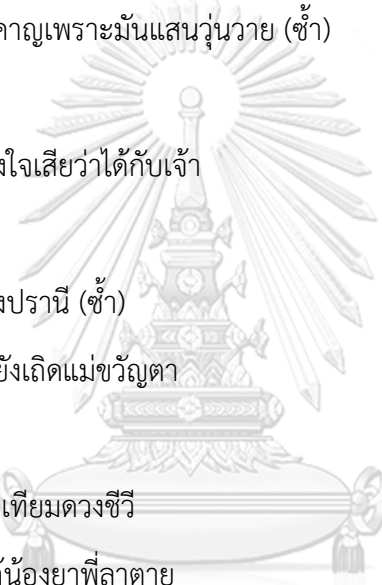
ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับ

เนื้อเพลงที่ 1

สามชั้น	(1) น้องข้าเอ็งจงได้ปราณี (ซ้า)	ตัวพี่นี้กระไรอกหัก (ซ้า)
	พี่มาหลงรักแม่สาวชาวไทย	พี่เป็นหมองพม่ามาแต่แดน
ไกล		
	ไอ้แม่ยอดยาใจไม่เห็นใจเลยเอย (ซ้า)	
	(2) น้องข้าเอ็งจงได้ปราณี	ตัวพี่คะนึ่งนิกถึงทรมานเซย
	พี่ฝากรักแล้วยังทำเฉยเมย (ซ้า)	เจ้ามาละเลยให้พี่หมองหมอง

ใจ

		พี่เป็นพม่าน้องยาเป็นไทย	จะแปลกอะไรพม่าไทยก็เหมือนกัน
(ซ้า)			
สองชั้น	(1)	น้องซ้าเอ๋ยจงได้ปราณี (ซ้า)	มารักกับพี่เสียเถอะแม่จอมขวัญ
(ซ้า)			
		พม่ารามัญเจ้าจะมีใช้สอย	พี่เป็นเศรษฐีมีงมีไม่น้อย
		ทั้งซ้าทาสับร้อยแม่ยอดสร้อยจะสบาย (ซ้า)	
	(2)	น้องซ้าเอ๋ยจงได้ปราณี	แต่ว่าตัวพี่คิดหลบลิ้นหนีนาย
		มันนำรำคาญเพราะมันแสนวุ่นวาย (ซ้า)	จึงมาเมืองไทยมาตั้งวงกลอง
ยาว			
		ตกลงปลงใจเสียว่าได้กับเจ้า	พี่จะตีกลองยาวให้น้องสาวนอนฟัง
(ซ้า)			
ชั้นเดียว	(1)	น้องเอ๋ยจงปราณี (ซ้า)	จงช่วยพี่ปลุกฝัง (ซ้า)
		ให้ชีวิตพี่ยังเกิดแม่ขวัญตา	พี่จะขอสัญญารักน้องยาไปจน
ตาย			
	(2)	รักเจ้าเท่าเทียมดวงชีวี	รักซึ่งจริงฤดีพี่มันหมาย
		แม่นไม่ได้น้องยาพี่ลาตาย	เจ้าอย่าลืมนิหยาจงเชื่อใจพี่
เอ๋ย			
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY			
เนื้อเพลงที่ 2			
สามชั้น	(1)	ฝ่ายพม่าซึกขวานขึ้นร้ายรำ	โยกย้ายตามลำนำทำท่า
		ชูขวานควงสายไปมา	ย่อขายี่มร่าท่าเบิกบาน
	(2)	แล้วหันเหียนเปลี่ยนท่าขวานจ้อง	เป็นทำนองตั้งว่าจะขว้างขวาน
		แล้วยักย้ายถ่ายท่ามีพันนาน	เหน็บขวานเข้ากับแอกดูเร็วดี
สองชั้น	(1)	ใช้มือร้ายรำทำแทนขวาน	ไปดูให้สำราญชื่นขวัญพี่
		สองเท้าเดินขยับทำท่าที่	ว่าแบบนี้คือพม่าน่าจดจำ
	(2)	ยักย้ายสายสับกลับหลัง	โยกตัวสุดกำลังแลดูขำ

	มือซ้ายไขว้หลังทางขวารำ	พอทำซำก็เปลี่ยนข้างอีกทาง
ไป		
ชั้นเดียว	(1) แล้วดึงขวานจากเอวเร็วไม่หยอก	จิ้งหะบอกจะจบลงอย่าสงสัย
	(2) ควงขวานแลละลิววิ่งปลิวไป	เข้าในฉากตระการปิดม่านเอย

มะลิซ้อน (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2523

(แบบไม่มีทึยวกลับ)

สามชั้น	มะลิซ้อนซ่อนรักสลักจิต	ให้เฝ้าคิดเฝ้ารำพึงถึงเธอ
เสมอ		
สองชั้น	หลับตาพาเห็นแต่หน้าเธอ	ใจเพื่อพะวงจิตคิดผูกพัน
	ถึงลืมตาก็ยังเห็นเด่นดวงพักตร์	ไอ้ร่องรักใจที่เพื่อละเมอฝัน
	ลืมไม่ลงหลงขึ้นทุกคืนวัน	ใจรำพันคิดคะนึ่งถึงไม่วาย
ชั้นเดียว	มะลิซ้อนที่จะวางที่ไถลัหมอน	เมื่อยามนอนได้ชื่นชมสมใจ
หมาย		
ครั้น	นึกถึงเธอชอบมะลิที่สบาย	ได้เคียงกายเพียงแค่นี้ยังดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY
มาลัยทอง (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งเดือนเมษายน พ.ศ.2524

สามชั้น	(1) อันคนดีย่อมจะมีคุณธรรม	อยู่ประจำดวงใจไม่หน่ายหนี
	ถึงความชั่วจะเข้ามารวี	ก็พ่ายแพ้แก่ความดีทุกทีไป
	(2) เพราะคนดีย่อมจะมีพรหมวิหาร	คอยบังคับงานการน้อยใหญ่
	มีศีลห้าบริสุทธิ์คอยยึดไว้	เบญจธรรมบังคับใจให้ทำดี
สองชั้น	(1) อันความชั่วฤจะกลัวเข้ามาได้	เพราะความดีกั้นไว้ออกเต็มที
	(2) ไม่มีช่องที่จะรื้อให้เข้าตี	คนดีจึงคงมีอยู่ทุกวัน
ชั้นเดียว	(1) แต่ถ้าคนชั่วเกิดกลับใจ	ละความชั่วทำได้ไม่ไหวหวั่น

- (2) โลกก็จะรุ่มเย็นได้เห็นกัน เพราะคนนั้นจะทำแต่กรรม

มอญครวญ (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งวันที่ 23 สิงหาคม 2523

สามชั้น ใหญ่	(1) เจ้ามอญน้อยเส้าสร้อยเป็นหนักหนา	ต้องพลัดพรากจากพาราสุ่ป่า
มอญ	ด้วยลักพาองค์ธิดาทรมวย	เป็นคู์ใจสูเมืองเราเหล่าชาว
ภ้ย	(2) เคยได้ฟังพระบรมโพธิสมภาร	กินอยู่สุขสำราญสโมสร
สองชั้น	ครั้งนี้จำพรากต้องจากจร	กลับเมืองมอญสร้างตนให้พัน
ชั้นเดียว	(1) ด้วยโหราเคยทำนายไว้แต่ก่อน	ในเมืองมอญเราจะได้เป็นใหญ่
เรา	สมคะเนแล้วเรากับอรทัย	จะคืนไปสุโขทัยพารา
	(2) ฝ่าพระบาทพระร่วงเจ้าเฝ้าไกล่ชิต	ขอรับผิดทุกอย่างใส่เกศา
	แล้วแต่พระจะทรงพระเมตตา	ชีวาอยู่ใต้บทมาลัย
	(1) แล้วปลอบโยนอรทัยให้คลายเส้า	จะเร่งเข้าป่าใหญ่ไพรสณฑ์
	(2) แม้นกุศลผลบุญหนุนบันดาล	คงได้ผ่านเมืองมอญไซร์สมใจ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ระส่ำระสาย (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งชั้นเดียว พ.ศ. 2524

สามชั้น	(1) เมื่อนั้น	มเหสีมีกรรมระส่ำระสาย
	(2) หาสุ่ลูกเต้าเพลางาย	เมื่อวันอันตรายมาถึงตัว
สองชั้น	(1) จวบส่งลูกแก้วแววไว	อยู่ดูกาไก่พ่อบุญหัว
	(2) เสื่อแผ้วแมวคราวจะเอาตัว	นอกรั้วกล้วยมันอย่าออกไป
	(ของเก่า)	
ชั้นเดียว	(1) แม่จะออกไปสักประเดี๋ยวนั้น	เที่ยวหาผักปลามาให้
	(2) เป็นเสปียงเลี้ยงชีพของเราไซร์	จะลำบากอย่างไรก็จำทน

ลาวคำหอม (เถา)

ศาสตราจารย์ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งสามชั้นและชั้นเดียว

สามชั้น	(1)	หอมดอกไม้คำหอม เมื่อแรกแย้มแก้มกลีบบานก้านขดเครือ	หมู่ผึ้งตอมกลิ่นฟุ้งจรุงเหลือ สวยไม่เปื่อยยวนยันทาชวนซ้ำ
มอง		ทั้งสีสันแพรพรรณบริสุทธิ์ สวยทั้งดอกสวยทั้งใบคนหมายปอง	คู่องผุดเด่นดีไม่มีหมอง ข้าขอจงด้วยสักคนจงสนใจ
	(2)	อยากได้เจ้าไปเคียงหมอนไว้นอนด้วย ยามกลางคืนรื่นรสสุมาลัย โอ้เจ้าดอกไม้คำหอมของพี่เอ๋ย	ได้ช่วยขึ้นวิญญาจะหาไหน ได้ตอมดมกลิ่นไซ้ชื่นใจเรา แมนได้ชมเชยสมฤทัยหายหงาย
เหงา		ถึงดอกอื่นหมื่นมีพี่ไม่เอา	จะขอชมเชยเจ้าจนเฉาไป
	(3)	ทราบว่าเป็นไม้อันสูงสุด ได้แต่เบิ่งดูเจ้าฟ้าอาลัย	เหลือจะยุคมาชมชิตพิสมัย กลัวว่าใครจะมาถอนเสียก่อน
เรา		จะโน้มกิ่งมาชมให้สมรัก เจ้าอยู่สูงสุดสอยลอยไม่เบา	กลัวกิ่งหักคิดไปใจยิ่งเศร้า เพียงชมโฉมเจ้าก็ชื่นใจเอย
สองชั้น	(1)	ยามเมื่อลมพัดหวาน ไม้เอ๋ยไม้สูงสุด ไผเอ๋ย ป่าได้ต้อง	ลมก็อวนแต่กลิ่นมณฑาทอง อย่าสู้ปอง แต่ยิน นามดวงเดือน
	(2)	โอ้เจ้าดวงดอกโกมล พุ่มในสวนดุสิตา ฝูงภุมรา	กลิ่นหอมฟุ้งผุดพัน แข่งแขอยู่แต่่นภา สุดปัญญาเรียมเอ๋ย
	(3)	โอ้ออกคิดถึง นอนให้ไผ่ฝัน ทรงกลดสวยสดโสภา	คะนึ่งนอนวัน เห็นจันทร์แจ่มฟ้า แสงทองส่องหล้าขวัญตาเรียมเอ๋ย

(ของเก่า)

ชั้นเดียว	(1)	ไม้อยู่บนเขาสูง นางเอยนางยูงพ็อน เบิ่งหนออยู่ในยาม	ผู้ยูงมาพ็อนแผนงาม ไผ่มาตาม เย็นเสียงเย็นใจเลย
	(2)	ไอ้เจ้าดวง หนึ่งฝั้นเห็นนั้นหา กลิ่นหอมหมายเคล้าจันทร์จวง	ดอกสร้อยฟ้า แนบห่อนจิเห็นเป็นดวง เอ๊ะควงดอกฟ้าสุมาลัยเอย
	(3)	ไอ้ว่ากน็องเอย ตัวของน็องนี้ ถึงยูงงาม อร่ามพ็อแท้	น็องเป็นสตรี เหมือนหงส์ทองแท้ สาวบ่อยากแล ขอเบิ่งแต่

หงส์ทองเอย

ลาวเจ้าชู (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับ ธันวาคม พ.ศ. 2517

สามชั้น	สาวเอยสาวชาวเหนือ	ช่างงามเหลือเนื้อนวลชวนให้
ฝั้น	งามละม่อมพร้อมพริ้งทุกสิ่งอัน ยามแย้มยิ้มพรมพรายชวนชายชื่น งามแฉล้มแก้มสลาดังจะเดือน	เนตรนั้นสูงสกาวดั่งดาวเดือน พักตร์ระรื่นสดใสใครไม่เหมือน ให้ชายเียนแย้มชมภิรมย์นาง
สองชั้น	แม่ดำเนินดังหงส์เหินรยुरยาตร	งามวิลาสยิ่งกว่ายูงรำแพน
หาง	เอื้องดอยเสียบเกศาลงระปรารงค์ สำเนียงนางดุจดังการเวก ยามแม่เอื้อนเคล้าชอดลอนงคราญ	ยิ่งสำอางชวนชื่นรื่น سراญ แว่ววิเวกเวียงวังกังวานหวาน ใจพี่ชานชาบทรวงดวงฤดี
ชั้นเดียว	ยิ่งฟังไปยิ่งผูกใจอาลัยรัก ทุกคำเข้าเฝ้าคะนึ่งถึงเทวี	ดังศรปักเสียบในอุทัยพี่ ไอ้คราวนี้ศรักรักปักมั่นเอย

ลาวลำปางใหญ่ (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่ง พ.ศ. 2524

สามชั้น	(1)	ไอ้สาวชาวลำปาง ทำจะโตปีจะได้ไปแอ้ว กินอันหยั่งน้องนางจิ้งงาม ปีใครรู้รู้ความจริงเจ้า	ฮักเจ้าบ่าจางเขลาคู่เมืองงาม แมนได้ไปแล้วปีจะขอกาม โอินงรามขอได้เอ็นดู ปีจะเผ่างอนง้อต่อนาง
	(2)	สาวเอยสาวเจ้างามนามเมืองลำปาง ไอ้อาลัยสายใจงามทรมาสวาท	บ่จิตจางบ่มีเห็นห่างไปไกล ใจจะขาดลงแล้วรอนรอน
	(3)	ดุจดังต้องศรณารายณ์ ใจยี้ดมั่นลำปางไยไม่ร้างโรยรา นึกถึงลำปางห่างไกล ดุจอุราปีนี้แทบมลาย	ไอ้ใจหนอใจไยไม่คิดเห็นห่าง พาให้จิตคิดครุ่นคำนึง ไอ้อาลัยใจไม่อย่างจากมา ใจปีเฝ้าฝันไผ่ไม่หายครุ่นคำนึง
สองชั้น	(1)	ไอ้ว้าเวียงลำปาง วัดวาอารามสวยงามเป็นหนึ่ง งามน้ำใจมีได้จิตจาง สารพัดล้วนมีความดี	มิได้จิตจางเขลาคชวนคำนึง เขาได้ซำบซึ้งถึงคนลำปาง โอลำปางล้วนชื่อถือสัตย์ ฮักถ้อยวจีบมีคืนคำ
	(2)	ศาสนาสอนใจให้คนดีมีค่า เข้าวัดवालันถ้วนหน้าหญิงชาย	จึงไม่มีกรรมต่ำช้า ธรรมะยี้ดให้ใจใสสุดงาม
	(3)	ต่างมีใจบุญสุนทาน ตำรงวัฒนธรรมประจำลำปาง ไอ้ลำปางช่างงามวิไล	ยากหาใดปานเกินถ้ำ มิได้เห็นห่างแยกทางไปไกล งามน้ำใจชวนให้อาลัยไม่อยาก
จากมา		ไอ้ลำปางซึ่งในใจข้า	ไม่เคยคิดว่าจะจากพรากไป
ชั้นเดียว	(1)	เป็นถิ่นไทยงามล้ำและเขาลำเนาไพร	เจ้าช่างงามสุดใจจะหาไดยาก
จะเทียม			

	ไอ้ละเนอยากจะเทียมทัน	เอื้องน้อยหลายพันธุ์งามลดหลั่น
ชวนมอง	(2) ไอ้ธรรมาไหลละลายลิวปลิวล่อง งามเหมือนว่า	ตกดั่งก้องอยู่ในวนา เทवासร้างสรรค์
	(3) คูถ้ำอำไพงามวิไลสุดรำพัน ไอ้ละเนอสารพันสุดงาม	เป็นช่องเป็นชั้นสารพันสุดงาม ไอ้ดินแดนในแคว้นสยามขนานนามว่าเมือง
ลำปาง	<p>ล่องเรือ (เถา) ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่ง</p>	
สามชั้น	(1) ล่องเรือมาตามคงคา	แสนว่าเหว่ เอกาเป็นสุดที่
	(2) นึกคะนึ่ง ถึงนุช สุดทิว	ไอ้ปานนี้ จะเป็น ประการใด
	(3) นิจจาเอ๋ย เคยมา ด้วยกับพี่ ครั้งสุริยา ลาลับ ขอบฟ้าไป	ได้ชมซี มัจฉา ชลาลัย ดวงใจ ชี้ให้ดู ดาวเดือน
สองชั้น	(1) แต่วันนี้ พี่ยา เอกากาย	เหลียวมอง น้องหาย ไม่มี
เพื่อน	(2) เรือยี่ล่องห่างไป ใจสะเทือน	คิดถึง ขวัญเรือนไม่เว้นวาย
	(3) เห็นฝูงปลา วายมา คลาคล่ำ พรั่งพราย ไหลเลื่อน เคลื่อนคลาย	มองดู สายน้ำ แล้วใจหาย พองน้ำ วิ่งกระจาย ตามสาย
ชล		
ชั้นเดียว	(1) พริบตาเดียว ไหลเชี่ยว ไปข้างหลัง	พองสพรั่ง หายไป ไม่เห็นหน
	(2) เหมือนภาพน้อง ลับหาย ในบัดดล	ไม่ได้ยล ตั้งสายน้ำ ที่จากไป
	(3) ได้แต่ มองดู ดวงจันทร์รา แล้วฝากจิต ใส่ใน พระจันทร์ไป	รำลึก ถึงน้องยา จะหม่นไหม้ สะท้อนตรง ส่งให้ น้องเกิดเอ๋ย

วิเวกเวหา

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางเปลี่ยนร้องและรับ พ.ศ. 2520

สามชั้น	(1)	ไอ้คีนนี้โยฟ้าไม่มีเมฆ	แสนวิเวกดวงจันทร์ก็พลัน
หาย		พระพายเอยเคยโบกสะบัดชาย	ไม่กล้ากรายพัดมาน่าเศร้าใจ
	(2)	พฤษชาชาติยีนนี้ไม่ไหวลม	ยิ่งระทมตรมอรุาข้าหม่นไหม้
		แสนวิเวกในอารมณั้ตรมฤทัย	ไอ้กระไรไม่เคยเป็นเช่นนี้เลย

ศรีเกษตรา สีชั้น

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับ

หลวง	(1)	เมื่อสายฝนหลั่งมาชานาจีน	ยี้มระรินฝันเห็นข้าวพราวทุ่ง
		ทั้งชาวไร่ชาวสวนล้วนชื่นทรวง	หวังตักดวงผลิตผลันกระบุง
กันยุง		พอรุ่งแจ้งแสงทองส่องสว่าง	ต่างคนต่างแบกจอบเสียมเตรียม
		ทั้งลูกเด็กน้ำอาบและลูง	พากันมุ่งสู่ไร่ปลายนา
หน้ากหนา	(2)	เหน็ดเหนื่อยเท่าใดมิได้คิด	เพราะชีวิตเคยลำบากยาก
		ขอแต่เพียงได้ผลคีนขึ้นอรุา	ไม่เป็นข้าถูกเขาใช้ให้อายคน
กุศล		ต่างภริมย์ชุ่มชื่นด้วยธรรมชาติ	ใจสะอาดสร้างบุญทานการ
เอย		ถึงจะจนก็เพียงทรัพย์ที่อับจน	แต่ใจคนนั้นเอื้อเพื่อเหลืออรวย

สาธิตาแก้ว (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่ง

สามชั้น	โอ้ว่าเจ้าสาธิตาแก้ว	เสียงแจ้วจับใจอยู่ในห้อง
	ถ้าพูดได้พี่จะใส่กำไลทอง	รักเจ้าของก็งงพูดแต่โดยดี
สองชั้น	หรือโกรธเคืองเรื่องที่พี่ขังเจ้า	เพราะร้อนเราแรงรักเจ้าปักซี่
	ปล่อยไปกลัวจะไม่ไยดี	จะบินหนีแลลับไม่กลับมา
ชั้นเดียว	ขอเชิญเจ้าอยู่ทรงทองเถิดน้องรัก	พี่จะเฝ้าพุ่มพิกให้หนักหนา
	ขอฟังเพียงถ้อยคำจำนรรจา	ให้พี่ชายชื่นอุราไม่เว้นวาย

แสนระทม (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับปี พ.ศ. 2522

สองชั้น	แสนระทมขมขื่นไม่คืนกลับ	เมื่อเธอลับดับชีวิพี่เจหาย
	น้ำตาพี่ไหลหลังพรั่งกระจ่าย	แทบจะวายชีพปลงลงตาม
น้อง	จะอยู่ไปก็ไม่มีความสุข	ระทมทุกข์อ้างว้างให้หมอง
หมอง	เปล่าเปลี่ยวเดียวดายไม่วายตรง	สุดจะครองตัวแล้วแก้วพี่อา
สองชั้น	วันนี้แล้วเขาจะเฆมน้อง	พี่เฝ้ามองแต่ขึ้นไปไม่เห็นหน้า
	เหลือแต่เก้าถ่านของกานดา	ไอพี่ยาจะทำประการใด
	ตั้งแต่เช้าพั่งเฝ้าหน้าหีบเจ้า	วาสนาเรามีเท่านี้หรือไหน
	ตอนนี้มีแต่จะกลับไป	ทรมายิ่งจะไปสู่วิมานทอง
ชั้นเดียว	ส่วนตัวพี่จะบวชพระสละกิเลส	ครองเพศบรรพชิตจิตไม่หมอง
	ได้เวลาก็จะลาล่วงครรลอง	ไปตามน้องในภพใหม่ไม่ลืม
เลย	จะแผ่ส่วนกุศลไปให้น้อง	อย่าเศร้าหมองตัวพี่มีอยู่เฉย
	เพื่อชาติหน้าเกิดใหม่ได้สบาย	ไม่ละเลยจากกันเหมือนชาตินี้

แสนรันทด (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับปี พ.ศ. 2523

สามชั้น	(1)	โธ้อาลัยใจหายไม่วายเว้น	น้ำตากระเซ็นหยุดย้อยดั่งฝอย
ฝน		รำให้มิได้อายแก่ผู้คน	เหลือจะทนทานได้หนอใจเรา
	(2)	เคยเห็นอยู่หัดหัดมาพลัดพราก	ต้องมาจากทันใดใจสุดเศร้า
		เมื่อท่านอยู่มีพระคุณอุ่นไม่เบา	เป็นร่มเกล้าแก่ลูกหลานเจือ
जानไป			
สองชั้น	(1)	ยังมีทันได้ทดแทนพระคุณเลย	โธ้ออกเอยเหมือนมิได้เอาใจใส่
	(2)	เมื่อยามเจ็บก็ไม่รู้เพราะอยู่ไกล	เลยไม่ทันได้เห็นใจเมื่อจากกัน
ชั้นเดียว	(1)	ขอวิญญูณท่านไซ้จริงไปดี	สู่ที่พิมานแมนแดนสวรรค์
	(2)	ชาติหน้าฟ้าใหม่ได้พบกัน	เป็นฉันทราตรีร่วมตระกุกอุ่น

เกล้าเอย

แสนอาลัย (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับปี พ.ศ. 2524

สามชั้น	(1)	แสนอาลัยใจหายไม่วายเว้น	เข้าเย็นลูกเคยได้เห็นหน้า
		อยู่หัดหัดพลันลับดับชีวา	โธ้อูกยาจะทำประการใด
	(2)	พ่อเป็นตั้งร่มโพธิ์ทอง	ให้ลูกทั้งผองได้อาศัย
		ร่วมเย็นด้วยพรหมวิหารขึ้นบานใจ	อบรมลูกไซ้ให้ได้ดี
สองชั้น	(1)	เข้าค่าพ่อปราสอนสั่ง	คอยระวังลูกไซ้ไม่หน่ายหนี
		ถึงพ่อเหนื่อยจากงานพันทวี	พ่อก็มีแกลใจไม่ละเลย
	(2)	ค่าลงตรงเข้าห้องเรียน	ให้ลูกเพียรเขียนอ่านไม่อยู่เฉย
		สอนธรรมาจริยธรรมตามที่เคย	ได้งอกเงยความรู้พ่อสู้มา
ชั้นเดียว	(1)	พอลูกโตได้ดีกันทุกคน	พอลับพ้นจากไปไม่เห็นหน้า
		แสนอาลัยเศร้าหมององน้ำตา	โศการำให้อาลัยรัก
	(2)	แม้ใครช่วยพ่อคืนชีวี	ลูกนี้จะทดแทนให้จงหนัก
		อันพระคุณของพ่อนั้นยิ่งนัก	แสนอาลัยสุดจะหักใจลูกเอย

สอหดหวาน (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับปี พ.ศ. 2524

สามชั้น	(1)	ค้อยบรรจงสอดแหวนแทนความรัก	ให้ประจักษ์มันไว้ไม่หน่ายหนี (นะน้องเอ๋ย)
	(2)	ประจวบนี้วันนางทางพาที่	ความรักที่ประจวบไว้ในแหวนทอง (นะน้องเอ๋ย)
สองชั้น	(1)	อันเพชรเม็ดประดับวาววับแสง	เครื่องแสดงความรักไซ้ไร้มีหมอง (นะน้องเอ๋ย)
	(2)	เหมือนแสงเพชรเม็ดนี้ที่เรืองรอง	ประดับกับวงแหวนทองของคุณ (นะน้องเอ๋ย)
ชั้นเดียว	(1)	อันวงแหวนแทนวงเสนาหา	ถึงจะหมุนไปมาไม่เหียนหัน (นะน้องเอ๋ย)
	(2)	ไม่มีวันออกนอกวงคงสำคัญ	ความรักมันดจวงทองของแทนตัว (นะน้องเอ๋ย)
สามชั้น	(1)	โอ้อ่าใจจวนจะขาดลงรอนรอน	แสนอาวรณถอนอาลัยโหยให้
หา	(2)	คิดถึงครูผู้ประสิทธิ์วิทยา	กาลเวลาพาท่านลับดับชีวี
สองชั้น	(1)	ความเป็นครูคือผู้ให้ในชีวิต	ให้ความคิดให้ปัญญาเสริมราศี
	(2)	ให้ศิลปวัฒนธรรมประเพณี	สอนให้รักดนตรีระวีวรรณ
ชั้นเดียว	(1)	ถึงชีพลับดับไปตามวัยล่วง	ครูยังห่วงการดนตรีที่
	(2)	มรดกต้องตกตลอดทอดถึงกัน	งามนิรันดร์จะคงอยู่คู่แผ่นดิน

หอมหวน (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งทางร้องและรับวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2523

สามชั้น	หอมหวานชวนชื่นระรื่นจิต สีสังงามสุดสะดุดตา พระพายชายพัดมาอ่อนอ่อน ทั้งกิ่งก้านเอนไหวไปตามลม	ยิ่งพิศยิ่งติดใจในบุหงา ยิ่งให้ภุมรามาชะยม กลิ่นเกสรโชนมา่าสุขสม นำภิรมย์ชมชื่นช่อผกา
สองชั้น	แสนคำนึงถึงนุชสุดสาวท แม่นเจ้าอยู่เคียงคู่กับพี่ยา แขนซ้ายพี่จะประคองนุช สองกรพี่จะกอดอรทัย	ใจจะขาดเสียด้วยความเส่นหา จะชวนเจ้าขวัญตาชมดอกไม้ แขนขวาพี่จะยุคนอกให้ นาสาพี่จะไซร์ทั่วแก้มนาง
ชั้นเดียว	หอมมาลาฤจะเท่าหอมเนื่อน้อง รักเจ้าสุดหัวใจไม่อำพราง	พี่จะเฝ้ากอดประคองมิให้ห่าง บอกนางได้เท่านี้้องพี่เอย
อัปสรสำอาง (เถา)		
ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์แต่งเที่ยวเปลี่ยนร้องและรับ		
สามชั้น	(1) อัปสรสำอางล้วนร่างคมขำ ให้พระจอมไกรลาศทรงสบาย	ที่สำหรับขับลาระบำถวาย ได้เคลื่อนคลายจากกังวลหม่น
ฤทัย	(2) เหล่าคนธรรพ์บรรเลงเพลงประกอบ เสียงร้องเกล้าคนตรีดีสุดใจ	เธอรอบคอบรู้ชัดอัชฌาสัย ทั้งการรำดำเนินไปคล้องจอง
กัน		
สองชั้น	(1) อัปสรพื่อนรำทำเอียงอาย (2) ต่างจับคู่เรียงรำระบำบรรพ์	ฝูงเทวากรีตกรายเข้าก็ดกั้น ทั้งสวรรค์ครื้นเครงเพลง
ไพเราะ		
ชั้นเดียว	(1) พระทรงฟังวังเวงด้วยเพลงขับ (2) ทั้งอัปสรรำรำทำฉอเลาะ	ร้องรับส่งสำเนียงเสียงเสนาะ คนธรรพ์เคาะจังหวะช่วยสวายจริง
เอย		

เนื้อร้องเพลงเนื้อเต็มประพันธ์โดย ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เพลงเตือนใจ

ช่วยกันดำรงเอกลักษณ์ไทย(แต่งใหม่)

ขอเชิญท่านฟังเพลงไทยอันไพเราะ	แสนเสนาะเพราะหุมิรู้หาย
ฟังแล้วพาใจให้สบาย	ได้เคลื่อนคลายอารมณ์สมใจปอง
รักษาไว้อย่าให้ขาดเพื่อนทั้งผอง	เพลงไทยเป็นวัฒนธรรมประจำชาติ
ต้องช่วยกันพร้อมสรรพประคับประคอง	ให้ล้อยล่องละลิวฟ้าก้าวหน้าไป
ความเป็นไทยจะดำรงคงอยู่มั่น	เอกลักษณ์ของเรานั้นเป็นเรื่องใหญ่
จะสูญเสียเอกลักษณ์ไปเมื่อใด	ชาติไทยก็ต้องสิ้นไปตามกัน
โลกจะรู้ว่าเราเป็นคนไทย	เมื่อเราโชว์แสดงเอกลักษณ์นั้น
คือแสดงวัฒนธรรมเป็นสำคัญ	ให้โลกนั้นรู้ว่าเราเป็นคนไทย
เช่นพุดไทยแต่งกายไทยนับไหว้กัน	สรวลสันต์ยิ้มแย้มแจ่มใส
กินอยู่หลับนอนแบบไทยไทย	ละครนอกละครในเราเล่นกัน
ดนตรีของไทยเล่นได้ทั่ว	ในเขตรั้วกรุงไทยหฤหรรษ์
พอเอ่ยชื่อเพลงไทยเข้าใจปล้น	รู้กันไปทั่วทุกตัวคน
เคารพพ่อแม่แลครูบา	ท่านได้สั่งสอนมาจนเป็นผล
อย่าปล่อยให้เด็กไทยอลวน	จนไม่รู้จักพ่อแม่ครูอาจารย์
ประเพณีทุกภาคของเราไซ้	ต้องเข้าใจพุ่มพุกสมครสมาน
ความเป็นไทยจักดำรงคงอยู่นาน	เพราะทุกท่านรู้จักเอกลักษณ์ไทย

ไทยควรคำนึง(ทำนองเพลงลาวพุงดำ)

โอ้อณาชาติไทยเรา	ช่างแสนเศร้าหนักหนา
เราต้องถอยร่นลงมา	สู่อาณาพสุธาแหลมทอง
ไทยต้องยากเข็ญ	ไอ้แสนลำเค็ญเราสร้างกันมา
กว่าจะบรรลู่	เกิดศึกประทุกันมากมายนาน
บรรพบุรุษไทย	พลีชีพสลายเพื่อไทยมั่นคง
เราจึงมีที่อาศัย	แต่ควรหรือไทยบางพวกถลึงหลง

มันคิดกันผลาญชาติมันคง	เพื่ออำรงอุดมการณ์ชั่วร้าย
ไทยเลยต้องฆ่าไทย	นำเสียดายไม่น่าเป็นเลย
พวกไทยเราเอ๋ย	เพื่อนจงระงับยอมรับกลับใจ
คืนสู่อ้อมอกไทย	ใครที่ไหนจะเห็นแก่เรา
มีแต่ชาติจะพินาศประลัย	เขาหวังให้ไทยอับเฉา
แม่นไทยใจเบา	เชื่อเขาเราคงมลาย
ขอเชิญท่านกลับใจ	ประสาไทยเราอยู่ด้วยกัน
หากมีผิดพลาด	ช่วยกันแก้ไขด้วยไทยเราเอง
ไม่ต้องมากริ่งเกรง	ว่าชาตินักเลงจะมาย่ำยี
เขามีใช้ไทยใยจะเห็นแก่เรา	อย่าหลงมัวเมาเศร้าศักดิ์ศรี
แม่นไทยไม่สามัคคี	คราวนี้หน้าที่จะอันตราย
ไอ้บรรพบุรุษไทย	ท่านคงเสียใจรักษาเมืองมา
หากตกเป็นข้า	อันดวงวิญญาณคงแทบมลาย
ขอเชิญท่านกลับใจ	ปกป้องชาติไทยกันไว้เถิดเอ๋ย

ไทยคำนี้้ง(ท่านองเพลงทองย่อน)

แม่นชาติย่อยยับอับจน	บุคคลจะมีสุขอย่างไรได้
พระมหาธีรราชเจ้านิพนธ์ไว้	เป็นเครื่องเตือนใจไทยทุกคน
บัดนี้ผองไทยทำลายชาติ	มันออกอาจใส่โคลีให้สับสน
สร้างข่าวลือฮาฮือจนอลวน	ประชาชนหัวหมุนวุ่นกันไป
มันหวังจะยุแยกให้แตกกัน	เพื่อพวกมันจะได้บุกรุกเข้ามาได้
ควรยึดมั่นสามัคคีให้ดีไว้	ถ้ามันรุกขึ้นเมื่อใดได้เห็นดี
ช่วยกันปกป้องชาติไทย	ระวังภัยวินาศกรรมทุกแห่งที่
การปราบปรามจะได้ทำกันทันที	บัดนี้ไทยจะได้รอดปลอดภัยเอ๋ย

ไทยนิยม

ทวยเล็ก	ของไทยผลิตกันไปไทยไม่ซื้อ	เศรษฐกิจจะดำรงคงอยู่ได้
	ถ้าท่านผลิตเขาไม่ซื้อก็แย่ไป	คนอื่นไ้รู้ผลิตขึ้นมาก็เช่นกัน

ทวยตัด	ต่างคนต่างไม่ซื้อของไทย โปรตระกูลซื้อนี้ไว้ให้สำคัญ เมื่อโรงงานล้มไปไทยก็ล้ม	ไม่เท่าใดก็พินาศขาดสะบั้น ไทยเท่านั้นจะช่วยไทยให้ยืนยง ต้องชานชมหางานใหม่อย่าไหลหลง
ยอเรตต์	หาอย่างไรเมื่อผองไทยต้องล้มลง ถูกเขาใช้อย่างทาสอนาถจิต ของไทยดีต่างก็รู้แต่ดูแลน	ในที่สุดต้องวิ่งตรงไปต่างแดน เป็นสุดคิดสุดซำระกำแสน มันน่าแผ่นดินให้รู้สึกสำนึกตัว
เช่นนี้	ลูกหลานไทยอีกอักโขโตขึ้นมา หาไม่ได้เพราะเราไทยใจเมาแมว ขอให้ข้าเดินโกโจ้วของนอก เงินของข้าจะเสือกยุ่งไปทำไม ในที่สุดเสียดุลย์เป็นหมื่นล้าน ดุลย์การเงินก็เสียบปลงอัปจน	ต้องวิ่งหางานทำงานซ้ำร้าย ไม่นึกกลัวอนาคตไม่อดใจ ใครบอกก็พาลโกรธพิโรธใหญ่ ข้าจะใช้ตามสิทธิมนุษยชน เศรษฐกิจก็เลยพาลจะปั่นป่วน นี่แหละคนของเราถึงเป็น
พื้นที่	ดูตัวอย่างคนญี่ปุ่นเขารักชาติ	แทบทุกบาทเขาซื้อของใน
ไป	จำเป็นจริงจึงยอมสั่งจากนอกที่ เตือนใจเยาวชน(ทำนองเพลงสาธิตาแก้ว ออกไทยน้อย) เด็กเอ๋ยเด็ก	จึงมั่งมีไปได้สวยร่ำรวยเอ๋ย เจ้ายังเล็กอยู่ครูเพิ่งสอน
ไป	จงอุตส่าห์เรียนให้จริงอย่านิ่งนอน ไม่มีใครที่ไหนไม่รักลูก อบรมเลี้ยงดูเจ้าเฝ้านำพา	พ่อแม่สอนจงจำไว้เป็นตำรา เขาพันผูกดวงใจไว้แน่นหนา ด้วยหวังว่าจะจำเริญก้าวเดิน
เหลวไหล	เกิดมีคนหยาบเข้ามาเสียมสอน มิให้ฟังพ่อแม่เหมือนแต่ไร ถ้าเจ้าพลังพลาดไปในชีวิต	ให้ลูกอ่อนคิดเลื่อนเปื้อน เจ้าสายใจจงพินิจคิดให้ดี คนที่คิดเศร้าใจไม่หน่ายหนี

	คือพ่อแม่ของเราเพียงเท่านั้น	คนอื่นจะมามีที่เห็นใจ
	อนึ่งเล่าคุณครูผู้สั่งสอน	ท่านเฝ้าวอนสอนเราเอาใจใส่
	อยากให้ศิษย์ติดความรู้ครูเอาไป	เจริญวัยเป็นพลเมืองดีมี
ศีลธรรม		
	เกิดมีคนชี้ทางช่างผันแปร	ว่าที่แท้ลูกจ้างเธอเออนำขำ
	การ “ไหว้ครู” เขาก็ว่าไม่น่าทำ	อย่าจดจำคำเช่นนี้ไม่ดีเลย
	อันว่าครูผู้ประสาทวิทยา	เป็นประดุจบิดานะเจ้าเอ๋ย
	เราเคารพท่านก็รักปกป้องเลย	ไม่อยู่เฉยบอกศิลปินสิ้นพุง
	นอกเวลาไปหากี่ปราณี	ช่วยชี้แจงนั่นนี่ไม่มียุ่ง
	ที่เขาตำครูไซ้รหลายกระบุง	ก็คือครูที่ชอบยุ่งนั่นแหละเธอ

เดือนใจหญิง

โนเน(คนี่งุช)	ขอเดือนใจหญิงไทยสมัยนี้	เรื่องผิดชอบชั่วดีเอาใจใส่
	อย่าละเมอเพื่อพดกกระได	ตามฝรั่งมันไปดูไม่งาม
	ชายกระโปรงอย่หั้นจนสั้นจู้	เสื่อป่าดูแล้วปลุกให้ใจมันวาม
	เสื่อเปิดดอกอย่าไปใส่ไม่ได้ความ	เสื่อป่ามันจะตาม มากวนใจ
	แม่วอนลูกกางเกงสั้นรัดรูปจนเห็นซัด	เสื่อป่าเห็นมันฮึดฮัดจะบอกให้
	แล้วคบคนไม่ดูหน้าว่าใครใคร	พลาดเมื่อใดเสื่อป่าพัดกัดจริงจริง
	จะไปไหนอย่าไปแต่ผู้เดียว	ในที่เปลี่ยวอย่าเข้าใกล้ภัยใหญ่ยิ่ง
	จงหยุดยั้งฟังคำเราท้วงติง	อย่าให้เสียความเป็นหญิงง่ายง่ายเลย
แม่วอนลูก	อย่ายอมขึ้นรถไปกับชายหนุ่ม	พลาดท่ามันจะรุมเอาเฉยเฉย
ชั้นเดียว	โดยเฉพาะกับคนไม่คุ้นเคย	แม่ทราชมะเขยจงพินิจคิดให้ดี
	มีตัวอย่างมากมายให้เห็นแล้ว	พอน้องแก้วขึ้นรถปล้นมันบ้ายหนี
	เข้าบ้านร้างขึ้นใจใช่พอดี	เพื่อนมันมีเรียงคิวยับแทบดับเอย

ตัดไม้ทำลายป่า

อ้อยอิ่ง	อนาถหนอพวกตัดไม้ทำลายชาติ	มันบังอาจเหลือใจมิใช่ย่อย
	พวกมันไม่ก็คนชนหยอย	คนอื่นพลอยรับเคราะห์เพราะพวกมัน

	ตัดไม้หมดป่าหน้ามันขึ้น	ทุกวันคืนใช้เงินทูลหาราช
	ได้มาง่ายก็หมดง่ายไม่สำคัญ	แต่ผลนั้นเงินเพื่อเออนาคู
อ้อยอิงแปลง	เมื่อป่าไม่มีไม้ให้ความชื่น	ที่เคยรื่นก็โรยรاناหตุ
	ฟ้าฝนที่เคยหลังลงพร้งพรู	ก็ผิดฤดูกลายเป็นแล้งแห้งเหลือใจ
	การทำนาไรไม่ได้ผล	ผู้คนจนหนักหนาไม่ยาไส้
	น้ำเหนือไม่ย่นน้ำทะเลไว้	น้ำเค็มเลยขึ้นไปเข้าสวนพลัน
อ้อยอิงแปลง	น้ำไม่พอหมุนเทอร์โมนทำไฟฟ้า	แกมน้ำมันแพงเป็นบ้ำมันน่าหั่น
ชั้นเดียว	ไม่กี่ปีก็คงรู้คอยดูกัน	ประชาชนคนทั้งนั้นแทบขาดใจ
	กำจัดมันเสียเดี๋ยวนี้อ้ายข้า	ขึ้นปล่อยไว้ชาวประชาคงตักษย
	ถึงเส้นมันจะตีข้างประไร	จับมันไปทั้งเส้นด้วยจึงสวยเอย

ตัวไทย - ใจฝรั่ง

	ตัวเป็นไทยแต่ใจไปขึ้นชมฝรั่ง	ชาติจะพังเสียดอกจะบอกให้
	ควรเป็นไทยทั้งกายและใจ	ใช่เป็นไทยแล้วดูถูกใจไทยด้วยกัน
	บุพการีท่านสร้างสิ่งใดไว้	ไม่เข้าใจก็ดูถูกว่าเซยสะบัน
	อย่างนี้เป็นไทยทำไมกัน	ดูถูกกันกระทั่งตัวของตัวเอง
	ของสิ่งใดไทยสร้างกันขึ้นมา	ก็ร้องว่าใช้ไม่ได้ไปเหิงเหิง
	ต้องของนอกจึงบอกกันให้ครั้นเครง	ช่วยละเลงเงินไซร์จ่ายให้มัน
	วัฒนธรรมของไทยนั้นแสนดี	พวกเหล่านี้บอกว่า “ เซยสะ

ป็น ”

ไกล

	คือตัวมันนั้นแหละเซยตัวสำคัญ	เพราะเขานั้นก็คือไทยใช่อื่น
	ถ้าคนของเราเป็นเช่นนี้	จะไม่มีที่จะกู้ประเทศได้
	ให้ประหยัดของนอกบอกกันไป	กูจะใช้เสียอย่างช่างหัวกู
	ระเบียบวินัยไม่มีใครนำพา	ขายค้ำก็ต้องเล่นเป็นกฏหมู่
	ถ้าทำอะไรได้ตามใจของตู	นั้นแหละดูสวยแท้แน่ไปเลย

ประหยัดเถิดหนอประหยัด

(ทำนองเกี่ยวข้าว)

สร้อย (ช.ญ.)	ประหยัดเถิดหนอประหยัด ต้องคอยชะงัดแลเขา ใคร ๆ เขาขึ้นหน้าไป	เร่รัดเถิดนะพวกเรา เดียวเราจะก้าวไม่ทัน เราต้องร้องทำ้อบายไหนนั้น
ชาย	น้ำมันต้องหมั้นประหยัด	ทั้งราษฎร์ทั้งรัฐประหยัดเข้าไป (สอด)
หญิง	แพงหนอๆ แพงเหลือใจ	ขอเรามองไทยใช้กันแค่จำเป็น (สอด)
ชาย	ไฟฟ้าก็ต้องประหยัด	เราต้องช่วยรัฐให้ทันตาเห็น (สอด)
หญิง	แกมมันขึ้นราคา	จะผลิตไฟฟ้าก็เลือดตากกระเด็น (สอด)
ชาย	ค่าน้ำมันนั้นไม่ใช่เล่น	น้ำตากกระเด็นเขียวหนอชาวไทย (สอด)
หญิง	ถ้าพุ่มเพื่อยกันหนอเรื่อยไป	ก็ต้องลงท้ายด้วยไทยสุดเศร้า (สอด)
สร้อย (ช.ญ.)	ประหยัดเถิดหนอประหยัด ต้องคอยชะงัดแลเขา ใคร ๆ เขาขึ้นหน้าไป	เร่รัดเถิดนะพวกเรา เดียวเราจะก้าวไม่ทัน เราต้องร้องทำ้อบายแสนเศร้า
ชาย	ถ้าทุกบาทเป็นค่าน้ำมัน	ก็ต้องจบกันหละหนอพวกเรา (สอด)
หญิง	ค้าขายเสียตุลมากเข้า	แล้วเราจะทำอย่างไร (สอด)
ชาย	เครื่องมือวัสดุเครื่องใช้	จะเอาที่ไหนเพราะเงินไม่มี (สอด)
หญิง	ทุกอย่างเกี่ยวกับน้ำมัน	จะต้องประหยัดกันให้สุดที่ (สอด)
ชาย	เหลือเงินใช้พัฒนาชาติ	อีกทั้งป้องกันอริราชไพร่ (สอด)
หญิง	ถ้าหากทำได้เช่นนี้	คงไม่มีวันที่จะเศร้า
สร้อย (ช.ญ.)	ประหยัดเถิดหนอประหยัด ต้องคอยชะงัดแลเขา ใครๆ เขาขึ้นหน้าไป	เร่รัดเถิดนะพวกเรา เดียวเราจะก้าวไม่ทัน เราต้องร้องทำ้อบายแสนเศร้า

ประหยัดเพื่อชาติ

ลาวครวญ	น้ำมันขึ้นราคามาแล้ว ค่าน้ำมันต้องจ่ายแลกแบกกันตาย จ่ายกันแต่ละปีเป็นหมื่นล้าน	ราคาฉิวลอยฟ้าน่าใจหาย มัวสบายใครเขาจะช่วยเรา อกสะท้านสะท้อนทั่วอย่ามัวเวลา
---------	--	--

ล่องน่าน	<p>อันที่จริงเราขายได้มิใช่เบา เพราะฉะนั้นต้องช่วยกันหมั่นประหยัด ไม่จำเป็นก็อย่าใช้ให้มากไป ฟืนไฟไม่จำเป็นก็ดับเสีย ยอมลำบากกันสักพักเป็นโรมี</p>	<p>แต่หมดเปล่านั้น้ำมันมันเอาไป สารพัดเรื่องน้ำมันอย่าเหลวไหล เศรษฐกิจจะบรรลัยในคราวนี้ บอกเมียช่วยกันให้ถึงที่ เพื่อลดหนี้ค่าน้ำมันให้ทันการ</p>
แปลง	<p>ข้อสำคัญทุกคนต้องประหยัด รถหลวงเรียกคืนมาอย่าช้านาน เอาภาษีไปช่วยวิสาหกิจ</p>	<p>ใช้ไฟฟ้าต้องตัดอย่าได้ผลาญ โบนัสแสนสำราญอย่าให้มี ให้การผลิตไม่ขาดทุนจนเต็มที</p>
ตุลุ่มโปง	<p>หนอยแถมมีกำไรในสิ้นปี อย่างนี้จะประหยัดอย่างไรได้ ขึ้นราคาใครคนอื่นขมขื่นกัน ทุกคนต้องการความยุติธรรม ถ้าเห็นว่าความยุติธรรมนั้นไม่มี เมื่อเดือดร้อนทุกคนเดือดร้อนด้วย ประหยัดน้ำมันให้ชาติกันสักครา</p>	<p>ให้การผลิตไม่ขาดทุนจนเต็มที หลอกให้เรานี้ล้วนช่วยมัน คนพวกหนึ่งมีกำไรทุกพรรค แต่ตัวนั้นพาดโบนัสกันเปรมปรีดิ์ เป็นพลังลึกลับล้ำค่าสุดที่ ก็ยากที่วินัยจักตามมา ทั้งคนจนคนรวยไม่ไว้หน้า ให้เห็นว่าคนไทยนั้นรักกันจริง</p>
ปฏิรูปที่ดิน		
พม่าไชยา	<p>เกษตรกรโยจึงไร้ทรัพย์สิน ยากจนแทบต้องทนกัดก้อนเกลือก เรามาช่วยปฏิรูปที่ดิน ได้ล้มตาอำปากกันสักครา ลั่นเกล้าฯทรงนำทางเป็นครั้งแรก เราได้เห็นน้ำพระทัยไม่ประวิง ใครมีทรัพย์สินที่ดินหรืออื่นใด ทั้งราษฎร์รัฐช่วยกันให้ทันที</p>	<p>ทั้งที่ดินถูกเขายึดแทบไม่เหลือ ช่างน่าเบื่อเหลือล้นคุณณา ให้กสิกรได้ทำกินไปภายนอก เวทนาเพราะแกลจนเหลือทนจริง ด้วยทรงแจกที่ดินมูลค่ายิ่ง ต้องช่วยกันให้จริงจังในคราวนี้ ที่จะช่วยกันได้ให้เร็วรี จะต่อตีมารร้ายไม่กราบเอย</p>

พัฒนาเด็กไทย

ยอเรตต์	เด็กเกิดมาเหมือนผ้าบริสุทธิ์	จะผ่องผุดตลอดทั่วหรือมัว
หมอง	อยู่ที่ว่าผู้ใหญ่จะไตร่ตรอง	ตามครรลองการอบรมให้
สมควร	พ่อแม่ นั่นคือบูรพจารย์	ต้องคิดอ่านบ่มนิสัยให้ถี่ถ้วน
ที่	ทั้งหมู่ญาติต้องเกื้อหนุนรื้อกระบวน	การอบรมทุกทุกส่วนจึงจะดี
	พ้นจากบ้านเข้าโรงเรียนหัดเขียนอ่าน	ครูอาจารย์ต้องรองรับให้ถึง
ลู่ทาง	อบรมด้านความรู้บรรดาดี	ทั้งคุณธรรมความดีใส่เข้าไป
โผกผ้า	เด็กจึงจะเป็นพลเมืองดี	ทำหน้าที่ทุกอย่างสำเร็จได้
ห่าง	เพราะมีคุณธรรมประจำใจ	คอยยึดไว้มิให้ออกนอก
ไม่เจอ	ทั้งด้านวัฒนธรรมประจำชาติ	อย่าให้ขาดปลุกฝังไว้อย่าให้
	อย่าปล่อยให้ตัวเป็นไทยใจเลื่อนกลาง	แทบจะสางหาเลือดไทยก็
	ทุกคืนวันไฟฝันแต่ของนอก	ของไทยดูไม่ออกมันทำเห่อ
	ถ้าอบรมกันเช่นนี้ละก็เออ	อย่าละเมอว่าชาติไทยจะ
ถาวร	เพราะฉนั้นจงปลุกฝังความรักชาติ	ศาสนกษัตริย์ความสำคัญต้องหมั่น
สอน	เมื่อเด็กโตเป็นไทยแท้ย่อมแน่นอน	จะช่วยสร้างเมืองมารดร
ก้าวหน้าไป	คอร์ปชั่นความฉิบหายสอนให้รู้	ว่าจะอยู่อย่างนี้อีกไม่ได้
มอญจับข้าง	ให้รังเกียจมันเสียแต่เยาว์วัย	โตขึ้นไซ้รู้ได้ช่วยกันกำจัด
ลง		

อันความชั่วทุกชนิดให้คิดหนี

สะสมแต่ความดีไม่ไหลหลง

อบรมตั้งว่านให้มั่นคง

ความเป็นไทยจะดำรงชั่วกาล

นาน

แม่เจ้า

ดวงฤทัย สองชั้น

- (1) อันพระคุณใดใดในโลกนี้   ที่จะหนีพระคุณมารดาหาได้ยากยอดยิ่ง
พระคุณของแม่พระคุณแท้จริง   ลูกชายหญิงเลี้ยงมาลำบากมิเคยออกปากทนยาก

กายา

- (2) แสนยากเท่าไรแม่ไม่ว่า   หาเลี้ยงลูกยาสุดหัวใจ
ยิ่งขาดพ่อแม่นี้หนอแทบบรลย   กว่าจะเลี้ยงโตมาได้เหมือนใจแม่แทบม้วยมรณ์

- (1) แม่เจ้าบุญปลูกลูกแม่   เห็นเที่ยงแท้มีคุณความดีแม่ยินดีว่าวอน
สมตั้งใจแม่ได้สั่งสอน   โอ้ลูกเอ๋ยน้ำใจลูกอ่อนหัวใจแม่อ่อนด้วยยินดี

- (2) แม้นเจ้าทำชั่วเมามัวสุดที่   แสนระทมตรมฤดีแม่นี้เศร้า
จะกินนอนแม่สะท้อนด้วยเจ้า   น้ำตาไหลใจกระเส้าหัวใจร้อนเราเฝ้าระทม

- (1) ทุกวันแม่ต้องคิดคำนึง   แม่นึกถึงตัวลูกคราวไรหัวใจแม่เฝ้าชื่นชม
หมดแล้วความชื่นชมไม่สมที่เลี้ยงดูมา   น้ำตาแม่ไหลเสียดายตัวเจ้าเสียดายที่เฝ้าเอาใจมา

- (2) แม้นลูกของแม่กลับตัว   เห็นความเมามัวชั่วช้า
แม่ยินดียิ้มได้ทั้งน้ำตา   โอ้แม่เจ้าหาใดมาเทียบหาใดมาเปรียบความรักของแม่

เอย

มองให้ทั่ว

การเวก	เราควรมีสายตามองให้ทั่ว	รอบรั้วริมเขตประเทศใหญ่
ชั้นเดียว	ทั้งนอกในรอบรั้วขอบเวียงชัย	ดูเข้าไปถึงในเมืองอย่างเปลืองตา
	ในป่าพนาครอย่าย้อนนอก	ดูให้ออกว่าอะไรอยู่ในป่า

	ทั้งสายสนกลในใครล่ามมา	ผูกป่าประสานเมืองเรื่องอะไร
กระบอกทอง	ในป่าใครหนุนจุนเจือมัน	จับให้มันคั่นให้อยู่สู้ให้ได้
	ในเมืองแนวร่วมนั้นมันใคร	ตั้งองค์การบังหน้าไว้อย่างไรมา
	ใครบ้างใครหนอนบ่อนไส้	จับตาไว้อย่าให้มันหนีหน้า
	จะคบใครก็คบไปเป็นกิริยา	ในดวงหน้าจงพินิจคิดให้ดี
กระบอกเงิน	ในเวลาเดียวกันต้องหมั่นตรวจ	คอยสำรวจดูไปให้ถ้วนถี่
	พวกโจรในเมืองเรื่องฤทธิ	มันย่ำยีประชาชนสุดทนมัน
	ทั้งโจรบ้านนอกตะคอกทั่ว	มันไม่กลัวกฎหมายอย่างไรนั้น
	โจรเครื่องแบบดูให้ทั่วตัวสำคัญ	ต้องปราบมันให้ราบเป็นหน้ากลอง
ตุลุ่มโปง	ทั้งบาร์ลามกจกเปรต	ทั่วประเทศเหลือคณามันน่าถอง
	โรงแรม่านรูดมีกายกอง	หนังสือโป้เหลือคณองมีชายกัน
	เลยเกิดการฉุดคร่าอนาจาร	เรียงคิวนำสงสารน้อยหรือนั้น
	ตั้งหน้าแต่จะได้ตามใจมัน	ศีลธรรมนั้นสลายไปไม่ไยดี
วรเชษฐ(ชั้นเดียว)	ทั้งโกงเล็กโกงน้อยโกงย่อยยับ	มันน่าสับเรียงไซริ้ให้เป็นผี
	ทั้งรีดไถสารพันบรรดามี	ประชาชาติเดือดร้อนไปทั่วกัน
	ถึงหน้าโลกควายหายมันร้ายสิ้น	ตอนเข้าโรงลูกชิ้นมันห้าพัน
	ดูให้ทั่วแล้วจัดการโดยฉับพลัน	ไทยทั้งนั้นจึงจะรอดปลอดภัย

วัฒนธรรม

เรามีชาติถ้าชาติวัฒนธรรม	อยู่ประจำบ้านเมืองประเทืองศรี
ใครเล่าเขาจะนับว่าเราดี	ก็ต้องนับว่าเรานี้เพิ่งมีมา
ยิ่งเห็นประพุดิตนตามฝรั่ง	เขาก็ซังว่าเรานี้ชาติซี้ซ่า
ใครปกครองก็ได้รับอย่างนั้นมา	นั่นแหละหนาจำไว้คนไทยเรา
จงช่วยกันบำรุงวัฒนธรรม	อย่าถล่านึกว่าไทยด้อยกว่าเขา
เมื่อเป็นไทยความเป็นไทยนั้นของเรา	ไหนเล่าตามฝรั่งน่าซังจริง
แต่งตัวหัวหูดูไม่ได้	นี้หรือไทยเป็นเช่นนี้เหมือนผีสิง
เต็นรำทำท่ากิริยาลึง	โงะถืดทิงลึงเต็นไม่น่าดู

จงรำอย่างไทยเราจะดีกว่า	ทั้งลีลาท่ารำก็งามหรู
เปรียบมวยก็เหมือนอย่างช้างชั้นครู	จงดูเอาเถิดเจ้าให้เข้าใจ
ทั้งกีรียมารยาทประเพณี	ของไทยดีไม่หยอกจะบอกให้
ใครเห็นเข้าก็ระรื่นชื่นใจ	วัฒนธรรมไทยเรานี้ช่างดีแท้
แต่คนไทยบางท่านไม่สนใจ	เห็นว่าเป็นคนไทยมันไม่แน่
ดีไม่ดีหญิงไทยไม่ยอมแกล	ว่าเซยแท้ทำตนเป็นคนไทย
มันต้องพ่อแม่ไทยใจฝรั่ง	กระซิงซังดิสโก้โก้เข้าใส่
ร้องเพลงภาษาฝรั่งสำเนียงไทย	เหวี่ยงกันสวิงไปทุเรศดี
ถ้าเช่นนั้นก็แปลงชาติเป็นฝรั่ง	แล้วจะนั่งอยู่ทำไมเมืองไทยนี้
โน่นแน่เมืองนอกออกไปซี	ถ้าจะอยู่อีกที่ต้องช่วยกัน
รักษาวัฒนธรรมของเราไว้	ให้ไทยคงเป็นไทยไม่ห้าห้า
นึกเสมอว่าเราไทยใจผูกพัน	อยู่ร่วมกันด้วยสายโซ่แห่งวัฒนธรรม

สำหรับผู้เยาว์

เมื่อคบมิตรควรมองตรงให้มาก	คนไหนดีแต่ปากหากคบหา
มีแต่ทำให้เสื่อมเอือมระอา	จะพึงพาอาศัยมิได้เลย
ผู้ใดทำที่ท่าเข้ามาคบ	แล้วประจบสอพลอพ่อคุณ
บุคคลนั้นอย่าได้ไวใจเลย	เหมือนนกเคยอาศัยพุ่มไม้บัง
เรื่องบุญคุณอย่าหมายมลายสูญ	ทั้งถ้ายมูรดไว้ไม่เหลือวหลัง
เกิดกาฝากลูกดกกรงูรัง	จนกระทั่งไม้นั้นนับวันตาย
ใครชวนสูบกัญชาหรือยาฝิ่น	เฮโรอีนพาไปให้ฉิบหาย
เสียทรัพย์สินทุกอย่างเสียทั้งกาย	เรียกว่าตายผ่อนส่งมันคงจริง
เราเกิดเป็นมนุษย์สุดประเสริฐ	นับว่าเลิศกว่าสัตว์ใดไปทุกสิ่ง
ความชั่วติมองดูให้รู้จริง	อย่าอ้างอิงเลี้ยวลดว่าทดลอง
ผู้ใดชอบอวดอ้างทางกล้าเก่ง	มิกลัวเกรงใครจริงหยิ่งผยอง
เรายอมรับใช้เช่นเป็นลูกน้อง	ก็จะต้องตายไวกับมัน

เอ๋ย

เหมาะสม	<p>ผู้ใดมีศีลธรรมประจำจิต มีสิ่งของเหลือใช้ก็ให้ปัน เยาวยุคนไหนชอบไผ่ดำ</p>	<p>กระทำการต่างๆ อย่างขยัน ควรพากันคบค้าสมาคม ช่วยกันคว่ำบาตรเสียให้</p>
เพราะ	<p>ไม่ยอมรับคบค้าสมาคม หากจะให้เจริญขึ้นเกินชั้น หนึ่งฉันทะพอใจใครทำดี สามจิตตะกระทำอย่างวิจิตร</p>	<p>อาจนิยมกลับตนเป็นคนดี ควรตั้งมั่นในอิทธิบาทสี่ สองต้องมีวิริยะละซิมเซา อย่าได้คิดทำการงานสะ</p>
	<p>คุณสามอย่างยังไม่พอใจเรา ว่าจะทำอะไรให้ดียิ่ง นี้แหละคือคุณธรรมนำหนทาง</p>	<p>สี่ต้องเข้าวิมังสาหาหนทาง อุปสรรคทุกสิ่งไม่ขัดขวาง ให้สมหวังทุกอย่างทางเจริญ</p>
(สร้อย)	<p>รักนวลสงวนตัวไว้ เมื่อวิวิหัจจึงให้สามิเซย (1) สมัยนี้สตรีเรามักจะศรีวิไล</p>	<p>จะไม่ต้องซ้ำใจนะแม่คุณเอย จะไม่มีใครเอ่ยว่าใจง่ายใจบุญ หมมพุดพิดพอไฟไปเสียเมื่อยามวัยรุ่น ชะเออแนะแม่เนื้ออ่อนช่างทำเป็นเล่น</p>
กับไฟ	<p>บ้างแต่ตั้งตัวยั่วเข้าเอาความสวดยออกมา</p>	<p>โซ้วหมมเห็นถนัดโทนโทลับเห็นเป็นโก้</p>
กันใหญ่	<p>กระโปรงสั้นจู๋หมมดูเข้าไปล้ำลึก จะโค้งโค้งยืนนั่งแม่ไม่ระวังสักนิด เสื่อป่าอยู่เฉยๆ แม่ทรมามเซยปลุกใจ</p>	<p>ถ้าบวชก็แทบสึกเจียวละแม่สายใจ พอชายเห็นเกิดพิดมันเลยยุ่งกันใหญ่ แล้วจะมาโทษใครว่าละเลยละเลย</p>
(สร้อย)	<p>(2) ถนอมตัวเราไว้อย่าให้ใครละเมิด</p>	<p>มักจะเกิดราศีพาให้้องนี้วุ่น</p>

ประคุณ ขุน	บ้างกำลังศึกษามันก็พาให้ใจแตก	พาชีวิตเหลวแหลกไปเจียวละแม่
เนื้ออุ่น	จะหยุดตั้งยั้งคิดอย่าให้ชีวิตตกอับ	อย่าให้ตัวน้องยับจนน้องต้องกลับเคือง
(สร้อย)	จงอย่าเอาอย่างไปทางฝรั่งมังค่า	แม่จะต้องเสียน้ำตาพาให้ใจว่าวุ่น
เจ้าเซ็น	จะหาผิวเป็นตัวตนาหาสักคนก็ยาก	เพราะสวมเขาเขาลำบากใครจะอยากได้
ราศิน	ก็ต้องอยู่เป็นโอรสเมตไม่เอยากเซตเลยแม่คุณ	นี่ละมันทารุณจิตใจน้องเอย
แขกพราหมณ์	อย่าทำลายไทยด้วยกันจงพรันจิต แรงปราบเฮโรอินให้สิ้นพลัน	ดวงชีวิตของไทยจะหดสั้น ไทยทั้งนั้นจะปลอดภัยไว้
สินบน	ถ้าไม่ปราบกลับไปรับสินบนเข้า ท่านนั้นแหละล้างผลาญทั้งแผ่นดิน ตัวท่านรอยไทยร่อแร่แยะเพราะท่าน สักวันหนึ่งลูกเมียท่านอาจบรรลัย	ก็ใครเล่าทำลายไทยให้สูญสิ้น เมื่อได้ยินจงระงับแรงกลับใจ จะคิดอ่านแก้กันอย่างไรไหว เพราะเฮโรอินที่ท่านไซร์กิน
กันป่น	แต่เท่านี้ก็ยิ่งพอทำเนา	ถึงบทเศร้าไทยทั้งชาติฟาด
ใครใคร	จนชาติไทยเสียเอกราชชาติผู้คน	ท่านเองแหละต้องวายชนม์ก่อน
สู้ภัยในสังคม		
เขมรขอทาน	ท้องถนนร่นแค้นทุกวันนี้ จนกระทั่งบนรถเมล์มันจี้กัน	มีแต่พวกปล้นจี้เอ็งไรนั่น ผู้คนที่งั้นก็งั้นง

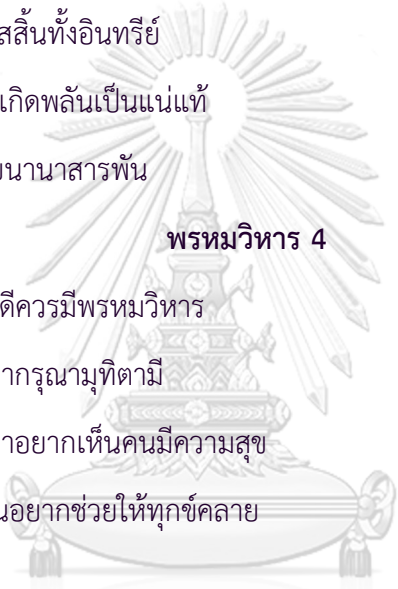
ครั้งจะเข้าช่วยจับอ้ายผู้ร้าย	ถ้าเราตายมันก็คงหัวเราะ
ส่ง	
ถ้ามันตายดีร้ายเราเข้ากรง	เลยนั่งงงปล่อยมันทำตาม
ชอบใจ	
ประเดี๋ยวจุดคร่าเด็กนักเรียน	ผลัดกันเวียนเทียนจน
ตักซัย	
ประเดี๋ยวจุดเข้าช่องชายคลองไป	ยังแต่แม่มันไซ้ไม่จุดมา
ยาเสพติดขายกันไม่หวั่นเกรง	คุยโงงเงงใครกล้าทำคน
อย่างช้า	
สอนเด็กนักเรียนไซ้ให้ติดยา	แล้วเริงรำขายสะบันงมัน
รวยไป	
นาคราขมานรูตโรงแรมแหมอยู่ทั่ว	สำหรับให้ชายช้ำมัวกัน
ใหญ่	
ไม่ว่าลูกเขาและเมียใคร	มันชอบใจหลอกเข้ามา
สำราญจริง	
ยังมีไซ้ลามกจากเปรต	แสนทุเรศหากินกับผู้หญิง
แต่อยู่ได้ไม่เป็นไรฉันทจริง	ไม่รู้ทั้งไว้ทำไมอ้ายพรรคนี้
เขมรเร็วศักดิ์ศรีของชาวไทยไม่ต้องคิด	วิปริตผิดไปเป็นสุดที่
จนต่างด้าวขนานนามความอัปปรีย์	ว่า “ ฟักกิ้ง ” ซิตี้มันน่า
อาย	
ขอวิงวอนท่านผู้มีอำนาจ	จงพิฆาตพวกมันให้สลาย
คนจะนับถือกันจนวันตาย	ให้เขาแข่งจนมลายไม่ดี
เอย	

เพลงคติธรรม

ดอกกรัก	ความรักใดไม่มีเท่าความรักตน	ทุกคนย่อมตระหนักประจักษ์ยิ่ง
	รวมทั้งสิ่งเกี่ยวกับตนรักล้นจริง	พ่อแม่ตนก็ไม่ทิ้งเพราะเกี่ยวกัน

	ลูกเมียเกี่ยวกับตนก็สนใจ	รักใคร่ยอมสละไม่เหิน
	หาสิ่งใดมาได้ก็ให้ปัน	เรื่องของตนทั้งนั้นไม่มีอะไร
ลาวหัวเรือ	ความรักตนอย่างเดียวไซ้ไร้ไม่ถูกต้อง	นอกครรลองวิถีชีวิตผิตยิ่งใหญ่
	คนเหล่านี้ไม่มีเมตตาแก่ผู้ใด	ขอให้กุได้เข้าไว้เป็นแล้วกัน
	ถ้ากูรวยครอบครัวรวยก็สวยละ	คนอื่นจะเป็นอย่างไรกูไม่พรั่น
	มันจะว่ากูชั่วช้าสารพัน	ก็ช่างมันกูไม่สนใช้ตนกู
เข้มทอง	ถ้าทุกคนคิดเช่นนี้ไม่ดีแน่	สังคมแยเพราะมนุษย์เลวสุดกู
	ทุกวันจะโกงกันเฝ้าพันตู	เอาประโยชน์เข้าตัวกูแต่ฝ่ายเดียว
	จงหัดรักเพื่อนบ้านสถานที่	หัดรักไปทั้งสิ้นที่ข้องเกี่ยว
	รักส่วนรวมร่วมกันให้มันเทียว	ประชาชนกลมเกลียวหัดรักกัน
พม่าเดิน	ถ้าอย่างนี้ก็จะมีคนเสียสละ	มุ่งมานะเพื่อส่วนรวมเป็นลำสัน
	ถ้าเป็นใหญ่ก็จะมีใจผูกพัน	ให้ทุกคนสุขสันต์ทั่วพารา
	เห็นลำบากก็จะรีบแก้ไข	ด้วยความรักความเห็นใจนั้นหนักหนา
	ความเดือดร้อนจะไม่มีมาปีทา	เพราะประชาต่างรักกันผูกพันเอย
	ทุกข์ อนิจจัง อนัตตา	
	การเกิดย่อมควบไปกับความทุกข์	พอแก่ลงไม่สนุกทุกข์ถนัด
	ยิ่งยามเจ็บไข้ร้ายชะมัด	แทบขจัดทุกข์ไม่ไหวเชียวใจเรา
	ยิ่งชรากายาหมดกำลัง	ทุกข์ประดังเจ็บไข้พาใจเศร้า
	สุดเยียวยาไซ้ไร้ให้บรรเทา	เลยต้องกลับบ้านเก่าไปตามกาล
	บางคนตายเสียแต่ยังเล็ก	ป่วยไข้แต่ยามเด็กน่าสงสาร
	เหมือนเทียนไขจุดไว้ไม่ทันนาน	ลมพัดผ่านเทียนดับยับลงไป
	เพราะฉนั้นขอเราอย่าประมาท	จะถึงฆาตวันใดไม่รู้ได้
	อนิจจังไม่เที่ยงแท้จงแน่ใจ	อย่าคิดว่ายั่งยืนตายไม่มี
	อย่ายึดมั่นถือมั่นด้วยอุปทาน	จงสอนลูกสอนหลานให้ถ้วนถี่
	อันร่างกายที่เราเข้าอยู่นี้	ไม่มีที่จะจีรังยั่งยืน
	จะบังคับไม่ให้แก่นั้นไม่ได้	เพราะไม่ใช่ของเราอย่าเฝ้าฝัน

	เอายาใส่ชะ โลมสั้นทั้งกินกลืน ทั้งนี้เพราะมันเป็นอนัตตา จะบังคับมันไม่ได้ตั้งจำนง	ก็ไม่คืนกลับหนุ่มได้ตั้งใจ มิใช่เรามีใจช้ำอย่าไปหลง จงคิดปลงแล้วปล่อยวางเข้าทาง
ธรรม	ที่แน่นอนคือทุกคนจะต้องตาย ละความชั่วสร้างความดีช่วยชี้นำ นั่นแลจะช่วยเราบรรเทาทุกข์ จนถึงขั้นกิเลสสิ้นทั้งอินทรีย์ ถึงขั้นนั้นเลิกเกิดพลันเป็นแน่แท้ ทุกข์ทั้งหลายนานาสารพัน	จงผ่อนคลายกิเลสไซ้รมิให้ถล่ำ ให้ทุกคนเฝ้าทำแต่กรรมดี ในภายหน้าจะมีสุขอย่างเต็มที่ จิตไม่มีสิ่งใดที่ผูกพัน ความแก่เจ็บตายทำลายชั้นดี หมดสิ้นกันเพียงเท่านี้ดีแท้เอย
มานมว	คนที่ดีควรมีพรหมวิหาร เมตตากรุณามุทิตามี เมตตาอยากเห็นคนมีความสุข การุณอยากช่วยให้ทุกข์คลาย	สี่ประการจำไว้ให้ถ้วนถี่ อันที่สี่อุเบกขาพาสุขใจ แม้เห็นเขามีทุกข์ก็ใจหาย จึงขวนขวายช่วยเขาให้เบา
ลง		
กระบอกทอง	ครั้งเขาพ้นทุกข์ก็ยินดี ไม่เสแสร้งแกล้งทำว่าตามตรง	มุทิตาเป็นอย่างนี้ไม่มีหลง จิตจำนงพรหมวิหารมั่นความ
ดี		
หนี	ทั้งไม่มีอคติแก่ผู้ใด	ถ้าช่วยได้ก็ช่วยไซ้รู้ไม่หน่าย
	ถึงที่สุดช่วยไม่ได้ก็ไม่มี	ที่จะทุกข์ทนทรมนทรมาย
ตุ่มโปง	ทั้งนี้เพราะมีอุเบกขา	ช่วยไม่ได้ใจช้ำก็วางเฉย
ชั้นเดียว	เป็นเช่นนี้จิตท่านจึงสบาย แม้ผู้ใดมีพรหมวิหาร	ไม่ยากเลยจะฝึกฝนให้ตนดี ใครพบพานก็กราบไหว้ไม่
หน่ายหนี		

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

เคารพในคุณธรรมของเรานี้

ไม่มีวันที่จะจืดจางเลย

ทางสวรรค์

เวสสุกรรม(สองชั้น)	จงทำดีมีศีลธรรม	ถือความสัตย์ขจัดโลภหลง
	สุจริตคิดซื่อตรง	ใจมั่นคงในความดี (ซ้า)
	อย่าเอาอย่างในทางชั่ว	ใจเมามัวเสียศักดิ์ศรี
	ถึงร่ำรวยก็ไม่ดี	คงเป็นที่เขานินทา (ซ้า)
	การทำดีไม่มีโทษ	พระยอมโปรดเป็นสุขา
	มองผู้ใดได้เต็มตา	เขารันทาด้วยใจจริง (ซ้า)
	อย่าถอยท้อก่อนรันท	จงอดทนทุกชายหญิง
	ยึดศีลห้าอย่าประวิง	จะงามยิ่งด้วยเกียรติคุณ (ซ้า)
	ทรงคุณธรรมอันล้ำเลิศ	แสนประเสริฐช่วยค้ำจุน
	มีเมตตาอีกการุณ	ไม่หันหุนใช้ปัญญา
สรภัญญะ	ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต	คิดลักทรัพย์ดับต้นหา
	สุราไซร์ไม่นำพา	อิกมูสาไม่ไถลกลาย

เพื่อนกิน

(1) เพื่อนกินสิ้นทรัพย์แล้วแหมงหนี	หาง่ายหลายหมื่นมีมากได้
(2) ตามถนนร่นแคะมีทั่วไป	เพื่อนจิงไรมีนับแสนแน่นอนันต์
(1) ส่วนเพื่อนตายหายากเป็นที่ยิ่ง	ถ้าเจอจริงแล้วจงรักสมัครมัน
(2) เพื่อนเช่นนี้ยอมตายถ่ายชีวัน	ที่เหหันเอาตัวรอดนั้นไม่มี
(1) สำคัญว่ามีเพื่อนตายแล้วหนายแหมง	เพราะลูกแยงคนสนิทให้คิดหนี
(2) กลับมองเห็นเพื่อนตายไร่ความดี	สู้สอพลอกทุกที่ฟังแล้วมัน
(1) ตกลงเลี้ยงมันไว้ให้ไถลตัว	ก็เลยต้องหมองมัวตกต่ามัน
(2) พอเรลั้มมันก็หายกลับกลายพลัน	ว่าเพื่อนฉันชื่อนี้ไม่มีเลย
(1) ครันหันกลับมาหาเจ้าเพื่อนยาก	เขาก็จากไปเสียแล้วเพื่อนแก้ว

เอ๋ย

(2) เลยต้องอยู่เดียวดายไม่เสบาย

อย่าไปเอ่ยเพื่อนเช่นนี้เต็มทีจริง

มรณานุสสติ

อันยศลาภหาไปไม่ได้แน่

เห็นมีแต่ต้นทุนบุญกุศล

ทำกันไว้เป็นนาบุญหนุนให้ตน

ได้หลุดพ้นจากภพอันประลัย

ทรัพย์สมบัติโงงไว้มิใช่น้อย

ตายแล้วใช้สอยอย่างไรได้

แม้ร่างกายเขายังเอาไปเผาไฟ

จะมีทรัพย์ติดตัวไปได้ดังฤ

เพราะฉะนั้นอย่าโลภให้เกิดเหตุ

รู้จักเผาภิเษกอย่าให้ถือ

มันทำความดีไว้ให้คนลือ

ฝึกปรือจิตเราไว้ให้มั่นคง

บางคนตั้งหน้าแต่โงงกิน

จนชีวิตใกล้สิ้นยังโง่งอง

ไม่รู้โง่งไปทำไมอายท่าลง

พอชีพปลงจึงจะรู้กูไม่ควร

ถึงตอนนั้นกลับใจไม่ได้แล้ว

มีแต่แนวตั้งนรกไม่วกหวน

หมดเวลาที่จะมาคร่ำครวญ

ก็เธอชวนตัวเธอไปในนรก

ใครเขาชวนเธอไปเมื่อไหร่เล่า

ก็เธอเฝ้าคิดวุ่นใจมุ่นหมก

โง่งจนนาที่สุดทำอายซึ้งก

ลงนรกก็ควรแล้วไม่แคล้วเอย

มอญร้องให้ออกสร้อยเพลงรวบ

โ้อาลัยใจหายไม่วายเว้น

น้ำตากระเซ็นหยดย้อยดั่งฝอยฝน

รำไห้มิได้อายแก่ผู้คน

เหลือจะทนทานได้อ้อใจเรา

เคยเห็นอยู่หลัดหลัดมาพลัดพราก

ต้องมาจากทันใดใจสุดเศรร้า

เมื่อท่านอยู่มีพระคุณอุ่นไม่เบา

เป็นร่มเกล้าแก่ลูกหลานเจือจานไป

ยังมีทันได้ทดแทนพระคุณเลย

โ้อกเอ่ยเหมือนมิได้เอาใจใส่

เมื่อยามเจ็บก็ไมรู้เพราะอยู่ไกล

เลยไม่ทันเห็นใจเมื่อจากกัน

ขอวิญญานท่านไซ้จริงไปดี

สู่ที่พิมานแมนแดนสวรรค์

ชาติหน้าฟ้าใหม่ได้พบกัน

เป็นฉันทัญญาติร่วมตระกูลอุ่นเกล้าเอย

ศีล 5

ลาวหาบน้ำ

เป็นคนควรมีศีลห้า

ชำระกายวาจาให้ผ่องใส

ผู้คนจะนับถือระบือไกล

ว่าเราไซ้ร่างกายจาสุจริตดี

หนึ่ง	หนึ่งเราไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต	สองปล้นจี้ไม่เคยคิดมีแต่
หนี		
ผู้ใด	สามไม่ผิดลูกเมียใครร้ายสันดี	สี่ไม่โกหกหลอกลวงท่าน
ลาวดำเนิน	ห้าไม่ดื่มสุราพาประมาทประมาท ถ้าไม่ตายก็ทะเลาะกันวุ่นไป	บางที่อาจถึงขาดก็เป็นได้ วางมวยเข้าใส่เพราะความ
เมา		
เขลา	ความช่วยอย่างอื่นไม่เคยทำ	แต่ก็ถลำทำงานได้ด้วยความ
เลย	เพราะสุราเมาแล้วมิใช่เบา	ใครบอกเขาก็เป็นเอาไม่ยั้ง
ลาวหวน	เพราะฉนั้นจงรักษาศีลห้า พยายามทำไปไม่ละเลย	เพื่อชำระกายวาจาตั้งเฉลย คงเสบยเข้าสักวันจงมันใจ
หั้น	เราไม่ยอมให้ใครเขาฆ่าเรา ใครมาจับปล้นทรัพย์ของเราไป เมื่อเช่นนี้ก็อย่าไปจับปล้นเขา	ก็อย่าไปฆ่าเขาไซ้หรือไม่ เราก็ดูไม่ชอบใจอีกเช่นกัน ทรัพย์ของเราใช้ไปไม่เห
ลาวล่องน่าน	ใครเป็นชู้กับเมียเราเศร้าใจครัน	คิดทุกวันกูจะฆ่ามันให้ตาย
เสียดาย	เมื่อเช่นนี้ก็อย่ายุ่งกับเมียเขา	จงคิดถึงใจเราคราว
สามัคคี	การยุงส่อเสียดและให้ร้าย	นั่นแหละเครื่องทำลาย
หน้าหนี	เราไม่ชอบให้ใครมายุเรา	จนแตกเฝ้าแตกพันธุ์หั้น
	เราก็อ่าไปยุใครให้ร้าย	จนแตกกันสันดีไม่คืนคง
	เมื่อรู้ว่าดื่มสุราพาประมาท	สติขาดคุมไม่อยู่จนดูหลง

ก็จะดีมีไปทำไมให้ชั่วลง

ตั้งสติไว้ให้ตรงดีกว่าเอย

โศกพม่า

- (1) โอ้พระคุณมาลับดับชีวี
เคยอุ้นเกล้าทั้งค้ำและเช่า
อบรมมาจนลูกเติบกล้า

ให้ลูกนี้เวทนา

เฝ้าลูกยา

พระคุณชื่นใจ

- (2) ยังมีทันจะทดแทนทดแทน

พระคุณเลย

โอ้ออกเอยพระคุณมาจาก

พรากรุกไป

โอ้อาลัยเหมือนดังดวงใจ

สลายไปไม่คืน

- (3) เผลอเผลอละม้ายคล้ายพระคุณเรียกหา

ลูกยาพาใจขึ้น

ขี้ตากลูกมองหา

ทุกวันคืน

จากไปพระคุณไม่ฟื้น

เหลือคืนมา

- (4) สองมือลูกประนม

ก้มเกศา

สวดมนต์สร้างกุศลภาวนา

มาสู่ท่าน

ไปสู่วิมานในแดนสวรรค์

สำราญเทอญ

โอ้เพื่อนยาก

สร้อยเพลง

โอ้อาลัยใจหายเสียดายนักนัก

แสนอาลัยเพื่อนรักมา

ตักซัย

เห็นกันอยู่หลัดหลัดมาพลัดไป

เหมือนดังใจเข้าจะขาดลง

รอนรอน

โอ้แต่นี้ต่อไปไม่เห็นหน้า

เพื่อนยาไม่มาร่วมสโมสร

ไม่คืนถิ่นมาร่วมกินร่วมนอน

แสนอาวรณ์เพื่อนรักสุด

หัวใจ

เพราะสำเนียง

จะหาใครได้เหมือนอย่างเพื่อนยาก

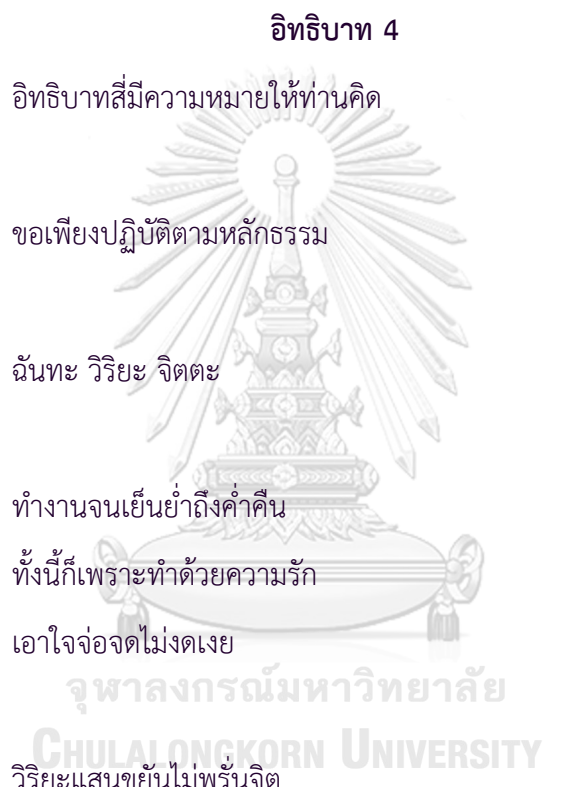
ยามลำบากเพื่อนเฝ้าเอาใจ

ใส

ใส

	เมื่อยามทุกข์เพื่อนปลุกปลอบอุทัย	เมื่อยามสุขเพื่อไชร้พลอย
ยินดี	ดูรูปเพื่อนเหมือนอย่างมีชีวิต	ยิ่งพิศยิ่งเศร้าเป็นสุดที่
	คิดถึงเพื่อนร้องไห้ไม่สมประดี	ตั้งชีวิแทบจะลับตามเพื่อน
ไป		
	อาลัยคุณพ่อ	
ธรณีร้องไห้	มองหีบที่ใดลูกใจหาย	ไอ้คุณพ่อดายไม่เห็น
หน้า		
	เสียงกุกกักก็ชะเง้อเพื่อพ่อมา	ไอ้ลูกยาครวญคร่ำซ้ำฤดี
	เมื่อพ่ออยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร	พ่อจากไปใจเศร้าเป็นสุดที่
	เหลืออาลัยใครช่วยพ่อข้าที	ให้กลับฟื้นคืนชีวิเหมือน
ก่อนมา		
พม่าแปลง	พຽນนี้แล้วเขาจะเผาพ่อ	แต่ตอนนี้ไปไม่เห็นหน้า
	แม้แต่ศพก็จะล้บไปกับตา	เหลือกระดูกให้ลูกยาบูชา
ไป		
	ไอ้บุญคุณพ่อนั้นหนักยิ่ง	ทุกทุกสิ่งพ่อดีแต่จะให้
	เฝ้าถนอมกลม่อมเกลี้ยงเลี้ยงสุดใจ	ลูกจึงได้เล่าเรียนพากเพียร
มา		
พม่ากำซาบ	ยามจนพ่อสู้นไปทุกอย่าง	ไม่ให้ลูกต้องร้างการศึกษา
	ตรากตรำทำงานแลกเงินมา	พอลูกยาจะได้ตีพ่อดีไป
	มียอมให้ลูกแทนพระคุณเลย	ไอ้ออกเอยลูกนี้มีแต่ได้
	ก้มกราบศพใจรอนรอนอ่อนอุทัย	ลูกร้องไห้ใจระทดกำสรวล
ทรวง		
มอญแปลง	ขอวิญญานคุณพ่อจงไปตี	ขึ้นสู่ที่สวรรคย์ยาอย่างเป็น
ห้วง		

ไป สดใส คราวนี้	อันว่ากุศลทานการทั้งปวง ขอให้พ่อบุญดีมีความสุข อย่าลำบากเหมือนเลี้ยงลูกทุกข์สุดใจ	ทั้งเช่นสรรวกลูกจะทำสงขึ้น ให้นิราศปราศทุกข์สุข หมดเวรคุณพ่อไซร์ใน
อิทธิบาท 4		
ลงต่ำ ยื่น ผืน	อิทธิบาทสี่มีความหมายให้ท่านคิด ขอเพียงปฏิบัติตามหลักธรรม ฉันทะ วิริยะ จิตตะ	ดวงชีวิตจะไม่ด้อยถอย จะรวยล้ำแกมมีอายุ วิมังสะ มันไว้อ่าไป
ความดี หลบหนี	ทำงานจนเย็นย่ำถึงค่ำคืน ทั้งนี้ก็เพราะทำด้วยความรัก เอาใจจ่อจตไม่มดงเย วิริยะแสนขยันไม่พรั่นจิต	จิตยังตื่นสู้ได้ไม่ท้อเลย ปักจิตคิดสู้ไม่อยู่เฉย จิตเสบยเพราะอยากทำด้วย ไม่เคยคิดที่จะหลีก
ทาง งาน	คอยติดตามผลงานให้ทันที่ ถ้าทำได้แบบนี้ไม่มีแก่ ทำงานไปยิ้มไปไม่มีวาง การเกียจคร้านไม่เคยมีที่จะคิด ทำงานจนหมดเวลางาน	แล้วเร็วรีเข้าแก้ไขให้ถูก จิตแน่วแน่คิดสนุกไปทุกอย่าง จิตไม่ว่างเพราะรับรู้อยู่กับ ดวงชีวิตไม่มีที่ฟุ้งซ่าน จึงคิดอ่านพักผ่อนกายสบายเอย

จันทร์โลม

(1) คนที่ทำความดี	มักมีอันต้องมีความชอกช้ำ
ต้องอกไหม้ใส่ระกำ	ถูกเขาทำซ้ำที่เหลือที่
ตั้งชีวีแทบจะดับ (รับ)	ลงกลับไป
(2) อนาคตหนอบางท่าน	แสนน่าสงสารถูกมารใส่ไคล้
ต้องย่อยยับอัปราชัย	ช่างเหลือใจที่มันแกล้ง
มันทิมแทงเอาแทบยับ (รับ)	ดับชีวี
(3) ต้องติดคุกติดตะราง	เพราะน้ำใจมุ่งสร้างแต่ทางดี
เลยพ่ายแพ้แก่พวกอัปรีย์	หมดศักดิ์ศรีแสนอนาถ
กลายเป็นทาสคนขี้คุก (รับ)	หมดสุขใจ
(4) เพราะฉนั้นชวนกัน	ช่วยแก้ไข
แก้ที่ใจของแต่ละท่าน	ต้องมุ่งมั่นเชื่อความดี
อย่าให้มีชั่วมาสร้าง (รับ)	ปิดทางเอย

เพลงปลุกใจ

เกษตรสามัคคี

เหล่าเกษตรศาสตร์เรามาเรามาร่วมชีวี	ประกอบความดีชี้ชวนกันสร้างทำ
ทุ่มเทชีวิตเพื่อกิจเกษตรกรรม	เป็นกอบเป็นกำชักนำทำให้รุ่งเรือง
สร้อย ขอพวกเราาร่วมกันนำชาติประเทือง	สามัคคีคือเลื่องนามกระเดื่องทั่วเขตแดนไทย
เหล่าเกษตรศาสตร์มาเรามาร่วมใจ	เชิดชูชาติไทยน้ำใจเรามั่นคง
หมั่นเพียรเรียนรู้สำเร็จเกษตรประสงค์	ช่วยชาติธำรงเพราะเรามีคุณวิชา
เหล่าเกษตรศาสตร์เรามาเรามาร่วมมือ	เร่กันฝึกปรือศีลธรรมน้ำใจร่วมกัน
เมตตาอารีไม่มีซึ่งเกียดเคียงฉันท์	เชื่อฟังอาจารย์หมายมั่นในคุณธรรม
สร้อย ขอพวกเราาร่วมมือถือนันประจำ	เสริมสร้างศีลธรรม นำเกษตรไปปล้น
เหล่าเกษตรศาสตร์มาเรามาร่วมชีวัน	ต่างมีใจมั่นพร้อมกันพาเราก้าวไป
เกษตรดำรงคงอยู่เป็นคู่ชาติไทย	เกษตรวิไลเพราะเราพาก้าวหน้าเดิน
สร้อย ขอพวกเราาร่วมใจพาให้เจริญ	พร้อมใจหมายเชิญชวนกันสร้างเกษตรเราเอย

ริปูฎาอาจมี

มาร์ชประชาไทย

พวกเราชาวไทยร่วมใจสมานไมตรี
เพื่อชาติไทยเราไทยต้องพร้อมใจกัน
ขอเชิญไทย (ขอชวนไทย) เผ่าไทยอย่าได้มัวเฉย
อีกภักดีสมเด็จพระบรมราชา
ช่วยบำรุงผดุงวัฒนธรรม
อย่าให้เสียเอกลักษณ์ของชาติไทย
ทั้งเศรษฐกิจเส้นชีวิตพวกเราทั้งผอง
ชนทั้งชาติจะอนาถชอกช้า

เพราะสามัคคียอมเป็นกำลัง

เหมือนดั่งน้องพื้มีแต่สมานฉันท์
หมายผดุงมุ่งมั่นร่วมกันพัฒนา
อย่าละเลย ช่วยชาติและศาสนา
เป็นศูนย์รวมทั่วหน้าประชาชาวไทย
ทั้งศิลปกรรมประจำชาติเราไว้
เสียใดใดไม่เท่าพวกเราจงจำ
แม้ใครมาครองคองต้องอกระกำ
ของจงจำมั่นไว้พวกไทยเราเอย

มาร์ชพัฒนาไทย

ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ วัฒนธรรมประจำไทย
พร้อมใจไทยเราเผ่าพะวง
ต้องจดจำความเป็นไทยใจยึดมั่น
พาชาวไทยหมายมุ่งจรรุงเจริญ
ร่วมใจกันพัฒนาเศรษฐกิจ
นิยมของไทยไม่หมางเมิน
ชาติจะบรล้วยไปเพราะไทยไร้ความยึดมั่น
ให้เหล่าประชาน้ำใจเป็นไทยร่วมกัน

ดุจดั่งใยผูกเราไว้เป็นไทยมั่นคง
ไม่ลืมหงคงสำคัญวัฒนธรรม
ร่วมใจสร้างสรรค์สรสรพันพัฒนา
เส้นชีวิตของเรานั้นพากันรีบเดิน
ชาติจะจำเริญเดินเพราะไทยนิยมไทย
จงเร่งสร้างสรรค์สรสรพันพัฒนา

มาลัยเศรษฐกิจ

สร้อย

เราเป็นไทยไหนจะคลายรักชาติ
(1) ขอเชิญพี่น้องผองไทย
ไทยจะเรืองอำนาจ
เพื่อเศรษฐกิจภายใน
ช่วยกันใช้ของไทย
เศรษฐกิจของเราจะแกร่ง

ต้องผดุงมุ่งมาดพร้อมใจกันสร้างชาติเอย(ช้า)
มาร่วมใจสร้างชาติ
เพราะไทยราษฎร์ร่วมใจ
นิยมของไทยอย่าหน่ายแห่ง
เงินไม่ไหลเราพร้อมแรง
ด้วยแรงน้ำใจของไทยเอย (สร้อย)

(2) ขอเชิญกันก้าวหน้าเดิน
เศรษฐกิจเราซ้ำชอก
มาช่วยกันเจือจุน
เพื่อกอบกู้เศรษฐกิจ
ไทยจะล่มจมลง

อย่ามัวเพลินของนอก
ค้าขายไม่ออกต้องเสียดุลย์
อุดหนุนของไทยอย่าไหลหลง
ขอไทยเราคิดให้มั่นคง
หากเรามัวหลงใช้ของนอกเอ๋ย (สร้อย)

ลูกขึ้นเถิดชาวไทย

ลูกขึ้นเถิดชาวไทยอย่าได้ช้า
องอาจหังการบ้างจริงเจียว
เช่นฆ่าประชาไทยล้มตายอนาถ
ผลอไม่ได้ลอบกัดฟัดเหมือนลิง
สงสารแต่ทหารแลตำรวจ
ไปตั้งฐานที่มั่นกันมั่นมา
ยกกันมามากมายหลายเท่านั้น

ข้าศึกมาใกล้บ้านมั่นนำเสียว
อย่างนี้เขียวที่มั่นทำระยำจริง
หินชาติฆ่าทั้งเด็กและผู้หญิง
เอาเข้าจริงมั่นก็หนีชาติอีกา
ที่คอยตรวจพิทักษ์รักษา
ถูกอ้ายชาติขี้ขำมันลอบตี
เห็นประจักษ์อ้ายขี้ขลาดน่า

บัดสี

ตัวต่อตัวก็มีกล้ำมาราวี
ทหารไทยสู้ตายกันทุกคน
นอนกลางดินกินกลางหญ้าว่ากันไป
ยอมตายไม่เสียดายแก่ชีวา
เป็นหลายครั้งที่เลือดไทยต้องไหลริน
แต่คนไทยบางจำพวกไม่สนใจ
รับสินบนขบขันศรัทธาเข้ามา
บ้างก็ค้าอาวุธยุทธภัณฑ์
บ้างก็เอาแต่สนุกสุขเหลือใจ
บ้างก็สร้างข่าวลือให้ฮือฮา
พวกเดียวกันพาดเสียยับสับเสียมัน
คนที่เคยช่วยชาติศาสน์กษัตริย์

ถ้าหมาหมู่แล้วจึงรีเข้าชิงชัย
ทั้งตำรวจประชาชนไม่หวั่นไหว
หวังให้ไทยคงอยู่คู่ฟ้าดิน
เพื่อรักษาแผ่นดินไทยมิให้สิ้น
ทาแผ่นดินไว้ชื่อจนลือชา
ด้วยมันเห็นแก่ได้อ้ายชาติขี้
ทั้งปลอมแปลงบัตรประชาเป็นคนไทย
ส่งให้มันมาเช่นฆ่าต่อไปใหม่
ใครจะเป็นอย่างไรช่างหัวมัน
คนดีดีเลยเสียท่าถูกทำหั้น
เพื่อนไทยเอ๋ยอย่างไรกันเป็นเช่นนี้
ก็ใส่ความให้ไว้บัดนี้สุดที่

คนดีกลายเป็นชั่วชั่วเป็นดี	ในที่สุดคงเสียทีเช้าสักวัน
พวกค่อมฯเลยหัวเราะชอบใจ	ปล่อยให้เราพีดกันไปให้สิ้น
ชิงเด่นชิงดีใส่กัน	เมื่อถึงคราวของมันสบายใจ
ด้วยพวกเราต่างก็แตกสามัคคี	ไม่ช่วยกันต่อสู้ให้เข้าไส้
อนาคตของชาติจะอย่างไร	ก็ด้วยเราชาวไทยเท่านั้นเอง
แม้เรารักษาสამัคคี	คงไม่มีใครกล้ามาข่มเหง
แต่ถ้าเรามัวพีดกัดกันเอง	ข้าศึกก็คืบคองสมใจมัน
ยังมีคนเป็นใจให้ศัตรู	เราก็ต้องตายหมู่เป็นแมนมัน
ถ้าทุกคนเห็นแก่ชาติอาจครั้น	พวกเรานั้นก็คงรอดปลอดภัย

สร้อย

เลือดไทย ต้องไว้ลายไทย	เลือดไทย ต้องไว้ลายไทย
มียอมให้ใครเข้ามารวี	ทุกคนยอมพลีเพื่อไทย
(1) เพื่อไทยทุกคนยอมพลี	แม้จนชีวิพลีได้
ชาติศาสน์กษัตริย์วัฒนธรรมไทย	น้อมนำจิตใจร่วมกัน
เพื่อไทยทุกคนมั่นใจ	มียอมให้ใครขวางกัน
พัฒนารุดหน้าไปพลัน	ทุกคนร่วมกันยึดมั่นไมตรี (สร้อย)
(2) เพื่อไทยทุกคนยอมพลี	แม้ดวงชีวิพลีได้
ข้าศึกแมนล้ำแดนไทย	ทุกคนมั่นหมายต่อดี
เพื่อไทยทุกคนร่วมใจ	มียอมให้ใครย่ำยี
เอกราชของชาติเรานี้	มียอมให้มีผู้ใดแผ้วพาน

สร้อย

เลือดไทยต้องไว้ลายไทย	เลือดไทยต้องไว้ลายไทย
มียอมให้ใครเข้ามารุกราน	ทุกคนยอมปรานเพื่อไทย

สามัคคีไทย

สร้อย

เชิญพี่น้องและพวกพ้อง	ร่วมใจหมายปอง ปองใจ
ร่วมกันไซ้เราพร้อมใจ	ร่วมใจหมายชู ชาติไทย
ลา ลา ล้า ลา ล้า	เรามาพร้อมใจ ใจกัน

	ร่วมสร้างสรรค์ตั้งใจมั่น	ร่วมพัฒนาชาติไทย
	เพื่อชาติไทยอุทิศกายใจ	หมายมั่น
	เราจะรวมร่วมใจกัน	บุกบันพากันก้าวเดิน
	สามัคคีจะนำไทย	พร้อมเพรียงกันไปเพื่อไทย
เจริญ		
(สร้อย)	ถ้าต่างคนต่างคนต่างเดิน	แล้วเราจะเดินอย่างไรไทยเอ๋ย
	เพื่อชาติไทยอุทิศกายใจ	หมายมุ่ง
	ต้องสร้างเสริมเพิ่มผดุง	ร่วมใจจรุงชาติไทย
	สามัคคีเป็นพลัง	พร้อมพลังพวกเราก้าวไป
	อันตรายแม้ไม่มีใดใด	มิกงอยู่ได้ด้วยสามัคคี
(สร้อย)		
	สงเสริมเศรษฐกิจไทยเพื่อไทย(แต่งใหม่)	
สร้อย	มา มา มา มาร่วมใจใช้ของไทยเถิด	จะดีเลิศเงินหมุนเวียนไม่ไปไหน
	สินค้าไทยดี ดี มีถมไป	ไทยช่วยไทยไทยรอดตลอดกาล
	เพื่อนเอ๋ยเพื่อนไทยไยมัวช้า	ช่วยกันหาของไทยใช้เถิดหนา
	เพื่อสร้างเสริมเศรษฐกิจไซ้ให้วัฒนา	แล้วจะพาชาติรุ่งเรืองเฟื่องไปไกล
(สร้อย)		
	เศรษฐกิจเส้นโลหิตใหญ่ของชาติ	ต้องสมานหมายบำรุงผดุงไว้
	ต้องสร้างเสริมมิให้สิ้นดินชาติใจ	ขอมวลไทยช่วยค้ำจุนอุดหนุนกัน
(สร้อย)		
	เศรษฐกิจเกี่ยวเนื่องเรื่องของชาติ	ทั้งราษฎร์รัฐร่วมใจกันขมันขมิ
	ร่วมพลังสร้างเสริมเพิ่มทวี	หมายอยู่ดีกินดีของราษฎร์ชาติไทย
(สร้อย)		
	เพื่อนเอ๋ยเพื่อนไทยไยมัวเฉย	เพื่อนเราเอ๋ยเราเคยแนแนเฝ้าไพศาล

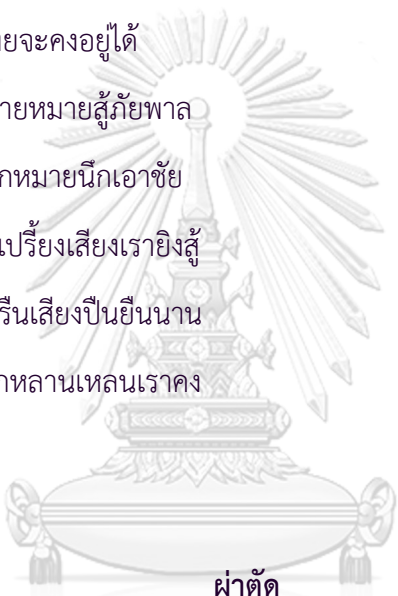
ช่วยสร้างเสริมเศรษฐกิจให้ไอพาร สุขสำราญไทยราษฎร์เบิกบานเอย

(สร้อย)

(ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ปรับปรุงจากบทกลอนของ คุณบุญจันทร์ ระยอง)

เป็นไทยต้องสู้

สร้อย	มาพร้อมใจสู้กัน เราขอมอบกายใจ ดวงจิตชีวิตเราพลี	เราไม่หวั่นพรั่นพรึงผู้ใด มิยอมให้ใครเข้ามาย่ำยี มิให้ใครมารุกราน
(1)	ชาติไทยจะคงอยู่ได้ ยอมตายหมายสู้ภัยพาล จะสู้ศึกหมายนิกรเอาชัย	เพราะเราพร้อมใจสมัครสมาน แม้ใครรุกรานไม่ย่นผู้ใด เพื่อให้ชาติไทยยืนนาน (สร้อย)
(2)	เปรี้ยงเปรี้ยงเสียงเราชิงสู้ ครืนครืนเสียงปืนยืนนาน เพื่อลูกหลานเหลนเราคง	เราไล่ศัตรูที่จู่มาราญ น้ำใจทหารเรานั้นยิ่งยง ดำรงมั่นอยู่ในชาติไทย (สร้อย)

ผ้าตัด

สร้อย	ผ้าตัดกันเถิดเหวย มันโง่งกันเป็นบ้า	ผ้าตัดกันเถิดวา จะเวทนามันหาอะไร
(1)	ผ้าตัดยกโคตรมันออก ทั้งทีมกินกันบรรลีย์ คนใหม่แม้ใจซื่อสัตย์ เอาเข้าแทนเสียในบัดดล	อย่าบอกซัดมันเข้าไป ก็ต้องขับไสออกไปทุกคน เก่งฉกาจใช้งานได้ผล อย่าปล่อยให้คนชั่วชาติทำลาย (สร้อย)
(2)	บางพวกเลี้ยงโจรไว้ฟัง บางพวกหาเงินไปให้ เลยชูดและริดกันใหญ่ จะเลี้ยงไว้เฝ้าพวกอัปรีย์	มันทะเล้งชิงทรัพย์เรื่อยไป เจ้านายเพื่อแลกความดี เอาใจใส่คิดกันบ้างซี ผ้าตัดเสียที่ชื่นใจชื่นใจ (สร้อย)

(3)	บางพวกไร้ผลิตภาพ เข้าขามเย็นขามทำไป บางพวกนั้นเอาใจเด็ก กฎหมายทิ้งไปไม่ดู	ดีแต่ราบแล้วไม่เอาไหน บ้านเมืองประลัยไม่ใช่ของกู มันเขกให้ตามเหมือนหมู ปล่อยให้กฎหมายว่าตามสบาย (สร้อย)

ฝรั่งร่ำทำ

(1)	แม่นไทยเราไม่รักก็ ต่างเดินกันไป ไม่ซ้ำพลัน ขอเตือนน้องพี่ชาวไทย ผูกพัน แม่นมีข้าศึกต่อตี	เราไม่มันใจ น้ำใจไมตรีไม่มีต่อกัน เรานั้นจะพากันสลาย สมานจิตใจเป็นไทยร่วมกัน เรานั้นยึดมั่นสามัคคี จะร่วมชีวิไว้ลายชาติไทย
(2)	เป็นไทยเราต้องรักไทย ผูกพันกันไป อดทน ถึงคราวที่ชาติต้องการ กล้าผจญ แม่นมีข้าศึกขวางกัน	เราร่วมจิตใจ มียอมให้ใครเข้ามารุกราน เราไทยทุกคนไม่สะท้าน จะสมานจิตใจสู้ตายร่วมกัน เราไทยทุกคนยึดมั่น ก็จะไม่ยอมแพ้จนชีพมลาย

กระต่ายเต็น สองชั้น

(1)	ชาวไทยเราคือน้องพี่ เลือดไทยคือสายสัมพันธ์	ปฐมพ็อยู่ผืนเดียวกัน ผูกจิตมั่นไม่มีวันคลอนคลาย
(2)	ทุกคนต้องร่วมมือกัน สามัคคียึดมั่นกันไว้	ต้องสร้างสรรจรโรงชาติไทย เพื่อชาติไทยจะยั่งยืนนาน
(3)	แต่โบราณชาติไทยมีสามัคคี รักษาเมืองไว้ให้ลูกหลาน บัดนี้เลือดไทยแยกสายสัมพันธ์ ช้ำขวาหาความวุ่นวาย	จึงมิได้มีอันใดมาแผ้วพาน ได้สำราญไม่เป็นชี้อำใคร จึงมิเป็นอันหมายมั่นรักกันเพื่อไทย นี้แหละไทยมลายไม่รอดตัว

ฉนั้นพี่น้องเผ่ามองของไทย

พวกหลงผิดคิดไปทางชั่ว

กลับใจกลับใจกันเสียเถิดเรา

ใครเขาจะเห็นแก่ไทย

จะหวังให้ไทยก้าวไปมิได้มัวเมา

ต้องกลับตัวอย่ากลัวมันต่อไป

อย่าหลงมัวเมาไปเข้าข้างเขาอยู่ไย

ยังไม่สายถ้าเราจะกลับตัว

แรงสามัคคี

ร่วมใจไมตรีกันเกิดพี่น้องไทย

ชาติประเทืองเพราะสามัคคี

นอดทิงนองนอย ช้า

กิจการใดโตสำเร็จตั้งใจ

เกิดพลังด้วยความสามัคคี (สร้อย)

ร่วมจิตกันไว้ชาติจะรุ่งเรือง (ซ้ำ)

ร่วมชีวิตกันเป็นกำลัง

นอดทิงนองนอย (ซ้ำ)

เสริมสร้างชาติไทยไว้อยู่ยั่งยืน

สร้อย

สร้อย

อย่าโกงๆ อย่ากินๆ

ชาติไทยจะวอดวาย

(ช) กินอิฐกินหินกินปูน

มันโกงกระทั่งแผ่นดิน

(ญ) โกงเล็กโกงน้อยโกงกัน

โกงกันจนชาติประลัย

(ช) ผู้มีอำนาจก็ทำเฉยเมย

เลยโกงกันไม่รู้สิ้น

(ญ) มีแผลเอาไว้ให้ตี

บ้านเมืองก็เลยวุ่นไป

(ช) พวกยุ่งๆกันไป

ยากจนแทบไม่มีกิน

(ญ) เลยเกิดระดมมวลชน

หลงเชื่อถูกเขานำไป

(ช) รัฐบาลต้องปราบคนโกง

อย่าโกง

อย่าโกงๆอย่ากินแผ่นดินจะมลาย

เพราะไทยไม่ปราบคนกิน

กระทั่งทำบุญก็ยังไม่กิน

ไม่รู้จะกินกันสักเท่าใด (สร้อย)

เป็นพันพันล้านก็ยังไม่ไป

แต่ตัวมันไซ้ร่อยอยู่ดีกินดี (สร้อย)

มีเคยได้เอ่ยเรื่องการโกงกิน

พวกคอมมิวนิสต์อะ ๆ ชอบใจ (สร้อย)

มีคนอับรึยไว้ให้สาวไส้

เพราะไทยไม่ปราบคนกิน (สร้อย)

เพราะมันรู้ว่าไทยทั้งสิ้น

เพราะพวกโกงกินมันดูดเอาไป (สร้อย)

เพราะความยากจนเป็นเหตุยิ่งใหญ่

กว่าจะรู้ตัวไซ้ร่อยก็สายเกินกิน (สร้อย)

ที่มันเชื่อมโยงไปทั้งแผ่นดิน

นั่นแหละชาติไทยไม่สิ้น (สร้อย)	พวกคอมมิวนิสต์ไม่อาจมาครอง
(ญ) ถ้าปล่อยกันไปอย่างนี้ มีแต่ถอยหลังเข้าคลอง อย่าโง่ง ๆ ๆ โง่งกันจนชาติประลัย	ไม่มีผลดีจะมาสนอง แล้วเราจะต้องเสียใจ (สร้อย) จะโง่งกันไปทำไม ถ้าเราเป็นไทยต้องไม่คิดโง่ง

สุดหัวใจ

(ทำนองโสมส่องแสงชั้นเดียว)

ไม่ได้	สุดหัวใจของคนไทยก็คือชาติ	เราจะปล่อยให้พินาศไป
ดินฟ้า	ทั้งศาสนกษัตริย์ต้องมั่นคงดำรงไว้	ไทยจะต้องคงเป็นไทยชั่ว
ชาติข้า	อ้ายและอีกคนไหนใจทรยศ	คิดกบฏทำลายไทยอ้าย
พาล	ต้องช่วยกันพาดให้ยับลงกับดา	จึงจะสาแก่ใจอ้ายคน
สังหาร	ลูกขึ้นเถิดพี่น้องไทยอย่าได้ช้า	พวกข้าฆ่ามันกำลังจะ
ลงไป	ชักนำศัตรูจู่มาราญ	ช่วยกันผลาญไทยให้ยับดับ
ไม่	มันใช้แผนทหารป่าประสานเมือง	สร้างความขุ่นเคืองหาน้อย
มันหัน	ดีแต่เราตีมันแตกแยกย้ายไป เพราะฉะนั้นชาวไทยต้องใจเด็ด	หาไม่ปานฉะนี้เสียทีมัน กล้าเหมือนเพชรอ้ายยอมให้

มือ	เมื่อมันรบเร้าก็รุกบุกประจัญ	เข้าโรมรันมันให้ยับลงกับ
หือ	พวกที่อยู่แนวหลังตั้งใจช่วย	ไอ้พวกยูเอาให้ม้วยอย่าให้
เลย	ช่วยกันกู้ชาติไทยให้คนลือ	ว่าเราคือนักรบไทยไม่ถอย

เพลงอวยพร

อวยพรปีใหม่ (ทั่วไป)

จันทร์ฉาย 3 ชั้น คืนมา	 <p>ในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ มีแต่ความสดชื่นทุกคืนวัน ทั้งครอบครัวทั่วหน้าให้มีความสุข ให้ปรากฏลาภยศแลโลกา</p>	<p>ขอให้ท่านสุขฤทัยเกษมสันต์ ความทุกข์นั้นพลันมลายไม่ นิราศภัยไร้ทุกข์เป็นสุขา ทั้งเงินทองไหลมาไม่เสื่อม</p>
คล้าย เพลงเร็ว ม้า	<p>ขอพ่อนฝ่ายร้ายรำส่งความสุข ปีใหม่ให้สมคิดจิตสบาย ให้ท่านมีลาภยศแล สรรเสริญ ให้ศัตรูถอยท้อระย่อกลัว ให้ทรงศีลสุจริตยุติธรรม ให้ผู้คนยำเียงเกรงขามมี</p>	<p>นิรทุกข์นิรโรคโรครภัยหาย ทั้งร่างกายผ่องใสไม่หมอง จำเริญเกียรติคุณไปถ้วนทั่ว พริ้นตัวไม่กล้ามาราวี กระทำความดีไว้ไม่หน่ายหนี เพราะคุณธรรมมากมีพัน</p>
รำพัน	<p>ไปไหนให้คนไหว้ด้วยศรัทธา มีดวงจิตสดใสไร้อาธรรม</p>	<p>ทั้งต่อหน้าลับหลังไม่เหหัน ทุกคืนวันประสพสุขไร้ทุกข์</p>

เอย

สวัสดีปีใหม่

ขอให้ท่านมีอายุยืนนาน เป็นที่พึ่งแก่ลูกหลานจนถ้านิ้วหัว

(ช่อดอกหน้าวัว ให้เบิกบานดุดอกบัว เมื่อยามเช้าเอย)

มีวาระสุขะผละไม่หมองมัว ให้มั่งมีอยู่จนชั่ววันรันดร

(ช่อมะลิซ้อน ลูกขอบบพทกลอน เอาไว้ก่อนเถิดเอย)

อวยพรวันเกิด (คุณแม่)

พม่าเห่ คล้ายวันเกิดของคุณแม่ในวันนี้ ลูกลูกแสนเปรมปรีดีจะมีไหน

(ดอกเอย เจ้าดอกมะไฟ คุณแม่คือดวงใจของลูกไซ้ ไม่มีลืมเลือน)

จึงร่วมกันอำนวยอวยพรชัย ให้คุณแม่สุขใจทุกคืนวัน

(ดอกเอย เจ้าดอกมะลิวัลย์ คุณแม่ของลูกนั่น คือพรหมองค์สำคัญของลูกเอย)

ให้มีวาระสุขะผละ มีทั้งลาภะเกษมสันต์

(ดอกเอย เจ้าดอกอัญชัน คุณแม่ของลูกนั่น จงมีอายุยืนนานเถิดเอย)

ประสงค้ใดจุงได้โดยพลัน เป็นมิ่งขวัญของลูกหลานตลอดไป

(ดอกเอย ไฉ่ดวงหลุทัย ขอเทิดคุณแม่ไว้ ในดวงใจของลูกเอย)

อวยพรวันเกิด (ผู้ใหญ่ทั่วไป)

ลาวเฉียง วันเอยวันนี้ แสนยินดีปรีดีเปรมเกษมสันต์

ต่อสร้อย (ดอกเอย เอย่ดอกทานตะวัน จงสดชื่นทุกคืนวัน อย่ามีแปรผันเลยเอย)

ญาติและมิตรต่างก็มาพร้อมเพรียงกัน ครบรอบวันเกิดท่านในวันนี้เอย

(ดอกเอย เอย่ดอกจำปี ต่างเกษมเปรมปรีดี ทุกคนยินดีทั่วกันเอย)

ขออวยพรให้ท่านมีความสุข นิราศภัยไร้ทุกข์เป็นสุขเอย

(ช่อเอย เอย่ช่อมาลี ขอให้ท่านจงมีวาระผ่องศรี บารมีเพิ่มพูน)

ประสงค้ใดขอให้จุงสมฤดี ทั้งโรคราคือยาได้มีมาบิทาเอย

(ดอกเอย เอย่ดอกจำปา ให้ยั้งยืนชันษา มีผละแก่กล้ายิ่งขึ้นไปเทอญ)

อวยพรปีใหม่ (คู่รัก)

มะลิซ้อน ในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ ขอให้เธอสุขฤทัยเกษมสันต์

มีความสุขอยู่ชั่ววันจันรันดร ความรักมั่นในดวงใจไม่รู้จาง

คิดสิ่งใดให้ได้สมอารมณ์คิด คู่ชีวิตอย่าได้มีความเห็นห่าง

ความรักแท้ให้แนใจไม่เลื่อนกลาง

นึกเงินให้ได้เงินไม่เหมินหมอง

ให้ดังามผ่องศรีฉวีวรรณ

เป็นคู่สร้างคู่สมภริมย์กัน

นึกทองให้ได้ทองดั่งใจมัน

ผูกใจกันชาตินี้ไม่มีลืม

อวยพรขึ้นบ้านใหม่

วันนี้เป็นวันดีดีเลิศเลิศ

แสนประเสริฐขึ้นบ้านใหม่ดั่งใจ

หวัง

ตั้งแต่นี้จะมีแต่จีรัง

จะเย็นนังนอนเดินก็เพลินใจ

นิมนต์พระมาประพรมพุทธมนต์

เป็นมงคลประสพสุขทุกสมัย

เลี้ยงพระแผ่กุศลจนทั่วไป

เนื่อนาบุญให้หนุนไปดั่งใจจง

ทั้งจุนเจือเฉลิมฉลองปิดทองช่วย

คงได้รวมมรรคผลกุศลส่ง

มโหรีขับกล่อมน้อมจำนง

พอค้ำลงโหมโรงโชนงแห่งไป

ขออวยพรให้ท่านประสพสุข

นิรทุกข์ทุกชนิดจิตสดีใจ

อยู่เย็นเป็นสุขทั้งกายใจ

ขึ้นบ้านใหม่คราวนี้ดีแน่เออ

ชัชชาติ

วันนี้เราเบิกบาน

ร่วมจัดงานด้วยยินดี

ขอให้ท่านจงมี

ของงมีแต่ความถาวร

พวกเราทั้งหลายไซ้

ตั้งใจอำนวยการ

ให้เกียรติท่านเรื่องขจร

ดำรงอยู่มีรู้อยู่

มีอายุยืนนาน

ใดต้องการจงสมหมาย

ชั้นชามากมาย

มลายโศกไร้โรคภัย

กอบกิจสฤกษ์ดีผล

วายกังวลจิตผ่องใส

ช่วยกันนำชาติไทย

เจริญยิ่งภิญโญเทอญ

เพลงวันวิवाห์

พม่าเห่ สองชั้น

สุขสนานสำราญรื่นคืนวันนี้

ต่างเปรมปรีดีเกษมสันต์พรรษา

ดอกเอ๋ย เจ้าดอกมะลิลา	คืนนี้เป็นคืนวิวิธศิลป์ปรีดิ์เปรมอุราทุกท่าน
เอ๋ย	
เจ้าภาพคิดประกอบการงานวิวิธ	ญาติและมิตรต่างก็มาพร้อมหน้า
กัน	
ดอกเอ๋ย เจ้าดอกทานตะวัน	นำยินดีน้อยหรือนั่นล้วนแล้วสี่สันทามตา
เอ๋ย	
เป็นบุญของหญิงชายหมายเซยซิด	เป็นคู่คิดคู่ปลอบมอบหมายขวัญ
ดอกเอ๋ย เจ้าดอกอัญชัน	ที่หมายจิตคิดไว้นั้นก็หันมาสนใจ
เอ๋ย	
เมื่อต่างรักสมัครหมายใคร่ร่วมกัน	ที่คิดนั้นก็สมอารมณ์ปอง
ดอกเอ๋ย เจ้าดอกฝักการอง	ผลบุญหนุนสนองมาเป็นคู่ครอง
กันเอ๋ย	
ขออวยพรให้ป่าวสาวประเสริฐสุข	จงปลื้มปลุกชื่นชูเป็นคู่สอง
นวลเอ๋ย เจ้านวลละออง	ชั่วชีวิตจะรักน้องมิให้ขุ่นข้องใจ
เอ๋ย	
ให้รักกันชื่นชุ่มพระคัมครอง	บุญสนองกมลเอื้อช่วยเจือจาน
ดอกเอ๋ย เจ้าดอกมะลิวัลย์	ป่าวสาวจงสำราญกาลนานเถิด
เอ๋ย	

คู่สร้าง

ยอดเอ๋ยยอดมิ่ง	เป็นความในใจจริงทุกสิ่งสรรพ
หวังสวาทมาดหมายไม่วายวัน	โอ้แจ่มจันทร์ยอดชีวิตของพี่ยา
พี่รักน้องหมายปองเป็นแรมปี	ในวันนี้ได้สมมาดปรารถนา
จะเคียงคู่สายสวาทไม่คลาดครา	ไปจนกว่าชีวิตจะบรรลัย
หวานล้ำน้ำเสียงแห่งดนตรี	ในวันนี้หวานล้ำนำจิตให้
คะนึงถึงความรักเจ้าทราวม้วย	จ่อจตจ่อใจไม่จืดจาง
พี่ขอให้คำสัตย์ในชาตินี้	จะไม่มีคู่อื่นครองให้หมองหมาง

จะมอบความรักไว้ที่ในนาง

เป็นคู่สร้างแต่นางเดียวในดวงใจ

เจ้าบ่าวหล่อ เจ้าสาวสวย

เหมราช	เจ้าสาวสวยแต่งชุดไทยไหวระยับ	แสงจันทร์จับนงรามงาม
นักหนา	เข้าในห้องต้องแสงไฟพรายตา	จวนเป็นบ้ำงามเช่นนี้ไม่มีเลย
	ยามแยมยืมพริ้มพักตร์น่ารักยิ่ง	ช่างสวยจริงแม่นงนุชสุดเฉลย
	เสียงเธอหวานจับใจใครเลย	ทั้งกิริยาทรมเซยกี่สุดงาม
	ฝ้ายเจ้าบ่าวเล่าก็ซุดสุดสุภาพ	ใครไม่ทาบเธอได้ในสยาม
	เจ้าบ่าวหล่อเจ้าสาวสวยอวยพรตาม	ให้นงรามกับเจ้าบ่าวครองคู่
กัน	ให้ยั้งยืนดั่งหนึ่งดุษณีนิศา	ให้เงินทองไหลมาเป็นสุข
สันต์	ให้ครองรักคงอยู่ชั่ววันรันดร์	มิมีวันกลับกลายคล้ายรัก
เอย		
		
	ฉันมีเธอ เธอมีฉัน	
มะลิซ้อน	ฉันมีเธอเธอมีฉันไม่พรันจิต	ชั่วชีวิตจะร่วมใจไม่หน่ายแหยง
	แม่นอดอยากยากไร้ไม่เคยลือแคลง	ความรักแฝงในหัวใจไม่มีจาง
	ฉันมีเธอเธอมีฉันเรานั้นใจ	แม่นจะตกไปไหนใดไม่มีห่าง
	จะร่วมทุกข์ร่วมสุขในทุกทาง	ที่จะร้างเริดไปนั้นไม่มี
จันทร์ฉาย	เธอมีฉันฉันมีเธอเสมอแก้ว	มีกันแล้วไม่จากไปไม่หน่ายหนี
	ถึงคราวสุขจะร่วมสุขแสนทวี	ถึงคราวทุกข์ถ้าหากมีจะสู้มัน
	ฉันมีเธอเธอมีฉันมั่นฤทัย	จะจูงกันก้าวไปไม่มีพรัน
	จะสร้างตัวสร้างใจให้ผูกพัน	มีรักมั่นชั่ววันจันรันดร์

น้องจำ

คะนิงนุช	น้องจำพี่สนใจในวันนี้	ทั้งน้องพี่ต่างก็ฝันกันนักหนา
	ว่าจะได้เข้าพิธีวันวิวาห์	ให้อ้อ่าสมรักสมศักดิ์เรา

อันความฝันก็พลันเป็นความจริง	โอยอดหญิงแต่นี้ไปไม่มีเศร้า
ที่เคยเป็นอุปสรรครักของเรา	ก็บรรเทาสาปสูญหายชุ่นใจ
พื่กับเธอจะมีแต่ความสุข	นิราศภักย์ไกลทุกข์แสนสดใส
ตั้งท้องฟ้าสีทองผ่องอำไพ	ยังคงอยู่ในจิตใจไม่มีเลื่อน
ถึงเดือนดับดาวจะลับไปจากฟ้า	ใครจะดีใครจะบ้าก็ช่างเพื่อน

สุดสววย

ราชลীลา	สุดสววยเอยสววยเอยเจ้าเอยงามตา	แสนรักหนักอุราก็ลยงามจริง
จริงเอย	ดอกเอยเจ้าดอกตะลิงปริง	สววยแท้แน่จริงสววยยิ่งกว่าใครเอย
จริงเอย	โอ้งามเอยสายใจเจ้างามมารยาท	ยามระทวยนวนขนาดเหมือนดังเหม
เอย	ดอกเอยเจ้าดอกกรรณิการ	งามท่วงทีกริยาช่างชวนเสนหาเสีย
	แย้มสรวลเอยสววยเอยเจ้าเอยเมื่อยามแย้ม	ลักยิ้มอ้อมแก้มโอษฐ์แฉล้มแจ่มใส
	ดอกเอยเจ้าดอกมะไฟ	รอยยิ้มละเมียดละไมระรื่นชื่นใจเสีย
	สุรเสียงเอยเสียงเอยเจ้าเอยจับใจ	ไพเราะดังเรไรจับจิตจับใจให้ใฝ่ฝัน
	ดอกเอยเจ้าดอกอัญชัญ	เสียงเจ้าเพราะเสนาะกรรณชวนให้ใฝ่ฝันเสียจริง

ชุด 12 ภาษา

1. กราวนอก

เกรง	พระไวยได้ถูกขี้ให้เลิกทัพ	พลเขนเจนจับอาวุธมั่น
	พลองขยับดาบแกว่งท่าแห่งพัน	เข้าโรมรันปจจามิตรไม่คิด
เหมาะเหม็ง	พลหอกถือหอกควงกลอกกลับ	จ้องหยับ่างเหาะดู

พลกระบี่รำกระบี่ที่นักเลง

เสียงครื้นเครงโห่ร้องก็ก่อกองมา

2. กราวแขก

พวกเราเหวยวันนี้สนุกกว่า

เกรียวกราวฉาวฉาเฮฮาอยู่

สนั่น

ยิ่งยวดกวอดขันเกณฑ์กันเข้ากองทัพ

แต่งตั้งเสร็จสรรพไปจับมอญ

ป่วนมาปีปอน

จับมอญได้มัดมา

เพื่อนเราเหวยเพื่อนเอ๋ยเพื่อนอย่าช้า

เสียงเฮเสียงฮาเริงร่าอยู่

คะนอง

เด่นรำลำพองคะนองคะนองฮึก

อาสาสู้ศึกหาญฮึกอยู่เกรียว

กราว

3. ชุดภาษาจีน

จินซิมเล็ก

โยธาฮาเฮบ้างเสสรวล

ขับครวญตามประสา

อชฌาสัย

ร้องเล่นเป็นลำนำทำนองใน

เรื่องขงเบ้งเมื่อใช้อุบายกล

ขึ้นไปนั่งบนกำแพงสร้างตีซิม

พ่ายก็มิให้ข้าศึกนึกฉงน

ไพรีมิได้แจ้งแห่งยุบล

ให้เลิกทัพกลับพลริบหนีไป

จินใจย่อ

สามสุมาข้าศึกนึกฉงน

คร้ามในกลขงเบ้งเก่งใจ

หาย

เคยเสียทัพยับเยิบแทบตัวตาย

สุมาอึ้งนี้หน่ายฉงน

ความ

สร้อย

จีใจย่อ ฮ้อกวาง ฮ้อตง

ตั้งฮก ๆ ตั้งฮ้อมุย

เซียง

	เอียวयी มาเที่ยวอ้ายยอ	อายยูหนั้นแซอัว นำฝั้นอ้ายยอ
	อ้า อ้ายยอ ฮ้อ อ้าอ้ายยอ	อายยูหนั้นแซอัว นำฝั้นอ้า
ยยอ		
	ให้ม้าไ้ไต่สวนกระบวนศึก	ตื่นลิกกลไ้ไต่เร่งไต่ถาม
	ว่ามีสองคนในกลความ	สูมาอ้นึกขามร้องอ้า
ยยอ		
สร้อย	หนูตั้งกอฮ้อยอินจินไฟ	จินเจียวเอามาไ้ใช้อ้า
ยยอ		
	เอียวหียี่ม้าเที่ยวอ้ายยอ	อายยูลิวฝิวหนู นำฝั้นอ้ายยอ
	อ้าอ้ายยอ ฮ้อ อ้าอ้ายยอ	อายยูลิวฝิวหนู นำฝั้นอ้า
ยยอ		
	ให้เลิกทัพขับพหลพลสืบหมื่น	คินถอยหลังยังฮูไต่
	เข้าเฝ้าเจ้าโจฉิบูรีไต่	ร้องอ้ายโยเสียทัพ
กลับมา		
สร้อย	ฮ้อฮูฮวง ลอซันตือแฮ	เอียวอามา ม้าไ้ใช้อ้า
ยยอ		
	เอียวอามาเที่ยวอ้ายยอ	อายยูลิวฝิวหวาน นำฝั้นอ้า
ยยอ		
	อ้าอ้ายยอ ฮ้อ อ้าอ้ายยอ	อายยูลิวฝิวหวาน นำฝั้นอ้า
ยยอ		
	จินโปยักังเหล็ง	
	แซมมะหลิวกำงแซ	แซ แซ แซ กงหลิว
	หลิวกำงแซหลิวกำงแซง	เซียงแซ หลิวกำงแซ
กง		
	แซเซียงแซ แซงกงหลิว	อู้กงหลิว หลิวกำงแซ

แซกง	อู้กงหลิว หลิวกงแซ	หลิวกงแซ หลิวกง
กง	มาหลิวเซียงแซหลิวกงแซกง	เซียงแซ หลิวกงแซ
(ซ้า)	จินกระสัน	
	อู้หลิว อู้หลิว กงแซ (ซ้า)	แสแซมาหลิวกั้งแซ
	อู้กงลิว ลิวกงแซ (ซ้า)	อู้ลิว กงแซ (ซ้า)
	กงแซ กงแซ กงแซ....	แง้ แ่ง แ่ง แ่ง
	อู้กงหลิว หลิวกงแซ (ซ้า)	
เมือง	4. ชุดภาษาเขมร เขมรพายเรือ	
สร้อย 1	(1) มาจะกล่าวบทไป	เขมรใหม่เป็นเจ้า
เต้านา	ชื่อท้าวปทุมรุ่งเรือง กันท่อมตุ๊กสนุกจั่งเลง	ได้ครองเมืองกัมพูชา ลาลองกลางคลองดัดเสนียง
ปอง	(2) เมื่อได้รับสาส์นทรง ให้ไปช่วยยุทธนา	ขององค์แม่วัลฬา กับไพร่
(สร้อย 1)	สร้อย 2 ดักเนียงตีมุกประเปรยชวา	คัดเนียงเต้านามะหะเก็งติ
	(1) คิดแล้วแต่งองค์ ออกพระโรงรุจี	สรรสงวารี เรียกหาเสนีเข้ามาพลัน
	(2) ตระเตรียมโยธา	อย่าซ้าขมิขมัน

ฤกษ์ยามยามจันทร์

ให้ยกพลซันที่รีบไป (สร้อย

2)

เขมรกล่อมลูก

เตยเยย ๆ ๆ ตะทึงเตย เท้งเต้ง (ซ้า)

เอาวา กอแร ๆ มะ

แหม้น

เขมรเร็ว

ไพร่พลพร้อมพรังตั้งท่า

รีบเร่งไคลคลาหาข้าไม่

(สร้อย)

โห่ร้องก้องก็ออริกไพร

พลไกรครั้นครั้นสนั่นมา

(สร้อย)

สร้อย

พะโอนเอยโหม่งป็นามองสะลามามะมัด(ซ้า)

มองเจรียงเวียงหะบัดมองสะลัดสะ

ลาเอย

5. ชุดภาษาตลุง

โนราชาตรี

จะกล่าวฝ้ายโฉมนาง

โฉมนางมโนราห์

เมื่อถูกนำตัวมา

จะเอยบูชายัญ

เราไม่มีความผิด

ชีวิตจะอาสาญ

แต่ถ้าหนีได้ทัน

ชีวิตไม่บรรลัย

เหตุด้วยบุโรหิต

บุโรหิตมันริษยา

จับตัวข้ามโนราห์

มโนราห์มาเผาไฟ

สงเอยสงสาร

สงสารพระผ่าน

ฟ้า

เมื่อพระกลับมา

กลับมาจะโทษให้

ท้ายโนรา

(1) คืดพลาทางทูลเอย

ทางทูลขอปีกหาง

	จะร่าอย่างมโนราห์	ครานี้ไชร้
ใจ	(2) ครั้นได้ปีกหางเอย	ปีกหางเหมือนดั่ง
เอย	ทรามวัยขึ้นชม	เป็นที่สุดเอย หนาเจ้า
	(1) สวมปีกสวมหางเอย	สวมหางทางจรลี
	แกล้งร่าทำกินรี	รอบกองไฟ
เข้าใจ	(2) ทำประหนึ่งจะกระโดดเอย	จะกระโดดโลด
เอย	แล้วถอยจากกองไฟ	ทรามวัยแกล้งคูที่เอย หนาเจ้า
	(ปีพาทย์ทำเพลงแขกบรูชชายัญ)	
	ชาตรีตลุง	
	(1) ได้ทีไผ่ขึ้นย้งฟากฟ้า	มโนราห์เจ้าคิดจะบินหนี
	(2) บินวนร้องสั่งพระชนนี	ช่วยทูลพระสามิให้ลูกรา
	(1) จำใจลูกต้องไปในครานี้	ขึ้นอยู่กินรีจะถูกฆ่า
	(2) สั่งแล้วรีบไปมิได้ช้า	ไผ่ขึ้นฟากฟ้าบินลับไป
	(ออกชาตรี 3 ท่อน)	
	ศรัทธาตลุง	
เมืองใต้	มาละโหยยเอี้ยมาละวา	ชวนกันมาเล่นเพลงตลุงตลุง
เพลงตลุง	บ้างเต้นบ้างร่าร้องรำไวไลแสนสุข	สนุกชื่นใจใน
	อ้อ....เอยในเพลงตลุง	
เรื่องรุ่ง	เป็นศิลปะของไทยมาแต่เก่าก่อน	มีกำเนิดแต่เมืองนคร ฯ นครอัน

	ทั่วทั้งปักษีใต้ใช้เพลงตลุง	จึงตั้งมาถึงกรุงจรัญนคร
	อ้อ...เออยจรัญนคร	
สอน	ชื่อขอเคารพ เอียนบวันทา	แต่คุณครูเอ๋ยขุนศรีทธาผู้สั่ง
มโนราห์	ท่านสั่งสอนมาโนราห์กินนร	ทั้งเพลงตลุงปรับปรุงละคอนละคอน
	อ้อ....เออยมโนราห์	

	ลงสร้างตลุง	
ขมิขมัน	คิดแล้วเท่านั้นมิทันช้า	เจ้าตลุงสรงกายา
อุรา	ให้ไขทอแก้วแพรวพรรณ	สุทร่ายตกเป็นชั้นขึ้น
ละลานตา	สรงเสร็จเสด็จมาแต่งองค์	ทรงภูษาสีแดงเฉิดฉาย
รักษา	สอดใส่สนับเพลาพรรณราย	ฉลองพระองค์ทรงลาย
ฉับพลัน	สอดใส่อำมระรงค์แว้งเบ้อเริ่ม	พูนเพิ่มเสริมสวัสดิ
	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY	
	จับพระแสงหน้าไม้โคลคลา	ตรงไปยังเกยคชา

กราวตลุง

เหย	(1) มาจะกล่าวถึงขุนมารชาญศึกดา	ท้าวให้โกรธโกรธาตั้งไฟกล้วย
บ้องตัน	(2) ว่าเหวย ๆ บ้องตันมันทำไอหัง	ค้ำส่วยหลายครั้งแล้วทำหน้าที่
	(3) ตรัสเรียกผีพราย ๆ ออย่าถ่ายเท	ไปทวงส่วย ๆ ว่าเหวที่อ้าย
	(1) ผีพรายได้ฟังทั้งผีป่า	วิ่งวุ่นไปมาโดยกันดั่งแฉะ

	(2) ว่าเหวย ๆ พวกเราฟังท้าวรับสั่ง	รับมาพร้อมพรั่งเดินก้าวเหยาเหยะ
	(3) ฝ่ายว่าผีพราย ผีพรายนายโฆมด	จะกระโดดโลดเตาะละเมาะ
ป่าแหะ		
	จำกูจะไปให้มันถึงเรือน	จะไปเตือนบ้องตันมันทำเฉย
แหะ		
	อ้อ มันทำเฉย	จะไปเตือนบ้องตันมันทำเฉย
แหะ		
	ฝ่ายว่าบ้องตันพอฝันแลเห็น	กระโดดโลดเต้นเอามือตี
แปะ		
	สิบสองบ้องตัน (สอด) เสรีจฝิ่นตื่นนอน (สอด) พาเมียรีบจร (สอด) เข้าดงพงป่า	
(สอด)		
	ถือหอกกำยำ (สอด) ดำยาวสามวา (สอด) เข้าดงพงป่า (สอด) เทียวหาเนื้อทราย	
(สอด)		
	เสียงนกร้องบอกหัวถลอกเสื่อขบ	บ้องตันแลพบร้องเรียกอี
ยาย		
	อ้อ ร้องเรียกอี	บ้องตันแลพบร้องเรียกอี
ยาย		
	เสียงนกบอกเหตุกุสึงเกิดมาหลาย	คงจะพบเสื่อร้ายจงเร่ง
ระวังตัว		
	ถ้ามันโสกเข้ามา (สอด) อย่าซ้ำอียาย (สอด) จงยึดบันท้าย (สอด) กูไว้อย่างกลัว	
(สอด)		
	กูจะแทงด้วยหอก (สอด) ให้มันถลอกหัว (สอด) จะได้พาตัว (สอด) ไปถวายเจ้านาย	
(สอด)		

6. ชุดภาษาเงี้ยว

เส้เหลลเมา

เส้เหลลเมาผู้เดียวบนกวาง

ไปซื้อช้างที่เผือกผู้งาขาว

ไปซื้อไม้ที่เชียงแสนเชียงดาว
สร้อย เหยย เหยย ชัมมาเหยย ชัมมาชิน้องนางเนียน สันทรายอย่าฮัก อย่าฮักอย่าหลายอย่าละหมา
เทียมคนจน (ซ้า)
เส้แหลเมาผู้เดียวบั้นกวาง ไปซื้อข้างปได้ซื้อเทียมขอ
นางน่องน้อยเจ้าก็คอยหลงรอ (สร้อย)
เส้แหลเมาผู้เดียวฮักน้อง เจ้าปิงปองตงน้ำก็บ่จม
นางน่องน้อยเจ้าก็คอยลงม (สร้อย)
เส้แหลเมาผู้เดียวบักทิก ข้ามน้ำลิกเล็กผ้าขึ้นสูงสูง
หางของนางเหมือนดังหางนกยูง (สร้อย)

เพลงข่า

เอ้า ปลือก ซ้า ปลือก นึกบทไม่ค้อยทันเสียงเลยตันไม่ออก
ซ้า ๆ ปลือก ต้า มะ ปลือก ๆๆ แม้อีหนูนั่งให้ตีเดียวผีมันจะออก
ซ้า ๆ ปลือก ต้า มะ ปลือก ๆๆ พวกข่าขี้วัวหนังหัวถลอก
ซ้า ๆ ปลือก ต้า มะ ปลือก ๆๆ ซี้กลากเต็มตัวเลยมุดหัวอยู่ไม่ออก
ซ้า ๆ ปลือก ต้า มะ ปลือก ๆๆ อ้ายน้ำตาลเมาเมาละเขาใส่กระบอกร
ซ้า ๆ ปลือก ต้า มะ ปลือก ๆๆ พ่อแม่ไม่อยู่จับหนูใส่ในกระบอกร
ซ้า ๆ ปลือก ต้า มะ ปลือก ๆๆ ไปเที่ยวหลังบ้านเลยตกละพานหัวถลอก
ซ้า ๆ ปลือก ต้า มะ ปลือก ๆๆ อ้ายคนตรึงน้ำมันเล่นดีก็ไม่หยอก
ซ้า ๆ ปลือก ต้า มะ ปลือก ๆๆ สุรินทรขี้เมาเดาเพลงก็ไม่ออก
ซ้า ๆ ปลือก ต้า มะ ปลือก ๆๆ เทียนนี้จะไปแล้วอ้ายเกลอแก้วทำเพลงให้

ฉันทออก

(ทำเพลงเร็วข่า)

7. ชุดภาษาลาว

ลาวเฉียง

สร้อย เจ้าสาวเอย เจ้าเมื่อแล้วหรือยัง ข้อยมีสัง ข้อยมีสัง แล้วแล

	มาจะกล่าวถึงเจ้าเชียงใหม่	ได้หนังสือไซ้ของแม่วัลพา (ซ้า)
	ด้วยความรักหนักอุรา	ต้องยกโยธาไปช่วยนาง
สร้อย	จับปูดำขำปูนา (ซ้า) จับปูม้าควำปูทะเล	
	ถ้ารบชนะแล้วไซ้	คงจะได้สายใจมาแนบข้าง (ซ้า)
	ถึงตัวจะตายวายวาง	ต้องไปช่วยนางยุทธนา
สร้อย	แมงมุมเอย ขยุ้มหลังคา (ซ้า) แมวกินปลา หมากัดกระพุ้งกัน	
	ตรัสสั่งเสนาให้จัดพล	เลือกล้วนแต่คนที่แก่ล้า (ซ้า)
	เราจะไปช่วยแม่วัลพา	จงเตรียมโยธาเร็วไว
สร้อย	ชี้ตุ่กลางนา ชี้ตาตุ่กแก (ซ้า) ชี้มูกยายแก่ ออระเว้ ออระซอน	
	สั่งแล้วบ่ซ้าที่	ตกแต่งอินทรีย์งามวิไล (ซ้า)
	ครั้งได้ถูกซีให้คลาไคล	รีบยกทัพใหญ่ออกจากเวียง
สร้อย	เจ้าสาวเอย เจ้าสาวลาว (ซ้า) เนื่ออุ่นแก้มขาว รักเจ้าสาวลาวเอย	
	ลาวจ้อยแม่นา	
	ครั้งถึงเขาสระบาปที่ราบริน	หยุดยืนหยักรั้งข้างสิงขร
	พอแลเห็นสองราฟางอน	แอบซ่อนซุ่มคูอยู่แต่ไกล (สร้อย)
	อ้ายเป่ว่าอ้ายนี้เป็นบัณฑิต	ลักผู้หญิงมาสนิพิสมย์
	กูจะยิงผิวเสียเอาเมียไป	ยกปืนยัดใส่ลูกดินปล้น (สร้อย)
	ยกประທပ်กับบ่าง่าไถฉับ	เหนียวสับลั่นเปรี๊ยเสียงสนั่น
	ลูกเล่นปากกระบอกออกเป็นควัน	ถูกพลายบัวตัวหันลูกปืนแบน
(สร้อย)		
	เป็นประกายไม่กินดั่งหินผา	เหลียวเห็นสองรากี่ลูกเล่น
	ซกดาบวิ่งร่ามาโดยค้ำ	สองคนวิ่งออกแอ่นแอ่นหนีมา
(สร้อย)		
สร้อย	จ้อยแม่นา สุกำพร้าวของเรียมเอย	เฮ็ดหยั่งยังบ่เคยจะมาร้องเอยเป็น
คำเมือง		

8. ชุดภาษาญวน

ญวนหว่างแต่

สร้อย	เทิม เทิม เหี่ยว เจ๊กบาวตระระจี้แม่เียว (ซ้า) เจ๊กบาว เจ๊กบาวกงหยุก ตะระจี้จี้จ๋า ตะระจี้จี้จ๋า หงมากงไถ่ แหกตอย กังจา จี้เออย (ซ้า) มาจะกล่าวถึงเจ้าญวนเมื่อเนื่อนวลนางวัลหา	ให้ทูตถือสาราไปยุทหนากับไพร่
(สร้อย)	จ่าจะต้องลีลาชโยธาไปราวี	ถ้าศึกแพ่คราวนี้คงได้เทวีแม่วัลหา
(สร้อย)	นิกกระหยมอ้มใจจึงสั่งให้เสนา	จงตระเตรียมโยธาให้รบโคลคลาไปราญรอน
(สร้อย)	คิดแล้วแต่งกายเฉิดฉายอาภรณ์	ก็นาดกร ออกมาสั่งพลโยธาให้ยกไป
(สร้อย)		

ญวนทอดแห

จีกวาง เย้วกวาง กวางเมืองเยื้องกวาง (ซ้า)	
กงตุ้ย กงตุ้ย ก่งกวา เฮมูนา เอวบาง (ซ้า)	
เฮ้ว เฮ้วกวาง กระเฮียว เย้วกวาง (ซ้า)	
จี้เออยจี้ เฮ้ว จี้เออยจี้.....	ทอดแหตรงนี้คงมีกุ้งนาง
จี้เออยจี้ เฮ้ว จี้เออยจี้.....	คนตริวงนี้เขาเล่นตีน่าฟัง
จี้เออยจี้ เฮ้ว จี้เออยจี้.....	คนปิ้งนี้แหลมลมตีเขาเป่าดัง
จี้เออยจี้ เฮ้ว จี้เออยจี้.....	คนระนาดวงนี้ถึงเล่นตีก็เมาจั่ง

9. ชุดภาษาพม่า

พม่าชวยมอ

เกริน – เห่ กวา บาล เฮ้กวา บาล (ซ้า)	โย้พะกา ย้าพะเก ปะเพียวทุงยาโละ
มาจะกล่าววทไป	ถึงสิมองไต่เป็นเจ้าพม่า (ซ้า)

	ครองเมืองพุกามงามสง่า	พวกพลโยธาก็มากมี (ซ้ำ)
สร้อย	มาลี มาลี มาลา	มาสุชา ฮากังแด (ซ้ำ)
	เท็งมองซิมาโชะ (ซ้ำ)	เอาว่า ยางจัน ลางเล เท่ เฮ.....เท่
	เมื่อได้รับสาส์นทรง	ขององค์แม่วัลพา (ซ้ำ)
	ให้ไปช่วยยุทธนา	กับไพร่ (ซ้ำ) (สร้อย)
	ตรัสสั่งมังกาเล	อย่าได้หันเหจงดริยมโยธา (ซ้ำ)
	เราจะไปช่วยแม่วัลพา	ยุทธนาในวันนี้ (ซ้ำ) (สร้อย)
	คิดแล้วแต่งกาย	เฉิดฉายรูจี (ซ้ำ)
	ได้ถูกขังยามามตี	ให้ยกโยธีรีบไป (ซ้ำ) (สร้อย)

ทุงเล ทุงเล ทีนี้จะเห่พม่าใหม่ (ซ้ำ)
 ตกมาเมืองไทยมาเป็นผู้ใหญ่ตีกลองยาว (ซ้ำ)
 ตีว่องตีไวตีได้จังหวะทีนี้จะกะเป็นเพลงกราว (ซ้ำ)
 เลื่องชื่ออ้อฉาวตีกลองยาวสลัดได (ซ้ำ)

ออกพม่า
 ทุงเล ทุงเล กระทุ้งยาเล ซวยมอง (ซ้ำ)
 เฮ้.....เฮ
 เซาะว่าแม ซวยมอง เซาะ เซาะ ว่าแมซวยมอง
 เล.....เล

10. ชุดภาษามอญ

มอญยกทัพ

เกริ่น --	ครั้นดาวประกายพฤษ์ขึ้น	กองทัพให้ครั้นสนั่นป่า
	ออกจากค่ายพลันทันเวลา	เร่งยกโยธาไปประจัญ
	ช่วยยาย่นปาเล อาเก็ง ถวันยะยวย หย่นยูยวย ยวยยูย่น ยูเย่นยับยิบ	
	ปิะมั่งเล เปปายิงยอ ปาปีเล (ซาเขวลละแมะ (ยันเต็งแมปะแนะ) 2 นะปาปีเล)	

มอญส้มปิ่น

(ส้มปิ่นตอยเล มะระมะสุ สุเตपालา สุกาวันยา สะเก)2
 ส้มปิ่นตอย เล เล เล เล มาสุเต ปาเล สุกาวันยา สะเก
 (เอามายะ เล เท เล)2 (ตะละมุน ตะละมัน ซอนยาติ)2
 มายูเขว มายูเขว (ปาละเว ๆ โอ์กี)2

มอญวางพลา

วางพลา กะลามุกา (สอด) มุดตะวา ยาซอแด กะวาซอ
 หุดซา ๆ ยาเล มุดตะวา ซานตาม กะลาโย
 หุดซา ๆ ยาเล (เล ยาเล)2 เฮ เฮ กะมุดวา
 (ซวย ยา ยาเล ยาเล กะมุดวา)2

(รัวมอญ แล้วเชิญมอญ)

มอญส้มปิ่น

	ครั้นเสร็จเสด็จออกไปจัดพล	พรั่งพร้อมผู้คนห้าวหาญ
สร้อย	(อาญา ยอเล ๆ)2	(สะตะเลยเตี้ยเหมยเตยยาติ)2
	(อาญา ยอกี)2	ชิมานีเว เว เว ชิมานีเว ชิมานีซี
	รีบยกออกไปประจัญบาน	ภูบาลคลายคลีพลไกร
สร้อย	(อาญา ยอเล ๆ)2	(สะตะเลยเตี้ยเหมยเตยยาติ)2
	(อาญา ยอกี)2	ชิมานีเว เว เว ชิมานีเว ชิมานีซี

11. ชุดภาษาแขก

แขกยिंगน

จะกล่าวถึงอะบุฮาซันเป็นคนสำคัญในชาวมิงมิตรนิษฐาชื่อสร้อยระย้าเป็นคู่ครอง
 ว่าพลางทางปราศรัยแม่ نیمเนื้อในนวลละออง โนนแน่นกวีหรือองแถบแถวท้องพนาวัน

ยกปิ่นขึ้นใส่ป่าสร้อยระย้าเจ้าแจ่มจันทร์   กระต่ายตกกระท่ายรีบผายผันจรจรัลไป
ตามสามี
ครั้นถึงป่าพนาแนวพฤษาริมวิถี   โนนแน่นกโนรีดูแดงดีพุดโต่งตั้ง
สร้อยระย้าเจ้าอยากได้จึงวอนไหว้ให้สามีฟัง   ยิงนกให้ตกรังแม่ร้อยซังเมียอยากดู

แขกเจ้าเซ็น

(แขกเจ้าเซ็นใช้เล่นเสียมเมื่อไร   ร้องเล่นกันไปสุขใจแสนทวี)2
(อะฮ้า ไพเราะสันทิ   เชิญแม่ยาหนีเข้ามานั่งฟัง)2
สร้อย (ตุ้มมะระหัด สระระกัต สระระนา ยะตุ้มปารา ยะอุไซยานาเฮ้)2
(ไอ้เฮ เฮ เฮ เฮ เฮ เฮ เฮ ยะตุ้มปารา ยะอุไซยานาเฮ้)2
(เสียงกลองเร่เราจริง5 เอ้าโຈ๊ะติงติง ติงทั้ง ติงทั้ง)2
(อะฮ้า ไพเราะดีจัง5 เอ้าทั้งติงทั้ง ติงโຈ๊ะติดติง)2
สร้อย (อาฮือฮา สีปาดู5 เอ้าตานุดา นุดา นูเซ็น)2
(อะลุ่มป้า อาลัม5 อาลัม มะปัดจะหรี)2
(ฟังยั้งฟังเสียงดังเพริดพริ้ง   เอ้าโຈ๊ะติงติง ติงทั้ง ติงทั้ง)2
(อะฮ้า ไพเราะดีจริง   ขอเชิญยอดหญิงเข้ามานั่งฟัง)2
สร้อย (ตา นุดา นุดา นุดา5 ยะตุ้มปารา ยะอุไซยานาเฮ้)2
(อะลุ่มป้า อาลัม5 อาลัม มะปัดจะหรี)2

แขกขายโรตี

อีนี่แขกขายโรตี   หวานหอมมากมีโรตีมันมัน
ใส่นมดูขาวพราวพรรณ(ข้า)   รสนั้นนุ่มคอบนุ่มคอฟดี
เอาเร่มาเร่มาทางนี้   เชิญมาซื้อโรตีของดีไม่มีเท่า
ไม่เชื่อลองซื้อหาของเรา   เคี้ยวเล่นเบาเบาหายเศร้าชื่นฤดี
ขนมปังขนมปังโรตี   หวานหอมมากมีอีนี่โรตีนะจ๊ะนาย
จะยืนดูอยู่ทำอะไร   มาซื้อหาเอาไปฝากคุณนายนะคร้าบ
ไม่ชอบโรตีก็มีกะหรีปั๊บ   โย้ยฝีมือแขกพับไม่มียับสวยดี
เอ้าเชิญมาซื้อหาทันที   เชิญมาซื้อโรตีกะหรีปั๊บนะจ๊ะนาย

12. ชุดภาษาฝรั่ง

มาร์ชชาวไทย(มาร์ชชิงทูลจอร์เจีย)

มาพวกเราชาวไทยร่วมใจสามัคคี	ชาติจะดำเนินเดินไปด้วยใจรักดี
ฝากดวงชีวิไว้ด้วยชาติศาสนา	ภักดีตั้งชีวาแม้ใครบีฑาต้องสู้กัน
ยามรบ (เรารบ) ยามรุก (เรารุก)	บุกบันประจัญบาน
ไม่ยอมแพ้แก่ศัตรูผู้มารุกราน	ด้วยไทยใจหาญ สมานสมัครสามัคคี
ริฎฎอจามี	เพราะสามัคคียอมเป็นกำลัง

เพลงยี่โฮม

ยี่โฮมดิสะไปรท์ ชัมชัม ดิสกัรม
 แอนเยตีสสไปรท์ บูเรบูฮุม ชูชีดีสปรินท์ ออระไพร์ส
 ยอแรม ยอแรม แซมวอริ รี่ (ข้า)
 ยอแรม ยอแรม แซมวอริ ดิสสปรินท์ ออระไพร์ส

(ออกฝรั่งสก๊อต แขกวรเชษฐ แล้วลงลูกหมด)

แขกกุลิต สามชั้น (เฉพาะท่อน 1)

เพลงเนื้อเต็มเพลงแรกในชีวิต (แต่งเมื่อราว พ.ศ. 2486 เพลงแรกที่ท่านอาจารย์แต่งเนื้อเต็ม)

รอนรอน สุริยา	ขอเชิญขวัญตามาเดินเล่นชายหาด
เชิญชมธรรมชาติ	สวยประหลาดนัยตาเมื่อเวลายามเย็น
ชมยิ่งชมยิ่งงาม	แสนงามในยามนี้้น้อยจะมีคนเห็น
เมื่อคลื่นซัดสาดกระเซ็น	ละลอกเป็นริ้วเป็นคลื่นเป็นลอน
ไล่กันกรอกกลับสลับซับซ้อน	เป็นคลื่นสะท้อนกระทบตลิ่ง
ดูช่างงามยิ่งเมื่อเวลาสายัณห์	ดูดวงตะวันสลับสีพราวพริ้ง ช่างงาม
เจ้าช่างงามไปทุกสิ่ง	ช่างเพริดพรายพริ้งงามยิ่งพราวพริ้ง

หน้าหนา

แม้ใครได้เห็นเป็นบุญตา	จะชื่นอุราดูขวัญตาพี่เอย
------------------------	--------------------------

แขกหนึ่ง สองชั้น

(เพลงรวบเพลงแรกแต่งเวลาเดียวกับข้างบนเพลงที่สอง)

โ้ววายอดดวงใจของพี่เอ๋ย
 วิวากรรมจำพรากทั้งสองรา
 แม้นมิใช่บิดรงค์ผู้ทรงฤทธิ์
 จะชิงนางมาอยู่เป็นคูใจ
 เจ้ารักพี่ที่รู้ยู่ว่รัก
 แต่มาถูกคิดขวางหนทางมัว

ทรมานเขยสุดที่รักเป็นหนักหนา
 ต้องกลืนกล้าน้ำตาทุกวันไป
 ถึงชีวิตพี่ก็หาเสียดายไม่
 อันโภยภัยใดได้ไม่คิดกลัว
 ความประจักษ์ใครเขาก็รู้ทั่ว
 ต้องเหลือตัวคนเดียวแสนเปลี่ยวเอ๋ย

เขมรไทรโยค

งามธรรมชาติในไพร
 ดุจดั่งในสวรรค์ชั้นช่อฟ้า
 ชมพรรณพฤกษาน่าเฝ้าดูดี
 เหลือจักหาพรรณนาเทียบได้
 งามชง่อนเงื่อมผาดูน่ารื่นรมย์
 คลายอารมณ์
 น้ำตกใสไหลผ่านธารนที
 เสียงระงมชมชื่นรื่นอุรา
 เสียงวังเวงใจหาใดบ่ปาน
 มันทวานเสนาะ

จะหาใดมาเปรียบเทียบเท่าเทียมทัน
 สวยจับตาสรรค้มนำภิรมย์
 เขียวขจีแลละลิวทิววนา
 ดอกไม้หลากสีมีสลบับซับซ้อน
 ชมระรื่นชื่นใจ
 พิศไปยั้งใครชมอารมณ์เรีงรำ
 สวยล้ำยิ่งทวิสุกณีกุ้ก้องท้องวนา
 เสียงปักษาคุดเสียงเพลง
 เสียงกังวานมันหวานจับใจจับใจ
 เพราะนี่กระไร

เหมันต์รำลึก (เขมรพายเรือ)

พออย่างเข้าเขตหน้าหนาว
 หวนให้ใจจำ
 เขาสีมคู่เก่า
 โธ่เอ๋ยเป็นได้
 แต่ก่อนเคยเคียงคู่
 น้อยหรือมาลืมคำ
 เขาสีมคู่เก่า

ลมหนาวก็โชยกระหน้า (ซ้า)
 เจ็บซ้าระกำทรวงใน
 รักเราเศรำใจ
 ช่างกระไรไม่นึกเลย (ซ้า)
 อยู่ในวงพ้อนรำ (ซ้า)
 เจ็บซ้าระกำทรวงใน
 รักเราเศรำใจ

โธ่เอ๋ยเป็นได้

ช่างกระไรไม่นึกเลย (ซ้ำ)

เขมรพวง

ช. หัวใจพรำรำพันอยากเห็นจอมขวัญทุกวันเวลา
ไหน

ยามตื่นผวาหัวใจเรียกหาน้องข้าฯ อยู่

ญ. จะไม่จริงจึ่งไซ้รักเหลือเชื่อได้น้ำใจไม่ซื่อตรง

ช. เชื่อพี่เถิดนวลอนงค์รักนั้นมั่นคงรักไม่หลงลืมได้

ญ. เหลือเชื่อเปื้อนคำรักจะนำเราให้ เจ็บใจครวญคะนึ่งโศกซึ่งใจตรม

ช. พี่สัญญาว่าไม่ลืม

ญ. น้องไม่ปลื้มกลัวระทม

ช. รักโยจะขึ้นชมกลับระทมไปได้

ญ. อันน้ำคำผู้ชายเชื่อไม่ได้จักหลงลม

ช. เอ็นดูเถิดเจ้าจงเข้าใจ พี่มิใช่ชายเช่นนั้น

ญ. อย่าเสกสรรมาว่าสุดเชื่อวาจารักจะพาชื่นชม

(พร้อมกัน) เริงรักด้วยใจภริมย์ ชื่นชู้คู่ชมสมใจจริงเอ๋ย

แขกชายผ้า

อินี่ผ้ามาแล้วนะคะรับ

ผ้าสวยระยับงามจับนัยน์ตา

ผ้าดีล้วนมีราคา

อีกทั้งเนื้อผ้าน่าสวมใส่

(ผ้าดอกผ้าพิมพ์ลายไทย

อีกทั้งผ้าไหมผ้าลายก็มี)2

ผ้าถุงผ้านุ่งอย่างดี

ผ้ามีสกาทผ้าดีมีราคา

ผ้าแพรผ้าต่วนนานา

ผ้ายกลั่นค่ามาจากอินเดีย

(คุณผู้ชายซื้อไปให้เมีย

อย่าทำหน้าที่เสียเมียคอยท่า)2

(ดนตรีหยุด – แขกร้องเชิญคนมาซื้อผ้า ตีตลกแล้วร้องต่อ)

(เอ้า เร่เข้ามา เร่เข้ามา

เอ้า เร่เข้ามา เร่เข้ามา)2

อย่ามัวซำผ้าดีหมดไป

จะต้องเสียใจไม่ได้ซื้อผ้า

จอเจียโทรแหบปด้า

อีกมองตาข้าราคาอย่ามเยา

(ดนตรีหยุด ตีตลกถามองตาข้าไม่มีมีแต่มองต้ามึง มองต้ามึงก็ไม่มีมีแต่มองตา

ทุเรียนมังคุดละมุดพุทรา	อีกทั้งส้มซ่าส้มกะลันตัน (สร้อย 2)
ส้มจินอีกทั้งลิ้นจี่	สาละอีกทั้งลูกจันทร์
เกาลัดขนุนขนัน	แตงโมเผือกมันสารพันจะมี (สร้อย 1)
มะเฟืองมะไฟลำไยแห้ง	อีกทั้งฟักแฟงกะเกี่ยมซึ่งดี
ลูกไทรลูกท้อลูกยอก็มี	มากมายสุดที่จะพรรณนา (สร้อย 2)

ขอเชิญร่วาง(คางคกปากสระ)

ขอเชิญมาร่วมกันร่วาง	ร่วางเสริมส่งศิลป์ไทย
เริ่งรีนขึ้นบานใจ	ขอเชิญชาวไทยมาร่วมร่วาง
ลา ลา ลา ลา ลา ลา	ลา ลา ลา ลา ลา ลา
เริ่งรีนขึ้นบานใจ	ขอเชิญชาวไทยมาร่วมร่วาง
ร่วางเพื่อประสงค์ความสุข	ลื้มทุกข์แสนสุขกายใจ
สาวเอ๋ยแม่อย่าเลยไปไหน	ขอเชิญทราวม้วยมาร่วมร่วาง
ลา ลา ลา ลา ลา ลา	ลา ลา ลา ลา ลา ลา
สาวเอ๋ยแม่อย่าเลยไปไหน	ขอเชิญทราวม้วยมาร่วมร่วาง

เขมรกล่อมลูก

นำ	โอ้เจ้านกเขาขัน	ขันแล้วเจ้าก็บินสู่รัง (รับ)
	ได้ยินเสียงที่เราฟัง	ที่เราฟังแสนวังเวง (รับ)
	จู้ชุกกรู จู้ชุกกรู	จู้ชุกกรูขันคูรี่นเครง (รับ)
	ฟังเสียงดังบรรเลง	ดังบรรเลงเพลงดนตรี (รับ)
	เจ้าตัวใหญ่อยู่บนกิ่งไทรย้อย	เจ้าตัวน้อยอยู่บนกิ่งจำปี
	สองตาสอดหานารี	แม่เขาขันขวัญชีวีเจ้าไปอยู่ที่แห่งใด
สร้อย	แม่เขาขัน เขาขัน ขวัญชีวี	ขวัญชีวีเจ้าไปอยู่ที่แห่งใด
	ฝ้ายนกเขาสาวน้อย	เจ้าแอบไทรย้อยอยู่มีไกล
	ได้ยินเสียงขันคูรี่ไป	โอ้พ่อยอดดวงใจเจ้ามาจู้ชุกกรู
สร้อย	โอ้ยอด โอ้ยอดดวงใจ	ดวงใจเจ้ามาจู้ชุกกรู

จึงออกจากพุ่มไม้	ส่งเสียงใส่เจ้าโฉมตรู
สอดเกล้าเจ้าตัวผู้	จู้จุกกรู จู้จุกกรูชื่นใจ
สร้อย จู้จุกกรู จู้จุกกรู จู้จุกกรู	จู้จุกกรู จู้จุกกรูชื่นใจ
นี่แหละหนองธรรมชาติ	งามประหลาดนี้กระไร
บัดนี้ผันแปรเปลี่ยนไป	เจ้านกเขาไซ้ต้องมาขันอยู่ในกรง
บางตัวเสียงดีมีค่า	ก็ตีราคากันเสียจนหลง
แลกรถยนต์ผมจมนั่งงง	เอ๊ะเจ้านกเขาตกลงกลายเป็นทาสน้ำเงิน
สร้อย นกเขา นกเขา ธรรมชาติ	ธรรมชาติกลายเป็นทาสน้ำเงิน

ครุ่นคำนึง

น้ำเอ๋ยแม่กาหลงเอ๋ย กาหลงเอ๋ย	ไหลเลยลืมนั่ง
เหมือนนากาจากรัง	หลงมนต์ลืมหลับสิ้นอาลัย
กลิ้งเอื้องรำเพย	เหมือนวันที่เคยเซยชิดใกล้
รอยธาราลบเลือนเพื่อนไป	เหลือเพียงรอยใจไม่ลืมนไม่เลือน
รักเอ๋ยเคยชื่นชูใจ	กลับมาห่างร้างไปหัวใจสะเทือน
เหมือนดาวจากเดือน	รักเดือนใจเหงาเศร้าอรุรา
อกไอ้เวรกรรม	ปางใดหนุนนำข้าเต็มข้าฯ
ทรวงระทมเหลือตรมวิญญา	หลงคอยเวลาความรักจักคืน

(ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งทำนอง ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ญ นคร แต่ง

เนื้อร้อง)

งอนเกินงาม

ไอ้ร่องยาในอุราไผ่หาทรมเซย	ไอ้ร่องเอ๋ยเจ้าไม่เคยหลบลี้หนีหน้า
พื้มาหาในอุราที่เฝ้าฝันไผ่	ขอน้องได้ปรานีรักพี่สักครา
พี่รู้ดีเจ้ากับพี่ยังมั่นสัญญา	แล้วโยจึงโกรธางอนนักร้องยาอย่าเฝ้า
ชุ่นใจ	
ยิ่งงอนยิ่งงามทรมวย	แม้ยามเอียงอายุไม่งามเท่าเลย
งามเอ๋ยแสนงามหนักหนา	

รักเอ๋ยไม่นึกบ้างเลย	แม้หากทำเฉยไม่เอ่ยวาจา
ตัวพี่ก็จำขอลา	ไว้รอครึ่งหน้าพบใหม่
หากยังอวรณ์	น้องเอ๋ยจะงอนไปทำไม
จะจูบให้ถึงใจ	จะกอดให้หายคลายงอนเกินงาม

จันทร์โลม(ทำนองเพลงจันทร์โลม)

คนที่ทำความดี	มักมีอันต้องมีความชอกช้ำ
ต้องอกใหม่ใส่ระกำ	ถูกเขาทำซ้ำเหลือที่
ตั้งซีวีแทบจะดับ (รับ)	ลงลับไป
อนาถหนอบางท่าน	แสนน่าสงสารถูกมารใส่ไคล้
ต้องย่อยับอัปราชัย	ช่างเหลือใจที่มันแก่ง
มันทิ่มแทงเอาแทบยับ (รับ)	ดับซีวี
ต้องติดคุกติดตะราง	เพราะน้ำใจมุ่งสร้างแต่ทางดี
เลยพ่ายแพ้แก่พวกอัปรีย์	หมดศักดิ์ศรีแสนอนาถ
กลายเป็นทาสคนซี้คุก (รับ)	หมดสุขใจ
เพราะฉะนั้นชวนกัน	ช่วยแก้ไข
แก้ที่ใจของแต่ละท่าน	ต้องมุ่งมั่นเชื่อความดี
อย่าให้มีขั้วมาสร้าง (รับ)	ปิดทางเอ๋ยเจ้าชู้วอลท์
น้อยใจมิใช่น้อย	เฝ้าคอยแล้วคอยหาย
ต้องเปล่าเปลี่ยวและเดี๋ยวดาย	เสียใจยิ่งนักสุดหักใจ
กำกงและกำเกวียน	ย่อมหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันไป
เมื่อเธอทำฉันได้	ทำให้ฉันต้องเจ็บซ้ำ
นี่เป็นวิบากกรรม	จะนำเธอให้เจ็บใจภายหลัง
ฉันเป็นเหมือนดั่งตัวงั่ง	ต้องหลั่งน้ำตาเพราะเธอ
ตัดใจฉันไม่ละเออ	ไม่หลงละเมอถึงเธอต่อไป
กำกงและกำเกวียน	ย่อมหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันไป

สิ่งใดแม่นเธอทำให้

สิ่งนั้นจะน้อมนำ

ต้องเจ็บใจและบอกซ้ำ

ให้เธอชอกช้ำทวิคุณ

จินใจย่อ

อ้าวเป้งแจ็กมาจากมวงจิน

เมื่อแรกลงจากเรือ

ยังอยู่ยงรวยขึ้นไป

พวกคนไทยค้าขายก็ไม่เป้ง

บางคนยังแถมชอบสูบฝิ่นกินก็ดูชา

อ้าวแนยยังแกยงรวย

ค้าขายเมืองไทยได้สวย

อ้าวแต่งงานกับสาวชาวไทย

เมืองไทยนั้นหรือคือที่อ้าวหากิง

แล้วต่อมากการค้าชักไม่ค่อยดี

อ้าวเองต้องขายสินค้าญี่ปุ่นไป

อ้าวแยคราวนี้แนเอย

ถ้าอ้าวจะมัวเฉยเมย

อ้าวชอบให้สินบนคนไทย

อ้าวทำอย่างนี้มานานหลายปี

ครั้นต่อมาญี่ปุ่นอ้าวดี

แถมชวนเล่นกอล์ฟออพไฮด์กันเรื่อยไป

อ้าว อ้าวแยคราวนี้แนเอย

อ้าวถือศีลกินเบ็ดแทนไก่

อ้าวมีเสื่อกับหมอนหนึ่งใบ

เพราะอ้าวค้าขายมั่งมีเงินตรา

ดีแต่เป้งนักเลงซี้เกียจไม่เข้าท่า

อ้าวได้ทำตั้งโรงยาค้าขายซี้ยารวยไป

อ้าวแนยยังแกยงรวย

ค้ากันจนรวยจมไป

ถึงเดือนโทยกวันไปให้แม่และเมียมวง

คนไทยนั้นมันหยิ่งหากินไม่เป้งเท่าไร

ญี่ปุ่นเข้ามาตีเอาจนอ้าวซึกหม่นไหม้

ขายสิก็ไม่ได้มันแยงมาขายเองเลย

อ้าวแยคราวนี้แนเอย

อ้าวคงต้องเอยอำลา

เพื่ออ้าวจะได้ค้าขายสะดวกดี

จนอ้าวมั่งมีมิใครเท่าเทียมได้

มันเข้าตีท้ายบ้านย่านอาศัย

อ้าวสู่มันไม่ได้ฉิบหายคราวนี้แนเอย

อ้าว อ้าวแยคราวนี้แนเอย

จิน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

โจนไหนโจนลงในวารี่

มาเจอเอากุมภีร์ไอ้ชาละวัน

(ของเก่า)

ชมแสงจันทร์ เถา

เนื้อเต็ม

สามชั้น

ท่อน 1 แสงจันทร์นวลส่องมองแล้วยิ่งเพลิดตา งามระยับจับนภาแสงจันทร์าขึ้นหทัย
แสงนั้นงามเด่นเย็นระรื่นชื่นใจ ทอแสงเป็นประกายช่างเพริศพรายนภาครา

เพ็ญ

ท่อน 2 เมฆน้อยสีเงินยวงหยดย้อยลอยเด่น
ต้องสายลมชวนชมเล่นเหมือนดังปุยฝ้ายกระเซ็นทั่ววันภา
เรื่อยลมรำเพยสายลมเซยโบกประทีนกลิ่นผกา รวยรื่นชื่นนาสาไอ้สุดจักหาไหนมา

เทียมทัน

ท่อน 3 เสียงเรไรคลอเคล้าเร้าให้ใจชื่นบาน (ประสาน)
เสียงลมพัดหวิวพริ้วเป็นเสียงประสาน (ประสาน)
เหมือนอยู่เมืองพิมานโนแดนสวรรค์สำราญรื่นรมย์
ดุจดั่งเสียงเพลงวังเวงกังวาน (ประสาน)

ท่อน 4 ธรรมชาติยามนี้ถ้ามียอดซู้คู่ซุ่ม (ประสาน)
สองรักสองภริมย์ซุ่มซมอารมณ์สมปอง (ประสาน)
คงเกล้าคลอเคียงคู่ดูแสงจันทร์งามส่อง ต้องสายลมพัดเย็น (ประสาน)
ไอ้สุขใจได้เห็นท้องนภางามเด่น แสงจันทร์เพ็ญงามตา

สองชั้น

ท่อน 1 กระจกนอกระต่ายน้อยชม้อยชม ใฝ่นิยมเฝ้าชะเง้อแลหา
ท่อน 2 ไอ้เมื่อไรจึงจะได้ดวงจันทร์า จะระทมตรมอร่าอยู่เดียวดาย
ท่อน 3 ออกซ่อนสะท้อนหาตาชม้อย ใฝ่แต่คอยคอยชมไม่สมหมาย
ท่อน 4 หนวนน้ำค้างพร่างพรหมเมื่อลมชาย แทบจะตายเสียเพราะรักหนัก

อุรา

ชั้นเดียว

หน้า	ท่อน 1	หะทายกระต่ายเต้นชมจันทร์	ช่างมุ่งมาดหมายมั่นจนเกิน
	ท่อน 2	สีเป็นเราแล้วมีฝ้าชะงัดตา	ถึงสูงศักดิ์นักหนาช่างปะไร
	ท่อน 3	ไม่วิ่งวอนงอนจ้อฝ้าอรุรัก	ถึงอกหักก็พอยังประทังได้
	ท่อน 4	นึกว่าสูงเกินฟ้าก็แล้วไป	เรามีใช้กระต่ายที่หมายจันทร์

ดาวทอง(โคกพม่า)

หน้า	โศกในน้ำใจแสนเศร้า	ราวในอุระของข้า ใอน้องยาเคยร่วมฤดี
	ต้องจากกันสายใจไม่มีวันคืนสู่ที่	ไอ้ครานี้เหมือนดังชีวิตที่แทบสลาย
ไกล	ค่อยหยิบสังข์	น้ำตาหลังพรั่งกระจาย เสียดายน้อง
	ไอ้ออกเอ๋ยหมายใจจะได้เซยเป็นคู่ครอง	ต้องหม่นหมองเหลือยวดูนวลน้องเห็นน้อง
มา	สงสารเจ้าเยาวลักษณ์	ต้องอกหักเวทนา
	ในดวงฤทัยสายใจยังมั่นในสัญญา	ไอ้อนิจจาโฉนเลยต้องวิวาททิ้งข้าไป
	เพราะความที่พี่จน	จึงต้องทนหมองไหม้ จากกันไปไม่คืน
	หลังน้ำสังข์เห็นเจ้ายิ่งนั่งหลังน้ำตา	ไอ้ออกข้าสงสารแต่ต้องลาน้องยาไปไกล

ดอกไม้เหนื่อ

ช.	ไหนดว่าจะฮัก	ว่าจะฮักปั๊บลืมนเลือน
	ไอ้จะไต่แซเชือน	น้อยขวัญเชือนมาพราวจากไป
	คำคนเป็นอู้	ว้ายอดจู้เปลี่ยนคู่หทัย
	ไอ้ว่าใจหนอใจ	กำเดียวเปลี่ยนได้บ่แนบนอน
ญ.	ไอ้ว่าปั๊ข้าเอย	ไอ้ว่าไอ้ปั๊ข้าเอย
	เหมือนลมรำเพย	เป็นมาเอยปีดไปปีดมา
	ขออย่าเจ็วจา	จู้ว่าบ่ตาย
	ฮักปั๊บ่เคยคลอนคลาย	ฮักบ่วายบ่คลายเลยเอย
ช.	หวานคำน้ำเสียง	จำเรียงร้อยถ้อยเฉลย

โอ้ว่าหวานสุดเอ๋ย	บ่เคยคำหวานชานใจจริงหนอ
กลัwnักหวานแต่ปาก	จ้าดนักบ่เพียงบ่ปอ
บ่เปิดใจเจ้าหนอ	ตี้เคยพnokก็ห่างหายไป
ญ. โอ้ว่าโอ้ปี่ข้าเอ๋ย	โอ้ว่าโอ้ปี่ข้าเอ๋ย
ขี้จู้ข้าบ่เคย	ข้าบ่เคยเอ๋ยรำพัน
น้ำใจยอมจะอัน	อย่าหวนไหวเลย
ช.ญ. สองเฮาจู้คู่เซย	ฮักบ่เคยจิตจางเอย

แต่ข้าแต่

แต่ข้าแต่ ข้า ๆ แต่ข้าแต่ (รับ) แต่ข้าแต่เขาแห่ย้ายมา พอถึงศาลาเขาก็วางยايไว้
 ฝ่ายคุณตารีบมาหาคณยาย ชักชวนกันไปจะไปเล่นแต่ข้าแต่

แต่ข้าแต่ ข้า ๆ แต่ข้าแต่ (รับ) แต่ข้าแต่คนแก่ไปอาบอบนวด แก่เมื่อยแก่ปวดให้ผ่อนคลาย
 หาย พอถูกตัวอีหนูชนลุกชูขึ้นทั้งกาย ถามว่าจะเอาเท่าใดถ้าจะแต่ข้าแต่

แต่ข้าแต่ ข้า ๆ แต่ข้าแต่ (รับ) แต่ข้าแต่คนแก่อยากมีเมียสาว
 เห็นอีหนูหน้าขาวนึกว่าสาวเดินเข้าไปหา

จับมืออีหนูเดินเคียงคู่กันมา คุณปู่เสียท่าก็ถูกกระเทยข้าแต่

แต่ข้าแต่ ข้า ๆ แต่ข้าแต่ (รับ) แต่ข้าแต่พ่อแม่อนไกลลูกสาว
 อ้ายหนุ่มหน้าขาวปีนหน้าต่างเข้าไปหา

พอเปิดมุ้งเข้าไปดูเห็นอีหนูนอนหลับตา อีหนูเสียท่าก็ถูกอ้ายหนุ่มข้าแต่

แต่ข้าแต่ ข้า ๆ แต่ข้าแต่ (รับ) แต่ข้าแต่เขาแน้ใหม่ล่วงนี้ ในเชิงดีดีตีตีเป่าขับประสาน
 จบเพลงนี้หนอขอลาทุกท่า ลูกเมียเรารอบอยู่บ้านจะรีบไปแต่ข้าแต่

(ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเพิ่มขึ้นจากนายฟ้อย ทองอิม)

ตาม่องล่าย

ยา

จะขอกล่าวเรื่องเมืองคีรี
 แกมีลูกสาวงามเหลือหลาย
 ชื่อว่ายมโดยสุดสวาท

ยังมีเจ้าลายกับเจ้ากรุงจีน
 ฝ่ายยายรำพึงผู้มารดร
 ฝ่ายตามองเล่าผู้บิดา
 สงสารยมโดยเจ้าสายใจ
 ฉีกเจ้าสองข้างข้างหนึ่งยกให้กรุงจีน
 เกิดเป็นภุมมาชื่อว่านมสาว
 เชิญมาแลหนังตั้งแต่ต้นจนปลาย

ได้ฟังดนตรีเครื่องตีเป่า
 แสนเสียตายจวนจะได้เวลา
 ขอเชิญท่านอยู่ให้จงดี
 ขอให้สมดังจิตสมคิดตั้งใจ
 สารพัดอีกทั้งเงินทองให้เนืองนองไหลมา
 อีกทั้งโรคาอย่าได้มาแผ้วพาน
 ขอจงสุขสวัสดิ์
 ให้สุขเกษมเปรมปรีดา
 ทั้งทุกข์โศกและโรคภัย
 ขอให้สำเร็จประโยชน์องค์พระโพธิญาณ
 สารพัดอีกทั้งศัตรูที่มีอยู่ใกล้ไกล
 อย่าเข้ามาใกล้ศาลาณพล

แต่โบราณนามหลายปีมีสองตายาย
 ทั้งสองคนตายายสุดแสนเสนาหา
 เจ้างามเหลือเหนือธรรมชาติงามผูกผาดทั้งกา

คนทั้งสองปองถวิลยุพินกานดา
 ยกบังอรให้เจ้าลายด้วยใจหรรษา
 ก็เตรียมการงานวิวาห์ให้เจ้ากรุงจีน
 ต้องบรรลีย์เพราะตามองเล่าแถมไม่มีศีล
 ส่วนอีกข้างขว้างสิ้นยังถิ่นเจ้าลาย
 ตามเรื่องราวเค้านิทานที่บรรยาย
 หนังสือเรื่องมองเล่าบายใจจิงสุ

ต๋อยต๋อง

เสียงเกรียวกราวพวกของเราที่มา
 พวกของเราที่มาจะต้องขอลากลับไป
 อย่าให้มีทุกข์เป็นสุขขีขออย่าได้มีโศกภัย
 ท่านจะนึกสิ่งใดให้ได้ตั้งจินดา
 สารพัดขอให้ท่านสมมาตรจิตปรารถนา
 ผู้ใดอย่าพาลขอให้สำราญใจเอ๋ย
 ภัยพิบัติอีกทั้งโรคา
 อีกทั้งชันษาให้ยังยืนนาน
 สิ่งที่จะร้อนใจขออย่าให้แผ้วพาน
 ให้ท่านบรรลุนิพานสมดังจินดา
 สารพัดทั้งโรคาราคีสิ่งที่จะร้อนใจ
 ออกไปพ้นให้มันวินาศสันติ

(ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ปรับปรุงจากของเก่า)

ฉรณักรรแสง

น้องเอ๋ยเคยอยู่คู่เคียง	รักเพียงดวงชีวา
น้อยหรือมาพรากจากอรุรา	พี่ยาระทมตรมใจ
ทุกคืนวันพรันคณิง	เฝ้ารำพึงถึงทราวมวัย
อกเอ๋ยจะทำฉันใด	รักที่จากไปจะคืนหย้า
โ้อาลัยคิดไปใจเศร้า	น้อยหรือเจ้าไม่เหลียวแลเลย
น้องเอ๋ยเคยอยู่คู่ชีวิตัน	จากกันแล้วไยเฉยเมย
เห็นใจเจ้าแล้วทราวมเชย	ไม่นึกเลยว่าจะพรากรักโรยรา
เหมือนดังว่าวขาดลมลอย	พี่หมายคอยไม่คืนมา
อ้อนวอนบวงสรวงเทวา	แม่น้ำมันคงจงรักเจ้า
ช่วยนำพารักมาคืนหย้า	ใจหายเศร้าครวญคำนึง

นางครวญ (ทำนองนางครวญ สามชั้น ท่อน 1)

ยามราตรีเงียบสงัด	ลมโซยโบทสะบัดพระพายพัดกลืนมาลี
หอมระรื่นชื่นฉ่ำชำฤดี	หวานล้ำฉ่ำทวีปลุกอินทรีให้สรายู
พริ้วแต่เพื่อละเมอนึก	หอมยิ่งหอมยิ่งฮึกheimใจ
โธเราเอ๋ยเรามีเคยแอบใกล้	ชื่นซู้ซู่ใจแม่ยอดไผทสีดา
หรือเรไรหรือหรือร้อง	สำเนียงก้องคู่เกล้า
จึงหวีดหวิวหวิ้ว	ยั่วเย้าในฤดี
สวยเอ๋ยมาลีสดสีงามตา	ลมสะบัดพัดมากลิ่นมาลาหอมหวาน
ชวนให้สนิทินิทรา	ถึงเวลาพักผ่อนหย่อนใจ5
ธรรมชาตินี้ไฉนจึงได้ชักชวนชม	ประกอบใจให้นิยมใครจะชมแต่สีดา

นกเขาชะแมร์

โน้นแนะนกเขาคุ จุก จุกกรูอยู่ในวนา

ยามโผจากดินบินถาเสียงฉ่ำเฉื่อยอุรา เสียงเรียกหาใครกันนั้น
 เจ้าบินบุกไปในดง อ้อ เจ้าคงหลงหมู่พลัดไปไกลกัน
 เห็นใจนี้ใครจะคอยรับขวัญ อ้อ นั้นมันเจอะกันแล้วสุขสำราญเรีงรำ
 จุกกรู (รับ) จุกกรู (รับ) จุกกรูชั้นคู่คูมา
 ตั้งแต่รุ่งทิวา จุกกรูจุกกรูมาเสียงปีกษาเรื่อยรี่
 ฟังยิ่งฟังเหมือนดังบรรเลง (รับ) กล่อมเป็นเพลงดนตรี
 โอ้วเจ้าปีกษีส่งสำเนียงเสียงดี เร้าฤดีเพลิดเพลิน
 จุกกรู ๆ ๆ นกเขาชั้นอยู่ในร่มไพรพฤกษ์
 จุกกรู ๆ ก้องกึกในร่มไพรพฤกษ์ส่งสำเนียงเสียงจำ (ซ้ำ)
 จุกกรู (รับ) จุกกรู (รับ) จุกกรูชั้นคู่คูมา
 ตั้งแต่รุ่งทิวา จุกกรูจุกกรูมาเสียงปีกษาเรื่อยรี่
 ฟังยิ่งฟังเหมือนดังบรรเลง (รับ) กล่อมเป็นเพลงดนตรี
 โอ้วเจ้าปีกษีส่งสำเนียงเสียงดี เร้าฤดีเพลิดเพลิน

(ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ กับ ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ญ นคร แต่ง)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 บังใบ
 CHULALONGKORN UNIVERSITY

ไอ้ไอ้ดวงตา	โกรธเียนักหนาให้ข้าอวรณ์
โกรธแล้วทำอน	หวังเราอนเรื่อยไป
น้อยใจใฝ่รักหนักหนา	เห็นแล้วว่าพี่อาลัย
จึงหมายทำให้	ใจพี่ว่ารุ่น
เจ็บใจนักหนา	ควรหรือมาหมกมุ่น
ให้เนื้ออ่อนมาอนเกินงาม	เห็นใจเจ้าแล้วไอ้ธรรม
หัวใจพี่ซ้ำ	ระกำเพราะเธอ
โอ้วว่าดวงใจ	จะเป็นอย่างไรเพื่อภัยเสมอ
ขอเพียงว่าเธอ	รักสลักปักใจ

แม่นรักพี่แล้วแก้วตา	ของจอย่างอนเกินไป
แม่นงอนพองาม	พี่จะขอตามใจ
เจ้างามตรงที่งอน	ยามแม่ค้อนชวนให้
หัวใจพี่จะขาดรอนรอน	เห็นใจขวัญอ่อนช่างอนเหลือใจ
พี่แสนรักอาลัย	ขวัญใจของพี่เอ๋ย

ผู้ชายทะเล่บ้อง

ชาย	มาประสพพบน้องผิวเจ้าขาวผ่อง	อยากรู้น้องทำบุญอย่างไร
	สวยเอยสวยรูปวิไลพาให้ใจวาม	โอ้เจ้าโฉมงามขอตามไปด้วยสักคน
หญิง	เอ๊ะ ชายคนนี้ซึกจะมีลวดลาย	ลวดลายละม้ายจะร้ายชอบกล
	ต้องเตรียมกายที่ได้ฝึกฝน	แม่นลวนลามตนจะได้พันอันตราย
	เกลียวดูขวาช้าย	ก้าวไปมิได้พุดจา
ชาย	เอ๊ะ อย่งไรคุณครับ	ผมมาขอรับจะติดตามไปด้วยสักครา
	ขอเอยขอตามน้องยาพอให้ชื่นอุรา	เจ้าไม่พุดจาพี่ยาไม่ว่ากระไร
หญิง	หนอยแน่ตามมาชะยึ่งนำหมั้นไส้	คนอะไรดีร้ายจะไม่เข้าที่
	แถมเอามือสะกิดโน่นนี่	เลยช้ายที่ขวาที่เหวียงเต็มที่แทบ
บรรลัย	แล้วเดินหลีกไป	ทรมวยมิได้หันมาดู

เฝ้ารำพึง (พระยาแปแลตัด)

เฝ้ารำพึงใจให้คะนึ่งถึงรักข่า	เจ้าจากไปจิตใจให้ระทมตรมอุรา
ต้องกล้ำกลืนฝืนทรมมา	น้อยใจข้าสุดรำพัน
เหมือนกระต่ายเฝ้าหมายดวงจันทร์	ไม่มีวันได้ชมสมดังใจ
ดวงตะวันแม่ปล้นลับยังกลับคืนใหม่	แต่ดวงตาจากข้านับวันพรันฤทัย
คงไม่คืนฝืนทนอาลัย	น้อยดวงใจทรมาน
เหมือนดังว่าจะไม่พบพาน	โอ้อกรานแรมร้างสิ้นหวังเอย

พราหมณ์รำพึง (หวลคำนึ่ง สองชั้น)

เดือนดับลับฟ้าพาใจเรา
รักยังซาบซึ้งตรึงใจอยู่ไม่วาย
เป็นอื่น

โอรักเอ๋ยเคยขึ้น
เพราะหลงเหลือเชื่อคำจึงต้องระกำชอกซ้ำใจตรม
โอรักสลวย
ให้อกระบมใจระทมขึ้นขมไม่วาย

พม่าแปลง

โอรักสลวยใจจะขาด
ทุกวันพีระทมขึ้นขมหนัก
นึกถึงวันคืน
รักเลื่อนเคลื่อนคลายจากใจเจ้า
เสียแรงพี่ฝากชีวา
น้องมาตัดรอนผ่อนรักสลัด
แม่นสิ้นปราณี
ไร้คู่อยู่โยให้ใจเศร้า

สร้อย

เขว เขว เขว	เขวอิมมาเล เล้ เหล่ (ซ้ำ)
เขวอิมมาเล เหล่ เล	(เอาวาไชยาบาล) 2 เล เล เล เล เล
สอง สอง สอง	เฮ้าสองบวกสองเป็นสี่ (รับ)
สองคุณสองก็ได้พอดี	เอ๊ะยังงี้ได้สี่เหมือนกัน
ตัวฉันซึกไม่แนใจ	
สอง สอง สอง	เฮ้าสองบวกสองเป็นสี่ (รับ)
สองคนมันงอกทวี	จนบัดนี้มีสี่ทันใจ
จะเลี้ยงกันไหวหรือนี่	
สอง สอง สอง	ตัวฉันมีสองคุณสี่ (รับ)
เมียสองคนใช่พอดี	มีลูกคนละสี่ทุกคนไป
ตัวฉันไม่ไหวแล้วซี	

หา หา หา	หากินดินร่นเหลือที่ (รับ)
หากินเป็นนักดนตรี	ตีเป่าตีตีตีเรื่อยไป
ยิ่งหา ยิ่งได้หนี้จม	
ตุ้ แต่ แต่	ทหารแตรเป่าแตรเสียงแน่น (รับ)
สงสารทหารเป่าแตร	เป่ากันจนแก้มไม่ได้บั้ง
เดินแถวตีตีตั้งเรื่อยไป	
ต้อย ต้อย ต้อย	เสียงต้อยตะริดตีตีตี (รับ)
หญิงไทยสมัยเรานี้	กระโปรงสั้นเต็มที่ยั่วใจชาย
มองแล้วฉันทใจหายวาบ	
 <p>พม่ารำชวาน</p>	
น้องข้าเอ๋ยจงได้ปราณี	ตัวพี่นี้กระไรอกหัก
พี่มาหาหลงรักแม่สาวชาวไทย	พี่เป็นหมองพมามาแต่แดนไกล
ไอ้แม่ยอดยาใจไม่เห็นใจเลยเอ๋ย	
น้องข้าเอ๋ยจงได้ปราณี	ตัวพี่คณิงถึงทราชมเขย
พี่ฝากรักแล้วยังทำเฉยเฉย	เจ้ามาละเลยให้พี่หมองหมองใจ
พี่เป็นพม่าน้องยาเป็นไทย	เอ๊ะ จะแปลกอะไรพม่าไทยก็เหมือนกัน
น้องข้าเอ๋ยจงได้ปราณี	รักพี่เสียเถอะแม่จอมขวัญ
พม่ารามัญเจ้าจะมีใช้สอย	พี่เป็นเศรษฐีมีงมีไม่น้อย
ทั้งข้าทาสนับร้อย	แม่ยอดสร้อยจะสบาย
น้องข้าเอ๋ยจงได้ปราณี	แต่ว่าตัวพี่คิดหลบลิ้นหนีหน่าย
นำรำคาญเพราะมันแสนวุ่นวาย	จึงมาเมืองไทยมาตั้งวงกลองยาว
ตกลงปลงใจเสียว่าได้กับเจ้า	พี่จะตีกลองยาวให้น้องสาวนอนฟัง
พม่ากลองยาว	
สุขสนุกรำร้อง (โย้ันๆ)	เพลงทำนองไทยแท้ (โย้ันๆ)
สุขสนุกยิ่งแล้ว	อย่าเชื่อนอย่าแซ่เชิญมารำร้อง

เรียงบาร้องรำกับกลอง
เสียงกลองเทิงบ้องเร้าใจ
อย่าช้าเชิญชักเพื่อนรักพี่น้อง

เป็นทำนองพม่ากลองยาว
เร่งมาเร็วไวรำให้เพริดพราว
ร่วมพ็อนรำร้องตามทำนองกลองยาว

มอญครวญ

โ้ออนาถวาสนา
เกิดมาช่างโชคร้าย
คร่ำครวญทวนไห้
จะเสียวทางไหนเขาพากัน
ขาดคนเห็นใจ
เห็นแต่น้องข้านี้

ดวงชะตาพาเศร้าใจ
พลาดหวังรำไปเศร้าใจทรมาณ
เฝ้าบ่นรำไปจิตใจไหวหวั่น
เมินหน้าหันไม่มีโยดี
ช่างแสนยากไร้เศร้าใจเหลือที่
แม้ไม่ปรานีอกพี่คงข้ำ

มอญรำดาบ สองชั้น

ร้อนใดไม่เหมือนร้อนรัก
มันร้อนรุ่มสมทรวงหวงอุรา
แต่เข้าเย็นมิได้เว้นค่านึงนิก
จิตประหวัดทวนให้ใจอาวรณ์
ทำไฉนจึงจะได้สมใจนิก
ยิ่งสลัดก็ยิ่งรัดมัดอุรา

อกจะหักทวนไห้อาลัยหา
เจียนเป็นบ้าคลั่งโคล่ใจอาวรณ์
ยิ่งตรองตรึกยิ่งร้อนรุ่มดังสุขขอน
แทบม้วยมรณเสียดด้วยรักหักอุรา
โ้อว่าศึกในใจร้ายนักหนา
มิรู้ว่าจะแก้ไขฉันใดเออ

มนต์รักเสียงแคน

เสียงแคนกล่อมแดนอีสาน
หนุ่มสาวมารำแคนเกี่ยวกัน
โ้อดอกจำปาน้องจำอย่าอาย
คุณั้นก็รำสวยดี
คุณั้นก็งามจับตา

สนุกสนานหนุ่มสาวบ้านนา 5 (ข้ำ)
เธอกับฉันมารำรำทำท่า
คุณั้นก็งามไฉไล (ข้ำ)
อ้ายนี้หนานหาคู่บ่ได้

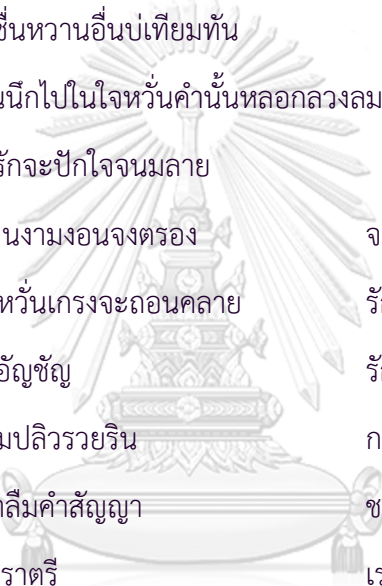

รำวงสายบัว

สร้อย	สายบัว สายบัว สายบัว เดือนสี่ติดต่อดือนห้า (ซ้ำ)	ให้น้องเตรียมตัวชั้นหมากจะมา ชั้นหมากจะมาให้น้องเตรียมตัว
	ช. พี่จะไปขอหมั้น ชั้นหมากตัวพี่จะเตรียม (ซ้ำ)	ไอ้เจ้าแจ่มจันทร์อย่าทำอายเหนียม แม่ชื่นใจของเรียมน้องอย่าได้หมองมัว
(สร้อย)		
	ช. ขอพี่ชื่นใจไว้ก่อน ขอจูบหน่อยเถอะแม่ขวัญตา (ซ้ำ)	อย่าให้สะท้อนต้องนอนคอยหา ชั้นหมากจะมาเจ้าอย่าได้เกรงกลัว
(สร้อย)		
	ญ. ถอยออกไปเสียก่อน ชั้นหมากพี่มาเมื่อไร (ซ้ำ)	อย่ามาทำออกย้อนเลยพ่อหนุ่มหัวใส น้องจะเอากองไว้ที่ท้ายเรือนครัว
(สร้อย)		
	ญ. พี่อยู่ทุ่งสำเหร่ ชั้นหมากจะล้มระเนน (ซ้ำ)	อย่ามาทำวางเท่ที่อยู่ทุ่งบางเขน นักเลงบางเขนนั่นมันเกษตรทั้งครัว
(สร้อย)		
	ช. บ่ บ่ เป็นหยิ่งดอก ขวัญอ่อนจงเชื่อพี่ชาย (ซ้ำ)	อย่ามาทำอ่อนยกให้พี่ใจหาย อันนักเลงทั้งหลายพี่ไม่เคยเกรงกลัว
(สร้อย)		
	ช. พี่จะโดดไปหมั้น ถึงรู้ก็ไม่เป็นไร (ซ้ำ)	นักเลงทั้งนั้นมันจะรู้ที่ไหน พี่วิ่งเร็วใจหายน้องอย่างได้คิดกลัว
(สร้อย)		

ราตรีประดับดาว

2 ชั้น	ช. ดวงซีมีมาซีชมดารา (ซ้ำ)	แสงพรารวมภาดาวหนึ่งมาชิดดวงจันทร์
--------	-------------------------------	-----------------------------------

งามเนื่อนวลยวนตาตั้งจันทราผ่องพรรณ สวยใดในหล้ายังน้อยกว่ายอดนารี	ขอเป็นดาวต้นคอยชิดมันจันทร งามองค์องค์เทวีเร้าฤดีงามเทียบ
เปรียบอมร ตามค้อนค้อนค้อนจะตัดรอนไปทำไม ญ. ฟิงซีเอามาเพื่อคารมลวง (ซ้ำ)	หลงคำชี้ที่รวงชายหลอกลวงซ้ำกระไร รักคงลืมได้ใจน้องต้องระทม
งามเหมือนดังดวงจันทร์ก็มีวันแห้งไป หวานตาลหวานชื่นหวานอื่นบ่เทียมทัน เพลินฟังคำรำพันนึกไปในใจหวนค้ำนั้นหลอกลวงลม คงตรอมตรมความรักจะปักใจจนมลาย	รักคงลืมได้ใจน้องต้องระทม
ชั้นเดียว ช. โปรตอย่าทุกข์ร้อนงามจงตรง ญ. น้องยังหวั่นเกรงหวั่นเกรงจะถอนคลาย ช. ดอกเอ๋ยเอ๋ยดอกอัญชัญ ช. ฉะเอ้อๆ พัดพริ้วลมปลิวรายริน ญ. ขอจงอย่าลืมน้ำคำสัญญา ญ. ดอกเอ๋ยเอ๋ยดอกราตรี	จะสมัครรักน้องครองไปจนตาย รักคงจะหน่ายเปลี่ยนใจพลัน รักนั้นจะไม่แปรผันแรมรา กรุณกลิ่นเนื้อน้องกรองปนมณฑา ช. รักกันจนกว่าจะดับชีวิ เรานี้จะร่วมรักกันรันดร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ภู นคร แต่ง) CHULALONGKORN UNIVERSITY เรืองเพลงเร็ว	
จับระบ่ำระบ่ำรำฟ้อน (ซ้ำ) (ซ้ำ)	สองแขนแอ่นอ่อนแม่ทอดกรเอื้องกราย
โทนปีะ พรีด พรีด พริง เอวกลมสมส่วนแม่ช่วยวนใจชาย (ซ้ำ)	รำร้ายสวยจริงสวยยี่นารายณ์ (ซ้ำ) มันเร้าถึงใจแทบคลั่งตายเขี้ยวละเออ
อกแอ่นแขนอ่อน	สวยจริงอรชรพี่ต้องนอนละเมอ (ซ้ำ)

งามวงงามวาดงามวิลาสเลิศเลอ
(ซ้ำ) ชะเออแม่เอองามจริงแม่งามยิ่งกว่าใคร

เรียงเพลงรำ

หนุ่มสาวร้องรำทำเพลง
(ซ้ำ) ร้องเพลงอังกฤษแหมฟุดฟิตฟอไฟ

เสียงรึ้นครึ้นเครงบรรเลงสุขใจ (ซ้ำ)
เหวี่ยงกันกันไปหญิงชายเต้นกันนิ้ว

ต่างคนทำท่า
(ซ้ำ) แม่สาว ๆ ฟิดจัดเก่งสับัดไม่กลัว

เหมือนดั่งตีปลากายาสันระรัว (ซ้ำ)
ทะมัดทะแมงแต่งตัวแม่เต้นยั่วใจชาย

ซ่าซัดซ่าโยกหน้าโยกหลัง
(ซ้ำ) สวยแท้แน่จ้งเหมือนดั่งกระดิ่งฟัดทราย

เสียงกลองเร่งเร้าบอกให้เอาเข้าไป
(ซ้ำ) เต้นกันสุดหัวใจพีย่อมตายคาเวที (ซ้ำ)

สวยเอยทรมเซยของพี (ซ้ำ) รองเท้าทันสมัยแม่สอดใสอย่างดี

เหมือนดั่งจ็อกกี้ที่เขาขี่อาซา (ซ้ำ) สวยกระไรยอดชายของซ่า (ซ้ำ)

ไว้ผมเป็นกระเซียงยุ่งเหยิงงามตา
(ซ้ำ) เหมือนดั่งคนบ้าเริงรำจริงเอย (ซ้ำ)

ลาวลำปางเล็ก

ขึ้นกอพง (อ้ายซี) มาลงกอไม้
แต่น้อยจนใหญ่ไปได้แอบกายแม่วยย

สาวฉะอ้อนวอนสวย
โอ้ ๆ สาวฉะอ้อนวอนสวย

พีมาพุดด้วยน้องอย่าขวยอย่าเขิน
อย่าหมางอย่าเมินพีชาย

นั่งยิ้ม ยิ้มสาวเอยสาวกริมคูชาย
นั่งยอง ยองสาวเอยสาวจ้องมองชาย

น้องไปขึ้นเหนือพีมาขี่เรือลงใต้
ซำมา ซำไป บ่ได้พบน้องหญิง

จะหลบตัวพีไปไหน
โอ้ โอ้ใจเจ้าไม่มีจริง

กลับกลอกหลอกยิ่ง
เหมือนน้ำกลอกกลิ้งไบบอน

แสนแ่งแสนอนจริงเอย
(จิมละเนอ แม่ปะแม่เปอ แม่เฮอ แม่

(ของเก่า)

ลาวลำปางใหญ่

ไอ้สาวชาวลำปาง	ฮักเจ้าบ่างเขลางค์เมืองงาม
ทำจะใดพี่จะได้ไปแ่อว	แม่นได้ไปแล้วพี่จะขอลาม
(กินอันหยั่งน้องนางจิงงาม) 2	โอินงรามขอได้เอ็นดู
ปี่ไคร้ฮู้ ฮู้ความจริงเจ้า	(ปี่จะเผียงอนจ้อต่อนาง) 2
(สาวเอยสาวเจ้างามนามเมืองลำปาง) 2	บ่อจืดบ่างบมีเห็นห่างไปไกล
ไอ้อาลัยสายใจงามทรมาสวาท	(ใจจะขาดลงแล้วรอน ๆ) 2
ดูจดังต้องศรณารายณ์	ไอ้ใจหนอใจโยไม่คิดเห็นห่าง
ใจยึดมั่นลำปาง	ใจไม่ร้างโรยรา
พาให้จิตคิดครุ่นคำนึง	(นึกถึงลำปางห่างไกล) 2
ไอ้อาลัยใจไม่ยอมจากมา	ดูจจอร่าพีนี่แทบมลาย
(ใจพี่เฝ้าฝันใฝ่ไม่หายครุ่นคำนึง) 2	

ลูกเขยเข้ากรุง

(1) ลูกเขยเข้ากรุงมุ่งหมาย	เที่ยวสบายผ่อนใจแกหนอ
เข้าในเขาดินไม่รอ	เดินปรอเที่ยวเพลินเจริญใจ
(2) ม้าลายตัวลายตีแท้	ฮิปโปแฮอยู่ใต้น้ำใส
หมี่เม่นเสื่อช้างกางทราย	โน่นแน่ะสิงโตตัวใหญ่ก็มี
(1) งูเขียวเขี้ยวหงอนนอนนิ่ง	ขดไม่ไหวตึงเขี้ยวพี่
ลองเอาไม้แห่ดูที	เออดีไม่ยกกะสู้เรา
(2) เอาไม้ยาวเข้าคดหัวงู	จิ้มดูตรงเขี้ยวโค้งเง้า
งูชักรำคาญไม่เบา	เลยเลื้อยเข้ากรงไปไม่ออกมา

ลูกเขย บะแล้ว ข้านี้กว่าจะเก่งแคไหน แห่เขี้ยวชนิดเดียวตันเลื้อยเข้าไปในกรงเสียแล้ว
คนเฝ้า อ้าวลุง แห่งูเล่นอย่างนั้นไม่ได้นะครับ ที่นี่เขาห้ามรู้ไหม

ลูกเขย ทำไมจะไม่ได้ ก็ข้าอยากรู้ที่นี่ที่ว่าเวลาเลื้อยแล้วตัวมันจะยาวแคไหน

คนเฝ้า เอ้า ตัวที่กำลังเลื้อยก็มีทำไมลงไม่ดู จำเพาะจะมาดูตัวนี้

ลูกเซย ก็ตัวนี้มันใหญ่นี้หว่า แน่ะเฮ้ย กะอีแคงทำไมหวนักหนาจะอ้ายหมา ก็ข้าแหยมมา

ตั้งแต่กรง

ม้ายลาย กรงสิงโต ไม่เห็นมีใครห้าม

คนเฝ้า (ตาเหลือก) ตายละ นี้ลุงแหยมมาตั้งแต่กรงม้ายลายเชียวรี เอาอะไรแหยมละ

ลูกเซย อ้ายจะว่าแหยมก็ไม่ถนัด ข้าเอาเหล็กเสียบขนมปังให้มันกินนะ โฮ้ย มันชอบงาบทั้งขนมปัง

ทั้ง

เหล็กเรียบเลย

คนเฝ้า หา ? กินเหล็กเข้าไปด้วยหรือ เฮ้ยพวกเราไว้ว รีบไปดูม้ายลายเร็ว กินเหล็กเสียบขนม

ปัง

เข้าไปตั้งยาว ปานนี้มองเพิ่งแล้วก็ไม่รู้ (มีเสียงวิ่งตึงตึงออกไป)

ลูกเซย เออ อ้ายพวกนี้แปลกจริง ๆ เราหรือกรุณาสัตว์ เอาขนมปังให้มันกินมันกลับหาว่าจะฆ่าสัตว์ของมัน

ไม่ดูก็ได้วะ ดูแล้วรำคาญนี้หว่า ไปสนามหลวงดีกว่า เห็นอ้ายทิดจุ่มมันบอกว่า กว้างใหญ่หญ้าขึ้นเขียว
เรียบ

สวยงาม ทำโรงแรมจิ้งหรีดดีที่หนึ่งเพราะอากาศเย็นสบาย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

(1)	ลูกเซยรีบเร่งเดินหนี	ออกนอกรั้วทันทีคอยท่า
	เห็นสามล้อเครื่องผ่านมา	ขึ้นนั่งกำบอกไปสนามหลวงที่
(2)	รถราขยับเขยื้อนติดกัน	ลูกเซยตะโกนลั่นเต็มที
	เฮ้ยอ้ายหนูเหล็กทางลุงที	ลุงนี้จะรีบไปทุ่งพระเมรุ

คนขับ โธ่ลุง ไปตะโกนขอทางเขาทำไมนะ ?

ลูกเซย เอ้า ก็ข้าจะรีบไปนี้หว่า รถราขยับเขยื้อนติดกันอย่างนี้ เมื่อไหร่จะถึงสนามหลวงสักทีละวะอ้ายหมา
เฮ้ย

คนขับ นี่ลุง อย่าเอะอะไปอายเขา นี่แหละสนามหลวงแล้ว กำลังจะจอดให้ลงอยู่แล้ว

ลูกเซย เรอะ ถึงแล้วทำไมไม่บอก ปล่อยให้ข้าตะโกนอยู่ได้คำรถเท่าไรละ

คนขับ 30 บาทลง

ลูกชาย คนละ 15 ก็แล้วกัน เอ็งขับ ข้าตะโกนขอทางออกกันคนละครึ่ง ถ้าเอ็งไม่ได้ข้าล่ะ ไม่มีทาง

มา

ถึงนี้ได้หรือ

คนขับ เอ้า ไปเสียแล้วให้ 15 บาทเท่านั้นเอง ค่าน้ำมันก็ไม่พอ ลุง ๆ ๆ กลับมาก่อน เอ้อ วันนี้ทำ

ไม่

มันช่วยแต่เข้าเขี้ยวเรา ช่างหัวมันไปดีกว่า (มีเสียงรถตุ๊ก ๆ แล่นออกไป)

(1) ลุงชายเดินเล่นสนามหลวง	ร้านรวงยุบยับแน่นไป
ไม่เห็นหญ้าเขียวชื่นใจ	ร้อนราวกับไฟบรรลัยกัลป์
(2) สกปรกเลอะเทอะเประเปื้อน	ชะอ้ายเพื่อนโกหกเข้านั้น
ว่าสวยงามลมตีชื่นชีวัน	สะอาดตาพากันชื่นชม

ลูกชาย ตูย นี้นะเรอะสนามหลวง อ้ายทิดจุ่มมันบอกว่ากว้างใหญ่ หญ้าเขียว สดชื่น อากาศดี สะอาดตาน่าชม ฤย มีแต่ร้านสกปรกทั้งนั้น อ้ายร้านอย่างนี้งานวัดบ้านข้ามันก็ครือกัน แล้ว เรื่องอะไรข้าจะมาสนามหลวงให้ลำบาก เฮ้ย โนนแน่นเว้ยเฮ้ย อะไรของมันวะลองอ่าน

หนังสือ

คูชิ อ่า พิพิธภัณฑแห่งชาติ ฮ้า เต็ด เต็ดซีเรา นึกว่าอยู่ที่ไหน ที่แท้อยู่ริมสนามหลวงนี่เอง ไม่ได้ต้องรีบไปคู

(1) ลุงชายข้ามถนนตรงไป	รถน้อยใหญ่บีบแตรเสียงขรม
เบรคน้อยเบรคใหญ่เบรคลม	ต่างเบรคกันขรมทันใด
(2) แล้วส่งเสียงด่ามาลั่น	ตัวสั้นโกรธกันยกใหญ่
อยากตายนักหรืออย่างไร	เดินตามชอบใจไม่คิดกลัว

คนขับ เอ้าลุง อยากตายหรืออย่างไร ? แหม เดินพรวด ๆ ยังกะเดินในท้องนาถูรถเสียบ้างซี

ลูกชาย ชุระอะไรข้าจะคูเอ็ง ทีเอ็งทำไมไม่คูข้ามึงล่ะ

คนขับ อ้าว ถ้าไม่คูลุง ปานนี้ก็ชนลุงเป็นศพไปแล้วล่ะซี นี้อู้ออ อ้ายข้ามถนนส่งเดชอย่างนี้มัน

5

ผิดกฎหมายรู้ไหม ทำไมไม่ไปข้ามที่ทางม้าลายล่ะ

ลูงเขย โธ่ อ้ายหมาเอี้ย เองอย่ามาหลอกข้าเลยวะ ก็ข้าเพิ่งไปดูม้าลายมาเมื่อตะกี้ฮ้ายทางสำหรับ
ม้า

ลายเดิ่นนะ มันอยู่ในกรงที่เขาเดินไว้วัย ก็นี่ข้าจะข้ามถนนแล้วมันไปเกี่ยวอะไรกับม้าลงม้าลาย
ที่ไหน

คนขับ มันคนละลายแล้วลูง เอา อยากถูกรถชนตายก็เอา เอ้า พวกเราไปกันเถอะ

สร้อย นอมโย้ละมา นอดิลงเว้.....เห่เฮ้ นอมโย้ละมา มานีราตรีมาลีมาลีมา

ทรงสุคนธ์กลิ่นเกลาเอาใจ	น้ำกุหลาบลูบไล้มังสา
ส่องพระฉายชัดผิวพักตรา	งามดั่งจันทร์ทราเมื่อวันเพ็ญ
สอดใส่สนับเพลาภาษาทรง	ฉลององค์อร่ามรัตนครัดเคร่ง
ใครเห็นเป็นที่แลเล็ง	พิศเพ่งเพียงหนึ่งจะบาดตา
เหน็บกริชเทวัญแล้วผันผาย	พระหัตถ์ซ้ายนั้นถือเช็ดหน้า
ลงจากที่ประทับพลับพลา	ขึ้นทรงอาชาทันใด

ลำตัดทรงเครื่อง

ลูกคู่ชาย

รักนวลสงวนตัวไว้

จะไม่ต้องซ้ำใจนะแม่คุณเอ๊ย

เมื่อวิวาห์จึงให้สามเษย

จะไม่มีใครเอ่ยว่าใจง่ายใจบุญ (ล่องน่าน)

(1) สมัยนี้สตรีมักจะศรีวิไล

หม่มพุดพิดพอไฟไปเสียเมื่อยามวัยรุ่น

บ้างกำกั้นแก่งแท้เสียจริงและแม่กันไหว

แม่ชอบเล่นกับไพร่ระวังจะไหม้เนื้ออ่อน

บ้างแต่งตัวยั่วเข้าเอาความสาวออกมาโชว์

หม่มเห็นถนัดโทนโท่กลับเห็นเป็นโก้โชว์หุ่น

กระโปรงตัวสั้นจุ่มหม่มดูเข้าไปล้าลึก

ถ้าพี่บวชก็แทบจะสึกเจียวละแม่เจ้าประคุณ

จะโก้โก้ยืนนั่งแม่ไม่ระวังสักนิด

พอชายเห็นเกิดพิถมนักก็คิดวุ่น ๆ

เสื่อปายอยู่เฉยแม่ทราชมเขยปลุกใจ

แล้วจะมาโทษใครว่าผู้ชายทารุณ

(ลูกคู่)

(2) ถนอมเอาไว้อย่าให้ใครละเมิด

มันจะเกิดราศิพาให้น้องนี้รุ่น

บ้างกำลังศึกษามันก็พาให้ใจแตก

พาชีวิตเหลวแหลกไปเจียวละแม่ประคุณ

จงหยุดตั้งยังคิดอย่าให้ชีวิตตกอับ

อย่าให้ตัวน้องยับจนน้องต้องกลับเคืองขุน

	จงอย่าเอาอย่างไรไปทางฝรั่งมังค่า	แม่จะเสียน้ำตาพาให้ใจว่าวุ่น
	จะหาผิวเป็นตัวตนาหาก็ทั้งยาก	เพราะสวมเขาเขาลำบากใครจะอยากได้
เนื้ออุ่น		
ลูกคู่หญิง	ก็ต้องอยู่เป็นโกลเม็ดไม่ยอมเซตเลยสักนิด	ต้องนอนหนาวตลอดชีวิตมันนำคินนะแม่คุณ
	รักนวลสงวนตัวไว้	ที่เป็นคนไทยจำไว้ก็ให้ดี
	(ฝรั่งจำดู ท่าไม่เข้าที่) 2	เป็นคนไทยทั้งที่อย่าให้ศักดิ์ศรีเสื่อม
คลาย		
(1)	ผู้ชายสมัยก่อนเขาไม่กะล่อนลุ่มหลง	เขาเส้นตรงวาตรงไม่เวียนวงใจหาย
	รู้จักฟังเทศน์ฟังธรรมคำสั่งสอน	ไม่มีแง่มีงอนเขาเป็นคนสอนง่าย
	เมื่อพ่อแม่สู่ขอเขาจึงรอเข้าห้อง	ไม่เที่ยวได้เลื้อยลอดล่องแหมเจอช่องเป็นไม่ได้
	พวกผู้ชายสมัยเธอทุกวันนี้	ดีแต่เที่ยวเป็นฮิปปีชั่วสันดีไม่มีหาย
	การเล่าเรียนเขียนอ่านไม่เอาถ่านกันละ	มีแต่เที่ยวเกะกะปะฉะตะมันทุกราย
	แถมยังสุขกับภูชาบ้าเฮโรอีน	ไม่ได้เคยรับศีลมันบ้าบิ่นเหลือร้าย
	บ้างก็ชอบอุดคร่าอนาจาร	จนผู้คนชาวบ้านเขารำคาญเหลือหลาย
	ยังมีหน้ามาว่าผู้หญิงอ้ายผู้ชายโง่จะถดถิง	ตบให้กลิ้งเป็นราย ๆ
	(ลูกคู่)	
เมื่อไร	(2) พ่อแม่หาเงินให้อย่างไรก็ไม่ทัน	ก็เที่ยวได้เล่นการพนันมันเอาถ่านเสีย
	ขอเงินซื้อตำราเอามาเดินดิสโก้	ว่ากันจนเอวโย้ไปโรงเรียนไม่ไหว
	พอเงินหมดก็เที่ยวได้ดักปล้นจี้	พอได้เงินเข้าสักทีก็เลยจี้กันใหญ่
	อ้ายบ้างอายยังไม่สิ้นกลิ่นน่านม	ก็กินเหล้ากันจมส่งเสียงขรมเหลือร้าย
	อายยังไม่ได้สักก็ปีก็อยากจะมีคู่ครอง	ทำเจ้าชู้คะนองไม่กลัวคนมองหมั่นไส้
	อ้ายผู้ชายที่ดีเขาก็มีอยู่ไม่น้อย	แต่อ้ายที่ต่ำต้อยก็ไม่ใช่อย่อยจะบอกให้
	สองคนนี้เป็นตัวอย่างดีในทางชั่ว	ยังมาทำพุดมั่วใครได้เป็นผัวก็ช่วยไป

สุราพาซีน (โมเย)

โมโมเอ๋ยโมเอ๋ย	มาเฮฮาเรจรีนขึ้นใจ
ลื้มความทุกข์สุขใจ	โลกเราไซรัสต์ใส่ขึ้นบาน
ลา ลา ล้า ลา ลา	อันสุราพาให้สรราญ
ลื้มความทุกข์สุขสันต์	โลกเรานั้นสดสีปรีดา
สร้อย	ลา ลา ลา ล้า ลา ล้า ลา ลา ล้า ลา
มามาซิพวกเรา	กินให้เมาเราขึ้นอุรา
เมาเมาแล้วแก้วตา	ดื่มสุราลื้มทุกข์สุขชี.
ลา ลา ล้า ลา ลา	รินสุราคลาเคล้านารี
ลื้มความทุกข์สุขชี	โลกเรานี้สุดแสนขึ้นบาน (สร้อย)
ไม่เมา ไม่เมา ไม่เมา	เรานี้ดื่มหลายไม่มีราตรีสำราญ
ฮัม.....	ลา ลา ลา
สุขสันต์ไมตรีล้วนมีจิตใจ	ผูกพันกันไซรัไว้นานแสนนาน
ไม่เมา ไม่เมา ไม่เมา	
 <p style="text-align: center;">สองฝั่งโขง</p>	
เชิญ เชิญ มารำ	มาร้องลำนามารำเกี่ยวกับ
หนุ่มสาวสุขสันต์	รำรำกระชั้นขึ้นบานหรรษา
เสียงโชนเท่งป๊ะ (ซ้า)	คละเคล้าเรื่อยมา
เพลินเพลินอุรา	จะหาไหนมาเทียบเท่าเทียมทัน
ช. หนุ่มสาว	ญ. เคล้าคลอรำล่อกัน
ช. สุขสันต์	ญ. เหมือนวิมานเมืองแมน
เสียงใดไม่แมน	เสียงแคน เรจรีนขึ้นบาน
เรจ เรจ สรราญ	ระรีนขึ้นบานสำราญรื่นรมย์
หนุ่มสาวสุขสม	รำรำกระทบสบตาพาขึ้น
เสียงโชนเร่งเร้า (ซ้า)	แคนเคล้าจังหวะเย็น
ครึ้น ครึ้น ครึ้น	ฟังเสียงครึกครึ้นระรีนดวงแด

ช. แห่เล่นแตร

ช. โทนpipe

เจ้าฤดีดวงแด

ญ. ตะรุแลละแล่นแตร

ญ. ตะรุแลละแล่นแตร

อย่าแซะเชิญน้องมาร่ำรำ

สินวล

ช. นवलศรีสินวลควรถนอม

ไอ้แม่ตาคุมดำแสนงามวิไล

ญ. เอกกระไรเอ๊ะไยมาจ้อง

ญ. เหลือจะอายุให้ชายมองเมียง

ไอ้เจ้าเนื้อหอมหอมรื่นชื่นใจ

ช่างงามเหลือใจชวนให้พุ่มอง

ช. หมายปองจะอยู่คู่เคียง

ช. รักเจ้าเพียงดวงชีวาขวัญตาอย่าแแง

งอน

ญ. น้าอตุเจ้าชู้นี้กระไร

ขอเพียงเห็นหน้าชื่นอุราพาสะท่อน

ญ. ฟังซิเออมาเพื่อพรำรำพัน

ช. ลอยมานี้อย่างหนีไปไหน

ช. โธ่ดวงใจพี่ชายหมายเพียงมาวอน

เห็นตาคุมค้อนดังศรรักสลักใจ

ใจฉันจะเลื่อนลอยไป

รักเจ้าเพียงชีวาลัยขวัญใจของพี่เอย

สงกรานต์

สงกรานต์มาแล้ว

ร่วมจิตกันทุกทุกคน

ถวายจันทน์

ขอพรในวันปีใหม่

เสร็จแล้วพองเรานำมา

สร่งน้ำทำบุญรอบปี

ขัดสีพระพุทธร

ครั้นเสร็จสร่งน้ำทุกคน

อาบน้ำผู้เฒ่า

ขอพรวิงวอนท่านไซ้

สงกรานต์มาแล้ว

ปีใหม่เราไร้ความทุกข์

ขอเชิญน้องแก้วร่วมกุศล

ไปฟังสวดมนต์กันให้ชื่นใจ

แล้วเราขึ้นบานทั่วไป

ขอไทยทุกท่านอยู่ดี

อัฐินั้นหนาตามที

ขอให้ท่านมีส่วนกุศล

ให้ใสวิสุทธิพึงยล

ให้บันดาลดลมากล้นพรชัย

พองเราขมาอย่าให้ข้องใจ

ขอไทยทุกท่านนิราศปราศทุกข์

ขอเชิญน้องแก้วมาร่วมสนุก

มาเล่นประยุกต์กันแบบไทยๆ

ต้อนรับสงกรานต์	สวยเอ๋ยขึ้นบานปีใหม่
ร้องรำทำเพลงกันไป	น้องเอ๋ยรำร้ายสุดงาม
ช่วยกันขนทรายเข้าวัด	ตามถนัดไม่มีใครห้าม
สาดน้ำตามวัฒนธรรม	ขอเชิญงามขำแม่เร่งออกมา
ปล่อยนกตัวน้อย	ขอเชิญแม่ปล่อยฝูงปลา
ครั้นเสร็จขอเล่นสะบ้า	อีกมอญซ่อนผ้ากันให้ชื่นใจ
เล่น “ลูกช่วง”	ขอเชิญแม่พ่วงเอาไฟไป
สงกรานต์เป็นงานไทยๆ	ฉลองปีใหม่ของเราเอ๋ย
ยามกลางคืนรวนร้อนหทัย	แสงจันทร์สาดฉายพระพายโชยพริ้ว
กลิ่นผกาหอมมาเฉื่อยฉิว	สายลมพัดปลิวเมฆละลิวลอยคว้าง
ท่ามกลางนภาอุราขึ้นบาน	เรไรร้องพร้อมประสาน
ฟังเสียงสำเนียงกังวาน	เกล้าแสงจันทร์งามผ่อง
ยิ่งฟังยิ่งมอง	ระรื่นชื่นใจ
ภาคนภาคราเมื่อไรราศี	รัศมีสาดใสละมุนละไมสะอาดสะอาดอัน
ขึ้นอุราหาไหนมาเปรียบปาน	สายลมแสงจันทร์ชวนให้ฝันละเมอ
แม้เธอมาแนบแอบเคียง	จำเรียงรสนิยมย์สมใจ
จะชื่นหทัยหาได้ไม่เทียบ	หาได้ไม่เปรียบเทียบเทียมเอ๋ย

โน้ตเพลงเถาที่ประพันธ์โดยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ชั้นเดียว

ท่อน ๑	- - -	ฟ ร ด ล	- ล ต ร	ฟ ร ด ล	- ล - -	ฟ ร ด ล	- ล ต ร	ฟ ร ด ล	กลับต้น
	- ร	ฟ ช	ล ช ฟ ร	ล ช ต ล	- ช - ฟ				
ท่อน ๒	- ช ฟ ช	ล ช ฟ ร	ด ล ต ร	- - - -	- ช ฟ ช	ล ช ฟ ร	ด ล ต ร	ฟ ช - -	กลับต้น
	- ล ต ร	ด ร ฟ ช	ล ช ต ล	- ช - ฟ					
ลูกหมุด ค่านำจนจบเพลง	ฟ ฟ ฟ	- ร - ร	ด ด ด	- ล - ล	ช ช ช	- ล - ล	ด ด ด	- ร - ร	จบ
	- ล ต ล	ล ช ฟ ร	- ล ต ล	ล ช ฟ ร	- ล ต ล	ล ร ล ต ล	ล ร ล ต ล	ล ช ฟ ร	
	ฟ ฟ ฟ	- ร - ร	ด ด ด	- ล - ล	ช ช ช	- ล - ล	ด ด ด	- ร - ร	
	- - ช ล	ด ร ต ร	- - ต ร	ฟ ช ฟ ช	- ฟ ช ล	- ร ฟ ช	- ต ร ฟ	- ล ต ร	
	- - ช ล	ด ร ต ร	- - ต ร	ฟ ช ฟ ช	- ฟ ช ล	- ช ล ท	- ล ท ด	- ท ต ร	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แขกคะนึ่ง (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒

หน้าทับแขก

สามชั้น

ท่อนเดี่ยว

-	-	-	-	-	ล - ท	-	ด - ร	-	ม ร ด	-	ร - -	-	ม - ฟ	ล ฟ ม ร			
-	-	-	-	-	ลี้ - ฟ	-	ม - ร	-	ม ร ด	-	ร - -	(	ม ร ด	ร - ร - ^ด ม ร			
-	-	-	-	-	ท - ท	-	- - ล	-	- - -	-	ท - ล	ท ล ช ล	-	ท - ด			
-	-	-	-	-	ชี่ ล ช ม	-	ร - ม	-	- - -	ท - ล	-	ล ล ล ล	ช ล -	รี้			
-	-	-	-	-	ล - ล	-	- - ท	-	- - -	-	ล - ท	ล ช ล ท	-	ด - ร			
-	-	-	-	-	ลี้ - ฟ	-	ม - ร	-	(	ม ร ด	-	ร - -	-	ร - ม ช ม ร ด			
-	-	-	-	-	ท - ท	-	- - ล	-	- - -	ท - ล	ท ล ช ล	-	ท -	ด			
-	-	-	-	-	ชี่ ล ช ม	-	ร - ด	-	- - -	ท ล -	ท ล ช ฟ	ม ฟ ช ล					
-	-	-	-	-	ฟ ร ม ฟ	-	ช - ล	ท ล ช ฟ	ช ล -	ท ช ท ล	-	ช -	ฟ				
-	-	-	-	-	ล ท ล ฟ	-	ม - ร	-	ม ร ด	-	ร - -	ม ร ด ร	-	ม - ฟ			
-	ลี้ -	ลี้ -	-	ม -	ฟ -	ลี้ -	ช -	ฟ -	ม -	ม -	ม -	ฟ -	ม ร ด	-	ร -	ม	
-	-	-	-	-	(	ด ท ล	ท ด	-	ร -	ม	ฟ -	ม ร ด	ร -	ม -	ฟ -	ม -	ร

กลับต้น

สองชั้น

ท่อนเดี่ยว

-	-	-	-	รี้	ร ร ร ร	-	ร -	ร -	-	(	ม ร ด	-	ร - -	(	ม ร ด	ร -	ร - ^ด ม ร									
-	-	-	-	ร ด	ท ล	ท ล	ช ล	-	ท -	ด -	-	ร ด	ท ล -	ล	ล	ล	ล	ช ล -	รี้							
-	-	-	-	-	ล	ล	ล	ล	ช ล -	รี้ -	(	ม ร ด	-	รี้ -	-	ร -	ม	ช	ม	ร	ด					
-	-	-	-	ร ด	ท ล	ท ล	ช ล	-	ท -	ด -	-	-	ท -	ล -	ท	ล	ช	ฟ	ม	ฟ	ช	ล				
ท	ช	ท	ล	-	ช -	ฟ	_____	ลี้	_____	ล	ฟ	ม	ร -	ม -	ฟ	_____	ลี้	_____								
-	-	ม	ม	-	ม -	-	ฟ -	ม	ร	ด	-	ร -	ม	-	-	-	ท	ด	ร	ม	ฟ	ม	ลี้	ฟ -	ม -	ร

กลับต้น

ชั้นเดี่ยว

ท่อนเดี่ยว

-	-	ร	ร	-	ร -	-	ม	ด	ร	ม	ช	ม	ร	ด	-	ด -	-	ร	ด	ท	ล	ท	ช	ล	ท	ด	ร	ม	ร
-	-	ร	ร	-	ร -	-	ม	ด	ร	ม	ช	ม	ร	ด	-	ด -	-	ร	ด	ท	ล	ท	ล	ช	ฟ	ม	ฟ	ช	ล
-	-	-	-	ม	ฟ	ช	ล	ท	ช	ท	ล	-	ช -	ฟ	-	ฟ -	-	ท	ด	ร	ม	ฟ	ม	ลี้	ฟ -	ม -	ร		

กลับต้น

ถูกหมด

ร ร ร ร	- ร - -	ม ต ร ม	ช ม ร ต	- ต - -	ร ต ท ล	ท ช ล ท	ต ร ม ร
ร ชู - -	ร ชู - -	ร ชู ล ท	ต ร - -	ร ชู - -	ร ชู - -	ร ชู ล ท	ต ร - -
ร ชู ล ท	ต ร ต ร	ม ชู ล ท	ต ร - -	ร ชู ล ท	ต ร ต ร	ม ชู ล ท	ต ร - -
ร ชู ล ท	ต ร ต ร	ม ชู ล ท	ต ร ต ร	ม ช ล ท	ต ร ต ร	ม ช ล ท	ต ร - ช
ล ช - ฟ	ช ฟ - ม	ฟ ม - ร	ม ร - ต	ร ม - ท	ต ร - ล	ท ต - ช	ล ท - ฟ
ช ล - ช	ล ท - ล	ท ต - ท	ต ร - -				

จบ

แขกเงาะ (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๒๑

หน้าทับแขก

สามชั้น

ท่อน ๑

- - - -	- - - -	- ช - ล	ท - ด	- - - -	ร ด ท ต	ร ด ท ต	ร ม ต ร
- - - -	- - - -	- ช - ล	ช ล ท ต	- - - -	ร ด ท ต	ร ด ท ต	ร ม ต ร
- - - -	- - - -	ช ช ช ช	ฟ ล ช ฟ	- - - -	ช ฟ ม ร	ม ร ต ท	ล ท ต ร
- - - -	- - - -	ต้ ช ช ช	ฟ ล ช ฟ	- - - -	ช ฟ ม ร	ม ร ต ท	ล ท ต ร
- - - -	ช ม ร ต	ร ด ช ต	- ร - ม	- - - -	ช ม ร ต	ร ด ท ล	ช ล ท ต
- ร - ร	- - - ต	- - - ท	- - - ล	- - - -	ท ล ช ล	ท ล ช ล	ช รุ ช รุ
- - ช รุ	- - ช รุ	- - ช รุ	- ช - ต	ท ล ช รุ	- ช - ต	ท ล ช ท	ล ช ล ช
- ช - ช	- - - ต	- - - รุ	- - - ม	- - - -	ช ม ร ต	ร ด ท ล	ช ล ท ต
- ร - ร	- - - ต	- - - ท	- - - ล	- - - -	ท ล ช ล	ท ล ช ล	ช รุ ช รุ
- - ช รุ	- - ช รุ	- - ช รุ	- ช - ต	ท ล ช รุ	- ช - ต	ท ล ช ท	ล ช ล ช
- ท - ท	- - - ล	- - - ช	- - - รุ	- - - -	ช ล ช รุ	ช ล ช รุ	ช ช รุ ช
- - - -	ท ล ช รุ	ช ล ช รุ	ช ช รุ ช	รุ รุ ช รุ	- ช - ต	ท ล ช ท	ล ช ล ช

เหลื่อม

เหลื่อม

๒
กลับต้น

ท่อน ๒

เหลื่อม

เหลื่อม

เหลื่อม

- - - -	- - - -	- ด - ต	ท ต - ร	- - - -	ล ท ต ร	ม ต ม ร	- ต - ท
- - - ท	- - ล ท	- - ร ท	ล ช ล ท	- - - ท	- - ล ท	- - ร ท	ล ช ล ช
- ม -(ม)	- ช -(ช)	- ม -(ม)	- ร -(ร)	- - - -	ล ท ต ร	ม ต ม ร	- ต - ท
- - - ท	- - ล ท	- - ร ท	ล ช ล ท	- - - ท	- - ล ท	- - ร ท	ล ช ล ช
- - - -	- ฟ - ช	ล ช ล ฟ	- ช - ล	- - - -	- ฟ - ช	ล ฟ ล ช	- ฟ - ม
- - - -	- ต - ร	ม ร ม ต	- ร - ม	- - - -	- ต - ร	ม ต ม ร	- ต - ท
- - - -	- ช - ล	ท ล ช ล	ท ร - ท	ร ท ล ช	ล ท - ล	ท ล ช ล	ช รุ ช รุ
- - ช รุ	- - ช รุ	- - ช รุ	- ช - ต	ท ล ช รุ	- ช - ต	ท ล ช ท	ล ช ล ช
- ท - ท	- - - ล	- - - ช	- - - รุ	- - - -	ช ล ช รุ	ช ล ช รุ	ช ช รุ ช
- - - -	ท ล ช รุ	ช ล ช รุ	ช ช รุ ช	รุ รุ ช รุ	- ช - ต	ท ล ช ท	ล ช ล ช

๒

๒
กลับต้น

สองชั้น

ท่อน ๑

- - -	ร ด ท ต	ร ด ท ต	ร ร ม ร	- ม ร ร	ร ด ท ต	ร ด ท ต	ร ร ม ร
- ม ร ร	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	ม ร ด ร	- ม ร ร	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	ม ร ด ร
ช ม ร ต	ช ต ร ม	ช ล ช ม	ช ม ร ต	ท ช ล ท	ล ท ร ล	ท ล ช ล	ช ร ช ร
ช ล ช ร	- ช - ต	ท ล ช ท	ล ช ล ช	ช ล ท ต	ม ร ช ม	ช ล ช ม	ช ม ร ต
ท ช ล ท	ล ท ร ล	ท ล ช ล	ช ร ช ร	ช ล ช ร	- ช - ต	ท ล ช ท	ล ช ล ช
- - -	ท ล ช ร	- - ช ร	ช ช ร ช	- ร ช ร	- ช - ต	ท ล ช ท	ล ช ล ช
- - -	ท ล ช ร	- - ช ร	ช ช ร ช	- ร ช ร	- ช - ต	ท ล ช ท	ล ช ล ช

กลับต้น

ท่อน ๒

- - -	- ด - ร	ม ต ม ร	- ด - ท	- ท ล ท	ร ช ร ท	- ท ร ท	ร ท ล ช
- ม -	- ช ม - ร	- ต ม ร	- ด - ท	- ท ล ท	ร ช ร ท	- ท ร ท	ร ท ล ช
- - ฟ	ล ช ฟ ล	- - ฟ	ล ช ฟ ม	- - ด	ม ร ต ม	- - ด	ม ร ต ท
- - ช	ล ช ท	- - ช	ล ช ร	ช ล ช ร	- ช - ต	ท ล ช ท	ล ช ล ช
- - -	ท ล ช ร	- - ช ร	ช ช ร ช	- ร ช ร	- ช - ต	ท ล ช ท	ล ช ล ช
- - -	ท ล ช ร	- - ช ร	ช ช ร ช	- ร ช ร	- ช - ต	ท ล ช ท	ล ช ล ช

๒

กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน ๑

- ด ท ต	- ร ม ร	- ด ท ต	- ร ม ร	- ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	ฟ ร ต ท	ล ท ด ร
- ม ร ม	ช ม ร ต	ท ล ช ล	ท ล ช ร	ช ล ช ร	ช ช ร ช	ด ม ร ม	ช ม ร ต
ท ล ช ล	ท ล ช ร	ช ล ช ร	ช ช ร ช	ร ร ช ร	- ช - ต	ท ล ช ร	- ช - -
ร ร ช ร	- ช - ต	ท ล ช ร	- ช - -				

กลับต้น

ท่อน ๒

- - ด	ม ร ต ท	ร ท ล ท	ร ท ล ช	ม ล ม ร	ด ท ล ท	ร ท ล ท	ร ท ล ช
- - ฟ	- ช ฟ ม	- - ต	- ร ต ท	- - ช ท	- ล ช ร	ช ล ช ร	ช ช ร ช
ร ร ช ร	- ช - ต	ท ล ช ร	- ช - -	ร ร ช ร	- ช - ต	ท ล ช ร	- ช - -

๒

กลับต้น

ลูกหมุด

ตัวนำ

- - ด	ม ร ต ท	ร ท ล ท	ร ท ล ช	ร ม ช ล	ด ช - ล	ช ล ต ร	ม ต - ร
- - ม	ด ล ต ช	- - ต	ช ม ช ร	- ร ม ช	- ม ช ล	- ช ล ต	- ล ต ร

จบ

ออกหน้าแขก

(สร้อย)

(- ร - ม	- ร - ฟ	- ร - ม	- ด - ร	- ร - ม	- ร - ฟ	- ร - ม	- ด - ร	) ๒
- - -	- ช - ร	- ร ม	- ร ช - ร	- ม ร ม	ด ร ท ต	ล ท ช ล	- - -	ล
- - -	- ร - ล	- ล ต	- ล ร - ล	- ด ช ล	ฟ ช ม ฟ	ร ม ต ร	- - -	ร
(- ร - ม	- ร - ฟ	- ร - ม	- ด - ร	- ร - ม	- ร - ฟ	- ร - ม	- ด - ร	) ๒

แขกดำเนิน (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๒๒

หน้าทับแขก

สามชั้น

ท่อนเดียว

- - - -	- - - ช	- - - ล	ด ท ร ด	- - - ท	ร ท ล ช	- - - ล	ด ท ร ด
- - - -	- - - -	- ช - ม	- ร - ด	- - - -	- ร - ฟ	- ช - ท	ด ล ท ช
- - - -	ช ช ช ช	ล ฟ ล ช	- ฟ - ม	- - - -	ช ม ร ด	- ม ร	ด ล ช ด
- - - -	- - - ช	- - - -	ล ช ม ร ช	- - - -	ร ด ล ช ด	- ด - ร	ม ร ฟ ม
- - - -	ช ม ร ด	- - - -	ล ช ฟ ม	- - - -	ฟ ฟ ช ฟ ม ร	- - - -	ช ม ร ด
ด้วง		ด้วง					
- - - -	ม ช ช ด	- - - -	ด ม ช ช ด	- ม ม ม ม	ช ม ร ด	ท ท ท ล ท	ช ล - ม
- ม - ม	- - - ล	- - - ช	- ล - -	- ม - ล	- ช - ล	ม ช ล ด	- ร - ม
- - - -	ม ร ด ร ม	- ร ด ร	- ม ฟ ช	- ช - ช	- - - -	ล - ด ร ม	- ร - ด

กลับต้น

สองชั้น

ท่อนเดียว

- - - -	- ช - ด	- ด ร ม	ช ม ร ด	- - - -	- ช - ม	- ม ฟ ช	ล ช ฟ ช
- ฟ ม ฟ	- ม ร ม	- ร ด ร	- ด ท ด	- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	ช ม ร ด	- ด ม ร	ด ล ช ด	- ร ช ด	- ท - ล	ท ล ช ม	- ช - ล
- ม - ล	- ช ล	- ม ล ช ล	ช ด ร ม	- ร ม ช	- ฟ ม ร	ด ร ม ช	- ล ท ด

กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อนเดียว

- - - -	- ช - ด	- ด ร ม	ฟ ช ล ช	- - - -	- ช - ด	- ด ร ม	ฟ ม ร ม
- - - -	ช ม ร ด	ร ด ช ด	- ร - ม	- ร ม ช	- ฟ ม ร	ด ร ม ช	- ล ท ด

กลับต้น

ลูกหมด

- - - -	- ช - ด	- ด ร ม	ฟ ช ล ช	ร ม ช ล	ด ช - ล	ช ล ด ร	ม ด - ร
- - - -	ด ม	- - - -	ด ม	ร ม ด ร	- - - -	ร ล	- ช - ฟ
- - - -	ล ร	- - - -	ด - ท	- - - -	ช ท	- ล ท ด	- - - -
- - - -	ร	- - - -	ร	- - - -	ด	- - - -	ท
- - - -	ด ร ม	- - - -	ท ด ร	- - - -	ล ท	- - - -	ท ด ร

๒

เหลือม

จบ

ท้ายเพลง	๑)	ช - ช ล	- ช - ต์	ช - ช ล	- ช - -	(ชชชช - ฟช -	ฟ ม ร ม	ชด--)	๒	กลับต้น
	๒)	-ช- (ช)	-ล- (ล)	-ช- (ช)	-ด- (ด)	(ชชชช - ฟช -	ฟ ม ร ม	ชด--)	๒	กลับต้น
รัว-โปรย	๓)	- - - -	- - - ชุ	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ชุ	- - - -	- - - ช	
		(ชชชช	ฟชชช	ฟชชช	- ช - -	ชชชช	- ฟช -	ฟ ม ร ด	ชด--)	๒
อุกหมต		ต้ ต้ ต้ ต้	- ต้ - ต้	ต้ ต้ ต้ ต้	- ต้ - ต้	ชชชช	- ล - ล	ต้ ต้ ต้ ต้	- รั้ - รั้	
		ม่ ร ม ด	ร ท ด ล	ท ช ล ฟ	ช ม ฟ ร	ม ร ฟ ม	ช ฟ ล ช	ท ล ด ท	ร ด ม รั้	
		- - มั ร	ด ล ด ช	- - ด ล	ช ม ช ร	- ร ม ช	- ม ช ล	- ช ล ด	- ล ด รั้	จบ

แขกลีลาศ (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๑

หน้าทับ แยกตัด

ชั้นนำ

ขลุ่ยชั้น

รับท่วง

สามชั้น

ท่อน ๑

- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ล ช ฟ ช	ล ช ฟ ช	ล ช ฟ ช	ฟ ม ร ด
ร ด ท ร	ด ท ล ด	ท ล ช ท	ล ช ฟ ช	- - - -	ยาวพองาม แล้วค่อยจางหายไป		
- - - -	- - - -	- ช - ล	- ท - ด	- - รดท	- ด - -	ช ู ต ร ม	ฟ ร - ม
- - - -	ช ม ร ด	ร ด ช ู ต	- ร - ม	- ร ร ร	- ร - -	ม ร ฟ ม	- ร - ด

ท่อน ๒

- - - -	- - - -	- ช - รุ	- ช - ตั	- ร ด ท	- ด - -	- ด - ท	ด ร ท ด
- - - -	- - - -	ม ฟ ร ม	ด ร ท ด	- ร ด ท	ล ช - ร	ด ท ล ช	ฟ ม ร ด
- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ร ด ท ด	ร ด ท ด ร ม - -
ช ล ฟ ช	ม ฟ ร ม	ด ร ท ด	ล ท ช ล	- - ล ท	- - ช ล	- - ล ท	ล ท ด ร
- ล - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ด ร ม ด	ร ม ฟ ร	ม ฟ ช ม ฟ ช - ช
- - - -	- - - -	- ช - ช	- ช - ช	- ล - -	- ด ล - ช	- - - -	ฟ - ม - -
ม ร ด ร	ม ร ด ร	ม ร ด ร	ม ด ด ด	- ด - -	ม ร ด ร	ม ร ด ร	ช ม ม ม
- ชุ - ชุ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม ร ด ร	ด ท ล ช
- รุ - รุ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ล ช ฟ ม	ร ม ฟ ช	- ล ฟ ช - - - -
- ล - ล	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ร ม ฟ ช	ล ฟ ล ช - ฟ - ม
- - - -	- - - -	ม ฟ ร ม	ด ร ท ด	- - - -	ท ร	ท ด - -	ร ด ท ด - ร - ม
- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ล ท ด ร	ม ร ฟ ม - ร - ด

กลับต้น

- - - -	- - - -	- ช - รุ	- ช - ตั	- ร ด ท	- ด - -	- ด - ท	ด ร ท ด
- - - -	- - - -	ม ฟ ร ม	ด ร ท ด	- ร ด ท	ล ช - ร	ด ท ล ช	ฟ ม ร ด
- ช - ช	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ร ด ท ด	ร ด ท ด ร ม - -
ล ล ช ล	ช ช ฟ ช	ฟ ฟ ม ฟ	ม ม ร ม	ด ร ม ด	ร ม ฟ ร	ม ฟ ช ม	ฟ ช - ช
- ร - ร	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ล ช ฟ ม	ร ม ฟ ช	- ล ฟ ช - - - -
- ฟ - ฟ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ร ด ท ร	ด ท ล ด	ท ล ช ท ล ช ฟ ช
- - - -	ด ม ร ม	ด ม ร ม	ฟ ช - -	ล ช ฟ ม	ร ม ฟ ช	- ฟ - ช	- - - -

- ล - ล	- - - ตั้	- - - ล	- - - ช	- - - -	ร ม ฟ ช	ล ฟ ล ช	- ฟ - ม
- - - -	ช ม ร ต	ร ด ช ด	- ร - ม	- ร ร ร	- ร - -	ม ร ฟ ม	- ร - ด
- - - -	- - - -	- ช - ล	- ท - ด	- ร ด ท	- ด - -	ช ด ร ม	ช ร - ม
- - - -	- - - -	ม ช ร ม	ด ร ท ต	- ท ร	ท ต - -	ร ด ท ต	ร ม - -
- ชั้ - ชั้	- - - ร	- ม - ช	- ฟ - ม	- - - -	ล ท ด ร	ม ร ด ร	ด ท ล ช
- ร - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ช	ล ช ฟ ม	ร ม ฟ ช	- ล ฟ ช	- - - -
- ล - ล	- - - ตั้	- - - ล	- - - ช	- - - -	ร ม ฟ ช	ล ฟ ล ช	- ฟ - ม
- - - -	- - - -	ม ช ร ม	ด ร ท ต	- ร ด	ท ต - -	ร ด ท ต	- ร - ม
- ชั้ - ชั้	- - - ร	- ม - ช	- ฟ - ม	- - - -	ล ท ด ร	ม ร ฟ ม	- ร - ด

กลับต้น

สองชั้น

ท่อน ๑

- - - -	- - - -	- ช - ล	- ท - ด	- ร ด ท	- ด - -	- ด - ท	ด ร ท ต
- - - -	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- ม ร ต	- ร - -	- ร - ด	ร ม ด ร
- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ช	- ล ช ฟ	- ช - -	ล ฟ ล ช	- ฟ - ม
- - - -	- - - -	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ม ร ล ท	ด ร - -	ม ด ร ท	ด ล ท ช
- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ช	- ล ช ฟ	- ช - -	- ฟ - ม	ร ด ร ม
- - - -	- - - -	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ม ร ล ท	ด ร - -	ม ร ฟ ม	- ร - ด

กลับต้น

ท่อน ๒

- - - -	- - - -	- ช - ล	- ท - ด	- ร ด ท	- ด - -	- ด - ท	ด ร ท ต
- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ช	- ล ช ฟ	- ช - -	ร ช ล ท	- ล - ช
- - - -	- - - -	- ฟ - ม	- ร - ด	- ร ด ท	- ด - -	- ท - ล	ช ล ท ช
- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ช	- ล ช ฟ	- ช - -	- ฟ - ม	ร ด ร ม
- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ช	- ล ช ฟ	- ช - -	ล ฟ ล ช	- ฟ - ม
- - - -	- - - -	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ม ร ล ท	ด ร - -	ม ด ร ท	ด ล ท ช
- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ช	- ล ช ฟ	- ช - -	- ฟ - ม	ร ด ร ม
- - - -	- - - -	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ม ร ล ท	ด ร - -	ม ร ฟ ม	- ร - ด

กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน ๑

- - - -	ช ล ท ต	- ด ท -	ด ร ท ต	(-ด ด-)	ล ท ด ร	- ร ด -	ร ม ด ร
(-ร ร-)	ร ม ฟ ช	- ช ช -	ล ช ฟ ม	- ม ม -	ช ฟ ม ร	- ร ร -	ด ท ล ช
(-ช ช-)	ร ม ฟ ช	- ช ช -	ล ช ฟ ม	- ม ม -	ช ฟ ม ร	- ล - ช	- ท - ด

กลับต้น

ท่อน ๒	- - -	ช ล ท ด	- ด ท -	ด ร ท ด	(-ด ด-)	ร ม ฟ ช	- ช ฟ -	ช ล ฟ ช	
	(-ช ช-)	ร ม ฟ ช	- ช ฟ -	ช ล ฟ ช	- ล ช ล	- ช ฟ ช	- ฟ ม ฟ	- ม ร ม	
	(-ม ม-)	ร ม ฟ ช	- ช ช -	ล ช ฟ ม	- ม ม -	ช ฟ ม ร	- ร ร -	ด ท ล ช	
	(-ช ช-)	ร ม ฟ ช	- ช ช -	ช ล ฟ ม	- ม ม -	ช ฟ ม ร	- ล - ช	- ท - ด	กลับต้น
ลูกหมุด	- - -	ช ล ท ด	- ด ท -	ด ร ท ด	ร ม ช ล	ด ช - ล	ช ล ตั ร์	มื ด้ - ร์	
	- - ตั ้ม	- - ตั ร์	- - ตั ้ม	ร์ มื ด้ ร์	- - ต ลั	- ช - ฟ	- - ด ฟ	- มื - ร์	} ๒
	- - ล ร์	- ด - ท	- - ช ท	- ล - ช	- - ร์ ช	- ล ท ด	- - ท ด	- ร ม ร	
	- - - ร์	- - - ร์	- - - ร์	- - - ร์	- - - ด	- - - ท	- - - ด	- - - ร์	
	- ด ร มื	- ท ตั ร์	- ล ท ด	- ช ล ท	- ฟ ช ล	- ช ล ท	- ล ท ด	- ท ท ร	จบ

แขกอลอร์สตาร์ (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗

หน้าทับ ร้องเงิง เถา

สามชั้น

ชั้นส่งร้อง

-	-	-	-	-	ร - ม	-	ฟ - ช	-	ล ช ฟ	-	ช - -	-	ช - ฟ	ช ล ฟ ช			
-	-	-	-	-	ล - ท	-	ด - ร	ม	ร ล ท	ด	ร - -	ม	ร ฟ ม	-	ร - ด		
ท่อน ๑	-	-	-	-	ช ล ช ด	-	ร - ม	-	-	-	ล ท ด ร	ม	ด	ม ร	-	ด - ท	
-	-	-	-	ร	ท ล ช	ล	ช รุ ช	-	ล - ท	-	ล ล ล	-	ล - -	ท	ล ร ท	-	ล - ช
-	-	-	-	-	ร - ม	-	ฟ - ช	-	ล ช ฟ	-	ช - -	-	ช - ฟ	ช ล ฟ ช			
-	-	-	-	-	ล - ท	-	ด - ร	ม	ร ล ท	ด	ร - -	ม	ร ฟ ม	-	ร - ด	กลับต้น	

ท่อน ๒

-	-	-	-	-	ร - ม	-	ฟ - ช	-	ล ช ฟ	-	ช - -	-	ล	ช ฟ ม	ฟ	ร	ม	ด							
-	-	-	-	-	ด - ม	-	ช - ต	-	-	-	ฟ - ม	-	-	ฟ - ช	ฟ	ช	ม	ฟ							
-	-	-	-	-	ร - ม	-	ฟ - ช	ล	ช ร ม	ฟ	ช - -	-	ฟ - ร	ม	ฟ	ร	ม								
-	-	-	-	-	ม	ร	ด	ท	ล	ท	ด	ร	ม	ร	ล	ท	ด	ร - -	ม	ร	ฟ	ม	-	ร - ด	กลับต้น

ท่อน ๓

-	-	-	-	-	ท	ท	ท	ท	-	ล - ท	-	-	-	ล	ท	ด	ร	ด	ร	ช	ฟ	ม	ร	ด	ร
-	-	-	-	-	ม	ร	ด	ท	ล	ช - ด	(-ด - -)	ล	ท	ด	ร	ด	ร	ช	ฟ	ม	ร	ด	ร		
-	-	-	-	-	ร - ม	-	ฟ - ช	ล	ช ร ม	ฟ	ช - -	-	ฟ - ร	ม	ฟ	ร	ม								
-	-	-	-	-	ม	ร	ด	ท	ล	ท	ด	ร	ม	ร	ล	ท	ด	ร - -	ม	ร	ฟ	ม	-	ร - ด	กลับต้น

สองชั้น

ท่อน ๑

-	-	-	-	ช	ด	ร	ม	-	-	ฟ	ร	ม	ด	ร	ท	-	-	-	ล	ช	ล	ท	ร	ท	ล	ช	ล	ช	ฟ	ช
(-ช - -)	ร	ม	ฟ	ช	ล	ช	ฟ	ม	ร	ม	ฟ	ช	(-ช - -)	ล	ท	ด	ร	ม	ร	ฟ	ม	-	ร - ด							

ท่อน ๒

-	-	-	-	ร	ม	ฟ	ช	ล	ช	ม	ฟ	ร	ม	ด	-	-	-	ด	ม	ช	ต	-	ฟ	-	ม	ฟ	ช	ม	ฟ
-	-	-	-	ร	ม	ฟ	ช	ล	ช	ม	ร	ม	ฟ	ร	ม	-	ด	ท	ล	ท	ด	ร	ม	ร	ฟ	ม	-	ร - ด	

ท่อน ๓

-	-	-	-	ท	ท	ล	ท	ล	ท	ด	ร	ช	ฟ	ม	ร	ม	ร	ด	ท	ล	ช	-	ด	ท	ด	ร	ม	ช	ฟ	ม	ร
-	-	-	-	ร	ม	ฟ	ช	-	-	ม	ร	ม	ฟ	ร	ม	-	ด	ท	ล	ท	ด	ร	ม	ร	ฟ	ม	ฟ	ร	ม	ด	

ชั้นเดียว

ท่อน ๑	- - -	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ม ฟ ช	- ช - -	ร ม ฟ ช	ล ฟ ช ม	ฟ ร ม ด	กลับต้น
ท่อน ๒	- - -	ช ล ช ด	- ด ร ม	ฟ ช ม ฟ	- ฟ - -	ม ร ฟ ม	- - ร ด	ร ด ท ด	กลับต้น
ท่อน ๓	- - -	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	- ร - -	ล ท ด ร	ม ร ฟ ม	ฟ ร ม ด	กลับต้น
ลูกหมุด	- - -	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ม ฟ ช	ร ม ช ล	ด ช - ล	ช ล ด ร	ม ด - ร	
	ม ร ม ด	ร ท ด ล	ท ช ล ฟ	ช ม ฟ ร	ม ร ฟ ม	ช ฟ ล ช	ท ล ด ท	ร ด ม ร	
ตัวนำ	- - ม ร	ด ล ด ช	- - ด ล	ช ม ช ร	- ร ม ช	- ม ช ล	- ช ล ด	- ล ด ร	จบ

หน้าทับหรือเง็ง เถา

สามชั้น	- ทัง ดิง	- โจ๊ะ-จ๊ะ	- โจ๊ะ-จ๊ะ	- โจ๊ะ-จ๊ะ	- ดิง- ทัง	ดิงทัง-ดิง	.ตริงดิงทัง	ดิง-ทังดิง
---------	-----------	------------	------------	------------	------------	------------	-------------	------------

สองชั้น	- โจ๊ะ-จ๊ะ	- โจ๊ะ-จ๊ะ	- ดิง- ทัง	ดิงทัง-ดิง
---------	------------	------------	------------	------------

ชั้นเดียว	- - โจ๊ะจ๊ะ	ทังทัง-ดิง
-----------	-------------	------------

เพลง ขอมดำเนิน เถา

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่ง

หน้าทับ เขมร

	ชิมหรือจะเซ้				ออร์แกนหรือขอู้				
ลูกนำ	- - ฟชล	- ด - ร	- ช ลขฟร	ฟชลฟชล.ช	ลขฟ ลขฟร	ชฟรด ฟรดล	ชฟรด ฟรดล	รดลช ดลชฟ	
รับพร้อมกัน	- ด - ด	- - - ร	- - ลขฟ	ร ฟ - ช	- ฟ - ร	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ	
สามชั้น									
ท่อน ๑	- - - -	- - - -	- ช - ช	- - - ล	- - - -	ลขฟ ช ล	- ต้ - รี้	ฟ ต้ รี้ ฟ	
	- - - ฝ	- - - -	ร ุ ด ล ด	- ร - ฟ	- - ด ร	ฟ ช - -	ล ช ตี้ ล	- ช - ฟ	
	- - - ฝ	- - - -	ช ล ด ร	ด ร ฟ ด	- - - -	ฟ ร ด ล	ด ล ช ล	ด ร ฟ ด	
	- - - ติ	- - - -	ล ุ ด ร ฟ	- ช - ล	- - - -	ด ุ ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	- ด - ฟ	กลับต้น
ท่อน ๒	- - - ติ	- - - -	ช ล ด ร	ด ร ฟ ด	- - - -	ฟ ร ด ล	ด ล ช ล	ด ร ฟ ด	
	- - - ติ	- - - -	ล ฟ ช ล	- ด - ร	- ฟ - ด	ร ฟ - ร	- - - ด	ฟ ร ด ล	
	- รี้ - รี้	- - - ด	- - - ล	- ช - -	ล ช ฟ ุ	- ฟ - ช	- ล - ด	- - - -	
	- - - -	ล ฟ ช ล	ช ฟ ช ล	- ด - ร	- - ช ช	ล ช ฟ ร	ฟ ร ด ล	ด ร - ด	กลับต้น
ท่อน ๓	- ฟ - -	ช ฟ - -	- ร - -	ฟ ร - -	- ด - -	ร ด - -	- ล - -	ด ล - -	
	- - - -	ช ล ด ช	ล ช ฟ ช	- ล - ด	- รี้ - -	ฟ ร - ด	- - - ล	- ช - -	
	ด ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ด ล ด ร	ด ร ฟ ช	ล ุ ด ร ฟ	- ช - ล	ด ร ด ล	- ช - ฟ	
	- รี้ - รี้	- - - ตี้	- - - ล	- ช - -	ด ุ ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ล ช ด ล	- ช - ฟ	กลับต้น
สองชั้น									
ท่อน ๑	- - - ฝ	- - - -	ร ุ ด ล ุ ด	- รุ - ฟ	- - ด ุ ร	ฟ ช - -	ล ช ตี้ ล	- ช - ฟ	
	- - - ฝ	- - - -	ช ล ด ร	ด ร ฟ ด	- - - -	ด ุ ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ฟ ช - ฟ	กลับต้น
ท่อน ๒	- - - ติ	- - - -	ช ล ด ร	ด ร ฟ ด	- - - -	ช ล ด ร	ฟ ช ฟ ร	- ด - ล	
	- - - -	ช ล ด ช	ล ช ฟ ช	- ล - ด	- ฟ ช ล	- ด - ร	ม ร ด ล	ด ร - ด	กลับต้น
ท่อน ๓	- รี้ - -	ตี้ รี้ - -	ฟ รี้ - -	ตี้ ล - -	- ตี้ - -	ล ตี้ - -	รี้ ตี้ - -	ล ช - -	
	- ล - -	ช ล - -	ด ล - -	ช ฟ - -	- - - -	ด ุ ร ฟ ช	ฟ ล ช ฟ	- - - -	
กลับต้นในตัว	ช ล ด ร	ด ฟ ด ร	ด ล ด ร	ด ล - -	ด ช ล ด	ล ร ล ด	ล ช ล ด	ล ช - -	
	ล ฟ ช ล	ช ด ช ล	ช ฟ ช ล	ช ฟ - -	ช ล ด ร	- ฟ - ช	ล ช ด ล	- ช - ฟ	ไม่กลับ

ชั้นเดียว

ท่อน ๑

-	-	-	ฟ	-	-	-	ล	ฟ	ช	ล	-	ช	-	ฟ	-	-	-	-	ร	-	ด	ร	ด	ล	ด	-	ร	-	ฟ
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 กลับต้น

ท่อน ๒

-	-	-	ล	ด	ร	-	-	-	ช	ล	ด	ร	ฟ	ร	ด	ล	-	ด	ด	ด	-	ล	-	ด	-	ล	ช	ล	ด	ร	-	ด
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 กลับต้น

ท่อน ๓

-	ล	ด	ร	ฟ	ร	ด	ล	ด	ช	ล	ด	ร	ฟ	ช	ล	ด	ร	ฟ	ช	ฟ	ร	ด	ล	ด	ร	ฟ	ช	ล	ด	ร	ฟ
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 กลับต้น

ครึ่งชั้น

ท่อน ๑

-	ฟ	ช	ล	ด	ล	ช	ฟ	ช	ฟ	ร	ด	ล	ด	ร	ฟ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 กลับต้น

ท่อน ๒

-	ด	ด	ด	ฟ	ร	ด	ล	-	ด	ด	ด	ร	ด	ล	ด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 กลับต้น

ท่อน ๓

-	ล	ด	ร	ด	ล	-	ช	ล	ช	ฟ	ร	ฟ	ล	ช	ฟ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 กลับต้น

ลูกหมุด (แบบที่ ๑)

ขอตัวนำ

ฟ	ฟ	ฟ	-	ร	-	ร	ด	ด	ด	ด	-	ล	-	ล	ช	ช	ช	ช	-	ล	-	ล	ด	ด	ด	ด	-	ร	-	ร			
-	-	ล	ด	ล	ช	ฟ	ร	-	-	ล	ด	ล	ช	ฟ	ร	-	-	ล	ด	ล	ช	ฟ	ร	ฟ	ช	ล	ร	-	ร	-	ร		
(	-	-	ด	ร	ฟ	ช	ล	ร	ฟ	ช	ล	ร	ฟ	ช	ล	ด	-	-	ร	ด	ล	ช	ฟ	ร	ฟ	ช	ล	ร	-	ร	-	ร	)

 } ๒

ทอดลงจบ

-	ฟ	-	ฟ	-	-	-	ร	-	-	-	ด	-	-	-	ล	-	-	-	ช	-	-	-	ล	-	-	-	ด	-	-	-	ร
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ลูกหมุด (แบบที่ ๒)

ขอตัวนำ

ฟ	ฟ	ฟ	-	ร	-	ร	ด	ด	ด	ด	-	ล	-	ล	ช	ช	ช	ช	-	ล	-	ล	ด	ด	ด	ด	-	ร	-	ร			
-	-	ล	ด	ล	ช	ฟ	ร	-	-	ล	ด	ล	ช	ฟ	ร	-	-	ล	ด	ล	ช	ฟ	ร	ฟ	ช	ล	ร	-	ร	-	ร		
(	-	-	ด	ร	ฟ	ช	ล	ร	ฟ	ช	ล	ร	ฟ	ช	ล	ด	-	-	ร	ด	ล	ช	ฟ	ร	ฟ	ช	ล	ร	-	ร	-	ร	)

 } ๒

ขอตัวนำ

(	-	-	ฟ	ร	-	-	ฟ	ร	-	-	ฟ	ร	ด	ล	ด	ล	-	-	ฟ	ร	ด	ล	ด	ล	ด	ล	ช	ล	ด	ร	ฟ	ร	)
-	-	ช	ล	ด	ร	ด	ร	-	-	ด	ร	ฟ	ช	ฟ	ช	-	ฟ	ช	ล	-	ร	ฟ	ช	-	ด	ร	ฟ	-	ล	ด	ร		
-	-	ช	ล	ด	ร	ด	ร	-	-	ด	ร	ฟ	ช	ฟ	ช	-	ฟ	ช	ล	-	ช	ล	ท	-	ล	ท	ด	-	ท	ด	ร		

 } ๒

ชั้นเดี่ยว

ท่อน ๑

-	-	-	ร	ฟ	-	-	-	ล	ฟ	ช	ล	-	ช	-	ฟ	-	-	-	-	ร	-	ด	ร	ด	ล	ด	-	ร	-	ฟ
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 กลับต้น

ท่อน ๒

-	-	-	ล	ด	ร	-	-	-	ช	ล	ด	ร	ฟ	ร	ด	ล	-	ด	ด	ด	-	ล	-	ด	-	ล	ช	ล	ด	ร	-	ด
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 กลับต้น

ท่อน ๓

-	ล	ด	ร	ฟ	ร	ด	ล	ด	ร	ฟ	ช	ล	ด	ร	ฟ	ร	ด	ล	ด	ร	ฟ	ช	ล	ด	ร	ฟ	ร	ด	ล	ด	ร	ฟ
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 กลับต้น

ครึ่งชั้น

ท่อน ๑

-	ฟ	ช	ล	ด	ล	ช	ฟ	ช	ฟ	ร	ด	ล	ด	ร	ฟ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 กลับต้น

ท่อน ๒

-	ด	ด	ด	ฟ	ร	ด	ล	-	ด	ด	ด	ร	ด	ล	ด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 กลับต้น

ท่อน ๓

-	ล	ด	ร	ด	ล	-	ช	ล	ช	ฟ	ร	ฟ	ล	ช	ฟ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

 กลับต้น

ลูกหมัด (แบบที่ ๑)

ขอตัวนำ

ฟ	ฟ	ฟ	ฟ	-	ร	-	ร	ด	ด	ด	ด	-	ล	-	ล	ช	ช	ช	ช	-	ล	-	ล	ด	ด	ด	ด	-	ร	-	ร
-	-	ล	ด	ล	ช	ฟ	ร	-	-	ล	ด	ล	ช	ฟ	ร	-	-	ล	ด	ล	ช	ฟ	ร	ฟ	ช	ล	ร	-	ร	-	ร

 } ๒

(

-	-	ด	ร	ฟ	ช	ล	ร	ฟ	ช	ล	ร	ฟ	ช	ล	ด	-	-	ร	ด	ล	ช	ฟ	ร	ฟ	ช	ล	ร	-	ร	-	ร
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

) ๒

ทอดลงจบ

-	ฟ	-	ฟ	-	-	-	ร	-	-	-	ด	-	-	-	ล	-	-	-	ช	-	-	-	ล	-	-	-	ด	-	-	-	ร
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ลูกหมัด (แบบที่ ๒)

ขอตัวนำ

ฟ	ฟ	ฟ	ฟ	-	ร	-	ร	ด	ด	ด	ด	-	ล	-	ล	ช	ช	ช	ช	-	ล	-	ล	ด	ด	ด	ด	-	ร	-	ร
-	-	ล	ด	ล	ช	ฟ	ร	-	-	ล	ด	ล	ช	ฟ	ร	-	-	ล	ด	ล	ช	ฟ	ร	ฟ	ช	ล	ร	-	ร	-	ร

 } ๒

(

-	-	ด	ร	ฟ	ช	ล	ร	ฟ	ช	ล	ร	ฟ	ช	ล	ด	-	-	ร	ด	ล	ช	ฟ	ร	ฟ	ช	ล	ร	-	ร	-	ร
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

) ๒

ขอตัวนำ

-	-	ฟ	ร	-	-	ฟ	ร	-	-	ฟ	ร	ด	ล	ด	ล	-	-	ฟ	ร	ด	ล	ด	ล	ด	ล	ช	ล	ด	ร	ฟ	ร
-	-	ช	ล	ด	ร	ด	ร	-	-	ด	ร	ฟ	ช	ฟ	ช	-	ฟ	ช	ล	-	ร	ฟ	ช	-	ด	ร	ฟ	-	ล	ด	ร
-	-	ช	ล	ด	ร	ด	ร	-	-	ด	ร	ฟ	ช	ฟ	ช	-	ฟ	ช	ล	-	ช	ล	ท	-	ล	ท	ด	-	ท	ด	ร

 } ๒

ครุฑคำนิ่ง (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเมื่อพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๗

หน้าทับ สองไม้

ขึ้นนำ

เก็บขี้

ขลุ่ย/ออร์แกน	- - - ฟ	- ช - ท	ฟ ช - ท	ฟชท-ฟชท	ฟชทตรตร	ดชฟรตตร	ดชฟรตตร	ดชฟร - ร
ฆ้องวงเล็ก/ขิม	- รี้ ด ท	ร ด ท ช	ด ท ช ฟ	ท ช ฟ ร	ช ฟ ร ด	ฟ ร ด ท	ร ด ท ล	ช ฟ - ฟ
รับทั้งวง	ขอด้วง				รับ			
	- - - ท	- - - ช	- - - ฟ	- - - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ฟ	- - - ช
	ขอด้วง				รับ			
	- ร - ร	- - - ด	- - - ท	- - - ช	ร ุ ฟ ช ท	- ด - ร	ฟ ช ฟ ร	- ด - ท

สามชั้น

ท่อน ๑

- - - -	- - - -	ด ล - ช	- ฟ - ร	- - - ฟ	- ท - -	- ล ด ช	ล ช ฟ ร
- - - ร	ฟ ช ท ฟ	- ช - ฟ	- ท ด ร	- - - ด	- ท - -	- ล ด ช	ฟ ร ฟ ช
- - - -	- - - -	ร ุ ฟ ช ท	- ด - ร	- ม ร ชู	- ร - -	- ร - ม	ร ม ฟ ช
- ร - ร	- - - ช	- - - ฟ	- ร - -	ช ล ฟ ช	ร ฟ ด ร	ท ด ช ท	- - - -
- ร - ร	- - - ชู	- ร ร ร	ชู ร - ช	- - - -	ด ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ด ท - ด
- ร ฟ ด	ร ด ท ล	ร ฟ ช ล	ช ล ท ด	- ร ร ร	ฟ ร - ชู	- ฟ ช ล	ฟ ช ช ช
- - - -	ช ช ช ช	- - - -	ชื ชื ชื ชื	- - ล ล	ด ล ช ฟ	ด ร ฟ ช	ฟ ท ด ร
ก							
- - - -	ด ร ฟ ช	ล ฟ ล ช	- ฟ - ร	- - ฟ ร	ด ท ด ร	ฟ ร ด ท	- ล - ช

กลับต้น

ทอดลงให้ร้องดังนี้

ข			
- ด - ด	- - - ร	ด ร ฟ ช	ล ฟ - ช

ท่อน ๒

ด้วงนำ:

ด้วงนำ	ช ช ช ช	ด้วงนำ	ล ช ฟ ร	- - - -	ช ฟ ร ด	ท ช ฟ ท	- ด - ร
- - - ล	- - ฟ ช	- - ร ฟ	- - ด ร	- - ท ด	- - ช ท	- - ด ร	ด ท ล ช
- - - -	- - - -	ร ุ ฟ ช ท	- ด - ร	- ม ร ชู	- ร - -	- ร - ม	ร ม ฟ ช
- - - -	- - - -	ด ล - ช	- ฟ - -	- ล - ช	- ฟ - ร	ท ด ช ท	- - - -
ร ร ร ร	ฟ ร - ช	ร ร ร ร	ช ร - ชื	- - - -	ด ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ด ท - ด
- ร ฟ ด	ร ด ท ล	ช ฟ ช ล	ช ล ท ด	- ร ร ร	ฟ ร - ช	ล ฟ ช ล	ฟ ช ช ช
ด้วงนำ	ช ช ช ช	ด้วงนำ	ชื ชื ชื ชื	- - ล ล	ด ล ช ฟ	ด ร ฟ ช	ฟ ท ด ร
- - - -	ด ร ฟ ช	ล ฟ ล ช	- ฟ - ร	- - ฟ ร	ด ท ด ร	ด ร ฟ ช	ล ฟ - ช

กลับต้น

สองชั้น

ท่อน ๑

- - - -	- - - -	ท ช ฟ ท	- ด - ร	- ด ร ด	ร ฟ - ร	- - ฟ ด	ร ด ท ช
- - - -	- - - -	- ล - ช	ฟ ร ฟ ช	- ล ด ช	ล ช ฟ ร	- - - ด	ท ร ด ท
- - - -	- - - -	ด ร ฟ ช	- ท - ด	- ร - ช	ฟ ร - ด	- - - ท	ร ด ท ช
- - - ช	- ช ช ช	ท ด ท ช	- ฟ - ร	- - ฟ ร	ด ท ด ร	ด ร ฟ ช	ล ฟ - ช

กลับต้น

ท่อน ๒

- - ช ช	ล ฟ ช ร	ฟ ร ด ท	- ด - ร	- - - -	- ท - ด	- ท ร ด	- ท ล ช
- - - -	- - - -	- ล - ช	ฟ ร ฟ ช	- ล - ช	- ฟ - ร	- - - ด	ท ร ด ท
- ร - ช	- ร - ช	ล ช ฟ ร	ด ท - ด	- ร ฟ ด	ร ด ท ล	ช ฟ ช ล	ฟ ช ช ช
- - - -	ด ร ฟ ช	ล ฟ ล ช	- ฟ - ร	- - ฟ ร	ด ท ด ร	ด ร ฟ ช	ล ฟ - ช

กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน ๑

- - - -	ฟ ท ด ร	- ฟ ท ด	ร ด ท ช	- - ฟ ช	ล ท ด ร	ด ร ท ด	ท ด ช ท
- - - -	ฟ ท ด ร	- ฟ ท ด	ร ด ท ช	- - ท ช	ฟ ช ท ร	- - ด ร	ฟ ช ฟ ช

กลับต้น

ท่อน ๒

- - ช ช	ล ช ฟ ร	ฟ ร ด ท	ด ท ล ช	- - ฟ ช	ล ท ด ร	ด ร ท ด	ท ด ช ท
- ร - ช	- ร - ล	ช ฟ ม ร	ด ท ล ช	- ล ด ช	ล ช ฟ ร	ฟ ช ล ฟ	ช ล - ช

กลับต้น

ลูกหมด (เถา) ของมโหรี

- - - -	ฟ ท ด ร	- ฟ ท ด	ร ด ท ช	- - ฟ ช	ล ท ด ร	ด ร ท ด	ท ด ช ท
- - - -	ฟ ท ด ร	- ฟ ท ด	ร ด ท ช	- - ด ร	ฟ ช ล ท	- - ฟ ช	ล ท ด ร

ตีกรับกำกับจังหวะทุกห้องไม่มีหยุดจนจบลูกหมด

ระนาดเอกและฆ้องวงเล็ก

ระนาดเอกและซอด้วง

- ช - ช	- รี้ - รี้	- ช ท ช	- ฟ ช ฟ	- ร ฟ ร	- ด ร ด	- ท ด ท	- ช ท ช
ฆ้องวงใหญ่และระนาดทุ้ม ซออู้				ระนาดเอกและซอด้วง			
- - ฟ ช	ล ท ด ร	ด ร ท ด	ท ด ช ท	- ร ฟ ร	- ด ร ด	- ท ด ท	- ช ท ช
ฆ้องวงใหญ่และระนาดทุ้ม ซออู้				เครื่องดำเนินทำนองหยุด ตีเฉพาะกรับและกลองคั้น			
- - ด ร	ฟ ช ล ท	ล ช ฟ ช	ล ท ด ร	- - ใจะ -	ดิงทั้ง-ดิง	ทั้งดิง-ทั้ง	ดิงทั้ง-ดิง
- ทั้ง --	ดิงทั้ง-ดิง	ทั้งดิง-ทั้ง	ดิงทั้ง-ดิง	- - กรับ	- - กรับ	- - กรับ	- - กรับ
- - ใจะ -	ดิงทั้ง-ดิง	ทั้งดิง-ทั้ง	ดิงทั้ง-ดิง	- ทั้ง --	ดิงทั้ง-ดิง	ทั้งดิง-ทั้ง	ดิงทั้ง-ดิง
- - - ร	ม ร ด ร	- - - ร	ม ร ด ร	- - - ร	ม ร ด ร	- - - ร	- - - ร
- - กรับ	- - กรับ	- - กรับ	- - กรับ	- ใจะ	ดิงทั้ง-ดิง	- ดิง-ทั้ง	ดิงทั้ง-ดิง

กรับและกลองคั้น

๒

๒

เหลี่ยม

- - - ร	- - - ร	- - ฟ ร	ด ท ด ท	- - - ท	- - - ท	- - ร ด	ท ช ท ช
- - - ช	- - - ช	- - ด ท	ช ฟ ช ฟ	- - - ฟ	- - - ฟ	- - ท ช	ฟ ร ฟ ร
- - - ร	- - - ร	- - ด ร	ฟ ช ฟ ช	- - - ฟ	- - - ฟ	- - ร ฟ	ช ท ช ท
- - - ช	- - - ช	- - ฟ ช	ท ด ท ด	- - - ท	- - - ท	- - ฟ ท	ด ร ด ร
(- - - กรั บ	- - - กรั บ	- - - กรั บ	- - - กรั บ	- - - ร	ม ร ด ร	- - - ร	- - - ร
- - - กรั บ	- - - กรั บ	- - - กรั บ	- - - กรั บ	- - - ฟ	ด ท ด ท	- - - ร	ด ช ท ช
- - - ด ท	ช ฟ ช ฟ	- - - ท ช	ฟ ร ฟ ร	- - - ด ร	ฟ ช ฟ ช	- - - ร ฟ	ช ท ช ท
- - - ฟ ช	ท ด ท ด	- - - ฟ ท	ด ร ด ร				
- - - กรั บ	- - - กรั บ	- - - ร	ม ร ด ร	- - - กรั บ	- - - กรั บ	- - - ร	ม ร ด ร
- - - กรั บ	- - - กรั บ	- - - ร	ด ท	- - - ด ท	ช - - - ท ช	- - - ฟ ช	- - - ฟ ช ท
- - - ช ท	- - - ท ด ร						

กลองคั่น ๑ บรรทัดข้างล่างแล้วจะเข้ ซอด้วง ซออู้ ขลุ่ย บรรเลงทำนองในบรรทัดต่อไป กลองเปลี่ยนเป็นหน้าทับสองไม้ลาว ๒ ชั้น

- โฉ๊ะ	ดิงทัง-ดิง	-ดิง-ทัง	ดิงทัง-ดิง	- ทัง --	ดิงทัง-ดิง	ทังดิง-ทัง	ดิงทัง-ดิง
--------	------------	----------	------------	----------	------------	------------	------------

(กลองตีสองไม้ลาว ๒ ชั้น)

จะเข้ ซอด้วง ซออู้ ขลุ่ย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ระนาดเอกและฆ้องวงเล็ก				ฆ้องวงใหญ่และระนาดทุ้ม			
- ฟ ช ท	- ร ฟ ช	- ด ร ฟ	- ท ด ร	- ร ด ท	ล ช ฟ ร	ด ท ล ช	ฟ ร ด ท
จะเข้ ซอด้วง ซออู้ ขลุ่ย							
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ระนาดทุ้ม ฆ้องวงใหญ่				จะเข้ ซอด้วง ซออู้ ขลุ่ย		ระนาดเอก ฆ้องวงเล็ก	
- ท - ท	- ช - ช	ล ช ฟ ช	ล ท ด ร	ล ช ฟ ช	ล ท ด ร	- รุ - รุ	- ร - ร
ระนาดทุ้ม ฆ้องวงใหญ่				จะเข้ ซอด้วง ซออู้ ขลุ่ย		ระนาดเอก ฆ้องวงเล็ก	
(- ท - ท	- ช - ช	ล ช ฟ ช	ล ท ด ร	ล ช ฟ ช	ล ท ด ร	- รุ - รุ	- ร - ร
ก		ช		ก		ช	
ล ช ฟ ช	ล ท ด ร	- รุ - รุ	- ร - ร	ล ช ฟ ช	ล ท ด ร	- รุ - รุ	- ร - ร
ก		ช		ก		ช	
ด ท ด ร	- รุ - รุ	ด ม ด ร	- ร - ร	ด ท ด ร	- รุ - รุ	ด ม ด ร	- ร - ร

คะนึ่งนุช (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเมื่อพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๗

หน้าทับปรบไ้

สามชั้น

ท่อน ๑

- - - -	- ม - ช	- ม ต้ม	ช ม - ร	- ม ช ล	- ต - ร	- ม ช ร	ม ร ต ล
- - - -	ช ล ต ร	- ม ช ร	ม ร ต ล	- - ร ร	ม ร ต ล	ช ม ช ล	- ต - ร
- - - -	- - - -	ล ช ม ช	- ล - ต	- - - ม	ช ล ช ต	- - ม ร	ต ร - ม
- ต - ต	- - - ล	- - - ช	- ม - -	- ต - ล	- ช - ม	- - ร ต ล	ช ล - ต

กลับต้น

ท่อน ๒

- - - -	- - - ฟ	- - - ม	- - - ฟ	- - - -	- ม - ฟ	- ม - ช	ฟ ฟ ฟ ฟ
- ล - ล	- - - ต	- - - ล	- - - ช	- - - -	ร ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	- ฟ - ม
- - - -	- - - -	- ช ช ช	ม ช - ล	- - - ร	ม ร ต ล	ช ม ช ล	- ต - ร
ล ช ม ช	- ล - ต	- - ม ร	ต ร - ม	- ต - ล	- ช - ม	- - - ร	- - - ต

กลับต้น

สองชั้น

ท่อน ๑

- - - ม	ช ล ช ร	- - - ต	- ล - -	ต ร ม ม	- ช - ล	- - ร ต	ล ต - ร
ล ช ม ช	- ล - ต	- - ม ร	ม ช - ม	- ต - ล	- ช - ม	- - - ร	- - - ต

กลับต้น

ท่อน ๒

- - - -	- - - ฟ	- - - ม	- - - ฟ	- - - ล	ต ร ต ช	- - - ฟ	ล ช ฟ ม
- - - ร	ท ร ต ล	ช ม ช ล	- ต - ร	ม ช ล ต	- ร - ม	ช ล ช ม	- ร - ต

กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน ๑

- ม ช ร	ม ร ต ล	ช ม ช ล	ช ล ต ร	ช ล ช ต	- ร - ม	ช ล ช ม	- ร - ต
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลับต้น

ท่อน ๒

ฟ ช ฟ ม	ฟ ช ฟ ฟ	ช ล ต ช	ล ช ฟ ม	ร ม ช ล	ช ล ต ร	ม ร ต ล	ต ร - ต
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลับต้น

ลูกหมด

ตัวนำ :

ด ด ด ด	- ต - ต	ด ด ด ด	- ต - ต	ช ช ช ช	- ล - ล	ด ด ด ด	- ร - ร
ม ร ต ล	ต ช - -	ด ล ช ม	ช ร - ร	ม ช - ม	ช ล - ช	ล ต - ล	ต ร - -

จบ

จันทร์ฉาย (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งครบเป็นเถาเมื่อ มีนาคม พ.ศ.๒๕๒๒

หน้าทับ สองไม้

ชั้นนำ	โทนตีหน้าทับเขมร ๓ ชั้น ๑ ที่ยาวแล้วดนตรีขึ้น															
สามชั้น	ชอด้วง						ชอู้									
ท่อน ๑	-	ร	-	ร	-	-	ร	-	-	ล	ช	ม	ช	-	ล	
(เที่ยวแรก)	ชอด้วง						ชอู้									
	-	ม	-	ม	-	-	ช	-	-	ร	ด	ล	-	ด		
	ชอด้วง						ชอู้									
	-	-	-	ด	-	ด	-	ล	ด	ล	ด	ช	-	ล		
	ชอด้วง						ชอู้									
	ม	ร	ด	ร	ม	-	-	ช	ล	ด	ช	-	-	-		
	ชอด้วง						ชอู้									
	-	ร	-	(ร)	-	ม	-	(ม)	-	ช	-	(ช)	-	ล	-	(ล)
ท่อน ๒	ช	ม	-	-	ล	ช	-	-	ด	ล	ร	ด	-	-	-	ร
(เที่ยวเปลี่ยน)	ช	ม	ล	ช	-	-	ด	ล	ร	ด	-	ช	ล	ช	-	ม
ชอด้วงลำหน้า	-	ร	ม	ร	ด	ร	ด	-	ล	ด	ล	-	ช	ด	ช	-
	-	ร	ม	ร	ด	ร	ด	-	ล	ด	ล	-	ช	ด	ช	-
	ชอู้						ชอู้									
ท่อน ๑	ม	ร	ด	ร	ม	-	-	ช	ล	ด	ช	ม	ช	ล	ด	-
	ชอู้						ชอู้									
	ร	ด	ล	ช	ม	ช	ล	ด	ร	ด	ล	ช	ล	ด	ช	-
กลับต้นในตัว	-	-	-	ร	-	-	-	ม	-	-	ช	-	-	-	ล	-
ด้วงลำหน้า	-	-	ล	ช	-	-	ล	ม	ช	ร	ม	ด	-	-	-	ช
	-	-	ร	-	-	-	ม	-	-	ช	-	-	-	ล	-	-
ท่อน ๒	-	ช	-	-	-	ม	-	-	-	ร	-	-	-	ด	-	-
ด้วงลำหน้า	-	ร	-	ม	-	ล	ด	ล	ช	ด	ล	ร	ด	ร	ล	ด
กลับต้นในตัว	-	ร	-	ม	-	ล	ด	ล	ช	ด	ล	ร	ด	ร	ล	ด
	-	ช	-	ม	-	ล	ด	ล	ช	ด	ล	ร	ด	ร	ล	ด
ชั้นเดี่ยว																
ท่อน ๑	-	-	ร	ม	ช	ล	ช	ล	-	-	ด	ช	ล	ด	ล	ด
กลับต้นในตัว	-	-	ช	ม	-	-	ล	ช	-	-	ด	ล	-	-	ร	ด

ก่อน ๒

	ขอตัว	ขอ	ขอตัว	ขอ	ขอตัว	ขอ	ขอตัว	ขอ
	- ร - ม	- ช - ล	- ม - ช	- ล - ด	- ช - ม	- ร - ด	- ร - ด	- ล - ช
กลับต้นในตัว	- - - ม	- - - ช	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ช
ลูกหมุด	- - - ม	- - - ช	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ช
ตัวง้างหน้า	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ช	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ช
	- - - ร	- - - ด	- ม ร	ด ท ล ช	- - - ร	- - - ด	- ม ร	ด ท ล ช
	- ม ร	ด ท ล ช	- ม ร	ด ท ล ช	- ม ร	ด ท ล ช	- ม ร	ด ท ล ช
	ช ช ช ช	- ล - ล	ด ด ด ด	- ล - ล	ช ช ช ช	- ล - ล	ด ด ด ด	- ร - ร
ก	ม ร ม ด	ร ท ด ล	ท ช ล ฟ	ช ม ฟ ร	ม ร ฟ ม	ช ฟ ล ช	ท ล ด ท	ร ด ม ร
	- - ม ร	ด ล ด ช	- - ด ล	ช ม ช ร	- ร ม ช	- ม ช ล	- ช ล ด	- ล ด ร
ข	ช ล ด ร	ด ล ด ร	ด ล ด ร	ด ร - -	ม ร ด ล	ร ด ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร
	- - ด ร	ม ช ม ช	- - ร ม	ช ล ช ล	- - ด ช	ล ด ล ด	- - ช ล	ด ร ด ร

ไม่กลับต้น

จบ

หมายเหตุ : เลือกลง ก หรือ ข ทางใดทางหนึ่ง

จำปาทอง (เถา)

สองชั้นเที่ยวแรกเป็นของเก่า พระยาภูมีเสวิน (จิตร จิตตเสวี) แต่งครบเป็นเถาเมื่อพ.ศ. ๒๕๑๗ แต่มี
 ท่อนเดียว ต่อมาได้มอบให้ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเที่ยวเปลี่ยนและทางร้อง
 เสร็จเมื่อวันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘
 หน้าทับ สองไม้

สามชั้น

เที่ยวแรก

- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - - ร	- ด - ล	- ช - พ	- - ลขฟ	- ม - ร
- ม - ล	ช ม - ร	ด ท ด ร	ม ร ด ท	ร ท ล ช	ล ท ล ท	ล ช ล ท	ล ท ด ร
x x x x	ช ม ม ม	ร ม ช ล	ช ฟ ม ร	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ช ล ท	ล ท ด ร
ท ช ล ท	ด ล ท ด	ร ท ด ร	ม ด ร ม	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช
x x x x	- ฟ - ช	- ล - ช	x x x x	ด ร ม ฟ	ม ฟ ช ล	ฟ ช ร ม	ฟ ล ช ฟ
ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	ด ช ด ร	ช ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร
- - - ร	- ร ร ร	ช ล ช ม	ช ม ร ด	- - - ร	ด ท ท	ร ด ท ด	- ร - ม
ช ล ช ม	ช ม ร ด	ท ล ช ล	ท ด ร ม	ร ด - ร	- ม - ฟ	ช ล ช ฟ	- ม - ร

x=หยุด

กลับต้น

เที่ยวเปลี่ยน

- ด - ด	- - - ร	- - - ม	- ร - -	ม ร ด ร	ด ท ล ช	ล ช ฟ ล	ช ฟ ม ร
- ม - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ท	ล ช ล ท	ล ท ด ร	x x x x	x x x x
- - ช ล	ท ด ร ม	- - ช ล	ช ฟ ม ร	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ช ล ท	ล ท ด ร
- ช - -	ม ช - ด	- - ร -	- ม - -	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ด ร ม	ฟ ช - ช
- - - -	- - - ช	- ช ช ช	- ช - ช	ด ร ด ล	- ช - ฟ	- - - ม	- - - ฟ
ม ร ด ช	ด ช ด ร	ม ร ด ร	ม ฟ ช ฟ	ล ช ฟ ล	ช ฟ ม ช	ฟ ม ร ฟ	ม ร ด ร
- - ช ล	ท ด ร ม	- - ช ล	ช ม ร ด	ช ล ท ด	ร ด ท ล	ท ล ช ล	ท ด ร ม
ด ด ด ด	- ร - ร	ม ม ม ม	- ฟ - ฟ	- ฟ ช ล	ด ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	- ม - ร

กลับต้น

สองชั้น

เที่ยวแรก

- - - ด	- ร ร ร	- ด - ม	ร ร ร ร	- ม ช ร	ม ร ด ท	ล ช ล ท	ล ท ด ร
- - - ม	- ม ม ม	ร ม ช ล	ช ฟ ม ร	ช ล ช ม	- ร - ด	ช ด ร ม	- ฟ - ช
- - - -	- - - -	ด ร ด ล	- ช - ฟ	- - - -	- ม - ฟ	ช ฟ ม ฟ	- ช - ร
ช ล ช ม	ช ม ร ด	ท ล ช ล	ท ด ร ม	- ด - ร	- ม - ฟ	- ช - ฟ	- ม - ร

กลับต้น

เที่ยวเปลี่ยน

- - - -	- - - -	- ด - ด	- - - ร	- - - -	ม ร ด ท	ล ช ล ท	ล ท ด ร
- - ช ล	ท ด ร ม	- - ช ล	ช ฟ ม ร	- - ช ล	ท ด ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช
ด ร ด ล	- ช - ฟ	- - - ม	- - - ฟ	- - - -	- ม - ฟ	ช ฟ ม ฟ	- ช - ช
- - - -	- - - -	ม ร ช ด	- ร - ม	- ด - ร	- ม - ฟ	ช ล ช ฟ	- ม - ร

กลับต้น

ชั้นเดียว

เที่ยวแรก

- ร ร ร	- ร - ร	ม ร ต ท	ล ท ต ร	ม ร ต ท	ล ท ต ร	ม ต ร ม	ฟ ช - ช
- - - -	- - - -	ต ร ต ล	- ช - ฟ	- ฟ - -	ช ฟ ม ร	ม ร ต ท	ล ท ต ร

กลับต้น

เที่ยวเปลี่ยน

- ร ร ร	- ร - ร	- - ร ช	ล ท ต ร	- - ร ช	ล ท ต ร	- - ม ต	ร ม ฟ ช
- - - ด	- - - ล	- - - ช	- - - ฟ	- - - -	ช ฟ ม ร	ม ร ต ท	ล ท ต ร

กลับต้น

ลูกหมัด

- - ร ร	- - ร ร	- - ร ช	ล ท ต ร	ช ล ต ล	ด ช - ล	ช ล ต ร	ม ต - ร
- - ม ร	ด ล ต ช	- - ต ล	ช ม ช ร	- ร ม ช	- ม ช ล	- ช ล ต	- ล ต ร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ญวนรำลึก (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗

หน้าทับ ญวน

สามชั้น

ลูกนำ

- - - -	- - - ฟ	- - - ฟ	- - - ล	- - - ฟ	- - - ล	- ล - -	- ตี - รั
- - - -	- - - ต	- ต ร ต	- ล - ช	- - - -	- ล - ฟ	- - - ม	- - - ร
(ทอดให้ร้อง)	- - - ม	- ต - ร	ม ร ต ล	- ต - ร	- - - ม	- ต - ร	- - - ร

ท่อน ๑

- - - -	- - - ร	- ม - ร	- ต ท ล	- ท - ล	- ช - ต	- ต - -	- ร - ม
- - - -	- ต ร ม	ช ล ช ม	- ร - ต	- - ม ร	ม ต - -	ม ร ม ล	- ต - ร
- - - -	- - - ม	- ม ช ม	- ร - ม	- - - -	- - - ม	- ม ช ม	- ร - ต
- - - -	- - - ท	- ท ร ท	- ล - ช	- ช ล ช	- ม - ช	- ม - ช	ล ท - ล

กลองคั้น

--- ตรึง	โจ๊ะ - โจ๊ะ	โจ๊ะ - โจ๊ะ	ติง - ทัง	โจ๊ะ - โจ๊ะ	ติง - ทัง	ติง - ทัง	ตีต - ตึง
- - - -	- - - ม	- - - ช ม	- ร - ม	- - - ช ม	- ร - ต	- ล - ต	ร ม - ร
- - - -	- - - ท	- - - ร ท	- ล - ท	- - - ร ท	- ล - ช	- ม - ช	ล ท - ล
- - - -	- - - ต	- - - ม	- - - ร	- - - ร	- ต ท ล	- ท - ล	- ช - ต
- - - -	- - - ล	- - - ล	- - - รั	- - - -	- ต - ร	- - - ฟ	- - - ช
- - - -	- - - ช	- ล - ช	- ฟ ม ร	- - - ร	- ต - ฟ	- ฟ ฟ ฟ	- ช - ล
- - - -	- ร ร ร	- ต ร ม	ช ม ร ต	- - - -	- ล ล ล	ต ร ต ล	- ช - ฟ
- - - -	- - - ช	- ล - ช	- ฟ ม ร	- - - ร	- ต - ร	- ร ร ร	- ฟ - ช
- - - -	- - - ม	- ม ช ม	- ร - ม	- ม ช ม	- ร - ต	- ล - ต	ร ม - ร

กลับต้น

ท่อน ๒

- - - -	- - - ล	- - - ฟ	- - - ล	- - - ฟ	- - - ล	- ล ต ร	ม ร ต ล
- - - -	- - - ช	- - - รั	- - - ท	- - - รั	- - - ท	- ท รั ท	- ล - ช
- - - -	- - - -	- - - ม - ร	- - - ม - ต	- - - ม ร	ม ต - -	ม ร ม ต	- ล ช ฟ
- - - -	ต ร ฟ ช	- ล - ช	- ฟ ม ร	- - - ร	- ต - ร	- ร ร ร	- ฟ - ช
- - - -	- - - ม	- ม ช ม	- ร - ม	- ม ช ม	- ร - ต	- ล - ต	ร ม - ร

กลับต้น

ท่อน ๓
กลองคั้น

- ตริง	โจ๊ะ - จ๊ะ	โจ๊ะ - จ๊ะ	ติง - ทัง	โจ๊ะ - จ๊ะ	ติง - ทัง	ติง - ทัง	ตีต - ติง
- - - -	- - - ร	- - - ม	- - - ร	- ม - ร	- ต ท ล	- ล - -	- ต - ร
- ล - ล	- - - รุ	ลื้อ	- พ - พ	- - - ร	ลื้อ		
- ล - ล	- - - รุ	- - - พ	- - - รุ	- ล - รุ	- พ - รุ	- ล - รุ	- พ - ช
- - - -	- - - ช	- ล - ช	- พ ม ร	- ม - ร	- ต - พ	- - พ -	- ช - ล
- - - -	- ร ร ร	- ต ร ม	ช ม ร ต	- - - -	- ล ล ล	ต ร ต ล	- ช - พ
- - - -	ด ร ฟ ช	- ล - ช	- พ ม ร	- ม - ร	- ต - ร	- ร ร ร	- พ - ช
- - - -	- - - ม	- ม ช ม	- ร - ม	- ม ช ม	- ร - ต	- ล - ต	ร ม - ร

กลับต้น

สองชั้น

ท่อน ๑

- - - -	- - - ร	ม ร ต ล	- ช - ม	- - - ม	ช ม ร ต	ร ต ล ต	ร ม - ร
- ช - ต	- ร - ม	ช ล ช ม	- ร - ต	- ท - ท	- - - ล	ท ล ช ม	- ช - ล
- - - ต	ร ม - ร	- ต - ม	ร ร ร ร	- - - ม	ช ม ร ต	- ล - ต	ร ม - ร
- ล - ล	- - - ร	- - - พ	- - - ช	- - - ช	ล ช ฟ ร	ม ร ต พ	- ช - ล
- ร ร ร	ต ม ร ต	- ล ล ล	ด ล ช พ	- ร พ ช	ล ช ฟ ร	ด ล ต ร	- พ - ช
- - - ม	- ม ม ม	ร ม ช ม	ร ต - ร				

กลับต้น

ท่อน ๒

- - - -	- - - ล	- ล ต ร	ม ร ต ล	- - - -	- ช ล ท	ร ม ร ท	- ล - ช
- - ม ร	ม ต - -	ม ร ม ต	- ล ช พ	- รุ พ ช	ล ช ฟ ร	ด ล ต ร	- พ - ช
- - - ม	- ม ม ม	ร ม ช ม	ร ต - ร				

กลับต้น

ท่อน ๓

- - - -	- - - ร	- - - ม	- - - ร	- - - ม	ช ม ร ต	ร ต ล ต	ร ม - ร
- ล - รุ	ลื้อ	- พ - รุ	ลื้อ	- ล - รุ	- พ - รุ	ฟ รุ ต รุ	- พ - ช
- - - ช	ล ช ฟ ร	ม ร ต พ	- ช - ล	- ร ร ร	ต ม ร ต	- ล ล ล	ด ล ช พ
- ร พ ช	ล ช ฟ ร	ด ล ต ร	- พ - ช	- - - ม	- ม ม ม	ร ม ช ม	ร ต - ร

กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน ๑

ม ร ต ล	- ช - ม	- ช - -	ด ม - ร	- - - ม	ช ม ร ต	- ร - -	ช ท - ล
- - ช ต	ร ม ต ร	- - - ช	ร ม ต ร	- - - ช	ม ร ต - -	- ท - ล	ท ล ช ต
- ล - รุ	- พ - ช	ล ช ฟ ร	- ต - ล	- ม ร ต	- ล ช พ	ล ช ฟ ร	- พ - ช
- ม - -	ร ม ช ร						

กลับต้น

ท่อน ๒

- - - ร	ร ม ร ม ท	ร ท ร ล	ท ล ท ช	ม ร ม ต	- ล ช พ	ล ช ฟ ร	- พ - ช
- ม - -	ร ม ช ร						

กลับต้น

ท่อน ๓	- ร ร ร - ม - ร - ด - ร - ม - ร - ล - ร - ล้อ - - ฟ - ช - ล้อ -	
	ล ช ฟ ร - ด - ล - ม ร ต - ล ช ฟ ล ช ฟ ร - ฟ - ช - ม - - ร ม ช ร	กลับต้น

ลูกหมุด

เครื่องตามซัด

(	- - ม ร	ม ร ฟ ม	ฟ ม ช ฟ	ช ฟ ล ช	ล ช ท ล	ท ล ต ท	ต ท ร ด	ร ต ม ร	)	๒
	เครื่องนำ				เครื่องตามซัด					
(	ม ร ม ต	ร ท ต ล	ท ช ล ฟ	ช ม ฟ ร	ม ร ฟ ม	ช ฟ ล ช	ท ล ต ท	ร ต ม ร	)	๒
(	ม ร ฟ ม	ช ฟ ล ช	ท ล ต ท	ร ต ม ร	_____	_____	_____	_____	)	๒
	ท ล ต ท	ร ต ม ร	_____	_____	_____	_____	_____	_____		
	- ร - ร	- ล้อ -	- ร - ร	- ล้อ -	- ร - ร	- ล้อ -	- ร - ร	- ล้อ -		
	(- ร - ร	- ร - ร	- ร - ร	- ร - ร	(- ร - ร	- ร - ร	- ร - ร	- ร - ร	)	ในวงเล็บชุดละ ๒ ครั้ง
	กลองคั่น และทั้งวงลงจบดังนี้									
										- ร - ร - ร - ร

ท้ายเพลง

กลอง

- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก-	- ต็อก-แซ่			
- - -	- - - ร	- ม - ร	- ด - ร	- ล - ช	- ล - ช	- ม - ร	ม ร ต ร			
- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก-	- ต็อก-แซ่			
- - - ร	ม ร ต ร	- - - ร	ม ร ต ร	- - - ร	ม ร ต ร	- - - ร	- - - ร			
- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก-	- ต็อก-แซ่			

ท่อน ๑

- - -	- - - ฟ	- - - ฟ	- - - ล	- - - ฟ	- - - ล	- ล - -	- ต - ร		
- - -	- - - ด	- ต ร ต	- ล - ช	- - -	- ล - ฟ	- - - ด	- - - ต		
- - -	- - - ล	- ล ท ช	- ท - ล	- - -	- - - ช	- ล - ช	- ฟ - ร		
- - -	- - - ช	- ช - -	- ล - ต	- - -	- - - ช	- ล - ช	- ฟ - ร		
- - - ม	- - - ต	ม ร ต ล	- ต - ร	- - - ม	- ต - ร	- - - ร	- - - ร		

กลอง

- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก-	- ต็อก-แซ่			
- - -	- - - ร	- ม - ร	- ด - ร	- ล - ช	- ล - ช	- ม - ร	ม ร ต ร			
- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก-	- ต็อก-แซ่			
(	- - - ร	ม ร ต ร	- ตร็อก	- ต็อก-แซ่	- - - ร	ม ร ต ร	- ตร็อก	- ต็อก-แซ่	)	๒
- - - ร	ม ร ต ร	- - - ร	ม ร ต ร	- - - ร	ม ร ต ร	- - - ร	- - - ร			
- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก-	- ต็อก-แซ่			

ท่อน ๒	- - - -	- - - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ม	- - - ร	- ร ม ด	- ม - ร
	- - - -	- - - ฟ	- ฟ ฟ ฟ	- ช - ล	- - - -	- - - ล	- ล ท ล	- ช - ล
	- - - -	- - - ล	- ล ท ล	- ช - ล	- - - -	- - - ล	- ล ท ล	- ช - ฟ
	- - - -	- ฟ ช ล	- ท - ล	- ช - ฟ	- ฟ ช ล	- ช - ฟ	- - - ม	- - - ร
กลอง	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก-	- ต็อก-แซ่
	- - - -	- - - ร	- ม - ร	- ด - ร	- ล - ช	- ล - ช	- ม - ร	ม ร ทุ ร
	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก-	- ต็อก-แซ่
	- - - ร	ม ร ด ร	- ตร็อก	- ต็อก-แซ่	- - - ร	ม ร ทุ ร	- ตร็อก	- ต็อก-แซ่
	(- - - ร	ม ร ด ร	- - - ร	ม ร ทุ ร	- - - ร	ม ร ด ร	- - - ร	- - - ร
	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก	- ตร็อก	- ต็อก-	- ต็อก-แซ่
ลูกหมด	- ร ม ร	- ร - ร	- ร ม ร	- ร - ร	- ด ร ด	- ท - ท	- ด ร ด	- ร - ร
	- ด ร ม	- ท ด ร	- ล ท ด	- ช ล ท	- ฟ ช ล	- ช ล ท	- ล ท ด	- ท ด ร

สองชั้น

ท่อน ๑

-	ร	-	ด	-	ท	-	ฟ	-	-	ช	ล	ช	ท	-	-	ช	ล	ช	ด	ท	ล	ช	ช	ร	ฟ	ช	ท	-	ด	-	ร
-	-	-	ช	ล	ช	ฟ	ร	-	-	-	ด	ท	ร	ด	ท	-	ล	ช	ด	-	ล	ช	ฟ	ด	ล	ช	ฟ	ช	ล	ฟ	ช
-	ล	-	ช	-	ฟ	-	ด	-	-	ร	ม	ร	ฟ	-	-	ล	-	ช	-	ฟ	-	ร	-	-	-	ด	ท	ร	ด	ท	
-	ร	ร	ร	-	ช	-	ร	ฟ	-	ด	ร	-	ด	-	ท	-	ล	ช	ด	ท	ล	ช	ฟ	ด	ล	ช	ฟ	ช	ล	ฟ	ช

กลับต้น

ท่อน ๒

-	-	-	-	-	-	ช	-	ช	ช	ช	-	ช	-	ช	-	ร	-	ฟ	-	ช	-	ท	-	-	ร	ด	ท	ด	-	ร	
-	-	-	-	ช	ช	ช	ช	ฟ	ช	ท	ช	ฟ	ร	-	ฟ	-	-	ช	ท	ด	ท	ช	ฟ	-	ร	ร	ร	ฟ	ร	ด	ท
-	-	-	-	ล	ท	ด	ท	-	ล	ช	ฟ	ช	ล	ฟ	ช	-	-	-	-	ร	-	ม	ร	ด	ร	ม	-	ฟ	-	ช	
-	-	ล	ท	ล	ช	ฟ	ช	-	ร	ร	ร	ฟ	ร	ด	ท	-	-	-	ล	ท	ด	ท	-	ล	ช	ฟ	ช	ล	ฟ	ช	

กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน ๑

-	-	-	-	ร	ฟ	ช	ท	-	ท	-	ด	ร	ม	ด	ร	-	-	-	ฟ	ร	ด	ท	ด	ท	ล	ช	ล	ช	ฟ	ช
-	-	-	-	ฟ	ฟ	ฟ	ฟ	ล	ช	ฟ	ร	ฟ	ร	ด	ท	-	-	-	ฟ	ร	ด	ท	ด	ท	ล	ช	ล	ช	ฟ	ช

กลับต้น

ท่อน ๒

-	-	-	-	ช	ช	ช	ช	ฟ	ล	ช	ฟ	ช	ฟ	ม	ร	ล	ช	ล	ฟ	ช	ร	ฟ	ด	ร	ด	ช	ล	ท	ร	ด	ท
-	-	-	-	ด	ท	ล	ช	-	ด	ร	ม	ฟ	ช	ล	ช	-	-	-	ฟ	ร	ด	ท	ด	ท	ล	ช	ล	ช	ฟ	ช	

กลับต้น

ออกลูกหมดพิเศษ เมื่อบรรเลงชั้นเดียวท่อน ๒ เกี่ยวกับให้จบด้วยการรัวคันทกเสียง ช แล้วต่อบรรทัดต่อไป

ขอตัวรัวคันทก

-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ช	-	-	-	-	-	-	-	ฟ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ร	
-	-	-	ช	-	-	-	ฟ	-	-	-	ร	-	-	-	ด	-	-	-	ท	-	-	-	ฟ	ช	ล	ช	ฟ	ล	ช	-	ช

ชิมหรือจะเซหรือออร์แกน

-	-	-	ช	-	ช	ช	ท	-	-	-	ท	-	ท	ท	ร	-	-	-	ร	-	-	ร	ฟ	-	-	-	ฟ	-	ฟ	ฟ	ช
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

รับทั้งวง

(	ฟ	ช	ล	ช	-	ล	ฟ	ช	_____	ล	_____	ฟ	ช	ล	ช	-	ล	ช	ฟ	_____	ล	_____	)								
ฟ	ช	ล	ช	_____	ล	_____	ฟ	ช	ล	ช	_____	ล	_____	ฟ	ช	ล	ช	_____	ล	_____	ฟ	ช	ล	ช	_____	ล	_____	ฟ	ช	ล	ช
-	ช	ล	ช	-	ช	ล	ช	-	ช	ล	ช	-	ช	ล	ช	-	ช	ล	ช	-	ด	ร	ม	ฟ	ช	-	ช	-	-	-	

(รัวคันทก)

เกี่ยวกับ พอจบให้รัวคันทกเสียง ช แล้วรัวต่อ ทอดลงจบ ดังนี้

-	-	-	-	-	-	ฟ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ท
-	-	-	-	-	-	ล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ช

หากไม่สามารถออกลูกหมดทางพิเศษได้ ให้ออกลูกหมดทางธรรมดา ดังนี้

ตัวนำ :

-	-	-	ฟ	-	ช	-	ล	-	-	-	ช	-	ล	-	ท	-	-	-	ล	-	ท	-	ด	-	-	-	ท	-	ด	-	ร	
-	ร	ด	ท	-	ด	ท	ช	-	ท	ช	ฟ	-	ช	ฟ	ร	-	ร	ฟ	ช	-	ฟ	ช	ท	-	ช	ท	ด	-	ท	ด	ร	จบ

ตริงฤดี (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเมื่อพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๗

หน้าทับปรบไก่

ขึ้นนำ ขิมขึ้นซ้ำแล้วเร่งอัตราเร็วจนจบบรรทัด รัวเสียง ม แล้วค่อยๆ เบาหายไป

- - - ช	- - - ล	- - - ท	- - - ต	- - ช ช	- ล ท ต	- ช - ล	ท ต ร ม
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

จะเข้หรือออร์แกนรับ โต้เสียงสูงลงมาหาเสียงต่ำ

รั ม ช ม	ต ร ม ร	ล ต ร ต	ช ล ต ล	ม ช ล ช	ร ม ช ม	- - - -	- - - -
----------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ทั้งวงรับ

- - - -	ร ม ช ต	ร ต ช ต	- ร - ม	- - ร ม	ช ม ร ต	ร ต ม ร	ต ล - ต
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

สามชั้น

ท่อน ๑

- - - ร	- - - ม	ฟ ม ล ม	- ฟ - ช	- ล - ล	- - - ม	- - ล ช	ม ช - ล
- - - -	- - - -	ม ต ร ม	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ต	- - - ร	ม ฟ ร ม
- - - -	- - - ล	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- ม - -	- ม ม ม	ร ม - ฟ
- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ม	- - - ช	- ม - -	ร ม ช ม	ร ต - ร
- - - -	- - - -	ล ล ล ล	- ล - ล	- - ล ล	ล ล - -	ช ล ท ช	- ล - ท
- - - -	- - - -	ร ม ร ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	ม ช ล ต	- ร - ม
- ช - ช	- - - ล	- - - ท	- - - ต	- - - ท	- - - ล	- - - รั ต	ท ล ช ม
- - - -	ร ม ช ต	ร ต ช ต	- ร - ม	- - ร ม	ช ม ร ต	ร ต ม ร	ต ล - ต

เหลื่อม

กลับต้น

ท่อน ๒

เหลื่อม-เบา

- - - -	- - - -	- ท - ท	- - - ล	- - - ท	- ล - -	ท ล ช ล	ท ต ร ม
- - - -	- - - -	- ล - ฟ	- ม - ร	- - - ม	- ฟ - -	ม ฟ ล ฟ	ม ร - ม
- - - -	- - - -	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ม
- - - -	ม ต ร ม	- - - -	ช ม ร ต	- - - -	ช ต ร ม	- - - -	ร ม ช ม
- - - -	- - - -	ล ล ล ล	- ล - ล	- - ล ล	ล ล - -	ช ล ท ช	- ล - ท
- - - -	- - - -	ร ม ร ท	- ล - ช	- - - -	- ม - ช	ม ช ล ต	- ร - ม
- ช - ช	- - - ล	- - - ท	- - - ต	- - - ท	- - - ล	- - - รั ต	ท ล ช ม
- - - -	ร ม ช ต	ร ต ช ต	- ร - ม	- - ร ม	ช ม ร ต	ร ต ม ร	ต ล - ต

กลับต้น

สองชั้น

ท่อน ๑

- ร - ม	- ฟ - ช	- - ล	ม ช ล	- - - -	- ช - ล	ท ล ช ด	- ร - ม
- - - -	- - - ม	- - - ม	- - - ฟ	- - - -	- - - ม	ร ม ช ม	ร ด - ร
- - - -	- - - -	ล ล ล ล	ช ล - ท	- - - -	ร ท ล ช	ม ช ล ด	- ร - ม
- - - -	ร ม ช ด	ร ด ช ด	- ร - ม	- - - -	ร ม ร ด	ร ด ม ร	ด ล - ด

กลับต้น

ท่อน ๒

- - - -	- - - -	ท ล ช ล	ท ด ร ม	- - ล	ฟ ม ร - -	- ม - ฟ	ม ฟ ร ม
- - - -	- ล - ม	- ล - ม	- ล - ม	- - - -	ช ม ร ด - -	- ร - ม	ร ม ด ร
- - - -	- - - -	ล ล ล ล	ช ล - ท	- - - -	ร ท ล ช	ม ช ล ด	- ร - ม
- - - -	ร ม ช ด	ร ด ช ด	- ร - ม	- - - -	ร ม ร ด	ร ด ม ร	ด ล - ด

กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน ๑

- - - -	ร ม ช ล	ท ล ช ด	- ร - ม	- - - -	ฟ ร ม ฟ	- - - -	ล ฟ ม ร
- - - -	ท ช ล ท	ร ท ล ช	ล ด ร ม	- - - -	ร ม ร ด	ร ด ม ร	ด ล - ด

กลับต้น

ท่อน ๒

- - - -	ช ด ร ม	- ม ฟ -	ม ฟ ร ม	ฟ ม ร ช	- ฟ - ม	ร ม ช ม	ร ด - ร
- - - -	ท ช ล ท	ร ท ล ช	ล ด ร ม	- - - -	ร ม ร ด	ร ด ม ร	ด ล - ด

กลับต้น

ลูกหมด

ด ด ด ด	- ล - ล	ช ช ช ช	- ม - ม	ช ช ช ช	- ม - ม	ร ร ร ร	- ด - ด
ร ร ร ร	- ม - ม	ช ช ช ช	- ล - ล	ช ช ช ช	- ล - ล	ด ด ด ด	- ร - ร

เครื่องนำ

- - ม	ร ม ร	ด ร ท	ด ท ด	ท ล ท	ช ล ช	ฟ ช ฟ	ช ม ฟ
- - ม	ร ฟ ม	ฟ ม ช	ฟ ช ล	ช ล ช	ท ล ท	ท ร ด	ร ด ม ร

๒

เครื่องตาม

น้ำ				น้ำ																												
(	ม	ร	ม	ร	ด	ล	ท	ช	ล	ฟ	ช	ม	ฟ	ร	ม	ฟ	ช	ฟ	ล	ช	ท	ล	ท	ร	ด	ม	ร	)				
(	ม	ร	ฟ	ม	ช	ฟ	ล	ช	ท	ล	ด	ท	ร	ด	ม	ร					ล							)				
	ท	ล	ด	ท	ร	ด	ม	ร			ล			ท	ล	ด	ท	ร	ด	ม	ร			ล								
(	-	ร	-	ร	-	ล	-	ร	-	ล	-	ร	-	ล	-	ร	-	ล	-	ร	-	ล	-	ร	-	ล	-	)				
	-	-	-	ร	-	-	-	ร	-	-	-	-	ร	-	-	-	-	ร	-	-	-	-	ร	-	-	-	ร					
	-	-	-	ร	-	-	-	ร	-	-	-	-	ร	-	-	-	-	ร	-	-	-	-	ร	-	-	-	ร					
	-	-	ก	ร	บ	-	-	ก	ร	บ	-	-	ก	ร	บ	-	-	ก	ร	บ	-	-	ก	ร	บ	-	-	ก	ร	บ		
	ม	ม	ม	ม	-	ร	-	ร	ด	ด	ด	ด	-	ช	-	ช	ล	ล	ล	ล	-	ท	-	ท	ด	ด	ด	ด	-	ร	-	ร
	-	-	ม	ร	ด	ล	ด	ช	-	-	ด	ล	ช	ม	ช	ร	-	ร	ม	ช	-	ม	ช	ล	-	ช	ล	ด	-	ล	ด	ร

จบ

ดวงพระธาตุ (เถา)

สองชั้นเป็นของเก่ามี ๒ ท่อน ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ นำมารวมเป็นท่อนเดียว
แล้วทำทางเปลี่ยนหรือเที่ยวกลับให้ครบเป็นเถา เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๗
หน้าทับปรบได้

ชั้นนำทั้งวง	- - - -	- - - -	- ด - ด	- - - ล	- - - -	- ด - ล	ด ล ด ช	- ล - ด
ทอดให้ร้อง	- ล - ล	- - - ช	- - - ฟ	- - - รุ	- ดุ - ฟ	- ช - ล	- ร ด ล	- ช - ฟ
สามชั้น								

ท่อน ๑ (เที่ยวแรก)

วรรค ๑)	- - - ด	- ร ร ร	- ด - ม	ร ร ร ร	- ม ช ร	ม ร ด ท	ล ช ล ท	ล ท ด ร	
	- ม - ล	ช ม - ร	ด ล ด ร	ม ร ด ล	ด ร ม ร	ด ท ล ช	ท ล ช ล	ท ด ร ด	
	ฟ ช ฟ ฟ	ช ล ช ช	ล ด ล ล	ช ล ช ช	ด ล ช ฟ	ม ฟ ช ล	ท ด ท ล	ช ล ท ด	
	ร ฟ ร ด	ล ด ช ล	ร ม ฟ ช	ฟ ล ช ฟ	ช ฟ ม ร	ด ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	
วรรค ๒)	ฟ ร ด ร	ฟ ช ฟ ฟ	ล ช ฟ ร	ฟ ช ฟ ฟ	ช ล ด ร	ด ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ฟ ล ช ฟ	
	ช ฟ ร ด	ฟ ร ด ล	ร ด ล ช	ด ล ช ฟ	ช ล ด ร	ด ร ฟ ช	ล ช ร ม	ฟ ล ช ฟ	
	ม ด ร ม	ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ร ด ช ล	ท ร ด ท	ฟ ช ล ท	ด ท ล ช	
	ด ร ด ช	ด ล ช ฟ	ม ร ด ร	ม ฟ ช ล	ช ล ด ร	ล ด ช ล	ร ม ฟ ช	ด ล ช ฟ	
	กลับต้นแล้วทอดส่งร้อง					- ฟ - ร	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ

กลับต้น

ท่อน ๒ (ทางเปลี่ยน)

วรรค ๑)	- - - -	- - - -	- ด - ด	- - - ร	- - - -	ม ร ด ท	ล ช ล ท	ล ท ด ร
	- ม - ม	- - - ร	- - - ด	- ล - -	ร ด ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด
	- - - -	ล ช ฟ ดุ	- - - ฟ	- ช - -	ล ช ฟ ดุ	- ฟ - ช	- ล - -	ช ล - ด
	- ล - ล	- - - ด	- - - ร	- ฟ - -	ช ล ช ฟ	- ด - ฟ	- - ล ช	ฟ ช - ล
วรรค ๒)	- - - -	- - - -	- ร - ร	- - - ฟ	- - - ร	- ฟ - -	- ร - ช	ฟ ฟ ฟ ฟ
	ช ฟ ร ด	ฟ ร ด ล	ร ด ล ช	ด ล ช ฟ	ช ล ด ร	ด ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ฟ ล ช ฟ
	ม ร ด ชุ	- ด - ฟ	- - - ช	- ล - -	- รุ - รุ	- - - ดุ	- - - ล	- ช - -
	ด ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ด ล ด ร	ด ร ฟ ช	ล ด ร ฟ	- ช - ล	ด ร ด ล	- ช - ฟ

กลับต้น

สองชั้น

ท่อน ๑ (เที่ยวแรก)

วรรค ๑)	- - - ด	ร ร ร ร	- - - ม	ร ร ร ร	- ม ช ร	ม ร ต ล	ด ล ด ช	- ล - ด	
	- ฟ - ฟ	- - - ช	- - - ล	- - - ด	ฟ ร ต ล	- ช - ฟ	- - ล ช	ฟ ช - ล	
วรรค ๒)	- - - ร	- ฟ ฟ ฟ	- ร - ช	ฟ ฟ ฟ ฟ	- ล ช ล	ด ล ช ฟ	ล ช ฟ ร	- ด - ฟ	
	- ด - ฟ	- - ช ล	- ด - ช	- - - -	ล ต ร ฟ	- ช - ล	ด ร ต ล	- ช - ฟ	กลับต้น

ท่อน ๒ (ทางเปลี่ยน)

วรรค ๑)	- ด - ด	- - - ร	- - - ม	- ร - -	- ม - ร	- ด - ล	ด ล ด ช	- ล - ด	
	ล ช ฟ ด	- ฟ - ช	- - - ล	- ด - -	ฟ ร ต ล	- ช - ฟ	- - ล ช	ฟ ช - ล	
วรรค ๒)	- - - -	- - - -	ร ต ล ด	- ร - ฟ	- - ช ล	- ช - -	ล ช ด ล	- ช - ฟ	
	- ร - ร	- - - ด	- - - ล	- ช - -	- ล ต ช	ล ช ฟ ร	ล ช ด ล	- ช - ฟ	กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน ๑ (เที่ยวแรก)

วรรค ๑)	- - ร ร	- ร - -	ม ร ต ล	ด ร - ด	- ร ต ล	ด ล ช ฟ	ม ร ต ร	ม ฟ ช ล	
วรรค ๒)	- - ฟ ฟ	- ฟ - -	ล ช ฟ ร	ฟ ช - ฟ	- ฟ ช ล	ช ล ด ช	ล ช ด ช	- ช - ฟ	กลับต้น

ท่อน ๒ (ทางเปลี่ยน)

วรรค ๑)	- - - -	ร ร ร ร	ม ร ต ล	- ด ต ต	- ฟ - ช	- ล - ด	- ล - ช	ด ล ล ล	
วรรค ๒)	- - - -	ฟ ฟ ฟ ฟ	ช ฟ ล ช	ฟ ร - ฟ	- ฟ ช ล	ช ล ด ช	ล ช ด ล	- ช - ฟ	กลับต้น

ลูกหมด

ตัวนำ	ฟ ฟ ฟ ฟ	- ร - ร	ด ด ด ด	- ล - ล	ช ช ช ช	- ล - ล	ด ด ด ด	- ร - ร	
	- - ช ล	ด ร ต ร	- - ต ร	ฟ ช ฟ ช	- ฟ ช ล	- ร ฟ ช	- ต ร ฟ	- ล ต ร	
	- - ช ล	ด ร ต ร	- - ต ร	ฟ ช ฟ ช	- ฟ ช ล	- ช ล ท	- ล ท ต	- ท ต ร	
(สั้น-เบา)	- - - ร	- - - ร	- - - ร	- - - ร	- - - ด	- - - ท	- - - ด	- - - ร	
	- ต ร ม	- ท ต ร	- ล ท ต	- ช ล ท	- ฟ ช ล	- ช ล ท	- ล ท ต	- ท ต ร	จบ

เตลงรำฟิง (เถ)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

หน้าทับปรบไ้

ลูกนำ

ขลุ่ยขึ้นอย่างช้า ๆ แล้วเร่งอัตราเร็วขึ้นตามลำดับ รัวเสียงเร่ห้องสุดท้าย ค่อย ๆ เบาลเสียงลง

ขลุ่ยขึ้น

- - - ฟ	- ช - ท	- ฟ ช ท	- ฟ ช ท	ฟ ช ท ด	ร ท ด ร	ด ช ี ฟ ร	ด ท ด ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	---------

รับทั้งวง

ด ช ี ฟ ร	ด ท ด ร	ด ช ี ฟ ร	- - - ร	ค่อย ๆ เบาลหายไป			
-----------	---------	-----------	---------	------------------	--	--	--

สามชั้น

- - - ช ี	- - - ฟ	- - - ร	- - - ด	ลชฟ ช ล	- ท - ด	ร ด ฟ ร	- ด - ท
-----------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ท่อน ๑

- - - -	- - - รุ	- - - ฟ	- - - ช	- - - ท	- - - ด	ร ด ท ช	- - - -
---------	----------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

- - - -	- - - -	- ฟ - ฟ	- - - ช	ท ด ท ช	- ฟ - ช	ร ด ท ร	- ด - ท
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

- - - -	- - - รุ	- - - ฟ	- - - ช	- ล - ด	- ล - ช	ฟ ช ล รุ	- ฟ - ช
---------	----------	---------	---------	---------	---------	----------	---------

- - - -	- - - ช	- - - ฟ	ช ล ฟ ช	- - - -	- ท - ด	ร ด ร ท	- ด - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

- - - -	- - - ฟ	- - - ช	ด ล ช ฟ	- - - -	- - - รุ	- - ฟ	ช ล ช ฟ ร
---------	---------	---------	---------	---------	----------	-------	-----------

- - - -	ช ช ช ช	- - - ล	ด ล ช ฟ	- - - ช	ช ล ช ฟ รุ	ด ร ฟ ร	ด ท - ด
---------	---------	---------	---------	---------	------------	---------	---------

- - - -	- - - -	- ร - ร	- - - ชู	- - - -	- ร - ฟ	ช ร ช ฟ	- ร - ด
---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------	---------

ฟ ล ช ล	ฟ ล ช ล	ฟ ล ช ล	ท ด - -	ร ด ท ฟ	ท ด ร ฟ	ร ด ท ด	ร ฟ - ท
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลับต้น

ท่อน ๒

- - - -	- - - รุ	- - - ฟ	- - - ช	- - - ฟ	- - - ด	ช ล ช ฟ รุ	- - - -
---------	----------	---------	---------	---------	---------	------------	---------

- - - -	- - - ฟ	- - - ช	ช ฟ ช ด	- - - ท	ด ร ฟ ร	ด ท - -	ช ท ด ร ด ท ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------------

- - - -	- ฟ - ช	ท ช ฟ ช	ท ด ร ฟ	- - - ร	ฟ ช ร ฟ	ร ด ท ด	ร ฟ - ท
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

- - - -	- - - ช	- - - ท	ด ท ช	ท ด ท ช	- ฟ - ท	- - - ร	ด ท ด - ร
---------	---------	---------	-------	---------	---------	---------	-----------

- - - -	- - - ฟ	- - - ช	ด ล ช ฟ	- - - -	- - - รุ	- - ฟ	ช ล ช ฟ ร
---------	---------	---------	---------	---------	----------	-------	-----------

- - - -	ช ช ช ช	- - - ล	ด ล ช ฟ	- - - ช	ช ล ช ฟ รุ	ด ร ฟ ร	ด ท - ด
---------	---------	---------	---------	---------	------------	---------	---------

- - - -	- - - -	- ร - ร	- - - ชู	- - - -	- ร - ฟ	ช ร ช ฟ	- ร - ด
---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------	---------

ฟ ล ช ล	ฟ ล ช ล	ฟ ล ช ล	ท ด - -	ร ด ท ฟ	ท ด ร ฟ	ร ด ท ด	ร ฟ - ท
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

กลับต้น

สองชั้น

ท่อน ๑

- - - -	- - - ช	- - - ท	ร ด ท ช	ท ด ท ช	- ฟ - ช	- ท ด ร	- ด - ท
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

- - - -	- - - ช	- - - ท	ร ด ท ช	ท ด ท ช	- ฟ - ท	- - - ร	ด ท ด - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------

- - - -	ช ช ช ช	- - - ล	ด ล ช ฟ	- - - ช	ช ล ช ฟ ร	ด ร ฟ ร	ด ท - ด
---------	---------	---------	---------	---------	-----------	---------	---------

- - - -	- ร - ช	- ร - ช	ฟ ร - ด	- - - ร	ด ท ฟ - -	ลชฟ ช ล	ช ฟ ช ท
---------	---------	---------	---------	---------	-----------	---------	---------

กลับต้น

ท่อน ๒	- - - -	- - - รุ	- - ฟรุ	- - ดรุ	- - มรุค	ร ม ฟ ช	- - ล ช	- - ฟ ช	
	- - - -	- - - ร	- - - ช	- ท - ด	- - - รุ	- - ฟ ช	ล ช ฟรุ	- - - -	
	- - - -	ช ช ช ช	- - ล ล	ด ล ช ฟ	- - ช ช	ล ช ฟรุ	ด ร ฟรุ	ด ท - ด	
	- - - -	- ร - ช	- ร - ช	ฟรุ - ด	- - ร ด	ท ฟ - -	ลชฟ ช ล	ช ฟ ช ท	กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน ๑	- - - -	- ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ล ช ท	- ล ช ฟ	ช ล ช ท	- - ด ร	- - - -	
	ช ฟ ล ช	ล ฟ ช ร	ฟรุ ด ท	- ด - -	ล ฟ ช ล	ช ล ท ด	ท ด ช ล	ท ด - ท	กลับต้น

ท่อน ๒	- - รุ รุ	- - รุ รุ	- - ม ด	ร ม ฟ ช	- - ช ช	- - ช ช	- - ฟ ล	ช ฟ ม รุ	
	ช ฟ ล ช	ล ฟ ช ร	ฟรุ ด ท	- ด - -	ล ฟ ช ล	ช ล ท ด	ท ด ช ล	ท ด - ท	กลับต้น

ลูกหมด

- ท - -	ฟ ล ช ฟ	ช ล ช ฟ	ช ล ช ท	- ล ช ฟ	ช ล ช ท	- - ด ร	x x x x
- - - ช	- - - รุ	- - - ช	- - - รุ	- - - ช	- - - รุ	- - - ช	- - - รุ
- รุ ด ท	- ด ท ช	- ท ช ฟ	- ช ฟรุ	- ร ฟ ช	- ฟ ช ท	- ช ท ด	- ท ด ร จบ

- ข้อสังเกต :
- ๑) เพลงนี้ใช้หน้าทับปรบไถ่กำกับจังหวะ
  - ๒) เพลงแต่ละท่อนมี ๔ จังหวะ สองจังหวะสุดท้ายเหมือนกันทุกท่อน
  - ๓) เพลงนี้มีสำเนียงมอญ เข็อกเข็น ไพเราะมาก "เตลง" แปลว่า "มอญ"
  - ๔) ปีพาทย์บรรเลงเพลงนี้ได้เสียงตรงมากกว่าเครื่องสาย ไม่ต้องหลบเสียงให้เสียงสไพเราะของเพลง

ทองย่อน (เถา)

สองชั้นของเถา ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ทำครบเป็นเถา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗

หน้าทับปรบไก่อ้

สามชั้น

ท่อน ๑

- - - ท	- ด ด ด	- ท - ร	ด ด ด ด	ท ท ด ท	ล ช ฟ ด	ฟ ช ล ฟ	ช ล ท ด
ล ช ด ช	ล ท ด ร	ฟ ช ล ช	ฟ ร ด ท	ด ท ล ช	ด ช ล ท	ด ล ท ด	ร ท ด ร
ฟ ร ด	ช ล ด ร	ช ฟ ร ฟ	ด ร ฟ ช	ฟ ร ด ล	ร ด ล ช	ด ล ช ฟ	ล ช ฟ ร
ฟ ร ด ท	ล ท ด ร	ท ด ช ล	ท ร ด ท	ด ท ล ช	ด ช ล ท	ล ช ด ช	ล ท ด ร
ช ฟ ร ฟ	- ท - ด	ร ฟ ท ด	ร ด ท ช	ท ช ฟ ร	ด ร ฟ ช	ร ด ท ช	ด ท ช ด
ช ท ด ร	ด ร ม ฟ	ม ช ฟ ม	ฟ ม ร ด	ฟ ช ฟ ร	ช ฟ ร ด	ฟ ร ด ท	ร ด ท ช
ฟ ฟ ร ฟ	ร ด ท ช	ฟ ฟ ร ฟ	ร ด ท ช	ท ช ฟ ร	ด ร ฟ ช	ช ฟ ร ฟ	ฟ ช ท ด
- ท - ด	- ร - ฟ	ช ล ช ฟ	- ร - ด	ท ด ร ฟ	ช ฟ ร ด	ฟ ร ด ท	ร ด ท ช
ล ช ฟ ท	ล ท ด ร	ช ล ท ด	ฟ ร ด ท	ด ท ล ช	ด ช ล ท	ช ฟ ร ด	ร ช ฟ ร
ร ด ท ด	- ฟ - ช	- ล - ช	- ฟ - ร	- ฟ - ช	ล ช ฟ ร	- - - ด	- - - ท

กลับต้น

ท่อน ๒

(ทางเปลี่ยน)

- - - -	- - - -	- ร - ร	- - - ช	- - - ร	- - - ช	ล ช ฟ ร	ด ท - ด
- ฟ ช ล	ช ล ท ด	ท ด ช ล	ท ร ด ท	- ล - ล	- - - ช	- - - ฟ	- - - ร
- - - ฟ	- - - ท	- - - ด	- - - ร	- ฟ ช ล	- ร ฟ ช	- ด ร ฟ	- ท ด ร
- ฟ ช ล	ช ล ท ด	ท ด ช ล	ท ร ด ท	- ล - ช	- ฟ - -	- ท - -	- ด - ร

ชอด้วงนำ (เหลื่อม)

- - ช ฟ	ร ฟ ช ร	- - ช ฟ	ร ฟ ช ร	ช ฟ ล ช	ล ฟ ช ร	ฟ ร ช ฟ	ช ร ฟ ด
- ท - ด	- ร - ฟ	ช ล ช ฟ	- ร - ด	ร ท ด ร	ด ท ล ช	- ล ฟ ช	- - - -
ช ล ช ช	ร ม ฟ ช	ล ช ร ม	ฟ ช - -	ช ล ท ด	ร ด ท ล	ช ฟ ล ช	ท ด - -
ร ด ท ด	- ร - ฟ	ช ล ช ฟ	- ร - ด	ร ท ด ร	ด ท ล ช	- ล ฟ ช	- - - -
ช ล ช ช	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ร	ด ท - -	- ฟ - -	ด ฟ - ท	- - - ด	- ร - -
ร ด ท ด	ด ร ฟ ช	ฟ ล ช ฟ	ล ช ฟ ร	- ฟ - ช	- ฟ - ร	- - - ด	- - - ท

กลับต้น

สองชั้น

ท่อน ๑

- - - ท	ด ด ด ด	- ท - ร	ด ด ด ด	ฟ ช ฟ ร	- ด - ท	- ร ด	ท ด - ร
- ท ด ร	ด ร ฟ ช	ฟ ล ฟ ช	ล ช ฟ ร	- - - ด	- ร ร ร	- ด - ฟ	ร ร ร ร
- - - ด	ร ด ท ช	ฟ ร ฟ ช	- ท - ด	ท ด ร ฟ	ช ฟ ร ด	ฟ ร ด ท	ร ด ท ช
- - - ช	- ช ช ช	ฟ ร ฟ ช	- ท - ด	- ร ฟ ช	ฟ ร - ด	- - - ท	ร ด ท ช
ชฟร - ฟ	- ช - ท	- - ร ด	ท ด - ร	ด ร ฟ ร	ด ท - ด	ร ด ฟ ร	- ด - ท

กลับต้น

ท่อน ๒

(เทียบเปลี่ยน)

- ท - ท	- - - ด	- - - ร	- - - ด	ร ด ท ช	- ฟ - ท	- ร - ช	ล ช ฟ ร
- - - ฟ	ช ล - ล	- - - -	- - - ช	- - - ฟ	- - - ท	- - - ด	ร ด ฟ ร
- - - -	- - - -	- ร - ร	- - - ด	- - - ท	- - - ร	- - - ฟ	ช ฟ ท ช
- - - -	- - - -	- ท - ท	- - - ด	- - - ร	- ฟ - ช	- - - -	- - - -
ด ร ฟ ช	ท ช ด ท	ร ด ท ด	ร ฟ - ร	ด ร ฟ ร	ด ท - ด	ร ด ฟ ร	- ด - ท

กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน ๑

- ด ด ด	- ด - ด	ร ด ร ท	- ด - ร	- ท ด ร	ด ร ฟ ช	ฟ ล ช ฟ	ล ช ฟ ร
ฟ ร ฟ ช	- ท - ด	ท ร ด ท	ร ด ท ช	ท ด ร ฟ	ร ช ร ฟ	ร ช ร ฟ	ร ด ท ช
ร ฟ ช ท	- ด - ร	ฟ ช ฟ ร	- ด - ท				

กลับต้น

ท่อน ๒

(ทางเปลี่ยน)

- - - -	- ท - ด	ร ด ร ท	- ด - ร	- ล - ช	- ฟ - -	- ท - -	- ด - ร
- ร - ด	- ท - -	- ร - -	- ฟ - ช	ร ด ท ด	ร ด ท ด	ร ด ท ด	ท ช - -
ร ฟ ช ท	- ด - ร	ฟ ช ฟ ร	- ด - ท				

กลับต้น

ลูกหมัด

ด้วนนำ

- ด ด ด	- ด - ด	ร ด ร ท	- ด - ร	- - ฟ ท	- ท ด ร	- - ฟ ท	- ท ด ร
- ร ด ท	- ด ท ช	- ท ช ฟ	- ช ฟ ร	- ร ฟ ช	- ฟ ช ท	- ช ท ด	- ท ด ร

จบ

ทยอยกลาง ๓ ชั้น

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๒๒

หน้าทับ สองไม้

สามชั้น

ท่อน ๑

	- - - -	- - - ร	ร ร ร ร	- ร - ร	ท ช ล ท	- ร - ม	ช ล ช ม	- ร - ท
	ร ม ร ท	ร ท ล ช	ท ล ช ล	ท ล ร ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ช ล ท	ล ท ด ร
	ลี้ ช ม ร	ช้ ม ร ท	ม ร ท ล	ร ท ล ช	- ท - ร	- ม - ช	- - ท ล	ช ล - ท
	- ฟ - -	- ลี - -	- ร - -	- ม - -	- ท - -	- ร - -	- ล - -	- ท - -
	รื ท ล ช	ท ล รื ท	มื ร ท ล	รื ท ล ช	- ท - ร	- ม - ช	- - <u>ลทร</u>	- ล - ท
	- - - -	- - - ร	- - <u>พมร</u>	- ล - ท	- - - -	- - - ท	- ท ท ท	- ท - ท
	- ช้ - ช้	- - ม ช้	- - ม ช้	ม ช้ ม ช้	- ม - ม	- - ร ม	- - ร ม	ร ม ร ม
	- ร - ร	- - ท ร	- - ท ร	ท ร ท ร	- ท - ท	- - ล ท	- - ล ท	ล ท ล ท
ใช้เสียงต่ำ	- - - รุ	- - ม ร	- - ท ร	ม ร ม ร	- - - ช	- - ล ช	- - ม ช	ล ช ล ช
	- - - ล	- - ท ล	- - ช ล	ท ล ท ล	- - - ท	- - ร ท	- - ล ท	ร ท ร ท
เสียงเบา	- - ช ช	ม ช ม ช	- - ม ม	ร ม ร ม	- - ร ร	ท ร ท ร	- - ท ท	ล ท ล ท
	- - - ร	- - ม - ฟ	- - - ม	- ฟ - ช	- - - ฟ	- ช - ล	- - - ช	- ล - ท
	(- - - ร	- - ม - ฟ	- - - ม	- ฟ - ช	- - - ฟ	- ช - ล	- - - ช	- ล - ท
	- - - ฟ	- ช - ล	- - - ช	- ล - ท	- - - ฟ	- ช - ล	- - - ช	- ล - ท
	- - - ช	- ล - ท	- - - ช	- ล - ท	- - - ช	- ล - ท	- - - ช	- ล - ท
	ร ร ร ล	ร ร ร ท	ร ร ร ล	ร ร ร ท	ร ล ร ท	ร ล ร ท	ร ล ร ท	ร ล ร ท
	ร ม ร ท	ร ท ล ช	ท ล ช ล	ท ล ร ท	ล ท ร ม	ช ม ร ท	ร ม ร ท	ร ท ล ช
	- - - -	- - - ช	- ช ช ช	- ช - ช	ล ท ร ม	ร ม ช ล	ท ล ร ท	- ล - ช
เดี่ยวรอบวง๑)	ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท	ร ล ท ร	ม ท ร ม	ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช
	ลี้ ช ม ร	ช ม ร ด	ท ด ร ม	ร ท ล ช	ม ร ท ม	ร ท ล ร	ท ล ช ท	ล ช ล ช
๒)	ร ท ล ช	ม ร ด ช	ท ล ด ท	ร ด ม ร	ช ล ช ด	ท ด ร ม	ฟ ม ลี้ ม	ฟ ช ล ช
	ลี้ ช ลี้ ม	ช้ ร ม ท	ล ท ร ม	ร ท ล ช	ม ร ท ม	ร ท ล ร	ท ล ช ล	ท ร - ช
๓)	ท ช ล ท	ด ช ด ม	ร ช้ ด ม	ร ท ด ล	ช ล ท ร	ม ท ร ม	ฟ ม ร ม	ฟ ชี้ ล ชี้

รับพร้อมกัน	- - - -	- - - -	- ช ช ช	- ช - ช	ล ท ร ม	ร ม ช ล	ท ล ช ม	ช ี ร ม ช		
	ด้วง				อู้					
	- <u>ม</u> ช - <u>ม</u> ช	- ท - -	ล ท ร ม	ฟ ช - -	ล ี ช ม ร	ช ม ร ท	ม ร ท ล	ร ท ล ช		
	ด้วง				อู้					
	- ล - ล	- ท - -	ร ม ร ท	ล ช - -	ท ช ล ท	ร ล ท ร	ล ท ร ม	ช ี ร ม ช		
	ด้วง		อู้		ด้วง		อู้			
ชอด้วงนำ	(	ล ช ม ร	ช ม ร ท	- - ร ท	ล ช - -	ท ช ล ท	ร ล ท ร	- - ท ร	ม ช - -	) ๒
	(	- ช ี ฟ ร	- ม ร ท	- ร ท ล	- ท ล ช	- ช ล ท	- ล ท ร	- ท ร ม	- ร ม ช	) ๒
		- ช ล ท	- ล ท ร	- ท ร ม	- ร ม ช	- ช ล ท	- ล ท ร	- ท ร ม	- ร ม ช	
		- ท ร ม	- ร ม ช	- ท ร ม	- ร ม ช	- ท ร ม	- ร ม ช	- ท ร ม	- ร ม ช	
x=หยุด	ชอด้วงนำ สั้น-เบา									
	x x x x	x x x x	x x x x	x x x x	x x x ช	x x x ม	x x x ร	x x x ท		
	x x x x	x x x x	x x x ล	x x x ท	x x x ร	x x x ม	x x x x	x x x x		
	x x x ท	x x x ร	x x x ม	x x x ช	x x x x	x x x x	x x x ร	x x x ม		
	x x x ช	x x x ล	x x x x	x x x x	x x x ร	x x x ช	x x x ล	x x x ท		
	x x x x	x x x x	x x x ท	x x x ล	x x x ช	x x x ม	x x x x	x x x x		
	x x x ล	x x x ช	x x x ม	x x x ร	x x x x	x x x x	x x x ช	x x x ม		
	x x x ร	x x x ท	x x x x	x x x x	x x x ม	x x x ร	x x x ท	x x x ล		
	x x x x	x x x x	x x x ล	x x x ท	x x x ร	x x x ม	x x x x	x x x x		
	x x x ท	x x x ร	x x x ม	x x x ช	x x x x	x x x x	x x x ร	x x x ม		
	x x x ช	x x x ล	x x x x	x x x x	x x x ร	x x x ช	x x x ล	x x x ท		
	ท ท ท ท	- ล - ล	ช ช ช ช	- ม - ม	ล ี ล ล ล	- ช ี - ช ี	ม ม ม ม	- ร - ร		
	ช ี ช ช ช	- ม - ม	ร ร ร ร	- ท - ท	ม ม ม ม	- ร - ร	ท ท ท ท	- ล - ล		
	ล ล ล ล	- ท - ท	ร ร ร ร	- ม - ม	ท ท ท ท	- ร - ร	ม ม ม ม	- ช ี - ช ี	๒ เสียงตั้งขึ้น	
	ร ร ร ร	- ม - ม	ช ี ช ช ช	- ล ี - ล ี	ร ร ร ร	- ช ี - ช ี	ล ล ล ล	- ท - ท	เล็กน้อย	
	ล ล ล ล	- ท - ท	ร ร ร ร	- ม - ม	ท ท ท ท	- ร - ร	ม ม ม ม	- ช ี - ช ี	๒ เสียงตั้งขึ้น	
	ร ร ร ร	- ม - ม	ช ี ช ช ช	- ล ี - ล ี	ร ร ร ร	- ช ี - ช ี	ล ล ล ล	- ท - ท		
	(	ร ร ร ร	- ม - ม	ช ี ช ช ช	- ล ี - ล ี	ร ร ร ร	- ช ี - ช ี	ล ล ล ล	- ท - ท	) ๒
	- - - ท	- - - ร	- - - ท	- - - ร	- - - ท	- - - ร	- - - ท	- - - ร		
	ร ม ร ท	ร ท ล ช	ท ล ช ล	ท ล ร ท	ร ช ี ม ร	ช ี ม ร ท	ม ร ท ล	ร ท ล ช	เสียงปกติ	

	ท ร ม ร	ท ล ช พ	ม ร ม พ	ม พ ช ล	ร ท ล ช	ม ร ต ช	ท ล ต ท	ร ต ม ร	
	ล ท ร ม	ล ี พ ม ร	ม พ ล ี ม	พ ร ม พ	ท ร ล ท	ร ม พ ล ี พ ม ร	ท ร พ ม ร		
	- - ร ต	ท ล ช ร	- - ร ช	ล ท ต ร	- - ม ต	ร ม พ ช	- - พ ช	ล พ ม ร	
	- - - -	- - - -	ช - - ล	ช - ต - ร	- - - -	- - - -	ร - ร - ร	- - - -	
นำพร้อมทั้งวง	ช ี่ ม ร ท	ร ท ล ช	ล ี ช พ ล ี	ช พ ม ร	ม ร พ ม	ช พ ล ี่	ท ล ต ท	ร ต ม ร	} ๒
	_____ กลองตีส่าย ล้อไปตามทำนองเพลง _____								
	(ม ร พ ม	ช พ ล ช	ท ล ต ท	ร ต ม ร	_____	_____	_____	_____	) ๒
	ท ล ต ท	ร ต ม ร	_____	_____	_____	_____	_____	_____	
	(- ร ี่ - ร ี่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	) ๒
ชอด้วงนำ	(- - - -	ร ี่ - - - -	- - - -	ร ี่ - - - -	(- - - -	ร ี่ - - - -	- - - -	ร ี่ - - - -	) ๒
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ท ล ช	- - - -	ท ต ร	- - - -
	x x x x	x x x x	x x x x	x x x x	ด - - - -	- - - -	ร - - - -	ม - - - -	ล - - - -
	- - - -	- - - -	ช - - - -	- - - -	พ - - - -	- - - -	ช - - - -	ล - - - -	ร - - - -
กลองตี	_____								
	_____								
	_____								
จิ่งหะมารซ์	- - - -	ช ล ท ต ร	x x x x	x x x x	ด - - - -	- - - -	ร - - - -	ม - - - -	ล - - - -
	_____								
	_____								
	- - - -	- - - -	ช - - - -	- - - -	พ - - - -	ล - - - -	ท - - - -	ท - - - -	ด - - - -
	- - - -	- - - -	ช - - - -	- - - -	พ - - - -	ล - - - -	ท - - - -	ท - - - -	ด - - - -
	(ทำนองมารซ์ข้างบนนี้ เครื่องดนตรีทุกชิ้นไปพร้อมกัน พอถึงตรงรับใช้ชลุ่ย ๒ เลารับ								
	ถ้าเป็นวงปี่พาทย์ให้ใช้ฆ้องวงใหญ่และฆ้องวงเล็กรับ)								
กลองตี	x x x x	x x x x	ช - - - -	ล - - - -	ท x x x x	x x x x	ช x x x x	ล x x x x	ท x x x x
จิ่งหะมารซ์	x x x x	x x x x	ช x x x x	ล x x x x	ท x x x x	ร ี่ x x x x	ช x x x x	ล x x x x	ท x x x x
	- - - -	ช ี่ - - - -	พ - - - -	ม - - - -	ร - - - -	ด - - - -	ท - - - -	ล - - - -	ช - - - -
	ร ม ร ท	ร ท ล ช	ท ล ช ล	ท ล ร ท	ช ล ท ร	x x x x	ล ท ร ม	ช ม ร ท	
	x x x x	x x x x	ล ท ร ม	ร ม ช ล	ช ี่ ม ร ท	ม ร ท ล	ร ท ล ช	ท ล ช ม	
ชอด้วงนำ	- - - -	ร ี่ - - - -	- - - -	ท - - - -	ล - - - -	ช - - - -	พ - - - -	ม - - - -	ล - - - -
	x x x x	x x x x	ล ท ร ม	ร ม ช ล	ช ี่ ม ร ท	ม ร ท ล	ร ท ล ช	ท ล ช ม	
	- - - -	ล - - - -	- - - -	ท - - - -	ร - - - -	ม - - - -	ช - - - -	ล - - - -	ร - - - -
	- - - -	- - - -	ช - - - -	ล - - - -	ช - - - -	ด - - - -	ร - - - -	- - - -	ร - - - -

สั้น-เบา

	—ดั่ง—	ล ล ท ล	—ดั่ง—	ท ท ร ท	—ดั่ง—	ร ร ม ร	—ดั่ง—	ม ม ช ม														
	—ดั่ง—	ล ล ท ล	—ดั่ง—	ช ช ล ช	—ดั่ง—	ม ม ช ม	—ดั่ง—	ร ร ม ร	} ๒													
	—ดั่ง—	ท ท ร ท	—ดั่ง—	ล ล ท ล	—ดั่ง—	ช ช ล ช	—ดั่ง—	ม ม ช ม														
	—ดั่ง—	ล ล ท ล	—ดั่ง—	ช ช ล ช	—ดั่ง—	ม ม ช ม	—ดั่ง—	ร ร ม ร	} ๒													
สั้น-เบา	- - -	ล - - -	ท - - -	ร - - -	ม - - -	ล - - -	ช - - -	ม - - -		ร - - -												
สั้น-เบา	- - -	ท - - -	ล - - -	ช - - -	ม - - -	ล - - -	ช - - -	ม - - -	ร - - -	} ๒												
ตั้งปกติ	(	- - -	ท - - -	ล - - -	ช - - -	ม - - -	ล - - -	ช - - -	ม - - -		) ๒											
	—ดั่ง—	ช ฟ ม ร	—ดั่ง—	ด ฟ ม ร	—ดั่ง—	ช ฟ ม ร	—ดั่ง—	ด ฟ ม ร														
	ช ฟ ม ร	ด ฟ ม ร	ช ฟ ม ร	ด ฟ ม ร	- - -	ม ร	ม ร ม ร	ม ร ม ร	- - -	ม - - -	ร											
ทอดลง	- - -	ชลท	- - -	ร - - -	ม - - -	ช - - -	ม - - -	ร - - -	ท - - -	ล - - -	ร - - -	ม - - -	ฟ - - -	ล - - -	ฟ - - -	ม - - -	ร	จบก่อน				
	ร้องเท่าสวมเข้าไปตรงนี้															ไม่กลับต้น						
รับท่อน ๒	- - - -	- - - -	- - - -	ร - - -	ม - - -	ร - - -	ม - - -	ร - - -	ม - - -	ร - - -	ม - - -	ร - - -	ม - - -	ร - - -	ม - - -	ร - - -	ม - - -	ร - - -	ม - - -			
	- - - -	- - - -	ร - - -	ร - - -	ร - - -	ร - - -	ร - - -	ชลท	- - -	ร - - -	ม - - -	ช - - -	ล - - -	ช - - -	ม - - -	ร - - -	ท - - -					
	ร - - -	ม - - -	ร - - -	ท - - -	ล - - -	ช - - -	ล - - -	ท - - -	ล - - -	ร - - -	ท - - -	ล - - -	ท - - -	ด - - -	ร - - -	ม - - -	ร - - -	ม - - -	ร - - -	ม - - -		
	ร - - -	ม - - -	ช - - -	ล - - -	ท - - -	ด - - -	ร - - -	ด - - -	ร - - -	ม - - -	ร - - -	ล - - -	ท - - -	ด - - -	ร - - -	ม - - -	ร - - -	ม - - -	ร - - -	ม - - -		
	- - -	ท - - -	ท - - -	- - -	ร - - -	- - -	ช - - -	- - -	ล - - -	- - -	ม - - -	- - -	ช - - -	- - -	ร - - -	- - -	ม - - -	- - -	ร - - -	ม - - -		
	ช - - -	ล - - -	ร - - -	ม - - -	ช - - -	ล - - -	ร - - -	ม - - -	ช - - -	ล - - -	ร - - -	ม - - -	ช - - -	ล - - -	ร - - -	ม - - -	ช - - -	ล - - -	ร - - -	ม - - -		
เบา	- - -	ช - - -	- - -	ล - - -	- - -	ท - - -	- - -	ด - - -	- - -	ท - - -	- - -	ล - - -	- - -	ช - - -	- - -	ม - - -	- - -	ร - - -	- - -	ม - - -		
ตั้งปกติ	- - -	ด - - -	ล - - -	ด - - -	ล - - -	ล - - -	ช - - -	ล - - -	ช - - -	ช - - -	ม - - -	ช - - -	ม - - -	ช - - -	ม - - -	ร - - -	ม - - -	ร - - -	ม - - -	ร - - -		
เบา	- - -	ช - - -	- - -	ล - - -	- - -	ท - - -	- - -	ด - - -	- - -	ท - - -	- - -	ล - - -	- - -	ช - - -	- - -	ม - - -	- - -	ร - - -	- - -	ม - - -		
ตั้งปกติ	- - -	ช - - -	ล - - -	ช - - -	ล - - -	ช - - -	ล - - -	ช - - -	ล - - -	ร - - -	ร - - -	ม - - -	ม - - -	ร - - -	ม - - -	ช - - -	ม - - -	ช - - -	ม - - -	ร - - -		
เบา	- - -	ช - - -	- - -	ล - - -	- - -	ท - - -	- - -	ด - - -	- - -	ท - - -	- - -	ล - - -	- - -	ช - - -	- - -	ม - - -	- - -	ร - - -	- - -	ม - - -		
ตั้งปกติ	- - -	ช - - -	- - -	ล - - -	- - -	ท - - -	- - -	ด - - -	- - -	ท - - -	- - -	ล - - -	- - -	ช - - -	- - -	ม - - -	- - -	ร - - -	- - -	ม - - -		
เบา	- - -	ช - - -	- - -	ล - - -	- - -	ท - - -	- - -	ด - - -	- - -	ท - - -	- - -	ล - - -	- - -	ช - - -	- - -	ม - - -	- - -	ร - - -	- - -	ม - - -		
เบา	- - -	ด - - -	- - -	ล - - -	- - -	ล - - -	- - -	ช - - -	- - -	ช - - -	- - -	ม - - -	- - -	ช - - -	- - -	ม - - -	- - -	ร - - -	- - -	ม - - -		
ตั้งปกติ	- - -	ช - - -	- - -	ล - - -	- - -	ท - - -	- - -	ด - - -	- - -	ท - - -	- - -	ล - - -	- - -	ช - - -	- - -	ม - - -	- - -	ร - - -	- - -	ม - - -		
	(	- - -	ช - - -	- - -	ล - - -	- - -	ท - - -	- - -	ด - - -	- - -	ท - - -	- - -	ล - - -	- - -	ช - - -	- - -	ม - - -	- - -	ร - - -	- - -	ม - - -	) ๒
	- - -	ท - - -	- - -	ด - - -	- - -	ร - - -	- - -	ม - - -	- - -	ท - - -	- - -	ด - - -	- - -	ร - - -	- - -	ม - - -	- - -	ร - - -	- - -	ม - - -		
	- - -	ด - - -	- - -	ร - - -	- - -	ม - - -	- - -	ด - - -	- - -	ร - - -	- - -	ม - - -	- - -	ด - - -	- - -	ร - - -	- - -	ม - - -	- - -	ร - - -		

	x x x x	x x x x	x x x x	x x x x	- - ชล	ท ด ร ม	ม ม ม ม	- ม - ม
	ชล ช ม	ช ม ร ด	ช ล ร ด	ม ร ช ม	ชล ช ฟ	ม ร ด ช	ล ท ด ร	ช ม ร ด
	ช ม ช ร	ม ร ด ท	ล ช ล ท	ล ท ด ร	ช ม ร ด	ช ด ร ม	ฟ ช ฟ ม	ร ม ฟ ช
	ฟ ม ร ท	ร ท ล ช	ล ท ร ล	ท ม ร ท	ม ช ร ม	ท ร ล ท	ช ล ท ม	ร ท ล ช
	- - ช ฟ	ม ร ด ช	- - ช ด	ร ม ฟ ช	- - ล ฟ	ช ล ท ด	- - ท ร	ด ท ล ช
	- - - -	- - - ด	- - ร ด	ร ฟ - ช	- - - -	- - - -	- - - -	ช - - -
ขอตั้งนำ	- - ม ร	ม ร ฟ ม	ฟ ม ช ฟ	ช ฟ ล ช	ล ช ล ฟ	ช ม ฟ ร	ม ด ร ท	ด ล ท ช
ขออยู่ตาม	- - ล ช	ล ช ท ล	ท ล ด ท	ด ท ร ด	ร ด ม ร	ม ร ฟ ม	ฟ ม ช ฟ	ช ฟ ล ช
	ตั้ง				อยู่			
(	ล ช ล ฟ	ช ม ฟ ร	ม ด ร ท	ด ล ท ช	ล ช ท ล	ด ท ร ด	ม ร ฟ ม	ช ฟ ล ช
	ตั้ง				อยู่			
					ล ช ท ล	ด ท ร ด	ม ร ฟ ม	ช ฟ ล ช
(	ตั้ง		ล้อย		ตั้ง		ล้อย	
		ม ร ฟ ม	ช ฟ ล ช			ม ร ฟ ม	ช ฟ ล ช	
(	- - - -	ช ช ช ช	- - - -	ช ช ช ช	- - - -	ช ช ช ช	- - - -	ช ช ช ช
	- - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -
	- - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -
	ร ม ร ท	ร ท ล ช	ล ท ร ล	ท ช ล ท	ร ช ม ร	ช ม ร ท	ล ท ร ม	ร ท ล ช
	ท ร ม ร	ท ล ช ฟ	ม ร ม ฟ	ม ฟ ช ล	ร ท ล ช	ม ร ด ช	ท ล ด ท	ร ด ม ร
	ล ท ร ม	ล ฟ ม ร	ม ฟ ล ม	ฟ ร ม ฟ	ท ร ล ท	ร ม ฟ ล	ท ม ร ท	ร ฟ ม ร
	- - ร ด	ท ล ช ร	- - ร ช	ล ท ด ร	- - ม ด	ร ม ฟ ช	- - ฟ ล	ช ฟ ม ร
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
นำพร้อมทั้งวง	ร ฟ ม ร	ม ช ฟ ม	ฟ ล ช ฟ	ช ท ล ช	ล ท ล ท	ท ร ด ท	ด ม ร ด	ร ฟ ม ร
กลองซัด	กลองตีสาย ไปตามทำนองที่นำ							
นำพร้อมทั้งวง	ร ฟ ม ร	ด ม ร ด	ท ร ด ท	ล ด ท ล	ช ท ล ช	ฟ ล ช ฟ	ม ช ฟ ม	ร ฟ ม ร
กลองซัด	กลองตีสาย ไปตามทำนองที่นำ							
	ล ด ท ล	ท ร ด ท	ด ม ร ด	ร ฟ ม ร	กลองซัด			
	ช ท ล ช	ฟ ล ช ฟ	ม ช ฟ ม	ร ฟ ม ร	กลองซัด			
(	ด ม ร ด	ร ฟ ม ร	กลอง		ม ช ฟ ม	ร ฟ ม ร	กลอง	
	ลี้ ฟ ม ร	- - - -	ม ฟ ม ร	- - - -	ลี้ ฟ ม ร	- - - -	ม ฟ ม ร	- - - -
	ม ฟ ม ร	ม ฟ ม ร	ม ฟ ม ร	ม ฟ ม ร	- - - -	ม ร ม ร	ม ร ม ร	- - - -

	x x x x	x x x x	x x x x	x x x x	- - ช ล	ท ด ร ม	ม ม ม ม	- ม - ม
	ช ล ช ม	ช ม ร ด	ช ล ร ด	ม ร ช ม	ช ล ช ฟ	ม ร ด ช	ล ท ด ร	ช ม ร ด
	ช ม ช ร	ม ร ด ท	ล ช ล ท	ล ท ด ร	ช ม ร ด	ช ด ร ม	ฟ ช ฟ ม	ร ม ฟ ช
	ฟ ม ร ท	ร ท ล ช	ล ท ร ล	ท ม ร ท	ม ช ร ม	ท ร ล ท	ช ล ท ม	ร ท ล ช
	- - ช ฟ	ม ร ด ช	- - ช ด	ร ม ฟ ช	- - ล ฟ	ช ล ท ด	- - ท ร	ด ท ล ช
	- - - -	- - - -	- - - -	ด ร ฟ -	ช - - -	- - - -	- - - -	ช - - -
ขอตัวนำ	- - ม ร	ม ร ฟ ม	ฟ ม ช ฟ	ช ฟ ล ช	ล ช ล ฟ	ช ม ฟ ร	ม ด ร ท	ด ล ท ช
ขออยู่ตาม	- - ล ช	ล ช ท ล	ท ล ด ท	ด ท ร ด	ร ด ม ร	ม ร ฟ ม	ฟ ม ช ฟ	ช ฟ ล ช
	ตัวง				อู้			
(	ล ช ล ฟ	ช ม ฟ ร	ม ด ร ท	ด ล ท ช	ล ช ท ล	ด ท ร ด	ม ร ฟ ม	ช ฟ ล ช
	ตัวง				อู้			
(					ล ช ท ล	ด ท ร ด	ม ร ฟ ม	ช ฟ ม ช
	ตัวง		ลือ		ตัวง		ลือ	
(			ม ร ฟ ม	ช ฟ ล ช			ม ร ฟ ม	ช ฟ ล ช
	- - - -	ช ช ช ช	- - - -	ช ช ช ช	- - - -	ช ช ช ช	- - - -	ช ช ช ช
	- - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -
	- - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -	ช - - -
	ร ม ร ท	ร ท ล ช	ล ท ร ล	ท ช ล ท	ร ช ม ร	ช ม ร ท	ล ท ร ม	ร ท ล ช
	ท ร ม ร	ท ล ช ฟ	ม ร ม ฟ	ม ฟ ช ล	ร ท ล ช	ม ร ด ช	ท ล ด ท	ร ด ม ร
	ล ท ร ม	ล ฟ ม ร	ม ฟ ล ม	ฟ ร ม ฟ	ท ร ล ท	ร ม ฟ ล	ท ม ร ท	ร ฟ ม ร
	- - ร ด	ท ล ช ร	- - ร ช	ล ท ด ร	- - ม ด	ร ม ฟ ช	- - ฟ ล	ช ฟ ม ร
	- - - -	- - - -	- - - -	ด - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
นำพร้อมทั้งวง	ร ฟ ม ร	ม ช ฟ ม	ฟ ล ช ฟ	ช ท ล ช	ล ท ล ท	ท ร ด ท	ด ม ร ด	ร ฟ ม ร
กลองซัด	กลองตีสาย ไปตามทำนองที่นำ							
นำพร้อมทั้งวง	ร ฟ ม ร	ด ม ร ด	ท ร ด ท	ล ด ท ล	ช ท ล ช	ฟ ล ช ฟ	ม ช ฟ ม	ร ฟ ม ร
กลองซัด	กลองตีสาย ไปตามทำนองที่นำ							
	ล ด ท ล	ท ร ด ท	ด ม ร ด	ร ฟ ม ร	กลองซัด			
	ช ท ล ช	ฟ ล ช ฟ	ม ช ฟ ม	ร ฟ ม ร	กลองซัด			
(	ด ม ร ด	ร ฟ ม ร	กลอง		ม ช ฟ ม	ร ฟ ม ร	กลอง	
	ลี้ ฟ ม ร	- - - -	ม ฟ ม ร	- - - -	ลี้ ฟ ม ร	- - - -	ม ฟ ม ร	- - - -
	ม ฟ ม ร	ม ฟ ม ร	ม ฟ ม ร	ม ฟ ม ร	- - - -	ม ร ม ร	ม ร ม ร	- - - -

		ดั่ง				อู่																															
*กลองเงินใบใหญ่ ออกเนื้อเพลง	(	-	-	-	ล	ด	ล	ช	ฟ	-	ล	-	ช	-	-	ฟ	ม	ร	-	-	-	ร	ฟ	ร	ด	ท	-	ร	-	ด	-	-	ท	ล	ช	)	๒
	(	-	ล	ด	ล	ช	ฟ	-	-	-	ช	ล	ช	ฟ	ร	-	-	-	ร	ฟ	ร	ด	ท	-	ร	-	ด	-	ท	ล	ช	-	-	)	๒		
		-	ร	ฟ	ร	ด	ท	-	ร	-	ด	-	ท	ล	ช	-	-	-	ร	ฟ	ร	ด	ท	-	ร	-	ด	-	ท	ล	ช	-	-				
		ช	ช	ช	ช	-	-	-	-	ช	ช	ช	ช	-	-	-	-	ช	ช	ช	ช	-	-	-	-	ช	ช	ช	ช	-	-	-	-				
		-	ช	-	-	-	ช	-	-	-	ช	-	-	-	ช	-	-	-	ช	-	-	-	ช	-	-	-	ช	-	-	-	ช	-	-				
		-	-	-	ตุ้ม	-	ตะ	ละ	ลุ่ม	-	-	-	ตุ้ม	-	ตะ	ละ	ลุ่ม	-	-	-	ตุ้ม	-	ตะ	ละ	ลุ่ม	-	ตุ้ม	-	-	-	ตุ้ม	-	แซ่	ฉาบใหญ่			
		-	-	-	-	-	-	ช	ท	-	-	ช	ท	-	-	-	ร	-	-	ช	ท	-	-	-	ร	-	ร	-	-	-	ฟ	-	ช				
		-	-	-	-	-	-	-	ช	-	ล	-	ช	-	ฟ	-	ช	-	ช	ล	ช	-	-	ฟ	ม	ร	-	ร	-	-	-	ฟ	-	ช			
		-	-	-	-	-	-	-	ฟ	-	-	-	ช	-	-	-	ฟ	-	ฟ	ช	ฟ	-	-	ม	ร	ด	-	ด	-	-	-	ร	-	ด			
		-	-	-	-	-	-	-	ร	-	ท	-	-	-	ด	-	ล	-	-	-	-	-	ด	ช	-	-	-	ฟ	-	-	ร	ฟ					
		-	-	-	-	-	-	-	ร	-	ม	ร	-	ด	-	ท	-	ด	-	ท	-	ด	-	ร	-	ร	-	-	-	ม	-	ร					
		-	-	-	-	-	-	-	ด	-	-	ร	-	-	ด	-	ด	ร	ด	-	-	ท	ล	ช	-	ช	-	-	-	ล	-	ช					
		-	-	-	-	-	-	-	ด	-	-	-	-	-	ร	ด	-	ด	-	-	-	ร	-	ฟ	-	ฟ	-	-	-	ช	-	ฟ					
		-	-	-	-	-	-	-	ด	-	-	-	-	-	ร	ด	-	ร	-	ท	-	ล	-	ช	-	ช	-	-	-	ล	-	ช					
		-	ล	ช	ล	ด	ช	-	-	-	ร	ฟ	ฟ	ช	-	-	-	ล	ช	ล	ด	ช	-	ฟ	-	ช	-	-	x	x	x	x					
*กลองเงินใบใหญ่	-	-	-	ตุ้ม	-	ตะ	ละ	ลุ่ม	-	-	-	ตุ้ม	-	ตะ	ละ	ลุ่ม	-	-	-	ตุ้ม	-	ตะ	ละ	ลุ่ม	-	ตุ้ม	-	-	-	ตุ้ม	-	แซ่	ฉาบใหญ่				

กลับต้นเนื้อมาถึงกลองเงินอีกที แล้วออก

ขอให้สังเกต ว่าวรรคนี้ก็ เหมือนกับ วรรคต้น ท่อนนั่นเอง	-	-	-	ช	-	-	-	ล	-	-	ช	-	ล	-	ช	-	-	ฟ	ม	ร	-	ร	-	-	-	ฟ	-	ช	}	๒				
	-	-	-	ท	-	ด	ท	-	ด	ร	-	ร	ม	ร	-	ด	-	ท	-	ท	-	-	-	ด	-	ร								
	-	-	-	ร	-	ฟ	-	ร	-	ช	-	ฟ	-	ฟ	ช	ฟ	-	ช	-	ร	-	ฟ	-	ร	-	ช	-	ฟ						
	-	-	-	ร	-	ฟ	-	ร	-	ช	-	ฟ	-	ฟ	ช	ฟ	-	ร	-	ด	-	ร	-	ด	-	ท	-	ด						
	-	-	-	ท	-	ด	-	ท	-	-	ท	ล	ช	-	-	ฟ	ม	ร	-	ร	-	-	-	ฟ	-	ช								
	-	-	-	ท	-	ท	ด	ท	-	ด	-	ร	-	ร	ม	ร	-	ด	-	ร	-	ร	ม	ร	-	ด	-	ท						
	-	-	-	ท	ด	ร	-	ร	ม	ร	-	ด	-	ท	-	ร	-	ฟ	-	ช	-	ท	-	-	ร	ด	ท	ด			-	ร		
	-	-	-	ฟ	-	-	ล	ช	ฟ	-	ด	-	ร	-	-	-	-	-	-	-	ร	-	ร	ร	ร	-	ร	-			ร			
												ดั่ง				อู่																		
-	-	-	ฟ	ช	ฟ	ช	ร	ม	ร	ด	ท	ด	ท	ด	ร	-	-	-	ด	ร	ด	ร	ท	ด	ท	ด	ล	ท	ล	ท	ช	}	๒	
												ดั่ง				อู่																		
-	-	-	ร	ฟ	ร	ฟ	ช	ล	ช	ล	ร	ฟ	ร	ฟ	ช	-	-	-	ท	ด	ท	ด	ร	ม	ร	ด	ท	ด	ท	ด	ร			

	-	-	-	-	-	ท	ด	ท	-	ด	-	ร	-	ร	ม	ร	-	ด	-	ร	-	ร	ม	ร	-	ด	-	ท				
	-	-	-	-	-	ท	ด	ร	-	ร	ม	ร	-	ด	-	ท	-	ร	-	ฟ	-	ช	-	ท	-	-	ร	ด	ท	ด	-	ร
	-	-	-	-	-	-	-	ฟ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ดั่ง												อู่																			
	-	-	-	ล	ช	ล	ด	ช	ล	ช	ล	ร	ฟ	ร	ฟ	ช	-	-	-	ม	ร	ม	ช	ร	ม	ร	ด	ท	ด	ท	ด	ร
	ดั่ง												อู่																			
	-	-	-	ท	ด	ท	ด	ร	ม	ด	ร	ท	ด	ล	ท	ช	-	-	-	ร	ฟ	ร	ฟ	ช	ล	ช	ฟ	ร	ด	ท	ด	ร
	ดั่ง				อู่				ดั่ง				อู่																			
	-	ล	ด	ช	ฟ	ร	ฟ	ช	ล	ช	ฟ	ร	ด	ท	ด	ร	ร	ด	ร	ท	ด	ล	ท	ช	ฟ	ร	ด	ท	ด	ท	ด	ร
ขอตั้งนำ	x	x	x	ท	x	x	ด	ร	x	x	x	ฟ	x	x	ช	ร	x	x	x	ท	x	x	ด	ร	x	x	x	ฟ	x	x	ช	ร
	x	x	x	ฟ	x	x	ช	ร	x	x	x	ฟ	x	x	ช	ร	x	x	x	ฟ	x	x	ช	ร	x	x	x	ฟ	x	x	ช	ร
*กลองเงินใบใหญ่	-	-	-	ตุ้ม	-	-	-	ตุ้ม	-	-	-	ตุ้ม	-	-	-	ตุ้ม	-	-	-	ตุ้ม	-	-	-	ตุ้ม	-	-	-	ตุ้ม	-	-	-	ตุ้ม
ลงจบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	ช	-	-	-	ช	-	-	-	ร	-	-	-	ช	-	-	-	ร	-	-	-	ด	-	-	-	ร	-	-	-	ช
	-	-	-	ฟ	-	-	-	ช	-	-	-	ร	-	-	-	ด	-	-	-	ท	-	-	-	ฟ	-	-	-	ช	-	-	-	ท
	-	-	-	ฟ	-	-	-	ช	-	-	-	ท	-	-	-	ด	-	-	-	ร	-	-	-	ฟ	-	-	-	ช	-	-	-	ท
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	ฟ	-	-	-	ช	-	-	-	ล	-	-	-	ท	-	-	-	ด	-	-	-	ท	-	-	-	ด	-	-	-	ร
	-	-	-	ร	-	-	-	ม	-	-	-	ร	-	-	-	ม	-	-	-	ร	-	-	-	ม	-	-	-	ร	-	-	-	ม
	-	-	-	ร	-	-	-	ม	-	-	-	ร	-	-	-	ม	-	-	-	ร	-	-	-	ม	-	-	-	ร	-	-	-	ม
	-	ร	ด	ท	-	ด	ท	ช	-	ท	ช	ฟ	-	ช	ฟ	ร	-	ร	ฟ	ช	-	ฟ	ช	ท	-	ช	ท	ด	-	ท	ด	ร

เพลงนี้ใช้หน้าทับสองไม้จีน ๓ ชั้น (ศ.ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ประดิษฐ์หน้าทับ)

-	ทัง	-	ดิง	-	โจ๊ะ	-	จ๊ะ	-	โจ๊ะ	-	จ๊ะ	-	ดิง	-	ทัม	-	โจ๊ะ	-	จ๊ะ	-	ดิง	-	ทัม	-	ดิง	-	ทัม	-	ดิง	-	ดิง
---	-----	---	-----	---	------	---	-----	---	------	---	-----	---	-----	---	-----	---	------	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----	---	-----

หรือจะใช้หน้าทับสองไม้ (ทยอย) ธรรมดาแทนก็ได้ แต่ตรงที่เขียนบอกให้กลองเงินใบใหญ่

คั้นจังหวะนั้น กลองแขกต้องหยุด แล้วใช้กลองเงินตีคั้นจังหวะ

บุหลันเลื่อนลอยฟ้า (เถา)

สองชั้นเป็นบทพระราชนิพนธ์ของล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๒
 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ทำครบเป็นเถาเมื่อ พ.ศ.๒๕๒๒
 หน้าทับ ปรบไก่อ

สามชั้น

ท่อน ๑

ขอตัวเงี้ยวนำ

- - - ๕	- - - ๕	- - - ๕	มรต ร ๕	- ๕ - ๕	- ๕ - ๕	- - - ๕	๕ - ๕	- ๕ - ๕
- - - -	๕๕๕ - ๕	- - - -	- - - -	- - - ๕	- - - ๕	- - - ๕	- - ๕๕๕	๕ ๕ ๕ ๕
๕		๕		๕		๕		๕
- - - -	- - - ๕	- - - -	- - - ๕	๕ ๕ ๕ ๕	- - - ๕	- - - ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕
- - - ๕	- - - ๕	- - - ๕	- - - ๕	- - - ๕	- - - ๕	- - - ๕	๕ ๕ ๕ ๕	- ๕ - ๕
- - - -	- - - ๕	- - - ๕	๕๕๕ ๕	- - - -	- - - ๕	- - - ๕	๕ ๕ ๕ ๕	- ๕ - ๕
๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕
๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕
- - ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	- - ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	- - ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	- - ๕ ๕	- - ๕ ๕	- - ๕ ๕

รับทั้งวง

กลับต้นในตัว

ขอตัวเงี้ยว

- ๕ - -	- ๕ - -	- ๕ - -	- ๕ - -	- ๕ - -	- ๕ - -	- ๕ - -	- ๕ - -	- ๕ - -
๕ ๕ - -	๕ ๕ - -	๕ ๕ - -	๕ ๕ - -	๕ ๕ - -	๕ ๕ - -	๕ ๕ - -	๕ ๕ - -	๕ ๕ - -
- ๕ - -	- ๕ - -	- ๕ - -	- ๕ - -	- ๕ - -	- ๕ - -	- ๕ - -	- ๕ - -	- ๕ - -
๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕
- ๕ - ๕	- ๕ ๕ -	- ๕ - ๕	- ๕ ๕ -	- ๕ - ๕	- ๕ ๕ -	- ๕ - ๕	- ๕ ๕ -	- ๕ - ๕
- ๕ - -	๕ ๕ - -	- ๕ - -	๕ ๕ - -	- ๕ - -	๕ ๕ - -	- ๕ - -	๕ ๕ - -	- ๕ - -
๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕
๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕
- - ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	- - ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	- - ๕ ๕	๕ ๕ ๕ ๕	- - ๕ ๕	- - ๕ ๕	- - ๕ ๕

รับทั้งวง

x = หยุด

ไม่กลับต้น

ส่งให้ร้อง

ท่อน ๒
ขลุ่ยเดี่ยว

- - - ช	- - - ล	- ม ช ร์	ม ร ต ล	- - ต ล	ช ม ช ล	- - - ด	- - - ร
- ช - ช	- - - ล	- ม ช ร์	ม ร ต ล	ม ร ต ร์ ม	- ช - ล	- - ม ร ต	ล - ต - ร์
- ม - ม	- - - ช	ล ช ม ช ล	ช ม - ร์	- - - -	ช ล ต ร์	ม ร ช ร์	ม ร ต ล
- - - -	- - - ล	- ร ต ล	- ช - ม	- - ช ร์	ม ร ต ร์ ม	- - - ช	- - - ล
- ด - ล	- ช - ม	ร ต ร์ ม	- ช - ล	- ช - ช	- - - ล	- - ม ร ต	ล - ต - ร์

รับทั้งวง

ช ล ช ร์	ช ม ร ต	ช ล ร ต	ม ร ช ม	ช ล ช ฟ	ม ร ต ช	ล ท ต ร์	ช ม ร ต
ร ต ม ร	ช ม ล ช	ช ม ล ช	ด ล ร ต	ร ต ร์ ล	ด ช ล ม	ล ช ล ม	ช ร ม ต
ร ต ร์ ล	ด ช ล ม	ล ช ล ม	ช ร ม ต	ช ม ช ร์	ม ต ร์ ล	ม ร ม ต	ร ล ต ช
- - ช ต	ร ม ฟ ช	- - ต ร์	ด ท ล ช	- - ช ต	ร ม ฟ ช	- - - ช	- - - ช

กลับต้นในตัว

ชอด้วง				ชอู้			
ด ล ต ช	ด ล ต ช	ด ล ต ช	ด ล ต ช	ช ม ช ร์	ช ม ช ร์	ช ม ช ร์	ช ม ช ร์
ชอด้วง		ชอู้		ชอด้วง		ชอู้	
ร ต ม ร	ช ม ล ช	ด ล ต ช	ล ม ช ร์	ด ล ต ช	ล ม ช ร์	ช ม ช ร์	ม ร ต ล
- ด - -	- ล - -	- ช - -	- ม - -	- ร - -	- ม - -	- ช - -	- ล - -
ด ล ช ม	ช ม - -	ร ม ช ล	ช ล - ม	ช ล - ร	ด ล - ม	ร ต - ช	ม ร - -
ช ล ช ร์	ช ม ร ต	ช ล ท ต	ม ร ช ม	ล ต ช ล	ด ร์ ม ช	ม ร ต ล	ช ม ร ต
- ด - -	- ล - -	- - - ช	- ม - -	- ช - -	- ม - -	- - - ร	- ด - -
ด ร ต ล	- ช - ม	ช ม ร ต	x x x x	ช ม ช ร์	ม ร ต ล	ช ล ต ร์	ด ท ล ช
ช ต ร์ ม	ฟ ช - -	ด ร ต ท	ล ช - -	ช ต ร์ ม	ฟ ช - -	- - - ช	- - - ช

ไม่กลับต้น

สองชั้น

ท่อน ๑

- ช - ช	- - - ม	- - - ร	- - - ต	- - - ท	- - - ล	ท ล ช ล	- ท - ต
- - - -	- - - -	- ช - ช	- - - ต	- - - ช	- - - ฟ	- - - -	- - - ม
- ม ร ต	ม ร ต ล	ร ต ล ช	ด ล ช ม	ม ร - -	ช ม - -	ล ช ต ล	x x x x
ช ล ท ต	ร ม - -	- ร - -	- ด - -	ล ล ช ล	ด ม ร ต	- ล - ด	- - - -
ร ม ช ล	ช ฟ ม ร	ช ม ร ท	ร ท ล ช	ล ท ร ม	ร ท - ต	ท ล ช ม	ช ร ม ช
- - - ม	- ม ม ม	ช ล ช ม	ช ม ร ต	- ล ช ล	ด ม ร ม	- ล - ด	- - - -
ช ล ช ร์	ช ม ร ต	ท ล ช ล	ท ต ร์ ม	- - - -	- ร - ม	- ร - ม	- - - -
ช ต ร์ ม	ร ม ช ล	ด ร ต ช	ด ล ช ม	ช ร ม ร	ล ท ร ต	ล ช ม ช	ร ม ช ล
ช ล ท ต	ม ร ช ม	ล ช ฟ ร	ช ม ร ต	ล ล ช ล	ด ม ร ล	- ล - ด	- - - -
ร ม ช ล	ช ฟ ม ร	ช ม ร ท	- ล - ช	- ท ร ม	ร ท - ร	ท ล ช ม	- ร - ช

ไม่กลับต้น

ก่อน ๒	- ช - ช - - - ล - - - ด - - - ร - ด ร ม - ล ด ร - ช ล ด - ม ช ล																	
	- - - - ด ล ช ม ร ด ร ม ร ม ช ล ล ช - - ด ล - - ร ด ม ร x x x x																	
	- ช้ - - - ม - - - ร - - - ด - - - ท - - - ล - - - ท ล ช ล - ท - ด																	
	- ม้ - - ช้ ม - ร - - - ด - ช้ - - ท ช ล ท ล ท ร ล ท ล ช ม ช ร ม ช																	
กลับต้นในตัว	- - - ล - ล ล ล ช ม ช ล - ด - ร ช ร ม ฟ ช ฟ ม ร ม ฟ ช ฟ ม ร ด ล																	
	ด ร ด ช ด ล ช ม ร ด ร ม ร ม ช ล ร ม ฟ ช ฟ ม ฟ ล ช ฟ ม ฟ ช ฟ ม ร																	
	ช ล ท ด ม ร ช ม ล ช ม ร ช ม ร ด ล ล ช ล ด ม ร ด - ล - ด - - - -																	
	ร ม ช ล ช ฟ ม ร ช ม ร ท ร ท ล ช ท ช ล ท ล ท ร ล ท ล ช ม - ร - ช	ไม่กลับต้น																
ชั้นเดียว																		
ก่อน ๑	ช ล ช ม - ร - ด - ล - ด - - - - ช ล ช ด - ร - ม - ร - ม - - - -																	
	ม ด ร ม - ช - ล - ด - ช ล ด - ล - ช - ร ม ช - ม - ร - ด - - - -																	
	ร ด ม ร ม ด ร ล ด ล ร ด ร ล ด ช																	
กลับต้นในตัว	- ช - - - ล - - - ท - - - ด - - - - ช - - - - ด - - - ช ล ท ด ร ม - -																	
	ม ด ร ม - ช - ล - ด - ช ล ด - ล - ช - ร ม ช - ม - ร - ด - - - -																	
	- ม ช ร ม ร ด ล ด ร ม ร ด ล - ช	ไม่กลับต้น																
ก่อน ๒	ร ม ช ล ช ฟ ม ร ม ฟ ช ฟ ม ร ด ล - - ด ช ล ช ด ล ด ล ร ด ร ด ม ร																	
	ช ม - - ด ร - - ล ด - - x x x x ช้ ลู ด ร ม ร ด ล ด ร ม ร ด ล - ช																	
กลับต้นในตัว	- ม้ - - ช้ ม - ร - - - ด - ล - - - ช - - - ม ช - ล - - - ด - ร - -																	
	- ช้ - - ม ช - ม - - - ร - ด - - - ช ล ด ร ม ร ด ล ด ร ม ร ด ล - ช	ไม่กลับต้น																
ลูกหมด	- ม้ - - ช้ ม - ร - - - ด - ล - - - ช - - - ม ช - ล - - - ด - ร - -																	
ตัว	- - - ช ล ท ด ร ด ร ม ช ล ท ด ร ม ร ด ร ด ท ล ช ล ช ฟ ล ช ฟ ม ร	} ๒																
อึด	- - ม ร ม ร ฟ ม ฟ ม ช ฟ ช ฟ ล ช ล ช ท ล ท ล ด ท ด ท ร ด ร ด ม ร																	
	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td colspan="4">ชอด้วง</td> <td colspan="4">ชอู้</td> </tr> <tr> <td>- - -</td> <td>ช ล ท ด ร</td> <td>ม ร ด ร</td> <td>ด ท ล ช</td> <td>ล ช ท ล</td> <td>ท ล ด ท</td> <td>ด ท ร ด</td> <td>ร ด ม ร</td> </tr> </table>	ชอด้วง				ชอู้				- - -	ช ล ท ด ร	ม ร ด ร	ด ท ล ช	ล ช ท ล	ท ล ด ท	ด ท ร ด	ร ด ม ร	} ๒
ชอด้วง				ชอู้														
- - -	ช ล ท ด ร	ม ร ด ร	ด ท ล ช	ล ช ท ล	ท ล ด ท	ด ท ร ด	ร ด ม ร											
	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td colspan="2">ชอด้วง</td> <td colspan="2">ชอู้</td> <td colspan="2">ชอด้วง</td> <td colspan="2">ชอู้</td> </tr> <tr> <td>ม ร ด ร</td> <td>ด ท ล ช</td> <td>ท ช ล ท</td> <td>ด ร - ร</td> <td>ม ร ด ร</td> <td>ด ท ล ช</td> <td>ท ช ล ท</td> <td>ด ร - -</td> </tr> </table>	ชอด้วง		ชอู้		ชอด้วง		ชอู้		ม ร ด ร	ด ท ล ช	ท ช ล ท	ด ร - ร	ม ร ด ร	ด ท ล ช	ท ช ล ท	ด ร - -	
ชอด้วง		ชอู้		ชอด้วง		ชอู้												
ม ร ด ร	ด ท ล ช	ท ช ล ท	ด ร - ร	ม ร ด ร	ด ท ล ช	ท ช ล ท	ด ร - -											
ชอด้วงนำ	รี้ ช ล ท ด ร - - รี้ ช ล ท ด ร - - รี้ ช ล ท ด ร - - รี้ ช ล ท ด ร - -																	
กลองคั้น	- ทุ้ง-ตริง - ทุ้ง-ตริง - ทุ้ง-ตริง - ทุ้ง-ตริง - ทุ้ง-ตริง - ทุ้ง-ตริง ทุ้งตึง-ทุ้ง ตึงทุ้ง-ตึง																	
ชอด้วงนำ	ม ม ม ม - ร - ร ด ด ด ด - ช - ช ล ล ล ล - ท - ท ด ด ด ด - ร - ร																	
	ม ร ด ล ด ช - - ด ล ช ม ช ร - ร ม ช - ม ช ล - ช ล ด - ล ด ร - -	จบ																

ไฟคะนึ่ง (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเมื่อพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๗

หน้าทับ สองไม้

ชั้นนำพร้อมทั้งวง

-	-	-	-	ซึ	-	-	-	-	ฟ	-	-	-	-	ร	-	-	-	-	ด													
-	ท	-	ด	-	ร	ด	ท	ล	ช	ฟ	ช	ล	-	ท	-	ด	ช	ฟ	ร	ฟ	-	ช	-	ท	-	-	ร	ด	ท	ด	-	ร

สามชั้น

ท่อน ๑

-	-	-	-	ฟ	-	-	ช	ล	ฟ	ช	-	-	ช	ล	ช	ฟ	ร	ฟ	ร	ด	ท	-	ด	-	ร						
-	-	-	-	-	-	-	-	ด	ท	ร	ด	-	ท	ล	ช	-	-	-	ร	ฟ	ช	ท	-	-	ร	ด	ท	ด	ช	ท	
-	ล	-	ช	-	ฟ	-	-	-	ท	-	-	-	ด	-	ร	-	ม	ร	ด	ร	ม	ร	ช	ฟ	ม	ร	ด	-	ร	-	-
ช	ฟ	ล	ช	ล	ฟ	ช	ร	ฟ	ร	ด	ท	-	ด	-	-	ฟ	ช	ล	ท	ด	ท	ด	ช	ล	ท	ร	ด	ท			
-	-	-	-	-	-	-	-	ร	ฟ	ช	ท	-	ด	-	ร	-	ซึ	-	ซึ	-	-	-	ฟ	-	-	-	ร	-	-	-	ด
-	ท	-	ด	-	ร	ด	ท	ล	ช	ฟ	ช	ล	ท	ด	ช	ฟ	ร	ฟ	-	ช	-	ท	-	-	ร	ด	ท	ด	-	ร	

กลับต้น

ท่อน ๒

-	-	-	-	ฟ	-	-	ช	ล	ฟ	ช	-	-	ช	ล	ช	ฟ	ร	ฟ	ร	ด	ท	-	ด	-	ร						
-	-	-	-	-	-	-	-	ซึ	-	ฟ	-	ร	-	ด	-	ท	-	ล	ช	ฟ	ช	ล	ท	ด	ท	ร	-	ด	-	ท	
-	ล	-	ล	-	-	-	ช	-	-	-	ฟ	-	-	-	ท	-	-	-	ล	-	-	-	ช	ฟ	ช	ล	ฟ	-	ช		
-	-	-	ด	ร	ม	ฟ	ช	ช	ช	ช	-	ช	-	ช	ล	ช	ฟ	ร	-	ฟ	-	ช	-	ฟ	-	ช	ล	-	ช		
ล	ช	ฟ	ร	-	ฟ	-	ช	ล	-	ช	-	ร	-	ร	-	-	-	ช	-	-	-	ท	-	-	-	ด					
-	-	-	-	-	ท	-	ด	-	ท	-	ร	ด	ด	ด	ด	ช	ล	ท	ด	ร	ด	ท	ล	ช	ฟ	ช	ล	ท	ด		
-	ร	-	ร	-	-	-	ฟ	ช	ล	ช	ฟ	-	ร	-	ด	ช	ฟ	ร	ฟ	-	ช	-	ท	-	-	ร	ด	ท	ด	-	ร

กลับต้น

สองชั้น

ท่อน ๑

(-)	ด	-	ร	-	-	-	ฟ	ร	ด	ท	-	ด	-	ร	-	ฟ	-	-	ด	-	ร	-	-	ด	-	ท	-	-			
ช	ล	ท	ด	ร	ด	ท	ล	ช	ฟ	ช	ท	-	ด	-	ร	ช	ล	ฟ	ช	ร	ฟ	ด	ร	ท	ด	ช	ล	ท	ร	ด	ท
ช	ล	ท	ด	ร	ด	ท	ล	ช	ฟ	ช	ล	ท	ด	ช	ฟ	ร	ฟ	-	ช	-	ท	-	-	ร	ด	ท	ด	-	ร		

กลับต้น

ท่อน ๒

-	-	-	-	ฟ	-	-	ช	ล	ช	ฟ	ร	-	-	-	-	ด	-	ท	-	ร	ฟ	ร	ด	ท					
-	-	-	-	-	-	-	ท	-	ด	ท	ล	ช	ฟ	ช	-	-	-	-	-	-	-	ฟ	-	ฟ	-	-	-	ช	
-	ล	ด	ช	ฟ	ร	ฟ	ช	-	ท	-	ด	ท	ร	ด	ด	-	-	-	-	-	-	-	-	ท	-	ท	-	-	ด
-	ร	-	ด	-	ท	-	ด	-	ร	-	ช	ล	ช	ฟ	ร														

กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน ๑

- ฟ - -	- ด - ร	- - - ด	- ท - -	ช ล ฟ ช	ร ฟ ด ร	ท ด ช ท	- - - -
ร ด ท ต	ร ด ท ต	ร ด ท ต	ร ฟ - ร				

กลับต้น

ท่อน ๒

- ฟ - -	- ด - ร	- - - ด	- ท - -	ร ท ด ร	ด ท ล ช	- - - -	- - - -
ร ด ท ช	- ท - ด	- - - -	- ท - ด	ร ด ท ต	ร ฟ - ร		

กลับต้น

ลูกหมัด

(เหลือม)

- - - ฟ	- - - ร	- - - ด	- - - ท	- - - ล	- - - ช	ล ช ฟ ช	ล ท ด ร
- - - ช	- - - ร	- - - ช	- - - ร	- - - ช	- - - ร	- - - ช	- - - ร
- ร ท ต	- ด ท ช	- ท ช ฟ	- ช ฟ ร	- ร ฟ ช	- ฟ ช ท	- ช ท ต	- ท ต ร จบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

พม่ากำซับ (เถา)

สองชั้นเป็นของเก่า ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ทำครบเป็นเถา เมื่อมีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

จะเข้หรือขิมขึ้นนำ

รับทั้งวง

- - - ร	ม ฟ ช ล	- - ททท	ร ท ล ช	- - ลลล	ท ล ช ม	ช ม ร ต	ร ม - ร
- - - -	- ม - ล	- ม - ล	ช ม - ร	ม ร ช ล	- ต - -	- ต - ม	ร ต ท ล

สามชั้น

ท่อนเดียว

- - - ต	- - - ล	- - - ช	- - - ต	- - - ร	ม ร ต ท	ล ช ล ท	ล ท ต ร
- - - -	- ม - ช	- ม ล ช	- ม - ร	ม ร ต ช	- ต - ร	ม ม ม ม	- ล - ม
- - - -	ล ล ล ล	- ท ท	ร ท ล ช	- - - ล	ท ล ช ม	ร ม ช ม	ร ต - ร
- - - -	ช ม - ล	- ม - ล	ช ม - ร	- ต ร ม	ช ม ร ต	- ล ต ร	ม ร ต ล
- - - -	- - - ล	ล ล ล ล	- ล - ล	- - - -	ช ม - ร	- ต - ช	ล ท ช ล
- ม - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ล	- - - ท	- - - ช	ล - - -	ล ร ม ฟ ช ล
- ม - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ล	- - - ท	- - - ช	ล - - -	- - - -
- ม - ล	- ช - ม	ต ร ล ต	- - - -	ล ท ต ร	ม ร ต ล	ต ล ช ต	- ร - ม
- - - -	ล ล ล ล	- ท ท	ร ท ล ช	- - - ล	ท ล ช ม	ร ม ช ม	ร ต - ร
- - - -	- ม - ล	- ม - ล	ช ม - ร	ม ร ช ล	- ต - -	- ต - ม	ร ต ท ล

ตวงนำ

กลับต้น

สองชั้น

ท่อนเดียว

- - - ต	- - - ล	- - - ต	- - - ร	- - - ม	ช ล ช ต	- - - ม	ร ต ร - ม
- - - -	- - - -	- ล - ช	- ต ม ร	ม ร ช ล	- ต - -	- ต - ม	ร ต ท ล
- - - -	- - - ล	ล ล ล ล	- ล - ล	ท ล ช ม	- ช - ล	- ช - -	ล ท - ล
ท ล ช ม	- ช - ล	- ช - -	ล ท - ล	ต ร ต ล	- ช - ต	- - - ม	ร ต ร - ม
- - - -	- - - -	- ล - ช	- ต ม ร	ม ร ช ล	- ต - -	- ต - ม	ร ต ท ล

กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อนเดียว

- ล - ท	- ต - ร	ม ร ต ร	- ม - -	- ล - ช	- ม - ร	ม ต ร ม	ร ต ท ล
ชอด้วง				ชอขี้			
ล ล ล ล	- ล - -	- ช - ช	ม ช - ล	- ช - ช	ม ช - ล	ต ล ช ต	- ร - ม
ช ม ร ต	ร ต ท ล	- ช - -	ล ท - ล				

กลับต้น

ลูกหมด

ด้วงนำ	ช ช ช ช	- ล - ล	ด ด ด ด	- ล - ล	ช ช ช ช	- ล - ล	ด ด ด ด	- ร - ร
	- - ร ม	- - ร ช	- - ร ม	ร ม ด ร	- - ร ม	- - ร ช	- - ร ม	ร ม ด ร
	- - ม ร	ด ล ด ช	- - ด ล	ช ม ช ร	- ร ม ช	- ม ช ล	- ช ล ด	- ล ด ร

จบเพียงนี้ หรือบรรเลงต่อ

๑)	- ด ร ม	- ร - ด	- ท - ล	- ช - ม	- ช - -	- ร - ม	- - - ร	- ด - -
	ร ม ร ด	- ช - ด	- - - ร	- ม - -	ม ฟ ม ล	ม ฟ ม ม	ล ฟ ม ล	ม ฟ ม ม
	ม ด ร ม	- ร - ด	- ท - ล	- ช - ม	- ช - -	- ร - ม	- - - ร	- ด - -
ขอด้วงนำ	- - ช ท	ล ท ร ช	- - ร ช	ล ท ร	- - ช ท	ล ท ร ช	- - ร ช	ล ท ร

๒)	(ช ช ช ช	- ม - ม	ร ร ร ร	- ด - ด	- - ช ท	ล ท ร ช	- - ร ช	ล ท ร)
----	-----------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

๓)	(ร ร ร ร	- ล - ร	- - ล ร	- ด - ล	ช ล ด ช	- ล - ช	ล ช ร ม	ฟ ช - ฟ)
	ขอด้วง		ขอผู้		ขอด้วง		ขอผู้	
	ช ช ช ช	- ล - ช	ร ร ร ร	- ม - ร	ช ช ช ช	- ล - ช	ฟ ฟ ฟ ฟ	- ช - ฟ
	ขอด้วง		ขอผู้		(ด้วงนำ)			
	ช ช ช ช	- ล - ช	ร ร ร ร	- ม - ร	- - ช ท	ล ท ร ช	- - ร ช	ล ท ร

๔)	ม ร ด ร	ม ร ด ล	ล ช ฟ ช	ล ช ฟ ร	ม ร ด ร	ม ร ด ล	ล ช ฟ ช	ล ช ฟ ร
ด้วงนำ	- - ม ร	- ด - ล	- - ล ช	- ฟ - ร	- - ม ร	- ด - ล	- - ล ช	- ฟ - ร
	- - ล ช	- ฟ - ร	- - ล ช	- ฟ - ร	- - ช ท	ล ท ร ช	- - ร ช	ล ท ร

ลูกหมด	ร ร ร ร	- ร - ร	ร ร ร ร	- ร - ร	ด ด ด ด	- ท - ท	ด ด ด ด	- ร - ร
	- ด ร ม	- ท ด ร	- ล ท ด	- ช ล ท	- ฟ ช ล	- ช ล ท	- ล ท ด	- ท ด ร จบ

พม่าแปลง (เถา)

สองชั้นท่อน ๑ เป็นของหม่อมหลวงต้นศรี วรวรรณ ที่แต่งขึ้นจากเพลงมอญแปลง
 ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ทำครบเป็นเถา เมื่อพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๓
 หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เป็นผู้ทำทางเปลี่ยน
 หน้าทับ สองไม้หรือปรบไ้

สามชั้น

ท่อน ๑

-	-	-	ม	-	-	-	ร	-	-	-	ด	-	-	-	ล	-	-	ด	ล	ช	ม	ช	ล	-	-	ร	ด	ล	ด	-	ร		
-	ม	-	ม	-	-	-	ช	ล	ท	ล	ช	-	ม	-	ร	-	ด	-	ช	-	ด	-	ร	ม	ม	ม	ม	-	ล	-	ม		
-	-	-	-	-	-	-	ล	-	-	-	-	ช	ม	-	ช	-	-	ล	ด	-	-	ล	ช	ม	ช	ล	ด	-	ร	-	ม		
-	-	-	-	-	ล	-	ท	ล	ช	ล	ท	-	ล	ล	ล	-	ท	ร	ล	ท	ล	ช	ม	-	ล	ช	ม	ช	-	ล			
-	-	-	-	-	-	-	-	ม	ด	ร	ม	-	ช	-	ล	ด	ล	ช	ม	ช	ล	-	-	-	ด	-	ร	ี	ม	ด	ร	ี	ม
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ช	-	ช	-	-	-	ล	-	ท	ล	ช	ล	ท	-	ล	-	-	-	ช	ท	ล	ช	ม		
-	-	-	-	-	-	-	-	ช	ร	ม	ช	-	ด	ม	ร	-	ม	ร	ด	-	ร	-	-	ด	ท	ล	ร	ี	ด	ท	ช	ล	
-	-	-	-	-	-	-	-	ม	ด	ร	ม	-	ช	-	ล	ด	ล	ช	ม	ช	ล	-	-	ช	ด	ร	ี	ม	-	ร	ี	-	ด

กลับต้น

ท่อน ๒

(ทางเปลี่ยน)

-	-	-	ม	-	-	-	ร	-	-	-	ด	-	-	-	ช	ล	ท	ช	ล	-	-	-	ท	ช	ล	ท	ล	ท	ด	ร			
-	-	-	-	-	-	-	-	ท	ช	ล	ท	ล	ท	ด	ร	ม	ร	ด	ท	ล	ท	ด	ร	ม	ร	ม	ด	-	ร	-	ม		
-	-	-	-	ล	ล	ล	ล	-	-	ท	ท	ร	ท	ล	ช	-	-	-	ฟ	-	-	-	ม	ร	ม	ฟ	ม	ฟ	ร	-	ม		
-	ล	-	ล	-	-	-	ช	-	-	-	ม	-	-	-	ร	-	-	-	ด	-	-	ม	ร	-	ด	-	ช	ล	ท	ช	ล		
-	-	-	-	-	-	-	-	ม	ด	ร	ม	-	ช	-	ล	ด	ล	ช	ม	ช	ล	-	-	-	ด	-	ร	ี	ม	ด	ร	ี	ม
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ช	-	ช	-	-	-	ล	-	ท	ล	ช	ล	ท	-	ล	-	-	-	ช	ท	ล	ช	ม		
-	-	-	-	-	-	-	-	ช	ร	ม	ช	-	ด	ม	ร	-	ม	ร	ด	-	ร	-	-	ด	ท	ล	ร	ี	ด	ท	ช	ล	
-	-	-	-	-	-	-	-	ม	ด	ร	ม	-	ช	-	ล	ด	ล	ช	ม	ช	ล	-	-	ช	ด	ร	ี	ม	-	ร	ี	-	ด

กลับต้น

สองชั้น

ท่อน ๑

-	-	-	ด	-	-	-	ล	-	-	-	ด	-	-	-	ร	-	-	-	ม	ช	ล	ช	ด	-	-	ม	ร	ด	ร	-	ม
-	-	-	-	-	-	-	-	ล	-	ช	-	ร	-	ม	-	ด	-	ร	-	ล	-	-	-	ด	-	ม	ร	ด	ท	ล	
-	-	-	-	-	-	-	-	ช	-	ม	-	ม	ม	ม	-	-	ร	ม	ช	ล	ช	ด	-	-	ม	ร	ด	ร	-	ม	
-	-	-	-	-	-	-	-	ล	-	ช	-	ร	-	ม	-	ด	-	ร	-	ล	-	-	-	ด	-	ร	ด	ม	ร	ด	

กลับต้น

ท่อน ๒	ช ล ด ร	ม ร ด ล	ช ม ช ล	- ด - ร	ม ด ร ม	- ช - ล	- ท ร ล	ท ล ช ม	
(ทางเปลี่ยน)	- - - -	- - - -	ช ล ช ม	- ร - ด	- ท - ท	- - - ล	ช ล ท ล	ท ช - ล	
	- - - -	- - - -	ม ช ล ด	- ร - ม	- - ร ม	ช ล ช ด	- - ม ร	ด ร - ม	
	- - - -	- - - -	- ล - ช	- ร - ม	- ด - ร	- ล - -	- ด - ร	ด ม ร ด	กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน ๑	- ช ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ร	- ม ม ม	- ม - ล	- ม - ร	ม ล ม ร	ด ท ช ล	
	- ช ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ร	- ม ม ม	- ม - ล	- ม - ร	ด ร ล ท	ด ม ร ด	กลับต้น
	ทอดให้ร้อง							(ช ล ช ม - ร - ด)	

ท่อน ๒	- - - -	- ด - ร	ม ร ด ร	- ม - -	- ม - -	ช ม - ร	- ด - ช	ล ท ช ล	
(ทางเปลี่ยน)	- ล - -	ล ท ด ร	ม ร ด ร	- ม - -	- ม - -	ช ม - ร	ช ล ช ม	- ร - ด	กลับต้น

ออกหางเครื่อง

๑)	ช ช ช ช	- ม - -	ร ร ร ร	- ม - -	ช ช ช ช	- ม - -	ร ร ร ร	- ม - -	
	ช ช ช ช	- ม - -	ร ร ร ร	- ม - -	ม ด ร ม	- ช - ล	ด ล ช ม	- ร - ด	
	- ร ด ท	ด ร ด ด	ม ร ด ท	ด ร ด ด	ด ร ด ท	ด ร ด ด	ม ร ด ท	ด ร ด ด	กลับต้น

๒)	- ม ช ร	ม ร ด ท	ล ช ล ท	ล ท ด ร	- ม - ช	- ม - ร	- ด - ร	- - - -	
	- ม ช ร	ม ร ด ช	- ช - ล	ช ล ท ท	(- ร ด ท	ด ร ด ด	ม ร ด ท	ด ร ด ด	) ๒

๓)	(	ช ช ช ช	- ล - ช	- - - ฟ	- ม - -	- ช ช ช	- ล - ด	- - - ร	- ม - -	) ๒
		- ม ม ม	- ร - ม	- ฟ - ช	- ล - ช	- ด ด ด	ร ม - ร	- ด - ร	- - - -	
		- ม ช ร	ม ร ด ท	ล ช ล ท	ล ท ด ร	- ม - ช	- ม - ร	- ด - ร	- - - -	
		- ม ช ร	ม ร ด ช	- ช - ล	ช ล ท ท	(- ร ด ท	ด ร ด ด	ม ร ด ท	ด ร ด ด	) ๒

กลับต้น

พม่ากลองยาว

ท่อน ๑	- - - -	- - - ด	- ด ด ด	- ร - ม	- ช้ - ช้	- - - ด	ด ด ด ด	- ร - ม	} ๒	
	- - - -	- - - ด	- ด ด ด	- ร - ม	- ท - ล	- ช - ด	ด ด ด ด	- ร - ม		
เหลื่อม	- - ล ร์	ด ท ตร	- - ม ร	ด ท ตร	- ช ล ท	ล ท ตร	ด ร ล ท	ด ร - ด	) ๒	
									กลับต้น	
ท่อน ๒	(	ช ม ม ม	ช ม ม ม	ร ม ช ล	ช ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ตร	ด ร ล ท	ด ม ร ด	) ๒
	(	- ช - ท	- ล - ท	- ช - ท	- ล - ท	- ช - ท	- ล - ท	ช ล ท ด	- - - -	) ๒
									กลับต้น	
ลูกหมด	ด ด ด ด	- ด - ด	ด ด ด ด	- ด - ด	ช ช ช ช	- ล - ล	ด ด ด ด	- ร - ร		
	ช ล ตร	ด ล ตร	ด ล ตร	ด ร - -	ม ร ด ล	ร ด ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร		
	- - ด ร	ม ช ม ช	- - ร ม	ช ล ช ล	- - ด ช	ล ด ล ด	- - ช ล	ด ร ด ร	จบ	

เพลง พม่ารำชวาน เถา

สองชั้นของเก่า ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งครบเป็นเถา เมื่อปีพ.ศ.๒๕๑๖

หน้าทับกลองยาว พม่า

ชั้นนำ

กลองยาวขึ้นจังหวะหน้าทับ ๓ ชั้น ช้า ๆ สองจังหวะ แล้วทั้งวงขึ้นเพลง ทอดลงให้ร้อง

- - - -	- - - จัก	- จัก-จัก	-เพ็ง-จัก	- - - -	- - - จัก	- จัก-จัก	เพริด-เพ็ง
- - - -	- - - จัก	-เพ็ง-จัก	- - - จัก	-เพ็ง-จัก	- - - จัก	-เพ็ง-จัก	-เพ็ง-จัก

ทอดร้อง

ทั้งวงขึ้น

- ล - ช	- ฟ - -	- ล - ช	- ฟ - -	- ล - ช	- ฟ - ม	ร ด ร ม	- ร ร ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

สามชั้น

ท่อน ๑

- - - -	ช ม ร ต	- - ร ม	- ร - ช	- - - -	ช ม ร ต	ร ด ท ต	ร ม ด ร
- - - -	ช ล ช ช	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ช	- - - -	ช ล ช ช	ฟ ม ร ต	ร ม ด ร
- - - -	ช ม ร ต	ร ด ท ต	ร ม ด ร	- - - -	ช ม ร ต	ร ด ท ล	ท ล ช ล
- - - -	ด ม ร ต	ร ด ท ต	ร ม ด ร	- - - -	ด ม ร ต	ร ด ท ล	ท ล ช ล
- ร - ต	- ล - -	- ร - ต	- ล - ช	- ด ร ม	ร ม ฟ ช	ฟ ช ร ม	ฟ ล ช ฟ
- ต - -	ฟ ต - ฟ	- - - ช	- ล - -	- ต - -	ล ช - ล	- - - ช	- ฟ - -
ช ช ช ช	- ล - ต	- - - ร	- ม - -	ม ร ต ร ม	ร ม ฟ ช	- ล ฟ ช	- - - -
- ล - ช	- ฟ - -	- ล - ช	- ฟ - -	- ล - ช	- ฟ - ม	ร ด ร ม	- ร ร ร

กลับต้น

ท่อน ๒

- - - -	ช ช ร ช	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ช	- - - -	ช ช ร ช	ฟ ม ร ต	ร ม ด ร
- ร - -	ม ร - ม	- - - ฟ	- ช - -	ล ช ฟ ม	ร ม ฟ ช	ล ช ล ฟ	- ช - ล
- - - -	ร ม ร ร	ร ม ร ร	ร ช ต ต	- ต - -	ม ร ต ร	ม ร ต ร	ม ร ต ล
- ล - -	ร ม ร ร	ร ม ร ร	ร ช ต ต	- ต - -	ม ร ต ร	ม ร ต ฟ	- ช - ล
- ร - ต	- ล - -	- ร - ต	- ล - ช	- ด ร ม	ร ม ฟ ช	ฟ ช ร ม	ฟ ล ช ฟ
- ต - -	ฟ ต - ฟ	- - - ช	- ล - -	- ต - -	ล ช - ล	- - - ช	- ฟ - -
ช ช ช ช	- ล - ต	- - - ร	- ม - -	ม ร ต ร ม	ร ม ฟ ช	- ล ฟ ช	- - - -
- ล - ช	- ฟ - -	- ล - ช	- ฟ - -	- ล - ช	- ฟ - ม	ร ด ร ม	- ร ร ร

กลับต้น

สองชั้น

ท่อน ๑

- ม ม ม	- ร - ช	- ต ร ม	- ร ร ร	ช ม ม ม	- ร - ช	- ต ร ม	- ร ร ร
- - -	- ต ต ต	ร ม ร ต	- ล ล ล	- - -	- ต ต ต	ร ม ร ต	- ล ล ล
ช ล ต ช	- ล - ช	ฟ ช ร ม	ฟ ล ช ฟ	- ต - ฟ	- ช - ล	ต ร ต ล	- ช - ฟ
- ต ต ต	- ร - ม	ร ต ร ม	- ฟ - ช	- ต ต ต	- ร - ม	ร ต ร ม	- ร ร ร

กลับต้น

ท่อน ๒

- ม ร ร	ร ม ร ร	ร ม ร ร	ร ม ร ร	- ร - ม	- ฟ - ช	- ล - ช	- ล ล ล
- - -	- ต ต ต	ร ม ร ต	- ล ล ล	- - -	- ต ต ต	ร ม ร ต	- ล ล ล
ช ล ต ช	- ล - ช	ฟ ช ร ม	ฟ ล ช ฟ	- ต - ฟ	- ช - ล	ต ร ต ล	- ช - ฟ
- ต ต ต	- ร - ม	ร ต ร ม	- ฟ - ช	- ต ต ต	- ร - ม	ร ต ร ม	- ร ร ร

กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน ๑

- ล ช ช	ฟ ม ร ร	ช ล ช ช	ฟ ม ร ร	- ม ี ร ี	ด ท ล ล	ร ม ร ร	ด ท ล ล
ร ต ล ช	ต ล ช ฟ	ล ช ร ม	ฟ ล ช ฟ	- ต ร ม	ร ม ฟ ช	ฟ ล ช ฟ	ช ฟ ม ร

กลับต้น

ท่อน ๒

- ม ร ร	ร ม ร ร	ม ร ต ร	ม ฟ ช ล	- - ร ี	ด ล ต ี ล	- - ร ี	ด ล ต ี ล
- - ร ี	ล ต ร ช	- - ร ต	ล ต ร ฟ	- ต ร ม	ร ม ฟ ช	ฟ ล ช ฟ	ช ฟ ม ร

กลับต้น

ลูกหมด

(ขอตัวนำ)

- - - ร	- - - ร	- - ม ร	ด ล ต ล	- - - ล	- - - ล	- - ต ล	ช ฟ ช ฟ
- - ต ร	ม ฟ ม ฟ	- - ม ฟ	ช ล ช ล	- - ต ล	ช ฟ ช ฟ	- - ช ฟ	ม ร ม ร
- - - ร ี	- - - ร ี	- - - ร ี	- - - ร ี	- - ช ท	ล ท ี ช	- - ร ช	ล ท ต ร

กลับต้น

(ขอตัวนำ)

- ร ร ร	- ล - ร	- - ล ร	- ต - ล	ช ล ต ช	- ล - ช	ฟ ช ร ม	ฟ ล ช ฟ
- ร ร ร	- ล - ร	- - ล ร	- ต - ล	- - ต ช	- ล - ช	ฟ ช ร ม	ฟ ล ช ฟ
- - - ช	- - ล ช	- - - ร	- - ม ร	- - - ช	- - ล ช	- - - ฟ	- - ช ฟ
- - - ช	- - ล ช	- - - ร	- - ม ร	- - ช ท	ล ท ี ช	- - ร ช	ล ท ต ร

กลับต้น

(ขอตัวนำ)

- - - ร	- - - ร	- - - ร	- - - ร	- - - ต	- - - ท	- - - ต	- - - ร
- ต ร ม	- ท ต ร	- ล ท ต	- ช ล ท	- ฟ ช ล	- ช ล ท	- ล ท ต	- ท ต ร

ไม่กลับ จบ

หน้าทับกลองยาว เพลงพม่าราชวาน เถา (ประดิษฐ์หน้าทับโดย ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์)

สามชั้น

- - - -	- - - จัก	- จัก-จัก	-เพ็ริ่ง-จัก	- - - -	- - - จัก	- จัก-จัก	-เพริต-เพ็ริ่ง
(ตีสำย)	- - - จัก	-เพ็ริ่ง-จัก	- - - จัก	-เพ็ริ่ง-จัก	- - - จัก	-เพ็ริ่ง-จัก	-เพ็ริ่ง-จัก

สองชั้น

หรือ

- - - -	-เพ็ริ่ง-ปะ	---เพริต	---เพ็ริ่ง	- - - -	-เพ็ริ่ง-ปะ	---เพริต	เพริต-เพ็ริ่ง
---------	-------------	----------	------------	---------	-------------	----------	---------------

ชั้นเดียว

หรือ

- - - ปะ	เพริต-เพ็ริ่ง	- ปะ-ปะ	เพริต-เพ็ริ่ง				
----------	---------------	---------	---------------	--	--	--	--

มอญครวญ (เถา)

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๓

หน้าทับ ปรบโก

ลูกนำ
ขลุ่ยชั้น
รับทั้งวง
สามชั้น
ท่อน ๑

		เก็บชัย							
- -	ทุ	- ฟ - ช	ทรดทรดทช	ทรดทรด-ด	- ท - ช	- ฟ - ร	- - - ด	- - - ท	
- - -	รุ	ช ฟ ช	รุ ช ฟ ช	- ช) -	- ร - ด	- ท - ล	ช ฟ ช ล	- ช ช ช	

ท่อน ๑

- - - -	- - - ท	- - - ด	ร ด ท ช	ท ด ท ช	- ฟ - ท	- - ร ด	ท ด - ร	
- - - -	- - - -	ฟ ร ช ี	ฟ - ท ร ด	- ท - ล	ช ฟ ช ล	ท ด ท ร	- ด - ท	
- - - -	ช ช ช ช	- - - -	ล ช ฟ ร	- - - ช	- - - ฟ	- - - ร	- - - ด	
ฟ ล ช ล	ฟ ล ช ล	ฟ ล ช ล	ท ด - -	ร ด ท ล	ช ล ท ด	ร ด ร ท	- ด - ร	
- - - ฟ	ช ล - ล	- - - -	- - - ช	- - - ฟ	- - - ี	- - - ี	ล ช ฟ ร	
- - - -	- - - -	- ช - ฟ	- ร - ด	- ฟ ช ล	ช ล ท ด	ท ด ช ี	ล ท ร ด ท	
- - - -	- - - -	รุ ฟ ช ท	- ด - ร	- ฟ) -	- ด - ร	- - - ด	- ท - -	
รุ ฟ ช ท	ด ร	ฟ ช ฟ ร	ด ท	ฟ ช ล	ช ช ช	ล ช ฟ ร	ฟ ช	กลับต้น

ท่อน ๒

- -	ฟชล	- ช - -	ล ช ฟ ร	- ฟ - ช	- ล - ช	- ฟ - -	- ด - -	ร ม ร ฟ
- ล - ช	- ฟ - ด	- - ร ม	ร ฟ - -	- ล - ช	- ฟ - ม	ร ด ร ม	- ร ร ร	
- - - -	ร ม ร ช	ฟ ม ร ด	ร ม ร ร	- ช - -	ล ช - ฟ	- - - ร	- ด - -	
ฟ ล ช ล	ฟ ล ช ล	ฟ ล ช ล	ท ด - -	ร ด ท ฟ	ท ด ร ฟ	ร ด ท ด	ร ฟ - ท	
- - - -	ช ช ช ช	- - - -	ล ช ฟ ร	- - - -	ช ฟ ร ด	ท ช ฟ ท	- ด - ร	
- - - ล	- ฟ ช	- - ร ฟ	- - ด ร	ช ล ฟ ช	ร ฟ ด ร	ท ด ช ท	- - - -	
- - - -	รุ ช ฟ ช	รุ ช ฟ ช	- ช) -	- ร - ด	- ท - ฟ	- ฟ ด ร	ฟ ช ฟ ท	
- - - -	รุ ช ฟ ช	รุ ช ฟ ช	- ช) -	- ร - ด	- ท - ล	ช ฟ ช ล	- ช ช ช	กลับต้น

สองชั้น

ท่อน ๑

- -	ฟชล	- ช - -	รุ ฟ ช ท	- ด - ร	- ช - ฟ	- ร - ด	- ฟ - ล	ช ท - -
ช ล ท ด	ร ด ท ล	ช ฟ ช ล	ช ล ท ด	- ร - -	ฟ ร - ช	- ช ฟ ช	ล ท ด ร	
- ฟ - ฟ	- - - ช	- ล ช ี	ฟ - - -	- ช - -	รุ ช - ร	- - ฟ ร	ด ท - -	
ช ล ฟ ช	ร ฟ ด ร	ท ด ช ท	- - - -	- ร - ด	- ท - ล	ช ฟ ช ล	- ช ช ช	กลับต้น

ท่อน ๒	- - - ช	ช ช ช ช	ล ช ด ล	- ช - ฟ	- ล - ช	- ฟ - -	ม - ร ม	ด ร - ร	กลับต้น
	- - - ร	- ร ร ร	ฟ ร ช ฟ	- ร - ด	- ฟ ช ล	ช ล ท ต	ท ต ช ล	ท ร ต ท	
	- - - -	ช ช ช ช	- - - -	ล ช ฟ ร	- - ฟ ต	- - ฟ ร	ฟ ร ต ท	- - - -	
	- - - -	ฟ ต ร ฟ	ร ต ฟ ร	- ด - ท	- ฟ ช ล	- ช ช ช	ล ช ฟ ร	- ฟ - ช	
ชั้นเดียว									
ท่อน ๑	- ช - -	ร ช - ร	- - ฟ ร	ด ท - -	- รี้ - ด	- ท - ล	ช ฟ ช ล	- ช - รี้	กลับต้น
	- ช - -	ร ช - ร	- - ฟ ร	ด ท - -	- ร - ด	- ท - ล	ช ฟ ช ล	- ช - ช	
ท่อน ๒	- - ช ช	- - ช ช	- - ฟ ล	ช ฟ ม ร	ฟ ร ช ฟ	ช ร ฟ ต	ท ต ช ท	- - - -	กลับต้น
	ช ล ช ช	ช ตี ฟ ฟ	- ล ช ล	ช ที้ - -	- ร - ด	- ท - ล	ช ฟ ช ล	- ช - ช	
ลูกหมุด									
เส้น-เบา	- ช - -	ร ช - ร	- - ฟ ร	ด ท - -	- รี้ - ด	- ท - ล	ช ฟ ช ล	- ช - รี้	จบ
	- - - ช	- - - รี้	- - - ช	- - - รี้	- - - ช	- - - รี้	- - - ช	- - - รี้	
	- ร ต ท	- ต ท ช	- ท ช ฟ	- ช ฟ ร	- ร ฟ ช	- ฟ ช ท	- ช ท ต	- ท ต รี้	

เพลง มะลิซ้อน เถา

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งเมื่อ ๑๒ มีนาคม พ.ศ.๒๕๒๓

หน้าทับ ประโกล

สามชั้น ท่อนเดี่ยว

(สอดร้อง ๑)	- - - -	- - - -	- ด - ด	- - ช ล	- - - -	ร ม ช ล	ด ช ด ล	- ช - ม
	- - - -	ร ม ช ล	ด ร ด ล	- ช - ม	- - <u>มรด</u>	- ร - -	ด ล - ด	- ช - ล
(สอดร้อง ๒)	- - - -	- - - -	- ช - ช	- - - ด	- - - ช	- ด - -	ช ด ร ม	ช ร - ม
	- - - -	ด ช ล ด	ร ม ช ล	ด ล ช ม	- - - -	ช ลิ ด ร	ม ร ม ด	- ร - ม
(สอดร้อง ๓)	- - - -	- - - -	- ด - ด	- - - ล	- - - -	ร ม ช ล	ด ร ด ล	- ช - ม
	- - - -	ร ม ช ล	ด ร ด ล	- ช - ม	- - ด ล	- - ด ช	ล ม ช ร	- - - -
(สอดร้อง ๔)	- ม - ม	- - - ช	- - - ล	- - - ด	ร ด ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด
	- - ช ม	- - ล ช	- - ด ล	- - ร ด	ร ม ช ล	- ด - ร	ม ร ช ม	- ร - ด
รับ	- - - -	- - - -	- ด - ด	- - ช ล	- - - -	ร ม ช ล	ด ช ด ล	- ช - ม
	- - - -	ร ม ช ล	ด ร ด ล	- ช - ม	- - <u>มรด</u>	- ร - -	ด ล - ด	- ม ช ล
	- - - -	- - - -	<u>มรด</u> ร ม	- ช - ล	ด ล ช ม	ช ล - -	- ด - ร	ม ด ร ม
	- - - -	ร ม ช ล	ด ร ช ม	- ร - ม	- - <u>มรด</u>	- ร - -	ด ล - ด	- ม ช ล
	- - - -	- - - -	- ช - ช	- - - ด	- - - ช	- ด - -	ช ด ร ม	ช ร - ม
	- - - -	ด ช ล ด	ร ม ช ล	ด ล ช ม	- - - -	ช ล ด ร	ม ด ร ม	- - - -
ขอด้วงนำ	- - - ช	- - ล ช	- - ล ด	- - ร ม	- - ช ม	- - ร ด	- - ร ม	- - - -
	ด ม ร ด	ม ร ด ล	ร ด ล ช	ด ล ช ม	- - - -	ช ล ด ร	ม ด ร ม	- - - -
	- - - -	- - - -	- ด - ด	- - ช ล	- - - -	ร ม ช ล	ด ช ด ล	- ช - ม
	- - - -	ร ม ช ล	ด ร ด ล	ด ล ช ม	- - ด ล	- - ด ช	ล ม ช ร	- - - -
	- ร - ร	- - - ม	- - - ช	- - - ล	- - ร ร	ม ร ด ล	ร ด ล ช	ด ล ช ม
	- - - -	ร ม ช ล	ด ร ช ม	- ร - ม	- - ด ล	- - ด ช	ล ม ช ร	- - - -
	- ม - ม	- - - ช	- - - ล	- - - ด	ร ด ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด
	- ม - ม	- - - ช	- - - ล	- - - ด	- - - -	ช ล ด ร	ช ม ร ด	- - - -
ขอด้วงนำ	- - ช ม	ช ม ล ช	- - ด ล	ด ล ร ด	- ด ล ช	- ล ช ม	- ช ม ร	- ม ร ด
	- - ช ม	ช ม ล ช	- - ด ล	ด ล ร ด	ร ม ช ล	- ด - ร	ม ร ช ม	- ร - ด

กลับต้น

สองชั้น ท่อนเดียว

(สอดร็อง ๑)	- - - ด	- - - ชล	- - - มช	ล ช ร ม	- - - -	ช ม ร ต	ล ต ร ล	- - - -
(สอดร็อง ๒)	- ชุ - ชุ	- - - ด	- - - มร	ด ร - ม	- - - -	ช ล ต ร	ม ต ร ม	- - - -
(สอดร็อง ๓)	- - - ด	- - - ชล	- - - มช	ล ช ร ม	- - - -	ช ม ร ต	ช ล ต ร	- - - -
(สอดร็อง ๔)	- - - ชม	- - - ลช	- - - ดล	- - - รต	- - - -	ช ล ต ร	ม ร ช ม	- - - -
รับ	- - - ด	- - - ชล	- - - มช	- - - รม	- - - -	ช ม ร ต	ล ต ร ล	- - - -
	- - - ชล	- - - มช	- - - รม	- - - ต ร ม	- - - -	ช ม ร ต	ม ร ต ล	- - - -
	- - - ช	- - - ลช	- - - ลต	- - - รม	- - - -	ช ล ต ร	ม ต ร ม	- - - -
	ด ม ร ต	ม ร ต ล	ร ต ล ช	ด ล ช ม	- - - -	ช ล ต ร	ม ต ร ม	- - - -
	- - - ด	- - - ชล	- - - มช	- - - รม	- - - -	ช ม ร ต	ช ล ต ร	- - - -
	- - - ชล	- - - มช	- - - รม	- - - ต ร ม	- - - -	ช ม ร ต	ช ล ต ร	- - - -
	- - - ชม	- - - ลช	- - - ดล	- - - รต	- - - -	ช ล ต ร	ด ม ร ต	- - - -
	ร ต ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ต	- - - -	ช ล ต ร	ด ม ร ต	- - - -

กลับต้น

ชั้นเดียว ท่อนเดียว

รับ	(สอดร็อง ๑)	ล ต ช ล	ม ช ร ม	ช ม ร ต	- - - -	ช ช ล ช	ล ต ร ม	ช ม ร ต	ร ม - -
	(สอดร็อง ๒)	ล ต ช ล	ม ช ร ม	ช ม ร ต	- - - -	ช ม ล ช	ด ล ร ต	ม ร ต ล	- - - -
	(สอดร็อง ๓)	ล ต ช ล	ม ช ร ม	ช ม ร ต	ร ล - -	ล ต ช ล	ม ช ร ม	ช ม ร ต	ร ล - -
	(สอดร็อง ๔)	ชชช ล	ล ต ร ม	ช ม ร ต	ร ม - -	ชชช ล	ล ต ร ม	ช ม ร ต	ร ม - -
	ล ต ช ล	ม ช ร ม	ช ม ร ต	ม ร - -	ล ต ช ล	ม ช ร ม	ช ม ร ต	ม ร - -	
	ช ม ล ช	ด ล ร ต	ม ร ต ล	- - - -	ช ม ล ช	ด ล ร ต	ม ร ต ล	- - - -	

กลับต้น

ลูกหมัด

ล ต ช ล	ม ช ร ม	ช ม ร ต	- - - -	ร ม ช ล	ด ช - ล	ช ล ต ร	ม ต - ร	
ตั้ง				อู้				
- - - ชุ	ร ร ชุ	- - - ชุ	ร ร ชุ	ม ร ต ล	ร ต ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร	
ตั้ง				อู้				
- - - ชุ	ร ร ชุ	- - - ชุ	ร ร ชุ	ด ร ม ช	ร ม ช ล	ม ช ล ต	ช ล ต ร	
ตั้ง		อู้		ตั้ง		อู้		
(	ม ร ต ล	ร ต ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร	ด ร ม ช	ร ม ช ล	ม ช ล ต	ช ล ต ร
- - - -	ม ร	ด ล ต ช	- - - -	ด ล ช ม	ช ร	- - - -	ร ม ช	- - - -

๒
๒

๔ ( ) ๒

-	-	-	-	ล	-	-	-	ด	-	ร	-	ฟ	-	-	-	ร	-	ม	-	ด	-	-	-	ร	-	ม	-	ร					
*	-	-	-	-	-	ล	-	ร	-	-	-	-	-	ล	-	ร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ม	-	ฟ		
-	ม	-	ล	-	ม	-	ฟ	-	ช	-	ล	-	ท	-	ล	-	-	-	-	ช	ฟ	ล	ช	-	-	-	-	-	ฟ	ม	-	ฟ	
-	-	-	ม	ร	ฟ	ม	-	-	-	-	-	ร	ด	ม	ร	-	-	-	ด	-	ท	-	ล	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	ล	-	ท	-	ด	-	ร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ฟ	-	ม	ร	ด	-	ร	-	-	-	-	-	-	-		
-	ฟ	-	ม	ร	ด	-	ร	-	ด	ร	ม	-	ร	ม	ฟ	-	ฟ	ม	-	ร	ด	-	ร	-	ด	ร	ม	-	ร	ม	ฟ		
-	ฟ	ม	-	ร	ด	-	ร	-	-	-	ด	-	ท	-	ล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ล	-	ท	-	ด	-	ร	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ฟ	-	ม	ร	ด	-	ร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ฟ	-	ม	ร	ด	-	ร
-	ด	ร	ม	-	ร	ม	ฟ	-	ฟ	ม	-	ร	ด	-	ร	-	ด	ร	ม	-	ร	ม	ฟ	-	ฟ	ม	-	ร	ด	-	ร		
-	-	-	ด	-	ท	-	ล	ก	ล	บ	ด	ั	น	ด	ร	ง	*	จ	น	จ	บ	แ	ล	ว	ล	ง	ด	ั	ง	นี้	ท	อ	ด
-	-	-	-	ล	-	ร	-	-	-	-	-	-	ล	-	ร	-	-	-	-	-	ล	-	ร	-	-	-	ล	-	-	-	-	ร	

ลาวเจ้าชู (เถา)

สองชั้นของเก่ามี 2 ท่อน ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ รวมเป็นท่อนเดียว แล้วทำทางเปลี่ยน
 แต่งครบเป็นเถา เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๗
 หน้าทับ สองไม้

สามชั้น

ท่อน ๑ (หรือเทียบแรก)

วรรค ๑)	- - - -	- - - -	- ม - ม	- - - ร	- - - ม	- ร - -	ช ล ต ร	ม ร ต ล	}	๒
	- - - -	- - - -	ม ต ร ม	- ช - ล	ด ล ช ม	ช ล - -	- ต - ร	ม ต ร ม		
	- - - -	- - - -	ด ร ม ช	- ล ม ช	- - - -	- ต - ล	ด ล ช ม	ร ต - ร		
	- - - -	- - - -	ม ต ร ม	ช ล ต ร	ด ล ต ร	ม ร ต ล	ช ม - ช	- ล - ต		
วรรค ๒)	- - - -	- - - -	ช ช ช ช	- ช - ช	- - ต ร	ม ช - -	ร ม ช ล	ช ล ต ช	}	๒
	- - - -	- - - -	ด ร ต ล	- ช - ต	- - ช ล	ด ร - -	ม ร ม ต	- ร - ม		
	- - - -	- - - -	ช ช ช ช	- ช - ช	- - ล ต	ล ช - -	ร ม ช ล	ด ช ล ต		
	- - - -	- - - -	ร ม ช ล	- ต - ร	ม ร ช ล	ด ร - -	ม ร ม ต	- ร - ม		
	- - - -	- - - -	ช ช ช ช	- ช - ช	- - ล ต	ล ช - -	ด ล ช ม	ช ม ร ต		
	- - - -	- - - -	ร ม ช ล	- ต - ร	ม ร ช ล	ด ร - -	- ต - ร	ม ต ร ม		
	- - - -	- - - -	ด ร ม ช	- ล ม ช	- - - -	- ต - ล	ด ล ช ม	ร ม ต ร		
	- - - -	- - - -	ม ต ร ม	ช ล ต ร	ด ล ต ร	ม ร ต ล	ช ม - ช	- ล - ต		

กลับต้นท่อน

ท่อน ๒ (หรือเทียบกลับ หรือทางเปลี่ยน)

วรรค ๑)	- - - ช	ล ท ต ร	- - - -	- ม - ร	- - - -	- ม - ร	ช ล ต ร	ม ร ต ล	}	๒	
	- - - -	ด ล ช ม	ร ต ร ม	- ช - ล	- - - ช	- ล - -	- ต - ร	ม ต ร ม			
	- - - -	- - - -	ด ร ม ช	- ล ม ช	- - - -	- ต - ล	ด ล ช ม	ร ม ต ร			
	- ร ม ร	ด ร ม ช	ล ช ต ล	ช ม - ร	- ม ช ร	ม ร ต ล	ช ม - ช	- ล - ต			
วรรค ๒)	- - ม ร	ด ท ล ช	- - - ช	- - - ช	- - ล ต	- - ร ต	- - ล ช	ล ช ม ช	}	๒	
	ลูกขี้มลาว	- - - -	ม ช ล ต	- ต ร ม	ร ต ล ต	- ต ล ช	ม ช ล ต	- ต ร ม			ช ร - ม
สองชั้น)	(กลองตีสองไม้	- - - -	ด ร ม ช	- ช ล ต	ล ช ม ช	- ม ร ต	ร ม ร ช	- ล ช ม	ช ล ช ต	}	๒
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -			
	- - - -	ด ร ม ช	- ช ล ต	ล ช ม ช	- ม ร ต	ร ม ร ช	- ล ช ม	ช ล ช ต			
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -			
	- - - -	- ลี - ช	- ม ช ร	ม ร ต ล	- - ต ล	ช ม ช ล	- ต ร ม	ร ม ต ร			
	- ร ม ร	ด ร ม ช	ล ช ต ล	ช ม - ร	- ม ช ร	ม ร ต ล	- ลี ช ม	- ร - ต			

กลับต้นท่อน

สาลิกาแก้ว (เถา)

สองชั้นเป็นของเก่า ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ แต่งครบเป็นเถา เมื่อ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓

	เก็บขี้																																		
ชั้นนำ	-	ด	ร	ม	-	ช	-	ล	ด	ร	ม	ช	ร	ม	ด	ล	ช	ร	ม	ด	ล														
	เครื่องนำ					เครื่องตาม																													
	-	-	-	ด	-	-	-	ล	-	-	-	ช	-	-	-	ม	-	-	-	ร	-	-	-	ม	-	-	-	ช	-	-	-	ล			
	เครื่องนำ					เครื่องตาม																													
	-	ม	-	ม	-	-	-	ร	-	-	-	ด	-	-	-	ล	ม	ช	ล	ด	-	ร	-	ม	ช	ล	ช	ม	-	ร	-	ด			
สามชั้น	ทอดให้ร้อง																																		
ท่อน ๑	สอดร้องตอนต้น (คำร้อง-โอ้วเจ้าสาลิกาแก้ว)																																		
	-	-	-	-	-	-	-	-	ม	-	ม	-	-	-	ช	-	-	-	ด	-	-	-	ล	-	-	-	ท	ล	ช	ร	ช	-	ร		
	-	-	-	-	ม	ด	ร	ม	ช	ล	ช	ม	-	ร	-	ด	-	ช	-	ด	-	ร	-	ม	ร	ม	ช	ม	ร	ด	-	ร			
	สอดร้องตอนท้าย (คำร้อง-เสียงแจ้วจับใจอยู่ในห้อง)																																		
	-	-	-	-	-	-	-	-	ท	ล	ช	ล	ท	ด	ร	ม	-	-	-	ล	-	-	-	ช	-	-	-	ม	-	-	-	ร			
	-	ม	ช	ร	ม	ร	ด	ล	ด	ล	ช	ล	-	ด	-	-	ร	ม	ช	ล	-	ด	-	ร	ม	ร	ช	ม	-	ร	-	ด			
รับท่อน ๑	-	ม	-	ม	-	-	-	ช	-	-	-	ล	-	-	-	ด	-	-	-	ม	ร	ด	-	ช	-	ด	-	ม	ร	ด	-	ร	-	ม	
	-	-	-	-	-	-	-	-	ร	ม	ช	ล	-	ด	-	ร	-	ม	-	ล	ช	ม	-	ร	-	-	-	ด	ม	ร	ด	ล			
	-	-	-	ด	-	-	ช	ล	-	ม	ช	-	-	ร	ม	-	-	-	-	-	-	-	-	ม	ด	ร	ม	ร	ม	ช	ล	ด	ช	-	ล
	กระซิบ																																		
	-	-	ม	ร	-	-	ช	ม	-	-	ล	ช	-	-	ด	ล	-	-	ร	ด	-	-	ม	ร	-	-	-	ช	ล	ท	ด	ร	ม		
ขอตัวนำ	-	-	-	ช	ล	ช	ล	ด	-	-	-	ม	ช	ม	ช	ล	-	-	-	ร	ม	ร	ม	ช	-	-	-	ด	ร	ด	ร	ม			
	-	-	-	-	-	-	-	-	ท	ล	ช	ล	ท	ด	ร	ม	-	-	-	ล	-	-	-	ช	-	-	-	ม	-	-	-	ร			
	-	ม	ช	ร	ม	ร	ด	ล	ด	ล	ช	ล	-	ด	-	-	ร	ม	ช	ล	-	ด	-	ร	ม	ร	ช	ม	-	ร	-	ด			
กลับต้นในตัว	(ตัวนำ - กระซิบ)																																		
	-	-	ช	ม	-	-	ล	ช	-	-	ด	ล	-	-	ร	ด	-	-	ม	ร	-	-	ช	ม	-	-	ช	ล	ท	ด	ร	ม			
	-	-	-	-	-	-	-	-	ร	ม	ช	ล	ด	ม	-	-	ร	ม	ช	ล	ด	ม	-	-	ร	ม	ช	ล	ด	ม	-	-			
	-	-	-	ม	-	-	-	ร	-	-	-	ด	-	-	-	ล	-	-	-	ช	-	-	-	ล	-	-	-	ด	-	-	-	ร			
	-	-	-	ม	-	-	-	ร	-	-	-	ด	-	-	-	ล	-	-	-	-	ร	ม	ช	ล	ช	ล	ด	ร	ม	ด	-	ร			
	-	-	ร	ร	ม	ร	ด	ล	-	-	ด	ช	ล	ด	ล	ด	-	-	ช	ล	ด	ร	ด	ร	-	-	ม	ด	ร	ม	ร	ม			
	-	-	-	-	-	-	-	-	ท	ล	ช	ล	ท	ด	ร	ม	-	-	-	ล	-	-	-	ช	-	-	-	ม	-	-	-	ร			
	-	ม	ช	ร	ม	ร	ด	ล	ด	ล	ช	ล	-	ด	-	-	ร	ม	ช	ล	-	ด	-	ร	ม	ร	ช	ม	-	ร	-	ด			
	ไม่กลับต้น																																		

ท่อน ๒	สอดร่อง (คำร้อง-ถ้าพูดได้พี่จะใส่กำไลทอง)								
	- - - ด	- - - ช ล	- - - ม ช	- - - ร ม	- - - -	ม ต ร ม	ช ม ร ต	ร ล - ด	กลับต้น
	(รักเจ้าของก็จงพูดแต่โดยดี) สวมร่อง				- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
รับท่อน ๒	- ด - ล	— ล้อ —	- - - -	- - - -	- - - -	ร ม ช ล	ดี ช ดี ล	- - - -	
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ม ต ร ม	ช ร ช ม	- - - -	
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	กลับต้น

สองชั้น

ท่อน ๑	สอดร่องตอนต้น (คำร้อง-หรือใครเคื่องเรื่องพี่ซ่งเจ้า)								
	ช ล ด ล	ช ล ด ล	ช ม ช ล	- - - -	- - - -	ช ม ร ต	ช ล ด ร	- - - -	
	สอดร่องตอนท้าย (คำร้อง-เพราะร้อนเราแรงรักเจ้าบักซี่)								
รับท่อน ๑	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	๒
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	กลับต้น

ท่อน ๒	สอดร่อง (คำร้อง-ปล่อยไปกลัวจะไม่โยตี้)								
	- - - -	ช ล ด ล	ช ม ร ต	ร ล - ด					
	(จะบินหนีแลลับไม่กลับมา) สวมร่อง				- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
รับท่อน ๒	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	กลับต้น

ชั้นเดียว

ท่อน ๑	สอดร่องตอนต้น (ขอเชิญเจ้าอยู่ทรงทองเถิดน้องรัก)								
	ช ล ด ล	ช ล ด ล	ช ม ร ต	- - - -					
	สอดร่องตอนท้าย (พี่จะเข้าพุ่มพักให้หนักหนา)								
รับท่อน ๑	ท ล ช ล	ท ต ร ม	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
	ท ล ช ล	ท ต ร ม	ช ม ม ม	ล ช ม ร	ม ร ต ล	- - - -	- - - -	- - - -	
	ม ร ต ล	- - - -							กลับต้น

หรั่ม (เถา)

สองชั้นเป็นของเก่า ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์ ทำทางเปลี่ยนและแต่งครบเป็นเถาเมื่อ พ.ศ.๒๔๙๙
หน้าทับ ปรบไก่อ

สามชั้น

เที่ยวแรก

- - - ช	- - - ล	- - - ท	- - - ด	- ล ช ม	- ร - ด	ท ล ช ล	ช ท - ล
ช ล ท ต	ม ร ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ล ท ต ร	ม ร ต ท	ล ช ล ท	ล ท ต ร
ช ล ช ร	ช ม ร ต	ท ล ช ล	ท ต ร ม	ร ม ช ล	ม ช ร ม	ช ร ม ร	ช ม ร ต
ท ช ล ท	ล ท ต ร	ม ร ช ร	ม ร ต ท	ร ท ล ช	ท ช ล ท	ล ช ล ท	ล ท ต ร

ชอด้วงนำ

ช ช ช ช	- ม - ม	ร ร ร ร	- ด - ด	ร ร ร ร	- ด - ด	ท ท ท ท	- ล - ล
ด ต ต ต	- ล - ล	ช ช ช ช	- ฟ - ฟ	ด ด ด ด	- ฟ - ฟ	ช ช ช ช	- ล - ล

ชอด้วงนำ

ด้วง		ลื่อ		ด้วง		ลื่อ	
ท ช ล ท	ล ท ต ร	- - - -	- - - -	ด ม ร ต	ร ต ท ล	- - - -	- - - -
- - ท ช	ล ท ต ร	- - ด ม	ร ต ท ล	- - ด ม	ร ต ท ล	- - ด ร	ด ล ช ฟ
ด ร ม ฟ	ม ฟ ช ล	ร ม ฟ ช	ฟ ล ช ฟ	ล ช ฟ ล	ช ฟ ม ฟ	ด ร ม ฟ	ช ฟ ม ร
ร ม ฟ ช	ฟ ม ฟ ช	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ช ม ร ต	ช ด ร ม	ร ต ร ม	ร ม ฟ ช

ชอด้วงนำ

- - ม ร	- - ม ด	- - ร ล	- - ต ช	ล ช ฟ ม	ร ม ฟ ช	- ฟ - ช	- - - -
ร ร ร ร	- ม - ม	ฟ ฟ ฟ ฟ	- ช - ช	ล ช ฟ ม	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ช	ล ด - ล

กลับต้น

หากมีร่องส่ง ให้นำ ๒ บรรทัดแรกมาส่งร่อง ดังนี้

ช ช ช ช	- ล - ล	ท ท ท ท	- ด - ด	ม ร ต ม	ร ต ท ร	ด ท ล ต	ท ล ช ล
ช ล ท ต	- ร - ม	ช ล ช ม	- ร - ด	- ด - ร	ม ร ต ท	ล ช ล ท	- ด - ร

เริ่มทอด

เที่ยวเปลี่ยน

ชอด้วงนำ

- - - ช	- - - ล	- - - ท	- - - ด	ม ร ต ม	ร ต ท ร	ด ท ล ต	ท ล ช ล
- - - ช	- - - ม	- - - ร	- - - ด	x x x x	ร ต ท ต	ร ต ท ต	ร ม - ร
- - ช ล	ท ต ท ต	- - ท ต	ร ม ร ม	ช ม ร ม	ช ม ร ม	ช ม ร ม	ช ม ร ต
- ช ล ท	ล ท ต ร	ม ร ช ร	ม ร ต ท	ร ท ล ช	ท ช ล ท	ล ช ล ท	ล ท ต ร
- - - ช	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ด	- - - ท	- - - ล
- - - ด	- - - ล	- - - ช	- - - ฟ	- - - ด	- - - ฟ	- - - ร	ม ฟ ช ล
- - ร ร	ด ร ต ร	- - ด ต	ท ต ท ต	- - ท ท	ล ท ล ท	- - ล ล	ช ล ช ล

x = หยุต

ขอตัวล่วงหน้า	- ร ด ร	- ด ท ด	- ท ล ท	- ล ช ล	- ด ล ด	- ล ช ล	- ช ฟ ช	- ฟ ม ฟ	
	- - ด ร	ม ฟ ช ล	- - ด ร	ด ล ช ฟ	- - ด ร	ม ฟ ม ฟ	- - ช ล	ช ฟ ม ร	
	ร ม ฟ ช	ฟ ม ฟ ช	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ช ม ร ด	ม ด ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	
	- - ม ร	- - ม ด	- - ร ล	- - ด ช	ล ช ฟ ม	ร ม ฟ ช	- ล ฟ ช	- - - -	
	- ร - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ช	ล ช ฟ ม	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ช	ล ด - ล	กลับต้น

ส่งให้ร้อง	- - ทลช	ร ช - ด	ร ม ร ด	- ท - ล	- ร - ร	- - - ด	ร ด ท ด	ร ม - ร
------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

สองชั้น

เที่ยวแรก (ของเก่า)	- ช - ช	- - - ด	ร ม ร ด	- ท - ล	- ร - ร	- - - ด	ร ด ท ด	ร ม - ร
	ช ล ท ด	ม ร ช ม	ล ท ด ร	ช ม ร ด	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ช ล ท	ล ท ด ร
	ช ล ช ร	ช ม ร ด	ช ล ท ด	ร ด ท ล	ม ร ด ช	ด ล ช ฟ	ม ร ด ร	ม ฟ ช ล
	ท ช ล ท	ด ม ร ด	ช ล ท ด	ร ด ท ล	ร ม ร ด	ล ด ช ล	ร ม ฟ ช	ฟ ล ช ฟ
	ล ช ฟ ล	ช ฟ ม ช	ฟ ม ร ฟ	ม ร ด ร	ช ล ช ช	ช ล ช ช	ช ด ร ม	ฟ ช ล ช
	ร ม ร ร	ร ม ร ร	ม ด ร ม	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ช	ล ด - ล

ส่งให้ร้อง	- ช - ช	- - - ด	ร ม ร ด	- ท - ล	- ร - ร	- - - ด	ร ด ท ด	ร ม - ร
------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

เที่ยวเปลี่ยน

ขอตัวนำ	- ช - -	ร ช - ด	ร ม ร ด	- ท - ล	- ร - -	- ด ร - ด	ร ด ท ด	ร ม - ร
	- - ช ล	ท ด ร ม	- - ช ล	ช ม ร ด	- ท ด ร	ม ร ด ท	ล ช ล ท	ล ท ด ร
	- - ช ล	ช ม ร ด	- - ร ม	ร ด ท ล	- - ด ร	ด ล ช ฟ	- - ด ร	ม ฟ ช ล
	- ร - ร	ด ร - ด	ท ด - ท	ล ท - ล	- ด - ด	ล ด - ล	ช ล - ช	ฟ ช - ฟ
	- ล - ช	- ฟ - ม	ร ม ด ร	x x x x	ม ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ล ฟ ช	x x x x
	- ร - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ช	ล ช ฟ ม	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ช	ล ด - ล

ส่งให้ร้อง	- ล ล ล	- ล - ล	- ร - -	ด ด - ร
------------	---------	---------	---------	---------

ชั้นเดียว

เที่ยวแรก	- ล ล ล	- ล - ล	ม ร ด ท	ล ท ด ร	- ม ร ม	ช ม ร ด	ร ด ท ด	ร ม - ร
	ช ม ร ด	ร ด ท ล	ท ล ช ฟ	ม ฟ ช ล	ร ม ด ร	ล ด ช ล	ฟ ช ร ม	ฟ ล ช ฟ
	ช ล ช ช	ร ม ร ร	ม ด ร ม	ร ม ฟ ช	- ด ร ม	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ช	ล ด - ล

ส่งให้ร้อง	- ล ล ล	- ล - ล	- ร - -	ด ด - ร
------------	---------	---------	---------	---------

เที่ยวเปลี่ยน

เที่ยวแรก	- ล ล ล	- ล - ล	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ช ล ช ร	ช ม ร ด	ร ด ท ด	ร ม - ร
	- - ด ม	ร ด ท ร	ด ท ล ด	ท ล ช ล	- - ช ด	ท ล ช ท	ล ช ฟ ล	ช ฟ ม ฟ
	- - ช ล	ช ฟ ม ร	- - ม ด	ร ม ฟ ช	- - ม ด	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ช	ล ด - ล

ลูกหมัด

ชอด้วงนำ

- - ค ม	ร ด ท ร	ด ท ล ด	ท ล ช ล	- - ช ด	ท ล ช ท	ล ช ฟ ล	ช ฟ ม ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

- - ด ร	ม ฟ ช ล	- - ด ร	ด ล ช ฟ	- - ด ร	ม ฟ ม ฟ	- - ช ล	ช ฟ ม ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ชอด้วง

- - ม ี ร	ม ร ม ด	ร ด ร ท	ด ท ด ล	ท ล ท ช	ล ช ล ฟ	ช ฟ ช ม	ฟ ม ฟ ร
-----------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ชออู้

- - ม ร	ม ร ฟ ม	ฟ ม ช ฟ	ช ฟ ล ช	ล ช ท ล	ท ล ด ท	ด ท ร ด	ร ด ม ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ด้วง

อู้

(	ม	ร	ม	ด	ร	ท	ด	ล	ท	ช	ล	ฟ	ช	ม	ฟ	ร	)
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

(	ม	ร	ฟ	ม	ช	ฟ	ล	ช	ท	ล	ด	ท	ร	ด	ม	ร	)
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ด้วงนำ สั้น-เบา

(	ร	ร	ร	ร	-	ล	อ	-	ช	ช	ช	ช	-	ล	อ	-	ช	ช	ช	ช	-	ล	อ	-	ร	ร	ร	ร	-	ล	อ	-	)
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

-	-	-	ร	-	-	-	ช	-	-	-	ร	-	-	-	ร	-	-	-	ช	-	-	-	ร	-	-	-	ร	-	-	-	ร
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

-	-	ม	ร	ด	ล	ด	ช	-	-	ด	ล	ช	ม	ช	ร	-	ร	ม	ช	-	ม	ช	ล	-	ช	ล	ด	-	ล	ด	ร	จบ
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

ชั้นเดี่ยว

ท่อนเดี่ยว

- ล ช ฟ	- ช - ท	- ด - ร	- ฟ - ช	- - -	- ฟ - ร	ด ร ฟ ร	ด ท - ด
ท ล - ท	- - -	ล ช - ล	ช ฟ - ช	- - -	ช ช	ล ช ฟ ร	ฟ ร ด ท ด ท ล ช
- - -	- - -	- ฟ - ร	ด ท - ด	(- ท- ด)	- - -	ร ร ฟ ร	ด ท ด ร
(- ด - ร)	- - -	ฟ ช ฟ ร	- ด - ท	- ฟ ช ล	ช ฟ ช ท	- ด ช ท	- - -

กลับต้น

ลูกหมด

ชอด้วงนำ

(สั้น-เบา)

- - -	ฟ	- ช - ล	- - -	ช	- ล - ท	- - -	ล	- ท - ด	- - -	ท	- ด - ร
- - -	ช	- - -	ร	- - -	ช	- - -	ร	- - -	ร	- - -	ช
- ร	ด	ท	- ด	ท	ช	ฟ	- ช	ฟ	ร	ฟ	ช
- ฟ	ช	ท	- ช	ท	ด	ร	ด	ร	ช	ท	ด

จบ

หมายเหตุ เพลงนี้ขับร้องและบรรเลงตั้งแต่สามชั้น สองชั้น และชั้นเดี่ยวครบเป็นเถา แต่ในความเป็นจริง ศ.ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ได้ทำเครื่องขึ้นให้วงเครื่องสาย "บางขุนนนท์" ที่ท่านเป็นหัวหน้าวงอยู่ บรรเลงด้วย(เป็นเถาใหญ่) ปัจจุบันคงไม่มีใครบรรเลงได้แล้ว ดังนั้น จึงนำมาบันทึกไว้ ณ ที่นี้ เพื่อให้มีหลักฐานปรากฏอยู่ ใครจะนำไปบรรเลงโดยไม่มีขับร้อง แล้วออกลูกหมดก็ย่อมได้

ครึ่งชั้น

- ท - ท	ด ร ฟ	ช	- -	ฟ ร	ด ท - ด	ท ด ร	ด	ท ช - ท	- ท	ด ร	ด ท ล ช
- - -	ช	- -	ฟ	ช	- -	ล	ช	ฟ ร	ฟ	ร	- -
- -	ฟ	ร	- -	ฟ	ร	- -	ฟ	ร	ด	ท	ท
- -	ฟ	ช	- -	ล	ช	ฟ	ร	ฟ	ร	- -	ฟ

กลับต้น

	(เหลื่อม-กระชับ)							
	- - - ช	- ล - ตี	- - - ม	- ช - ล	- - - ร	- ม - ช	- - - ด	- ร - ม
	(ตั้งขึ้น)							
	- - - ลู	- ด - ร	- - - ชู	- ล - ด	ท ล ช ล	ท ด ร ม	— พยุด —	
(เหลื่อม)	ด ร ม ช	ร ม ช ล	ด ร ม ร	ด ล ช ม	ร ด ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด
	- - ม ช	- - ม ช	- - ม ช	ม ล ม ช	- - ม ช	ม ล ม ช	ม ล ม ช	ล ร ี ล ตี
(ลือ)	- - ล ตี	- - ล ตี	- - ล ตี	ล ร ี ล ตี	- - ล ตี	ล ร ี ล ตี	ล ร ี ล ตี	ม ล ม ช
	ช ม - -	ช ร - -	ม ด - -	ร ลู - -	ม ร - -	ม ด - -	ร ลู - -	ด ชู - -
(ลือ)	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	ล ช ด ล	ช ม ล ช	ร ม ช ล	ด ช ล ด
	ตี ช - -	ตี ล - -	ตี ม - -	ล ช - -	ล รุ - -	ช มุ - -	ช ดุ - -	ม ร - -
	ตี ล - -	ช ม - -	ล ช - -	ม ร - -	ช ม - -	ร ด - -	ม ร - -	ด ล - -
	ช ม ช ช	ช ล ช ช	ม ร ด ล	ด ม ร ด	ท ช ล ท	ด ล ท ด	ร ท ด ร	ม ด ร ม
	ด ร ม ช	ร ม ช ล	ด ร ม ร	ด ล ช ม	ลู ด ช ล	ด ร ม ช	ม ร ด ร	ม ช - ด
ท่อน ๒	- - - -	- - - ด	ด ด ด ด	- ด - ด	- ชู - ชู	- - - ม	- - - ร	- - - ท
(ลือ)	- - ล ท	ร ม ร ล	- - - -	- - - -	ท ล ช ล	- ท - รุ	- - - -	- - - -
	- ล - -	- ท - -	- ร - -	- ม - -	- ช - -	- ม - -	- ร - -	- ท - -
(ลือ)	ร ม ร ท	ร ท ล ช	ท ล ช ล	ท ล ร ท	ล ท ร ม	ช ม ร ท	ม ร ท ล	ร ท ล ช
(เหลื่อม)	- ล - -	ท ล - -	- ท - -	ร ท - -	- ร - -	ม ร - -	- ม - -	ช ม - -
	- - - ชู	- ล - ท	- - - ล	- ท - ร	- - - ท	- ร - ม	- - - ร	- ม - ช
	ชุด							
	- - ล ช	ล ช ล ม	ช ม ช ร	ม ร ม ท	- - ม ร	ม ร ม ท	ร ท ร ล	ท ล ท ช
	ชุด							
(เหลื่อม)	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	ล ช ด ล	ช ม ล ช	ร ม ช ล	ด ช ล ด
(ลือ)	- - - ตี	- ตี - ล	- - - ช	- ช - ม	- - - ช	- ช - ม	- - - ร	- ร - ด
	ตี ล - -	ช ม - -	ช ม - -	ร ด - -	ช ม ช ร	ม ด ร ล	ม ร ม ด	ร ล ด ช
	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ช	ล ช ด ล	ช ม ล ช	ร ม ช ล	ด ช ล ด
(ลือ)	- - - -	- - - ด	ด ด ด ด	- ด - ด	ร ด ล ช	ด ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด
	ตี ล - -	ช ม - -	ล ช - -	ม ร - -	ตี ล - -	ช ม - -	ล ช - -	ม ร - -
	ช ม - -	ร ด - -	ม ร - -	ด ล - -	ด ล ช ม	ล ช ม ร	ช ม ร ด	ม ร ด ล
	ช ม ช ช	ช ล ช ช	ม ร ด ล	ด ม ร ด	ท ช ล ท	ด ล ท ด	ร ท ด ร	ม ด ร ม
	ด ร ม ช	ร ม ช ล	ด ร ม ร	ด ล ช ม	ลู ด ช ล	ด ร ม ช	ม ร ด ร	ม ช - ด

กลับต้น

หลังกลับต้นแล้วลงลูกหมดดังนี้

ร	ด	ม	ร	ด	ท	ล	ช	ท	ล	ช	ล	ท	ด	ร	ด	ท	ช	ล	ท	ด	ล	ท	ด	ร	ท	ด	ร	ม	ด	ร	ม	
ด	ด	ด	ด	-	ร	-	ร	ม	ม	ม	ม	-	ช	-	ช	ล	ล	ล	ล	-	ท	-	ท	ด	ด	ด	ด	-	ร	-	ร	
ร	ี	ด	ท	ล	ช	ร	-	-	ร	ช	ล	ท	ด	ร	-	-	ม	ด	ร	ม	ฟ	ช	-	-	ร	ช	ล	ท	ด	ร	-	-
ร	ี	ม	ร	ท	-	ล	-	ร	-	-	-	ท	-	-	-	ล	-	-	-	ช	-	-	-	ฟ	-	-	-	ม	-	-	-	ร

เหลือม
ทอด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายพีรพันธุ์ กาญจนโหดิทัต
วัน เดือน ปี เกิด	27 เมษายน พ.ศ. 2537
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลนารายณ์มหาราช จังหวัดลพบุรี
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	249/3 ซ.พหลโยธิน 35 ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY